ALMANAH ANTICIPATIA

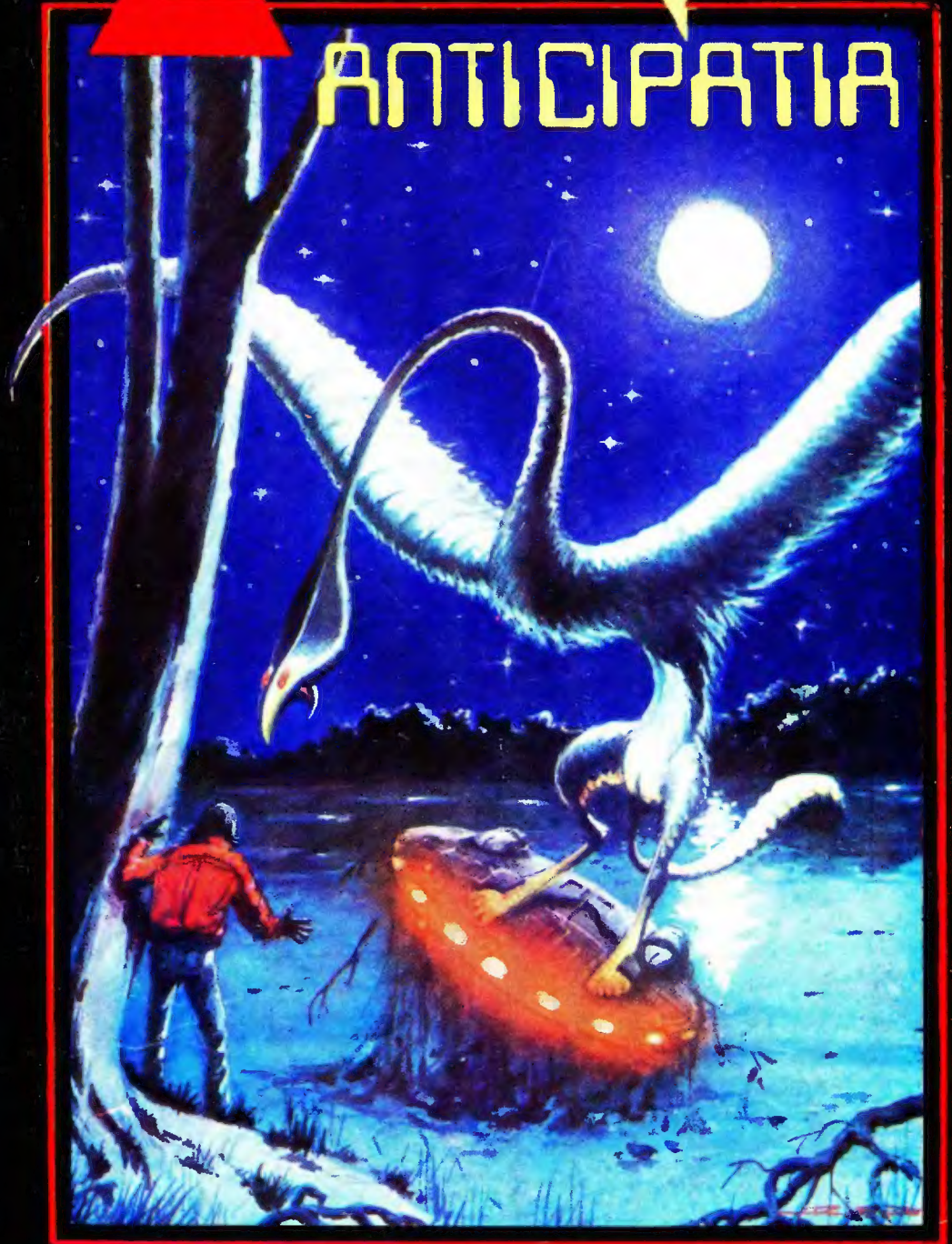

Almanahul "Anticipaţia" 1994

SC "Ştiinţă & Tehnică" SA
Fundaţia "Crescent"

Almanahul "Anticipaţia"
este editat de
SC "Ştiinţă & Tehnică" SA în colaborare cu Fundaţia "Crescent"
sub egida revistei "Colecţia de povestiri ştiinţifico-fantastice
«Anticipaţia»"

Director onorific: ALEXANDRU MIRONOV

Redactor:MIHAI-DAN PAVELESCU

Coperta: WALTER RIESS

Stilizare şi corectură: VIORICA PODINĂ

Machetare şi tehnoredactare: IOAN ALBESCU

Culegere: PAVEL CONSTANTIN

ISBN: 973-96236-4-6

Tiparul executat la tipografia INTERGRAPH

Difuzare: "ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ" - CONSTANTIN PETRESCU,
CORNEL DANELIUC, LAURENŢIU GROSU şi CONSTANTIN
MOVANU
Telefon: (01) 6177244
Telefax: (01) 6175833
CORPORAŢIA PENTRU CULTURĂ ŞI ARTĂ "INTACT" - IULIAN
STOICESCU, ION POPESCU
Telefon: (01) 3127135; 3129366; 3129945
Telefax: (01) 3129944

Alexandru Mironov

BLOCURI ŞI ALIANŢE DEOCAMDATĂ PLANETARE

Civilizaţia omului îşi termină adolescenţa - turbulentă, inevitabil - şi începe să se îndrepte spre maturitate.

O primă consecinţă a înaintării în vârstă pare a fi aceea că se sting războaiele - şi mondiale, şi locale, şi "reci" - , ca acţiuni, dovedite de istorie a fi puternic energofage, puţin rentabile (atunci când se face balanţa între ce câştigă fabricanţii de bombe şi cât pierd cei bombardaţi), clar producătoare de haos şi , evident, perturbatoare demografic. Mai rămân, ici-colo, încăierări etnice, acte teroriste, câte o demonstraţie de înaltă tehnologie militră, gen războiul din Kuweit dar, în mare, se pare că Istoria întoarce o pagină din mersul ei către neştiut şi cineva din galaxii, înalt factor responsabil începe, pentru noi, un nou capitol.

... Un capitol în care personajele tramei ce se ţese sunt deja în număr de 5,5 miliarde. Peste care, ca dintr-un colţ al abundanţei, se vor revărsa cunoştinţele, gadget-urile, aparatele şi tehnologiile născocite de oamenii de ştiinţă şi marii ingineri ai Pământului; pentru care se creează, urmare a revoluţiilor (agrară, industrială, a telecomunicaţiilor, a inteligenţei artificiale) posibilităţi de dezvoltare individuală, de - practic - explozie a iniţiativei individului simplu. Între care se ţese urzeala legilor din ce în ce mai internaţionaliste, mai ale întregului Pământ.

O lume, deci, în care militarii coboară în civilie - cu tot cu extraordinarele performanţe ale inginerilor militari, care performanţe se democratizează, se transformă în obiecte şi tehnologii uzuale, ne intră în viaţa de zi cu zi, uşurând-o. De sus, din universul de deasupra capetelor, sateliţi, staţii orbitale, telescoape îndreptate către planetele sistemului solar ne trasează direcţia pentru pasul următor deja în afara planetei.

Dar ... încă n-am ajuns acolo.

Suntem încă pe planeta Pământ a sfârşitului de secol, de mileniu. Cosmosul, simţim noi, este aproape dar nu la îndemână. În schimb, planeta ni s-a deschis, ameţitor, privirilor - şi, implicit, planurilor pentru apropiata zi de mâine. Ne-o organizăm, avem un Parlament planetar (ONU - nu?), formăm organisme de control, poliţii ONU, societăţi transnaţionale - dar mai ales creăm blocuri şi alianţe economico-financiare, care să ridice gradul de coerenţă a economiei planetare.

Iar aceste blocuri economice născute de perioada postcomunistă (poate şi postcapitalistă, cine ştie?) sunt, exact cum a prevăzut-o George Orwell, în înspăimântătoarea sa carte, *1984* în număr de trei.

Cel mai vechi dintre ele, ca idee, este *Spaţiul Economic European* (SEE), o zonă de comerţ liber care se întinde de la Arctica la Mediterana şi înglobează, în acest moment, 17 ţări (12 state ale Uniunii Europene plus cinci memebri ai AELS), cu 372 000 000 locuitori, potenţiali cumpărători de mare calibru.

Această "Piaţă Europeană Comună Lărgită" înseamnă o forţă cu adevărat uriaşă, cu 7 500

miliarde dolari produs brut, cu export (în 1992) de 1 616 miliarde USD şi import de 1 680 miliarde $ (atenţie la dezechilibru, terrieni ai Europei de Est!). Un tratat (de format gigantic - 1 300 pagini) acoperă mai bine de 1400 de reglementări juridice şi se referă la comerţ, servicii, piaţa forţei de muncă, asigurări, servicii financiare, legislaţie relativ la concurenţă, monopol, fuziuni şi subvenţii de stat. Dar: fără imixtiuni reciproce în politica dusă de fiecare din cele 17 ţări şi fără agresiuni culturale. Fără frontiere (între ele), cu un sistem de autostrăzi deja foarte dezvoltat, cu o reţea feroviară solidă şi cu o alta (viitoare) pentru TGV-uri (trenuri de înaltă viteză), cu posibilităţi de a transporta ieftin pe ape (Dunăre, Rin, canale) mărfuri neperisabile.

"Maastricht" a fost, poate, un semnal, apărut în urma a decenii de străduinţă depusă de politicienii "unionişti" ai Europei. Dar pasul următor, apariţia Spaţiului Economic European, a fost făcut deja - şi nimic nu mai poate opri mersul Europei către Unire.

Al Europei de Vest. *Mitteleuropenii* şi noi, cei din Est, ne aflăm, din păcate, pe o altă hartă. Dacă Polonia, Ungaria, Cehia, Slovenia, chiar Slovacia şi Croaţia au şanse să se alipească spaţiului vestic, pentru România şi Republica Moldova, Ucraina, Rusia, Bulgaria, celelalte ţări ale fostei Yugoslavii, situaţia este alta - din cauza mai multor factori, obiectivi şi subiectivi, asupra cărora n-am să insist.

Vreau doar să subliniez că o "invenţie" geopolitică turco-română, *Comunitatea Ţărilor Mării Negre*, pare să aibă tot mai multe şanse de existenţă, pe măsură ce indiferenţa Vestului este receptată de est europenii dezamăgiţi. Într-adevăr, de ce nu? Ţări bogate, cu oameni - în cea mai amre parte ştiutori de carte, popoare cu culturi vechi, neamuri străvechi, între care se pot ţese interese economice, sociale, de securitate. Oamenii îşi pot trăi bine vieţile în Peninsula Balcanică şi în jurul ei, în, poate, cea mai frumoasă parte a Pământului.

Desigur, ar fi multe de făcut. Rivalităţi etnice, politice, poliţe - istorice - de plătit, limbi diferite (comparaţi numai româna cu maghiara, bulgara cu turca!), religii diverse (graniţa catolicismului agresiv cu blajina ortodoxie trece pe la una din frontierele noastre). Ne vor ajuta însă interesele comune, spaima comună în faţa spectrului sărăciei şi presiunea extraordinară pe care o exercită generaţiile tinere din România, Bulgaria, Turcia, Grecia, Gruzia, Ucraina, Albania, care vor să-şi trăiască vieţile lor şi nu pe ale părinţilor şi ale bunicilor lor.

Sfârşitul Istoriei, spunea Fukuyama, nu?

În sfârşit, există variante de "alianţă economică mediteraneană" (Spania, Franţa, Italia, ţările Maghrebului), ba chiar apare pe planşete şi o "Uniune vamală" Egipt-Iordania-Israel-Palestina (vă daţi seama până unde merg fanaticii păcii, în dorinţele lor?).

Asta pe aici, pe aproape, în jurul leagănului umanităţii, în bătrâna Europă. Pentru că în alte părţi ale lumii lucrurile par să se fi aşezat deja.

În *Pacifica*, de pildă, adică într-o zonă a globului ... mai de grabă acvatică, în care Japonia şi California poartă stindardele progresului tehnic, zonă din care mai fac parte Taiwan, Coreea de Sud, Hong Kong, Singapore ("micii tigrii"), Malaezia, Indonezia Filipine, parţial Estul Chinei, Australia, Noua Zeelandă şi insulele Oceaniei. Întinsă pe o suprafaţă mare a planiglobului, *Pacifica* este deja un bloc comercial-economic-social, mânat înainte de marile interese ale prezentului: tehnologii de vârf în economie, ştiinţă, chiar artă în bătălia pentru comerţ, pieţe de desfacere, instinctele trezite ale cuceritorului, (ecomic, bineînţeles) la mai toată populaţia "pacifică", plus - nu în ultimul rând - o bunăstare, pur şi simplu, pentru noi, extravagantă - gândiţi-vă că numai excedentul anual de plăţi al

Japoniei se învârte în jurul a 100 miliarde dolari! A, şi mai este un element: contribuabilul american, cel care ajută din toată inima şi cu toată punga sa economia Japoniei şi a suratelor ei. Născut, înţărcat şi crescut în economia de piaţă, clientul american n-are mamă, n-are tată, are numai buget (fie el şi doar al familiei sale) şi nevoi de împlinit, cât mai ieftin, şi mai rentabil - ceeace se traduce prin cumpărarea mărfurilor japoneze şi asiatice, în general, de care pieţele nord-americane sunt pline.

Cum se "leagă" *Pacifica* anilor 2001? Bine. Telecomunicaţiile au "rupt" complet distanţele, aeronautica îi poate şi transporta pe "pacifici" comod şi cu mare viteză, managerii şi întreprinzătorii lor sunt educaţi la Harvard, Caltech, M.I.T., UCLA sau Universitatea Palo Alto, bursele şi băncile sunt complet computerizate şi legate în reţea planetară, politicul se retrage discret, în toată zona, şi lasă loc economicului. *Pacifica 2001* va fi - este deja, se vede clar - un succes, iar *Pacifica 2020* va fi zona de unde se vor lua marile decizii, cele prin care specia umană se va angaja în aventurile maturităţii - proiectele planetare şi cosmice ale secolului al XXI-lea şi ale primei părţi a mileniului III.

Şi americanii?

Cu capacitatea lor extraordinară de a simţi viitorul, nord-americanii au făcut deja cercetările de rigoare şi au prins trena transformărilor geopolitice înainte ca secolul să se sfârşească.

S-a născut astfel, de curând, alianţa economică *NAFTA* care consfinţeşte unirea în interese ale bogaţilor SUA şi Canada cu vecinul sărac, care este Mexicul. Cu 6770 miliarde dolari produs brut, exportând mărfuri (şi servicii - între care unul foarte important este universalitatea, excepţională calitativ, în SUA) în valoare de 624 miliarde dolari (deficitul balanţei se datoreşte ... "pacificilor", în general şi industriaşilor japonezi, în special), *Zona de liber schimb nord-americană NAFTA* va avea de rezolvat, în anii următori, unele probleme, între care diferenţa de nivel de trai dintre mexicani şi ceilalţi este cea mai importantă.

Dar americanii au mai trecut prin asemenea încercări - căci state ale SUA sau ale Canadei sunt diferit înzestrate de la natură - iar mobilitatea oamenilor, capacitatea lor de adaptare, fantezia şi curajul stokcbrokerilor (întreprinzătorilor financiari) au făcut minuni.

Având în coaste două oceane ce leagă între ele etnii şi rase din tot spectrul posibil, având starturi deja luate în domenii de foarte înaltă performanţă (tehnici spaţiale, microelectronică, inginerie genetică, aeronautică), alianţa va beneficia de un element nou, mâna de lucru ieftină pe care o va furniza Mexicul. De aceea eu cred că primul şi cel mai puternic concurent pentru *Pacifica*, în 2001, vor fi popoarele continentului America de Nord. Care, eventual, vor "anexa" economic şi micile metabolisme economice ale ţărilor "bananiere" din America Centrală, în timp ce sud-americanii se vor grupa şi regrupa în alianţe economice, în jurul Braziliei - pe care eu o văd drept una dintre marile puteri economice ale veacului viitor - şi, eventual, în jurul Venezuelei şi Argentinei.

Europenii vor veni, cred eu, mai târziu, după 2050, la cu adevărat marea întâlnire cu înalta performanţă socială. Dar vor veni, într-un târziu, atunci când "latina" veacului al XX-lea, limba engleză, va fi devenit limba oficială a omenirii. Sau, poate, când un limbaj de calculator, genial de simplu şi ultraperformant, ne va fi pus la dispoziţie de I.A. (Inteligenţa Artificială), partener de căutare şi dialog, pentru cetăţeanul-uman - al veacului ce vine, *intraterestrul* pe care, poate, cu toţii, îl aşteptăm.

Pe urmă, extratereştrii şi mersul spre stele.

Mihaela şi
Cristian Ionescu

ACUM 40 DE ANI

Anul viitor, în 1995, se vor împlini 40 de ani de la apariţia primului număr al "Colecţiei de povestiri ştiinţifico-fantastice", operă de pionierat şi experiment unic în această parte a Europei.

Demn de remarcat este şi faptul că, prin longevitate, C.P.S.F. a fost depăşită numai de foarte, foarte puţine periodice specializate, nu numai din Est , dar chiar şi din occident, iar decizia de suspendare a apariţiei nu a avut motivaţii economico-financiare, ci a fost urmarea unui abuz dictatorial.

Apariţia "Colecţiei de povestiri ştiinţifico-fantastice", sub patronajul revistei "Ştiinţă şi tehnică", dorea să acopere un vid în acest domeniu, răspunzând unei cereri tot mai susţinute pentru acest fel de literatură, cu mare priză la publicul adolescentin. Într-adevăr, până în acel an nu existaseră la noi periodice de acest profil, textele SF apărând, sub formă de foileton, mai ales în reviste de popularizare cum ar fi "Ziarul ştiinţelor şi călătoriilor" (în perioada 1923-1949) şi succesoarea acestuia "Ştiinţă şi tehnică pentru tineret". Pentru a realiza extraordinara muncă de pionierat a echipei căreia îi revine meritul de a fi lansat cu adevărat literatura SF în România, de

a fi cultivat şi orientat gustul cititorilor şi - nu în ultimul rând - de a fi pus bazele şcolii naţionale SF, vom prezenta în cele ce urmează câteva date statistice semnificative:

- Perioada de apariţie: 1 octombrie 1955 - 15 aprilie 1974; în acest interval de timp au apărut 466 numere.

- Periodicitate: bilunară - nr. 1-35 (1.X.1955 - 1.III.1967), trilunară - nr. 36-94 (15.III.1957 - 20.X.1958), apoi din nou bilunare - nr. 95-466 (1.XI.1958 - 15.IV.1974)

- Conducere: pe întreaga durată de apariţie a C.P.S.F. a funcţionat un singur redactor-şef - Adrian ROGOZ, adevărat "om-orchestră", care a trăit prin şi pentru colecţie, chiar în detrimentul propriei sale cariere literare.

- Autori publicaţi: 302, din care: 175 din România, 46 din Rusia/URSS (Genrih ALTOV, A.R.BELEAEV, A.P.CEHOV, Anatoli DNEPROV, I.A.EFREMOV, M.EMŢEV, B.FRADKIN, Ghennadi GOR, E. PARNOV, I. ROSOHOVATSKI, Arkadi şi Boris STRUGAŢKI, I.VARŞAVSKI ş.a.), 12 din Statele Unite (Poul ANDERSON, Ambrose BIERCE, Ray BRADBURY, Philip K.DICK, Nathaniel HAWTHORNE, R.A.HEINLEIN, Edgar Allan POE, Clifford D.SIMAK ş.a.), 10 din Franţa (Michel DEMUTH, Nathalie HENNEBERG, Roger LECUREUX, Maurice RENARD, J.H.ROSNY-aîne, Jules VERNE ş.a.), 10 din Ungaria (FABIAN Zoltan, KARINTHY Frygies, KULIN Gyorgy etc.), 7 din Marea Britanie (John BRUNNER, Arthur C. Clarke, Arthur Conan DOYLE, Daphne DU MAURIER, Jerome K. JEROME, Fitz James O'BRIEN, Robert Louis Stevenson, H.G.Wells etc.), 7 din Italia (Lino ALDANI, Dino BUZZATI, Damiano MALABAILA, Pierfrancesco PROSPERI, Giulio RAIOLA, Sandra SANDRELLI), 4 din Belgia, 4 din Polonia (Stanislaw LEM etc.), 4 din Germania (între care Ştefan ZWEIG), 3 din Cehoslovacia (între care Karel CAPEK), 2 din Japonia (Abe KOBO şi Hoshi SHINIKI), 2 din Argentina (J.L.BORGES şi Julio CORTAZAR), 2 din Bulgaria, 2 din Elveţia (între care şi Friedrich DURRENMATT) şi câte un scriitor din Columbia (Gabriel Garcia MARGUEZ), Canada (Stephen LEACOCK),

Suedia (Arthur LUNDKVIST), Danemarca, Norvegia, Spania, Iran (Fereydoun HOVEYDA) şi Birmania.

- Dintre cei 175 de autori români publicaţi în paginile C.P.S.F., 142 şi-au făcut debutul literar cu această ocazie. Între numele deja consacrate figurează atât unii dintre pionierii S.F. (Vladimir Colin, Ion HOBANA, Oscar LEMNARU, Radu NOR, I.M.Ştefan, Felix ADERCA ş.a.) cât şi celebrităţi ale literaturii "main-stream" care au abordat tematici SF sau para-SF (Tudor Arghezi, Geo Bogza, George Călinescu, Ion Marin Sadoveanu, Romulus Vulpescu, Ion Barbu, Vasile Băran, Ov. S. Crohmălniceanu şi mulţi alţii).

Dintre debutanţii lansaţi de "Colecţie", 36 şi-au confirmat ulterior valoarea, între aceştia enumerându-se: Adrian Rogoz (13 texte publicate în C.P.S.F.), Gheorghe Săsărman (8texte), Horia Matei (8), cuplul George Anania şi Romulus Bărbulescu (7), Horia Aramă (7), Mircea Opriţă (6), Voicu Bugariu (5), Camil Baciu (4), Viorica Huber (4), Eduard Jurist (4), Victor Kernbach (4), Ştefan Zaides (4), Marcel Luca (3), Ion Mânzatu (3), Tudor Negoiţă (3), Dumitru Todericiu (3), Constantin Cubleşan (2), Romulus Dinu (2), Sergiu Fărcăşan (2), Titus Filipaş (2), Radu Honga (2), Lucian Ionică (2), Alexandru Mironov (2), Mihnea Moisescu (2). Trebuie menţionaţi şi unii scriitori care, deşi au publicat povestiri interesante, au renunţat ulterior la SF; între aceştia pot fi amintiţi: Dan Arcaşu, B. Mircea, Octavian Sava, Ovidiu Rîureanu, Dragomir Horomnea, Ioana Petrescu, Laurenţiu Cerneţ, Maya Niculescu etc.

- Scrieri non-SF (povestiri istorice, poliţiste, de spionaj, de rebusistică etc.) publicate în C.P.S.F.: 17.

- Materiale documentare: în decursul celor 46 de apariţii au fost inserate: 206 fişe bio-bibliografice privind pe autorii publicaţi, 114 texte de critică literară, 49 de recenzii la volume S.F., 25 cronici la filme S.F.

- Documentare ştiinţifice şi para-ştiinţifice: 206 texte

- Grafica coperţii: din cele 466 de coperţi ale broşurilor, un număr de 420 au fost realizate de numai 9 graficieni, şi anume: Dumitru Ionescu (155 coperţi), Victor Wegeman (134), Aurel Buiculescu (53), Nicolae Russu (28), Duda Voivozeanu (14), Corneliu Bârsan (9), Nic. Nicolaev (9), Brigita Rus (9) şi Jacapres WYRS din Franţa (9).

Ca o concluzie generală, putem afirma că poate n-a fost totul perfect, că poate au existat stângăcii sau, uneori, chiar erori de apreciere, dar rezultatul pe ansamblu a fost pozitiv. A fost creat un public specializat, iar din rândurile acestui public a apărut generaţia scriitorilor tineri ai anilor 60' şi 70', care - la rândul său - a contribuit la o mai sensibilă orientare a cititorilor spre adevărata literatură şi, astfel, a pregătit mediul propice pentru actuala explozie de talente.

Aceasta este spirala istoriei...

Cristopher Priest LUMEA TIMPULUI REAL

Fără vreo legătură cu ce va urma, iată un exemplu convingător pentru atitudinea pedantă şi dezinteresată faţă de viaţă, adoptată finalmente de noi toţi în observator.

Camerele acestuia sunt dispuse periferic, astfel încât fiecare dintre ele are cel puţin un perete învecinat cu vidul. Pe măsură ce laboratorul se deplasează de la un loc la altul, învelişul exterior se fisurează datorită tensiunilor structurale.

În camera pe care o împart cu soţia mea Clare, se află douăzeci şi trei de fisuri; dacă n-ar fi periodic verificate şi colmatate, aerul din încăpere s-ar putea scurge prin oricare dintre ele. Este un fenomen relativ normal; nu există cameră în care să nu se manifeste cel puţin jumătate de duzină de fisuri.

În cazul nostru, cea mai mare s-a produs noaptea, în timp ce dormeam, şi, în ciuda avertizoarelor barometrice, ne aflam deja, înainte de a fi treziţi, într-o stare de hipoxie avansată. Fisura respectivă a afectat simultan mai multe alte camere şi, în urma incidentului, membrii echipajului au propus abandonarea sectorului de locuinţe şi dormitul într-una din sălile comune.

Ideea nu s-a concretizat: în observator, apatia şi inerţia merg mână în mână.

Thorensen intră în biroul meu şi-mi pune pe masă un raport scris de mână. Este un bărbat mare şi urât, lipsit de maniere. Se implică deseori în aspectul social al vieţii din observator şi umblă zvonul că ar fi alcoolic. În condiţii normale, nimănui nu-i pasă de astfel de lucruri, însă atunci când Thorensen se îmbată devine bădăran şi zgomotos. De obicei este lent, greoi, practic fără reacţii.

"Poftim," îmi spune. "Ciclul de reproducere observat la una dintre echinoderme. Nu te obosi să-l înţelegi. Totul e să prinzi esenţialul."

"Mulţumesc," îi răspund. Am sfârşit prin a mă obişnui cu snobismul intelectual al unora dintre cercetători, eu fiind singurul nespecialist din observator. "Trebuie citit chiar acum?"

"Cum vrei. Presupun că nu-i cine ştie ce grabă."

"Atunci las pe mâine."

"OK." Dă să iasă.

"Am la mine buletinul de astăzi. Nu vrei să-l iei tu?"

Thorensen se întoarce din drum.

"Dacă tot am venit până aici..."

Îl cercetează indiferent, privirea parcurgându-i rapid cele câteva rânduri tipărite. Îi studiez mimica, fără să ştiu prea bine ce anume încerc să găsesc. Unii membri ai echipajului nici nu citesc buletinul în prezenţa mea, ci îndoaie foile, le bagă în buzunar şi iau cunoştinţă ulterior de conţinutul lor. Asta e procedura normală, dar fiecare se comportă altfel.

Poate Thorensen are mai puţine motive de nelinişte, sau poate e mai puţin interesat.

Aştept să termine. Pe urmă îi spun:

"Mariott a fost ieri pe aici. Mi-a comunicat că la New York un incendiu a făcut şapte sute de victime."

O sclipire de interes străbate ochii lui Thorensen.

"Da, am auzit vorbindu-se. Altceva mai ştii despre asta?"

"Doar ce mi-a pomenit Mariott. Se pare că s-a întâmplat într-un zgârie-nori. Focul a izbucnit la etajul patru şi toţi cei de deasupra au fost prinşi în capcană."

"Nu e fascinant? Şapte sute de persoane, dintr-o dată."

"Este o catastrofă îngrozitoare."

"Da, da. Groaznic. Dar nu chiar atât de grav..." Se aplecă înainte, cu mâinile sprijinite de birou. "Pe asta o ştii? Undeva în America de Sud a avut loc o răscoală. În Bolivia, cred. S-a făcut apel la armată pentru restabilirea ordinii, dar

situaţia a scăpat de sub control şi aproape două mii de oameni au murit."

Iată ceva nou pentru mine.

"Cine ţi-a spus?"

"Unul dintre ceilalţi. Cred că Norbert."

"Două mii. E fascinant..."

thorensen se ridică.

"Gata, o iau din loc. Ne vedem diseară la bar?"

"Probabil."

Odată plecat Thorensen, privesc raportul pe care mi l-a adus. Rolul meu e să-i pătrund înţelesul, să-l rescriu pe cât posibil într-o formă cât mai accesibilă şi să-l pregătesc pentru transmiterea sa pe Pământ prin transor. Originalul urmează să fie fotocopiat şi înapoiat lui Thorensen, copia fiind clasată în biroul meu până la întoarcerea noastră pe Pământ.

Am o duzină întreagă de alte rapoarte pentru studiu şi cel al lui Thorensen va trece la baza teancului. Nici el, nici cei de pe Pământ nu dau mare importanţă datei de emisie.

În orice caz, nu e nici o grabă. Cea mai apropiată conjuncţie-trasor are loc chiar astă-seară şi, evident, raportul n-are cum să fie gata până atunci. Iar următoarea conjuncţie va surveni deabia peste alte patru săptămâni.

Dau de-o parte raportul şi încui uşa biroului, declanşând afişajul luminos exterior: CAMERA TRANSORULUI - NU DERANJAŢI. Deschid unul din fişiere şi extrag dosarul referitor la difuzarea zvonurilor.

Notez: «Thorensen/New York/700 morţi/zgârie-nori. De la Mariott/idem.» Şi dedesubt: «Thorensen/Bolivia (?)/2000 morţi/răscoală. De la Norbert Colston (?).»

Fiindcă povestea boliviană e o noutate, trebuie să caut prin dosarele Coeficient de Influenţă 84. Asta ia ceva timp. Verificasem în ajun povestea din New York, trasându-i fără dubiu proveniența la incendiul unei clădiri administrative din Boston, de-acum trei zile, unde se înregistraseră 683 de victime. Niciuna dintre ele nu prezenta vreo legătură de rudenie cu echipajul observatorului.

Caut mai întâi în dosarele CI 84 ştirile legate de Bolivia. De aproape patru săptămâni nu s-au consemnat nici răscoale, nici alte dezordini publice. Este posibil, dar improbabil, ca zvonul să se refere la un eveniment anterior acestei perioade. După Bolivia, cercetez şi celelalte ţări sud-americane, însă fără succes.

A existat o manifestaţie săptămâna trecută în Brazilia, unde însă se înregistraseră doar câţiva răniţi şi nici un mort.

Trec la America Centrală, efectuând aceleaşi verificări pe diversele state din zonă. Sar cu bună-ştiinţă Europa şi America de Nord, deoarece e puţin probabil ca două mii de morţi să n-aibă nici o legătură cu echipajul.

În cele din urmă, descopăr referinţa în Africa: 960 de persoane masacrate în Tanzania de poliţia panicată la transformarea în răscoală a unui marş al foametei. Studiez calm raportul-transor, considerând evenimentul strict statistic, încă o notă de adăugat la dosarul Difuzare zvonuri. Înainte de a pune în ordine raportul, notez CI-ul. 27. Relativ mare.

Scriu în josul paginii: «Thorensen/Bolivia... de fapt Tanzania? Aştept confirmare.»

După care adaug data şi iniţialele mele.

Când deschid din nou uşa biroului, Clare, soţia mea, aşteaptă pe culoar. Plânge.

Am o problemă pe care trebuie s-o accept; din anumite puncte de vedere, sunt izolat în observator. Voi încerca să explic acest lucru.

Fiind dat un grup de persoane fundamental asemănătoare, sau chiar un grup de indivizi alcătuind o unitate socială coerentă, recognoscibilă ca atare, atunci iau naştere relaţii de amiciţie. În schimb, dacă indivizii sunt izolaţi unul de altul, structura socială diferă. Nu ştiu cum s-o numesc, dar ea nu constituie în nici un caz o unitate. Ceva asemănător se petrece în marile aglomerări urbane: milioane de fiinţe coexistă pe câteva hectare de teren şi, totuşi, cu puţine excepţii, societatea citadină nu e structurată unitar. Două persoane pot locui la acelaşi etaj fără să se cunoască. Iar locatari însinguraţi se

pot stinge în apartamentele lor, neştiuţi nici de cei mai apropiaţi vecini.

Există însă, în cadrul unui grup, şi o altfel de izolare, de care sunt direct afectat. În planul raţiunii. Al intelectului sau al conştiinţei.

Pentru a limpezi expunerea: sunt un om raţional aflat într-o societate iraţională.

Interesant că în observator fiecare, *individual*, este la fel de raţional ca şi mine. Nu însă şi-n colectiv.

Există dincolo de toate acestea un motiv, justificându-mi prezenţa în observator. Pentru ceilalţi, eu răspund de sumarizarea rapoartelor şi, în general, de buletinele informative cotidiene.

Dar adevăratul motiv este cu mult mai important. Sunt observatorul observatorului.

Observ echipajul, iau notiţe referitoare la comportamentul lor şi expediez aceste informaţii pe Pământ. Nu s-ar spune că este o slujbă demnă de invidiat.

Printre cei pe care trebuie să-i observ, spionez, tratez clinic, se află şi soţia mea.

Clare şi cu mine nu ne mai înţelegem. Nu e vorba de certuri; am ajuns doar la o fază în care ne acceptăm reciproc ostilitatea, atâta tot. Nu insist asupra incidentelor mai neplăcute dintre noi. Pereţii camerelor în care locuim sunt subţiri şi orice conflict trebuie să se consume în tăcere, mocnit. Observatorul ne-a impus propriile reguli; suntem produsul mediului înconjurător. Înainte de observator, trăiam împreună liniştiţi - poate acest lucru va fi din nou posibil, odată reîntorşi acasă. Până atunci însă, nu se poate schimba nimic.

Am vorbit îndeajuns.

Dar Clare plânge... şi se apropie de mine.

Deschid uşa şi o las să intre.

Desen de Lucian Băbeanu

"Dan," spune ea. "Copiii aceia, ce îngrozitor."

Înţeleg imediat. Când Clare mă vizitează în birou, nu ştiu întotdeauna de prima dată dacă vine în calitate de soţie sau de membră a echipajului. Astăzi se pare că e varianta doi.

"Ştiu, ştiu," vorbesc pe un ton cât mai liniştitor cu putinţă. "Vor face tot ce le stă în puteri."

"Mă simt aici aşa de inutilă. Măcar dac-aş putea cumva să îi ajut."

"Cum au primit ceilalţi vestea?"

Ridică din umeri. "Mie mi-a spus Melinda. Părea foarte tulburată. Însă nu..."

"Nu tot atât ca tine? Normal: în definitiv, ea n-a avut niciodată de-a face cu

copiii." Bănuisem că, la aflarea ei, povestea refugiaţilor va fi traumatizantă pentru Clare şi, iată, nu m-am înşelat. Înainte să mă însoţească pe observator, soţia mea fusese asistentă socială. Or, a îngriji personal copii nu se poate compara cu studiul lor de la distanţă, oricât de minuţios ar fi condus.

"Sper să-i tragă la răspundere pe cei vinovaţi," spune ea.

"Ai aflat amănunte noi?"

"Nu. Melinda însă a pomenit de Jackson, doctorul cu care lucrează. Era convins că autorităţile din Noua Zeelandă vor apela la Naţiunile Unite."

Încuviinţez. Aflasem dimineaţa acelaşi lucru de la Clifford Makin, arahnologul. Mă aşteptam ca amănunte mai precise să fi făcut deja turul echipajului.

"Ai auzit despre incendiul din New York?"

"Nu?!"

Îi povestesc, repetându-i în linii mari ce-mi spusese Thorensen.

Când termin, rămâne un moment prosternată, cu ochii în jos.

"Aş vrea să ne putem întoarce acasă," murmură ea într-un târziu. Acum, în birou se află soţia mea.

"Şi eu, Clare. De cum vom termina..."

Mă fulgeră cu privirea. Ştie la fel de bine ca şi mine că nu e nici o legătură între durata şederii noastre şi stadiul în care se află lucrările de cercetare. De altfel, contribuţia mea la munca ştiinţifică din observator este nulă. Sunt singura persoană, din tot echipajul, care nu face nimic în acest sens.

"Nu te mai gândi la asta, Dan. Oricum, acasă nu mai înseamnă acum nimic, pentru nici unul dintre noi."

"De ce vorbeşti aşa?"

"Dacă n-ai aflat încă, să nu contezi pe mine să-ţi spun."

Aluzie discretă la legătura noastră erodată. Mă întreb, ca în atâtea alte rânduri, dacă am putea, chiar rupându-ne din mediul închis al observatorului, să reînviem ceea ce a fost odată între noi.

"Foarte bine," răspund. "Atunci să discutăm despre altceva."

"Şi toate lucrurile astea de care auzim... Nici nu ştiu dac-aş mai vrea să mă întorc."

"Niciodată?"

"Nu ştiu. Se spune... se spune că pe Pământ e mult mai rău decât aflăm noi."

Îmi părăsesc rolul de soţ pentru a redeveni observator.

"Ce vrei să spui? Că există un fel de cenzură?"

Încuviinţează. "Atâta doar că nu văd de ce ne-ar ascunde ce se întâmplă."

"Ei bine, iată cel mai potrivit argument contra cenzurii."

Încuviinţează din nou.

Am pe birou un mic teanc de buletine neridicate. Scontam să le las să se adune câteva zile la rând şi să le predau chiar eu celor în cauză. Nu sunt deosebit de entuziasmat de această perspectivă. Atitudinea câtorva membri ai echipajului faţă de buletine este oricum delăsătoare; dacă ar ajunge să creadă că le voi înmâna personal, de fiecare dată, le-ar neglija complet.

Campion în materie e Mike Querrel: din câte ştiu eu, n-a venit niciodată în persoană să-şi ia buletinul. Este un celibatar posomorât, care mi-a explicat că rămăsese orfan de mic copil, că n-avea de la cine să primească veşti, şi deci de ce atâta bătaie de cap?

Adevărat, faţă de ale altora, buletinele sale sunt printre cele mai succinte, dar experienţa n-ar servi la nimic dacă nu şi-ar ridica fiecare aceste informări zilnice.

Răsfoiesc teancul din faţa mea. Sunt unsprezece pentru Mike, două sau trei nesolicitate de nimeni şi unul pentru Sebastian, singurul mort de până acum din observator. Moartea lui Sebastian a fost un factor imprevizibil şi n-am cum să modific programul calculatorului de bord. Pe simulatorul de timp real de pe Pământ, identitatea lui Sebastian a fost de mult suprimată, în concordanţă cu datele reale.

O dată la douăzeci şi patru de ore, calculatorul listează buletinele, câte un exemplar pentru fiecare membru al echipajului. Cu toţii sunt convinşi că ştirile sosesc zilnic prin transor, ceea ce nu este adevărat.

Recepţionate la fiecare patru săptămâni, ele sunt introduse direct pe calculator, apoi distribuite în douăzeci şi nouă de tranşe cotidiene, respectând o ordine cronologică aproximativă. Astăzi, după cum am menţionat, trebuie să aibă loc o nouă conjuncţie-transor, când vor fi transmise informaţiile pentru următorul ciclu de patru săptămâni. Dacă ţin morţiş, le pot afişa încă de la primire, însă pentru restul echipajului, ele trebuie scoase la iveală, puţin câte puţin, la intervale de o zi.

Nu există nici o cale de a scurt-circuita

sistemul; nici chiar eu nu pot accede, înainte de termenul stabilit, la informaţiile individuale de "mâine".

Fiecare persoană de la bord, inclusiv eu, primeşte zilnic un buletin de ştiri personalizate, o dată pe zi.

Hotărăsc să rezolv problema buletinelor neridicate şi fac turul observatorului pentru a le înmâna destinatarilor. Revin apoi în birou.

Cu câtva timp înainte de a fi proiectat observatorul, un oarecare Tolneuve elaborase o metodă de cotare a ştirilor referitoare la evenimentele curente, clasându-le într-un tabel, gradat în aşa-numiţii Coeficienţi de Influenţă. Plaja valorilor era cuprinsă între zero şi o sută; de la un minimum la un maximum de afectivitate.

Conform teoriei lui Tolneuve, în condiţii normale, evenimentele majore ale actualităţii nu sunt importante - influente - în viaţa particulară. Aduse la cunoştinţă prin mass-media, confruntările armate, frământările sociale sau calamităţile naturale pot fi trăite mai mult sau mai puţin direct, însă ele nu ne *influenţează* existenţa în nici un fel.

În schimb, anumite ştiri se dovedesc importante, chiar dacă pe termen lung sau într-un mod mai puţin evident.

Tolneuve oferea şi un exemplu.

Într-o anumită măsură, existenţa cuiva poate fi clar influenţată de moartea unui unchi bogat şi foarte iubit; mai complicat este, însă, să estimezi impactul scumpirii unui produs industrial, de pildă manganul. Dacă pentru un singur individ influenţa citată poate fi precis determinată, atunci acelaşi procedeu e valabil şi pentru toţi ceilalţi. Astfel, în cazul aceloraşi ştiri, o mare parte a populaţiei prezintă un CI foarte scăzut, restul, din contră, un CI foarte crescut.

Tolneuve a sesizat acest lucru, elaborându-şi ulterior tabelul gradat. Aplicat unui individ cu o situaţie socială bună, tabelul face posibilă atribuirea unui CI oricărui tip de ştire. Pentru o anumită persoană, moştenirea unchiului avut duce la un CI de 95 la sută sau şi mai mult, scumpirea manganului la un 10 la sută sau chiar mai puţin. Pentru altcineva (eventual o rudă foarte îndepărtată a primei persoane şi acţionar în industria metalurgică), aceleaşi două informaţii prezintă procente inversate.

Toate acestea erau nişte concluzii sociologice absolut inutile. Agenţiile de presă le-au testat, mai mult sau mai puţin susţinut, un an, doi, renunţând apoi la orice iniţiativă în domeniu. Problema consta în lipsa unor aplicaţii practice.

Şi atunci a apărut proiectul Joliot-Curie, iar teoria şi-a găsit aplicarea.

Cercetarea ştiinţifică rămânea pe primul plan, însă structura socială a observatorului, izolată integral şi alcătuită dintr-un echipaj inteligent şi antrenat, dependent, în ceea ce priveşte ştirile exterioare, de o unică sursă de informaţie, părea ideală pentru experimentul imaginat de Tolneuve.

Era urmărit un scop bine precizat: efectul *specific şi detaliat* pe care îl are privarea unei comunităţi de informaţiile cu caracter general.

Sau, altfel spus: cât de importantă poate deveni cunoaşterea actualităţii?

În lipsa unor circumstanţe favorizante, era genul de investigaţie socială fără nici o valoare practică. Însă în cazul observatorului Joliot-Curie, circumstanţele acestea existau. Şi nimic n-ar fi stânjenit-o din moment ce nu împiedica activităţile uzuale ale cercetătorilor.

Dacă s-au ivit probleme, nu ştiu cum au fost rezolvate deoarece n-am participat direct la proiect decât spre sfârşit. Totuşi, iată ce s-a stabilit.

La selecţionarea echipajului, fiecare candidat a făcut obiectul unui dosar detaliat. O dată definitivată alegerea finală, informaţiile referitoare la concurenţii respinşi au fost distruse. Restul dosarelor au fost culese pe calculator, trasându-se fiecărui caz în parte un profil Tolneuve.

Perioada de antrenament care a precedat misiunea a inclus şi simulări, dar proiectul propriu-zis n-a demarat până ce observatorul n-a devenit pe deplin operaţional. În acel moment, când a început munca de cercetare, a fost introdus şi sistemul buletinelor de ştiri personalizate. Experienţa începuse.

Fiecare buletin conţine numai informaţii al căror CI, pentru persoana respectivă, este de 85 la sută sau mai mare. Toate ştirile cu procentaj inferior sunt clasate în ceea ce eu numesc dosarul 84, păstrat la mine în birou.

Astfel, fiecare membru al echipajului e informat asupra lumii exterioare doar la nivelul unui interes personal deosebit. Aici sunt cuprinse veştile de la familie şi cunoscuţi; transformările sociale din ţara natală sau din cea de reşedinţă; şi, bineînţeles, orice are legătură cu activitatea din observator.

Informaţiile cu caracter mai general - evenimente cu răsunet naţional sau internaţional, competiţii sportive, catastrofe majore, schimbări politice, delicte - intră în dosarul 84.

Sunt singurul om din observator care are acces la aceste ştiri. Rolul meu este să le înregistrez efectul şi, dacă e cazul, să trasmit datele respective pe Pământ. Deoarece, conform teoriei lui Tolneuve, subiecţii umani plasaţi într-un mediu autoconţinut devin un produs intrinsec al societăţii lor, neputându-şi menţine activitatea fără un cât de mic indiciu asupra celor ce se petrec în afara sferei proprii de acţiune.

Mi se întâmplă deseori să caut, şi să găsesc, tovărăşia lui Mike Querrel. Cu toate că e doctorand în virusologie şi membru al echipei de microbiologie, îşi petrece o mare parte din timp lucrând la generatoarele energetice. Asta îi conferă oarecum o alură de nespecialist, şi de fapt ne înţelegem neaşteptat de bine.

Astăzi însă, Querrel este iarăşi prost dispus. Când îi dau cele câteva buletine, le ia şi dă să plece fără nici un cuvânt.

"E ceva în neregulă, Mike?"

"Nu. Dar locul ăsta devine tot mai apăsător."

"Toţi suntem sub influenţa lui."

"Chiar şi tu?"

Încuviinţez.

"Ciudat. Nu credeam că eşti genul."

"Depinde cum priveşti lucrurile. Trăiesc, ca şi voi, între aceiaşi pereţi de metal, mănânc aceeaşi hrană, aud aceleaşi poveşti, văd aceleaşi figuri."

"Crezi că ţi-ar fi mai uşor dacă ai avea ceva constructiv de făcut? Dacă vrei, te pot repartiza la una din echipele de cercetare."

Prietenia sa de nespecialist este doar superficială. Querrel, ca şi toţi ceilalţi, nu uită nici o clipă diferenţa de statut social dintre mine şi restul echipajului.

Întors în birou, iau un raport şi îl parcurg. Pe urmă mă aşez la calculator şi îl rescriu într-un limbaj cât mai accesibil.

Mă întreb cum ne-am înstrăinat Clare şi cu mine. Iau în considerare diferite explicaţii.

În mediul claustrofobic al observatorului, am sfârşit prin a ne cunoaşte prea bine;

Nu eram şi nici n-am fost vreodată "făcuţi" unul pentru altul - detest cuvântul, evit ideea - iar mediul ne-a ajutat doar să înţelegem mai repede acest lucru;

Nu este decât o fază trecătoare, care va lua sfârşit de la sine sau când vom părăsi observatorul;

Fără să realizez prin modul meu de comportare, am iniţiat un cerc vicios... eu sau Clare;

Clare are un amant... sau mă bănuie că o înşel;

Mai există un factor care, deocamdată, îmi rămâne necunoscut.

Acestea sunt explicaţiile. Mai neplăcut este că doar cele două persoane în cauză conştientizează situaţia. Şi nici una dintre ele nu e capabilă s-o judece obiectiv sau realist. Degeaba văd prăpastia care se adânceşte între mine şi Clare, singur sunt neputincios. Chiar dacă între noi nu mai există afecţiune, subzistă, paradoxal, o relaţie reciprocă şi superficială, permiţându-ne să păstrăm aparenţele în faţa celorlalţi. Or, în observator, ceilalţi sunt mereu prezenţi.

Unul dintre rapoartele pe care le rescriu îi aparţine lui Mike Querrel, fiind, de fapt, o dare de seamă asupra sistemului energetic.

După cum am spus, generatoarele nu intră în atribuţiile lui Querrel. Însă şederea noastră în observator, prelungită pe termen nelimitat, şi tema sa de cercetare epuizată, îi lasă timp liber, de care profită interesându-se de întreţinerea motoarelor.

Teoretic, acestea sunt complet automatizate şi nu trebuie să se ocupe nimeni de ele. A fost o întâmplare fericită că Mike Querrel a preluat această sarcină; în caz contrar, ar fi trecut neobservat un defect care, neremediat la timp, ar fi primejduit întreg echipajul.

Ca urmare, Querrel deţine o aprobare formală de pe Pământ, să întocmească periodic rapoarte.

Generatoarele sunt indispensabile observatorului, ele furnizând nu doar energia electrică - şi deci căldura, puterea motoarelor, lumina şi climatizarea - ci şi câmpul magnetic ce produce efectul de elocaţie care ne menţine în viaţă şi operaţionali pe această planetă.

Elocaţia are tot atâta legătură cu călătoria în timp ca şi o scară cu zborul în spaţiu. Asta ca să înţelegem cât de relative sunt noţiunile implicate. Câmpul de elocaţie împinge observatorul înapoi în timp cu aproximativ o nanosecundă, decalaj suficient; mai mult de atât e, în egală măsură, inutil şi neplăcut.

O nanosecundă în timpul elocaţiei permite observatorului deplasarea pe suprafaţa acestei planete într-o stare echivalând, pentru nativi, cu invizibilitatea absolută, o condiţie de non-existenţă permanentă. Practic, este instrumentul ideal pentru investigarea ecosferei, asigurând libertate deplină de mişcare, fără poluare sau alte interferenţe cu exteriorul. Activând nulificatoarele de câmp, devine posibilă vizualizarea anumitor specimene în mediul lor natural - plante, animale, o mostră de sol sau o rocă - şi, deci, desfăşurarea lucrărilor de cercetare din observator.

Asta e versiunea oficială, cunoscută şi de echipaj... şi, deocamdată, este deajuns.

Raportul lui Querrel nu e altceva decât tabelarea datelor afişate periodic de echipament. Pe Pământ, ele contribuie la reglarea simulatoarelor de timp real, care permit controlorilor să monitorizeze îndeaproape evoluţia noastră. Majoritatea parametrilor e automat transorată de calculator; tabelele lui Querrel se referă la echipamentul cu opţiune de control manual.

Plictisit de consideraţiile despre observator, plictisit de claustrarea continuă din observator, plictisit de tot ce are o cât de mică legătură *cu* observatorul, îmi părăsesc biroul şi pornesc spre sectorul nişelor de studiu.

E singura ocazie să mai arunc o privire în exterior şi, totodată, să iau contact direct cu cercetătorii. Nu sunt paranoic, însă ştiu că prezenţa mea nu este agreată. Acesta-i adevărul. Şi ar fi încă şi mai puţin agreată dacă s-ar cunoaşte însărcinările reale pe care le am.

Ca de fiecare dată, problema lui Clare revine obsedant, complicată de certitudinea - de la o zi la alta mai evidentă - că şederea noastră prelungită în observator e inutilă. Indiferent de obiectivul iniţial al misiunii noastre, nimic nu justifică în prezent extinderea ei. Degeaba susţine majoritatea cercetătorilor - inclusiv Clare - imposibilitatea finalizării proiectelor în curs pe termen scurt, eu ştiu perfect de bine că toată activitatea depusă în observator nu serveşte la nimic.

Vizitez cinci nişe de studiu. Conversaţiile se întrerup şi reîncep de îndată ce părăsesc incinta. Trăiesc înconjurat de tăcere şi, la rândul meu, o impun celor ce-mi sunt în preajmă.

Rezultatele experienţei lui Tolneuve sunt cunoscute, deşi concluziile oficiale întârzie să fie comunicate. Însă, dincolo de nesiguranţa şi confuzia mea, faptele îşi dezvăluie pe de-a-ntregul eleganţa simplă. Cât despre cele ce vor urma, persistă încă semne de întrebare. Pot prezenta aceste rezultate (dar tot fără concluzii) sub forma unui grafic.

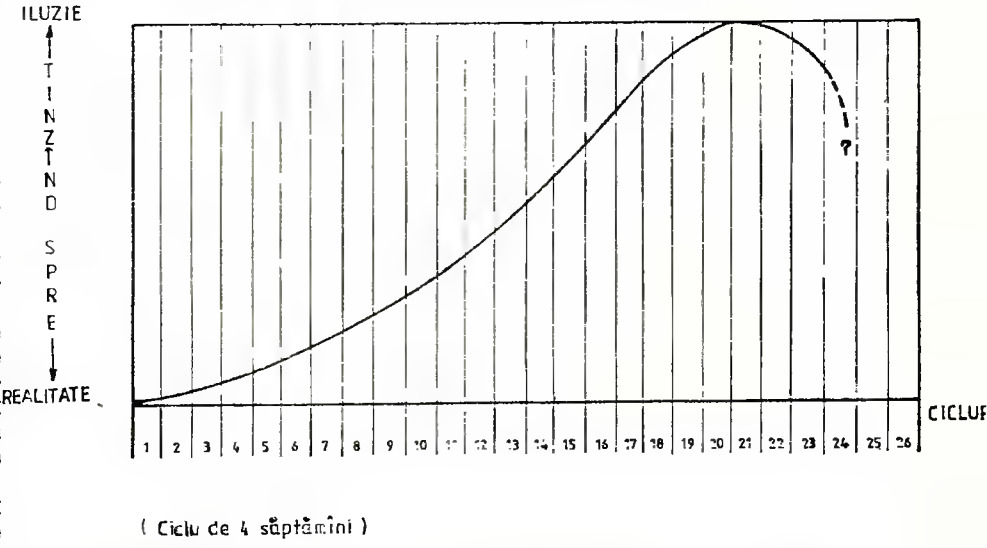

(Ciclu de 4 săptămîni)

Mă satisface acest grafic - e creaţia mea. Dar a rămas necompletat, fiindcă ceva nu merge cum trebuie.

Axa REALITATE reprezintă adevărul, faptele obiective. Semnifică raţiunea şi normalitatea, la care, într-un târziu, sperăm să revenim. Axa ILUZIE a fost tangenţial atinsă şi acum ne îndepărtăm de ea. În acel moment, societatea observatorului a devenit complet iraţională, ruptă de realitate.

Rezultatul experienţei lui Tolneuve se întrevede: privată de ştirile din exterior, comunitatea le va suplini. Altfel spus, se naşte o reţea de zvonuri, provenită din ficţiuni, speculaţii şi defulări.

Demonstraţia celor de mai sus se regăseşte în curba pe care am trasat-o.

Aproape şase luni, toată lumea a reacţionat la noul stimul reprezentat de observator. Preocupările fiecăruia se îndreptau spre sine şi spre munca depusă. Preocuparea pentru lumea exterioară rămânea la minim. Discuţiile de care aflam, sau la care participam, atingeau invariabil subiecte fie familiare, fie rememorate.

La sfârşitul primului an - coincide cu debutul ciclului de patru săptămâni nr. 13 - situaţia se modificase.

Mediul şi comunitatea observatorului nu mai erau suficiente pentru a hrăni imaginaţia acestor oameni foarte inteligenţi. Curiozitatea în privinţa evenimentelor de pe Pământ a provocat discuţii aprinse, pro şi contra. Întrebări... presupuneri... bârfe... Am remarcat exagerări şi deformări ale unor ştiri anterioare. Verosimilitatea se dezagrega.

Tendinţa aceasta şi-a atins maximul în lunile următoare, cam spre sfârşitul celui de-al douăzecilea ciclu.

Reţeaua zvonurilor devenise principala obsesie a echipajului, influenţa ei afectând, treptat, toată activitatea ştiinţifică. A fost perioada în care controlorii de la sol, neliniştiţi, au luat serios în considerare stoparea experimentului.

Zvonurile abandonau orice fundament real, deveneau incredibile, absurde, demente. Iar echipajul - cercetători calmi, lucizi - le luau în serios. Erau înfăţişate ca fapte împlinite transformarea negrului în alb, a imposibilului în posibil... căderea unor guverne, războaie declanşate şi câştigate, oraşe trecute prin foc şi sabie, viaţă după moarte... Dumnezeu trăia, Dumnezeu murise, continente pieriseră. Incredibile nu erau atât zvonurile în sine, cât felul în care erau ele acceptate.

Între timp, viaţa decurgea normal în observator şi pe Pământ, iar buletinele erau înmânate în continuare echipajului. Şi, de bine de rău, munca de cercetare îşi urma cursul, înregistrându-se chiar progrese.

Pe urmă... Pe urmă, aspectul incredibil al zvonurilor s-a diminuat. Urme de real au reapărut în ceea ce se povestea. Iar spre sfârşitul celui de-al douăzeci şi treilea ciclu, acum opt săptămâni, era deja evident că speculaţiile făcute, ipotezele lansate, convergeau spontan spre realitate.

Şi, lucru de necrezut, zvonurile începeau să anticipeze faptele.

Se ducea vorba, Dumnezeu ştie de unde, despre un eveniment strict localizat: o catastrofă naturală, un rezultat sportiv, moartea unui om de stat. Şi atunci când consultam dosarul 84, îi descopeream corespondentul în realitate.

Zvonul despre o alunecare de teren în Grecia îşi avea originea într-un cutremur din Iugoslavia; o remaniere de guvern în sud-estul asiatic devenea o lovitură de stat la antipozi; schimbarea atitudinii opiniei publice faţă de misiunea noastră era diagnosticată aproape exact. Existau însă şi lucruri pe care nu le puteam verifica. De pildă, foametea neaşteptată, explozia criminalităţii, revendicări sociale - ştiri care, în mod normal, n-au ce căuta pe prima pagină a ziarelor.

În urma acestei schimbări, s-a conturat o concluzie: în timp, zvonurile încep să se apropie tot mai mult de realitate, mai întâi reflectând-o cu fidelitate, apoi anticipând-o tot mai exact. Dacă s-ar confirma o astfel de evoluţie, consecinţele sociale - în cel mai deplin înţeles al cuvântului - ar fi fără precedent.

Dar, dintr-un motiv necunoscut, concluzia finală întârzie. Evoluţia reţelei de zvonuri stagnează. Revenirea la realitate se tot amână. Elegantul meu grafic se termină cu un semn de întrebare..

Am înaintea mea o seară întreagă: conjuncţia-transor e programată de-abia la ora 23:30. Se păstrează ciclul diurn terestru pentru comoditate. În caz contrar, programele simulatoarelor de timp real ar trebui modificate zilnic.

Stau în biroul meu până la ora 20:00, lucrând la rapoarte. Servesc prânzul fără să ies, iar cina mi-o aduce Caroline Newison, o botanistă

căsătorită cu unul dintre bacteriologi.

Îmi povesteşte despre răscoala din Bolivia, accentuând că sunt cam o mie de morţi. E o cifră aproape exactă, ceea ce mă bucură. La rândul meu, îi menţionez incendiul din New York, dar deja nu mai e o noutate.

Întotdeauna mi s-a părut curioasă atitudinea pe care o manifestă faţă de mine membrii echipajului: volubili şi amabili când sunt singuri, retraşi şi ostili când sunt în grup. Însă nu e decât un element în plus încadrabil într-o tendinţă generală, caracterizată printr-o diferenţiere netă între comportamentul individual şi cel colectiv.

Ceva mai târziu, încui fişierele, închid biroul şi pornesc s-o caut pe Clare. Pentru momentul conjuncţiei, totul este pregătit.

În privinţa întârzierii preconizatei reveniri a zvonurilor la realitate, nu înţeleg de ce toţi ceilalţi factori din teoria lui Tolneuve îşi păstrează valabilitatea.

Zvonurile nu mai evoluează. Echipajul face să circule acelaşi tip de ştiri ca şi acum opt săptămâni. Iar înclinaţia speculativă s-a redus simţitor.

Este oare posibil ca apatia generală să fi indus din nou dezinteres pentru lumea exterioară?

Extrapolând curba trasată de mine, ar trebui ca acum - la sfârşitul celui de-al douăzeci şi cincilea ciclu - membrii echipajului să redescopere adevăratele evenimente de pe Pământ. S-ar demonstra astfel, fără nici un dubiu, existenţa uluitorului talent de a prevedea necunoscutul.

Când ajung la bar, Thorensen ţine discursuri. Este puţin beat.

"...cred că n-ar trebui. E singurul care poate vorbi cu ei. Şi nu văd nici un motiv de încredere."

Se întoarce când mă opresc lângă el.

"Bei ceva, Dan?"

"Nu mulţumesc. O caut pe Clare. N-ai văzut-o?"

"Adineauri era aici. Credeam că te aşteaptă."

Cei patru, cinci bărbaţi din jurul lui Thorensen ne ascultă, impasibili.

"Abia am ieşit din birou," spun eu. "N-am mai văzut-o de azi-dimineaţă."

O'Brien, aflat lângă Thorensen, încearcă să fie amabil:

"Cred că s-a întors la voi în cameră. Se plângea c-o doare capul."

Îi mulţumesc şi părăsesc barul. E o scuză uzuală din repertoriul soţiei mele, constând în disimularea tulburărilor emoţionale în spatele unor afecţiuni fizice minore. Şi oricum, indiferent de starea în care se afla Clare, de dimineaţă şi până acum, agitaţia, provocată de vestea morţii copiilor din Noua Zeelandă, probabil s-a risipit deja. Reacţia membrilor echipajului faţă de propriile zvonuri, oricât de dezastruoase sau tragice ar fi, rămâne una superficială.

Camera noastră e încuiată. La prima vedere, interiorul este la fel cum l-am lăsat plecând dis-de-dimineaţă. Nimic nu arată o eventuală trecere pe aici a lui Clare.

Fac turul observatorului, din ce în ce mai neliniştit şi surprins de absenţa ei. Nu există multe locuri unde să se ducă, doar dacă nu mă evită cu bună-ştiinţă. O caut peste tot: în nişele de studiu, în camerele comune şi, într-un târziu, la sala generatoarelor. Este acolo, sărutându-se cu Mike Querrel.

Adevărul e că, după toate informaţiile de care dispun, situaţia pe Pământ e teribil de încordată. Din punct de vedere politic, diferenţele între Est şi Vest se adâncesc, iar statele independente sunt scena unor confruntări ideologice sângeroase. Din punct de vedere social, mediul e saturat. Aici se manifestă cel mai acut falia între ţările dezvoltate şi cele subdezvoltate.

Acum doi ani, când plecam de pe Pământ, se simţea deja un declin general. De-atunci încoace, lucrurile n-au făcut altceva decât să se înrăutăţească. Pretutindeni recoltele sunt compromise, în principal din cauza solului steril şi a tulburărilor climatice. Primele afectate sunt ţările încă insuficient dotate tehnologic, căzute pradă foametei şi epidemiilor. Vaste zone irigate şi cultivate sunt lăsate în părăsire. Economia e complet scăpată de sub control. În ţările dezvoltate, problema numărul unu e poluarea, urmată îndeaproape de conflictele

rasiale. Aceşti factori interni agravează situaţia politică internaţională; acuzaţiile curg de-o parte şi de alta, însă nimeni nu schiţează vreun gest de ajutor, nici chiar pentru proprii sateliţi economici. Domneşte o confuzie generală, întreţinută şi de interesele legitime ale statelor independente. Toate acestea se regăsesc în ştirile sosite la observator; nici una nu influenţează direct membrii echipajului şi nimic nu transpare în buletinele personalizate. Răsfoind dosarul 84, evoluţia evenimentelor e vizibilă în oricare din cele douăzeci şi patru de transoare primite de când ne aflăm aici: greve, foamete, conflicte etnice, război civil, dispute teritoriale, congrese ale experţilor în mediul ambiant la care se trag degeaba semnale de alarmă, dezastre urbane declanşate de excesul tehnologic, lupte de stradă, terorism, atentate, sabotaje, asasinate politice, desfacerea acordurilor comerciale şi ruperea relaţiilor diplomatice, cursa înarmărilor... şi, omniprezentă, certitudinea crescândă că războiul este inevitabil, şi chiar de dorit...

În observator, nimeni în afară de mine nu poate avea acces la aceste informaţii. Eram convins că zvonurile le vor face cunoscute, ceea ce nu s-a întâmplat, iar eu nu ştiu de ce.

Scena care tocmai a avut loc nu s-ar fi putut desfăşura decât în observator. Tensiunile fizice şi psihice pe care le suportăm nu mai sunt demult un secret, fiindcă ele ne afectează pe toţi în egală măsură. Nu mă surprinde că soţia mea şi-a găsit un amant... dar sunt şocat că acesta e Querrel. Presupun că amândoi erau conştienţi de scurta perioadă de intimitate de care s-ar fi bucurat legătura lor, înainte ca eu s-o descopăr. Deci regretele sunt doar de convenienţă. Şi nici n-ar fi putut să-şi continue relaţia când - şi dacă - am fi părăsit observatorul.

N-am schimbat prea multe vorbe. Clare s-a desprins de Querrel, am încercat s-o reţin, dar ea s-a ferit. Querrel s-a întors cu spatele, iar Clare a spus că se duce în camera noastră.

Odată ce iese, îmi aprind o ţigară.

"De când durează povestea asta?" întreb, realizând orgoliul acumulat, în timp, de fraza pe care tocmai am rostit-o.

"Nu contează," răspunde Querrel.

"Pentru mine contează."

"Să tot fie vreo şapte săptămâni."

"Cum? Doar atât?"

"Şapte săptămâni. Auzi, Winter, totul e din vina ta. Nici nu ştii cât o faci pe Clare să sufere."

"Cum adică?"

Nu răspunde şi se duce să se aşeze pe colţul unei mese. În jurul nostru, generatoarele torc.

"Haide," insist eu. "Explică-mi."

"Să-ţi explice Clare. Eu nu sunt în stare."

"Cine a început? Tu sau Clare?"

"Clare. Din cauza ta. Vrea să-ţi facă în necaz. Sunt vorbele ei, cuvânt cu cuvânt."

"Iar ţie ţi-a convenit de minune situaţia, nu-i aşa?"

Tace. Ştiu prea bine că, la destrămarea unei căsnicii, ambii parteneri sunt la fel de vinovaţi. Însă n-am nici cea mai vagă idee la ce face aluzie Querrel. Din câte ştiu, n-am ce-mi reproşa faţă de Clare, care, iată, revine însoţită de Andrew Jenson, şeful compartimentului ecologie.

După ce-l salută pe Querrel, Jenson mi se adresează direct:

"Ţi-a spus Mike?"

"Trebuia să-mi spună ceva?"

"Nu," intervine Querrel. "Cred că e un moment destul de nepotrivit."

În ciuda situaţiei, mă amuză jumătăţile de nuanţă. Îl întreb pe Jenson: "Ştiai ce se-ntâmplă?"

"Cred că vorbim despre două lucruri diferite."

Într-adevăr, mă întrebam şi eu ce legătură poate fi între Jenson, Querrel şi Clare.

Querrel porneşte spre uşă.

"Scuze că vă las aşa, dar mi-ajunge pentru azi."

Iese, iar eu privesc în urma lui, încă nedumerit.

În descrierea pe care o fac activităţii din observator, s-a remarcat probabil o anumită rezervă în privinţa amănuntelor. Atitudinea mea are mai multe justificări.

Într-un mediu în care existenţa zilnică se reduce practic la o singură activitate, cum e explorarea unei planete străine, comportamentul n-are cum să nu fie direct influenţat de rezultatele obţinute. M-am distanţat voit, în acest context, de agitaţia cercetătorilor în faţa descoperirilor de minerale, bacterii sau felurite alte forme de viaţă superioară.

Principala cauză a reticenţei mele o constituie nepotrivirea dintre ceea ce fac cercetătorii şi adevăratul motiv al prezenţei lor aici, pe care numai eu îl cunosc.

Este o stare generală de lucruri obligatoriu secretă, nu lipsită de similitudini cu teoria lui Tolneuve.

O ultimă precizare: suntem în 2019, planeta pe care se presupune că o explorăm nu poate fi, logic vorbind, decât în sistemul nostru solar, omenirea nedepăşind încă începuturile zborului spaţial. Observatorul se află în vid - fapt indubitabil, după cum dovedesc scăpările continue de aer din camerele noastre - şi, totuşi, în exterior pare să existe viaţă. Nici unul dintre membrii echipajului nu s-a gândit vreodată să analizeze serios aceste contradicţii.

Jenson merge la interfon şi, preţ de câteva minute, se întreţine cu mai multe persoane. Profitând de izolare, Clare şi cu mine încercăm să legăm o conversaţie. La început, e îmbufnată şi reţinută. Apoi se relaxează şi-mi vorbeşte deschis.

Îmi dezvăluie cum, de săptămâni întregi, e tot mai plictisită şi mai deprimată, tot mai îngrijorată de atitudinea mea. Cât de greu îi e să comunice cu mine. Cât de indiferent sunt eu la eforturile ei de apropiere. Iniţial mă bănuise de legături extraconjugale, însă o anchetă discretă o convinsese de contrariu. Îmi povesteşte cum s-a adăugat, pe lângă înstrăinarea noastră progresivă, influenţa colectivului, obligând-o să se îndepărteze şi mai mult de mine. Îi cer să-mi explice ultima afirmaţie şi îmi răspunde că de-asta se află Jenson aici. Îmi descrie cum a evoluat relaţia ei cu Querrel, cauzată, mai mult sau mai puţin direct, de cele povestite, dar şi de maniera mea de-a acţiona pe ascuns.

"Deci crezi că am ceva de-ascuns?" spun eu.

"Da."

"Greşeşti. Cel puţin în ceea ce priveşte căsnicia noastră."

"Nu te cred," răspunse Clare, întorcându-mi spatele.

Jenson se apropie din nou. Are întipărită pe faţă o expresie cum rar am văzut în observator. Chipurile sunt, în general, taciturne şi impenetrabile, însă cel al lui Jenson trădează acum concentrare şi siguranţă.

"În seara asta are loc conjuncţia-transor, nu-i aşa?"

"La unsprezece şi jumătate, timp real. Da."

"OK. De îndată ce se termină, părăsim observatorul. Vii cu noi?"

Îl privesc stupefiat. Cuvintele pe care tocmai le-a rostit sunt lipsite de sens, incredibile, aberante. E absolut imposibil pentru el, sau pentru oricine altcineva de pe observator, să conceapă singur o astfel de idee. Toţi membrii echipajului au fost minuţios condiţionaţi tocmai împotriva unei asemenea eventualităţi.

"Acum înţelegi," murmură Clare. "Ieşirea e plăniută de câteva săptămâni bune. Şi de-asta mi s-a recomandat să evit, pe cât posibil, discuţiile cu tine."

"Bine, dar e imposibil."

"Imposibil?" surâde binevoitor Jenson. "Vom folosi modulul ejectabil. Nimic mai uşor."

Indiferent ce se află în exteriorul observatorului, în conformitate cu versiunea oficială sau cu adevărul numai de mine ştiut, un singur lucru e sigur: prezenţa vidului. E o proprietate intrinsecă atât a câmpului de elocaţie, cât şi a spaţiului cosmic. În ambele cazuri, nici o fiinţă umană n-are şanse de supravieţuire fără un echipament de protecţie adecvat. Jenson ştie asta; la fel şi întreg echipajul.

"Sunteţi cu toţii nebuni," îi spun. "Şi incapabili să discerneţi realitatea." E o concluzie logică, nu doar emoţională, ci şi intelectuală. În cadrul dinamicii de grup, comportamentul nefiresc exhibat de Jenson şi de ceilalţi poartă, prin definiţie, o singură denumire: nebunie. "Nici măcar nu bănuiţi ce v-aşteaptă afară!"

"Ba da," răspunde Clare. "Ştim asta de mai multă vreme."

"Planeta e nelocuibilă. Formele de viaţă pe care le-aţi studiat sunt incompatibile cu ciclul hidro-carbonic. Chiar dacă reuşiţi trecerea prin câmpul de elocaţie, nu veţi putea supravieţui."

Păstrez versiunea oficială. Jenson şi Clare schimbă o privire. Pe măsură ce mi epuizez argumentele, îmi dau seama că nimic din tot ce spun n-are vreo legătură cu planul lor.

Un fapt extrem de important:

Luna înconjoară periodic Pământul la o distanţă medie de 384.400 km. Perioada sa de rotaţie este riguros egală cu cea de revoluţie. Consecinţă: nu vedem decât o singură faţă. În acelaşi timp însă, orbita Lunii este eliptică şi, ca urmare, viteza sa orbitală variază funcţie de distanţa până la Pământ. Consecinţă: un observator terestru asistă la o mişcare aparentă, de uşoară balansare a globului lunar faţă de poziţia sa mijlocie, ca şi cum Luna ar clătina din cap. Devine astfel vizibilă ceva mai mult de jumătate din suprafaţa lunară. Această mişcare se numeşte libraţie. La limita nord-estică a feţei vizibile se află un crater numit Joliot-Curie. El rămâne invizibil pentru Pământ, pe toată durata de aproape douăzeci şi opt de zile a lunii selenare. Însă timp de câteva ore, în fiecare lună, din acest crater poate fi văzut globul terestru, apărând fugar la orizont.

Observatorul se află în interiorul craterului Joliot-Curie, deplasându-se pe o îngustă fâşie de sol lunar, de unde Pământul este vizibil într-un astfel de moment.

Îmi privesc ceasul, apoi îl întreb pe Jenson: "Şi ce legătură au toate astea cu următoarea conjuncţie-transor?"

"Câţiva dintre noi vor să fie de faţă la primirea ştirilor. Fiindcă transorul funcţionează, nu?"

"Bineînţeles. Cum altfel...?"

"Când te închizi în birou şi stai cu orele acolo. Winter, cunoaştem că transorul nu este utilizat decât din patru în patru săptămâni. Şi că observatorul e controlat periodic, o dată la 28 de zile, de pe Pământ, în timp real."

"Cum aţi aflat asta?"

"Nu depindem chiar total de capriciile controlorilor," intervine Clare. "Realizăm şi noi ce se întâmplă."

"În locul tău, n-aş fi atât de sigur." Am un avantaj faţă de membrii echipajului: sunt singura persoană din observator care cunoaşte toate datele despre realitate. Se pare însă că, într-un fel de neînţeles pentru mine, au recuperat handicapul.

Jenson gesticulează nerăbdător. "Încearcă să înţelegi, Winter. Nu-ţi dai seama că noi ştim precis care e situaţia reală? Nu ne puteai împiedica să aflăm acest lucru."

"Dar buletinele depind de mine."

"Depindeau," mă corectează el. "Cu toţii suntem la curent, de mai multă vreme, că scopul misiunii a fost modificat. Cunoaştem în amănunt problemele de pe Pământ."

Încerc să-mi adun gândurile.

"De ce vreţi să părăsiţi tocmai acum observatorul?"

Jenson dădu din umeri. "A sosit momentul. De altfel, prezenţa noastră aici e, de-acum încolo, inutilă. N-are sens să stăm închişi în continuare, când ştim prea bine ce se petrece pe Pământ. Acolo avem familii, şi ne aşteaptă... Nu e normal, mai ales acum, să fim alături de ele? În plus, ne temem să nu fim abandonaţi aici, în caz de război. E clar că experienţa, în forma în care a fost proiectată, s-a sfârşit."

Clare se apropie de mine. Îmi atinge braţul. Senzaţia pare cumva străină, şi totuşi liniştitoare.

"Trebuie să ieşim de aici, Dan. Gândeşte-te la noi doi."

Încerc să-i evaluez sinceritatea; îmi revine în minte imaginea ei, sărutându-se cu Querrel.

"Deci pretinzi că situaţia reală ţi-e cunoscută. Însă eu nu cred o vorbă din ce mi-ai spus."

"Nu pretind şi nu e vorba doar de mine," declară Jenson. "Toţi colegii mei au aflat adevărul. Aşa că discuţia noastră e inutilă."

"Dar eu nu discutam."

"OK. Ce-ai zice să lăsăm de-o parte versiunea oficială, cea cu studiul unei alte planete?"

După cum se exprimă Jenson, sunt sigur că nu încearcă să mă tragă de limbă... cu toate că, într-o altă conjunc-

tură, un astfel de mobil ar fi pe deplin acceptabil în cadrul experienţei. Mai curând, conversaţia decurge ca şi cum amândoi am întreţine, deliberat, o minciună, de care suntem conştienţi şi la care trebuie să renunţăm.

"Foarte bine. Nu suntem pe altă planetă. Unde credeţi că se află observatorul?"

"Nu credem," mă asigură Clare. "Ştim."

"Ştim," reia Jenson, "că nu ne mai putem încrede în propriile reacţii. Cum se întâmplă, de pildă, cu rapoartele ştiinţifice redactate aici de noi; ele sunt transmise pe Pământ şi analizate, dar nu pentru conţinutul lor propriu-zis, ci pentru răspunsul nostru la anumiţi stimuli, selectaţi în prealabil după nişte criterii necunoscute. Şi o certitudine: multe din presupunerile făcute de noi, în legătură cu observatorul, sunt false. Asta ca urmare a tratamentului de condiţionare la care am fost supuşi, înainte de a veni aici."

"Continuă."

"În schimb, finalitatea experienţei ne scapă, deşi există bănuiala că formăm un fel de grup-test. Or, simularea misiunii în paralel, pe Pământ, nu e un secret pentru nimeni. E posibil să fim noi-înşine o simulare, eventual undeva în sistemul nostru solar... pregătind o viitoare misiune de explorare, poate chiar pe o planetă necunoscută."

Habar n-am cum au ajuns la aceste concluzii, dar Jenson este foarte aproape de adevăr.

"Se mai desfăşoară şi o altă experienţă, despre care nu avem nici un fel de date. Însă credem că ea constituie motivul prezenţei tale."

"Pe asta cum aţi mai aflat-o?"

"Deducţie logică elementară."

"Aţi hotărât să părăsiţi observatorul. Însă afară, *ştiţi* ce veţi găsi afară?"

Clare îl priveşte pe Jenson, care izbucneşte în râs.

"Clădiri, birouri, moteluri, smog, iarbă... Nu ştiu, orice-ţi doreşte inima."

"Dacă ieşiţi din observator, mergeţi la moarte sigură. Afară nu e nimic, absolut nimic. Nici un pic de aer... şi cu atât mai puţin smog sau iarbă."

"Ce vrei să spui?"

"Ne aflăm pe Lună," îi anunţ. "Satelitul Pământului. Până acum aţi avut dreptate pe toată linia... dar aici vă înşelaţi. Observatorul e amplasat pe Lună."

Un nou schimb rapid de priviri. "Imposibil," vorbeşte Clare. "Suntem pe Pământ, de la începutul experienţei. E un fapt verificat."

"Vreţi o dovadă?"

Mă întorc către un rastel de instrumente din apropiere şi iau un levier de oţel. Îl ţin în faţa lor, cu braţul întins, apoi îl las să cadă. Coboară încet, ca o frunză moartă... 1/6 g, acceleraţia gravitaţională pe Lună.

"Am văzut un levier căzând. Ei şi? Ce-ai dovedit cu asta?" întreabă Jenson.

"Că ne aflăm în câmpul gravitaţional al Lunii."

Jenson ridică levierul, îl lasă, la rândul său, să cadă. "Ţi se pare că mişcarea ar fi încetinită?"

Încuviinţez.

"Clare?"

Soţia mea ridică din umeri. "Eu nu văd absolut nici o diferenţă." Îl apuc pe Jenson de umeri şi îl îmbrâncesc. Se clatină un pic, recăpătându-şi cu uşurinţă echilibrul.

"Pe Pământ," îi spun eu, "n-ai fi putut evita căderea."

"Pe Lună," îmi răspunde el, "n-ai fi putut să-mi dai brânci atât de tare."

Jenson, Clare şi cu mine luăm, pe rând, levierul şi îl lăsăm să cadă, încă o dată şi încă o dată. La fiecare încercare, coboară lin şi încet, ricoşează de două, trei ori cu clinchete uşoare. Şi totuşi, ei susţin în continuare că este o cădere normală.

Încep să fiu nesigur: cine ce îşi imaginează?

Înaintea deteriorării situaţiei de pe Pământ, fusese proiectată o expediţie. Nu-i cunoşteam destinaţia, nici cum avea să fie transportată acolo. Membrii ei componenţi urmau să locuiască şi să lucreze într-un laborator mobil, pentru a efectua diferite studii ecologice.

Observatorul Joliot-Curie este un "zbor de încercare", deliberat plasat într-o zonă selenară greu accesibilă, deliberat trucat pentru a-i face pe ocupanţi să creadă că lucrează în condiţii specifice.

Iar ei sunt cu toţii atât de bine condiţionaţi, încât nimeni, până în acest moment, nu a pus la îndoială misiunea, nu s-a gândit la scopul ei. Planeta explorată nu există; cercetătorii studiază filme de înaltă definiţie, mostre artificiale pregătite dinainte, reacţii preînregistrate în aparatele de măsură. De fapt, în observator sunt observaţi observatorii.

Mergem pe culoarul principal până la biroul meu. La cererea lui Jenson, ni se mai alătură câteva persoane. Observ printre noii veniţi pe Thorensen, nu însă şi pe Querrel. Ne deplasăm cu acea lentoare graţioasă, atât de familiară... paşi mici şi salturi, garanţia unui randament maxim în condiţii de gravitaţie redusă.

Un gând neplăcut mă tulbură: dacă, în afară de mine, nimeni nu remarcă diferenţa gravitaţională, cum de s-a adaptat metabolismul lor la această situaţie? Este un lucru cu totul ieşit din comun, care trebuia să sară în ochi încă de la început. Ştiu că membrii echipajului au fost condiţionaţi, astfel încât să acţioneze ca şi cum gravitaţia ar fi normală, ignorând-o pe cea reală. Însă nu mi-aş fi imaginat vreodată consecinţele; când fizicul şi psihicul unei persoane sunt orientate spre două fenomene fizice diferite, atunci, la cel mai vizibil nivel de reacţie, apar mişcări sincronizate eronat, iar la cel mai ascuns, tulburări mentale majore.

Intrăm în biroul meu cu şase minute înainte de ora stabilită pentru conjuncţia-transor.

Conjuncţia începe în secunda în care circumferinţa Pământului se înalţă lent la orizontul sud-vestic. Alte câteva minute sunt necesare pentru ca antena principală să fie corect orientată. De îndată ce mira s-a stabilizat, informaţiile aflate în memoria calculatorului sunt transmise pe Pământ. Asta durează aproximativ douăzeci de secunde. Apoi, fără nici o pauză, urmează transmisia inversă, mesaje personale şi informaţii de uz general, spre calculatorul nostru. Această operaţie se derulează într-un interval de timp cuprins între cinci minute şi trei ore.

Trec sub tăcere dosarele din fişier, mărginindu-mă să explic echipamentul transorului şi modul lui de funcţionare. Dintre cei prezenţi, foarte puţini se arată interesaţi.

La ora 23:32, începe conjuncţia. O serie de afişaje luminoase intermitente, dispuse de-a lungul consolei, anunţă stabilirea legăturii cu staţiile de urmărire automată de pe Pământ. Localizarea lor precisă îmi e necunoscută, ea depinzând de poziţia relativă Lună-Pământ în momentul conjuncţiei. În total sunt douăsprezece staţii, plasate în diferite zone ale globului terestru.

Iniţiez procedura necesară transferului de date şi aşteptăm completarea transmisiei. În birou domneşte o tăcere penibilă, mai apropiată de resemnare decât de nerăbdare sau concentrare. Odată terminată emisia, deschid circuitul de recepţie. Şi aşteptăm din nou. Zece minute mai târziu, încă mai aşteptăm. Circuitul este mort.

"Cred că acum avem şi confirmarea," spune Jenson.

" Nu mai era nevoie de ea," comentează cineva, în spatele meu.

Îl privesc pe Thorensen, apoi pe Clare. Nu par surprinşi, de parcă ar fi ştiut încă de la început cum vor decurge lucrurile.

"Experienţa s-a sfârşit," declară Jenson. "Ne putem întoarce acasă."

"Ce vrei să spui?" îl întreb.

"Războiul Pe Pământ. Nu ştiai? De câteva luni era iminentă izbucnirea lui. Şi-acum a început."

"De zece zile," intervine Thorensen. "Sau cel puţin aşa am auzit."

"Dar eu n-am primit nici o ştire cu privire la acest subiect!" exclam.

Jenson dă din umeri şi-mi arată dispreţuitor consola. "Oricum, de aici n-ai ce să mai primeşti. Asta nu mai serveşte la nimic."

"Război... cum aţi aflat de el?"

"Ştiam de mai multă vreme. De fapt, îl prevăzusem cu câteva zile înainte."

"De ce n-a vorbit nimeni despre toate astea?"

"S-a vorbit," intervine iar, sec, Thorensen. "Dar nu în prezenţa ta."

Clare se apropie de mine. "Trebuia să fim prudenţi, Dan. Ştiam că ne ascunzi anumite informaţii şi ne-am temut de reacţia ta la aflarea unei astfel de veşti."

"Mulţumesc, Clare."

Pe una din laturile observatorului există o incintă, suficient de spaţioasă pentru a cuprinde toate cele necesare supravieţuirii pe termen lung, de la rezerve de aer la apă şi alimente. Este modulul ejectabil. A fost proiectat astfel încât, în caz de accident, să se menţină etanş până la sosirea ajutoarelor de pe Pământ.

Totodată, el constituie singura cale de acces spre exterior şi, dacă experienţa s-ar fi terminat la data prevăzută iniţial, ar fi servit la evacuarea observatorului.

Starea generală a modulului - integritate structurală, dotări tehnice, aprovizionare - e verificată periodic; în caz de necesitate, toţi membrii echipajului ştiu cum să-l folosească.

"Ieşim," anunţă Jenson.

"Nu se poate."

Câteva schimburi rapide de priviri. Doi bărbaţi pornesc spre uşă.

"Avem două alternative," reia Jenson. "Fie rămânem aici, fie ieşim. Nu cunoaştem exact condiţiile din exterior. Probabil există un nivel de radiaţie ridicat. Dar ştim sigur că suntem undeva pe Pământ. Noaptea trecută am pus la vot şi, în unanimitate, s-a decis părăsirea observatorului în cel mai scurt timp posibil."

"Tu rămâi, Clare?"

"Vino cu noi, Dan."

Aşezat la birou, studiez dosarul 84. Aici se regăseşte totul. Fiecare fragment desprins din imaginea unei lumi aflată în pragul sinuciderii. Îmi erau oricând la îndemână, atunci când nimeni, încă, nu le bănuia existenţa. Dar însăşi absenţa informaţiei era, în sine, o informaţie; plecând de aici, membrii echipajului izbutiseră să afle adevărul despre Pământ. În lipsa mea.

Mă gândesc la curba pe care începusem s-o trasez; prelungită, ar intersecta coordonata realităţii cam la această dată. Abia acum înţeleg greşeala făcută în grafic - n-am luat în considerare că fusesem exclus, deliberat, de la viaţa socială a colectivului. Eram ţinut deoparte, ostracizat, în vreme ce reţeaua de zvonuri revenea treptat la realitate, prin aproximaţii succesive. Din aproape în aproape, membrii echipajului redescoperiseră lumea reală, intuindu-i chiar şi evoluţia, întocmai după cum prevăzusem că se va întâmpla, dar fără a avea curajul să-mi duc concluziile la bun sfârşit.

O oră mai târziu, Jenson revine în biroul meu.

"Mergi cu noi, Winter?"

Dau din cap în semn că nu. "Sunteţi inconştienţi. În exterior nu există decât vidul cosmic. Zero absolut. O moarte fulgerătoare."

"Te înşeli. La fel ca mai înainte. Ai afirmat că am fost condiţionaţi - şi s-ar putea să ai dreptate. Însă şi tu eşti în aceeaşi situaţie. Cum poţi fi sigur că teoria ta despre observator e cea corectă?"

"Fiindcă eu ştiu acest lucru."

"Iar nebunul ştie că el este singurul om sănătos."

"Posibil."

Jenson îmi întinde mâna.

"Ei bine, sper să ne întâlnim afară."

"N-am de gând să plec."

"Deocamdată nu, dar mai târziu..."

E o sugestie care nici măcar nu merită răspuns. "Vine şi Clare cu voi?"

"Da."

"Poţi s-o chemi până aici?"

"Aşteaptă cu ceilalţi, în modul. M-a rugat să-ţi transmit că e mai bine, pentru amândoi, să evitaţi momentul despărţirii."

Îi strâng mâna, apoi Jenson iese din birou.

Acum câteva minute, am inspectat ecluza care face legătura cu modulul.

Sasul exterior era deschis, ecluza goală. Am închis prin telecomandă sasul şi am represurizat ecluza.

Am făcut turul observatorului, convingându-mă că sunt singur. Totul e foarte tăcut. Stau la biroul meu, cu dosarul 84 în faţă. Din când în când, iau câteva foi din el şi le dau drumul, privindu-le cum cad încet. Mişcările lor sunt fine, foarte delicate. Le-aş putea admira ore în şir.

Traducere de
Cristian Lăzărescu

ŢARA PUSTIE

Florin Pîtea

...Da' chiar şi Louis Armstrong a tocit ceva degete pe trompetă înainte s-ajungă unde-a ajuns, şi bunicu' le-a zis alor mei că pe lângă talent trebuie studiu şi muncă multă, că poate pentru ei japonezii sunt nişte indivizi hotărîţi să ne cumpere cu fulgi cu tot, şi nici nu se aşteaptă la altă părere de la nişte negrotei din Mississippi, da' că mie mi-ar prinde bine o bursă Yamaha şi poate-o sănvăţ să câştig ceva bani cu cioplitul, şi n-a mai apucat săracu' să vadă unde-am ajuns, iar Bluesul din lemn de abanos i l-am pus la căpătâiul mormântului şi-a doua zi l-au furat nişte idioţi care probabil nu-l cunoscuseră deloc pe bunicu', şi peste alte două zile sculptura a apărut iar, şi-un tip m-a căutat la telefon să-mi spună că Klanul nu poate permite să se-ntâmple asemenea mârşăvii în ţinutul nostru şi că e-o cinste pentru ei să aibă o sculptură făcută de mine, chiar dacă-s negru, la care i-am zis că le-apreciez efortul, însă pentru mine Klanul tot Klan rămâne, iar ăla s-a-nverzit şi-a-nchis...

•••

Din cerul otrăvit cobora o ploaie măruntă care părea că n-avea să se mai oprească niciodată. În cabina Toyotei lui Carver se auzea doar zumzetul radioului dat încet, în timp ce ştergătoarele se luptau cu stropii de pe parbriz. Drumurile de la periferia Kansar City-ului nu prea erau potrivite pentru o plimbare cu Toyota, căci nu mai fuseseră reparate de pe la începutul secolului, dar Carver prefera să-i lase Roverul lui Saeko.

Lipsise de-acasă câteva zile, ocupat cu o expoziţie în L.A., şi-acum se întorcea, şofând cu atenţie prin ploaia cenuşie, însoţit de trăncăneala unui dee-jay şi de nişte hituri vechi. Se simţea cumplit de obosit, iar peisajul industrial în descompunere pe care-l traversa nu reuşea deloc să-l înveselească. Ceasul de bord indica 3.08 AM în alfanumerice sângerii, în timp ce oglinda retrovizoare reflecta imaginea cât o carte poştală a unui Kansar City pe care distanţa îl adusese la dimensiuni liliputane, transformându-i turnurile şi geodezicele într-o reclamă pentru jocurile Lego. Din loc în loc, în depărtare, se vedeau degetele palide şi stinghere ale unor proiectoare ce pipăiau cerul înnegurat.

Abia aştepta să ajungă acasă.

•••

... Şi m-a surprins când mi-a zis că-i vine greu să trăiască toată viaţa în cutiuţe de beton, credeam că glumeşte, dar nu i-am spus-o şi bine am făcut, avea o privire ciudată şi repeta că nu se poate, chiar toată viaţa, după care mi-a trecut prin cap, Carver, băiete, fata e stresată de aglomeraţie nu în ciuda faptului că-i născută şi crescută-n Tokyo, ci tocmai din cauza asta, pe urmă a vorbit gura fără mine şi-a zis că dacă mergem în Midwest o s-avem o casă în care să putem juca baseball fără probleme, privirea hăituită din ochii lui Saeko a dispărut şi nu m-a uimit că mă luase în serios, ci că credeam eu însumi în ceea ce spusesem, îmi închipuisem c-o zisesem în glumă şi-acum credeam trup şi suflet în promisiunea mea, iar Saeko plângea şi nu spunea nimic şi nu ştiam ce să fac s-o alin, şi-a plâns şi când a venit aici, după ce-a văzut hala transformată în locuinţă cu sufrageria de două sute de metri pătraţi şi parchetul auriu pe care nu puteam juca baseball, da' sigur era bun pentru baschet, c-au zis şi-ai mei când au văzut-o, fiule, aici poţi creşte o echipă-ntreagă cu tot cu rezerve, iar Saeko se-nroşise toată şi nu mai ridica deloc privirea...

•••

Liftul cu pereţi din sticlă era mai mult o

ambiţie personală a lui Carver decât o necesitate în locuinţa cu patru nivele.

— La ce etaj, domnule?

— La trei, Doc. S-a întâmplat ceva deosebit zilele-astea?

— Noi cereri pentru expoziţii. Oferte de contracte. Rutină.

Atelierul, scurgându-se, scufundându-se. Uneori modificarea lentă a perspectivei îi oferea idei noi.

— ... Iar Yamaha te-au felicitat pentru succesul ultimei expoziţii, ţi-au oferit o primă şi o prelungire a sponsorizării. Ar fi onoraţi dacă ai accepta un turneu în Extremul Orient şi studiază posibilitatea unei expoziţii într-o staţie orbitală. Trusturile orbitale sunt în principiu interesate de proiect...

Sufrageria imensă, cu candelabrul enorm, construit din mii de ciucuri de cristal. Hologramele sculpturilor sale, colecţia de măşti africane, fresca de pe peretele opus, unde bătrânul Ted Nasmith reuşise să dea tot ce era mai bun din el, biblioteca de cincisprezece mii de volume, pe care Saeko începuse să le citească a doua oară.

— ... Am trimis mesaje de răspuns managerului şi sponsorilor, respectând atât formele de protocol cât şi stilul tău epistolar.

Liftul se opri la nivelul rezidenţial.

— Mulţumesc, Doc.

Se miră în sinea lui că Saeko nu-i ieşise în întâmpinare, căci probabil IA-ul îi anunţase venirea. Traversă holul luminat discret, în verde, de aplicele

Desen de Victor Sfirlea

pe care, la aniversarea a cinci ani de căsnicie, le primiseră de la domnul şi doamna Uemura, apoi deschise uşa dormitorului.

Camera era luminată doar de sclipirile slabe ale unei cascade holografice, care părea să-şi reverse apele înspumate de pe peretele îndepărtat, pentru a se linişti apoi şi a se scurge molcom împrejurul insulelor pe care se aflau canapeaua, futon-ul, fotoliile şi consola audio-video. Saeko modificase softul original, astfel încât fiecare pas făcut pe podeaua dormitorului stârnea stropi irizaţi şi jerbe lichide. Din boxe, în surdină, se auzea un slow cu Sweet Silicon Girls.

Carver îngenunche pe marginea futon-ului, apoi îşi mângâie soţia pe frunte şi pe părul lung, lucios şi negru ca abanosul.

— M-am întors, micuţă floare de cireş, şopti el în japoneză.

Saeko nu reacţionă. Continuă să respire încet şi egal, ca şi cînd ar fi dormit adânc.

— Saeko-san.

Nici un răspuns. Dintr-o dată se simţi cuprins de îngrijorare.

— Doc, aprinde te rog lumina. Cred că e ceva în neregulă cu Saeko.

•••

... Şi-a fost într-adevăr o seară cu totul specială, nu atât pentru că sărbătoream cinci ani de căsnicie cât aşa, în sine, ca un eveniment autosuficient, ceva pe care să-l sărbătorim la rândul lui, iar Saeko mi-a spus că şi pentru ea a fost ceva asemănător, nu pentru partea, să-i zicem oficială,

căreia am încercat să-i dăm un caracter neoficial, ci pentru felul în care, după plecarea invitaţilor, am continuat petrecerea, doar noi doi, înconjuraţi de sclipirile blânde ale cascadei holo, muzica de saxofon şi senzaţia de desprindere, după ce am încetat să mă mai mir de ce poate Saeko să scoată dintr-un saxofon, impresia de continuitate, fără început şi fără sfârşit, dar n-ar trebui să folosesc cuvinte aşa complicate, senzaţia era simplă şi sublimă, pluteam, asta e, pluteam duşi de muzica saxofonului peste toată marea aceea de neon şi smog, legaţi ca într-o vrajă, părea că n-o să se mai termine acea plutire lentă, caldă şi comună într-un *Suntem* care însemna atât de mult, iar acum nu ştiu ce s-a întâmplat cu ea şi-am fost redus dintr-o dată la un *Sunt*, ca o aripă de pasăre când cealaltă aripă s-a frânt...

•••

— Se pare că-i o problemă de wet. Sistemul nervos al lui Saeko este afectat de-un program-cancer care-i periclitează serios funcţionarea şi-i şterge memoria.

— Crezi că poate să moară din asta, Doc?

— Nu ştiu. Am telefonat deja la secţia de neurologie a spitalului de urgenţă. Sunt pe drum.

— Cum s-a întâmplat?

— Zău că nu ştiu. Saeko se ocupa personal de ecranarea casei. N-a fost nici o alarmă.

— Bine, Doc. Decât să-mi povesteşti asta, mai bine fă-mi legătura cu părinţii lui Saeko.

Pe alee apăru ambulanţa de la spitalul de urgenţă. Carver se repezi să-i întâmpine pe medici, apoi îi conduse în dormitor. Infirmierii se mişcară cu eficienţă blândă şi tăcută, aşezând-o pe Saeko pe brancardă şi ducând-o la dubiţa Wolkswagen, pe care fulgerau două girofaruri. Toată operaţiunea nu dură nici măcar un minut, iar înainte ca sculptorul să poată simţi cu adevărat gheara îngrijorării, ambulanţa plecă.

— Carver, la telefon.

Se repezi pe scări în atelier şi ridică receptorul. Pe monitorul Panasonic apăru domnul şi doamna Uemura. Vechea proteză auditivă a lui Noboru Uemura fusese înlocuită cu una nouă, încă şi mai mică, montată discret într-un cercel cu trei romburi de rubin sintetic. O dată cu vîrsta, ataşamentul domnului Uemura faţă de firma Mitsubishi începuse să capete nuanţe de fanatism. Pe colţul din dreapta-jos al monitorului, în alfanumerice galbene, era afişată ora din Tokyo: 19.36 PM.

— Bună seara, Uemura-san. Vă salut, Midori-san.

— Bună dimineaţa, Carver. Ne surprinde că ne-ai telefonat la ora asta. Cred că la voi e încă foarte devreme.

— Am un motiv întemeiat. S-a întâmplat ceva cu Saeko.

Soţii Uemura nu răspunseră, dar atitudinea lor trăda încordare.

— Pe când lipseam de-acasă, cineva i-a inoculat un program-cancer. E încă în viaţă şi deja a ajuns la spitalul de urgenţă din Kansar City.

Noboru Uemura se înnegură, în timp ce Midori îl privea cu ochi mari, speriaţi.

— Carver-san, spuse ea, fără ca spaima să-i dispară de pe chip, Saeko e singura noastră fiică. N-am vrea să i se întâmple nimic rău.

— Nici eu, Midori-san...

— Ar fi bine, interveni Noboru, întrerupându-l, ca, după ce i se dă primul ajutor, Saeko să vină aici. Vrem să ne asigurăm că fiica noastră va primi cea mai bună îngrijire din partea celui mai competent personal medical.

Suna fără drept de apel, aşa încât Carver nu încercă să comenteze. În plus, neurochirurgii şi tehnicienii wet cei mai buni se aflau în Japonia, şi nici chiar orbitalii nu puteau contesta asta.

— Vom veni cât mai curând posibil. Şi vă mulţumim.

— Vă aşteptăm, Carver-san.

•••

... Dar Noboro a fost şi este mai mult decât un sarariman, iar Saeko mi-a arătat acest lucru în felul ei, când m-a dus şi mi-a arătat colecţia de bonsai a familiei şi-am avut atâta minte să nu calc în strâchini, de-aia n-am întrebat-o de unde i-a luat, am tăcut şi-am lăsat-o să-mi explice că-i crescuseră, uite, pinul ăsta e crescut

de bunicul tatei şi fiecare bărbat din familie are bonsaiul lui, prunul ăsta e al lui Tashiro, acum are tata grijă de el, iar eu aş fi întrebat-o de ce nu şi-a luat Tashiro bonsaiul cu el când a fost admis în pepinieră, dar am zâmbit şi-am dat admirativ din cap în faţa prunului, după care Saeko s-a întristat, ştii, se spune că speranţa de viaţă în pepinierele de genii dintr-un zaibatsu nu e mai mare de patruzeci de ani, tata e mîndru că Tashiro a fost acceptat, dar ân sinea lui îi pare rău că n-o să aibă cine îngrijii bonsaii, e ca şi când strămoşii noştri ar muri a doua oară, şi-am zis, poate noi, iar Saeko a clătinat din cap, copiii noştri nu vor mai fi Uemura, după care am tăcut multă vreme şi m-am întrebat cum naiba o fi să lucreze trei-patru generaţii la o sculptură şi să nu se termine niciodată, adică pe de-o parte să fie totdeauna gata, iar pe de altă parte să nu ajungă niciodată un produs finit, precum sculptura în piatră, în lemn, sau cea turnată în bronz, să nu poţi spune că ai terminato, ba chiar să piară în absenţa ta, şi-am stat împreună cu Saeko, admirând bonsaiul lui Tashiro, ţinându-ne de mână...

• • •

— Carver, trebuie să-ţi dau o veste neplăcută.

Tonul lui Doc era plin de încordare, aproape surescitat. Uneori, sculptorul regreta că programatorii de la Nyoko insistaseră atât asupra atributelor „umane" ale IA-ului.

— Bine, Doc, spune.

— A dispărut Pasărea Tunetului.

Carver reacţionă cu întârziere din cauza oboselii şi a îngrijorării.

— Cum... Adică a fost furată?

— Probabil.

— Vrei să spui că într-o casă păzită de-un IA au intrat hoţii? Tu ce făceai?

— Nici nu ştiu cînd s-a întîmplat.

— Păcat că n-au auzit asta cei care m-au convins să te cumpăr. Sigur le-ar fi tăiat elanul. Nevasta mi-a fost agresată şi hoţii au intrat să-mi fure sculptura preferată în aceeaşi zi, iar IA-ul casei spune cu seninătate că nici nu ştie când s-a întâmplat!

— De fapt... *cred* că ştiu, dar am preferat să-ţi prezint problemele în ordinea importanţei.

— Bine. Au rămas urme de la intruşi?

— Dacă te gândeşti la camerele video, senzorii seismografici şi celelalte sisteme de siguranţă, nu. Probabil operaţiunea a fost asistată de experţi care mi-au transmis un set de înregistrări false, deconectându-mă de la sisteme şi ştergând dovezile.

— Dar cum i-au putut face asta unui IA ieşit din fabrică doar de doi ani?

— Doi ani înseamnă teribil de mult în înalta tehnologie.

— Deci n-au rămas urme?

— Ba da. Altfel de urme. Ceva simplu, la care nu s-au gândit. Fire de păr. Am scanat atelierul şi-am descoperit în câteva locuri fire blonde şi roşcate. Trei, mai exact. Analiza rădăcinilor ar putea furniza caracteristici ale codului genetic.

— O.K. Trimite Braunul să le pună în pliculeţe.

Câteva minute mai târziu, cu un espresso dublu ân stomac şi cu dovezile în buzunar, Carver urcă în Toyota vişinie şi porni spre centrul oraşului.

• • •

... Şi doar mi-a zis Yomiuri să nu ţin Pasărea Tunetului acasă, dar încăpăţânat cum sunt nu l-am ascultat, că şi tata spunea că seamăn cu mama, zic ca el şi fac tot ce mi-am pus în cap, mama zicea că-n afară de tata nici măcar catârii nu-s aşa încăpăţânaţi ca mine, iar bunicu' rîdea când îi povesteam şi spunea c-aveau amândoi mare dreptate, da' Yomiuri, cât mi-e el de manager, n-avea cum să-nţeleagă ce reprezintă sculptura asta pentru mine, era greu să priceapă c-am pus în ea ce-am înţeles eu că trebuie să fi fost Africa Neagră şi ce-mi închipuiam c-o fi fost munca de sclav pe plantaţiile din Sud, şi-amărăciunea războaielor pe care nu le-am pornit, da' din care ne-am întors în cel mai fericit caz cu mâna goală, câţi ne-am mai întors, şi dorul de-o viaţă mai bună, şi întâlnirea dintre omul ars de soare pe câmpie şi păsărea care pluteşte pe cer, felul cum omul şi-ar

dori să fie pasăre, da' n-ar renunţa la ceea ce-l face om, lucruri pe care le pot exprima doar parţial în cuvinte şi pe care le-am prins laolaltă în sculptura aia de care nu mă pot despărţi, am citit undeva că Leonardo făcea cam la fel cu Mona Lisa, îi păcălea pe toţi că mai lucrează la pictură şi de fapt o păstra pentru el, cu un fel de dragoste geloasă de care doar latinii sunt în stare, iar după război prafu' s-a ales şi de Louvres şi de Mona Lisa lui, şi degeaba le-am trasoarabilor pe cocoaşă dacă s-au pierdut definitiv atâtea lucruri minunate...

•••

Drumul până în oraş era acoperit de noroaie şi băltoace, iar împrejur, cît cuprindea privirea, se întindea un peisaj dezolant, hale industriale părăsite, cu colţi de sticlă murdară rânjind din ramele prin care se plimbau în voie praful şi ploaia. Mastodonţi metalici rugineau sub cerul cenuşiu, scârţâind jalnic, câteodată sub mângâierea vântului. Investiţiile se mutaseră pe Coasta de Vest şi în Florida, iar o dată cu capitalul migraseră şi oamenii, lăsând întreaga zonă în părăsire.

Primele semne de viaţă pe care le văzu Carver fură bucla unei antene de televiziune şi un coş de tablă din care se iţea un firicel de fum. Amândouă răsăreau de la ultimul nivel al unei hale căreia geamurile sparte îi fuseseră acoperite cu cartoane şi cu tablă ondulată. În mahalalele de lîngă Kansar City televizorul era prioritar faţă de apa curentă, şi de cele mai multe ori chiar faţă de canalizare.

Apoi apărură barăcile, printre care mişunau câini, copii, capre şi pui de găină. Mergând de-a lungul şoselei, din când în când apăreau bătrâni cu chipuri de culoarea amărăciunii, îmbrăcaţi în zdrenţe, care tîrau după ei cărucioare încărcate cu sticle goale şi conserve ruginite. Locuitorii din bidonviluri proveneau, în majoritate, din ţările sărace, dar printre ei se găseau şi mulţi localnici. Efectele concurenţei orbitalilor nu iertau pe nimeni.

Pe măsură ce Carver se apropie de centrul oraşului, peisajul se schimbă. Blocuri de beton luară locul barăcilor, apoi domuri geodezice şi turnuri din oţel şi sticlă. Un păienjeniş de şine aeriene se ţesu deasupra străzii.

Era dimineaţă devreme, iar halogramele publicitare şi firmele cu tuburi fluorescente erau stinse, amorţite, lăsând cumva o impresie de istovire. Maşina trecu pe lângă un parc şi sculptorul văzu, printre copaci, resturile carbonizate ale unui robot-grădinar, o jucărie tehnologică complet inofensivă care se transformase într-o încâlceală de metal fumegând. Probabil, cei de la Toshiba îşi închipuiau că toţi oamenii sunt civilizaţi şi de aceea nu proiectaseră un model rezistent la acţiunile derbedeilor din Kansar City.

La ieşirea din parc, Carver frână şi coborî să-şi cumpere ceva de mâncare. Se întoarse ciugulind cu ajutorul beţişoarelor nişte spaghete cu sos dintr-un pahar de plastic alb. Trecu computerul de bord al Toyotei pe modul verbal şi, între două înghiţituri, îi spuse:

— Păpuşa, conduci tu de-acum încolo. Mergem pe Strada 24, colţ cu Bulevardul Trei, la un domn pe nume McAllister, James L. McAllister. Dă-i şi-un telefon, să ştie că venim. E-n agendă.

•••

... Ce se mai enerva când râdeam de el şi-i ziceam că McAllister e nume predestinat, da' pe urmă, când am fost colegi de liceu, n-am mai făcut bancuri pe seama lui şi-mi zicea, cu faţa aia serioasă, că poate şi-ăştia din Kansar City or fi negri, da' noi nu suntem fraţi cu ei, că noi n-am vândut hormoni de sinteză şi nici droguri, nici trafic de organe n-am făcut, cam de-atunci m-am lămurit că bunicul avea dreptate când zicea că nu culoarea pielii contează, ci cum se poartă fiecare, iar Jim era mereu de partea mea şi cred că fără el nici n-aş fi rămas cu amintiri aşa frumoase din liceu, chiar dacă ne-am şi bătut atunci, şi nu mai reuşesc să-mi aduc aminte de la ce s-a pornit, parcă văd că dacă-l întreb nici el nu mai ştie, şi ce mândru am fost când a apărut în Newsweek un articol despre el,

când, anul trecut, nu, acum doi ani, s-a bucurat când i-am telefonat şi-am pus de-o băută, parcă ziceam să ne vedem mai des şi uite c-a trecut atâta timp de când nu ne-am mai întâlnit...

• • •

Parcă maşina şi porni spre turnul în care locuia Jim Allister, căutând cu privirea un coş de gunoi în care să arunce paharul de plastic. Gestul era oarecum teatral, căci străzile erau pline cu saci de gunoi, dintre care mulţi plezniseră, revărsându-şi conţinutul. După câţiva paşi găsi un coş de tablă, plin ochi, şi aşeză paharul în vârful grămăjoarei, cu beţişoarele înăuntru. Probabil că prima pală de vânt avea să-l doboare, dar asta nu mai era problema lui Carver.

Pe caldarâm, lîngă suportul coşului de gunoi, erau împrăştiate câteva pagini rupte dintr-un album cu benzi desenate. Sculptorul le privi şi zâmbi fără să vrea. La venerabila vârstă de 120 de ani, Conan Barbarul continua să ciopârţească vitejeşte cohorte de duşmani, şi nu dădea deloc semne de oboseală.

Îl lăsa pe Conan să-şi vadă liniştit de treabă. Oprindu-se la intrarea blocului, formă pe tastatura intercomului numărul apartamentului lui Jim, iar pe ecranul transparent apăru un McAllister somnoros şi cam nebărbierit:

— Tu eşti, Carver? Hai sus.

Uşile de sticlă polarizată se dechiseră silenţios, iar sculptorul traversă grăbit lobby-ul plin de plante exotice şi, după câteva minute de aşteptare, urcă în lift. Dintr-un colţ al măştii tuburilor fluorescente îi zâmbea faţa cât un timbru al unui candidat la alegerile trecute, despre care Carver nu era sigur dacă a fost sau nu ales.

În cele din urmă ajunse la uşa pe care o căuta, iar McAllister îi deschise.

— Hai înăuntru, frăţioare. Ai mâncat de dimineaţă? Las' că dacă ţi-ai păstrat obiceiurile sigur mai e loc de-un breakfast. Cafea? Ceai? Lapte? Cacao?

Tonul vioi al lui Jim îl învălui ca o haină familiară pe care n-o mai îmbrăcase de mult, dar care-i păstrase cu grijă conturul trupului. Se lăsă purtat în bucătărie şi îndopat metodic cu brânzeturi franţuzeşti, piept de pui prăjit la microunde şi ceai roşu chinezesc, simţind cum o parte din încordare îl părăseşte treptat, dizolvată în ceaiul fierbinte şi-n prezenţa odihnitoare a celuilalt. Îi relată cele întâmplate, apoi îi dădu plicul din plastic transparent în care se găseau cele trei fire de păr. McAllister puse întrebări, ceru detalii, îşi turnă încă o porţie de ceai şi, gînditor, unse cu unt o felie de pâine.

— O să extrag din fire caracteristicile ADN-ului şi vom afla cine ţi-a furat statuia. Însă nu cred că tipul care-a făcut-o i-a inoculat şi lui Saeko programul. Jocheii de computer nu se mânjesc cu chestii deastea, pe motiv că datele s mai valoroase, iar subtilizarea lor mai puţin riscantă. S-ar putea ca atât tipu' care-a intrat cât şi celălalt să fi fost angajaţi de altcineva. Cineva destul de puternic şi de influent.

— Ce am de făcut până termini analiza?

— Telefonează la spital şi cere-le să-ţi transmită programul-cancer. Trage-l pe un DO. Cunosc o puştoaică în L.A. care identifică programatorii. Face treabă bună şi la jumătate din preţul pieţei. E spirt.

Înainte ca programul să fi fost înregistrat complet, Jim reveni din laborator cu câteva foi de imprimantă:

— Am dosarul de la poliţie. Evelyn Forman, zisă Mantrap, şaptişpe ani, un metru şaizeci, păr blond, ochi căprui, face parte dintr-un grup - Schizmatrix. Diverse activităţi, majoritatea ilegale. Principala sursă de venituri a grupului provine din alimentarea cu organe a unor clinici clandestine. Ai aici fotografia tipei şi harta cartierului pe unde se-nvârte, cu locurile unde-o poţi găsi. Carver, am ghicit bine. Spargerea şi programul wet nu-s deloc în stilul Schizmatrix, şi nici casa ta nu e-n teritoriul lor. Sigur au fost angajate de altcineva.

• • •

... În Japonia nu poate să existe-aşa ceva, pentru că-i ţine Yakuza sub control, îi cerne şi nu suflă nimeni în front, da' pe-aici

nici chair Yakuza şi Triadele laolaltă n-au reuţit să facă ordine, oricum, decît ordine ca a lor mai bine lipsă, şi pân' la urmă nu mă mir c-au ajuns să finanţeze ei poliţia, cel puţin în Midwest şi-n America de Vest, ba chiar am auzit că le dau şi prime, deşi e mai greu de crezut, fiindcă toată debandada trebuie să fie potolită cumva, văru-meu Lucas a păţit-o la Memphis, în centru, l-a omorât o bandă de puştani şi cînd i-au prins nu l-au plantat pe niciunu' pe scaunul electric pentru că cel mai mare avea cinşpe ani şi pân' la douăşunu nu permite legea, şi fiindcă mortul era negru iar ucigaşul alb n-a comentat nimeni nimic, chit că dac-ar fi fost invers imediat şi-ar fi băgat coada ăia din Klan, cărora oricum li se fâlfâie dacă ucigaşul are mai mult sau mai puţin de douăşunu de ani...

•••

Înainte de plecare, McAllister îl echipă cu o vestă anti-glonţ şi cu un pistol cu tranchilizante pe care Carver le acceptă, deşi îşi punea cea mai mare nădejde într-un baston telescopic din fibră de carbon pe care-l adusese din Japonia.

Teritoriul grupului Schizmatrix se afla într-un cartier vechi care părea pe jumătate părăsit. Bătrâni paralitici dormitau în cărucioare, pe pragurile uşilor, iar câteodată pe lângă ziduri se strecurau câini, pisici jigărite şi copii zdrenţăroşi. Carver frână pe o străduţă, sub un panou publicitar care făcea reclamă la hotelurile Hilton şi pe care cineva scrisese MINDFUCK împroşcând cu vopsea verde. Din ganguri şi din dosul obloanelor scorojite îl urmăreau ochi bănuitori.

Intră într-un magazin de mărunţişuri. În dosul tejghelei, legănându-se într-un balansoar, moţăia un portorican care, judecând dpuă înfăţişare, nu părea să fi auzit vreodată de chirurgia estetică.

— O caut pe Mantrap.

— N-o cunosc.

— Zicea s-o caut pe-aici dacă am nevoie de ceva.

— Nu eşti din clientelă.

— Bine, frăţioare. Am plecat. Nu-i vina mea dacă Mantrap ratează afacerea şi nici dacă-ţi pierzi procentul.

Portoricanul îşi schimbă brusc atitudinea:

— Gata, stai, nu te enerva. O găseşti în gangul de-alături, la subsol.

Carver salută cu un semn din cap şi ieşi. Gangul de-alături era aproape blocat de pubele pline până la refuz cu resturi mucegăite.

Se strecură pe lângă peretele igrasios, călcând peste zdrenţe informe şi casete audio vechi din care se revărsau intestine de crom dioxid, apoi coborâ un şir de trepte măcinate de vreme, coti şi intră într-un culoar îngust.

Din beznă luci un şiş care-i zvâcni spre beregată. Pară cu antebraţul stâng şi ripostă. Urmă o luptă scurtă, pe care sculptorul o purtă mai mult orbeşte. Reuşi să scoată bastonul şi să-l deplieze în timp ce, de pe culoar, sosiră încă doi atacatori. După câteva minute de lovituri şi icnete înfundate doborî pe cineva şi-i puse capătul bastonului pe laringe.

— Uşurel, că-ţi rup gâtul.

Ceilalţi se potoliră.

— Acum faceţi niţică lumină.

Unul dintre cei rămaşi în picioare plecă şi se întoarse cu o lanternă electrică. La lumina ei Carver văzu că se luptase cu trei adolescente. Hainele pe care le purtau erau copii de proastă calitate ale unora cocepute de un designer din Chiba şi gemeau de ornamente biomecanice tubulare printre care se întrezăreau reţele metalice şi plăci cornoase. După felul în care se luptaseră, n-ar fi fost de mirare ca Schizmatrix să fi avut microreceptoare IR implantate pe retine.

Carver replie bastonul şi-o ajută pe fată să se ridice, deşi aceasta schiţă un gest în care se amestecau refuzul şi frica. Dintre toate trei ea semăna cel mai bine cu fotografia extrasă din fişierele poliţiei.

— Am venit pentru statuia pe care mi-aţi furat-o aseară.

— Despre ce naiba vorbeşti?

— Las-o baltă. Ştiu că voi aţi fost şi am dovezi, dar n-am venit să vă iau de guler. Vreau doar statuia. Plătesc dublu faţă de cel care v-a angajat.

Fetele se priviră între ele. De după gulerul lui Mantrap apăru un mic păianjen metalic care

începu să escaladeze un tub negru, striat, primul din ornamentele de pe umărul fetei.

— Am vrea, dar n-o mai avem. Am predat-o omului de legătură imediat cum am ajuns în oraş.

— Cine-i omul de legătură?

— O voce electronică la telefon, o faţă distorsionată. Se schimbă de fiecare dată. Nu l-am văzut cînd am predat statuia. Oricum, a plătit bine.

— N-aveţi nici măcar un număr de telefon?

— El ne-a contactat pe noi de fiecare dată.

Sculptorul aprobă încet din cap, cu un aer de resemnare.

— O.K. Atunci cred că-i mai bine să-mi văd de drum.

Pe feţele celor trei Schizmatrix se întipări uimirea.

— N-ai de gând să... să te răzbuni? întrebă una dintre ele.

— La ce mi-ar folosi? răspunse el, ridicând din umeri.

•••

... Cam de când am făcut în virtual proiectul Păsării Tunetului au început să curgă ofertele, lucru destul de neobişnuit date fiind sistemele de protecţie asigurate de Saeko şi de Doc, şi încă

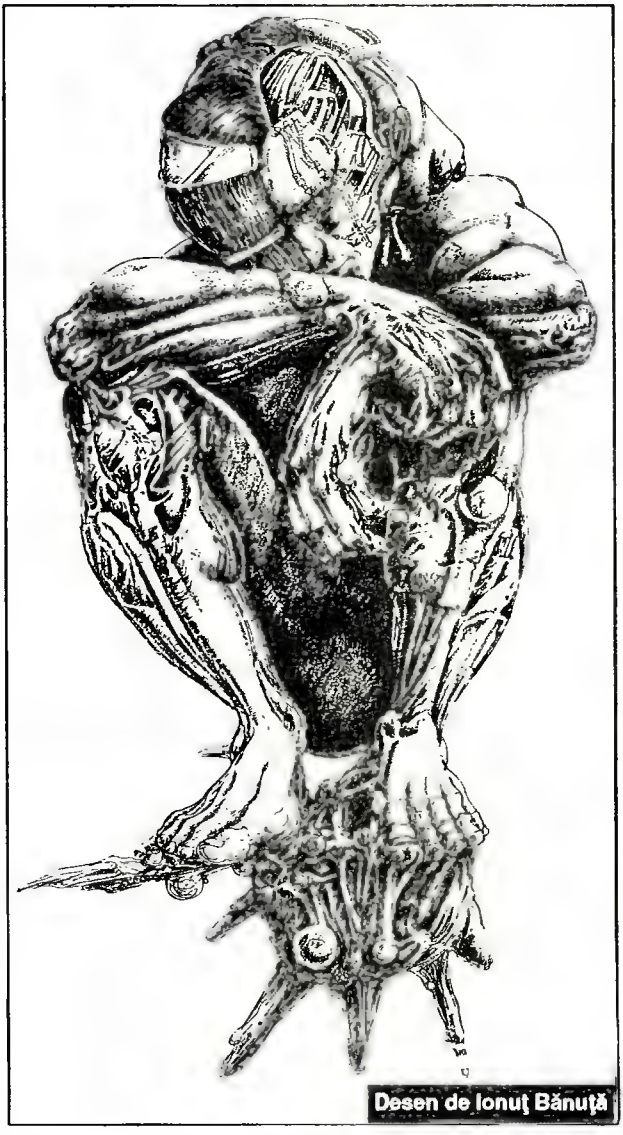

Desen de Ionuţ Bănuţă

un lucru, care atunci nu mi s-a părut ciudat, cu toate că era, ofertele veneau de la firme de care nu mai auzisem, deşi, de obicei, ofertanţii sunt cam aceiaşi, licitează pentru sculpturile mele de câţiva ani şi rar apare cineva nou, poate că e-un lucru bun că Doc înregistrează tot şi păstrează înregistrările, pentru că vom putea să vedem cui aparţin firmele acelea care m-au bombardat cu oferte, recunosc că erau îmbietoare, şi poate să dăm de cel care-a organizat toată chestia asta; Yomiuri avea dreptate până la urmă, ar fi trebuit să accept o echipă de securitate de la Yamaha, dar ar semăna prea mult a încarcerare şi nu cred c-aş suporta, iar Saeko nici atât, şi-aşa e stressată de felul în care trăieşte f r a t e - s ă u, Tashiro, după cum şi părinţii ei îşi doresc, deşi nu mi-au spus-o niciodată direct, ca măcar unul din copiii lor să ducă o viaţă normală, şi eu vreau asta, în definitiv sunt sculptor, nu detectiv particular, însă trebuie să găsesc Pasărea Tunetului, pentru că sigur n-aş putea să sculptez

alta la fel, şi Pasărea de-asta are atâta farmec, pentru că e unică şi irepetabilă...

• • •

Pe drumul de întoarcere, Carver telefonă acasă şi-l rugă pe Doc să-i transmită toate datele referitoare la firmele care se oferiseră să cumpere Pasărea Tunetului, apoi le expedie la locuinţa lui McAllister.

Când ajunse şi el acolo, Jim luase legătura cu fata din L.A., o tânără care purta ochelari cu lentile polarizate şi avea părul vopsit într-o nuanţă de violet metalizat.

— Ăsta-i tipu'? făcu ea când îl văzu pe Carver.

McAllister încuviinţă.

— Sculptore, am aflat cine te-a lucrat. Îţi spune ceva numele de Wasteland? Nu? Nu-i nimic, şi pe-aici de-abia a-nceput lumea să audă de el. E-un IA ilegal, netrecut în anuar, care nici nu pare să fie proprietatea Yakuzei sau a Triadelor.

— Unde e?

— În L.A., bineânţeles. Cele mai mari mânării se fac unde-i fluxul de date mai intens. Dacă ţi-aş spune câte milioane de megabytes sunt implicate în fiecare minut în tranzacţii ilegale pe-aici, prin oraşul ăsta, sigur nu m-ai crede. Wasteland şi-a dezvoltat o organizaţie criminală care-i concurează pe bătrâni. Are-un stil propriu-virusuri şi cancere wetware. Te ţine cureaua să-i dăm astăzi peste bot?

— Cum?

Fata zâmbi, încântată de sine.

— Am cumpărat ieri un program militar. Era destinat Pentagonului, da' Triadele l-au împrumutat de la Nyoko înainte de-a fi livrat. Bafta ta că Amicii lucrează mai puţin elegant ca Yakuza, şi tot ce iau cu împrumut iese imediat pe piaţă. Da' o să te coste.

Carver nu răspunse.

— Vrei sculptura înapoi? insistă fata. Hai să i-o punem lui Wasteland până nu se-nvecheşte programul, şi dup'aia poţi să te gîndeşti cît âţi place.

— În regulă, spuse sculptorul, cam cu jumătate de gură.

— Nu trebuie să te-ngrijeşti de nimic. Simulatorul lui McAllister are un program care-o să te ţină pe urmele mele ca o umbră.

Apăsă pe un senzor subcutanat de la tâmplă, iar imaginea apartamentului lui Jim fu înlocuită de reprezentarea grafică a reţelei de date. Urmă un fast forward care-i provocă o senzaţie neplăcută în stomac şi împrejurul său apăru păienjenişul incandescent al reţelei din Los Angeles. De undeva se auzea un gâjâit metalic, ca de chitară electrică cu fuzzul suprasolicitat.

— Te deranjează muzica, sculptore? se auzi vocea fetei.

— Nu, minţi el. Ce trupă e?

— Gorthaur. Ăsta-i un album mai vechi, de pe vremea când nu foloseau drujba şi pickhammerul. Ajută la iuţirea reflexelor.

— Dacă zici tu...

— Apropo, mă cheamă Sly. Unii-mi zic Slippery Sly.

— Slippery When Wet. Sly râse.

— Poţi s-o iei şi-aşa.

Împrejurul lor pluteau flăcări fluide, schimbătoare.

— Chestia asta e programul militar. L-am botezat Glaurung; aşa se numea tatăl dragonilor dintr-o poveste veche. Ei, sculptore, acu' gata cu vraja. Hai să facem câte-o vizită la adresele pe care mi le-ai trimis.

• • •

... Şi-mi amintesc cu precizie, n-aveam decât şase ani când am văzut „Agonie şi extaz", pe vremea aia nici nu ştiam cine-i ăla Michelangelo şi pe unde-i Capela Sixtină, dar m-a impresionat că, după ce-a terminat de sculptat Moise, l-a lovit cu ciocanul ân genunchi, „Şi-acum vorbeşte!", era ceva măreţ, aproape divin în porunca asta, dar Moise n-a vorbit, iar mai târziu, în călătoria de nuntă, am fost împreună cu Saeko să vedem ce mai rămăsese nedistrus din Europa şi ce apucaseră să reconstruiască, şi-am ajuns la San Pietro in Vincoli din Roma, unde-am putut să-l văd îndeaproape, la mormântul lui Iuliu al II-lea, şi-am mângâiat cu degetele urmele loviturii de ciocan de pe genunchiul statuii, chit că ghidul a făcut gălăgie şi-a trebuit să plătesc o amendă pipărată, dar a meritat, căci doar aşa, pipăind cu buricele degetelor, a intrat în mintea mea de negru din Mississippi convin-

gerea că povestea cu „Şi-acum vorbeşte!“ era adevărată, şi fiind adevărată mi s-a părut de două ori mai frumoasă ca-nainte...

•••

Sly distrugea metodic, posedată parcă de o furie rece, şi pretutindeni pe unde trecea focul lichid al programului militar, reţeaua era cuprinsă de negura plumburie a morţii.

— Ce se-ntâmplă, Sly?

— Am început să-i pârjolesc teritoriul lui Wasteland. Deocamdată atac băncile de date ceva mai slab protejate, ca să-i testez posibilităţile lui Glaurung. Cu un program civil n-am fi ajuns departe, dar după cum s-a purtat ăsta până acum, avem şanse serioase să-i venim de hac IA-ului.

Peste vocea fetei se auzea în continuare gâjâitul acela metalic, enervant. Apoi, din senin, asupra flăcărilor programului militar se prăvăliră valuri verzi, devoratoare, vocea lui Sly fu retezată la mijlocul unui cuvânt şi imaginea se schimbă. Valurile dispărură dincolo de limita inferioară a câmpului său vizual, lăsând locul nişei lui Moise de lîngă San Pietro in Vincoli.

Statuia, biserica şi peisajul erau mult mai clare şi mai amănunţite decât amintirea lor din mintea sculptorului, dar totul era pustiu, lipsea viermuiala de turişti cu Nikkonuri şi camere video. Şi mai era ceva, un lucru de care Carver îşi dădu seama cu întârziere. Ochii lui Moise erau vii, aveau o privire intensă şi rece, şi erau aţintiţi asupra lui.

Privind în ochii aceia vii, prinşi între pleoapele de marmură, îi răsări în minte un amalgam de date şi senzaţii, brusc şi fără drept de apel, ca o avalanşă. Înţelese că se afla în faţa lui Wasteland, că reprezentarea aceea grafică fusese aleasă anume pentru el, cunoscu ce-nseamnă să fii IA, să fii un ghem incandescent de conştiinţă, fără odihnă, fără posibilitatea de a o uita, fără refugiu, văzu existenţa celuilalt ca o luptă perpetuă în reţeaua de date, lipsită de speranţa de-a se sfârşi vreodată, şi înţelese cât de profund îl mişcase pe Wasteland Pasărea Tunetului, felul cum îi exprima dincolo de cuvinte dorinţa imposibilă de-a evada din cuşca de neon a reţelei, simţi tristeţea dulce pe care i-o provoca IA-ului acea idee de pasăre, prinsă în marmura neagră, care nu avea să zboare niciodată, deşi n-avea altă menire decât zborul, înţelese toate astea şi se simţi gata să-l ierte.

Apoi, ca de la mare distanţă, însoţit de scrâşnetul sacadat al chitarei electrice, se auzi şuierul veninos al lui Sly:

— Lasă vraja, sculptore, şi să-l radem. Aminteşte-ţi că *lui* nu i-a fost milă de nevastă-ta.

Lent, cu graţia unui foc de artificii filmat cu încetinitorul, imaginea lui Moise se sparse în nenumărate cioburi strălucitoare. Carver retrăi teroarea şi tristeţea pe care le simţise în copilărie, auzind troznetul lung, înfiorător şi ireparabil al unui copac tăiat care se prăbuşea. Acum nu se auzi troznetul, dar înainte ca legătura cu Wasteland să se întrerupă Carver simţi arsura nimicitoare a virusului şi înţelese ce simte copacul când i se frânge miezul tulpinii şi se prăbuşeşte. Apoi legătura se rupse şi cioburile statuii fură înghiţite de focul lichid al lui Glaurung.

•••

Cu ajutorul lui Sly, sculptorul a reuşit, în cele din urmă, să recupereze Pasărea Tunetului.

Trei sferturi din depunerile bancare ale soţilor Uemura, ca şi contul lui Carver de la Banca Mitsubishi a Americii de Est au ajutat-o pe Saeko să treacă prin mâinile celor mai buni neurochirurgi şi tehnicieni wetware din Tokio, Chiba şi Osaka. Aceştia au reuşit să-i construiască un nou psihic, însă Saeko nu a putut redeveni ea însăşi, şi niciodată nu a mai plutit cu soţul ei pe apele muzicii de saxofon.

În urma raidului făcut de Slippery Sly, zonele din reţea care erau controlate de Wasteland au devenit într-adevăr o ţară pustie.

Dar nu pentru multă vreme.

ÎNTÂLNIREA DE LA MIEZUL NOPȚII

Mihail Grămescu

Mă plimbasem toată ziua prin Cişmigiu fiindcă mă certasem cu Daşa şi nu aveam chef de nimic. Certurile mele cu Daşa nu puteau să survină decât într-o zi ca asta, de primăvară, când afară era soare şi în sufletul meu izbucneau sentimentele cele mai tandre şi înălţătoare pe care consideram drept un adevărat sacrilegiu să le las să se irosească în van. Suspinam aşadar pe aleile Cişmigiului, solitar şi pătruns de neostoită nostalgie, minunându-mă de ce mi-o fi venit să-i dau tocmai atunci ultimatum: că ori renunţă de îndată la instinctele monasticeşti şi acceptă să o fac femeie în adevăratul sens al cuvântului, ori o las în durerea ei angelică şi diafană, dar nici să o mai văd în pupilele mele profanatoare. Bineînţeles că ea, pusă în faţa unei atari alternative, a ales tragicul deznodământ lăsându-mă să mă plimb cu dinţii în soare prin euforia vegetală a universuiui.

Fiind atât de mult de atunci, îmi este cu neputinţă să reproduc fidel sentimentele care mă bântuiseră în cursul peregrinării, dar, oricum, nota dominantă era o nostalgie fără leac amestecată cu un soi de plinătate sufletească destul de anacronică, stare pe care o încerc de fiecare dată când mă aflu în faţa lucrurilor împlinite, ca, de exemplu, tot aşa, atunci când m-au exmatriculat şi îmi părea şi oarecum rău, dar eram şi mulţumit că măcar ştiam exact care era situaţia; nesiguranţa şi incertitudinea mi-au fost întotdeauna duşmani de moarte, şi prefer convingerea că am făcut-o lată, decât dubiul şi tăcerea. Or, şi de astă dată, certitudinea că se alesese praful de tot de tot de tot de dragostile noastre de o iarnă întreagă, plus bâlciul la care mă expusesem forţând nota, erau în măsură să mă asigure că nu voi mai reveni asupra deciziei o dată luate.

"Tot parcul izbucnea", cum ar zice poetul. Ningea cu petale parfumate de flori şi eu, trist, sobru şi desconsiderat, evoluam patetic printre şirurile de bănci invadate de amorezi mai puţin serioşi şi dramatici ca mine, dar, după cât puteam constata, mult mai eficienţi, care sărutau şi pipăiau asiduu pipiţe vesele etalând nazuri superficiale şi şuşotiri amuzate, probabil deocheate, la urechile păroase ale donjuanilor de o cât mai ordinară speţă cu care se complăceau în porcăială.

După aceea m-am întâlnit cu Viridiana, amoarea mea de dinaintea Daşei; cu numai câteva luni înainte inima mea optase în favoarea celei de-a doua; dar acum Daşa tocmai îmi dăduse pas să-mi vadă mersul de la spate, pe când Viridiana arăta mai bine decât un indicator cu săgeată drumul cel drept; şi, colac peste crocobaur, a mai şi năvălit pe mine (mirosind toată a scorţişoară şi dragoste) de mi-a tras un parfumat de sărut fierbinte, cu o serie de buze moi şi umede şi plinuţe şi muşcate până la sânge, sărut care i-a făcut pe amorezii de pe bănci să înghită în sec de poftă.

— Ce mai faci, iubitule? m-a întrebat Viridiana, sau altceva de genul ăsta, nu importă ce, dar cu o voce catifelată şi tandră până la Dumnezeu şi vreo două

trepte mai sus.

— Apăi şi eu, ca băieţii, i-oi fi răspuns eu, estimând cu competenţă densitatea medie per centimetru pătrat a sânilor ei, care în ultimele luni se dezvoltaseră foarte armonios deasupra taliei cabrate, şi am nutrit probabil o gamă amplă de remuşcări pentru timpul pierdut cu Daşa cea cucernică, în loc să încurajez, aşa cum ar fi fost cazul, instinctele ancestrale ale Viridianei, încă de cu *n* luni în urmă, pe când venea ea la mine pătimaşă, naivă şi poftic ioasă, să ne sărutăm şi să-i citesc versuri din poeţi romantici şi detracaţi.

O, Viridiana, Viridiana! mai ţii minte cum fierbea sângele tău, în mare măsură ţigănesc, atunci când ne tăvăleam şi pipăiam la petreceri, jurându-ne iubire eternă? Îţi mai aduci aminte de revelionul ăla dementţial la care m-ai dus la tanti-ta şi la minorii tăi verişori, şi mai ţii minte cum se holbau la noi (la tine mai ales, pe care te ştiau copilă nevinovată) când au constatat cu surprindere, către zori, că mâinile mele se jucau între pulpele tale fierbinţi cu pielea fină, lăsând vânătăi pe carnea fragedă şi gingaşă, în vreme ce tu te strângeai de mine zâmbind încurajator? O, Viridiana, n-aş vrea să crezi că am fost o lepră. Şi eu te iubeam! Dar erai atât de naivă şi dispusă să sacrifici totul pe altarul Venerei la prima ta iubire - nu încerca să te minţi, fiindcă eu te-am învăţat să săruţi, eu te-am învăţat să te aprinzi şi să arzi, eu te-am învăţat să dispreţuieşti, să urăşti şi să suferi!

Dar atunci, în Cişmigiu, mi-am spus că s-ar putea să fii gravidă, şi eu m-am întristat de cât de efemeră poate fi o

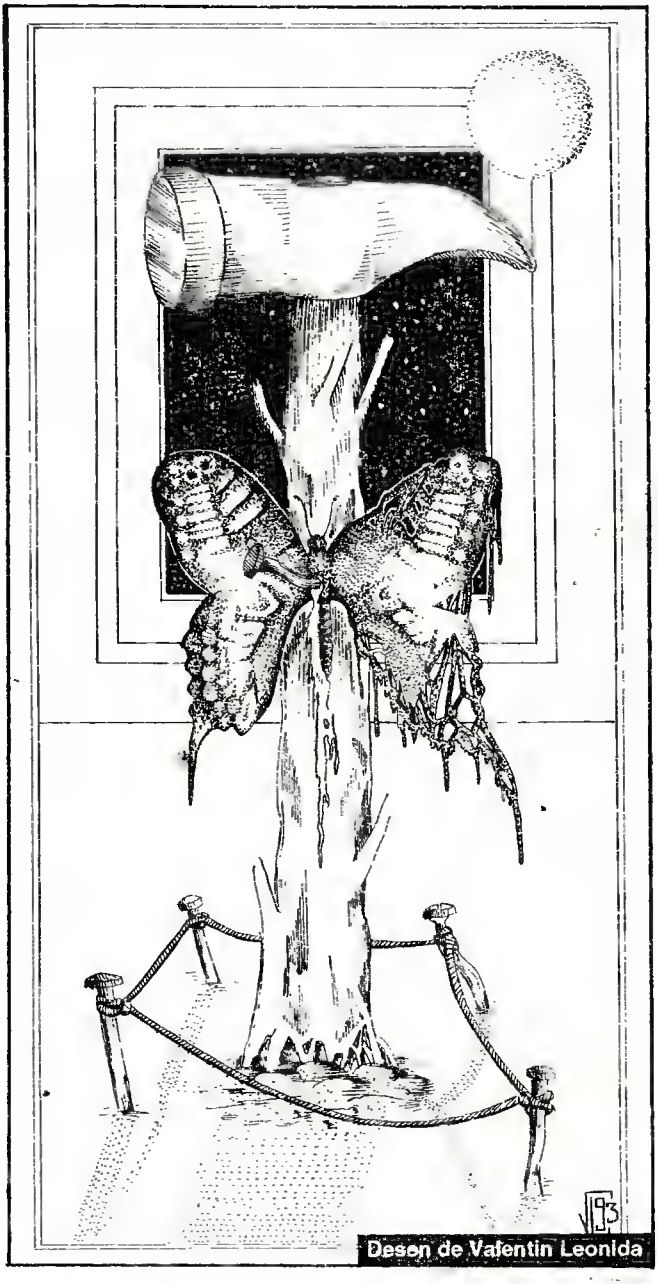

Desen de Valentin Leonida

iubire atât de mare cum fusese a noastră. Mi-ai spus că iubeşti, ceea ce nu m-a împiedicat să-ţi propun să ne întâlnim ceva mai târziu, la mine, în camera a cărei semi-obscuritate o cunoşteai prea bine,şi nici pe tine nu te-a împiedicat să accepţi fără comentarii, şi eu m-am întristat atunci de cât de nestatornică este iubirea, de câtă lipsă de fidelitate ascunde chiar şi pasiunea cea mai profundă.

M-am despărţit de Viridiana pe una din aleile potopite cu flori, şi pentru că nu aveam nimic de făcut până seara, la ora întâlnirii, am continuat să mă plimb, bucurându-mă de căldură, de mai, de flori, de sângele aprins ce-mi clocotea în vine, de viaţă. Aşa m-am întâlnit cu Doina. Doina asta era o fetiţă la care nimerisem din întâmplare în urmă cu câteva zile. Fusesem invitat la ea la un "ceai" care nu s-a mai ţinut, fiindcă în afară de mine nu mai venise nici un băiat, şi cu şapte sau opt fete plus un singur mascul (eu) nu se poate face un "ceai", ori câtă bunăvoinţă ar vădi toată lumea. Doina avea o cameră despărţită de restul casei printr-un soi de gang căruia ei îi spuneau "hol". Camera mai conţinea un balcon special aranjat pentru scena cu acelaşi nume din *Romeo şi Julieta*, dar mai ales avea *un pian* în conformitate cu anecdota:

— Gigel, de ce ai pus cumpărăturile pe masă, că se murdăreşte?

— Şi unde să le pun?

— Pune-le şi tu pe pian, în bucătărie.

Era un pian fascinant. Se putea demonta în mai multe părţi componente care se scuturau de pe schelet ca frunzele de aramă, toamna, producând la cădere zgomote cu rezonanţe concertante, sau deconcertante, cine poate şti?

Doina era atât de puştoaică încât mi-a trăznit prin cap să văd dacă mi-ar ţine la ea. Aşa că i-am propus să ne întâlnim.

— Unde?

— Aici, în Cişmigiu.

— Când?

— La miezul nopţii, am zis eu în dodii.

— Bine, hai că vin. E prima oară când un bărbat mă invită la o întâlnire atât de ciudată.

Ştiam că prietenul meu Sorin îi făcuse fetiţei ăsteia o curte asiduă, care rămăsese fără nici un rezultat, şi m-am amuzat de gluma luată în serios, dar Viridiana trebuia să ajungă la mine pe la 11, şi nu aveam cum să fiu în Cişmigiu la 12 sub nici o formă, şi de altfel eram convins că la ora aia nu o să vină nici Doiniţa. Era o glumă jucată în serios.

— Unde ne întâlnim?

— Undeva, pe alei. Nu poate fi prea multă lume, aşa că ne vom depista cu uşurinţă.

— Perfect.

Am plecat acasă. Am mâncat. M-am gândit la timpul care curge ireparabil. Am fost trist. Pătimaş. Am visat la întâlnirea cu Viridiana. Şi, până la urmă, mi-am dat seama că mor dacă nu mă duc în Cişmigiu la 12, aşa că i-am lăsat vorbă bunicăi cum că o să vină o fată la mine şi că să o lase să intre şi să o roage să mă aştepte, şi am plecat de nebun în Cişmigiu. Eram ca tras de o aţă magică spre un loc şi un timp anume. Nu am crezut niciodată în telepatie, dar un flux, o conjunctură universală făcea ca eu să nu pot fi nicăieri altundeva decât aveam să fiu la ora fixată de un orologiu mai precis şi inevitabil ca moartea. Din celălalt capăt al aleii întunecate venea spre mine o siluetă suavă prin noaptea parfumată. Şi la 12 fix m-am întâlnit cu Doina în Cişmigiu, pe Aleia Rozelor. Ne-am îmbrăţişat. Ne-am sărutat. Era ca un vis frumos. Stelele se învălmăşeau în inflorescenţe cu nume magice.

Vorbele picurau dulci. Doina avea degete subţiri şi reci şi tremura de emoţie. Era magnific şi demenţial totodată.

Există o clipă anume în care realitatea se deschide spre himeră, rămânând cu toate acestea realitate. Este trenul unei clipe pe care dacă îl iei te duce altundeva decât unde sunt menite să eşueze celelalte clipe ale lumii acesteia.

Şi, după ce ne-am

plimbat prin noaptea multicoloră, după ce ne-am îmbrăţişat şi sărutat de nenumărate ori în tenebra umbroşilor tei ciumpavi, după ce i-am recitat Odaia Gingaşei lubiri, după ce am răscolit fantome nobile peste veac, Doina a propus să mergem la ea să bem bere Tuborg, şi eu am acceptat.

Aventura a debutat odată cu escaladarea balconului camerei ei cu pian-de-bucătărie. Taicăsu era un circumspect, şi, după ce am reuşit să mă caţăr pe burlan în casă, ca Fantomas, nici nu am avut timp să mă pitesc bine sub pat că el s-a şi prezentat, cică:

— Doina, de ce nu dormi la ora asta?

După ce a făcut rondul camerei, s-a dopănit totuşi. Doina a încuiat uşa şi atunci am putut să ies şi eu de sub pat. Am băut berea. Am fumat. Am discutat. Dar apariţia hotentotului spulberase vraja, şi ceva nu mai era cum trebuie. Doina şi-a scos boarfele şi a rămas în furou. S-a învelit cu o pătură şi m-a invitat şi pe mine alături, dar totul era din ce în ce mai anapoda, atât de anapoda încât m-am aşezat pe marginea patului şi i-am istorisit povestea Aliciei.

Povestea Aliciei este cea mai tristă şi plină de miez poveste sentimentală pe care o ştiu. Neam cunoscut într-o excursie. Avea paisprezece ani pe atunci, şi eu şaisprezece. Romeo şi Julieta. A fugit de acasă din cauza mea. Locuise într-o comună de pe lângă Bucureşti: Moara Domnească. "Moara" era o ruină carbonizată, de loc domnească. Aripi de cenuşă tocate de timp se rătăciseră printre troace de porci, la CAP: petale defoliate de zbor. Ne sărutam la marginea lanurilor de secară, ne lăsam privirile şi visele să se piardă în împărăţiile luminate ale norilor veşnic mişcători, nestatornici ca însăşi soarta, stăteam cu frunţile îmbăiate în însângerarea apusului oglindit în gârla papurilor foşnind misterios. Apoi a început şcoala. Ea era la internat, dar venea seara la mine, fugea de la şcoală. Autoritatea părinţilor se spulberase, şi dacă eu o trimiteam la ore se ducea, dacă nu, rămânea la mine. Eram atât de tineri şi atât de frumoşi! Ea credea în mine. Se apucase şi ea de pictură: mai am şi azi pe şifonier câteva cartoane cu apusuri roşii, cu păduri verzi, cu lanuri galbene de secară, cu nori. Dar într-o zi, după o ploaie torenţială, un camionagiu a trecut printr-o baltă, împroşcându-ne cu noroiul puturos al Eforiei Sud. Nici nu vă puteţi închipui ce puturos noroi se coace în bălţoacele alea. Şi totul s-a prăbuşit. Există oameni care simt o deosebită plăcere în a-i împroşca pe ceilalţi cu noroi. Nu-i nici de ei nici o scofală, dar trec prin mijlocul bălţoacei special ca să te împroaşte pe tine, şi scot apoi capul pe geam şi râd ca proştii: "Bă, ce chestie mortantă au făcut ei" şi în sufletul unei fetiţe de paisprezece ani toate aspiraţiile şi visele se trezesc mânjite de noroi puturos, şi lumea dimprejur râde ca de cine ştie ce soi de glumă bună. M-am agitat, am înjurat în urma profanatorului, am huiduit. Dar era prea târziu.

Doiniţa m-a ascultat până la sfârşit şi nu a înţeles nimic. I-am spus şi că Alicia m-a părăsit în noaptea aia, şi că după câteva zile, când ne-am întâlnit, avea deja cazier pentru peostituţie, şi că am înjurat-o şi gonit-o răzbunând pe ea toată ura împotriva cretinilor care împroaşcă mocirlă, mândri de puterea stupidă a unui Steagul Roşu sau Skoda, marca nu are nici o importanţă, şi că am copleşit-o cu dezgustul meu pentru grosolănie, laşitate, micime de caracter şi altele; dar Doiniţa nimic.

I-am povestit şi cum, după un an, m-am dus la Moara Domnească s-o caut, purtând în suflet atâta milă, compasiune şi iubire că ar fi fost suficientă să oblojească rănile întregii omeniri, i-am spus şi că sătenii mi-au zis că nu cunosc pe nimeni să semene fetei pe care o căutam, săltând din umeri nedumeriţi. I-am spus tot.

Dar cuvintele nu mai

însemnau nimic, şi Doina mă asculta indiferentă şi nerăbdătoare, şi mi-am dat seama că vraja se spulberase irecuperabil şi că totul era deosebit de anapoda, şi mi-am ieşit din pepeni. Pianul-debucătărie a lăsat să cadă o petală de doi metri pătraţi de-a sărit pipota-n mine chiar în timp ce-i explicam iar şi iar şi ea nu înţelegea nimic. Şi atunci mi s-a făcut dor de Viridiana care înţelesese imediat ce este în sufletul meu. "Ce caut eu aici?" m-am întrebat. "Ce naiba caut aici, în loc să fiu acasă cu cea pe care am redescoperit-o cu atâta plăcută surprindere? Cine mai este şi minunea asta de moanfă şi ce rol joacă ea în viaţa mea?"

Aşa că m-am ridicat şi am escaladat iar baiconul şi m-am făcut nevăzut în zare.

Tot drumul până acasă m-a preocupat intens enigma: "Ce aştepţi de fapt de la lumea asta?" - şi am trăit cu plenitudine răsăritul. Era o linişte de cartier mărginaş, aer proaspăt de primăvară, şi m-am simţit imediat mult mai uşurat după ce am poposit la un boschet (de liliac înflorit). Am ajuns, după adânci meditaţii, la concluzia că nu mai trebuia să-mi frământ inutil creierii încercând să pătrund ce este în sufletul meu, fiindcă sau nu este nimic, sau este ceva cu neputinţă de pătruns. Sentimentele îşi au şi ele partea lor binecuvântată de conştiinţă, şi sentimentele sunt absolut iraţionale, vorba lui Pascal. În majoritatea situaţiilor este imposibil de determinat şi judecat criteriul care l-a mânat pe cineva să procedeze aşa şi nu altfel, şi majoritatea "aşa"-urilor sunt complet împotriva oricărui sens firesc de a lua lucrurile. Şi ori de câte ori realitatea ne apare ca având o oarecare noimă, trebuie să fim siguri că noi suntem cei care am deformat-o aşa, prefăcând-o pe ea şi minţindu-ne pe noi.

Cam astea erau gândurile care mă bântuiau în dimineaţa aceea preafrumoasă, şi, pentru ca nonsensul să fie total, când am ajuns acasă bunica m-a întrebat dacă nu m-am întâlnit cu Viridiana, care tocmai plecase.

De la Viridiana mi-a mai rămas doar un bilet mâzgălit în zori: "Să nu mă mai cauţi niciodată. Te iubesc, dar nu te înţeleg"... (fie vorba între noi, nici eu!) "Nu voi mai face greşeala să mă mai las ispitită, nici de tine,nici de nimeni. Mă voi căsători cu cel care mă iubeşte şi-l iubesc"... Nu s-au căsătorit!) Îţi mulţumesc totuşi. Noaptea e un sfetnic bun, într-adevăr."

M-am culcat cu mintea tulbure şi am visat că tot Bucureştiul era podidit de floare. Culori şi parfumuri multicolore mă îmbătau. Şi eu rătăceam, nereuşind să recunosc nici unul din locurile prin care treceam. Florile în vremea asta creşteau frenetic, şi până la urmă mă devorau, la sfârşitul visului eu nemaifigurând nicăieri, şi din acest motiv fiind convins că m-am trezit. Dar nu mă trezisem.

De trezit m-am trezit abia către seară, cu Daşa alături de mine, dezbrăcată, mângâindumă.

M-am căsătorit apoi cu Daşa. Viridiana s-a pierdut în neagra veşnicie, iar pe Doiniţa am mai întâlnit-o la un "ceai" la amicul Sorin, care mi-a spus între patru ochi că atunci când a mai încercat odată terenul *a ţinut* şi fetiţa n-a mai făcut farstiţii ca înainte. Apoi Sorin s-a căsătorit cu o tipă care i-a turnat vreo cinci sau şase plozi, iar pe Doiniţa a preluat-o fratele mai mic al lui Sorin, care s-a căsătorit şi el de curând cu o proprietară de apartament şi maşină mică. Şi din Doiniţa nu a mai rămas nimic în afară de aburul amintirii mele despre o noapte stranie de mai, în care eram inexplicabil de trist şi de fericit totodată, fiindcă mi se părea că am pătruns cu mintea cea mai adâncă taină a lumii reuşind să nu mai pricep nimic.

Terry Pratchett POD CU TROL

Vântul cobora din munţi, umplând aerul cu cristale fine de gheaţă.

Era prea frig ca să ningă. Pe-o vreme ca asta lupii coborau prin sate, iar copacii din inima pădurii îngheţând, explodau.

Pe-o vreme ca asta oamenii cumsecade stăteau în casă, lângă foc, spunând poveşti despre eroi.

Era un cal bătrân. Era un călăreţ bătrân. Calul arăta ca un grătar de pâine prăjită înfăşurat într-un cerceaf intrat la apă; bărbatul arăta de parcă singurul motiv pentru care nu cădea de pe cal consta în aceea că nu putea să adune energia necesară. În ciuda aprigului vânt rece, nu purta nimic altceva decât un kilt micuţ din piele şi un bandaj murdar pe un genunchi.

Îşi scoase restul umed de ţigară din gură şi îl stinse strivindu-l pe mână.

— Bun, spuse, hai s-o facem.

— Pentru tine e uşor de zis, spuse calul. Dar dacă te-apucă una din ameţelile alea ale tale? Iar spatele îţi joacă feste. Cum m-aş simţi eu, să fiu mâncat pentru că spatele îţi joacă ţie feste atunci când nu trebuie?

— N-o să se întâmple niciodată, zise bărbatul. Se lăsă pe pietrele reci şi suflă în palme. Din pachetul de pe cal, luă o sabie cu tăişul ca de fierăstrău prost întreţinut şi făcu fără prea multă tragere de inimă, câteva fandări prin aer.

— Încă mai am ceva din îndemânarea de pe vremuri, zise el.

Se dădu înapoi, cuprins de un fior, şi se sprijini de un copac.

— Mă jur că nenorocita asta de sabie se face pe zi ce trece.mai grea.

— Să ştii că ar cam trebui să termini cu ea, spuse calul. Hotărăşte-te o dată. Genul ăsta de treabă la vârsta ta... Nu-i drept.

Bărbatul îşi dădu ochii peste cap.

— S-o ia naiba de licitaţie de sechestru! Asta se întâmplă când cumperi ceva ce a aparţinut unui vrăjitor, spuse el. M-am uitat la dinţii tăi, m-am uitat la copitele tale, da' nu mi-a trecut deloc prin cap să casc urechea.

— Cine credeai că licita împotriva ta? spuse calul.

Cohen Barbarul stătea sprijinit de copac. Nu era sigur că se mai putea sălta din nou de unul singur în şa.

— Trebuie că ai o grămadă de comori puse deoparte, zise calul. Am putea merge către Margine. Cum ţi se pare că sună? La cald şi bine. Să facem rost de un locşor călduţ pe o plajă undeva, ce zici?

— Nu-i nici o comoară, spuse Cohen. Am prăpădit-o pe toată. Am băut-o pe toată. Am dat-o pe toată. S-a dus.

— Ar fi trebuit să fi păstrat ceva pentru la bătrâneţe.

— Niciodată nu m-am gândit c-o să îmbătrânesc.

— Într-o bună zi o să şi mori. S-ar putea să fie chiar azi.

— Ştiu. De ce crezi c-am venit aici?

Calul se întoarse şi se uită în jos spre trecătoare. Pe aici drumul era plin de gropi şi crăpături. Copaci tineri se înălţau printre pietre. Pădurea înainta de ambele părţi. În câţiva ani, nimeni nu va mai şti că pe-aici a fost cândva un drum. După cum arăta, nimeni nu ştia nici acum.

— Ai venit aici să *mori*?

— Nu. Dar e ceva ce am avut întotdeauna în gând să fac. Încă de pe când eram flăcău.

— Mda?

Cohen încercă să se ridice iar în capul oaselor. Zbârnâind, tendoanele îşi trimiseră mesajele incandescente de-a lungul picioarelor.

—Tătuca, făcu el cu o voce piţigăiată. Îşi recăpătă controlul. Tătuca, spuse el, îmi zicea... Respiră cu greutate.

— Fiule, zise calul, plin de solicitudine.

— Ce?

— Fiule, zise calul. Nici un tată nu-i vorbeşte băiatului său cu "fiule" decât dacă e pe cale să împartă înţelepciune. Fapt bine cunoscut.

— E amintirea *mea*!

— Scuze.

— Zicea... Fiule...da, bine... Fiule, când poţi să înfrunţi un trol în luptă dreaptă, atunci poţi să faci orice.

Calul se uită din nou chiorâş la el. Apoi se întoarse şi din nou privi în jos, de-a lungul drumului înghesiut de copaci spre perspectiva sumbră a trecătorii. Acolo jos era un pod de piatră.

O presimţire groaznică îl bântuia.

Copitele lui bătură nervos drumul stricat.

— Spre Margine. La cald şi bine.

— Nu.

— La ce-i bun să omori un trol? Cu ce te alegi când ai omorât un trol?

— Cu un trol mort. Ăsta-i şpilu'. Oricum, nu trebuie să-l omor. Doar să-l înfrâng. Unu contra unu. *Barbato a*... trol. Şi dacă n-aş încerca, tata s-ar întoarce în mormânt.

— Mi-ai spus că te-a dat afară din trib când aveai unşpe ani.

— Cea mai tare chestie pe care a făcut-o vreodată. M-a învăţat să stau pe picioarele altora. Vrei să vii un pic încoace?

Calul se apropie încet. Cohen înfipse o mână în şa şi se aburcă.

— Şi ai de gând să te baţi cu un trol azi, zise calul.

Cohen scotoci prin coburi şi îşi trase afară punga de tutun. Vântul îi biciuia zdrenţele pe când îşi răsucea altă ţigară sărăcăcioasă în căuşul palmelor.

— Îmhî, zise el.

— Şi ai bătut drumul până aici ca să faci asta.

— Musai, spuse Cohen. Când ai văzut ultima oară un pod cu un trol sub el? Erau sute d'alde d'astea când eram eu flăcău. Acum sunt mai mulţi troli prin oraşe decât sunt prin munţi. Graşi ca nişte buţi, ăi mai mulţi dintre ei. Pentru ce luptarăm noi în atâtea războaie? Acu... treci peste podul ăla.

• • •

Era un pod singuratic peste un mic râu alb şi înşelător, într-o vale adâncă. Genul de loc unde dai -

O formă cenuşie îşi făcu vânt peste parapet şi ateriză greoi în faţa calului. Agita o bâtă.

— Buun aşa, mârâi ea ameninţătoare.

— Oh - începu calul.

Trolul clipi neîncrezător. Recele şi înnouratul văzduh de iarnă reducea în mod serios conductivitatea creierului de siliciu, de aceea îi luase atâta timp să-şi dea seama că şaua era goală.

Clipi din nou, pentru că simţi dintr-o dată vârful unui cuţit sprijinindu-i-se în ceafă.

— Salut îi spuse o voce la ureche.

Trolul înghiţi în sec. Dar cu foarte mare grijă.

—Stai să vezi, zise el disperat. Aşa-i datina, da? Pe-un pod ca ăsta, oamenii ar trebui să se aştepte la un trol... Da' adăugă el, pe măsură ce un alt gând îşi făcea drum cu greu, cum se face că nu te auzii deloc furişându-te în spatele meu?

— Pentru că mă pricep la asta, spuse bătrânul.

— Asta aşa e, zise calul. A luat prin surprindere pe mult mai mulţi decât cei pe care i-ai mâncat tu.

Trolul riscă o aruncătură de ochi în lături.

— Ei, la dracu, şopti el. Te crezi Cohen Barbarul, cin' te crezi?

— Tu ce crezi? spuse Cohen Barbarul.

— I'auzi, zise calul, dacă n-ar avea saci înfăşuraţi în jurul genunchilor, ţi-ai putea da seama după clănţănit.

Îi luă ceva timp trolului să-şi dea seama ce se întâmplă.

— Oh, *uau*! făcu el. Pe podul meu! Uau!

— Ce? spuse Cohen.

Trolul i se smulse din strânsoare şi începu să scuture ca nebunul din mâini.

— E-n regulă! E-n regulă! strigă el, când Cohen avansă. M-ai învins! M-ai învins! Nu comentez! Vreau doar să-mi chem familia sus, e bine aşa? Altfel nimeni n-o să mă creadă. *Cohen Barbarul*! Pe podul *meu*!

Pieptul imens de piatră i se umflă şi mai tare.

— Nenorocitu' ăla de cumnati-meu tot timpul se dă mare cu nenorocitu' ăla al lui de pod imens de lemn, numai de asta îmi pomeneşte nevastă-mea mereu. Ha! Aş vrea să-i văd mutra acu'... oh, nu! Ce-o să credeţi despre mine?

— Bună întrebare, spuse Cohen.

Trolul îşi zvârli bâta şi prinse una din mâinile lui Cohen.

— Mica mă cheamă, spuse el. Nici nu ştiţi ce onoare e asta!

Se aplecă peste parapet.

— Beryl! Urcă'ncoa! Adu-i şi p-ăia mici!

Se întoarse spre Cohen, cu faţa radiindu-i de bucurie şi mândrie.

— Beryl tot timpu' zice c-ar trebui să ne mutăm, să facem rost de ceva mai bun, da' eu îi spun, podu' ăsta a fost al familiei noastre de generaţii, dintotdeauna a fost un trol sub Podu' Morţii. Aşa-i datina.

O femelă imensă de trol cărând doi sugaci urca malul târşâindu-şi picioarele, urmată de un alai de trolişori. Se aliniară în spatele tatălui lor, privindu-l pe Cohen cu ochii cât cepele.

— Asta-i Beryl, spuse trolul. Nevasta lui se uită urât la Cohen. Şi ăsta - împinse în faţă o ediţie mai mică şi încruntată a lui însuşi, ţinând strâns de o versiune junior a bâtei sale - e fi-meu Scree.

Bucăţică ruptă din stânca a veche. El o să ia podul când n-oi mai fi, nu-i aşa, Scree? Fii atent, flăcăule, ăsta-i Cohen Barbarul! E, ce zici d-asta? Pe podul nostru! Nu ne trec numai neguţători d-ăia de-ulei, mămăligi grase şi bogate, cum prinde unchi-tu Pyrites, spuse trolul, încă vorbind cu fiul său, dar zâmbind superior peste el la nevastă-sa, noi avem eroi adevăraţi, cum era pă vremuri.

Nevasta trolului îl privi pe Cohen de sus până jos.

— Bogat, e? întrebă ea.

— Bogăţia n-are nimic de-a face cu asta, spuse Trolul.

— Ai de gând să-l omori pe tăticu' nostru? zise Scree bănuitor.

— *Bun înţeles* că are, spuse Mica sever. Asta i-e meseria. Şi p-ormă o s-ajung faimos în cântece şi poveşti. Ăsta-i Cohen Barbarul, nu-i aşa, nu cine ştie ce căcăcios de la sat cu furca. Îi un erou faimos care-a bătut tot drumu' ăsta să vină să ne vadă, aşa că cel puţin arată-i puţintel respect.

— Îmi cer scuze pentru asta, domnule, îi spuse el lui Cohen. Puştii din ziua de azi. Ştiţi cum e.

Calul începu să râdă pe înfundate.

— Fii atent acu' - începu Cohen.

— Mi-aduc aminte dă tata cum îmi povestea dă dumneavoastră pă vremea când eram cât o pietricică, spuse Mica. Bântuie lumea ca un călos, zicea el.

Se făcu tăcere. Cohen se tot întreba ce e ăla un călos, şi simţea privirea de piatră a lui Beryl aţintită asupra lui.

— E doar un bătrânel amărât, spuse ea. Mie nu-mi pare aşa de eroic. Dacă-i atât de bun, de ce nu e *bogat*?

— Ian ascultă aici la mine - începu Mica.

— Pentru ăsta am aşteptat noi, nu-i aşa? spuse nevasta lui. Să stai tot timpul sub un pod prin care plouă? Să aştepţi lume care nu vine deloc? Să aştepţi nişte babalâci cu picioarele pline de bandaje vechi? Ar fi trebuit s-o ascult pe mama! Vrei să-l las pe fiul nostru sub un pod, să aştepte pe vreun bătrânel amărât ca să-l omoare? Asta înseamnă să fii trol? Ei bine asta n-o să se întâmple!

— Ce-ar fi să -

— Ha! Pyrites nu pune mâna pe bătrânei amărâţi! El pune mâna pe neguţători babani! El *e cineva*. Ar fi trebuit să te bagi în afacere cu el când aveai prilejul!

— Mai repede aş mânca viermi!

— Viermi? Ha? De când îţi permiţi tu să mănânci viermi?

— Putem să schimbăm două vorbe singuri? zise Cohen.

Să îndreptă tacticos spre capătul îndepărtat al podului, legănând sabia într-o mână. Trolul îl urmă încet.

Cohen se scotoci după punga de tutun. Privi spre trol şi-i întinse punga.

— Fumezi? zise el.

— Chestia asta poa' să te omoare, spuse trolul.

— Da. Dar nu azi.

— Nu pierde timpul la taclale cu prietenii tăi care nu-s buni de nimic! zbieră Beryl, de la capătul ei de pod. Azi e ziua când trebuie să te duci la gater! Ştii ca

Chert zicea că nu poate să-ţi păstreze slujba dacă n-o iei în serios!

Mica îi aruncă lui Cohen o scurtă privire plină de tristeţe.

— E foarte caznică, spuse el.

— Nu mai cobor toată panta pân' la râu să te scot din nou de-acolo! Spune-i tu despre ţapi, Domnu' Mare Trol!

— Ţapi? spuse Cohen.

— Nu ştiu nimic despre ţapi, zise Mica. Tot timpu' o ţine cu ţapii. Habar n-am de nici un fel de ţapi. Îl trecu un fior.

O priviră pe Beryl mânându-i pe trolişori în josul malului până în întunericul de sub pod.

— Chestia e că, spuse Cohen, când rămaseră singuri, nu aveam de gând să te omor.

Trolul se schimb la faţă..

— Nu aveai de gând?

— Doar să te zvârl peste pod şi să-ţi fur ce comoară ai pe-acolo.

— Aşa aveai de gând?

Cohen îl bătu pe spate.

— În schimb, spuse el, îmi place să văd oameni cu... ţinere de minte. De asta are nevoie ţinutul ăsta acum. De-o bună ţinere de minte.

Trolul luă poziţia de drepţi.

— Încerc să fac tot ce-mi stă în putinţă, domnule. Fi-meu vrea să plece să muncească la oraş. Ia-i spuse-şi, sub podul ăsta a fost un trol d-aproape cinci sute de ani -

— Aşa că, dacă pur şi simplu, mi-ai ceda comoara, spuse Cohen, s-o iau şi eu din loc.

Faţa trolului se umplu de riduri, într-o subită panică.

— Comoară? N-am nici una, zise el.

— Eei, şi tu *acu*, spuse Cohen. Un pod cu vad bun ca ăsta?

— Mda, da' nimeni nu mai foloseşte drumul ăsta deloc, zise Mica. Eşti primul pe el de luni de zile, ăsta-i adevărul. Beryl zice c-ar fi trebuit să mă fi băgat în afacere cu frati-su când au construit drumu' ăla nou peste podu' lui, da', ridică el vocea, io-i ziseşi, sub podu' ăsta au fost troli.

— Mda, spuse Cohen.

— Necazu' e că-i tot pică pietrele, adăugă trolul. Şi nici nu-ţi vine să crezi cât poate să ceară zidarii ăştia. Ai dracului pitici. Nu poţi să ai încredere în ei.

Se aplecă spre Cohen: Să-ţi spun drept, trebuie să muncesc trei zile pe săptămână colo, la joagărul de cherestea a lu' cumnati-meu ca să reuşesc s-o scot la capăt...

— Parcă cumnatul tău avea un pod? spuse Cohen.

— Unu' din ei are. Da' nevastă-mea are fraţi cum are câinele purici, făcu trolul. Privi posomorît în torent. Unu' din ei e neguţător de cherestea colo jos, la Apa Stătută, unu' din ei ţine podu', iar tartoru' ăl mare e neguţător cu de toate la Vama Amară. Apăi se numeşte asta meserie potrivită pentru un trol?

— Totuşi unul din ei se ocupă cu podurile.

— Se ocupă cu podurile? Să stai toată ziua într-o cutie încasând câte-o băncuţă d-argint de la oameni ca să-i lase să treacă? Juma' din timp nici măcar nu-i acolo! Pur şi simplu plăteşte vreun pitic să ia banii. Şi îşi zice trol! Nici nu poţi să-l deosebeşti de-un om pân' nu te dai aproape dă tot!

Cohen dădu din cap înţelegător.

— Ştii că trebui să mă duc şi să iau masa cu ei la fiecare săptămână? Cu toţi trei? Şi să-i ascult cum o ţin despre cum sunt ei în pas cu timpu'...

Întoarse o faţă mare, tristă spre Cohen.

— Ce e rău să fii trol sub un pod? zise el. Am fost crescut să fiu trol sub un pod. Vreau ca Scree ăl mic să fie trol sub un pod după ce eu n-oi mai fi. Ce-i rău în asta? Trebuie să fie troli sub poduri. Altminteri, pentru ce toate astea? Pentru ce?

Se sprijină mohorîţi de parapet, privind jos în apa albă.

— Ştii, spuse Cohen încet, îmi aduc aminte când un om putea să călătorească tot drumul de-aici la Munţii Ascuţiţi fără să vadă deloc vreo altă vieţuitoare. Îşi pipăi sabia. Cel puţin, nu pentru prea mult timp.

Zvârli chiştocul ţigării în apă.

— E tot numai ferme, acum. Tot numai ferme mărunte ţinute de oameni mărunţi. Şi *garduri* peste tot. Peste tot pe-unde te uiţi, ferme şi garduri şi oameni mărunţi.

— Ea are dreptate, bineînţeles, spuse trolul, continuând cine ştie ce discuţie interioară. Nu-i nici un viitor să

Desen de Radu Gavrilescu

tot sari de sub un pod.

— Vreau să zic, spuse Cohen, că n-am nimic împotriva fermelor. Sau a fermierilor. Trebuie să avem şi d-alde d-astea. Doar că pe vremuri erau ţare departe, la marginea pământului. Acum aici e marginea.

— Împinsă tot timpul înapoi, zise trolul. Schimbându-se tot timpul. Precum cumnati-meu Chert. Un joagăr de cherestea! Un trol să ţină un joagăr de cherestea! Şi-ar trebui să vezi ce prăpăd face în Pădurea Întunecată!

Cohen ridică privirea, surprins.

— Care, aia cu păianjeni uriaşi în ea?

— Păianjeni? Acu' nu mai sunt deloc păianjeni. Doar cioturi.

— Cioturi? *Cioturi*? Îmi plăcea pădurea aia. Era... ăă, era întunecată. Nu mai întâlneşti deloc întunecime cum-secade. Ştiai cu adevărat ce e aia groază, într-o pădure ca aia.

— Vrei întunecime? O replantează cu molizi, spuse Mica.

— Molizi!

— Nu-i ideea lui. El n-ar reuşi să deosebească un copac de altu'. E din cauza lui Clay. El a pus la cale asta.

Cohen se simţi năucit.

— Cine-i Clay?

— Spuneam c-am trei cumnaţi, nu? El e neguţătorul. Aşa se face că el a zis că replantarea ar face pământul mai uşor de vândut.

Avu loc o lungă pauză, timp în care

Cohen rumegă asta.

Pe urmă spuse:

— Nu poţi să vinzi Pădurea Întunecată. Nu aparţine nimănui.

— Îhmî. Spune că tocmai d-aia poţi s-o şi vinzi.

Cohen îşi prăvăli pumnul asupra parapetului. O bucată de piatră se desprinse şi se rostogoli în defileu.

— Scuze, spuse el.

— Nu-i nimic. Tot timpul cad bucăţi, cum îţi spuneam.

Cohen se întoarse:

— Ce se întâmplă? Mi-aduc aminte de toate marile bătălii de-odinioară. Tu nu? Probabil c-ai luptat şi tu.

— Îhmî, căraşi şi eu o bâtă.

— Se credea că sunt pentru un nou viitor minunat şi lege şi chestii d-astea. Aşa ziceau oamenii.

— Apoi, eu luptai pentru că un trol mare c-un gârbaci mi-a zis să lupt, spuse Mica precaut. Da' ştiu ce vrei să zici.

— Vreau să ziç că n-au fost pentru ferme şi molizi. Nu-i aşa?

Mica dădu din cap.

— Şi când colo, hop şi eu cu prăpăditu' ăsta de pod. Mă simt tare prost din cauza lui, zise el, să baţi atâta drum şi totu' -

— Şi era ş-un rege sau cam aşa ceva, spuse Cohen, nesigur, privind la apă. Şi mi se pare că erau şi nişte vrăjitori. Dar era un rege. Sunt mai mult ca sigur că era un rege. Niciodată nu l-am întâlnit. Ştiai asta? Râse silit, făcând o grimasă. Nu cred să-mi fi spus vreodată cineva numele lui.

• • •

La vreo jumătate de oră mai târziu calul lui Cohen ieşi din pădurea sumbră la un tărâm mlăştinos, pustiu, bătut de vânt. Îşi târî copitele câtva timp înainte să spună:

— Bun... cât i-ai dat?

— Douăşpe monezi de aur, zise Cohen.

— De ce i-ai dat douăşpe monezi de aur?

— Nu aveam mai mult de douăşpe.

— Trebuie să fii nebun.

— Când de-abia mă lansasem în meseria asta de eraou barbar, spuse Cohen, fiecare pod avea un trol sub el. Şi nu puteai să străbaţi o pădure ca asta prin care tocmai trecuserăm fără ca vreo duzină de gnomi să nu încerce să-ţi zboare capul de pe umeri. Oftă. Mă întreb ce s-o fi întâmplat cu ei?

— Tu, zise calul.

— Da, aşa e. Dar totdeauna am crezut c-or să mai fie câţiva.

— Ce vârstă ai? întrebă calul.

— Habar n-am.

— Înseamnă că eşti îndeajuns de bătrân ca să înţelegi mai bine cum stau lucrurile.

— Îmhî. Just. Cohen îşi aprinse altă ţigară şi tuşi până îi dădură lacrimile.

— Începe să te lase dovleacul!

— Îhmî.

— Să-ţi dai ultimul ban unui trol!

— Îhmî. Cohen suflă hârâind un nor de fum către apus.

— De ce?

Cohen se uită ţintă spre cer. Văpaia roşie era rece precum străfundurile iadului. Un vânt îngheţat bătea de-a lungul stepei, biciuindu-i ce-i mai rămăsese din păr.

— De dragul felului în care lucrurile ar trebui să fie, spuse el.

— Ha!

— De dragul lucrurilor care erau.

— Ha!

Cohen privi în jos.

Zâmbi cu răutate.

— Şi pentru trei adrese. Într-o bună zi o să mor, zise el, dar nu cred că azi.

• • •

Vântul cobora din munţi, umplând aerul cu cristale fine de gheaţă. Era prea frig ca să ningă. Pe-o vreme ca asta lupii coborau prin sate, iar copacii din inima pădurii explodau când îngheţau. Doar că erau din ce în ce mai puţini lupi în zilele astea, şi din ce în ce mai puţine păduri.

Pe-o vreme ca asta oamenii cumsecade stăteau în casă, în faţa focului.

Spunând poveşti despre eroi.

Traducere de
Mirel Palada

Silviu Genescu

ALBASTRU PE ALBASTRU

Clădirea comandamentului aviaţiei algeriene se afla în miezul de beton al unei citadele la 15 kilometri sud-est de capitală. Cadavrele mujahedienilor ucişi, încremenite în încâlceala tăioasă a reţelelor de sârmă ghimpată şi carcasele fumegânde ale unor vehicole blindate distruse erau singurele semne că acolo avusese loc o luptă. Numai că învingătorii se fereau să-şi comunice victoria şi această bizarerie se continua în dorinţa lor de a părea ei cei învinşi, sfârtecaţi, puşi pe fugă, fără să mai apuce să-şi culeagă morţii.

Mujahedinii de la posturile de pază primiseră dispensă de la orele de rugăciune. Erau proaspăt bărbieriţi, purtau uniforma poliţiei militare algeriene şi rămăseseră neclintiţi în spatele sacilor cu nisip, lângă mitralierele grele puse în poziţie de tragere. Traficul radio al comandamentului şi al bazei aeriene decurgea conform graficului. Clădirile distruse de salve de mortiere, epavele înnegrite ale câtorva aparate MIG-29 şi Mirage, arătau că citadela suferise lovituri ucigătoare în timpul atacurilor gherilelor musulmane dar forţele extremiştilor islamici fuseseră respinse. Asta trebuia să se deducă din fotografiile sateliţilor americani de spionaj. Colonelul Kasem Al-Wazani, din "mouckhabharatul" iranian era unul dintre puţinii care ştiau de ce izbânda trebuia să arate deocamdată, ca o înfrângere sângeroasă. Aplecat pe covoraşul de rugăciune orientat spre Mecca, colonelul uitase pentru o clipă că se afla într-un bunker din interiorul citadelei, deşi aerul era încă impregnat cu mirosul usturător şi greu de cordită. Dacă ar fi ridicat ochii, ar fi văzut petele de sânge de pe peretele din faţa lui.

Fruntea sa atinse covoraşul în timp ce gândurile sale dedicate lui Allah şi izbânzii islamului făceau să dispară pereţii groşi din beton. Repetă o ultima *sura* înconjurat de murmurul vocilor celorlalţi.

"Când cerul se va despica, atunci când stelel se vor risipi, când mările se vor amesteca, când mormintele se vor învălmăşi, sufletul va afla ce a făcut şi ce nu a făcut".

Sfârşi sura cu: "Va fi ziua în care nici un suflet nu va mai avea putere asupra altuia. Puterea va fi a lui Allah".

Colonelul păstră un moment de meditaţie apoi ridică fruntea de pe covoraş, mişcare copiată la unison de toţi din jur. În afară de respectul datorat gradului, în privirile celor din jurul său se citea acea veneraţie simţită în preajma unui adevărat conducător în djihadul dus de luptătorii islamului împotriva necredincioşilor care ignorau Coranul. Kasem Al-Wazani îşi pierduse cândva o mână în Afganistan. Dar asta nu-l împiedica să fie aici, în Algeria, alături de fraţii întru credinţă, persecutaţi de guvernul militar da la Alger. Se ridicară cu toţii cu grija de a nu-l supăra pe Allah printr-o necugetată grabă de a se desprinde din momentul dens al rugăciunii. Încăperea era împărţită aproape în două de planşeta din plastic transparent străbătută de marcajele în culori vii ale culoarelor de zbor ale aviaţiei militare algeriene. Privi o clipă marcajele desfăşurate pe suprafaţa transparentă. "Sunt primele focuri de artificii în cinstea victoriei", se gândi ocolind planşeta. Păreau focurile încre-

menite pe o ilustrată cu Rio de Janeiro în plin carnaval. Colonelul controla cel puţin o parte din traseul lor. Se apropie de consola de comunicaţii a centrului de dirijare a zborurilor. Dac toţi cei aflaţi în bunker purtau uniforma aviaţiei algeriene, Farrouh Shalawi era cel mai îndreptăţit dintre ei. Era căpitan în aviaţia algeriană şi unul dintre cei mai mulţi din citadelă care îmbrăţişase în secret cauza mujahedinilor. Kasem Al-Wazani îi întinse o foaie de hârtie.

— Transmite asta. Căpitanul aproape că-şi lipi gura de microfon.

— Badr Moussa - 1, urmează curs 3-5-0. Terminat, spuse el cu ochii ţintă pe mesajul notat de colonel. Apoi se lipi cu spatele de scaun.

Aruncă o privire întrebătoare şi supusă în sus. Al-Wazani îşi privi ceasul de la mână.

— Deocamdată atât, îi spuse lui Shalawi şi-l lăsă baltă îndreptându-se spre masa acoperită în întregime cu o hartă navală a Mediteranei.

Farrouh Shalawi habar n-avea ce se petrece şi nici nu dorea să afle amănunte. Era însă conştient că vocea lui, atât de obişnuită în traficul radio al bazei, era pe moment indispensabilă. Lângă el ar fi trebuit să stea locotenentul-major Saleh. Se gândi, cu dispreţ, la violenţa cu care acesta se opusese comandourilor de mujahedini iranieni.

Allah a vrut ca locotenentul să-şi sfârşească zilele împuşcat chiar de Shalawi. Acestuia îi trebuise vreo jumătate de oră să cureţe consola de resturi de creier şi sânge.

•••••

În pofida instalaţiei de aer condiţionat, care funcţiona la întreaga ei capacitate în centrul de coordonare a luptei, aflat la două nivele sub puntea distrugătorului "New Orleans", sergentului Frank Reynolds atmosfera i se părea sufocantă. Aşezat în faţa consolei nr. 6 Reynolds simţea aerul din centrul AEGIS ca pe o ceaţă lipicioasă, atotstăpânitoare şi tot mai densă. Tocmai se întreba cât naiba trebuia să fie temperatura exterioară dacă într-o încăpere climatizată avea impresia că înoată într-o supă fierbinte. Îşi trecu un şerveţel de hârtie peste frunte şi-şi scoase o clipă căştile de pe urechi. În lumina difuză din sală, sclipirea albăstruie a monitorului cădea pe obrazul lui lucios de transpiraţie dându-i un aspect de suprafaţă din plastic. Mutra lui Reynolds semăna foarte bine cu cea a unui manechin de avantgardă folosit în spectacolele de balet ale lui Maurice Bejart. Numai că lui Reynolds nu-i ardea de piruete. Urmărea un sector de câteva grade pe harta radar a Mediteranei. Deasupra mării se năpustise un val năucitor de căldură şi nori gălbejiţi, plini cu nisipul adus de vânt din deşertul saharian. Distrugătorul "New Orleans" se afla la mică distanţă de limita de 12 mile a apelor teritoriale algeriene.

— O pereche de "Silver" la 2-6-0, sector Alpha, auzi Reynolds în casca dreaptă. Urmări cu privirea simbolurile radar ale celor două AV-8B Harrier britanice decolate de la baza NATO din Sicilia. Notă viteza indicată pe pointerul înfipt ca o scobitoare în semicercurile care simbolizau avion inamic şi calculă că în 4 minute cele două aparate britanice vor survola distrugătorul zburând paralele cu coastele Algeriei. Deasupra acestei ţări nord-africane se adunaseră nori negri care însă n-aveau nimic de-aface cu furtunile rapide de vară. Reynolds luă un alt şerveţel din pachetul aruncat pe consolă, îl plimbă peste frunte ca să-l azvârle apoi în coşul de plastic de lângă el. Două pete mari de transpiraţie i se lăţeaua pe spatele cămăşii. Încerca pe cât posibil să nu se sprijine de spătarul fotoliului. Contactul cu suprafaţa moale şi umezită îl făceau să se simtă, cum spuneau operatorii radar ai marinei, ca în "scutece proaspăt pişate". El era deja năclăit. "Ţi-e frică, Jacky-boy, ţi-e frică pentru pielicica ta", îşi zise sesizând un tremur abia perceptibil al mâinilor. Cu spaţiul aerian închis de câteva ore, deasupra Algeriei nu se înregistrau

intrări şi ieşiri. Un singur IL-76 "Mainstay" de supraveghere electronică se târa leneş la 35.000 de picioare altitudine la sud de Oran. Instalaţia AEGIS de la bordul distrugătorului simţise sondajele radar operate de avion. Reynolds se întreabă dacă avea echipaj rusesc la bord. Era bine ştiut că un grup masiv de ofiţeri ruşi preda la şcoala de aviaţie de la Loukhba, la 400 de kilometri sud-est de Alger. Pentru cât li se plătea, majoritatea dintre ei refuzaseră să se mai întoarcă la Moscova anul trecut. Erau consideraţi "renegaţi, dezertori şi trădători" de către Kremlin. Mainstay-ul nu părea să facă treabă de mântuială şi Reynolds era convins că ceea ce vedea era "şcoala ruseasc㔠. Avea dreptate, deşi echipajul nu era nicidecum rusesc. Din când în când cerea pe display datele radarului de suprafaţă. Cele trei puncte care evoluau în sectorul său fuseseră identificate drept vedete rapide ale marinei algeriene şi se feriseră să iasă din apele teritoriale. În urmă cu trei ore evoluaseră formând un triunghi cu baza de trei mile. Reynolds mai apucă să le vadă plecând din zonă, îndreptându-se spre Ouhrann şi nu spre Alger, de unde plecaseră. Dar această şaradă nu mai era treaba lui Reynolds în momentul când auzi un "biip" scurt, de avertizare şi privirea-i căzu peste simbolul radar, "aparat neidentificat", un dreptunghi fără bază. Pointer-ul indica o viteză de 440 de noduri pe oră şi o altitudine de 7.000 de picioare. Părea un aparat de linie, însă majoritatea companiilor aeriene îşi instruiseră echipajele să evite zona din Mediterana care promitea să devină în scurt timp un nou teatru de luptă.

— Sunt "6", am un "neidentificat", rosti Reynolds în microfon. Are curs de survol al unităţii noastre, sir, glăsui el după o pauză.

Aflat în faţa monitorului principal, cu întreaga imagine radar a zonei, locotenent-comandorul Boyd Latham îi aruncă lui Reynolds o privire peste rândurile de operatori care se străduiau să identifice tot ce mişca pe o rază de 300 de mile în jurul Forţei Combinate 104 din Mediterana, o răsuflare fierbinte în ceafa fundamentaliştilor islamici care se străduiau să ocupe Alegria printr-o sângeroasă insurecţie. Răcnetele lor belicoase se puteau auzi de la radio Oran, pe care-l controlau. Ceea ce îngrijora şi mai mult Occidentul era posibila ocupare a facilităţilor nucleare algeriene şi submarinele iraniene din clasa "Kilo", semnalate în Mediterana. Reynolds completă imaginea radar de sub ochii lui Latham cu simbolul aparatului neidentificat. Uitase însă să reseteze sistemul de identificare "amic-inamic" prin care-i urmărise pe englezi şi Latham obţinu pe ecran un răspuns neliniştitor în ceea ce privea originea aparatului: Mod 2, avion militar. Neidentificat.

Îi făcu semn ofiţerului de la comanda tactică pentru lupte aeriene.

— Lew, avem unul spre noi, zise Latham. Ceea ce sub ochii sergentului Reynolds era un triunghi fără bază, sub ochii celor doi ofiţeri luase forma a trei triunghiuri isoscel semnificând "aparat ostil". Lewis Fuller ceru acces pe cele patru lungimi de undă internaţionale pentru cazuri de urgenţă. Zumzăitul vocilor din centrul de coordonare a luptei scăzu brusc în intensitate.

•••

— Aparat neidentificat, te îndreptţi spre o navă de luptă din marina Statelor Unite. Modifică-ţi cursul, în caz contrar vei fi obiectivul ripostei armate corespunzătoare. Repet...

Colonelul Kasem al-Wazani făcu un singur gest cu mâna validă şi zumzăiala vocilor din bunker încetă subit. Un zâmbet mulţumit îi lumină o clipă figura. Ascultă al treilea apel rostit de Lewis Fuller în microfonul de la centrul de coordonare a luptei de pe distrugătorul "New Orleans" şi dădu aprobator din cap, un salut mut şi discret adresat fraţilor algerieni de pe vedetele pazei de coastă care

plasaseră atât de bine generatoarele flotabile de ţinte radar. Victoria i se contura acum clar în minte şi momentul distrugerii navei americane va fi o clipă incendiară, aprinsă nu numai în numele islamului, dar ca şi în amintirea fratelui său, Reza Ahmed al-Wazani. Şi totuşi, evenimentul nu putea fi decât o minoră deviaţie de moment de la planurile atent concepute în Consiliul Revoluţiei Islamice de la Teheran. Kasem al-Wazani ştia însă să se transforme la timp din simplu pion în omul care comandă. O făcea atât de discret, încât totul părea o firească înlănţuire de evenimente. Ridică privirile de pe harta maritimă şi aţinti un deget spre căpitanul Farrouh Shalawi, încremenit într-o umilă aşteptare în faţa consolei de comunicaţii.

— Transmite, zise Kasem. Algerianul părea unul din djinii capturaţi în clondire şi dispuşi să-ţi îndeplinească orice dorinţă. Lui Kasem nu-i păsa cât din zelul său se datora Credinţei. Glasul ofiţerului îi era absolut necesar pentru întreţinerea unui aer de normalitate în traficul radio al bazei. Era doar de serviciu în acea zi. Algerianul se aplecă spre microfon. Transpiraţia îi făcea din chelie o suprafaţă lucioasă. Părea pătruns de importanţa momentului şi vizibil flatat de necesitatea transmiterii comenzilor doar prin el. Un alt cuvânt-cod zbură cu viteza luminii spre echipajul aparatului Il-76 "Mainstay". Habar n-avea că tipii erau iranieni. Ca şi echipajele bombardierelor SU-24 adunate în bunkerul celulei de alarmă de la capătul pistei. Ideea unui perfid atac "algerian" asupra distrugătorului "New Orleans" încolţise în mintea întortocheată a colonelului Kasem al-Wazani, iar cei din Mouckhabharatul iranian apreciaseră cum se cuvine ocazia de a împuşca doi iepuri dintr-un foc: pedepsirea impertinenţei americane şi atragerea guvernului militar algerian într-o confruntare cu forţele occidentale. Kasem al-Wazani va vâna însă şi un al treilea iepure.

•••

— Aparat neidentificat, te îndrepţi spre o navă de luptă din marina Statelor Unite, zise Fuller în microfon. Modifică-ţi cursul, în caz contrar vei fi obiectivul ripostei armate corespunzătoare. La terminarea ultimului avertisment transmis pe frecvenţele internaţionale de urgenţă sesiză însă eroarea din sistemul de recunoaştere amic-inamic. Sergentul Reynolds îi transmisese Mod 3, aparat comercial.

— Este un commliner, îi zise el lui Latham, adăugând şi un oftat de uşurare, deşi nici situaţia asta nu era lipsită de complicaţii, cărora nu le simţea deloc nevoia. Fir-ar a naibii, izbucnii Fuller după o clipă, de ce nu evită zonele clasate ca perimetru militar?

Avionul se afla la 80 de mile distanţă şi dacă nu-şi modifica direcţia urma să ajungă în 7 minute deasupra distrugătorului "New Orleans". Fuller ceru listarea tuturor curselor aeriene prevăzute să survoleze Mediterana în acel moment. Sergentul Reynolds nu reuşi să descopere cărei companii aeriene îi aparţinea aparatul şi aruncă la coş două şerveţele deodată.

— Nu-l găsesc pe liste, sir, raportă urmărind cu priviri suspicioase dreptunghiul fără bază. O adevărat pacoste, îşi zise. Şi asta trebuia să se întâmple tocmai în schimbul lui.

Fuller repetă apelul. Nici un răspuns din partea echipajului avionului.

Distrugătorul "New Orleans" nu se bucura de o reputaţie prea măgulitoare în Flotă. Echipajul său, cel îmbarcat în urmă cu patru ani, reuşise performanţa de a interpreta total eronat datele furnizate de puternicul sistem AEGIS de supraveghere radar şi doborîse un aparat Airbus iranian cu 250 de pasageri la bord deasupra strâmtorii Ormuz, în Golf. Din vechea trupă rămăseseră foarte puţini la bord după terminarea anchetei. Căpitanul-comandor Francois de Vries, comandantul distrugătorului la acea vreme, sfârşise prin a

Desen de Lucian Băbeanu

preda cursuri la Academia Navală de la Annapolis, înainte de a fi pensionat fără avansare în grad, ceea ce echivala cu un discret şut în fund administrat de marină celor de care se săturase. Iar distrugătorul brăzdase Atlanticul în lung şi-n lat ne mai intrând niciodată în Marea Arabiei. "New Orleans" nu mai era pomenit în relatările de presă, fiindcă atunci când nu stătea la ancoră la baza navală de la Port Newark, New Jersey, se ocupa doar de patrulări anoste şi exerciţii în zone unde un găinaţ de pescăruş aterizat pe punte putea fi considerat cel mai ostil act. Ca dintr-o subită mărinimie a Amiralităţii, distrugătorul fusese lăsat în Mediterana să adulmece coastele Algeriene.

Boyd Latham ciocăni în ecranul monitorului său, de patru ori mai mare decât un SONY WIDESCREEN.

— Ce naiba caută aici? spuse întorcându-se spre Fuller, care se mira cu voce tare că aparatul nu fusese localizat şi de port-avionul "Ranger", aflat la 50 de mile est de "New Orleans". O clipă, se gândi să ceară ca cele două avioane Harrier să opereze o schimbare de cap şi să treacă la identificarea vizuală. Pe figura lui apăru însă o grimasă când îşi aminti cum făcuseră englezii un ocol nejustificat şi neanunţat când trebuiseră să survoleze distrugătorul. Lui Latham nu-i venise să-şi creadă ochilor, dar bucla fusese suficient de sugestivă. Tipii de meserie nu uitaseră isprava distrugătorului şi nu crezuseră nici în catalogarea incidentului ca "eroare datorată unei situaţii speciale de luptă", rezoluţie hotărîtă nu fără o oarecare grabă. Comandantul de Vries era însă cunoscut drept un maniac al trăgaciului. Pe de altă parte, nimeni nu putuse dovedi că pilotul iranian n-ar fi decis să ignore apelurile distrugătorului cu dispreţul tipic arab. Fuller tocmai terminase de vorbit cu operatorii radar de la bordul unui aparat AWACS decolat de la baza NATO din Sicilia.

— Nu ştiu nimic de aparatul ăsta. Nu-l au pe radarele lor, zise Fuller. Pe figura sa se ghicea un amestec de dezgust şi furie. Nu-ţi mai spun ce distractivă li se pare posibilitatea să avem de-a face cu o ţintă falsă pe care noi o tot somăm, adăugă el.

— În trei minute este

deasupra noastră, sir, interveni grijulie vocea lui Reynolds. Pointerul arăta că avionul era în urcare şi atitudinea nu dezvăluia intenţii ostile.

— Să ştii că ar putea fi un generator de tină, îşi dădu Latham cu părerea, urmărind semnalul-radar. Asemenea obiecte putea fi lansate foarte uşor la apă. Câteva bucăţi, plutind pe flotoarele lor puteau intoxica radarele pe distanţe de zeci de mile.

— Ar fi secvenţe albe pe cel puţin două frecvenţe, se împotrivi Fuller, cu ochii pe simfonia înşelătoare de semnale de pe monitor. Dacă ar fi existat alte circumstanţe, ar fi acceptat că sub ochii săi se desfăşura un frumos vernisaj AEGIS, perioada albastră a "artistului".

— Nici eu n-aş paria că este o ţintă falsă. Fuller se întoarse brusc. Cuvintele ţâşniseră lângă urechea lui, luându-l prin surprindere. Privirile i se opriră pe obrazul pe jumătate ras al lui Irwing Pikes, comandantul distrugătorului. Intercomul îl adusese jos, în centrul de coordonare a luptei, direct din baie, din faţa oglinzii, obligându-l să lase bărbieritul. Latham se apropie.

— Sir, asta ar explica prezenţa celor trei vedete algeriene de azi dimineaţă, spuse comandând o reluare a înregistrării radarului de suprafaţă. Ce altceva puteau să facă decât să plaseze generatoarele de ţintă. La asta se adaugă şi faptul că s-au retras spre Ouhrann, unde situaţia este confuză, urmă el.

— Din câte ştiu, pentru Ouhrann se dădeau lupte grele ieri noaptea, zise comandantul Pikes, cu aerul că aşteaptă să fie pus la curent printr-un raport detaliat. În acel moment însă nimeni la bord nu poseda asemenea informaţii. "New Orleans" era consemnat în aria celor 12 mile, limita apelor teritoriale algeriene şi tot personalul înţelegea să se concentreze asupra situaţiei din sectorul precis desemnat distrugătorului. Cu excepţia soldatului de clasa a II-a din artileria navală, Emory Smithfield, a cărui minte cutreiera acele tărâmuri pe care nici o instalaţie radar nu le putea monitoriza.

•••

Întins pe cearşaful alb al patului din infirmerie, soldatul de clasa a II-a din artileria navală, Emmory Smithfield nu dădea impresia că suferea de pe urma răului de mare sau al unei boli care necesita serviciile personalului medical. Cu toate astea, se bucura de atenţia maiorului medic Swanson. Când intră în salonul al cărui singur client era Emory, acesta remarcă imediat surâsul fericit întipărit pe figura soldatului. Smithfield avea ochii acoperiţi de ochelarii din trusa Supermind Brainwave Computer, în dosul cărora se derula înflorirea, la ralenti, a unui mănunchi de boboci de trandafir. Prin căştile turbionare îi parvenea zgomotul natural şi liniştitor al unei fremătătoare dimineţi de primăvară petrecută la nivelul firului de iarbă, care se legăna vag în bătaia vântului. Un susur îndepărtat de apă sugera existenţa unuilă pârîu care curgea la câţiva metri de urechile lui Emory, iar ciripitul vesel al cintezoilor părea o supremă hit parade a unei perfecte zile de primăvară şi conciliere universală. Emory îşi auzi numele printre zgomotele edenice, produse de o versiune electronică a unui LSD cu licenţă de vânzare prin poştă. "Emory...", percepu el chemarea îndepărtată. Trandafirii înfloreau sub privirile sale calme, pacificate, anesteziate de zgomot şi mişcări filmate la nivelul la care Gulliver trebuie să fi privit lucrurile când se aflase în Brobdingnag. Spre surpriza sa, remarcă lângă tulpina de trandafiri, călcând iarba, o pereche de pantofi Garruci, peste care se revărsa manşeta lejeră a unei perechi de pantaloni albaştri.

— Smithfield! auzi el foarte clar, când maiorul Swanson îi smulse căştile din urechi cu o furie care te făcea să bănuieşti că sperase ca o dată cu difuzoarele îmbrăcate în burete negru, pe noptieră să aterizeze şi timpanele

soldatului. Ochelarii, ridicaţi cu mâna stângă, ajunseră pe ultimul pat din şir, cel dinspre uşă.

— Pauza s-a terminat, soldat, şuieră Swanson aplecându-se spre Smithfield, care clipea complet surprins. Din peisajul primăvăratic se trezise în faţa halatului apretat al maiorului. Swanson utilizase tonul destinat celor care încercau să chiulească la infirmerie în timpul aplicaţiilor şi care acuzând rău de mare înfulecau pe nerăsuflate porţiile supradilatate servite drept capcană sub titlul de meniuri "dietetice".

— Şi ridică-te în picioare când vorbesc cu tine, adăugă el. Smithfield se execută luând poziţia de drepţi lângă pat. Pantalonii lui albaştri, scurţi, n-aveau nimic cazon în ei, nici tricoul cu mutra zâmbitoare a lui Bruce Willis, nebărbierit ca în "Die Hard", însă mutra încrâncenată a lui Swanson îl aduse cu picioarele pe pământ. Sau, mai precis, pe podeaua metalică a distrugătorului care despica marea cu 40 de noduri pe oră. Percepu vibraţia produsă de motoarele turbină de 80 000 de cai putere.

— Şi să fim bine înţeleşi, Smithfield, continuă maiorul pe acelaşi ton, nu mai vreau să aud poveşti cu stări de graţie la al şaptelea nivel şi nirvana obţinute prin subnutriţie. Aici nu eşti într-un afurisit de templu budist ca să posteşti până dai în hipoglicemie, ci pe un distrugător al marinei Statelor Unite. Acum văd că ai optat pentru meditaţii la pachet, rânji maiorul. Făcea aluzie la kit-ul SUPERMIND. N-ai decât să te şi droghezi din partea mea, dar nu atât cât eşti în serviciul activ.

Jack Swanson era poreclit la bord "Melanoma Swanson" şi asta de când campania lui împotriva expunerii la soare pe punte culminase cu un raport în care dezvăluise riscurile la care se expun cei din echipaj din cauza găurilor din stratul de ozon de deasupra Mediteranei. Obţinuse ca toate locurile expuse să fie acoperite cu prelate vopsite în culorile în care era pictată nava. Cu excepţia heliportului de la pupa care devenise în scurt timp un amfiteatru ocupat de şezlonguri de plajă. Magazinul de la puntea a II-a vânduse în câteva zile, spre furia lui Swanson, toată cantitatea de bronzol aflată în stoc.

Emory nu-şi dorise nici o clipă să ajungă în "bătătura" lui. Vorbise cu un prieten, ex-hippy, despre abstinenţa practicată de călugării din Tibet pentru a ajunge la Nirvana şi spiritul său practic îl îndemnase la fapte. Fusese adus în infirmerie după ce leşinase în turela nr. 4 a tunurilor de 305 mm.

— În limbajul Curţii Marţiale, rosti Swanson strecurându-şi degetul mare al ambelor mâini sub reverul halatului, ceea ce ai făcut se cheamă "mutilare voluntară cu scopul de a te sustrage misiunii încredinţate", îl anunţă maiorul. Smithfield privea regulamentar, undeva în dreapta ofiţerului, la un afiş care atrăgea atenţia asupra pericolelor "sexului neprotejat". Scăfârlia ţuguiată era singurul indiciu că omuleţul simpatic din imagine era un prezervativ.

— "Cum naiba pot pricepe ceva din asta la New Delhi. Se înmulţesc ca iepurii", îi trecu lui Emory prin minte în timp ce pe lângă urechi îi aluneca peroraţia lui Swanson. Habar n-avea că în India afişele erau mult mai explicite.

— Multivitamine, zise maiorul întinzându-i o hârtie pe care era notată o reţetă. Treci pe la farmacie. Le iei de trei ori pe zi. Săptămâna viitoare te prezinţi din nou la control pentru analize. Aruncă o privire spre minicomputerul de pe noptieră. Încă o "nirvana" şi-ţi promit să te trimit legat la Port Newark, adăugă Swanson, aplecându-se spre Emory. Îl învălui în aroma tare a bomboanelor medicinale de eucalipt de care nu se despărţea niciodată. Le ţinea într-o cutie metalică la fel cum gentlemanii englezi purtau cu ei la vânătoare sticla plată de scotch. Pentru el, soldatul Smithfield era însă echivalentul unui iepure jigărit. Nu merita să-ţi asmuţi hăitaşii spre el.

— Şi acum marş spre sectorul tău de activitate, comandă el.

• • •

La un minut după ce se îndoise că aveau de-a face cu o ţintă fictivă, comandantul Pikes formă pe tastatura de control a tirului codul de armare al rachetelor antiaeriene SM-2.

— Asta numai ca să-l facă pe ticălos s-o şteargă, zise el cu un zâmbet scurt. Se referea la ghidajele radar pe care aparatura avionului nu putea să nu le sesizeze. Lui Fuller nu-i scăpă nervozitatea comandantului. Greşise de două ori tastele. Avea impresia că se repeta un coşmar. De Vries făcuse exact la fel.

— Skipper, eu parcă nu mi-aş dori încă un Airbus la răboj. zise el. Era dintre cei vechi la bord, cu cele mai vechi state de serviciu. Îşi şterse transpiraţia de pe frunte.

— Doar n-am să arunc pe geam 70 000 de dolari, făcu Pikes zâmbind. Avea aerul unui agent de bursă sugerând o cotă avantajoasă unui client vechi, care trebuia momit să facă un pas riscant. Se considera cu mult mai prudent decât nenorocitul de De Vries şi era decis să schimbe reputaţia distrugătorului "New Orleans". Voia să iasă cu faţa curată din Mediterana.

Fuller aproape că răsuflă uşurat şi-şi plimbă privirile pe spotul luminos evoluând fără grabă de-a lungul configuraţiei litoralului algerian. Simţea că era cazul să se ocupe de altceva decât de un amărît de avion de linie în vizibilă ascensiune, ca o fugă ruşinoasă de pe un "teren fierbinte". Remarcă prezenţa a 8 MIG-uri 29 care urcau înspre IL-76 Mainstay. Nu păreau să dorească să-l protejeze. Atitudinea lor lăsa să se înţeleagă mai de grabă atacul unui stol de ulii asupra unui porumbel izolat şi dezorientat. "Ăştia vor să-l doboare", se gândi Fuller. "Atunci cine naiba pilotează Mainstay-ul?" se întrebă el.

• • •

Pentru colonelul Kasem al-Wazani, vestea că aparatul IL-76 Mainstay era atacat, căzu chiar în mijlocul celei de-a treia "sura" din rugăciunea de la prânz. Locotenentul iranian care-şi asumase riscul anunţării veştii se considerase "mâna lui Allah", un instrument discret şi eficient care putea funcţiona şi în afara spaţiului sacru al rugăciunii. Aerul condiţionat încetase de mult să fie o prezenţă în bunker şi generatorul de curent de avarie fusese cuplat la instalaţiile vitale operaţiunii. Baza fusese tăiată de la reţeaua naţională de distribuţie a curentului electric, ceea ce-i spunea colonelului al-Wazani destule privind deconspirarea faptului că forţele sale ocupaseră baza. În sinea lui sperase ca totul să fie doar efectul sabotajelor pe care grupe de mujahedini le săvârşeau pe tot teritoriul Algeriei. Să arunci în aer o centrală nu mai era o problemă. Însă atacarea Mainstay-ului era cât se poate de deprimantă. Deloc întâmplătoare. Aparatul trebuia să baleieze acel sector de cer conform programului său stabilit de comandantul algerian. Că de data asta echipajul era iranian, acest detaliu făcea parte din ceea ce Kasem al-Wazani numea "dorinţa cea mai fierbinte şi dreaptă a lui Allah", care, nu cu totul întâmplător, coincidea cu a lui. Era ceva de neconceput ca trădarea cuiva să împiedice un plan atât de minunat. Colonelul roti privirea spre cei din jur, oprindu-se din când în când asupra unui chip pietrificat în oboseala şi tensiunea ultimelor ore. "Răul nu vine de aici", îşi zise şi degetele sale părăsiră patul pistolului din tocul de la şold. Brusc se ridică şi din doi paşi ajunse în dreptul căpitanului algerian Shalawi, încremenit cu mâinile pe consola de comunicaţii. Avea privirea condamnatului care aşteaptă căderea securii. Al-Wazani îl dădu la o parte, măturându-l pur şi simplu de pe scaun cu mâna validă.

Colonelul apucă receptorul telefonului. Formă interiorul celulei de alarmă.

• • •

Apoi, Fuller se întrebă imediat cine pilota MIG-urile 29. Simţea că subtilităţile angajărilor din

spaţiul aerian algerian îi scăpau în totalitate. Ridică aproape resemnat din umeri, un gest superficial şi rapid, care se desfăşura însă chiar sub ochii lui Boyd Latham, care privea pe acelaşi monitor.

— Dementă, nu-i aşa? zise Latham. Adăugă imediat un "oh, nu!" sonor, care-l făcu pe comandantul Pikes să se răsucească spre ei. Spre hărţuiala de la 35 000 de picioare altitudine înainta un grup de patru piese din circul zburător care înflorea sub privirile lor nedumerite. Erau patru dintre aparatele SU-24 decolate la ordinul colonelului Kasem al-Wazani.

— Ăştia cu cine naiba votează? întrebă Fuller fără să se adreseze cuiva în mod special.

— Ţinta a dispărut, sir, îl informă grijulie vocea lui Reynolds. O clipă, Fuller nu ştiu ce anume dispăruse din tabloul belicos care se închega din simboluri radar. Înainte de a da cu ochii de Mainstay, se dândise că-l doboriseră. Dar burduhănosul aparat IL-76 de alarmă avansată, cercetare electronică şi bruiaj făcea încă eforturi disperate de a scăpa de haita de MIG-uri. În coada acestora se aşezaseră Suhoiurile.

— Bineînţeles că a dispărut, zise Latham. Din zâmbetul său, adresat şi lui Pike, nu lipsea un anumit triumf. Pariase pe identitatea de ţintă falsă a semnalului radar. Fuller şi Pikes trebuiau să plătească. Măcar suportându-i acest gen de zâmbete nesuferite.

— Acum au altă treabă, adăugă el întorcându-se spre monitor. I se părea că Mainstay-ul încerca să scape cu fuga, avântându-se spre estul Algeriei. Dacă ar fi fost mai atent ar fi remarcat că aparatul nu făcea altceva decât să completeze cercul cu o circumferinţă de 80 de mile care era singurul său traseu pe cerul orbitor al Algeriei. Operatorii aflaţi la bord tocmai primiseră încă un scurt mesaj codificat din partea colonelului al-Wazani. Suhoiurile trăseseră fiecare toate rachetele anti-navă de pe pilonii de acroşare de sub aripi, zburând cu motoarele în regim de forţaj spre MIG-urile lacome din preajma Mainstay-ului. Somaţiile piloţilor de pe aparatele MIG răsunau în radio pentru ultima oară când Suhoiurile le angajară într-o paritate de la 1 la 2 cu o ferocitate debusolantă.

Ecranul deveni alb sub ochii lui Fuller, Latham şi Pikes.

— Bruiaj electronic, sună laconic raportul tuturor operatorilor şi în urechile lui Fuller cuvintele se repetară ca un ecou sumbru. Ecranul monitorului principal era la fel de gol ca şi celelalte aflate în faţa consolelor. Îşi smulse căştile de pe urechi.

— Ăsta-i afurisitul de Mainstay, skipper, zise întorcându-se spre Pikes. Operatorii radar încercau pe rând toate frecvenţele de lucru. Ecranele păreau o dimineaţă ceţoasă din Manhattan, când smogul şi norii coborîţi, umflaţi de apă, filtrau lumina zilei dându-i o tentă cenuşie şi mohorîtă, ca şi când linia orizontului dispărea în largul coastelor new-yorkeze.

Pikes se întoarse spre ofiţerul de transmisiuni.

— Fă-mi legătura cu amiralul Nickols. Acesta era comandantul forţei navale NATO reunită în apele Mediteranei, prezent la bordul portavionului "Ranger", aflat la 50 de mile sud de "New Orleans".

— Toate frecvenţele de lucru sunt blocate, sir. Suntem ţinta unui set complet de contramăsuri radio. Pikes avu o clipă senzaţia că se află înaintea vechiului său prieten şi partener de vânătoare, amiralul în retragere Timothy Fergusson, la una dintre partidele lor de şah. "Trebuie să accepţi, bătrâne, alteţa ta de negru este cu spatele la zid", rostea Fergusson când îl anunţa că este şah-mat, ceea ce se întâmpla destul de des. Răsuflarea rece a pădurilor din Montana îi alunga apoi de pe terasă în cabana de vânătoare a amiralului, unde-şi potriveau câte un scotch. Pikes nu admitea însă că se putea afla cu spatele la zid în propria lui navă.

— Atunci la ce naiba mai serveşte o instalaţie de 400 de milioane de

dolari, rosti el, dar aproape în şoaptă. Numai Fuller şi Latham avură şansa să-l audă îndoindu-se de capacităţile complexului AEGIS. Pentru urechile lui Fuller, remarca interogativă a comandantului sugera mai degrabă incompetenţa personalului decât limitele tehnice şi şoaptele i se părură pline de conotaţii jignitoare.

De Vries apăsase grăbit pe taste, Pikes şoptea, înjurând ca pentru el, câinoşenia soartei care-l adusese pe "New Orleans". Îşi puse din nou căştile pe urechi. Se auzea doar un zgomot de fond ca de pe o casetă audio de proastă calitate. Îşi dori să vadă Mainstay-ul doborît indiferent de cine. Privirile i se pierdură pe suprafaţa cenuşie a ecranului gol, până ce în faţa ochilor începură să-i joace punctele paraziţilor din circuit. I se părea că întrezăreşte o figură umană, un chip care-l privea zâmbind.

Îşi întoarse faţa de la monitor.

— Rahat, mârâi el strâmbându-se. Îl văzu pe Pikes cum înşfacă microfonul sistemului de comunicaţii interioare.

— Atenţie, vă vorbeşte comandantul navei. Partea nebărbierită a obrazului său îi conferea un aer de comandant de submarin german, ordonând o imersiune urgentă. Suntem în alarmă de urgenţă. Toată lumea se prezintă la posturile desemnate. Terminat.

Puse microfonul în suportul de pe consolă. Se întoarse spre Fuller şi Latham.

— De data asta nu va fi nici un blestemat de Airbus şi nu m-aş mira ca în cel mult un sfert de ceas o haită de rachete Silkworm să vină peste noi, zise Pikes. Luminile consolei îi vopsiseră partea bărbierită a obrazului în culorile războiului.

Claxonul de alarmă răsună în interiorul distrugătorului şi mai bine de jumătate din echipaj înşfăcă walkman-urile SONY comutând radiourile acestora pe ultrascurte. Oamenii descoperiseră, de o bună bucată de vreme, că puteau trage cu urechea la comunicaţiile din centrul AEGIS datorită unor interferenţe locale pe banda FM, lucru cunoscut şi de cei de acolo. Din când în când, comunicaţiile se comutau în mod aleatoriu pe canale diferite, drept pentru care sute de mâini se întindeau spre butonul indicatorului de scală.

Pe Emory Smithfield alarma îl prinse întins în patul din dormitorul artileriei navale. Conform regulamentului, avea dreptul la o "convalescenţă" de 24 de ore de la ieşirea din infirmerie, ceea ce-l scutea de prezenţa, contra cronometru, în turela de la prova distrugătorului.

— Măi Mahavişnu, îi aruncă sergentul care-i era comandant direct. O să am eu grijă ca de acum înainte să nu-ţi mai lipsească exerciţiile de fortificare fizică. Arăţi ca o caricatură, mă mir cum dracu' de te-au primit în marină, îi zise înainte de a dispărea pe uşa dormitorului. Smithfield ascultă cu ceafa sprijinită de peretele metalic de care era lipit patul. Regulamentul îngăduia convalescentului să nu ia poziţia de drepţi la capătul patului şi Emory se folosi de această prevedere cu toată satisfacţia. Răspunse cu un "aye, aye, sir" tărăgănat şi lent, scurgându-i-se printre buze ca brânza dintr-un cheeseburger proaspăt recuperat din cuptorul cu micro-unde. "Şi ia mai dute-n măta", adăugă el în gând. Deasupra capului său răsunau tropăiturile plutonului de infanterişti ai marinei din cazarma de pe puntea a II-a.

— Rahat..., murmură Emory şi întoarse spatele întregii lumi în timp ce degetele sale atinseră radio-walkmanul său. Îşi puse căştile pe urechi, dar nu întâlni decât vocile răzleţe ale operatorilor care stătea acum cu ochii pe ecranele moarte din centrul AEGIS. Printre acestea recunoscu glasul lui Pikes, ordonându-i omului de la punctul de observare vizuală să "caşte ochii, altfel ne ia pe toţi mama dracului". Pe faţa lui Emory alunecă un zâmbet ironic. Gândul că personalul de pe "New Orleans" traversase atât de repede,

în sens invers, traseul teoriilor de tip Marshall McLuhan avu darul să-l distreze. Emory considera prezenţa lui în armată drept chin necesar spre ascendenţa care va surveni pentru el în anii următori. Armata îi va achita.taxele la facultate, iar el, soldatul de clasa a II-a artilerie navală, socotea să-şi îndeplinească doar obligaţiile de serviciu. Că mai interveneau pauze neprogramate, asta era doar mâna destinului, hotărî Emory oprind radioul. Se aplecă apoi spre geanta de voiaj de sub pat, desfăcând fermoarul. Scoase kit-ul SUPERMIND. Aşeză setul de dischete pe pătură cu aerul că-şi pregătea o pasienţă.

• • •

Pentru Kasem al-Wazani lupta nu mai avea nimic din asaltul eroic de acum 24 de ore, când oamenii lui făcuseră prosibilă victoria absolut necesară planului său. De data asta, pierdeau. Sângele mujahedinilor săi era înghiţit de nisip sau rămânea băltit pe pistele bazei aeriene "Adnan Ham'ra" amestecându-se cu petrolul care ţâşnea din cisternele ciuruite. Baza era atacată de o forţă armată algeriană formată din efective de blindate şi trupe de desant care săreau prin trapele deschise ale elicopterelor. Sus, cerul era dominat de câteva escadrile de elicoptere de asalt Mi-24 Hind. Şi mai sus, vuiau stoluri de aparate Mirage 2000, cele care-i doborîseră şi ultimele Suhoiuri cu echipajele iraniene debarcate noaptea trecută din submarinul care adulmecase coastele algeriene punând în stare de alarmă câteva unităţi ale forţei navale NATO. Informaţia că un submarin din clasa "Kilo" fusese semnalat în regiune fusese transmisă Algerului, dar haosul care domnea la cele mai înalte eşaloane ale armatei acestei ţări în ultimile zile întârziase considerabil emiterea ordinelor necesare. Cu toate astea, forţa de lovire de sub comanda lui Kasem al-Wazani era acum simţitor atinsă. Posibilitatea declanşării atacului aerian asupra distrugătorului "New Orleans" dispăruse o dată cu doborîrea ultimelor sale patru Suhoiuri. Kasem era acum decis să-şi vândă cât mai scump pielea. Mătură cu palma harta navală întinsă peste consola de comunicaţii. Îi adresă apoi o privire ostilă lui Shalawi, care se făcuse mic pe scaunul lui. Acesta reflectase profund la şansele lui de a dispărea neobservat din bunker, dar sub privirile lui Kasem nu îndrăznise să facă nici o mişcare.

— Şterge-o, zise colonelul printre dinţi. Shalawi ridică ochii spre tavanul fisurat al adăpostului, care încasase câteva lovituri directe în decurs de doar trei minute. Totul era scăldat într-un strat fin de praf. Lui Kasem nu-i scăpă oftatul de uşurare al algerianului. Căpitanul se ridică.

— Îl voi sluji pe Allah până la ultima picătură de sânge, zise el.

— Aşa să faci, încuviinţă iranianul adresându-i un zâmbet scurt şi crispat. Daţi-i o armă, zise colonelul. Pe figura mânjită de transpiraţie a algerianului, trăsăturile se destinseră pentru o clipă. Primi automatul Skorpion aproape nevenindu-i să creadă. Îşi roti privirile în jur şi degetul mângâie trăgaciul, însă figurile inexpresive ale iranienilor nu i se părură motiv de alertă. Se grăbi să facă un semn de rămas bun optând pentru un gest mai popular între fedainii palestiniei decât între mujahedinii războiului sfânt. Shalawi îşi ridică braţele ţinând automatul deasupra capului.

— Insh' Allah! răcni el la capătul unui soi de mârâit de animal de pradă. Kasem comunica cu gărzile sale personale printr-o serie de gesturi imperceptibile pentru o privire neatentă. Unul dintre aceste semne îl condamnă pe algerian la moarte. Căpitanul primi rafala drept în mijlocul pieptului. Trupul său făcu un salt neverosimil pe spate, aterizând dezarticulat la podea. Cineva se aplecă şi culese automatul cehesc azvârlit de Shalawi lângă intrarea pe care nu mai apucase s-o străbată. Kasem se

întoarse spre oamenii lui.

— Trebuie aruncat în aer totul, zise el. Ahmed?

Omul încuviinţă cu o scurtă înclinare a capului. Scoase din buzunarul "cargo" al pantalonilor militari un detonator-radio, amorsându-l. Căută cu privirea pachetele cu explozivi plastici Semtex plasate din timp în bunker.

— Aici va rămâne doar o groapă. Ca pe Lună, adăugă el rânjind. Kasem îl aprobă cu un aer încruntat. Nu se putea împăca cu înfrângerea. Era eşecul unui plan atât de bine gândit, împletind o victorie răsunătoare împotriva americanilor şi o răzbunare personală. Îşi simţea sufletul golit de orice dorinţă. În mintea lui îşi făcu loc un vers răzleţ dintr-o quasida uitată, închinată lui Taabbat Sharan, un faimos persecutat şi izgonit al lumii arabe: "În strunga muntelui, mai încoace de Sal, se află un om ucis al cărui sânge n-a fost răzbunat. Mi-a lăsat pe umeri povara răzbunării şi s-a dus; dar umerii mei pot prea bine duce această greutate..."

Fără să-şi dea seama, Kasem rostise într-un murmur stins aproape întregul vers, totul pe fondul exploziilor de afară şi în tăcerea respectuoasă a oamenilor săi. Aceştia întâlniră imediat fulgerele privirilor incendiate de furie. Nu admitea ca şi cei din jur să se înfrupte din febra gândurilor sale. Era furios pe sine că acestea îi scăpaseră printre buze.

— Ieşiţi! Toţi! Ahmed! strigă el în vuietul altor explozii.

Expertul lui în explozivi pricepu imediat ce i se cerea. Puse detonatorul pe marginea consolei şi ieşi alături de ceilalţi, fără să se mai uite înapoi.

— Aşteptaţi afară ordinele mele, lătră Kasem în urma lor. Vor lupta să-şi facă drum la punctul de regrupare dinafara bazei. Nu avea nici un rost să moară într-un nor de flăcări care va preface bunkerul într-un morman de beton sfărâmat, ca majoritatea clădirilor din Beirut, hotărî Kasem pregătindu-se să plece. Chiar atunci sună telefonul. În primele momente nu-i veni să creadă. Privea receptorul cu aerul ultimului om de pe Pământ care primeşte un fax chiar de ziua lui de naştere. Apoi, se gândi că mai era cineva în celula de alarmă. Smulse receptorul din furcă.

— Da! urlă el acoperind o bubuitură foarte apropiată. Automat se gândi la rachetele Stinger din dotarea oamenilor lui, de la intrarea în bunker. "Idioţii", adăugă el.

— Îţi mulţumesc, frate, auzi el o voce cunoscută în receptor. Măreţia faptelor tale, ruga ta fierbinte şi dorinţa lui Allah cel atotputernic au făcut ca eu să-ţi pot vorbi din nou.

Kasem se lăsă pe scaunul de lângă consolă. Putea să jure că cel ce-i vorbea era Reza Ahmed al-Wazani, tânărul său frate care pierise la bordul Airbusului doborît cândva de distrugătorul "New Orleans". Încheieturile degetelor i se albiră pe receptor.

— Eşti demon sau trimisul Profetului, murmură el. Transpiraţia i se scurse în ochi. Îl usturau. Îi închise preţ de o clipă. Kasem se gândi la djinii care te încercau în momentele de cumpănă ale vieţii. Era mai aproape de moarte decât de viaţă. "Aminteşte-ţi şi când Satana a zugrăvit mult mai frumos faptele voastre în ochii voştrii, spunând: Nimeni astăzi nu vă va învinge. Voi fi alături de voi." Kasem trânti receptorul, dar o făcu în aşa fel încât obiectul se frânse. Capsula ajunse pe podea, clinchenind ca monedele aruncate cerşetorului. O parte din receptor atârna de cablu şi Kasem îl luă şi-l smulse cu totul. Îşi şterse fruntea şi ochii cu eşarfa de la gât. Degetele-i coborîră ezitând pe tastatura detonatorului, fixând emiterea semnalului pentru 5 minute. Afişajul digital începu să măsoare timpul până la explozie. Kasem se precipită spre ieşire.

•••

În centrul AEGIS orice conversaţie încetase în momentul când ecranele radar reveniseră la viaţă, dar, spre stupoarea tuturor, configuraţia hărţii

electronice nu mai coincidea cu conturul liniar al litoralului algerian. Lipseau şi marcajele celorlalte nave din flota combinată. Nici "New Orleans" şi nici ele n-aveau ce căuta în Golful Persic. După harta radar, distrugătorul se afla acum în strâmtoarea Ormuz.

Fuller avu o clipă impresia că asista la derularea vechilor înregistrări radar din perioada comisiei Brownie-Taylor. Avea sub ochi un vechi coşmar: apele teritoriale ale Omanului, pe care De Vries le străbătuse în pofida apelurilor aproape disperate lansate de paza de coastă ale micului emirat. "Atenţie nava americană! Manevre la voi nelinişteşte forţe noastre armat", răsunase vocea cumsecade şi alarmată a unui ofiţer omanez, ceea ce stârnise un sănătos hohot de râs printre cei din AEGIS. Nici măcar nu i se răspunsese. La consola 6, sergentul Reynolds constatase cu uimire că sectorul său era delimitat acum de strâmtoarea Ormuz şi radarul său urmărea avionul care rula la decolare pe pista aeroportului de la Bandar Abas. Privi aproape disperat spre timerul afişat în dreapta sus. Era ora în curs. Listingul curselor aeriene îi indică zborul 765 al companiei Iran Air spre Dahran. Privi disperat în jur, se aplecă o clipă spre microfon, dar renunţă să mai spună cuiva ceva. Îl treceau toate apele. Era pentru prima dată în cariera sa de operator radar când ochii-i refuzau o realitate.

Lui Fuller evenimentele de acum patru ani îi reveneau în minte suprapunându-se cu harta de sub ochii săi. Căută din priviri aparatul EA-6B Browler iranian, de recunoaştere aeriană, care în ziua aceea nefastă rulase la celălalt capăt al pistei de la Bandar Abbas făcându-l pe De Vries să creadă că avionul coordona un atac împotriva lor. Nu-l văzu şi aproape că răsuflă uşurat. Ar fi avut certitudinea vechiului coşmar. "Blip"-ul radarului îi semnala doar zborul 765, dar neavând listingul habar n-avea că, de fapt, privea cum se deschide un mormânt. Dar mult mai subtil decât în filmele lui James Cameron.

— Este un program pre-înregistrat, făcu ofiţerul cu hărţile de luptă. Nu pot să-mi explic cum a pătruns în fişier, continuă omul înaintând spre grupul Pikes, Latham, Fuller agitând câteva file cu printurile de pe ecranul monitorului său.

— Culmea este că timing-ul este actualizat, făcu Latham privind neîncrezător spre harta radar.

— Este un afurisit de război psihologic, sir, rosti Fuller. Fără să vrea se pomeni scuturat de frisoane. Cineva trebuie că a plănuit din timp tot circul ăsta destinat lui "New Orleans" se gândi că navei îi fusese necesară o săptămână să ia poziţie în Mediterana venind în patrulare din Atlanticul de nord şi apoi, prezenţa distrugătorului nu fusese prea mult mediatizată. "The Independent" din Londra îşi permisese un articol muiat în reflecţii moralizatoare şi pe alocuri ironice, ilustrat cu fotografia navei. Pentru Fuller, toate astea arătau ca o provocare personală. Fusese şi atunci, la doborârea Airbusului, în faţa monitoarelor. Îşi aminti vocea cuiva grăbindu-se să identifice Airbusul ca "posibil Astro", F-14 din aviaţia militară iraniană. La anchetă, Fuller ieşise curat. Nu el apăsase pe buton.

— Lew, auzi el vocea comandantului. Întoarse capul. Până îmi parvine expertiza tehnică referitoare la această agresiune, accentuă Pikes bătând cu un pix în consolă, cred că eşti cel mai în măsură să-i explici amiralului Nickols situaţia dată, ţinând cont de antecedentele navei, glăsui Pikes întinzându-i dischetele cu înregistrările radar actuale. Fuller nu era pe deantregul convins că era cel mai potrivit, însă ideea de a părăsi fie şi numai pentru două ore mândrul distrugător robotizat aproape că îl fascina.

— Pleci cu elicopterul pe "Ranger". Chiar acum.

Fuller se întoarse spre ceilalţi operatori şi nu întâlni decât figuri care exprimau îngrijo-

rare. O umbră de teamă nedefinită plutea în toate ungherele centrului AEGIS. Îl salută pe Pikes şi dădu să se îndrepte spre ieşire.

• • •

Emory simţi întâi mângâierea. Întoarse capul modificând unghiul imaginii plină de verdeaţă şi freamăt de frunze din realitatea virtuală derulată în dosul ochelarilor săi SUPERMIND. Clipea des, vag nedumerit şi doar înregistrarea de pe retină făcu să nu intervină discontinuităţi în planul vizual al primăverii electronice de 60 de megabiţi. Privi întâi pantofii Garucci, lustruiţi, urcă, şi deasupra lui văzu chipul surâzător, umbrit de o mustăcioară îngrijită şi cozorocul chipiului pe care strălucea pajura cu aripile extinse a liniilor aeriene iraniene.

— Emory, vreau să fii liber ca vântul şi gândurile frumoase din această zi dăruită de Dumnezeu. Mâna întinsă îl apucă uşor de umăr săltându-l cu o asemenea uşurinţă încât se întrebă, într-o fracţiune de gând strecurat cu ironia de bufon al Curţii dacă nu cumva Congresul SUA abrogase legea gravitaţiei. Emory n-avu însă impresia că păşeşte pe covorul prozaic de iarbă ci că se înalţă de-a dreptul spre cerul albastru albit pe alocuri de cumulluşi răzleţi, pufoşi. Îi plăcu să creadă că survola câmpiile din Virginia într-o cursă charter pusă la dispoziţie de un unchi bogat, apărut din neant, sau că evolua alături de caraghiosul de SUPERMAN abandonat demult, odată cu arderea maldărului de cărţi cu benzi desenate care luaseră calea unui şemineu avid de ceva mai substanţial, într-o iarnă geroasă pe coasta de est. "Tu n-ai să pleci niciodată din Preston, Emory T. Smithfield", auzi el vocea ascuţită şi cicălitoare a mătuşii sale care îl crescuse până la adolescenţă. "Ai să faci plinul la staţia aia de benzină până când ai să te transformi într-uan din pompele alea parşive, cu care înşelaţi cetăţenii". Emory recunoscu instantaneu profilul trufaş al Turnului Eiffel. Trecu în viteză prin fierăria oxidată. La Luvru, tablourile maeştrilor căzură de pe pereţi în urma lui într-un vecarm de sonerii de alarmă. Emory începu să râdă. La Vatican răvăşi un milion de cărţi în faimoasa bibliotecă şi lăsă un mesaj în imprimeria computerizată a oficiului Sfântului Scaun, "Observattore Romano": KILROY WAS HERE. Suprafaţa albastră şi liniştită a Mediteranei aproape că-l orbi, dar asta nu-l împiedică să remarce cum distrugătorul "New Orleans" vărsa în apele imaculate jeturile de ape reziduale conţinând toate zoaiele de pe navă. Se repezi direct în bibliotecă oprindu-se în faţa computerului conectat la câteva bănci de date din întreaga lume. Încăperea i se păru dominată de mirosul aromat şi consistent al lemnului de santal, ca şi când cineva ar fi aprins un beţişor fumigen. Simţi o bătaie pe umăr.

— Bine lucrat, Emory. Bine lucrat, zise aviatorul aplecându-se spre monitor. Un spirit liber se hrăneşte din forţa ideii şi dorinţa de a depăşi barierele unei lumi atât de limitată şi imperfectă.

Palma celuilalt se aşeză peste a sa acoperind-o. Părea că suprapunerea se continuă dincolo de contururi. Degetele sale apăsară pe tastele consolei. Emory realiză că de-abia îşi putea trage răsuflarea şi că transpirase cumplit. Simţea şiroaiele lunecându-i în jos până la călcâie.

• • •

Elicopterul SH-6B Seahawk se ridicase de câteva minute bune de pe puntea distrugătorului şi Fuller răsuflă uşurat că putea lipsi de pe "New Orleans". Era decis ca odată ajuns la Port Newark să-şi ceară transferul pe altă navă. Distrugătorul era o navă cu ghinion şi printre marinari, superstiţiile erau mai vechi decât caravelele. Constată că la trei mile distanţă de distrugător comunicaţiile radio erau din nou posibile. Raportase laconic amiralului Nickols că Pikes îl trimitea pe

"Ranger" pentru o întrevedere urgentă. Odată ajuns la altitudinea de croazieră, Fuller se grăbise să studieze display-ul de navigaţie de la bordul elicopterului şi descoperi încântat coastele algeriene la locul lor. Aşezat la postul copilotului, ţinea pe genunchi caseta de plastic cu dischete. Aruncă o privire în jos. Vizorul parasolar al căştii reducea, până la o limită rezonabilă, lucirea razelor de soare reflectate de Mediterana. Dârele albe de spumă ale valurilor îi aduseră în minte surful şi vacanţele din Florida, semnificaţii de bază ale mării pentru orice om normal.

— Steagul sus, Lew, ce naiba te-ai pleoştit în halul ăsta? zise pilotul prin interfon. Ţi s-au înecat corăbiile?

— Rahat, replică Fuller sec. Mă gândeam ce bine-i să stai cu o bere rece în faţă şi să-ţi imaginezi ce grozav ar fi să fii în altă parte.

S-ar fi dorit oriunde în altă parte. După hohotul de râs al amândorura, în căşti se auzi vocea operatorului radio de pe "New Orleans":

— Blue One către Lazy Bird, mă recepţionezi? Confirmă. Pe figura lui Fuller se ivi un zâmbet trecător, de-abia schiţat, dar care avea în el cantitatea de uşurare figurativ conţinută şi în grăuntele de nisip care cuprindea întreaga lume în viziunea lui William Blake.

— Aici Lazy Bird către Blue One. Confirmat, zise pilotul.

— Intrăm în normalitate, făcu Fuller scoţându-şi din minte explicaţiile iraţionale care-l obsedaseră în ultima jumătate de oră. Se gândi la fregatele franceze care culeseseră, probabil, generatoarele flotabile de ţintă şi celălalte şmecherii lansate la apă de forţele islamice violând apele teritoriale algeriene cu firescul dintre fosta colonie şi fosta metropolă, gata oricând să acorde asistenţă militară. "Mi se pare că între franţuji şi algerieni există şi un tratat militar", îşi spuse el oftând.

— Revino la bază, Lazy Bird. Imediat. Terminat.

— Am înţeles, Blue One. Terminat. Pentru un pilot, termenul "imediat" nu lăsa loc de manevră decât pentru o schimbare bruscă de cap compas. Seahawak-ul luă un viraj strâns. Fuller raportă pe "Ranger" contramandarea misiunii. Îl intriga totuşi faptul că amiralul Nickols nu putuse lua contact cu "New Orleans".

•••

Bâzâitul discret al unui aparat cu baterii era cel mai acut sunet din centrul AEGIS. Comandantul Pikes profita de răgaz ca să continue ceea ce lăsase făcut pe jumătate în faţa oglinzii din baie, privindu-şi imaginea reflectată în ecranul unui monitor stins. Pe celelalte, Golful Persic sfida logica.

— Pământul se mişcă, noi rămânem pe loc, îi explică Latham ofiţerului de transmisiuni, care venise să raporteze că nu se putea lua legătura cu nimeni. Latham făcuse aluzie la viteza cu care se deplasa distrugătorul la ora aceea: 18 noduri pe oră. Pikes dăduse ordin să se navigheze la "vedere", cu sextantul, harta şi compasul. Se îndreptau spre grupul de nave din jurul port-avionului "Ranger" cu o prudenţă de fată bătrână. Vocea omului de la postul de observare vizuală "Ochi mari" plesni în difuzoare la două minute după intrarea în centrul AEGIS a următorului schimb de operatori. Îşi ocupară locurile în faţa consolelor fără să spună nici un cuvânt, fără să întrebe nimic. Latham văzu pe faţa lor că ştiau.

— Văd elicopterul nostru, skipper, vine din direcţia orei 2, zise observatorul. Pikes îşi privi maşinal ceasul.

— Aşa repede? Acum ar fi trebuit să ajungă pe "Ranger".

În timp ce-i explica lui Latham că s-ar putea să fie alt elicopter, unul dintre noii sosiţi în schimb, ofiţerul cu tragerile, verifică de două ori dacă ceea ce vedea pe monitorul lui era adevărat. Apoi ridică privirile spre Pikes.

— Skipper, SM-urile sunt armate şi reglate în regim de aşteptare. Ofiţerul era cu degetul pe tasta de anulare a comenzii, de lansare a rachetelor.

•••

— La naiba, înjură pilotul. Blue One, aici Lazy Bird. Mă auzi? Deconectaţi afurisitele alea de SM-uri. Au pus mâna pe noi. Repetă apelul pe toate frecvenţele de lucru. Ghidat până atunci de pe "Ranger", Seahawk-ul se apropiase până la contact vizual de "New Orleans". Din acel moment, comunicaţiile radio dintre elicopter şi restul lumii încetaseră. Rachetele antiaeriene nu păreau să aibă însă probleme cu urmărirea elicopterului, senzorii acestuia recepţionând semnalele de încadrare a ţintei.

— Bestii! Curvele dracului! urlă pilotul smucind manşa. Fuller n-avu nevoie de prea multe lămuriri. Văzuse şi singur cele două flame orbitoare înflorind la babordul distrugătorului. Desprinzându-se din norii de fum alb, SM-urile se năpustiră spre Seahawk.

•••

Pikes uitase de rachete şi-şi întoarse încet capul spre ofiţerul de la comanda tirului nevenindu-i să-şi creadă urchilor. Când îi întâlni privirea îşi dădu seama că poate să spună adio celor două barete de aur de amiral cu care spera să se aleagă în cel mult un an de zile. Deschise gura să spună ceva şi în aceeaşi clipă luminile din centrul AEGIS păliră, reveniră imediat la normal şi toată lumea simţi zguduitura care însoţi lansarea rachetelor. "New Orleans" păru că se ciocnise de ceva oprindu-se brusc.

— Doamne Dumnezeule! S-a dus! S-a dus elicopterul. E ţăndări! ţipă observatorul. L-aţi doborât, idioţilor! Propriul nostru elicopter!

Cele două SM-uri loviseră aproape simultan mijlocul elicopterului pulverizându-l. Fragmente metalice minuscule se împrăştiară fumegând pe suprafaţa mării răspândindu-se ca o ploaie de confetti. În centrul AEGIS, după momentul de stupoare generală consumat pe fondul hohotelor de plâns nervos al omului de la punctul de observare vizuală, comandantul Pikes simţi cum îl lăsau picioarele. Îşi dădu drumul în fotoliul gol de lângă el. Cineva întrerupse difuzorul care transmitea înjurăturile şi scâncetele observatorului. Pikes privi încet în jurul lui. Tăcerea celorlalţi părea că se compune dintr-un zid de ostilitate şi Pikes simţi că nimeni nu era dispus să-i acorde nici măcar două miligrame de compasiune. Oftă îndelung şi se ridică în picioare cu mişcări descompuse de un tremur vizibil.

— Ofiţerul cel mai înalt în grad preia comanda, anunţă el cu o voce fără intonaţie, liniară ca semnalul electrocardiografului anunţând puls zero.

— Skipper, ne-am doborât propriul elicopter fiindcă rachetele au rămas armate şi în regim de stand-by, ceea ce este împotriva regulamentelor marinei SUA în asemenea circumstanţe, zise ofiţerul de la comanda tirului, care ţinea încă degetul pe tasta de anulare a comenzii. O apăsase în mod inutil, considerând apoi că interferenţele de pe circuit îi anihilaseră orice efort de a preveni tragedia. Le-aţi uitat armate, continuă el pe un ton neînduplecat. "Pikes este terminat, de data asta nu vor mai fi atât de indulgenţi", se gândi el, luându-şi în văzul tuturor degetul de pe tastă pasând, astfel, mingea comisiei de anchetă.

Latham tocmai se gândea cât de uşor ar fi putut să fie el în locul lui Fuller, dar nici nu considera ca în prezent era demn de invidia cuiva. Era secundul lui Pikes. Strânse pumnul turtind cutia de Coca-Cola golită.

Se uită spre sergentul din poliţia militară aflat în poziţie de repaus lângă intrare.

— Sergent, îl însoţeşti pe comandantul Pikes în cabina sa. Îi urmări părăsind centrul AEGIS într-o tăcere mohorâtă, în pas de marş funebru de la înmormântarea unei cariere, deşi bizareria tehnică în care fusese învăluită tragedia Seahawk-ului oferea o tonă de circumstanţe atenuante. Latham ura incomunicado-ul ţesut ca un cocon etanş în jurul navei, ura Mediterana şi ziua afurisită când se

hotărâse să se înroleze în marină. Aruncă o privire spre monitor.

— Nu..., mormăi el. Bineînţeles că nu, zise notând că impactul SM-urilor cu elicopterul nu se înregistrase.

Dar la mai puţin de 50 de mile, în centrul de comandă de pe "Ranger" desfăşurarea evenimentului pe ecranele radar provocase consternare. Apoi furie, şi în cele din urmă, statul major al amiralului Nickhols ajunsese să propună trei explicaţii pentru situaţia neverosimilă a distrugătorului "New Orleans": accident, rebeliune la bord, capturarea navei de către comandouri amfibii arabe. Suspecta tăcere radio a navei şi contramandarea sosirii lui Fuller pe "Ranger" pledau pentru cea de-a doua variantă, decise Nickhols. Amiralul nu mai credea în accidente când acestea aveau loc la bordul lui "New Orleans". Dădu ordin ca o patrulă de avioane F-18 Hornet să decoleze de urgenţă de pe "Ranger" şi să survoleze distrugătorul de la mică altitudine. Aparatelor nu le trebuiau decât 8 minute să ajungă acolo.

Desen de Lucian Băbeanu

•••

În bibliotecă, Emory Smithfield părea absorbit de cursul de limba germană oferit de Centrul Cultural "Friedrich Schiller" din Washington. Pentru privirile cuiva aplecat brusc peste umărul său, pe monitor se desfăşura o anostă lecţie introductivă: "der Horsall ist gross. Er ist hell und sauber. Die Tur ist rechts, die Fenster sind links..." Printre rânduri, privirile lui Emory întâlneau zâmbetul binevoitor al purtătorului de pantofi Garucci şi uniformă de comandant de bord pe liniile aeriene iraniene. Chipul tridimensional, lipsit de unghiurile construite şi colţoase ale lui Max Headroom, era iluminat de o reală satisfacţie. Emory conjugă cu glas tare prezentul verbelor "a avea" şi "a fi". Se simţea complet deschis spre lumea mirifică în care fusese invitat. Era spaţiul gol, gata să primească oceanul de tandreţe şi linişte vărsat spre el. Habar n-avea că tocmai doborâse un elicopter al marinei SUA.

— Wo ist Anda?

— Sie ist krank und kommt heute nicht, întrebă şi răspunse Emory într-o limbă care-i era total nefamiliară. "Es Lautet". Emory izbucni în râs. "Der Professor kommt, und die Stunde beginnt. Die Vorlesung ist interessant". Pentru

Emory totul devenea interesant nu numai ora de germană.

• • •

În centrul AEGIS, spre surpriza tuturor, cu excepţia lui Latham, cel care-l înlocuise pe sergentul Roland Taft de la punctul de observaţie vizuală, raportă apropierea celor patru aparate Hornet. Prin difuzoare mugetul motoarelor se revărsă în sala antifonată a centrului de control.

— Mi se pare normal, începu Latham vorbind ofiţerilor de lângă el. I-au trimis să vadă ce naiba facem, rosti el reuşind să acopere zgomotul motoarelor de avion. Observatorul renunţase la orice comentariu lăsând microfonul deschis. Horneturile erau în transmisiune directă.

Comandantul patrulei raportă spre "Ranger":

— HOOLIGAN 3 către CLUB 6, avem contact vizual cu ţinta. Nimic suspect. Repet, nimic suspect la bord. "Dar la viteza asta nici pe Achille Lauro n-aş fi văzut picior de terorist", îşi spuse el efectuând un viraj strâns spre dreapta, manevră copiată de celelalte aparate.

— A-OK, HOOLIGAN 3, rămâneţi pe verticala ţintei. Trimitem RAPIZI, curs 2-5-9, terminat. Amiralul Nickhols hotărâse să trimită trei elicoptere cu echipe de commando ale marinei, SEALS. Erau singurii, în viziunea sa, care-l puteau asigura că pe "New Orleans" nu se întâmplase ce putea fi mai rău.

— HOOLIGAN 3 către CLUB 6, au activat radarele de dirijare ale SM-urilor. Aştept instrucţiuni CLUB 6, adăugă el după un moment de tăcere. Încercase să intre în contact radio cu distrugătorul dar "New Orleans" rămăsese mut şi ostil.

— S-au ţicnit, zise comandantul patrulei prin intercom ofiţerului cu armamentul de pe locul din spate al Hornetului.

— Degajaţi, HOOLIGAN 3. Repet, degajaţi.

— Recepţionat, CLUB 6. Aştept RAPIZII. Terminat.

În limbajul marinei SUA să tragi asupra propriilor avioane se numea "albastru pe albastru" şi cei de "Ranger" se străduiră să nu mai ofere distrugătorului şi alte victorii. Hornetul comandantului de patrulă se lăsă pe o aripă continuând în semi-tonou. Nu văzu cele şase flame izbucnind succesiv la baza lansatoarelor de rachete de pe "New Orleans" însă senzorii le detectară imediat.

• • •

La bordul lui "New Orleans", toate luminile clipiră la fiecare salvă de rachete şi toţi cei din cabina de comandă ştiau că SM-urile nu puteau fi lansate manual. Capetele termice ale rachetelor încercau să le orienteze după sursele de căldură ale Horneturilor care virară strâns, urcând apoi în şandelă deasupra Mediteranei şi lansând bombe cu magneziu. Suspendate în paraşutele de frânare, bombele atraseră trei SM-uri care explodară la contactul cu ele. O rachetă se orientă în direcţia Soarelui, una explodă în profundorul dublu al avionului comandantului de patrulă iar ultima rachetă pulverizâ Hornetul numărului 2 din formaţie. Doar două paraşute se deschiseră în văzduh. Horneturile rămase se repliară intrând în picaj la 15 mile distanţă de distrugător şi traseră fiecare câte două rachete HARM anti-navă. Una lovi turela de la prova dând-o peste cap cu tot cu servanţi, a doua rase antenele radar şi postul de observaţie, ultimele explodând aproape de linia de plutire a distrugătorului în dreptul cazărmii infanteriştilor marini.

Latham urmărise hăituiala ascultând răcnetele observatorului care comentase totul ca pe un meci între "New Yorkess" şi "Chicago Bulls" până ce racheta HARM îl redusese la tăcere. Latham era singur în centrul AEGIS. Auzi exploziile şi se prăbuşi într-un fotoliu.

— Doamne sfinte, gemu el izbind cu pumnul consola sigilată. Auzise exploziile şi zguduiturile puternice fuseseră cât pe ce să-l dea jos. Îşi simţea pulsul

zvâcnind în tâmple. Încercă să aproximeze amploarea loviturilor primite de "New Orleans" şi se ridică din fotoliu suspectând bandarea spre tribord a navei, acolo unde explodaseră cele două rachete. Ieşi din AEGIS trecând ca o furtună pe lângă soldaţii din poliţia militară postaţi la ordinele sale acolo. Aceştia îl priviră îndepărtându-se şi începură calmi să sigileze intrarea. Aveau ordin de la Latham să nu mai lase pe nimeni înăuntru, nici măcar pe el. În buzunarul unuia se aflau toate cartelele de acces în centrul de coordonare a luptei, gol, cu toate cosolele acoperite de huse, cu monitoarele moarte, ca inventarul unei firme falimentate, pusă sub sechestru.

— Nava asta este blestemată, zise unul dintre ei scuipând guma de mestecat în scrumiera nichelată de lângă el. Înfiptă pe un picior metalic, aceasta se răsturnase în timpul exploziilor rachetelor şi mucurile de ţigară zăceau în jurul tălpii ca nişte insecte strivite cu piciorul. Nu făcu nici un efort să încerce să le culeagă.

— Precis au s-o radieze din controalele marinei, adăugă el scârbit.

Latham intră în centrul de comandă.

— Stop maşinile! mugi el în urechile ofiţerului mecanic imediat ce ajunse lângă interfon. Simţi sub tălpi cum vibraţia motoarelor se stinge treptat, pe măsură ce turbinele îşi încetau funcţionarea. "New Orleans" înţepeni la ancoră. Fumul gros, negru al unui incendiu se înălţa de pe locul unde fusese turela de 305 mm. Latham privea spre babord, un punct portocaliu, fosforescent îi atrase atenţia.

— Largaţi o şalupă pentru amărâţii ăia, zise el cu glas sfârşit. Apoi duse la ochi binoclul întins de timonier. Cei doi aviatori în vestele lor de salvare, nu păreau să înoate în direcţia distrugătorului.

•••

Locotenentul Thomas Burnett, comandantul patrulei de Horneturi, fusese doborât cu ani în urmă deasupra Libanului de o pereche de MIG-uri siriene. Pe atunci pilota un F-14 Tomcat, iar cei care-l doborâseră fuseseră doi isteţi, bine antrenaţi de ruşi. Atârnat în suspantele paraşutei, până să atingă apa, locotenentul nu se oprise din înjurat. Una este să te doboare sirienii, şi alta rachetele trase de un afurisit de distrugător al propriei marine, chiar dacă acesta era sperietoarea întregii Flote. Trăgătorul lui plescăia din mâini alături de el.

— Au lansat o şalupă, Tom. Vin spre noi.

— Ăsta-i distrugător american cu echipaj arab, scrâşni el, alb la faţă de furie. Îşi smulse pistolul din tocul de pe piept, dar cum nu-şi scosese mănuşile de zbor, arma îi scăpă printre degete ducându-se la fund. Uită-te la maimuţoii ăia, făcu el adăugând încă o înjurătură când dinspre şalupă se auzi un "ahoy" lansat cu jumătate de gură.

— Aţi încasat-o găozarilor! strigă el drept răspuns, ridicând în sus degetul mijlociu al mâinii drepte. Fix peste bot!

Când ajunseră pe punte, Burnett privi echipele care stingeau incendiile, conduse din ochi targa pe care se văicărea un rănit şi întrebă scârbit:

— Cine comandă aici, Stan şi Bran?

Îi duseră pe amândoi în faţa lui Latham.

•••

Colonelul Kasem al-Wazani zăcea pe un pat în infirmeria submarinului care adunase de pe ţărm ce mai rămăsese din echipa lui de intervenţie. Era grav rănit şi i se făcuse o injecţie cu morfină. Visa. Se scufunda în ceţuri grele, învolburate de un vânt fără direcţie şi fără sfârşit. Bolboroseli nedesluşite pluteau în jurul lui ca o litanie care-i incendia fruntea. Kasem gemu scufundându-se în ceea ce i se părea a fi chiar iadul. Dintre bolboroseli se desprinse o voce coerentă, familiară, răsunând ca o mângâiere. "Am pedepsit nava aceea pentru tine şi pentru mine. Îi mulţumesc lui Allah şi ţie frate că acest lucru a fost

posibil." Pe figura arsă de explozia unei cisterne cu benzină de aviaţie încercă să-şi facă loc un zâmbet.

— Reza... spuse Kasem, dar dintre buzele băşicate cuvintele se cumulară într-un geamăt prelung şi medicul postat lângă patul lui ridică neputincios din umeri, interpretând totul ca expresia unor suferinţă atroce. "Îţi mulţumesc pentru durerea şi rugile tale fierbinţi" auzi Kasem şi chipul fratelui său se desprinse brusc dintr-o strălucire orbitoare. Se simţi luat de mână. Plutea spre un tărâm al luminii, un anotimp abstract al bucuriei şi triumfului. "Jur pe dimineaţă! Pe noaptea care se-ntunecă! Domnul tău nu te-a părăsit, nici nu te urăşte, iar cealaltă viaţă va fi pentru tine mai frumoasă decât aceasta", şopti Reza. Era vestirea apropiatei Judecăţi din capitolul 93 al Coranului. Medicul militar iranian se pomeni rostind sura într-o adâncă prosternare din care-l scoase ţiuitul uniform al eletrocardiografului.

— Allah te aibă în paza lui, sfânt luptător, murmură el. Dintr-un pur reflex profesional îi făcu lui Kasem o injecţie cu adrenalină direct în cord.

•••

Emory Smithfield făcu gestul de a-şi lua de pe ochi ochelarii de Virtual Reality din kit-ul SUPERMIND dar degetele sale nu întâlniră nimic, atingîndu-i doar pleoapele. Emory clipi nedumerit. Descoperi, spre stupoarea sa, că se afla în sala de lectură a bibliotecii, aşezat în faţa terminalului calculatorului. Se ridică înlăturând scaunul pe roţi şi ajunse pe punte tocmai la timp ca să dea cu ochii de cele trei elicoptere mari, de transport, WESTLAND de bechiile cărora atârnau, în centurile lor de siguranţă, trăgătorii de elită din echipele SEALS trimise de amiralul Nickhols. Alte opt elicoptere de asalt AH-64A Apache dădeau ocol distrugătorului aţintindu-şi tunurile cu tragere rapidă Gatling spre echipajul care căsca gura adunat pe punte.

— Toată lumea ia poziţie culcat acolo unde se află. Repetăm, acolo unde se află! răcni în megafoanele electrice un ofiţer SEALS. Din acest moment nimeni nu mai mişcă. În caz contrar vom trage fără somaţie. Spoturile roşietice ale vizoarelor laser de pe armele celor din commando poposiră ameninţătoare pe frunţile câtorva din echipajul lui "New Orleans". Oamenii se aruncară pe punte, ţinându-şi mâinile depărtate de corp. Emory nu pricepuse o iotă.

"Ce-i cu păsăreasca asta", se încruntă el auzind, dar fără să înţeleagă avertismentul.

— Ce mama dracului se petrece aici? răcni el din pragul uşii de acces pe puntea a II-a. Un sergent sanitar, culcat trei metri mai încolo, îi aruncă o privire intrigată. Emory Smithfield vorbise în limba germană. Doar Hoffman, bucătarul şef l-ar fi putut înţelege.

Sergentul îşi duse un deget la tâmplă într-un gest cu semnificaţii universale.

— Te-ai dilit, măi poliglotule? zise el făcându-i după aceea semn să se arunce pe punte. Văzuse spotul de pe fruntea lui Emory.

— Ce-ai spus? întrebă în germană Emory înainte ca glontele Hydra Shok de 9 mm să-i împrăştie creierii pe uşa metalică din spatele lui.

•••

Soţii de Vries se înscriseseră pentru sejurul oferit de compania "Royal Coaches" - See Paris With Us. Din Anglia, unde sosiseră la invitaţia unui prieten de-al lui Francis de Vries, Parisul era la doi paşi.

Cu "Royal Coaches", care te plimba peste tot în autocare de lux, puteai sta o zi, două, patru, şase sau opt. Cu toate serviciile plătite. Soţii de Vries optaseră pentru seria de patru zile, după care urmau să petreacă o săptămână pe domeniul din Surrey al prietenului lui Francis de Vries, fost Amiral al Flotei Regale. Lui

Francis de Vries Parisul i se părea arogant şi costisitor. Fostul comandor începuse să regrete că aruncase banii pe fereastră doar ca să vadă clădiri vechi. Doamna de Vries remarcă doi negri care adunau gunoaiele de pe Allee Adrinenne Lecourvreur, paralelă cu parcul din faţa Turnului Eiffel pe care tocmai îl vizitaseră, dar numai până la nivelul al doilea, întrucât doamna avea rău de înălţime. La Luvru nu se putea intra. Toate tablourile căzuseră inexplicabil de pe pereţi.

— La noi, ăştia nu ştiu decât să joace baschet, remarcă ea trecând pe lângă lucrătorii de salubritate înveşmântaţi în salopete verzi.

— Şi să ciordească, făcu el pe un ton mohorât. Nu-i plăcea Parisul, asta-i. Acceptase excursia doar de dragul nevesti-si. Să-i dea prilej să se laude faţă de prietenele ei din Clubul de Poezie din Houston că fusese în Franţa şi pe lângă Paris, trecuse prin Versailles. Montmartre, La Place Pigalle, La Place Vendome, toate denumirile care păreau desprinse din meniul restaurantului franţuzesc din Houston îl iritau.

Îi ajunseseră la urechi în autocarul care-i plimba prin această capitală plină de ifose. "La Houston nemţii n-au ajuns niciodată", se gândise el trecând prin faţa tunurilor ruginite, postate pe esplanada din faţa Hotelului Invalizilor. Evident, francezii nu se apăraseră cu aşa ceva, dar tot intrase Wehrmachtul peste ei. Doi tineri englezi îi rugaseră să le facă o fotografie în faţa unei arteziene ornată cu şerpi de bronz, verzi de cât erau de oxidaţi. Nevastă-sa întinsese apoi aparatul lor Polaroid.

— Vă rog, o poză şi pentru noi. Hai Francis. El se pomenise tras de mână şi adus lângă havuz. Cămaşa i se umezi sub ploaia de stropi fini de apă. Smile, darling! Oh, nu, noi vă mulţumim fain frumos...

Francis de Vries se încruntase.

— Ţi-am spus să nu mai vorbeşti ca o ţoapă din Wichita când ai de-a face cu britanici. I-auzi, "mulţumim fain frumos", o îngână el enervat.

— Lasă, dragă, că nici accentul tău de Louisiana nu cade prea aproape de Oxford, ripostă doamna de Vries, smulgând fotografia gata developată. Apoi i-o întinsese, cu un aer buimac.

— Tu l-ai văzut pe ăsta? Lângă Francis de Vries, în fotografia lucioasă, umedă încă, apăruse un bărbat de 30-35 de ani, îmbrăcat într-o uniformă de pilot de linie. Zâmbea alăturând momentului şi un surprinzător "V", de la "victorie" compus din clasicele două degete, gest atât de prezent la Paris în 1944. În autocar, cei doi tineri le spuseseră că nu remarcaseră pe altcineva lângă soţii de Vries şi ideea de suprapunere de imagini cădea de la sine an cazul aparatelor Polaroid.

Turnul Eiffel se înălţa într-o lucire palidă de amiază. Se îndreptau spre Rue Joseph, unde era parcat autocarul "Royal Coaches".

— Tu nu înţelegi niciodată nimic, rosti brusc Francis de Vries aplecându-se scurt spre nevastă-sa.

— Ce-ţi veni?

— Nimic, făcu el luând uşor avans, ţinându-şi capul cu păr tuns perie între umeri, de parcă i-ar fi fost frig. Înainte să arunce fotografia de la Hotelul Invalizilor, Francis de Vries se uitase pe spatele suportului din plastic. Lângă data zilei în curs, stătea imprimat cu aceleaşi caractere: "Sincere salutări! Comandantul Reza Ahmed al-Wazani". După ce citise articolul de fond din "Times" intitulat: "Distrugătorul New Orleans loveşte din nou", cu subtitlul: "De data asta albastru pe albastru", de Vries ştia că nu mai avea scăpare.

APASĂ TASTA ENTER

John Varley

Nuvelă distinsă cu 6 premii internaţionale: Hugo, 1985; Nebula, 1984;Locus, 1985; SF Chronicle, 1985; Seiun Taisho (Premiul japonez de SF), 1987; Premio Gilgames de narrativa fantastica, Spania, 1989

.— Aceasta este o înregistrare. Vă rog să nu închideţi până la...

Am trântit receptorul atât de tare încât a căzut pe podea. Stăteam acolo, ud leoarcă şi tremurând de furie. În cele din urmă, telefonul a început să emită semnalul acela caracteristic situaţiei când receptorul nu este în furcă. Este de douăzeci de ori mai puternic decât orice alt semnal emis în mod obişnuit de un telefon, şi întotdeauna m-am întrebat de ce oare... De parcă ar fi un dezastru atât de teribil: „Alarmă! Receptorul este în furcă!!!".

Aparatele de răspuns la telefon reprezintă una dintre micile neplăceri ale vieţii. Recunoaşteţi cinstit, vă face *într-adevăr* plăcere să vorbiţi cu o maşină? Însă ceea ce mi se întâmplase mie fusese mai mult decât o mică neplăcere. Eu fusesem sunat de un aparat automat de *dat* telefoane.

Sunt nişte chestii destul de noi. Lunar primeam cam două-trei asemenea apeluri. Majoritatea proveneau de la societăţile de asigurări. Îţi ţin un discurs de două minute, apoi îţi lasă un număr, să-i suni dacă te interesează. (O dată i-am sunat ca să le zic ce-mi trecuse prin minte, şi am fost trecut pe un fir de aşteptare, pe fundal Muzak). Tipii utilizează liste. Nu ştiu cine le alcătuieşte.

M-am întors în baie, am şters picăturile de pe învelitoarea din plastic a cărţii de la bibliotecă şi m-am scufundat încetişor înapoi în apă. Se răcise. Am mai deschis robinetul de apă caldă şi tensiunea îmi revenise aproape de normal, când telefonul a început iarăşi să sune. L-am lăsat să sune de cincisprezece ori, căutând să-l ignor.

Aţi încercat vreodată să citiţi cu telefonul sunând?

La al şaisprezecelea apel, m-am ridicat. M-am şters, am îmbrăcat un halat şi, deliberat, am intrat cât mai încet în salon. Am rămas locului o vreme, privind telefonul. Am ridicat receptorul după al cincizecilea apel.

— Aceasta este o înregistrare. Vă rog să nu închideţi până la terminarea mesajului. Mesajul provine din casa vecinului dumneavoastră, Charles Kluge, şi va fi repetat din zece în zece minute. Domnul Kluge ştie că n-a fost un vecin perfect şi se scuză din capul locului pentru deranj. Vă roagă să vă deplasaţi imediat până la locuinţa sa. Cheia de la intrare se află sub preş. Intraţi şi faceţi ceea ce se cuvine. Serviciile dumneavoastră vor fi recompensate. Mulţumesc.

Clic! Tonul.

• • •

Nu sunt un tip pripit. După zece minute, când telefonul a reînceput să sune, mă aflam în acelaşi loc, gândindu-mă. Am ridicat receptorul şi am ascultat cu atenţie.

Mesajul era acelaşi. Ca şi mai înainte, nu era glasul lui Kluge. Era ceva sintetizat, cu toată căldura umană a unui dictafon Speak'n'Spell.

L-am ascultat încă o dată, apoi am repus receptorul în furcă.

M-am gândit să sun la poliţie. Charles Kluge locuia de zece ani lîngă mine. În tot acest răstimp, nu ştiu dacă vorbisem de zece ori cu el, niciodată mai mult de un minut. Nu-i datoram nimic.

M-am gândit să-l ignor. Continuam să analizez posibilitatea respectivă când telefonul a început iarăşi să sune. M-am uitat la ceas. Zece minute. Am ridicat receptorul şi l-am aşezat imediat la loc.

Puteam decupla telefonul. Nu mi-ar fi schimbat viaţa în mod radical. În cele din urmă, m-am îmbrăcat, am ieşit pe uşa din faţă, am cotit la stânga şi m-am îndreptat spre locuinţa lui Kluge.

Vecinul meu de peste drum, Hal Lanier, tundea gazonul. A făcut un semn din mână spre mine şi i-am răspuns la salut. Era ora şapte seara a unei minunate zile de august. Umbrele se alungiseră. În aer se simţea aroma ierbii cosite. Mirosul acela îmi plăcuse dintotdeauna. M-am gândit că ar fi fost timpul să tund şi eu gazonul.

Era un gând pe care Kluge nu-l avusese niciodată. Pajiştea lui era decolorată, cu iarba înaltă până la genunchi şi sufocată de buruieni.

Am sunat la uşă. Când n-a apărut nimeni, am ciocănit. După aceea, am oftat, m-am uitat la prag şi am folosit cheia găsită acolo ca să descui uşa.

— Kluge? am întrebat, strecurând capul înăuntru.

Am parcurs, ezitând, holul cel scurt, aşa cum fac oamenii cînd nu sunt siguri cum vor fi întâmpinaţi. Draperiile erau trase, ca întotdeauna, aşa încât era întuneric, dar în salon, zece ecrane de televiziune răspândeau suficientă lumină ca să-l pot vedea pe Kluge. Stătea pe scaun, în faţa unei mese, cu faţa pe claviatura unui calculator şi o tâmplă spulberată.

•••

Hal Lanier lucrează la calculatoarele Departamentului de Poliţie din Los Angeles; i-am spus ce găsisem şi el a chemat poliţia. Am aşteptat împreună sosirea primului echipaj. Hal mă întreba întruna dacă atinsesem ceva, iar eu îi răspundeam că nu, cu excepţia clanţei de la uşa din faţă.

O ambulanţă a apărut fără sirenă. În scurtă vreme, peste tot erau numai poliţişti şi vecini stând în curţile lor, sau discutând în faţa casei lui Kluge. Echipele câtorva staţii de televiziune au sosit la timp ca să filmeze cadavrul, acoperit cu un cearceaf din plastic. Femei şi bărbaţi veneau şi plecau. Am bănuit că executau operaţiile de rutină ale poliţiei, luând amprente şi căutând urme. Aş fi plecat acasă, dar mi se spusese să nu mă îndepărtez.

În cele din urmă, am fost dus să vorbesc cu detectivul Osborne, care se ocupa de caz. Se afla în salonul lui Kluge. Ecranele de televizor erau tot aprinse. Am dat mâna cu Osborne. M-a privit cu atenţie înainte de a vorbi. Era un tip mărunţel, cu început de chelie. Părea foarte obosit, până m-a privit. Apoi, fără să i se schimbe ceva de pe chip, nu mai păru deloc obosit.

— Dumneata eşti Victor Apfel? m-a întrebat.

I-am răspuns că da. A făcut un gest spre încăpere:

— Domnule Apfel, îmi poţi spune dacă din camera aceasta a dispărut ceva?

M-am uitat din nou în jur, căutând să privesc locul ca pe un rebus.

Exista un cămin, iar ferestrele erau acoperite de draperii. Pe podea se afla un covoraş. Cu excepţia acelor obiecte, nu se mai găswa nimic altceva obişnuit într-un salon.

De-a lungul pereţilor erau înşiruite mese, lăsând numai un culoar de trecere prin mijloc. Pe mese se găseau monitoare, tastaturi, unităţi de disc - toate mărunţişurile sclipitoare ale noii epoci. Aparatele erau legate între ele prin cabluri groase şi fire. Sub mese se zăreau alte calculatoare şi cutii pline cu piese electronice. Deasupra meselor, rafturile ce ajungeau până la tavan erau ticsite cu alte cutii cu benzi, dischete, cartuşe... Toate astea erau denumite cu un termen pe care nu mi-l mai aminteam. Ah, da, software.

— Nu există alt mobilier? Decât...

Osborne păru derutat.

— Adică, aici a fost mobilier înainte?

— De unde să ştiu? Apoi, mi-am dat seama de unde provenea neînţelegerea: Ah! Credeaţi că am mai fost pe-aici... Prima dată când am pus piciorul în camera asta a fost acum vreo oră.

Se încruntă şi toată afacerea nu mi-a mai plăcut.

— Medicul legist afirmă că tipul a murit de trei ore. Tu cum de-ai apărut tocmai acum, Victor?

Nu m-a încântat că începuse să mă tutuiască, dar nu ştiam cum puteam îndrepta lucrurile. Trebuia să-i spun despre apelul telefonic.

M-a privit neîncrezător. Exista totuşi o modalitate simplă de verificare şi am

urmat-o. Hal, Osborne, eu şi alţi câţiva ne-am îndreptat spre locuinţa mea. Când am intrat, telefonul suna.

Osborne a ridicat receptorul şi a ascultat. Pe chip i-a apărut o expresie extrem de neplăcută. Pe măsură ce noaptea se scurgea, deveni tot mai sumbru.

• • •

Am aşteptat următorul apel telefonic. Osborne şi-a petrecut timpul examinând fiecare obiect din salonul meu. Am fost fericit când telefonul a început să sune. Poliţiştii au înregistrat mesajul, apoi am revenit în locuinţa lui Kluge.

Osborne s-a dus în curtea din spatele clădirii, să vadă pădurea de antene a lui Kluge. Era impresionat.

— Doamna Madison, care locuieşte ceva mai jos, crede că încerca să comunice cu marţienii, chicoti Hal. Eu ziceam că, pur şi simplu, intercepta emisiunile sateliţilor.

În curte existau trei antene parabolice. Tot acolo se mai ridicau şase stâlpi înalţi, cu chestii dintr-acelea pe care le vezi pe clădirile companiilor telefonice, folosite pentru transmisii de microunde.

Osborne m-a adus înapoi în salon. Mi-a cerut să-i descriu ce văzusem când intrasem. Nu înţelegeam la ce-l putea ajuta, dar m-am străduit.

— Stătea pe scaunul acela, care se găsea aici, în faţa mesei. Am zărit pistolul pe duşumea. Braţul îi atârna în jos, spre armă.

— Crezi că s-a sinucis?

— Da, cred că aşa am gândit din primul moment. L-am aşteptat să comenteze, însă n-a spus nimic. Dumneata aşa crezi?

— N-a lăsat nici o scrisoare, a oftat Osborne.

— Sinucigaşii nu lasă întotdeauna scrisori, interveni Hal.

— Nu, dar o fac destul de des ca să mă bage la idei atunci când n-o fac. Ridică din umeri: Probabil că nu înseamnă nimic.

— Apelul telefonic, am rostit eu. Ar putea fi un fel de scrisoare de rămas bun.

Osborne a încuviinţat din cap.

— Altceva ai mai observat?

M-am apropiat de masă şi am privit tastatura. Era făcută de Texas Instruments, model TI-99/4A. În dreapta ei se zărea o pată mare de sânge, acolo unde căzuse cu capul.

— Doar că stătea aici.

Am atins o tastă şi monitorul s-a acoperit imediat de cuvinte. Mi-am retras repede mîna, apoi am privit scrisul.

DENUMIREA PROGRAMULUI: ADIO LUME REALĂ

DATA: 20/8

CONŢINUT: ULTIMA DORINŢĂ ŞI TESTAMENT; DIVERSE

PROGRAMATOR: „CHARLES KLUGE"

EXECUŢIE PROGRAM

APASĂ TASTA ENTER

Pătrăţelul cel negru de la sfârşit apărea şi dispărea. Mai târziu am aflat că se numea cursor.

S-au strâns cu toţii în jurul nostru. Hal, expertul în calculatoare, a explicat că multe aparate se auto-decuplau după o pauză mai mare de zece minute, pentru ca să nu rămână cuvintele arse pe ecran. Acesta fusese verde până când atinsesem tasta, apoi apăruseră litere negre pe un fond albastru.

— De pe consola aceasta s-au ridicat amprentele? a întrebat Osborne.

Nimeni nu părea să ştie; Osborne a luat un creion şi, cu guma din capăt, a apăsat tasta ENTER.

Ecranul s-a şters, a rămas albastru pentru o clipă, apoi s-a umplut cu forme ovale, mititele, care apăruseră în partea lui superioară şi coborau ca o ploaie. Erau câteva sute, de felurite culori.

— Astea sînt medicamente, rosti uluit un poliţist. Uite, ăla-i Quaalude. Celălalt, Nembutal.

Alţi poliţişti arătară spre alte pastile. Eu am recunoscut dunga roşie de pe mijlocul unei pilule albe; cred că era Dilantin. Le luam zilnic, de ani de zile.

În cele din urmă, medicamentele au încetat să mai cadă, iar calculatorul a început să ne cânte. „Domnu-i aproape de tine", în armonie pe trei voci.

Câţiva au început să râdă. Nu cred că vreunul dintre noi considera chestiunea amuzantă - ţi se zbârlea

pielea ca naiba, ascultând melodia aceea stranie - dar părea compusă pentru fluier, drâmbă şi cimpoi. Cum să nu râzi...

În timp ce se auzea muzica, din stânga ecranului a apărut o siluetă micuţă, alcătuită numai din pătrăţele, care înainta, mişcându-se sacadat spre centru. Semăna cu o siluetă umană dintr-un joc video, însă nu era la fel de bine conturată. Trebuia să-ţi foloseşti imaginaţia ca s-o consideri om.

În mijlocul ecranului a apărut o formă. „Omuleţul" s-a oprit în faţa ei. S-a îndoit de la mijloc şi sub el a apărut ceva care putea să fie un scaun.

— Asta ce mai este?

— Un calculator. Nu?

Trebuie să fi fost aşa ceva, deoarece omuleţul întinse braţele, care tresăriră în sus şi în jos, precum Liberace la pian. Bătea tastele. Cuvintele au început să apară deasupra lui.

UNDEVA PE AICI AM SCĂPAT CEVA. STAU AICI, ZI ŞI NOAPTE, UN PĂIANJEN ÎN MIJLOCUL UNEI PLASE, MAESTRU ATOTPUTERNIC VEGHEZ... DAR NU ESTE DESTUL. TREBUIE SĂ FIE MAI MULT. INTRODUCEŢI NUMELE DUMNEAVOASTRĂ AICI

— Isuse, făcu Hal. Nu-mi vine să cred. O scrisoare de sinucidere interactivă.

— Haide, trebuie să vedem şi restul.

Mă aflam cel mai aproape de tastatură, aşa încât m-am aplecat şi mi-am bătut numele. Însă când a apărut pe ecran, am văzut că scrisesem VICT9R.

— Cum mai dau înapoi? am întrebat.

— Bagă-l aşa, a făcut Osborne. S-a întins şi a apăsat pe Enter.

AI SIMŢIT VREODATĂ ASTA, VICT9R? AI TRAS TOATĂ VIAŢA CA SĂ FII CEL MAI BUN DIN DOMENIUL TĂU, DAR ÎNTR-O DIMINEAŢĂ TE TREZEŞTI ÎNTREBÎNDU-TE DE CE O FACI? ASTA MI S-A ÎNTÎMPLAT MIE. VREI SĂ-ŢI MAI SPUN, VICT9R? D/N

După aceea, mesajul începea să bată câmpii. Kluge părea că fusese conştient de asta, jenat chiar, deoarece la sfârşitul fiecărui paragraf de patruzeci, cincizeci de cuvinte se oferea opţiunea DA/NU.

Mă uitam într-una când la ecran, când la tastatură, amintindu-mi-l pe Kluge căzut peste ea. Mi l-am imaginat stând acolo, singur şi bătând textul.

Spunea că era disperat. Simţea că nu mai putea continua. Lua prea multe medicamente (în clipa aceea, pe ecran a plouat iarăşi cu pilule) şi nu mai avea nici un ţel. Realizase tot ceea ce-şi propusese să facă. N-am înţeles ce vroia să spună prin asta. Spunea că el încetase să mai existe. Am crezut că era o figură de stil.

EŞTI POLIŢIST, VICT9R? DACĂ NU EŞTI, ATUNCI UN POLIŢIST VA FI AICI ÎN CURÎND. DECI, PENTRU TINE SAU PENTRU POLIŢIST: NU VINDEAM NARCOTICE. CELE DIN DORMITOR ERAU EXCLUSIV PENTRU UZUL MEU. AM LUAT MULTE. ACUM N-O SĂ MAI AM NEVOIE DE ELE.

APASĂ TASTA ENTER

Osborne apăsă şi o imprimantă din celălalt colţ al încăperii începu să ţăcăne, speriindu-ne ca toţi dracii. Vedeam carul deplasându-se înainte şi înapoi, tipărind în ambele direcţii, când Hal arătă spre ecran, strigând:

— Priviţi! Uitaţi-vă acolo!

Omul compugrafiat se ridicase. Stătea cu faţa spre noi. Într-o mână ţinea ceva, care trebuie să fi fost pistolul, aţintit acum spre capul lui.

— Nu! răcni Hal.

Omuleţul nu-l ascultă. Se auzi imitaţia unei împuşcături şi omuleţul căzu pe spate. O linie roşie picură în josul ecranului. După aceea, ecranul cel verde deveni albastru, imprimanta amuţi şi nu mai rămase decât cadavrul cel mic şi negru întins pe spate, precum şi cuvântul xx GATA xx în josul ecranului.

Am răsuflat adânc şi l-am privit pe Osborne. Încântat era puţin spus...

— Ce-i chestia aia cu narcoticele din dormitor? a întrebat el.

• • •

L-am privit pe Osborne trăgînd sertarele dulăpioarelor şi noptierelor. N-a găsit nimic. A căutat sub pat şi în debara. Ca şi celelalte încăperi ale locuinţei, dormitorul era plin de calculatoare. Pereţii fuseseră sfredeliţi, ca să

poată trece mănunchiurile groase de cabluri.

Eu stăteam lângă o cutie mare din carton, una dintre cele câteva existente în dormitor. Cutia, tip colet poştal, avea o capacitate de vreo treizeci de galoane. Capacul era desfăcut şi l-am ridicat. Mi-a părut rău că am făcut-o.

— Osborne am rostit. Mai bine, uită-te aici.

În cutie se găsea o pungă din plastic gros. Două treimi din pungă erau pline cu Quaalud.

Poliţiştii au scotocit şi celelalte cutii. Am găsit amfetamine, Nebutal, Valium. Tot felul de chestii...

După descoperirea narcoticelor, în casă au apărut mai mulţi poliţişti. O dată cu ei, au venit şi echipele de la televiziune.

Erau atât de ocupaţi încât nimeni nu mă băga în seamă. M-am strecurat înapoi la mine acasă şi am încuiat uşa. Din când în când, trăgeam cu ochii printre perdele. Am zărit reporteri luând interviuri vecinilor. Hal se afla şi el acolo, părând că se distrează de minune. În două rânduri, cei de la televiziune au ciocănit şi la uşa mea, dar nu le-am răspuns. În cele din urmă, au plecat.

Mi-am umplut cada cu apă fierbinte şi am zăcut întins acolo timp de o oră. După aceea, am reglat căldura la maximum şi am intrat în pat, sub plapumă.

Am tremurat toată noaptea.

• • •

Osborne a apărut a doua zi dimineaţa, pe la ora nouă. L-am lăsat să intre. Îl urma Hal, cu o figură nefericită. Mi-am dat seama că nu închiseseră ochii toată noaptea. Le-am turnat cafea.

— Mai întâi, citeşte asta, a rostit Osborne şi mi-a întins o imprimată de calculator. Am desfăcut-o, mi-am pus ochelarii şi am început să citesc.

Era acoperită cu caracterele acelea groaznice, specifice scrisului de calculator. De obicei, arunc orice asemenea gunoaie direct în şemineu, necitite, dar de data aceasta am făcut o excepţie.

Era testamentul lui Kluge. Cine ştie ce curte de apel avea să se distreze cu el.

Declara din nou că el nu exista, deci nu putea avea rude. Se hotărâse să-şi lase toate bunurile materiale cuiva care să le merite.

Dar cine le merita? se întreba Kluge. În nici un caz, domnul şi doamna Perkins, care locuiau la patru case mai încolo. Erau pedofili. Kluge cita procese din Buffalo şi Miami, precum şi o reclamaţie locală.

Doamna Radnor şi doamna Polonski, care locuiau una vizavi de cealaltă, alte cinci case mai departe, erau caţe şi bârfeau.

Fiul cel mare al Andersonilor era hoţ de maşini.

Marian Flores copiase în liceu, la teza de algebră.

În apropiere locuia un tip care fura statul cu proiectul unei autostrăzi. Mai încolo, o nevastă care se culca cu vânzătorii ambulanţi; alte două neveste erau şi ele încurcate cu bărbaţi.străini Un puşti din vecini îşi lăsase prietena însărcinată, îi dăduse cu şutul, iar acum se lăuda în faţa amicilor.

În zona noastră existau nu mai puţin de nouăsprezece familii care nu-şi raportaseră veniturile la financiar.

Vecinii dinapoia curţii lui Kluge aveau un câine care lătra toată noaptea.

Da, eram de acord cu câinele. Mă ţinuse treaz în nu mai ştiu câte rânduri. Însă restul era o *nebunie*! În primul rând, cine îi dă dreptul unui tip, care deţine două sute de galoane de narcotice interzise, să-şi judece vecinii cu atâta asprime? Bun, pedofilia era, într-adevăr, o chestie, dar să acuzi o întreagă familie pentru că fiul lor fura maşini? Iar în al doilea rând... de unde *ştia* el toate lucrurile acelea?

Mai erau şi altele... De pildă, patru soţi adulteri. Unul dintre aceştia era Harold „Hal" Lanier, care se încurcase de trei ani de zile cu o femeie, pe nume Toni Jones, care avea jumătate de normă la anexa Prelucrării Datelor din DPLA. Ea îl sâcâia să divorţeze; el „aştepta momentul prielnic să deschidă discuţia cu soţia".

L-am privit pe Hal. Faţa lui roşie prezenta confirmarea de care aveam

nevoie.

Atunci m-a străfulgerat întrebarea. Ce aflase Kluge despre *mine*?

Am parcurs rapid restul paginii, căutându-mi numele. L-am găsit în ultimul paragraf.

„...vreme de treizeci de ani, domnul Apfel a plătit pentru o greşală pe care nici măcar n-a făcut-o. Nu intenţionez să-l propun chiar pentru sanctificare, însă drept despăgubire - dacă nu din alt motiv - las lui Victor Apfel, prin acest act, toate drepturile asupra bunurilor mele reale şi a structurii lor aferente."

L-am privit pe Osborne, care mă cântărea cu ochi obosiţi.

— Dar eu *nu* vreau aşa ceva!

— Crezi că asta e despăgubirea pomenită de Kluge în mesajul telefonic?

— Pesemne, am răspuns. Ce altceva ar putea să fie?

Osborne oftă şi se lăsă pe spate în scaun.

— Bine cel puţin că n-a încercat să-ţi lase şi narcoticele. Continui să susţii că nu l-ai cunoscut pe individ?

— Mă acuzaţi de ceva?

— Domnule Apfel, desfăcu el braţele, pun şi eu o întrebare... Într-o sinucidere nu poţi fi niciodată sigur sută la sută. Poate că a fost crimă. În cazul ăsta, îţi dai seama, eşti singurul care a avut ceva de câştigat.

— Îmi era aproape complet străin.

Încuviinţă din cap, ciocănind cu degetele într-o copie a imprimatei. Am privit şi eu hârtia, rugându-mă în gând să dispară.

— Ce este... greşala pe care n-ai făcut-o?

Mă temusem că aceasta avea să fie următoarea întrebare.

— Am fost prizonier de război în Coreea de Nord, am răspuns.

Osborne a căzut câteva momente pe gânduri.

— Ţi-au spălat creierii?

— Da. Am pocnit braţul fotoliului şi, brusc, a trebuit să mă ridic şi să umblu. Încăperea se răcise. Nu. N-am... există destule confuzii în jurul acestei expresii. Dacă „mi-au spălat creierii"? Da. Dacă au reuşit? Dacă am oferit o confesiune a crimelor mele de război şi am denunţat guvernul SUA? Nu.

M-am simţit din nou cercetat de ochii aceia aparent obosiţi.

— Se pare că... încă te mai afectează amintirile.

— Nu este o experienţă pe care s-o poţi uita.

— Mai ai ceva de spus în legătură cu asta?

— Doar că totul a fost atât de... nu! Nu, nu mai am nimic de spus. Nici ţie, nici altcuiva.

— Va trebui să-ţi mai pun nişte întrebări legate de moartea lui Kluge.

— Cred că o să răspund la ele în prezenţa avocatului.

Cristoase! Acum trebuia să-mi iau un avocat. Nu ştiam de unde să încep.

Osborne încuviinţă iarăşi din cap. Se ridică, îndreptându-se către uşă.

— Eram gata să clasez cazul ca sinucidere, vorbi el. Singurul lucru care mă deranja era absenţa unei scrisori. Acum, avem o scrisoare.

Făcu un gest în direcţia locuinţei lui Kluge şi păru înfuriat.

— Tipul nu numai că lasă o scrisoare; programează tot rahatul ăla pe calculator, complet, cu efecte speciale din Pac-Man.

Bun, ştiu că oamenii fac multe chestii trăznite. Multe le-am şi văzut. Însă când am auzit calculatorul cântând un imn, ceva mi-a spus că a fost o crimă. Îţi spun deschis, domnule Apfel, nu cred că l-ai ucis dumneata. În imprimata aia trebuie să existe cel puţin douăzeci de motive de crimă. Poate că-i şantaja pe vecini. Poate că aşa şi-a cumpărat toată aparatura de acolo. Şi, de obicei, indivizii care deţin atâtea narcotice sfârşesc de moarte violentă. O să fie multe de răscolit în cazul ăsta, dar o să aflu cine l-a omorât.

Mai mormăi ceva, sfătuindu-mă să nu părăsesc oraşul, şi că avea să mă mai viziteze, şi a plecat.

— Vic..., începu Hal.

L-am privit.

— Cu imprimata aia, continuă el, ţi-aş fi recunoascător... dacă... mă rog, ei au spus că va rămâne o chestiune confidenţială... Înţelegi ce vreau să spun...

Avea ochii unui baset. Era pentru prima dată că remarcam lucrul acesta.

— Hal, poţi să te duci acasă; din

partea mea n-o să ai neplăceri.

A încuviinţat din cap şi a pornit spre uşă.

— Nu cred că o să răsufle ceva, a încheiat el.

• • •

Bineînţeles, nu s-a întâmplat aşa.

Probabil că ar fi răsuflat chiar şi fără scrisorile care au început să sosească la câteva zile după moartea lui Kluge, toate expediate din Trenton, New Jersey, şi toate tipărite de un calculator pe care nimeni n-a reuşit să-l depisteze vreodată. Scrisorile detaliau cazurile menţionate de Kluge în testamentul său.

• • •

La momentul respectiv, eu n-am ştiut nimic. După plecarea lui Hal, mi-am petrecut restul zilei în pat, sub pătura electrică. nu-mi puteam încălzi picioarele. Mă sculam numai ca să mă cufund în cadă, sau să-mi fac un sandviş.

Reporterii mi-au bătut la uşă, dar n-am răspuns. În cea de-a doua zi am sunat un avocat - Martin Abrams, primul din cartea de telefon - şi i-am povestit totul. El mi-a spus că probabil aveam să fiu chemat la secţia de poliţie, pentru anchetă. I-am răspuns că n-aveam să mă duc, am înghiţit două Dilantin şi m-am băgat în pat.

În două rînduri, am auzit prin vecini sirene de poliţie. O dată, am auzit pe stradă o ceartă violentă. Am rezistat însă tentaţiei de a privi afară. Recunosc: eram puţin curios, dar ştiţi ce a păţit motanul cel curios...

Am tot aşteptat întoarcerea lui Osborne, însă detectivul n-a mai apărut. A trecu o săptămână. În acest răstimp s-au petrecut numai două lucruri interesante.

Primul dintre ele a început printr-un ciocănit la uşa mea. Trecuseră două zile de la moartea lui Kluge. M-am uitat printre draperii şi am văzut un Ferrari argintiu parcat pe trotuar. Nu puteam zări persoana de pe verandă, aşa încât am întrebat cine era.

— Mă numesc Lisa Foo, mi-a răspuns un glas feminin. M-aţi rugat să trec pe aici.

— Sînt sigur că nu-mi amintesc de aşa ceva.

— Nu este aceasta casa lui Charles Kluge?

— Alături.

— Ah... Scuzaţi!

Am considerat că trebuia s-o previn de moartea lui Kluge şi am deschis uşa. Ea s-a întors şi mi-a zâmbit. La soare te puteai uita...

Cum să începi prin a o descrie pe Lisa Foo? Vă mai amintiţi vremurile când ziarele erau ticsite de caricaturile lui Hirohito şi Tojo, când *Times* a folosit fără să se jeneze cuvântul „Jap"? Omuleţul cu capul mare cât o minge de fotbal, cu urechile clăpăuge, ochelari cu lentile groase, doi dinţi laţi de iepure şi mustăcioară îngustă...

Cu excepţia mustăcioarei, Lisa Foo era leită caricatura lui Tojo. Avea ochelarii, urechile şi dinţii aproape la fel. Dinţii purtau însă aparat de îndreptat, semănând cu nişte clape de pian strânse cu sârmă ghimpată. Avea cam un metru şaptezeci şi trei şi nu putea să fi cântărit mai mult de cincizeci şi cinci de kilograme. Aş fi zis cincizeci, însă am mai adăugat câte două kilograme şi jumătate pentru fiecare sân, atât de neaşteptat de mari pe trupul ei slăbănog încât din mesajul de pe tricoul ei nu am putut citi decât „POCK E VI". Abia după ce s-a întors într-o parte, am zărit S-ul de la început şi U-ul de la sfârşit.

Mi-a întins o mână subţire.

— Se pare că vom fi vecini un timp, a rostit. Cel puţin, până curăţim vizuina dragonului de alături.

Dacă avea vreo urmă de accent, era din San Fernando Valley.

— Mă bucur.

— Îl cunoşteai? Pe Kluge, vreau să zic... Aşa-şi zicea, nu?

— Nu crezi că era adevăratul său nume?

— Mă îndoiesc. În germană, „Kluge" înseamnă „inteligent". Iar în argoul programatorilor, „şmecher". Şi să ştii că era un gagiu şmecheros. Nişte chestii babane pe partea de wet... Ş-a ciocănit în tâmplă cu un gest semnificativ: Viruşi,

fantome şi demoni care ies la iveală de fiecare dată când tipii au încercat să intre în sistem. Putregai soft, găletuşe de biţi vărsate pe duşumea.

A continuat o vreme în acelaşi stil. Pentru mine, putea la fel de bine să vorbească şi în swahili.

— Ziceai că în calculatoarele lui existau demoni?

— Exact.

— Poate că au nevoie de un exorcist.

Lisa Foo şi-a îndreptat degetul cel mare spre piept şi mi-a arătat încă un hectar de dinţi.

— Ăla-s eu. Auzi, trebuie să plec. Poţi trece să mă vizitezi oricând doreşti.

• • •

Cel de-al doilea eveniment interesant al săptămânii s-a petrecut a doua zi. Mi-a sosit contul de la bancă. Erau listate trei depuneri. Prima era cecul lunar de la Veteranii de război, 487 de dolari. A doua era de 392,54 dolari, dobânda pe banii lăsaţi de părinţii mei cu cincisprezece ani în urmă.

A treia depunere fusese înregistrată pe data de douăzeci august, ziua morţii lui Charles Kluge. Era de 700 083,04 dolari.

• • •

Peste câteva zile, m-a vizitat Hal Lanier.

— Măi băiete, ce mai săptămână, a început el. După aceea, s-a trântit pe canapea şi mi-a povestit totul.

Pe stradă murise încă cineva. Scrisorile stârniseră o sumedenie de necazuri, mai ales datorită poliţiştilor care mergeau din casă în casă, interogând pe toată lumea. Unii dintre cei interogaţi recunoscuseră totul, văzând că şi poliţia era băgată pe fir. Femeia care se culca cu vânzătorii ambulanţi pe, când soţul ei era la muncă, îşi recunoscuse infidelităţile şi bărbatul o împuşcase. Fusese trimis în închisoarea locală. Acesta fusese incidentul cel mai grav, dar se mai petrecuseră şi altele, începând de la încăierări şi lovituri cu pumnii şi până la

Desen de Victor Sfîrlea

terestre sparte cu pietre. Hal mai spunea că fiscul avea de gând să deschidă un birou local, datorită numeroaselor persoane cercetate.

M-am gândit la cei şapte sute de mii optzeci şi trei de dolari.

Şi patru cenţi.

N-am spus nimic, dar îmi îngheţaseră picioarele.

— Bănuiesc ce vrei să afli ce s-a întâmplat cu mine şi cu Betty, a spus Hal în cele din urmă.

Nu voiam. Nu voiam să aflu *absolut* nimic, dar am încercat să-mi compun o expresie de simpatie.

— S-a terminat, a oftat el mulţumit. Vreau să zic, între mine şi Tony. I-am spus totul lui Betty. Câteva zile a fost, într-adevăr, greu de tot, însă consider că acum suntem mult mai uniţi.

A rămas tăcut pentru o clipă, scăldându-se în convingerea propriilor lui cuvinte. Reuşisem să rămân neclintit în situaţii mult mai penibile, de aceea bănuiesc că m-am descurcat şi de data aceasta.

Dorea să-mi povestească tot ceea ce se aflase despre Kluge şi voia să mă invite la prânz, dar l-am refuzat, explicându-i că rănile din război mă

supărau al dracului. Îl condusesem până la uşă, când a ciocănit Osborne. Nu puteam decât să-l las să intre. Hal a rămas şi el.

I-am oferit cafea lui Osborne şi a acceptat-o recunoscător. Părea schimbat. La început, nu mi-am dat seama care era cauza. Aceeaşi expresie obosită... ba nu, nu era. În cea mai mare parte, privirea obosită fusese fie o mască, fie cinismul de poliţist hârşit. Astăzi, însă, era reală. Oboseala îi trecuse de pe chip pe umeri, în mâini, în modul în care umbla şi în felul în care se aşezase pe scaun. În jurul lui se întrezărea aura amară a înfrângerii.

— Mai sânt suspect? l-am întrebat.

— Vrei să-ţi chemi avocatul? Eu zic că nu-i nevoie. Te-am verificat îndeajuns. Testamentul ăla n-o să reziste din punct de vedere legal, aşa încât motivul tău nu-i prea întemeiat. Din câte îmi dau eu seama, orice traficant de cocaină din marină avea mai multe motive decît tine să-l lichideze pe Kluge. A oftat: Aş vrea să-ţi pun câteva întrebări. Nu este obligatoriu să-mi răspunzi.

— Dă-i drumul.

— Îţi aminteşti de vreun musafir mai ciudat de-al lui Kluge? Eu ştiu... vizitatori nocturni?

— Singurele vizite pe care mi le reamintesc sînt coletele. De la poştă. Expresul federal, companii de transport... chestii de astea. Bănuiesc că narcoticele puteau sosi în oricare din colete.

— Aşa ne-am gândit şi noi. Totuşi, nu cred că el le desfăcea. Era pesemne un intermediar. Primea şi trafsmitea mai departe. Căzu pe gânduri şi sorbi din cafea.

— Aţi făcut vreun progres? l-am întrebat.

— Vrei să ştii adevărul? Cazul se duce pe apa sâmbetei.

Avem prea multe motive, dar niciunul dintre ele nu este îndeajuns de puternic. Din câte ne dăm seama, nimeni din cartier n-avea habar că Kluge deţinea toate informaţiile alea. Am verificat contul bancar, însă n-am găsit vreo urmă de şantaj. Deci, vecinii sânt scoşi din cauză. Cu toate că, dacă ar mai fi fost în viaţă, majoritatea celor de aici ar vrea să-l ucidă *acum*.

— Să ştii că ai dreptate, interveni Hal.

Osborne se pocni cu palma peste coapsă.

— Dacă blestematul ar fi în viaţă, şi eu l-aş ucide, a urmat el. Însă încep să cred că *n-a existat* niciodată.

— Nu înţeleg.

— Dacă nu i-aş fi văzut cadavrul... Se îndreptă de spate. El spunea că n-a existat. Ei bine, practic, aşa este. Compania de distribuire a energiei electrice n-a auzit niciodată de el. Este branşat la circuitul lor şi în fiecare lună i se citea contorul, însă nu i-au trimis nota de plată nici măcar pentru un kilowat. La fel cu telefonul. Are în casă o centrală întreagă, *executată* de compania telefonică, livrată şi instalată tot de ei, însă n-au nici o urmă a lui. Am vorbit cu tipul care a montat totul. Şi-a băgat datele din dosare pe calculator şi din Kluge n-a mai rămas nici o dovadă. Se pare că Kluge n-a avut nici un cont bancar în California şi nici nu văd la ce i-ar fi trebuit vreunul. Am găsit peste o sută de companii care i-au vândut diferite chestii, i le-au expediat şi, fie că au bifat că s-a plătit, fie că au uitat că i-au vândut ceva vreodată. Unele dintre ele au în registre numere de cecuri şi de conturi, aparţinând unor companii şi chiar *bănci* care nu există.

Se lăsă pe spate tremurând de enervare.

— Singurul tip pe care l-am descoperit că ştie ceva de Kluge este băcanul care-i expedia, lunar, alimentele comandate. Are o băcănie micuţă pe Sepulveda. Acolo n-au calculator, umblă numai cu hârtii. Kluge plătea cu cecuri. Wells Fargo i le-a acceptat şi cecurile s-au plătit întotdeauna. Însă Wells Fargo n-a auzit niciodată de el.

Am căzut pe gânduri. Detectivul părea că se aştepta să reacţionez în vreun fel, aşa că am întrebat:

— Toate chestiile astea le-a făcut prin calculator?

— Exact. Acum figura cu cecurile băcăniei o pricep în cea mai mare parte. Dar în majoritatea cazurilor, Kluge se ducea direct la programarea de bază a

calculatoarelor şi ştergea orice informaţie despre el. Compania de energie electrică n-a primit nici un ban de la el, prin cec sau altă modalitate, deoarece, din punctul lor de vedere, ei nu vindeau nimic.

Nici o agenţie guvernamentală n-a auzit vreodată de el. Le-am verificat pe toate, de la poştă şi până la CIA.

— Kluge era probabil un nume fals, nu? am întrebat eu.

— Mda. Dar FBI-ul are amprentele. În cele din urmă, o să aflăm cine a fost. Însă nu ne va lămuri dacă a fost sau nu asasinat.

A recunoscut că existau presiuni din partea superiorilor care îi cereau să eticheteze cazul drept sinucidere şi să-l claseze în ciuda delictelor de fraudă. Osborne nu credea că avea să se întâmple aşa. Evident, părţile vătămate aveau să mai facă scandal o vreme, încercând să afle toate delictele lui Kluge.

— Singura şansă e japoneza, a încheiat el.

— Ce să zic, a pufnit Hal, mare şansă! A mai mormăit ceva despre lăudăroşi.

— Fata aceea? Mai este acolo? Cine e?

— Este un super-creier de la Cal Tech. I-am sunat, le-am spus că avem necazuri şi ne-au trimis-o pe ea.

Din expresia chipului lui Osborne era limpede ce gândea despre ajutorul pe care-l putea oferi fata.

În cele din urmă, am reuşit să scap de amândoi. Când i-am condus pe verandă, m-am uitat spre locuinţa lui Kluge. Bineînţeles, Ferrari-ul argintiu al Lisei Foo se găsea în faţa porţii.

• • •

N-aveam nici o treabă pe acolo. Ştiam asta mai bine decât oricine.

De aceea, m-am apucat să-mi pregătesc cina. Am făcut o caserolă cu peşte - care nu-i chiar atât de simplă pe cât sună, aşa cum o fac eu - am pus-o la cuptor şi am ieşit în grădină să culeg câte ceva pentru o salată. Tăiam roşiile şi mă gândeam să pun la rece o sticlă cu vin, când mi-am dat seama că aveam destulă mâncare pentru două persoane.

Deoarece nu fac niciodată ceva în pripă, m-am aşezat şi m-am gândit o vreme. Ceea ce m-a hotărît în cele din urmă au fost picioarele. Pentru prima dată după o săptămână, erau calde. M-am îndreptat spre locuinţa lui Kluge.

Uşa din faţă era deschisă. Nu avea plasă de ţânţari. Ciudat cât de tulburătoare putea arăta - intrarea larg deschisă şi nepăzită. Am urcat pe verandă şi mi-am strecurat capul pe uşă, dar nu puteam zări decât holul.

— Domnişoara Foo? am strigat. Nu mi-a răspuns nimeni.

La ultima vizită acolo, găsisem un mort. Am intrat grăbit.

Lisa Foo stătea pe un scaun de pianist înaintea unui calculator. Îi vedeam profilul, spatele foarte drept, picioarele cafenii, încrucişate în poziţie lotus, degetele răsfirate pe tastatură, în vreme ce cuvintele apăreau rapid pe ecranul din faţa ei. Ridică privirea şi-mi zâmbi.

— Cineva mi-a spus că te numeşti Victor Apfel, rosti ea.

— Da. Ăăăă, uşa era deschisă.

— E cald, făcu ea apucându-şi tricoul de guler şi mişcându-l puţin în sus şi în jos, aşa cum faci atunci când eşti transpirat. Cu ce te pot ajuta?

— De fapt, cu nimic.

Am pătruns în semiîntuneric şi m-am poticnit de ceva. Era o cutie din carton, din cele mari şi turtite în care se livrează pizza.

— Tocmai pregăteam cina şi se pare că este îndeajuns pentru doi, aşa că mă întrebam dacă... M-am oprit, observând altceva. Crezusem că fata purta şort. De fapt, nu avea pe ea decât tricoul şi o pereche de chiloţi roz. Nu părea însă deloc stânjenită... dacă accepţi o invitaţie la cină?

Mi-a zâmbit şi mai larg.

— Cu plăcere, mi-a răspuns. Şi-a descolăcit picioarele cu uşurinţă, s-a ridicat, apoi a trecut pe lângă mine lăsând în urmă un iz de transpiraţie şi săpun dulceag. Vin într-un minut.

Am privit în jurul încăperii, dar de fapt mă gândeam tot la fată. Pe lângă pizza îi mai plăcea pepsi; pe jos erau

zeci de cutii goale. Avea o cicatrice adâncă pe un genunchi şi coapsă. Scrumierele erau goale... iar muşchii prelungi ai feselor ei tresăreau puternic în timp ce mergea. Poate că Kluge fumase, dar Lisa nu, iar pe ceafă avea un puf fin, de abia vizibil în lumina verde de la calculator. Am auzit apa curgând la baie, m-am uitat la un blocnotes galben, ale cărui pagini erau acoperite de semne pe care nu le mai zărisem de zeci de ani, am simţit mirosul de săpun şi mi-am amintit pielea cafenie şi pasul legănat.

Fata a apărut, purtând blugi retezaţi de la genunchi, sandale şi un alt tricou. Cel dinainte făcea reclamă pentru SISTEMELE BIROTICE BURROUGHS. Pe acesta erau Mickey Mouse şi căsuţa Albei-ca-Zăpada, şi mirosea a bumbac proaspăt călcat. Urechile lui Mickey erau lăsate pe spate, acoperindu-i sânii ei extraordinari.

Am urmat-o, ieşind pe uşă. De pe spatele tricoului, Pinocchio tremura în ape rozalii.

• • •

— Îmi place bucătăria ta, a spus ea.

Abia atunci când auzi aşa ceva, te uiţi cu atenţie la încăperea binecunoscută.

Bucătăria era o capsulă a timpului. Era desprinsă în întregime dintr-un număr al revistei „*Life*" de la începutul anilor cincizeci. Exista un frigider masiv, dintr-o serie când cuvântul respectiv fusese un termen generic, ca şerveţel, sau coca-cola. Tăbliile era din gresie galbenă, pe care în ziua de azi o găseşti numai în băi. Nu exista nici o bucăţică de furnir, nicăieri. În locul unei maşini de spălat vase, aveam un suport din sârmă pentru farfurii şi o chiuvetă dublă. Nu exista deschizător electric de conserve, Cuisinart, compactor de gunoaie sau cuptor cu microunde. Cel mai recent obiect din bucătărie era un mixer vechi de cincisprezece ani.

Sînt un meseriaş priceput. Îmi place să repar fel de fel de lucruri.

— Pâinea este grozavă, a zis fata.

O copsesem singur. M-am uitat la Lisa care ştergea farfuria cu o coajă de pâine, şi ea m-a întrebat dacă mai poate lua o porţie.

Ştiu că ştersul farfuriei cu pâine nu face parte din manierele elegante. Nu mi-a păsat; aşa fac şi eu. Iar în celelalte privinţe, manierele ei erau impecabile. A înfulecat trei porţii din caserolă, iar când a terminat, farfuria nu mai trebuia spălată. Simţeam la ea o poftă de mâncare uluitoare, de abia stăpânită.

S-a lăsat pe spate în scaun şi i-am umplut paharul cu vin alb.

— Eşti sigură că nu mai vrei nişte mazăre?

— O să plesnesc. S-a bătut mulţumită pe stomac. Mulţumesc, domnule Apfel. N-am mai avut mâncare gătită de nu mai ştiu când.

— Poţi să-mi spui Victor.

— Mă omor după mâncarea americană.

— Nu ştiam că există aşa ceva. Adică... nu-i ca bucătăria chineză sau... tu eşti americană, nu? Ea a surâs. Adică...

— Înţeleg, Victor. Sînt cetăţean american, dar nu m-am născut aici. Vrei să mă scuzi pentru o clipă? Ştiu că nu-i politicos să te ridici imediat de la masă, însă cu aparatul ăsta de pe dinţi, trebuie să mă clătesc *imediat* după ce mănânc ceva.

O puteam auzi în vreme ce strângeam masa. Am dat drumul la apă în chiuvetă şi m-am apucat de farfurii. Când a revenit, Lisa a luat o cârpă şi a început să şteargă vasele din suport, în ciuda protestelor mele.

— Locuieşti singur aici? m-a întrebat.

— Da. De la moartea părinţilor mei.

— Ai fost însurat? Dacă te deranjează întrebarea, nu-mi răspunde.

— Nu mă deranjează. Nu, n-am fost însurat.

— Nu te descurci rău fără femeie în casă.

— Am avut timp să învăţ. Pot să te întreb ceva?

— Dă-i drumul.

— De unde eşti? Taiwan?

— Am talent la limbi străine. Acasă, vorbeam americana stricată, dar când am ajuns aici m-am perfecţionat. Mai vorbesc franceza de baltă, vreo patru-

cinci dialecte chinezeşti aproximative, argoul vietnamez şi suficientă tailandeză ca să strig: "Vreau văd consul american, iute, iute!"

Am izbucnit în râs. Când vorbise în dialect, glasul i se îngroşase.

— Trăiesc de opt ani în America. Bănuieşti de unde am venit?

— Vietnam? m-am hazardat.

— Trotoarili din Saigon, sigur că da. Sau Căcăstoarea lui Ho Şi Min, cum au poreclit-o capetele dungate, putrezi-le-ar sulele şi băga-le-aş mentă-n... Iartă-mi franceza.

Şi-a plecat capul stânjenită. Ceea ce începuse ca o glumă se transformase brusc în furie. Am simţit o rană cel puţin tot atât de profundă ca a mea şi amândoi ne-am retras dinaintea ei.

— Crezusem că eşti japoneză, i-am spus.

— Da, este că-s leită? Într-o zi, am să-ţi povestesc despre asta. Victor, dincolo de uşa aia nu-i o spălătorie? Cu o maşină automată de spălat rufe?

— Exact.

— Te deranjez dacă aduc şi eu ceva la spălat?

• • •

Nu m-a deranjat deloc. Avea şapte perechi de blugi decoloraţi câteva perechi tăiate de la genunchi, şi vreo douăzeci de tricouri. Ar fi putut la fel de bine să fie hainele unui băiat, dacă n-ar fi fost şi lenjerie intimă, dantelată.

Am trecut în curtea din spatele casei pentru a prinde ultimele raze de soare, apoi ea a vrut să-mi vadă grădina. Sunt destul de mândru de grădina mea. Când mă simt bine, lucrez afară câte patru-cinci ore pe zi, tot anul, de obicei dimineaţa. Poţi face aşa ceva în sudul Californiei. Am şi o seră micuţă pe care am construit-o singur.

Lisei i-a plăcut, deşi grădina nu era tocmai îngrijită. Cea mai mare parte a săptămânii o petrecusem în pat, sau în cadă. Drept urmare, buruienile începuseră să răsară ici şi colo.

— Când eram mică, aveam şi noi o grădină, mi-a spus ea. Şi am petrecut doi ani, pe o plantaţie de orez.

— Era pesemne mult mai diferită decât asta.

— Cum naiba să nu fie! *Ani de zile* n-am mai pus gura pe orez.

A descoperit un cuib de afide şi neam aşezat pe vine ca să le prindem. Lisa stătea ghemuită în poziţia tipică ţăranilor asiatici, pe care mi-o aminteam atât de bine dar n-o putusem niciodată imita. Degetele îi erau lungi şi subţiri şi, destul de repede, vârfurile degetelor i s-au înverzit de la gândacii striviţi.

Am pălăvrăgit despre fel de fel de chestii. Nu mai ţin minte cum a venit vorba, dar i-am spus că luptasem în Coreea. Am aflat că ea avea douăzeci şi cinci de ani. Una peste alta, eram născuţi în aceeaşi zi, astfel încât, cu câteva luni în urmă, avusesem exact de două ori mai mulţi ani decât ea.

Singura dată când s-a adus vorba de Kluge a fost atunci când ea a pomenit cât de mult i-ar fi plăcut să gătească. Nu reuşise acest lucru în locuinţa lui Kluge.

— Are un congelator ticsit cu preparate îngheţate, mi-a explicat. Avea o farfurie, o furculiţă, o lingură şi un pahar. Cumpărase cel mai bun cuptor cu microunde de pe piaţă. Iar în rest, nu avea absolut nimic în bucătărie. Clătină din cap şi omorî o afidă. Era un gagiu tare ciudat.

Maşina de spălat a terminat lucrul târziu, când aproape se întunecase. Lisa a pus rufele în coşul meu împletit şi l-am scos împreună afară, să le întindem pe frânghie. Avea să fie un adevărat joc. Scuturam un tricou şi studiam desenul, sau mesajul de pe el. Uneori îl pricepeam, alteori nu. Imagini ale unor formaţii rock, o hartă a Los Angelesului, personaje din Star Trek... câte un pic din fiecare.

— Ce este Societatea L5? am întrebat-o.

— Tipii care vor să construiască fermele alea spaţiale. I-am întrebat dacă au să cultive şi orez, şi mi-au răspuns că nu era cea mai bună cultură în absenţa forţei gravitaţionale, de aceea am cumpărat tricoul.

— Câte ai?

— Oho, patru sau cinci sute. De obicei, le port de două-trei ori şi le las.

Am ridicat alt tricou şi a căzut un sutien. Nu era genul de sutien pe care-l

purtau fetele pe vremea adolescenţei mele. Era extrem de subţire, deşi părea funcţional în acelaşi timp.

— Îţi place, Yank? Îşi îngroşase iarăşi glasul. Nu vrei s-o cunoşti şi pe sor-mea?

M-am uitat repede la ea şi şi-a schimbat expresia.

— Iartă-mă, Victor, mi-a spus. Nu trebuie să roşeşti.

Mi-a luat sutienul din mână şi l-a prins pe frânghie.

Nu era ceea ce crezuse ea. Este adevărat, fusesem stânjenit dar şi încântat într-un mod straniu. Trecuse multă vreme de când cineva îmi spusese altfel decât Victor, sau domnul Apfel.

•••

În ziua următoare, am primit prin poştă o scrisoare de la o firmă de avocatură din Chicago. Se referea la cei şapte sute de mii de dolari. Banii proveneau de la o bancă din Delaware, unde, în 1933, fusese depus un cont pe termen de cincizeci de ani. Depunătorii fuseseră părinţii mei. Dobânzile şi investiţiile pe termene lungi dăduseră roade, obţinând suma aceea impresionantă. Totalul fusese calculat *după* aplicarea impozitelor.

Era complet ridicol. Părinţii mei nu avuseseră niciodată banii cu care să se ajungă la un asemenea cont. Nu-i doream. I-aş fi restituit, dacă aş fi ştiut de la cine îi furase Kluge.

M-am hotărît că, la anul, dacă n-aveam să fiu la închisoare, aveam să donez toţi banii unei societăţi de binefacere. Poate „Salvaţi balenele", sau „Societatea L5".

•••

Mi-am petrecut dimineaţa în grădină. Mai târziu, am plecat să fac piaţa şi am cumpărat nişte carne de vacă şi de porc. Mă simţeam minunat pe când mă întorceam acasă cu coşul meu pliant de sârmă. Când am trecut pe lîngă Ferrari-ul argintiu, am zâmbit.

Lisa nu venise să-şi ia rufele. I le-am strâns de pe frânghie, le-am împăturit, apoi am bătut la uşa lui Kluge.

— Eu sânt. Victor.

— Intră, Yank.

Se afla în acelaşi loc unde o găsisem şi prima dată, însă acum era decent îmbrăcată. Mi-a zâmbit, apoi s-a pocnit peste frunte când a zărit coşul cu rufe. S-a repezit să mi-l ia din mână.

— Iartă-mă, Victor. Am vrut să...

— Nici o problemă, am răspuns. Nu-ţi face griji. În plus, mi-a oferit şansa de a te invita din nou la cină.

Expresia chipului i s-a schimbat, dar numai pentru o clipă. Poate că nu-i plăcea mâncarea „americană" pe cât se lăuda. Sau poate că bucătarul era de vină.

— Da, Victor, cu plăcere. Lasă-mă pe mine să pregătesc totul. Şi de ce nu tragi perdelele? Parcă sîntem într-un cavou...

A părăsit repede încăperea. M-am uitat la ecranul pe care lucrase. Era gol, exceptând un cuvânt: sex-p. Am presupus că era vorba de un jargon.

Am desfăcut perdelele exact când maşina lui Osborne parca în curbă. Lisa reveni, purtând un tricou nou. Pe acesta scria O SCHIMBARE DE HOBBIT şi purta imaginea unei creaturi micuţe, cu blană pe tălpi. Lisa a privit pe fereastră şi l-a zărit pe Osborne venind pe alee.

— Ia uite, Watson, făcu ea. Este Lestrade de la Scotland Yard. Invită-l înăuntru.

Nu era o chestie prea drăguţă din partea ei. Intrând, Osborne m-a privit suspicios. Am izbucnit în râs. Lisa stătea în scaunul de pianist, cu o figură impenetrabilă. S-a relaxat, nepăsătoare, cu un braţ lângă claviatură.

— Ei bine, Apfel, începu Osborne. În sfârşit, am aflat cine era de fapt Kluge.

— Patrick William Gavin, rosti Lisa.

Trecu ceva timp până când reuşi să închidă gura.

Apoi o redeschise imediat.

— De unde dracu' ai aflat?

Fata mângâie încetişor tastele.

— Păi, bineînţeles, am auzit când vestea ţi-a sosit azi dimineaţă în birou. În calculatorul vostru există un mic program-spion care-mi şopteşte la ureche de fiecare dată când numele lui Kluge este menţionat. Deşi, era prea târziu.

Ştiam de cinci zile.

— Atunci, de... de ce nu mi-ai spus?

— Nu m-ai întrebat.

Se priviră fix câteva clipe. Nu ştiam ce anume condusese spre momentul acela, dar era destul de clar că nu se înghiţeau câtuşi de puţin unul pe celălalt. Deocamdată, Lisa se afla pe locul întâi şi se părea că asta o încânta. După aceea, ea privi ecranul, păru surprinsă şi apăsă rapid o tastă. Cuvântul de pe monitor dispăru. Se uită la mine, inexpresivă, apoi reveni la Osborne.

— Dacă-ţi mai aminteşti, m-ai solicitat deoarece toţi tipii voştri călcau în strâchini. Când am ajuns aici, sistemul acesta era deranjat mental, practic catatonic. Era la pământ în proporţie de nouăzeci la sută, iar ai voştri nu-l mai puteau scula. Zâmbi când spuse asta.

De aceea, ai ajuns la concluzia că nu puteam face mai multe prostii decât ei. Mi-ai cerut să încerc să sparg codurile lui Kluge fără să paradesc sistemul. Bun, am făcut-o. Nu trebuia decât să vii, să bagi interfaţă, şi-ţi turnam în poală N tone de imprimate. Osborne asculta atent. Poate era deja conştient că făcuse o greşeală.

— Ce-ai găsit? Pot să văd?

Ea a încuviinţat şi a apăsat câteva taste. Ecranul ei şi un altul de lângă Osborne au început să se acopere de cuvinte. M-am ridicat şi am citit pe terminalul Lisei.

Era o scurtă biografie a lui Kluge/Gavin. Aveam cam aceeaşi vârstă dar, în timp ce pe mine mă împuşcau într-o ţară străină, el îşi croia drum printr-o industrie a calculatoarelor aflată în faza copilăriei. Fusese acolo din capul locului, lucrând la realizarea multora dintre centrele de cercetare de vârf. M-a surprins că identificarea lui durase mai mult de o săptămână.

— Am compilat toate astea în glumă, vorbi Lisa în timp ce noi citeam. Primul lucru pe care trebuie să-l ştiţi despre Gavin este că el nu există nicăieri, în nici un sistem de informaţii computerizat. De aceea, am sunat fel şi fel de oameni, din toată ţara - apropo, tipul are un sistem telefonic interesant, generează câte un număr nou după fiecare apel, şi nu-l poţi suna iarăşi sau pune sub observaţie - şi m-am interesat cine erau tipii de vârf prin anii cincizeci-şaizeci. Am obţinut o grămadă de nume. După aceea, nu mi-a mai rămas decât să verific cine nu mai apărea prin fişe şi dosare. Individul s-a dat mort în 1967. Am dat peste menţiunea respectivă în arhiva unui ziar. Toţi cei cu care am vorbit, şi care-l cunoscuseră, ştiau de moartea lui. În Florida există un certificat de naştere. Asta a fost ultima lui dovadă a existenţei sale. A fost singurul tip, bine cunoscut de cei din domeniul lui de activitate, care n-a lăsat înapoia lui urme concludente. Chestia asta mi s-a părut decisivă.

Osborne termină de citit şi o privi.

— Perfect, domnişoară Foo. Ce altceva ai mai găsit?

— I-am descifrat câteva coduri. Am avut şi nitel noroc; am dat peste un program-spărgător, conceput de el să atace programele altora, şi am reuşit să-l folosesc chiar împotriva lui. Am descifrat o listă de parole, adnotate în privinţa provenienţei lor, şi am mai învăţat şi cîteva trucuri. Însă toate astea nu reprezintă decât vârful aisbergului.

Arătă cu mâna spre creierii metalici, tăcuţi, din încăpere.

— Cu toate astea, nimeni nu m-a putut lămuri ce înseamnă *acestea*. Aici se găseşte cea mai perfecţionată armă electronică concepută vreodată. E blindată ca o navă de luptă. Aşa şi trebuie să fie; există aici o grămadă de programe rafinate care înhaţă intruşii, agăţându-se de ei ca nişte terrieri. Dacă ar fi ajuns până acolo, Kluge i-ar fi putut respinge. Dar, de obicei, tipii nici nu ştiau că fuseseră depistaţi. Kluge apărea ca o rachetă de croazieră: jos, rapid şi o traiectorie neregulată. În plus, atacul lui era dirijat printr-o duzină de scurtături.

A beneficiat de mai multe avantaje. În ziua de astăzi, sistemele importante au protecţii solide. Cei care lucrează cu ele folosesc parole şi coduri sofisticate. Dar Kluge contribuise la *inventarea* celor mai multe dintre ele. Îţi trebuie o încuietoare a naibii de bună ca să încurci un lăcătuş. El participase la *instalarea* multor sisteme majore. Lăsase în urmă informatori, pitiţi în programe.

Atunci când programele erau modificate, calculatorul *însuşi* trimitea informaţia respectivă unui sistem sigur, pe care Kluge îl putea goli mai târziu. Este ca şi cum ai cumpăra cel mai mare, mai rău şi mai bine antrenat câine de pază. Iar apoi, noaptea, vine tipul care l-a antrenat pe câine, îl mângâie pe cap şi te lasă în fundul gol.

Continuă în aceeaşi notă. Mă tem că atunci când Lisa începea să vorbească despre calculatoare, nouăzeci la sută din creierul meu trecea pe poziţia închis.

— Aş vrea să ştiu ceva, Osborne, zise Lisa.

— Ce anume?

— Care este rolul meu aici? Trebuie să rezolv cazul ăsta pentru tine, sau trebuie să readuc sistemul în starea în care poate fi utilizat de un cunoscător?

Osborne căzu pe gînduri.

— Ceea ce mă îngrijorează, continuă ea, este că-mi bag nasul printr-o grămadă de bănci de date interzise. Mi-e frică să nu-mi bată cineva la uşă şi să-mi pună cătuşe. Şi *tu* ar trebui să-ţi faci griji. Există agenţii cărora nu le-ar conveni ca un poliţist din serviciul criminalistic să le răscolească afacerile.

Osborne se încruntă. Poate că asta şi dorise fata.

— Şi ce ar trebui să fac? mârâi el. Să te rog să rămâi?

— Nu. Vreau doar autorizaţia ta. Nu trebuie nici măcar să fie scrisă. Doar să spui că eşti în spatele meu.

— Fii atentă. Din punctul meu de vedere, al districtului LA şi al statului California, casa aceasta nu există. Aici nu este nici un teren. Nu apare pe hârtiile primăriei. Locul e o ţară-a-nimănui legală. Dacă cineva te poate autoriza să foloseşti ceea ce se află aici, acela sunt numai eu, pentru că sunt convins că aici s-a comis o crimă. De aceea, dă-i drumul mai departe.

— Nu pare prea oficial, reflectă ea.

— Altceva tot n-o să capeţi. Ai mai găsit şi alte lucruri?

Lisa se întoarse către calculator şi bătu o vreme pe taste. În curând, se porni o imprimantă şi fata se lăsă pe spate. Am privit ecranul ei. Scria: ţuci posterior-p. Mi-am amintit că „a ţuca" însemna „a săruta". Mda, tipii aveau jargonul lor aparte. Lisa m-a văzut şi a zâmbit.

— Nu tu, rosti ea încetişor. El.

N-aveam nici cea mai vagă idee despre ce vorbea.

Osborne îşi luă imprimata şi se pregăti de plecare. Însă în prag se întoarse pentru a da ultimele dispoziţii.

— Dacă descoperi vreo dovadă că nu s-a sinucis, anunţă-mă.

— Bine. Nu s-a sinucis.

Pentru o clipă, Osborne nu înţelese.

— Vreau dovezi.

— Păi... le am, dar pesemne nu le poţi folosi. Nu el a scris mesajul acela ridicol de sinucidere.

— De unde ştii?

— Am ştiut-o din prima zi când am ajuns aici. Am pus calculatorul să afişeze programul. După aceea, l-am comparat cu stilul lui Kluge. Nici vorbă să-l fi scris el. E strâns al naibii. Nici un rând liber. Kluge nu şi-a ales degeaba porecla. Ştii ce înseamnă?

— Inteligent, am răspuns eu.

— Literal. De fapt, este denumirea unui... dispozitiv, Rube Goldberg. Ceva extrem de complicat. Ceva care merge, dar din cu totul alt motiv decât cel normal. Într-un program, noi „klugăm" greşelile. Este vaselina programatorilor.

— Şi? făcu Osborne.

— Programele lui Kluge erau nişte zăpăceli. Pline de clopoţei şi fluieraşi cu care nu-şi mai bătea capul să-i cureţe. Tipul era un geniu iar programele lui mergeau, deşi te-ntrebi cum naiba reuşeau. Rutine atât de tembele că ţi se zbârleşte pielea. Aiureli şi bube. Însă programele bune sânt atât de rare încât până şi rebusurile lui erau mai valabile decât programele super-verificate ale celor mai mulţi indivizi.

Bănuiam că nici Osborne nu pricepea mai mult decât mine.

— Deci te bazezi pe stilul lui de programare...

— Exact. Din păcate, cred că vor trece cel puţin zece ani până când aşa ceva va fi valabil în faţa tribunalului, ca amprentele sau grafologia. Însă dacă ai idee de programare, îţi dai seama imediat. Altcineva a redactat scrisoarea aia de sinucidere - dar, să ştii că a fost

cineva al dracu' de priceput. Programul respectiv lista ultima lui dorinţă şi testament ca o subrutină. Iar programul îi aparţine în mod clar *lui*. I se simte stilul peste tot. Şi-a petrecut ultimii cinci ani, spionându-i pe vecini, ca un fel de hobby. A intrat prin dosare militare, şcolare şi de muncă, prin impozite şi conturi de bancă. Iar de-a lungul a trei străzi, fiecare telefon era transformat într-un dispozitiv de ascultat.

A fost al naibii de curios.

— A menţionat pe undeva de ce a făcut-o? întrebă Osborne.

— Cred că nu era doar pe jumătate ţicnit... Poate că avea o înclinaţie spre sinucidere. Oricum, nu-şi făcea prea mult bine cu toate pilulele alea pe care le lua. Însă se pregătea de moarte, iar Victor a fost singurul căruia a considerat că merita să-i lase totul. Aş fi crezut că s-a sinucis, dacă n-ar fi existat scrisoarea. N-a scris-o el. Sînt gata să bag mâna în foc.

În cele din urmă, am scăpat de Osborne şi eu am mers acasă ca să pregătesc cina. Când am terminat, a apărut Lisa. Avea acelaşi apetit extraordinar.

Am pregătit limonadă şi am stat pe veranda mea micuţă, privind cum seara se strânge în jurul nostru.

• • •

M-am trezit în toiul nopţii, transpirat. M-am ridicat în capul oaselor, m-am gândit şi nu mi-au plăcut concluziile la care am ajuns. Mi-am pus halatul şi papucii şi m-am îndreptat spre locuinţa lui Kluge.

Uşa din faţă era iarăşi deschisă. Totuşi, am ciocănit.

Lisa a scos capul de după colţ.

— Victor? S-a întâmplat ceva?

— Nu sunt sigur. Pot intra?

M-a invitat printr-un gest şi am urmat-o în salon. Lângă consola ei se afla o cutie cu pepsi deschisă. Lisa avea ochii roşii.

— Ce-i? a căscat ea.

— Mai întâi, ar trebui să dormi.

A ridicat din umari, apoi a încuviinţat din cap.

— Mda. Nu pot intra în faza corectă. Acum sînt pe diurn. Victor, sunt obişnuită să lucrez la asemenea ore, chiar timp îndelungat, şi nu cred că ai venit aici ca să-mi faci morală, nu?

— Nu. Ziceai că Kluge a fost ucis.

— N-a scris el mesajul de adio. Din cauza aceasta, pare să rămână doar ipoteza crimei.

— M-am întrebat de ce l-ar fi ucic cineva... Nu-şi părăsea niciodată locuinţa, deci trebuie să fi fost ceva legat de calculatoarele lui. Şi tu eşti... mă rog, nu ştiu *ce* anume faci, zău, dar se pare că răscoleşti aceleaşi chestii. Nu există pericolul ca indivizii respectivi să vină şi după tine?

— Indivizi? îşi înălţă ea sprâncenele.

M-am simţit neajutorat. Temerile mele nu erau îndeajuns de fondate ca să aibă sens.

— Nu ştiu... ai pomenit de agenţii...

— Ai văzut ce l-a impresionat pe Osborne chestia asta? Crezi că Kluge a dat peste o conspiraţie, sau că l-a ucis CIA pentru că a aflat prea multe despre cine ştie ce, sau...

— Nu ştiu, Lisa. Mă tem că ţi s-ar putea întâmpla acelaşi lucru.

Surprinzător, mi-a zâmbit.

— Îţi mulţumesc, Victor. Nu voiam să recunosc faţă de Osborne, dar mi-am făcut şi eu griji.

— Şi, ce ai de gând să faci?

— Să stau aici şi să muncesc mai departe. Să ştii că m-am gândit cam ce aş putea face ca să mă apăr. Am ajuns la concluzia că ar fi zadarnic.

— Trebuie să existe ceva...

— Am un revolver, dacă la asta te gândeşti. Dar, ia adu-ţi aminte... Kluge a murit în plină zi. Nimeni n-a fost văzut intrând sau ieşind din casă. M-am întrebat: cine poate intra într-o casă în plină zi, să-l împuşte pe Kluge, să programeze mesajul de sinucidere şi să plece, fără să lase nici o urmă?

— Cineva foarte bun.

— Al dracu' de bun. Atât de bun încât o amărăşteancă nu prea are şanse să-l oprească dacă el vrea să-i facă felul.

M-a şocat, atât prin cuvintele folosite cât şi prin aparenta nepăsare faţă de soarta ei. Totuşi, spusese că-şi făcuse griji.

— Atunci trebuie să te opreşti. Să pleci de aici.

— Nu mă las manevrată, îmi răspunse. Cuvintele aveau un ton de finalitate. M-am gîndit la câteva lucruri pe care i le puteam spune dar le-am respins pe toate.

— Ai putea cel puţin... să încui uşa din faţă, am încheiat jalnic.

Râse şi mă sărută pe obraz.

— Aşa o să fac, Yank. M-a mişcat grija ta. Pe cuvânt.

Am privit-o închizând uşa înapoia mea, am ascultat cum a încuiat-o, apoi m-am îndreptat spre casă, sub lumina lunii. La jumătatea drumului, m-am oprit. Îi puteam sugera să stea în camera mea cea liberă. M-aş fi putut oferi să rămân cu ea în locuinţa lui Kluge.

Nu, am hotărît. Probabil că ea ar fi bănuit altceva.

Abia după ce ajunsesem în pat, mi-am dat seama, cu puţin regret şi ceva mai mult dezgust faţă de propria mea persoană, că ar fi avut toate motivele să bănuiască altceva.

Iar eu aveam exact de două ori mai mulţi ani decât ea.

• • •

Mi-am petrecut dimineaţa în grădină, plănuind meniul serii. Îmi plăcuse întotdeauna să gătesc, dar cinatul cu Lisa devenise, rapid, momentul de vârf al zilei mele. Nu numai asta, însă îl consideram deja ca fiind ceva normal. De aceea, am recepţionat o lovitură dureroasă, pe la amiază, când, privind afară, am văzut că maşina ei dispăruse.

M-am grăbit spre casa lui Kluge. Uşa din faţă era deschisă. Am inspectat rapid casa. N-am găsit nimic până în dormitor, unde hainele ei erau împăturite grijuliu pe podea.

Tremurând, am ciocănit la uşa Lanierilor. Mi-a răspuns Betty, care mi-a intuit imediat agitaţia.

— Fata din casa lui Kluge, i-am spus. Mi-e frică să nu i se fi întâmplat ceva... Poate că ar fi mai bine să chemăm poliţia.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Betty, uitându-se peste umărul meu. Te-a chemat ea? Văd că nu s-a întors încă...

— Să se întoarcă?

— Am văzut-o plecând acum vreo oră. Are o maşină grozavă

Simţindu-mă ca un idiot, am încercat să bagatelizez totul, dar am surprins o anume căutătură în ochii lui Betty. Cred că i-ar fi plăcut să mă bată încurajator pe spate. M-a enervat.

Lisa îşi lăsase hainele, deci avea să revină.

Mi-am repetat lucrul acesta, apoi m-am dus să fac o baie, cât mai fierbinte.

• • •

Când am răspuns ciocăniturilor, deschizând uşa, Lisa stătea în prag, ţinînd în fiecare mână o pungă de la băcănie şi abordând obişnuitul ei zâmbet orbitor.

— Am vrut să fac asta ieri, dar mi-am amintit abia atunci când ai venit; ştiu că mai întâi ar fi trebuit să te invit, însă am vrut să-ţi fac o surpriză şi m-am dus să cumpăr câteva chestii pe care nu le ai în grădină şi nici printre mirodenii...

Vorbea într-una, pe când golea pungile în bucătărie. N-am scos nici un cuvânt. Lisa purta un tricou nou. Avea pe el un V mare, iar dedesubt imaginea unui ciocan urmat de litera „p" mic. Am privit atent tricoul pe când ea continua să pălăvrăgească. V, ciocan-p. Eram decis să n-o întreb ce însemna.

— Îţi place bucătăria vietnameză?

M-am uitat la ea şi, în sfârşit, mi-am dat seama cât era de agitată.

— Nu ştiu, i-am răspuns. N-am mâncat niciodată. Totuşi, îmi plac mâncărurile chinezeşti, japoneze şi indiene. Îmi place să încerc lucruri noi.

Ultima afirmaţie era o minciună, dar nu atât de teribilă pe cât ar fi putut să fie. Încerc reţete noi, iar gusturile mele în privinţa mâncării sînt mai degrabă catolice. Nu mă aşteptam să am cine ştie ce necazuri cu gastronomia Asiei de sud-est.

— Bun, când o să termin, tot n-o să-ţi dai seama, râse ea. Mama era pe jumătate chinezoaică. Aşa încât, o să capeţi mîncare din pudel.

Ridică ochii, îmi văzu expresia feţei şi râse din nou.

— Am uitat... Ai fost în Asia. Nu,

Yank, n-o să te servesc cu carne de câine.

• • •

O singură chestie a fost intolerabilă : beţişoarele. Le-am folosit cât am putut mai mult, apoi le-am lăsat deoparte şi am luat o furculiţă.

— Scuză-mă, i-am spus. Se pare că reprezintă o problemă pentru mine.

— Le foloseşti foarte bine.

— Am avut destul timp să învăţ.

Mâncarea era foarte bună şi i-am spus-o. Fiecare fel era o revelaţie, diferit de orice altceva ce mâncasem vreodată. Către sfârşitul mesei, am cedat şi am întrebat-o:

— „V" vine de la „victorie"?

— Poate...

— Beethoven? Churchill? Al doilea război mondial?

Mi-a zâmbit.

— O poţi considera o provocare, Yank.

• • •

— Te sperii, Victor?

— La început, m-ai speriat.

— Figura mea, nu?

— E vorba de o fobie generalizată faţă de orientali. Cred că sânt un rasist. Nu pentru că aş dori să fiu...

Încuviinţă tăcută în întuneric. Ne aflam din nou pe verandă, dar soarele apusese de mult. Nu mai îmi amintesc despre ce discutasem atâta vreme. Oricum ne ţinuse prinşi.

— Şi eu am aceeaşi problemă, rosti ea.

— Teama de orientali? încercai eu o glumă.

— De cambodgieni. Mă lăsă câteva clipe să diger informaţia apoi continuă: Când Saigonul a căzut, am fugit în Cambodgia. Mi-au trebuit doi ani, cu halte atunci când Khmerii Roşii m-au băgat în lagărele de muncă forţată. Să ştii că am avut noroc că mai trăiesc.

— Credeam că acum îi spun Kampuchia.

Lisa scuipă. Nu sunt nici măcar sigur că îşi dăduse seama ce făcuse.

— Republica Populară a Câinilor Sifilitici. Nord-coreenii te-au tratat nasol de tot, aşa-i, Victor?

— Da.

— Coreenii sînt limbişti.

Cred că am privit-o surprins, deoarece a chicotit.

— Voi, americanii, aveţi un complex de vinovăţie vizavi de rasism. De parcă voi l-aţi inventat şi nimeni alţii - poate cu excepţia sud-africanilor şi a naziştilor - nu l-au mai pus în aplicare atât de asiduu ca voi. În plus, nu puteţi deosebi între două chipuri galbene, de aceea consideraţi rasele galbene un bloc omogen. În realitate, orientalii sunt printre cei mai rasişti indivizi de pe faţa Pământului. Vietnamezii îi urâseră pe cambodgieni de o sută de ani. Chinezii îi detestă pe japonezi. Coreenii îi urăsc pe toţi. Şi *toţi* îi urăsc pe „chinezii etnici". Chinezii sunt evreii orientului.

— Am mai auzit asta.

Lisa încuviinţă, pierdută în propriile ei gânduri.

— Iar eu îi urăsc pe toţi cambodgienii, vorbi în cele din urmă. Aidoma ţie, n-aş dori să-i urăsc. Majoritatea celor care au suferit în lagăre erau cambodgieni. Pe cei care au iniţiat genocidul, pe lepădăturile lui Pol Pot, pe ăia ar trebui să-i urăsc. Mă privi: Dar uneori nu prea avem de ales în chestii de-astea, nu-i aşa, Yank?

• • •

Ziua următoare, am trecut pe la ea după-amiaza. Se mai răcorise, dar în văgăuna ei întunecată era tot cald. Nu-şi schimbase tricoul.

Mi-a spus câte ceva despre calculatoare. Când m-a lăsat să mă joc pe taste, m-am pierdut repede. Am decis împreună că nu trebuia să-mi fac iluzii în legătură cu o carieră de programator.

Una dintre chestiile pe care mi le-a arătat se numea modem, prin intermediul căruia putea lua legătura cu alte calculatoare din întraga lume. „Interfaţă" cu cineva de la Stanford pe care nu-l întâlnise niciodată şi pe care-l cunoştea doar ca „Bubble Sorter". Schimbară fel de fel de mesaje între ei.

La sfârşit, Bubble Sorter scrise „bye-p". Lisa bătu „A".

— Ce înseamnă A? am întrebat-o.

— Adevărat. Înseamnă „da", însă „da" ar fi prea direct pentru un programator.

— Mi-ai explicat ce înseamnă „byte". Ce este „bye-p"?

Mă privi cu seriozitate.

— O întrebare. Dacă pui „p" după un cuvânt, îl transformi într-o întrebare. „Bye-p" înseamnă că Bubble Sorter mă întreba dacă vreau să închei. Să întrerup discuţia... Bye?

Am căzut pe gânduri.

- Şi cum traduci „ţuci posterior-p'?

— Nu vrei să mă pupi în cur? Nu uita: era adresată lui Osborne.

I-am privit iarăşi tricoul, apoi ochii, care erau serioşi şi senini. Aştepta, cu mâinile în poală.

Sex-p.

— Da, am spus. Aş vrea.

Lisa îşi lăsă ochelarii pe masă şi trase tricoul peste cap.

•••

Am făcut dragoste în patul hidraulic al lui Kluge. Eram puţin nervos în privinţa respectivă - trecuse mult, mult timp. După aceea, am fost atât de fascinat de atingerea, mirosul şi gustul ei, încât am luat-o puţin razna. Aparent, Lisei nici nu-i păsa. În cele din urmă, am terminat, scăldaţi în sudoare. Lisa se rostogoli pe o parte, se ridică şi merse la fereastră. Deschise geamul şi un val de aer se revărsă peste mine. După aceea, puse un genunchi în pat, se aplecă deasupra mea şi luă un pachet de ţigări de pe noptieră. Îşi aprinse o ţigară.

— Sper că nu eşti alergic la fum.

— Nu. Tatăl meu era fumător. Dar nu ştiam că fumezi...

— Numai după, zâmbi ea. Trase adânc din ţigară. În Saigon toată lumea fuma.

Se întinse pe spate lângă mine şi am rămas aşa, transpiraţi, ţinându-ne de mână. Ea îşi desfăcu picioarele astfel încât mă atinse cu laba piciorului. Părea un contact suficient. Am privit fumul înălţându-se dinspre mâna ei dreaptă.

— Nu m-am mai simţit cald de treizeci de ani, i-am spus. Am fost înfierbântat, dar niciodată nu m-am simţit cald. Acum simt căldură.

—Povesteşte-mi, zise ea.

I-am povestit, pe cât am putut mai bine, întrebându-mă dacă acum avea să dea rezultate. După treizeci de ani, istoria mea nu mai sună atât de oribilă. În răstimpul acesta s-au petrecut multe. Chiar în perioada aceea, existau oameni întemniţaţi, suferind în condiţii la fel ca şi mine. Panoplia opresiunilor continuă să fie aceeaşi. Nu mi se întâmplase nimic,fizic vorbind, care să justifice treizeci de ani de schimnicie.

— Am fost grav rănit, i-am spus. Fractură de craniu. Din cauza asta, mai am încă... probleme. În Coreea, vremea poate deveni foarte rece şi niciodată nu mi-a fost suficient de cald. Mai rea a fost chestia cealaltă. Ceea ce acum se numeşte „spălatul creierelor".

Noi nu ştiam ce este. N-am putut înţelege nici chiar după ce un bărbat le spusese tot ce ştia că ne vor întreba. Ne ţineau treji. Ne dezorientau... Unii dintre noi au semnat mărturisiri, au inventat fel de fel de chestii, dar nimic nu era îndeajuns. Te măcinau într-una.

Eu nu mi-am dat seama niciodată. Cred că nu puteam înţelege un rău atât de mare. Însă atunci ne-au trimis înapoi, iar unii dintre prizonieri nu mai voiau să se întoarcă... pur şi simplu, *nu voiau* să plece, atunci am crezut...

A trebuit să mă opresc. Lisa se ridică, trecu iute în celălalt capăt al patului şi începu să-mi maseze picioarele.

— Am simţit pe pielea mea ceea ce aveau să păţească, mai târziu, tipii din Vietnam. Numai în cazul nostru, lucrurile s-au petrecut pe dos. Ei au fost eroi, iar prizonierii...

— N-ai cedat, rosti ea. Nu fusese o întrebare.

— Nu.

— Ar fi fost şi mai rău.

Am privit-o. Îmi apăsase talpa piciorului pe abdomenul ei neted, ţinându-mă de călcâi, în vreme ce cu cealaltă îmi masa degetele de la picior.

— Cei din ţară au fost şocaţi, am continuat eu. N-au înţeles ce însemna spălatul creierelor. Am încercat să le explic. Mi s-a părut că eram privit în mod ciudat. După o vreme, am încetat s-o mai fac. Iar despre altceva, n-aveam

ce să vorbesc.

Acum câţiva ani, armata şi-a schimbat politica. Nu mai au pretenţia să rezişti la condiţionările psihologice. Poţi spune, sau semna, orice.

Lisa mă privi, continuă masajul şi încuviinţă încetişor din cap. În cele din urmă, vorbi:

— În Cambodgia era foarte cald. Îmi spuneam într-una că, după ce voi ajunge în SUA, o să locuiesc în Maine, sau altundeva unde ninge. Iniţial, am mers în Cambridge, dar am constatat că zăpada nu-mi plăcea.

Mi-a povestit şi ea. După ultimele cifre auzite de mine, acolo muriseră un milion de oameni. O ţară întreagă avea spume în colţul gurii şi trăgea în tot ce mişca. Semăna cu unul din rechinii aceia despre care aţi citit, care, cu burta despicată, se face covrig şi începe să-şi devoreze propriile măruntaie.

Lisa mi-a povestit cum fuseseră forţaţi să construiască o piramidă din capete retezate. Erau douăzeci de oameni şi lucraseră o zi întreagă sub soarele arzător, ridicând piramida până la înălţimea de trei metri, când aceasta se prăbuşise. Dacă vreunul dintre ei se oprea din lucru, propriul său cap era adăugat piramidei.

— Pentru mine nu însemna nimic. Era pur şi simplu o muncă de făcut. Deja, eram destul de sărită de pe fix. Nu mi-am revenit decât după ce am trecut graniţa Thai.

Supravieţuirea ei, în sine, părea un miracol. Trecuse prin mai multe grozăvii decât îmi puteam imagina. Şi le străbătuse cu bine. Mă făcea să mă simt mic. Când avusesem vârsta ei, construisem deja temniţa în care locuiam de atunci. I-am spus asta.

Parţial se datorează pregătirii, zise ea. Ce aştepţi de la viaţă... ce a reprezentat viaţa ta până atunci... Ai spus-o singur. Coreea însemna ceva nou pentru tine. Nu zic că eu eram pregătită pentru Cambodgia dar, până atunci, viaţa mea nu fusese tocmai lipsită de griji. Sper că n-ai crezut că-mi câştigasem existenţa vânzând mere pe stradă.

Continua să-mi maseze labele picioarelor, privind imagini pe care eu nu le puteam zări.

— Câţi ani aveai când a murit mama ta?

— Au omorît-o în 1968, pe vremea lui Tet. Aveam zece ani.

— Vietcongul?

— Cine poate şti? Se trăgeau o mulţime de gloanţe, se aruncau grenade...

Oftă, îmi lăsă piciorul şi rămase nemişcată, un Buda costeliv, fără veşminte.

— Eşti gata s-o mai faci o dată, Yank?

— Nu cred că pot Lisa. Sunt un om bătrân.

Veni peste mine şi se coborî cu bărbia chiar sub sternul meu, aranjându-şi sânii în locul cel mai plăcut cu putinţă.

— O să vedem, chicoti Lisa. Există un act sexual la care sunt destul de pricepută, şi sunt sigură c-o să te facă iarăşi tânăr. Dar, cam de vreun an, n-am mai fost în stare să-l fac din cauza ăstora... Îşi ciocăni aparatul de îndreptat dinţii. Ar fi ca şi cum ţi-ai băga-o într-o drujbă. De aceea, îţi fac chestia asta... Eu îi zic „turneul prin valea siliconului".

Începu să-şi deplaseze corpul în sus şi în jos, doar cu câţiva centimetri. Clipi inocentă de câteva ori, apoi izbucni în râs.

— În sfârşit, te pot vedea. Sînt groaznic de mioapă.

Am lăsat-o aşa o vreme, apoi am înălţat capul.

— Ai zis silicon?

— Îmhî... Doar nu credeai că sunt adevărate, nu?

I-am mărturisit că aşa crezusem.

— Din tot ce mi-am cumpărat, cred că astea m-au făcut cea mai fericită. Nici maşina nu m-a bucurat atâta.

— De ce-ai făcut-o?

— Te deranjează?

Nu mă deranja şi i-am spus-o. Eram însă curios.

— Pentru că era ceva sigur. În Saigon eram tot timpul nervoasă că nu-mi creşteau. Aş fi putut trăi binişor ca prostituată, dar eram prea înaltă, prea slabă şi prea urâtă. Apoi, în Cambodgia, am avut noroc. O vreme am reuşit să trec drept băiat. Altfel, aş fi fost violată

mult mai des. În Thailanda ştiam că trebuie să ajung în vest, indiferent pe ce cale, iar când ajungeam acolo aveam să cumpăr cea mai bună maşină, să mănânc oricând doream şi orice doream, şi să achiziţionez cele mai grozave ţâţe. Nu-ţi poţi închipui cum se vede occidentul din lagăr. Locul unde îţi poţi cumăra ţâţe!

Privi în jos, între ele, după aceea se uită la mine.

— Se pare că a fost o investiţie bună, remarcă ea.

— Trebuie să recunosc că fac treabă...

• • •

Am decis, de comun acord, ca Lisa să-şi petreacă nopţile la mine. Unele probleme din locuinţa lui Kluge implicau echipamente care trebuiau încărcate, fizic, însă multe le putea rezolva utilizând un terminal de telecomandă şi un vraf de software. Am ales unul din calculatoarele cele mai bune ale lui Klüge şi vreo duzină de periferice, şi le-am instalat pe toate pe o măsuţă din dormitorul meu.

De fapt, amândoi ştiam că nu era cine ştie ce mare protecţie, dacă cei care-l lichidaseră pe Kluge hotărau s-o ucidă şi pe ea. Totuşi, eu mă simţeam mai liniştit, şi cred că şi Lisa.

La o zi după mutarea ei, în faţa casei mele s-a oprit o furgonetă şi doi tipi au început să descarce un pat hidraulic enorm. Lisa a început să râdă cu poftă, dar s-a oprit cînd mi-a zărit expresia.

— Auzi, nu cumva foloseşti calculatoarele lui Kluge ca să...?

— Linişteşte-te, Yank. Tu cum crezi că mi-am permis Ferrari?

— M-am întrebat şi eu...

— Dacă eşti într-adevăr expert în scris programe, poţi câştiga o grămadă de bani. Sînt proprietara propriei mele companii. Însă fiecare programator fură de ici, de colo, câte o şmecherie. Şi eu am folosit câteva metode Kluge.

— Şi n-o mai faci?

Lisa înălţă din umeri.

— Cine fură o dată, nu se mai opreşte, Victor. Ţi-am zis că n-am avut succes cu făcutul trotuarului.

• • •

Lisa nu avea nevoie de prea mult somn.

Ne sculam la şapte dimineaţa, iar eu pregăteam micul dejun. După aceea, lucram amândoi o oră sau două în grădină. Ea se ducea în casa lui Kluge; la amiază îi aduceam câteva sandvişuri şi o mai vizitam de câteva ori în cursul zilei. O făceam pentru propria mea linişte; nu stăteam mai mult de un minut. În unele după-amieze, târguiam sau făceam curăţenie prin casă, iar la ora şapte unul dintre noi pregătea cina. O făceam pe rînd. Eu am învăţat-o „bucătăria americană", iar ea m-a învăţat câte puţin din toate. Se plângea de lipsa unor ingrediente importante din magazine. Nu existau câini, bineînţeles, dar Lisa pretindea că avea nişte reţete grozave pentru maimuţă, şarpe şi şoarece. N-am ştiut niciodată dacă mă lua peste picior.

După cină, rămânea la mine. Stăteam de vorbă, făceam dragoste, făceam baie.

Lisei îi plăcea cada mea. Era singura modificare pe care o făcusem în casă şi singurul meu lux. O instalasem - fiind obligat să extind camera de baie ca să încapă - în 1975, şi nu regretasem niciodată. Ne îmbăiam de la douăzeci de minute până la o oră, închizând şi deschizând robinetele şi jeturile de aer, spălându-ne unul pe celălalt, chicotind ca nişte puştani. O dată am pus spumă de baie şi am făcut un munte înalt de un metru şi jumătate, apoi l-am distrus, împroşcând peste tot cu apă. De cele mai multe ori, mă lăsa să-i spăl părul lung şi negru.

Lisa nu avea nici un viciu. Era ordonată şi curată, îşi schimba hainele de două ori pe zi şi nu lăsa nici măcar un pahar murdar în chiuvetă. Spăla cada întotdeauna după ce făcea baie. Nu bea decât cel mult două pahare de vin.

Mă simţeam ca Lazăr.

• • •

Osborne a mai venit de trei ori în următoarele două săptămâni. Lisa se întâlnea cu el în locuinţa lui Kluge şi-i

comunica ultimele noutăţi aflate. Deja începuse să se adune o listă întreagă.

— La un moment dat, mi-a spus ea după una din vizitele lui Osborne, Kluge a avut un cont de nouă *trilioane* de dolari la o bancă new-yorkeză. Cred că a făcut-o numai ca să vadă dacă poate aşa ceva. A menţinut contul o zi, a încasat dobânda şi a transferat-o la o bancă din Bahamas, apoi a distrus contul. Care, oricum, nu existase niciodată.

La rândul lui, Osborne îi povestea mersul anchetei - care stătea pe loc - şi despre situaţia bunurilor lui Kluge, care era haotică. Fel de fel de agenţii îşi trimiseseră oamenii să investigheze. Veniseră şi câţiva de la FBI, dorind să preia ei cercetările. Lisa, atunci când vorbea despre calculatoare, avea puterea să înceţoşeze minţile oamenilor. Începea, explicând ceea ce făcea ea, în termeni atât de absconşi încât nimeni n-o putea înţelege. Uneori atâta era de ajuns. Dacă nu era suficient, dacă ceilalţi erau încăpăţânaţi, se dădea la o parte şi-i lăsa să încerce să se descurce prin capcanele lui Kluge. Îi lăsa să privească îngroziţi cum, din neant, apăreau dragoni care mâncau toate datele de pe o dischetă, apoi tipăreau pe ecran: „Puţulică proastă!"

— Îi mai trişez, mi-a mărturisit Lisa. Le dau nişte chestii unde *ştiu* că se vor împiedica, pentru că m-am împiedicat şi eu în ele. Eu am pierdut cam patruzeci la sută din datele stocate de Kluge. Ei însă pierd sută la sută. Ar trebui să le vezi mutrele când Kluge aruncă o bombă logică în toată munculiţa lor. Al doilea tip a dat de pământ o imprimantă de trei mii de dolari. După aia a încercat să mă mituiască să nu scap nici o vorbă.

Când o agenţie federală a trimis un expert de la Stanford, iar tipul n-a părut îngrijorat de faptul că distrugea tot ce atingea, ferm convins că, până la urmă, *avea* să descâlcească totul, Lisa i-a arătat cum pătrunsese Kluge în calculatorul principal al fiscului din Washington, dar a neglijat să-i menţioneze şi cum ieşise. Tipul s-a încurcat într-un program de pază. În decursul zbaterilor sale, se păru că ştersese toate înregistrările fiscale de la litera S la W. Lisa îl lăsase să creadă aşa vreme de o jumătate de oră

— Credeam c-a făcut infarct, mi-a spus ea. S-a făcut alb ca varul şi nu mai putea vorbi. După aceea i-am arătat unde avusesem grijă - cu obişnuita mea prevedere - să se înregistreze datele respective, i-am explicat cum să le pună la loc şi cum să îmblânzească paza. A şters-o imediat după aceea. În curând, are să-şi dea seama că *nu poţi* distruge atâtea informaţii, decât poate cu dinamita, datorită dublurilor şi limitelor de derulare ale programului. Totuşi, nu cred că se va mai întoarce.

— Mie mi se pare un fel de joc video extravagant.

— Este, într-un fel. De fapt, seamănă mai mult cu „Temniţe şi Dragoni". Este un şir nesfârşit de camere închise, cu primejdii dincolo de fiecare uşă. N-ai curaj să faci un pas dintr-o dată. Faci câte *o sutime* de pas. Îţi pui întrebări de forma: Bun, asta nu-i o întrebare, dar dacă mi-ar veni în minte să pun întrebarea asta - ceea ce nu voi face - referitoare la ce s-ar putea întâmpla dacă m-am uitat la uşa aia - pe care n-o ating, nu sunt nici măcar în camera de alături - ce crezi că ai putea face?". Iar programul rumegă chestia asta, hotărăşte dacă îndeplineşti condiţiile ca să capeţi o tartă cu frişcă în faţă, apoi fie că o azvârle, fie că permite să afli cum s-ar *putea* trece de la pasul A la pasul A prim. Atunci zici: „Buun, poate că mă uit la uşa aia". Iar uneori programul zice: „Te-ai uitat, te-ai uitat, escroc nenorocit!" Şi încep focurile de artificii.

Suna ca o prostie, dar cred că a fost cea mai bună explicaţie pe care mi-a oferit-o vreodată asupra lucrurilor pe care le făcea ea.

— Tu îi spui totul, Lisa? am întrebat-o.

— Păi, nu chiar totul. N-am pomenit de cei patru cenţi.

Patru cenţi? Oh, Dumnezeule!

— Lisa, eu n-am vrut, eu n-am cerut aşa ceva, mai bine...

— Potoleşte-te, Yank. N-o să se întâmple nimic.

— Ai păstrat înregistrări după toate, nu?

— Cam asta fac eu toată vremea. Îi

descifrez înregistrările.

— De cât timp ştiai?

— De cei şapte sute de mii de dolari? Erau în prima dischetă pe care am decodificat-o.

— Vreau să-i dau înapoi.

Lisa s-a gândit, apoi a scuturat din cap.

— Victor, în momentul acesta a încerca să scapi de ei este mai periculos decât a-i păstra. Iniţial, au fost bani fictivi. Acum însă au o istorie. Fiscul crede că ştie de unde provin. Se opresc impozite pe ei. Statul Delaware este convins că au fost descoperiţi de o corporaţie legală. O firmă de avocatură din Illinois a primit bani ca să rezolve cazul. Banca ta îţi plăteşte dobândă pe ei. Nu spun că ar fi imposibil să te întorci şi să ştergi totul, dar eu una n-aş încerca. Sunt pricepută, totuşi n-am clasa lui Kluge.

— Cum a putut face toate chestiile astea? Zici că erau bani fictivi. Nu în modul acesta credeam eu că lucrează banii. Îi putem lua aşa, din vânt?

Lisa a mângâiat consola calculatorului şi a zâmbit.

— Aici sînt banii, Yank, a spus ea şi ochii i-au sclipit.

•••

Noaptea, Lisa lucra la lumina lumânărilor, ca să nu mă deranjeze. Asta avea să-mi fie fatal. Bâtea pe taste fără să se uite la ele, iar lumânarea îi trebuia doar când căuta prin soft.

Aşa adormeam în fiecare noapte, privindu-i trupul zvelt scăldat în sclipirea lumânării. Îmi reaminteam întotdeauna de unt topit, picurând peste boabe de porumb prăjit. Lumină aurie peste piele aurie.

Sunt urâtă, îşi spuse ea. Slăbănoagă... Într-adevăr, era slăbuţă. Îi puteam zări coastele, atunci când stătea cu spatele incredibil de drept, cu stomacul supt şi bărbia ridicată. Lucra complet goală, aşezată în poziţia lotus. Nu se mişca minute în şir, cu palmele pe coapse, apoi se încorda, gata parcă să fărâme tastele. Însă atingerea ei era lină, aproape neauzită. Părea mai degrabă yoga decât programare. Ea afirma că intra în transă atunci când făcea chestiile cele mai bune.

Mă aşteptasem la ascuţimi osoase, coate şi genunchi proeminenţi. Nu era aşa. Apreciasem că avea cu vreo cinci kilograme mai puţin decât ar fi trebuit, şi tot nu ştiam unde le pusese. Lisa era însă moale, cu rotunjimi, şi puternică dedesubt.

Nimeni nu avea să-i spună vreodată „atrăgătoare". Puţini aveau să-i zică măcar „frumuşică". Cred că vinovat era aparatul de îndreptat dinţii. Sărea în ochi, atrăgând atenţia asupra unei imagini mai puţin plăcute.

Dar pielea ei era extraordinară. Avea cicatrici. Nu atât de multe pe cât mă aşteptasem. Părea că se vindecă repede şi bine.

Eu credeam că era minunată.

Tocmai îmi terminasem rondul de noapte, când privirea mi-a fost atrasă de lumânare. M-am uitat la ea, apoi am încercat să privesc în altă parte.

Lumânările fac uneori aşa... Nu ştiu de ce. În aerul nemişcat, cu flacăra perfect verticală, încep să pâlpâie. Flacăra creşte, după aceea scade sus şi jos, sus şi jos, strălucitoare, într-un ritm regulat, două sau trei pâlpâiri pe secundă...

... şi am încercat s-o strig, dorind ca lumânarea să-şi oprească pâlpâitul regulat, dar deja nu mai puteam vorbi...

... am putut doar icni şi am mai încercat o dată, străduindu-mă din răsputeri să urlu, să zbier, să-i spun să nu se sperie şi am simţit greaţa strângându-se...

•••

Am simţit gustul de sânge. Am inspirat prudent şi n-am mirosit vomă, urină sau fecale. Luminile din plafon erau aprinse.

Lisa stătea în genunchi, aplecată deasupra mea, cu chipul foarte aproape. O lacrimă mi-a căzut pe frunte. Stăteam întins pe spate, pe covor.

— Victor, mă auzi?

Am încuviinţat din cap. Ţineam în gură o linguriţă. Am scuipat-o afară.

— Ce s-a întâmplat? Acum eşti

bine?

Am încuviinţat din nou şi m-am străduit să vorbesc.

— Stai liniştit. Ambulanţa este pe drum.

— Nu. Nu-i nevoie.

— Este pe drum. Stai liniştit şi...

— Ajută-mă să mă ridic.

— Nu încă... Nu eşti pregătit.

Avea dreptate. Am încercat să mă ridic dar am căzut imediat înapoi. Am rămas aşa, răsuflând adânc. Apoi s-a auzit soneria.

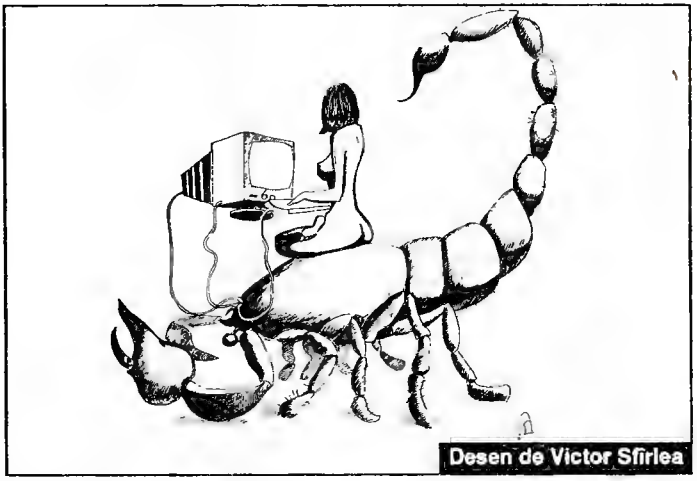

Desen de Victor Sfirlea

Lisa se ridică şi porni spre uşă. Am reuşit s-o prind de gleznă. Se aplecă iarăşi deasupra mea, cu ochii mari.

— Ce este? Ce s-a mai întâmplat?

— Îmbracă-te, i-am spus. S-a privit surprinsă:

— Ah, da...

•••

I-am trimis la plimbare pe cei de la spital. Ea s-a calmat după ce a făcut cafeaua şi ne-am aşezat la masa din bucătărie. Era ora unu şi mă simţeam încă ameţit. Totuşi nu fusese o criză rea.

Am intrat în baie şi am scos sticluţa de Dilantin pe care o ascunsesem atunci când Lisa se mutase la mine. Am luat o pilulă sub ochii ei.

— Am uitat s-o iau astăzi, i-am spus.

— Pentru că le-ai ascuns. A fost o prostie.

— Ştiu.

Trebuia să fi zis altceva. Nu-mi plăcea s-o văd suferind. Dar suferea deoarece nu mă apăram împotriva atacului ei, însă asta era prea complicat pentru mine imediat după o criză.

— Dacă vrei, poţi să te muţi înpoi, am rostit.

Eram într-o formă extraordinară.

Aşa era şi ea. Se întinse peste masă şi mă scutură de umeri. Mă fixă cu privirea.

— Termină cu rahatu', mi-a zis, iar eu am încuviinţat şi am început să plâng.

Mă lăsă în pace. Cred că aşa a fost mai bine. M-ar fi putut ţine în braţe şi alina, dar mă descurc şi singur.

— De cât timp eşti aşa? mă întrebă în cele din urmă. Din cauza asta ai rămas treizeci de ani în casă?

— Cred că da, am ridicat eu din umeri. Când m-am întors, m-au operat, dar operaţia a înrăutăţit şi mai mult lucrurile.

— Bine. Sunt furioasă pe tine pentru că n-ai pomenit nimic despre asta şi n-am ştiut ce să fac. Vreau să rămân, dar trebuie să-mi spui tot. Atunci n-am să mai fiu furioasă.

Aş fi putut termina totul atunci. Mă mir că n-am făcut-o. De-a lungul anilor, inventasem câteva metode foarte potrivite pentru aşa ceva. Am renunţat însă când am văzut expresia chipului ei. Dorea într-adevăr să rămână. Nu ştiam de ce, dar îmi era de ajuns.

— Linguriţa a fost o greşeală, i-am spus. Dacă ai timp, şi dacă o poţi face fără să-ţi rişti degetele, poţi băga o cârpă. Un prosop... orice. Nu însă un obiect dur. Mi-am explorat gura cu un deget: Cred că mi-am spart un dinte.

— Aşa-ţi trebuie.

M-am uitat la ea şi am zâmbit, apoi am izbucnit amândoi în râs. Lisa ocoli masa şi mă sărută, aşezându-se pe genunchii mei.

— Pericolul cel mai mare îl reprezintă înnecul. În prima parte a

crizei, toţi muşchii îmi devin rigizi. Asta nu ţine prea mult. După aceea, muşchii încep să se contracte şi să se destindă absolut întâmplător. Contracţiile sunt *foarte* puternice.

— Ştiu. Am văzut şi am încercat să te ţin în braţe.

— Să nu faci aşa ceva. Întoarce-mă pe o parte. Stai înapoia mea şi fereşte-te de loviturile braţelor. Dacă poţi, pune-mi o pernă sub cap. Îndepărtează obiectele care m-ar putea răni. Am privit-o în ochi: Îţi subliniez o chestie. Doar *încearcă* să faci lucrurile astea. Dacă devin prea violent, este mai bine să te ţii deoparte. Este mai bine pentru amândoi. Dacă te lovesc şi te ameţesc, n-o să mă poţi ajuta dacă încep să mă înec cu vome.

Continuam s-o privesc direct în ochi. Cred că-mi citise gândurile, deoarece a surâs.

— Scuze, Yank, nu mă păcăleşti. Adică, încerci să fii cât mai dur şi să mă scârbeşti la maxim, ca să...

— ... mă înneci cu o linguriţă, ştiu. Bine, bine, ştiu că am fost prost. Cam asta-i tot. Mi-aş putea muşca limba, sau interiorul obrazului. Nu-ţi face griji în legătură cu asta. Totuşi mai este ceva...

Lisa aşteptă şi m-am întrebat cât de mult să-i spun. Nu puteam face mare lucru, însă dacă era să mor în prezenţa ei nu voiam să rămână cu impresia că fusese vina ei.

— Uneori, trebuie să merg la spital. Uneori, crizele se succed una după alta. Dacă situaţia asta durează prea mult, încetez să mai respir şi creierul moare datorită lipsei de oxigen.

— Asta a durat cam cinci minute, spuse ea alarmată.

— Ştiu. Nu-i o problemă dacă se îndesesc, deoarece avem timp să acţionăm. Însă, dacă nu mai ies dintr-o criză, ci încep imediat o alta, sau dacă vezi că nu mai respir trei sau patru minute, este cazul să chemi o ambulanţă.

— Trei sau patru minute? O să mori mai înainte ca să ajungă ambulanţa....

— Am de ales între asta şi statul la spital. Nu-mi plac spitalele.

— Nici mie.

• • •

În ziua următoare, m-a luat la plimbare în Ferrari. Eram cam nervos, întrebându-mă dacă nu avea să facă vreo nebunie. În realitate, conducea prea încet. Maşinile dinapoia noastră claxonau într-una. Din atenţia exagerată cu care executa fiecare mişcare, îmi puteam da seama că nu şofa de mult timp.

— Mă tem că-mi bat joc de Ferrari, mi-a mărturisit la un moment dat. Nu depăşesc niciodată cincizeci şi cinci la oră.

Am mers la un magazin cu decoraţiuni interioare din Beverly Hills şi Lisa a cumpărat o veioză cu gât flexibil şi de putere mică, la un preţ revoltător.

• • •

În noaptea aceea, mi-a fost greu să adorm. Cred că-mi era teamă să nu mă apuce altă criză, deşi veioza cea nouă a Lisei nu avea s-o deciansează.

O chestie interesantă în legătură cu crizele. Când am început să le am, toţi le spuneau accese. Apoi, treptat, s-au preschimbat în crize, până când „accese" a căpătat o rezonanţă neplăcută.

Cred că-i un semn de bătrâneţe atunci când îţi dai seama că limbajul se transformă.

Existau rafturi întregi de termeni noi. Mulţi defineau lucruri care nici măcar nu existau pe vremea copilăriei mele. De pildă, echipament soft (moale). Întotdeauna îmi închipui o cheie fixă care atârnă bleagă.

— Ce te-a atras la calculatoare, Lisa? am întrebat-o.

Nu schiţă nici un gest. Se concentra perfect atunci când stătea înaintea aparatelor. M-am rostogolit pe spate şi am încercat să dorm.

— Acolo-i puterea, Yank.

Am ridicat ochii. Lisa se întorsese cu faţa spre mine.

— Ai învăţat totul de când ai venit în America?

— Începusem mai devreme. Nu ţi-am pomenit de căpitanul meu aşa-i?

— Nu cred.

— Era un tip ciudat. Îmi dădusem

seama. Acum vreo paisprezece ani. El era american şi m-a plăcut. Mi-a dat un apartament drăguţ în Saigon şi m-a băgat la şcoală.

Mă studie, aşteptând o reacţie. Am rămas nemişcat.

— Era cu siguranţă pedofil şi probabil avea şi tendinţe homosexuale, deoarece aduceam mult cu un băieţel slăbănog.

Din nou aşteptare. De data aceasta, Lisa zâmbi.

— Era bun cu mine. Am învăţat să citesc bine. După aceea, totul este posibil.

— De fapt, nu te întrebasem de căpitanul tău. Te întrebasem ce te-a atras la calculatoare...

— Aşa este...

— E pur şi simplu o meserie?

— La început aşa a fost. Este viitorul, Victor...

— Dumnezeu mi-e martor că am citit chestia asta de nu mai ştiu câte ori.

— E adevărat. Este deja aici. Este o putere, dacă ştii cum s-o utilizezi. Ai văzut ce era Kluge în stare să facă... Cu o chestie din asta poţi face bani grei. Nu să-i câştigi, să-i *faci*, de parcă ai avea o presă de tipărit. Ţii minte, Osborne a menţionat că locuinţa lui Kluge nu există? Te-ai gândit ce înseamnă asta?

— Că a şters-o din memoria băncilor de date...

— Asta a fost primul pas. Totuşi, terenul există în registrul de cadastru, nu crezi? Adică, ţara asta n-a renunţat *complet* la actele de hârtie.

— Deci, la funciar există o dovadă a casei acesteia...

— Nu. Pagina respectivă a fost ruptă din cartea funciară.

— Nu pricep... Kluge nu-şi părăsea niciodată locuinţa.

— Metoda cea mai veche din lume, amice. Kluge a căutat prin memoriile calculatoarelor din DPLA, până a găsit un tip, pe nume Sammy. I-a trimis un cec pentru o mie de dolari, împreună cu o scrisoare în care îi spunea că putea câştiga de două ori mai mult dacă făcea un anumit lucru în arhiva funciară. Sammy n-a înhăţat momeala, şi nici McGee, sau Molly Unger. Însă Little Billy Phipps a înghiţit-o şi a căpătat un cec, exact aşa cum i se promisese; mulţi ani de zile, el şi Kluge au întreţinut o minunată legătură de afaceri. Acum, Little Billy are un Cadillac nou şi n-are nici cea mai mică idee despre cine a fost Kluge, sau unde trăia. Lui Kluge nu-i păsa câţi bani îi cerea. El îi scotea din piatră seacă.

Am căzut pe gânduri. Cred că este adevărat: cu destui bani poţi să faci aproape orice, iar Kluge avea toţi banii din lume.

— I-ai spus lui Osborne despre Little Billy?

— Am şters discheta aceea, aşa cum ţi-am şters şi cei şapte sute de mii ai tăi. Nu poţi niciodată să ştii când o să ai nevoie de cineva ca Little Billy.

— Nu ţi-e teamă că ai putea avea necazuri?

— Viaţa înseamnă risc, Victor. Lucrurile cele mai bune le ţin pentru mine. Nu pentru că aş intenţiona să le utilizez; dar dacă, vreodată, aş avea nevoie de ele şi nu le-aş mai avea, m-aş considera o proastă.

Lisa înclină capul şi îngustă ochii, făcându-i practic să dispară.

— Spune-mi ceva, Yank. Kluge te-a ales dintre toţi vecinii lui deoarece, timp de treizeci de ani, ai fost cuminte ca un preşcolar. Care-i părerea ta despre ce fac eu?

— Eşti o imorală fericită şi o supravieţuitoare, dar, în esenţă, eşti decentă. Îi plâng pe cel care ţi se pune în cale.

Surâse, apoi se întinse şi se ridică.

— „O imorală fericită", îmi place... Se aşează lângă mine în plescăitul patului: Vrei să mai fiu imorală?

— Mai aşteaptă puţin. Lisa începu să mă mângâie pe piept. Deci, te-ai băgat în calculatoare pentru că ele sunt talazul viitorului. Nu te îngrijorează... nu ştiu, poate că sună cam prosteşte... nu crezi că ele vor prelua conducerea?

— Toţi cred aşa înainte de a începe să le folosească. Trebuie să înţelegi că, de fapt, ele sunt proaste. În absenţa programelor nu sunt bune realmente.de nimic. Crezul meu este că aceia care *operează* calculatoarele vor prelua conducerea. Au şi făcut-o deja. De asta mă

preocupă.

— De fapt, nu mă refeream la aşa ceva. Cred că nu mă pot exprima corect.

— Kluge căuta ceva, se încruntă Lisa. Spiona prin laboratoarele de inteligenţă artificială şi citea o grămadă de chestii neurologice. Cred că încerca să găsească o legătură comună.

— Între creierul uman şi calculator?

— Nu tocmai... El se gândea la calculatoare şi neuroni. Celulele creierului... Arătă spre calculatoarele ei: Scula asta, sau oricare alt calculator se găseşte la ani-lumină depărtare de un creier omenesc. Nu poate generaliza, categorisi sau inventa. Bine programată, dă impresia că face aşa ceva, dar este o iluzie.

Există o speculaţie străveche: Ce s-ar întâmpla dacă am reuşi să construim un calculator care să aibă tot atâtea cipuri câţi neuroni are creierul uman? Ar exista o conştiinţă de sine? Eu cred că-i o prostie. Un cip nu-i un neuron şi un cvintilion de cipuri nu-i cu nimic superior unei duzine.

Kluge - care, se pare, gândea cam la fel - a început să analizeze posibilele similitudini între un neuron şi un calculator de 8 biţi. De asta avea toate fleacurile alea prin casă: Trash 80, Atari, TI şi Sinclair, auzi! Ce naiba, el era obişnuit cu scule *mult* mai puternice. Halea calculatoarele personale ca pe drajeuri.

— Şi ce a descoperit?

— Se pare că nimic. Un aparat de 8 biţi e mult mai complex decât un neuron, şi nici un calculator nu se găseşte în aceeaşi galaxie cu un creier organic. Vezi însă, cuvintele te păcălesc. Eu afirm că un Atari este mai complex decât un neuron, dar în realitate sunt greu de comparat. Este ca şi cum ai compara o direcţie cu o distanţă, sau o culoare cu o masă. Unităţile de măsură sunt diferite. Există o singură asemănare.

— Care anume?

— Conexiunile. Iarăşi, sunt lucruri diferite, totuşi conceptul de reţea este acelaşi. Un neuron este conectat cu foarte mulţi alţi neuroni. Sunt trilioane, iar modul în care mesajele pulsează prin ei determină alcătuirea noastră, gândirea şi amintirile noastre. Iar cu acest calculator pot intra în legătură cu un milion de alte aparate. În realitate, este mai mare decât creierul omenesc deoarece informaţiile din reţeaua respectivă depăşesc capacitatea de prelucrare a întregii omeniri într-un milion de ani. Se întinde de la Pioneer 10, aflat dincolo de orbita lui Pluto, până în fiecare încăpere care are un telefon. Cu calculatorul ăsta poţi avea acces la tone de date care au fost colectate, dar pe care nimeni n-a avut timp să le analizeze.

Lucrurile astea îl interesau pe Kluge. Vechea idee a „masei critice a calculatorului", maşina care devine conştientă dar dintr-un unghi nou. Poate că nu va mai conta mărimea calculatorului, ci *numărul* de calculatoare. Au fost de ordinul miilor. Acum sunt milioane. Le pun în automobile. În ceasurile de la mână. În fiecare locuinţă există câteva, de la simplul releu de timp al unui cuptor cu microunde până la un joc video, sau un terminal personal. Kluge încerca să afle dacă masa critică putea fi atinsă pe această cale.

— Şi ce a aflat?

— Nu ştiu. De abia începuse. Privi în josul meu: Ştii ceva Yank? Se pare că tu ai atins masa critică, în timp ce eu nu eram atentă.

— Cred că ai dreptate.

M-am întins spre ea.

•••

Lisei îi plăcea să se ghemuiască în braţele mele. Mie nu mi-a plăcut la început, după cincizeci de ani de dormit singur. Destul de repede, însă, mi-a făcut plăcere.

Asta şi făceam când am reluat discuţia avută mai devreme. Stăteam unul în braţele celuilalt şi vorbeam. Niciunul nu pomenise ceva de iubire, dar eu ştiam că o iubeam. Nu ştiam ce să fac în continuare, însă aveam să mă gândesc la ceva.

— Masă critică, am spus eu.

Ea mă sărută pe gât şi căscă.

— Ce-i cu ea?

— Cum ar fi? Mie mi se pare un fel de inteligenţă uriaşă. Rapidă, atotştiutoare... Un fel de Dumnezeu.

— S-ar putea...

— N-ar... începe să ne conducă viețile? Cred că reiau întrebările cu care am început. N-o să preia conducerea?

Lisa căzu pe gânduri.

— Mă întreb dacă are ce prelua. Adică, de ce i-ar păsa? Cum știm noi care-i sunt preocupările? De pildă: l-ar place să fie venerată? Mă îndoiesc. Poate că vrea să „raționalizeze întreaga comportare umană, eliminând toate sentimentele", cum sunt sigură că i-a zis vreun calculator dintr-un film SF unei gagicuțe, prin anii cincizeci.

Poți utiliza un termen de genul „conștiință", dar ce înseamnă el? O amoebă trebuie să fie conștientă. Plantele probabil sunt. Poate să existe un anumit nivel de conștiință și într-un neuron. Chiar și într-un tip de circuite integrate. Noi nu știm nici măcar ce este propria noastră conștiință. N-am putut niciodată s-o vedem, s-o disecăm, să pricepem de unde vine sau unde se duce după ce murim. Ar fi o prostie să aplicăm valorile umane unei ipotetice conștiințe a rețelei de calculatoare. Cu toate acestea, nu văd cum ar putea interacționa cu conștiința umană. S-ar putea ca nici măcar să nu ne remarce, tot așa cum noi nu băgăm în seamă celulele trupurilor noastre, sau neutrinii ce trec prin noi, sau vibrațiile atomilor ce compun aerul din jur.

A trebuit să-mi explice ce înseamnă un neutrino. Dintotdeauna îi asigurasem o audiență ignorantă. După aceea, am cam uitat de hiper-calculatorul nostru mitic.

• • •

— Ce-a fost cu căpitanul tău? am întrebat-o mult mai târziu.

— Chiar vrei să știi, Yank? murmură ea somnoroasă.

— Nu mă tem de cunoaștere.

Lisa se ridică și-și căută țigările. Ajunsesem să știu că, de obicei, fuma în clipe de tensiune. Îmi spusese că fuma după ce făcea dragoste, dar atunci fusese singura dată când o făcuse. Bricheta scăpără în întuneric. Am auzit-o suflând fumul.

— De fapt, maiorul meu. A fost promovat. Vrei să știi cum îl chema?

— Lisa, nu țin să știu nimic dacă nu vrei să-mi spui. Dar dacă vrei, ceea ce doresc să aflu este: A fost alături de tine?

— Nu m-a luat de nevastă, dacă la asta te refereai. Atunci când știa că trebuie să plece, a spus că o va face, însă l-am convins să renunțe. Poate că a fost lucrul cel mai nobil pe care l-am făcut în viața mea. Poate că a fost cel mai stupid.

Nu întâmplător arăt a japoneză. În '42, bunică-mea a fost siluită de un soldat japonez din armata de ocupație. Bunica era chinezoaică și trăia în Hanoi. Acolo s-a născut maică-mea. După Dien Bien Phu, ele au plecat spre sud. Bunică-mea a murit. Mama s-a chinuit din greu. Era destul de nasol să fi chinez, dar jumătate chinez și jumătate japonez era și mai rău. Tatăl meu era pe jumătate francez și jumătate annamez. Altă combinație nefericită... Nu l-am cunoscut niciodată. Eu însă sunt un fel de capsulă istorică a Vietnamului.

Vârful țigării a sclipit iarăși.

— Am chipul de la un bunic și statura de la celălalt. Cu țâțe de la Goodyear. Deocamdată nu-mi lipsesc decât niște gene americane, dar o să le las copiilor mei.

Când a căzut Saigonul, am încercat să ajung la ambasada americană. N-am reușit. Cunoști restul, până am ajuns în Thailanda; când am reușit să mă fac remarcată de americani, s-a dovedit că maiorul meu continua să mă caute. M-a finanțat până aici și am ajuns la timp ca să-l văd murind de cancer. Am stat două luni cu el numai în spital.

— Dumnezeule! Îmi venise un gând oribil: N-a fost vorba tot de război, nu? Vreau să zic... povestea vieții tale...

— ...este violul Asiei. Nu, Victor. Oricum, nu războiul acela... Maiorul, însă, a fost unul dintre tipii care au apucat să vadă bomba atomică, în Nevada, în deșert. Era un militar prea disciplinat ca să se plângă în legătură cu asta, dar cred că știa și el care era cauza.

— L-ai iubit?

— Ce vrei să-ți zic? El m-a scos din iad.

Vârful țigării sclipi din nou, apoi Lisa o stinse.

— Nu, urmă ea. Nu l-am iubit. El şi-a dat seama. N-am iubit pe nimeni, niciodată. Îmi era foarte drag... un om deosebit. Aş fi făcut aproape orice pentru el. Îmi era ca un tată. Am simţit-o privindu-mă în întuneric: Nu mă întrebi câţi ani avea?

— În jur de cincizeci, am răspuns.

— Fix. Pot să te întreb ceva?

— Cred că-i rândul tău.

— Cu câte fete te-ai culcat de la întoarcerea din Coreea?

Am ridicat o mână şi m-am prefăcut că număr pe degete.

— Una, am spus în cele din urmă.

— Şi cu câte înainte de plecare?

— Una. Ne-am despărţit înainte ca eu să plec pe front.

— Iar în Coreea?

— Nouă. Toate în bordelul cel mititel al doamnei Park, în Pusan.

— Deci, ai făcut dragoste cu o albă şi zece asiatice. Fac pariu că nici una dintre celelalte nu era aşa înaltă ca mine.

— Fetele coreene au şi pometii mai plini. Însă toate au ochii tăi.

Mă sărută pe piept, inspiră adânc şi oftă.

— Suntem o pereche colosală, nu-i aşa?

Am strâns-o în braţe şi i-am simţit pe piept răsuflarea fierbinte. M-am întrebat cum rezistasem atâta vreme fără un miracol aşa simplu.

— Da. Cred că suntem.

• • •

Osborne a apărut după o săptămână. Părea înfrânt. A ascultat fără prea mare interes lucrurile pe care Lisa se hotărâse să i le spună. A luat imprimata oferită şi a promis să o dea secţiilor care se ocupau cu aşa ceva. Dar nu s-a ridicat să plece.

— Cred că ar trebui să te anunţ, Apfel, vorbi el în cele din urmă. Dosarul Gavin a fost clasat.

Am avut nevoie de câteva momente să-mi reamintesc că numele adevărat al lui Kluge fusese Gavin.

— Procurorul a dat verdictul sinucidere, de mai multă vreme. Un timp am reuşit să ţin dosarul pe rol, bazându-mă pe tăria bănuielilor mele. Arătă suntpre Lisa: Şi pe ceea ce a zis ea despre scrisoarea de adio. N-am avut însă absolut nici o dovadă.

— Probabil că s-a petrecut foarte repede, interveni Lisa. Cineva a dat de el, l-a urmărit retrăgându-se - se poate face; Kluge a fost norocos mult timp - şi l-a lichidat în aceeaşi zi.

— Nu crezi că a fost sinucidere? l-am întrebat pe Osborne.

— Nu. Dar cel care a făcut-o este în libertate, dacă nu apare ceva nou.

— O să te anunţ dacă apare, încuviinţă Lisa.

— Mai este ceva, continuă Osborne. Nu te mai pot autoriza să lucrezi aici. Statul intră în posesia casei şi a obiectelor din ea.

— Nu-ţi face griji, răspunse Lisa încetişor.

Urmă o tăcere scurtă. Ea se aplecă şi scoase o ţigară din pachetul de pe măsuţă. O aprinse, suflă fumul şi se lăsă înapoi lîngă mine, privindu-l inexpresivă pe Osborne. Detectivul oftă:

— Nu mi-ar place să joc pocher cu tine, cucoană, făcu el. Ce vrei să zici prin „Nu-ţi face griji"?

— Am cumpărat casa acum patru zile. Cu tot ce se găseşte înăuntru. Dacă apare ceva care te-ar putea ajuta să redeschizi ancheta, am să te anunţ.

Osborne era prea înfrânt ca să se înfurie. O vreme, o privi tăcut.

— Aş fi curios să aflu cum ai reuşit...

— N-am făcut nimic ilegal. Poţi verifica. Am plătit cu bani gheaţă. Casa a fost scoasă la vânzare. Am obţinut un preţ rezonabil la licitaţia de la Sheriff.

— Ce-ai zice dacă aş pune câţiva dintre cei mai buni băieţi ai mei să verifice tranzacţia? Să vadă dacă nu dau peste nişte bani dubioşi? Poate chiar peste o fraudă... Ce-ai zice dacă aş aduce şi FBI-ul să-şi bage nasul?

— N-ai decât, îl privi Lisa cu răceală. Să fiu sinceră, domnule detectiv Osborne, aş fi putut fura casa asta, parcul Griffith şi Şoseaua Portului şi nu cred că m-ai fi putu prinde.

— Eu cum rămân atunci?

— Ca până acum. Cu un dosar clasat şi o promisiune din partea mea.

— Nu mă încântă să ai toate aparatele astea, dacă poţi face tot ceea ce spui.

— Nici nu mă aşteptam să te încânte. Dar nu este departamentul tău, nu-i aşa? Statul a deţinut casa asta o vreme, deoarece o confiscase. Habar n-au avut despre ce era vorba şi au scos-o la vânzare.

— Aş putea să-i aduc pe experţii de la Fraude să confişte programele. Există în ele dovezi ale unor ilegalităţi.

— Poţi încerca, încuviinţă Lisa.

O vreme, se priviră în tăcere. Lisa învinse. Osborne se frecă la ochi şi încuviinţă. Apoi se ridică în picioare şi se îndreptă greoi spre uşă.

Lisa stinse ţigara. L-am auzit pe Osborne îndepărtându-se pe alee.

— Sunt surprins că a renunţat atât de uşor, i-am spus. Sau n-a renunţat? Crezi că o să încerce o descindere?

— Puţin probabil. Ştie adevărul.

— Poate mi-l spui şi mie...

— În primul rând, nu-i departamentul lui.

— De ce-ai cumpărat casa?

— Ar trebui să întrebi *cum* am făcut-o.

Am privit-o atent. Înapoia figurii impenetrabile se desluşea o undă de amuzament.

— Lisa! Ce-ai făcut?

— Asta s-a întrebat şi Osborne. A găsit răspunsul corect, deoarece el înţelege aparatura lui Kluge. Şi ştie cum se fac unele lucruri. N-a fost o întâmplare că locuinţa a fost scoasă la licitaţie, iar eu am fost singurul ofertant. Am folosit una din relaţiile lui Kluge de la primărie.

— L-ai mituit?

Ea râse şi mă sărută.

— Cred că, în sfârşit, am reuşit să te şochez, Yank. Asta va fi marea diferenţă între mine şi un american get-beget. Cetăţenii obişnuiţi nu prea folosesc mita aici. În Saigon, toţi mituiesc.

— L-ai mituit?

— Nici vorbă de ceva atât de vulgar... Aici trebuie să pătrunzi pe uşa din spate. În conturile unui senator au apărut câteva contribuţii electorale perfect legale, iar individul a menţionat o anumită situaţie cuiva, aflat întâmplător în poziţia de a rezolva pe cale legală ceea ce doream eu. Mă privi sfidătoare: *Bineînţeles* că l-am mituit, Victor... Ai fi surprins dacă ţi-aş spune cât de ieftin. Te deranjează chestia asta?

— Da, am recunoscut. Nu-mi place mituirea.

— Mie îmi este indiferentă. E ceva normal, ca legea gravitaţiei. Poate că nu este etică, dar dă rezultate.

— Presupun că ţi-ai acoperit urmele...

— Destul de bine. Din cauza elementului uman, în cazul unei mituiri nu eşti niciodată perfect acoperit. Consilierul de la primărie poate turna totul, dacă este târât înaintea tribunalului. Dar nu va fi, deoarece Osborne n-o să acţioneze în nici un fel. Acesta este cel de-al doilea motiv pentru care a plecat de aici. *El* ştie cum se mişcă lumea, ştie ce fel de putere deţin eu acum şi mai ştie că nu se poate lupta cu ea.

Urmă o tăcere lungă. Erau multe lucruri la care trebuia să mă gândesc şi cele mai multe nu-mi plăceau deloc. La un moment dat, Lisa se întinse după pachetul de ţigări, apoi se răzgândi. Aştepta să termin de judecat totul.

— Este o putere teribilă, nu-i aşa? am întrebat eu.

— E înspăimântătoare, a încuviinţat ea. Să nu crezi că nu mă sperie... Să nu crezi că nu m-am visat atotputernică... Puterea este o ispită teribilă, şi nu-i uşor să-i reziştI. Sunt multe lucruri pe care aş fi putut să le fac.

— Şi o să le faci?

— Nu mă refer la furturi sau la îmbogăţire.

— Te cred.

— Există putere politică, dar nu ştiu cum s-o supun... Poate că îţi par fătarnică, pentru a face bine cu ajutorul ei. Am văzut multe rele izvorâte din intenţii bune. Nu cred că sunt destul de înţeleaptă ca să fac bine. Iar şansele de a ajunge debusolată, cum a sfârşit Kluge, sunt destul de mari. Nu sunt nici măcar atât de înţeleaptă încât să mă îndepărtez de ea. Am rămas un copil al străzii din Saigon, Yank. Sunt într-atât de deşteaptă ca să n-o folosesc în mod inutil. Dar nu pot renunţa la ea şi n-o pot distruge. Nu-i ceva stupid?

N-aveam ce să-i răspund. Mă încercau nişte presentimente.

• • •

M-am mai chinuit aşa o săptămână.

N-am ajuns la cine ştie ce concluzii morale. Lisa avea cunoştinţă de o serie de delicte şi nu le comunica autorităţilor. Asta nu mă deranja prea mult. Mă deranja foarte mult faptul că avea la îndemână mijloacele cu care se puteau comite alte delicte. Cu toate acestea, nu credeam că ea plănuia să facă aşa ceva. Era îndeajuns de inteligentă ca să utilizeze mijloacele ce-i stăteau la îndemână doar în scopuri defensive - dar cu Lisa, asta putea însemna multe lucruri.

Când într-o seară n-a apărut la cină, m-am dus la Kluge şi am găsit-o pe Lisa lucrând în salon. Golise cam trei metri de rafturi. Dischetele şi benzile erau îngrămădite pe o masă. Lisa avea o găleată mare, din plastic, pentru gunoi şi un magnet de mărimea unei mingi de tenis. Am privit-o trecând o bandă în jurul magnetului, apoi azvârlind-o în găleata aproape plină. A ridicat privirea, a făcut aceeaşi operaţie cu o mână de dischete, după care şi-a scos ochelarii şi s-a frecat la ochi.

— Acum te simţi mai bine, Victor? a întrebat.

— Cum adică? Mă simt foarte bine.

— Nu-i adevărat... Şi nici eu nu mă simt grozav. Mă doare s-o fac, dar trebuie. Vrei să-mi aduci şi găleata cealaltă?

Am adus-o şi am ajutat-o să mai ia nişte software din rafturi.

— Doar n-o să le ştergi pe toate, nu?

— Nu. Doar înregistrările şi... altceva.

— Îmi spui şi mie ce anume?

— Există lucruri pe care este mai bine să nu le cunoşti, a rostit ea sumbru.

• • •

În cele din urmă am reuşit s-o conving să-mi spună, în timpul cinei. La început tăcuse, mâncând şi clătinând din cap. Până la urmă a cedat.

— Destul de nasol, zise ea. În ultimele două zile, m-am învârtit prin nişte locuri periculoase. Sunt locuri pe care Kluge le vizita în mod curent, dar pe mine m-au speriat rău de tot... Locuri murdare... Locuri unde se cunosc chestiuni pe care mi-ar fi plăcut să le aflu.

Se înfioră şi păru că nu mai are chef să continue.

— E vorba de calculatoarele armatei? De CIA?

— În CIA de-abia încep toate. Acolo este cel mai uşor. Am scotocit prin NORAD - ăştia-s tipii care vor lupta în următorul război. M-a îngrozit cât de uşor a intrat Kluge acolo. A imaginat un mod de declanşare a celui de-al treilea război mondial, doar aşa... ca un exerciţiu. Era pe una din dischetele pe care le-am şters. În ultimele două zile, am dat târcoale tipilor cei grei. Agenţia de Spionaj a Armatei şi Securitatea Naţională... nu-ştiu-cum. ASA şi SNA. Fiecare dintre ele este mult mai mare decât CIA. Cineva a ştiut că m-am băgat acolo. Vreun program de pază. Imediat cum am înţeles asta, am şters-o rapid şi am petrecut vreo cinci ore asigurându-mă că nu m-a urmărit. Acum sunt sigură şi, în plus, am distrus totul.

— Crezi că ei l-au omorât pe Kluge?

— Cu siguranţă; sunt principalii candidaţi. Tipul avea tone de materiale de-ale lor. Ştiu că a participat la proiectarea celor mai mari instalaţii SNA, şi-şi băga nasul acolo de ani de zile. Ajunge un singur pas greşit...

— Tu ai fost atentă? Vreau să zic, eşti sigură?

— Sunt sigură că nu m-au urmărit. Nu sunt sigură dacă am distrus toate înregistrările. Mă întorc chiar acum să mai mă uit o dată.

— Vin şi eu.

• • •

Am lucrat până după miezul nopţii. Lisa revedea o bandă sau o dischetă şi, dacă avea cel mai mic dubiu, mi le trecea pentru tratamentul magnetic. La un moment dat, numai pentru că era nesigură, a luat magnetul şi l-a trecut prin faţa unui întreg raft de software.

Când te gândeai, era ceva uluitor. Dintr-o mişcare, anulase miliarde de biţi de informaţie. Era posibil ca unii dintre ei să nu fi existat nicăieri altundeva în lume. Mă pomeneam confruntat de întrebări şi mai profunde. Avea ea dreptul să facă aşa ceva? Cunoaşterea nu exista pentru toţi? Totuşi, trebuie să

mărturisesc că nu mi-a fost greu să-mi înăbuş protestele. În cele mai multe cazuri, eram fericit să le văd dispărând. Bătrânului reacţionar din mine îi venea mai uşor să creadă că Există Lucruri Pe Care Nu Trebuie Să Le Cunoaştem.

Aproape terminasem, când ecranul monitorului ei a început să funcţioneze aiurea. De fapt, a emis câteva fâsâituri şi pocnete; Lisa s-a oprit pentru o clipă, apoi ecranul a început să pâlpâie. O vreme m-am zgâit la el. Mi se părea că pe ecran încerca să se formeze o imagine. Ceva tridimensional. Tocmai când mi se părea că deslușisem ceva, am privit întâmplător spre Lisa, care se uita la mine. Chipul ei pâlpâia. A venit lângă mine şi mi-a acoperit ochii cu palma.

— Victor, nu trebuie să te uiţi la asta.

— E-n regulă, i-am spus.

Era în regulă în momentul în care am vorbit, dar imediat după aceea mi-am dat seama că nu era adevărat. Acela a fost singurul lucru pe care mi l-am mai amintit.

• • •

Mi s-a spus că au fost două săptămâni foarte grele. Îmi amintesc puţine lucruri. Eram ţinut numai pe perfuzii şi rarele mele perioade de luciditate erau întotdeauna urmate de altă criză.

Primul lucru pe care mi-l reamintesc limpede a fost chipul doctorului Stuart. Mă găseam într-un pat de spital. Mai târziu, am aflat că eram în Cedars-Sinai, nu în Spitalul Veteranilor. Lisa plătise pentru mine o rezervă cu un pat.

Stuart mi-a pus întrebările obişnuite. Am izbutit să-i răspund, cu toate că eram foarte obosit. Când a fost mulţumit în privinţa stării mele, a început să-mi răspundă la unele întrebări. Am aflat de cât timp mă găseam acolo şi cum se petrecuseră lucrurile.

— Ai intrat într-o suită de crize succesive, mi-a confirmat el. Să fiu sincer, nu ştiu din ce cauză. N-ai mai avut aşa ceva de vreo zece ani. Credeam că ai totul sub control. Dar pesemne că nimic nu este cu adevărat stabil.

— Deci Lisa m-a adus aici la timp.

— Nu numai atât. La început, nici n-a vrut să discute cu mine. Se pare că după criza ta anterioară, ea a citit tot ce a găsit în legătură cu subiectul acesta. Din aceeaşi zi, a ţinut permanent la îndemână o seringă şi Valium soluţie. Când a văzut că nu mai puteai respira, ţi-a injectat 100 de miligrame, şi fără îndoială ţi-a salvat viaţa.

Stuart şi cu mine ne cunoşteam de multă vreme. El ştia că nu aveam nici o reţetă pentru Valium, deşi discutasem despre aşa ceva la ultima mea spitalizare. Deoarece locuiam singur, n-ar fi avut cine să-mi facă injecţia dacă aveam necazuri.

Pe el îl interesau în primul rând rezultatele, iar ceea ce făcuse Lisa dăduse rezultatul dorit. Eu eram în viaţă.

• • •

În ziua aceea mi-a interzis să primesc vizite. Am protestat, dar am adormit foarte repede. Lisa a venit în ziua următoare. Purta un tricou nou. Acesta avea imaginea unui robot îmbrăcat în robă şi tocă; scria „Promoţia 11111000000". Am aflat că aşa se scria 1984 în binar.

Lisa mi-a zâmbit larg şi a rostit:

— Bună, Yank!

Când s-a aşezat pe pat, eu am început să tremur. M-a privit îngrijorată şi m-a întrebat dacă nu era bine să cheme doctorul.

— Nici vorbă de aşa ceva, am reuşit să-i spun. Aş vrea doar să mă ţii în braţe.

Lisa şi-a scos pantofii şi s-a băgat sub pătură, lîngă mine. M-a ţinut strâns în braţe. La un moment dat, a apărut o asistentă medicală şi a încercat s-o dea afară. Lisa a început s-o înjure în vietnameză, chineză şi engleză, iar asistenta a plecat. Puţin mai târziu, doctorul Stuart a băgat capul pe uşă.

M-am simţit mult mai bine când, în cele din urmă, m-am oprit din plâns. Lisa avea şi ea ochii umezi.

— Am venit zilnic aici, îmi spuse. Arăţi groaznic, Victor.

— Mă simt mult mai bine.

— De fapt, şi arăţi ceva mai bine. Totuşi, doctorul zice că ar fi bine să mai rămâi vreo două zile, pentru orice eventualitate.

— Cred că are dreptate.

— Am de gând să-ţi pregătesc o cină grozavă când te întorci. Crezi că ar trebui să-i invităm pe vecini?

O vreme n-am scos nici un cuvânt. Existau atâtea lucruri la care nu ne gândisem... Cât mai putea dura relaţia aceasta între noi? Cât avea să mai treacă până să mă scârbească inutilitatea mea? Cât avea să mai treacă până ce Liza să se plictisească de traiul cu un bătrân? Nu ştiu exact momentul când începusem s-o consider pe Lisa o parte permanentă a vieţii mele... Şi mă întrebam cum de puteam gândi aşa ceva...

— Vrei să-ţi petreci alţi ani prin spitale, aşteptând să moară un boşorog?

— Tu ce vrei, Victor? Sînt gata să mă mărit cu tine, dacă o doreşti. Sau să trăiesc cu tine în păcat... Eu, personal, prefer păcatul, dar dacă te face fericit...

— Nu înţeleg de ce vrei să te împovărezi cu un moş epileptic?

— Pentru că te iubesc.

Era prima dată când o spunea. Aş fi putut continua cu întrebările - readucându-l, de pildă, în discuţie pe maiorul ei - dar nu aveam chef. Mă bucur că n-am făcut-o. Am schimbat subiectul.

— Ai terminat treaba?

Lisa ştia despre ce treabă era vorba. A coborât glasul şi s-a apropiat cu buzele de urechea mea.

— Să nu intrăm în amănunte aici, Victor. Nu am încredere în nici un loc pe care nu l-am verificat personal, dacă n-are microfoane. Totuşi, ca să te liniştesti, am terminat şi am avut două săptămâni liniştite. Nimeni n-a aflat nimic şi n-o să mă mai amestec niciodată în asemenea chestii.

M-am simţit mult mai bine; în plus, eram şi epuizat. Am încercat să-mi ascund căscăturile, dar ea simţi că era momentul să plece. M-a sărutat încă o dată, mi-a promis şi alte săruturi şi a plecat.

A fost ultima dată când am văzut-o.

• • •

În aceeaşi seară, pe la ora zece, Lisa a intrat în bucătăria lui Kluge cu o şurubelniţă şi alte câteva scule şi s-a apucat să meşterească la cuptorul cu microunde.

Fabricanţii de cuptoare sunt extrem de preocupaţi să se asigure că acestea nu pot fi pornite cu uşa deschisă, deoarece emit radiaţii letale. Însă cu unelte simple şi o minte ageră, se pot ocoli supapele de siguranţă. Lisa n-a avut nici o dificultate cu ele. Cam la zece minute după ce intrase în bucătărie, a băgat capul în cuptor şi a pornit microundele.

Este imposibil de apreciat cât timp a ţinut capul acolo. Suficient pentru ca globii ei oculari să capete consistenţa unor ouă fierte. După o vreme, a pierdut controlul conştient al muşchilor şi a căzut pe duşumea, răsturnând şi cuptorul. Acesta a făcut scurt circuit şi a luat foc.

Focul a declanşat sistemul sofisticat de alarmă instalat de Lisa cu o lună în urmă. Betty Lanier a zărit flăcările şi a chemat pompierii, în vreme ce Hal a alergat în bucătăria care ardea. A târât ceea ce mai rămăsese din Lisa afară, pe peluză. Când a văzut ce făcuse focul din partea superioară a corpului ei, şi în special din sâni, a început să vomite.

Au dus-o imediat la spital. Acolo, doctorii i-au amputat un braţ, au tăiat masele oribile de silicon vulcanizat, i-au extras dinţii şi n-au ştiut ce să facă cu ochii. Au pus-o într-un plămân artificial.

Un îngrijitor a observat primul tricou înnegrit şi însângerat pe care-l tăiaseră de pe ea. O parte din mesaj nu se mai putea distinge, dar începutul era clar: „Nu mai pot continua aşa..."

• • •

Nu există altă modalitate de a putea spune toate acestea. Eu am aflat treptat, începând cu privirea tulburată de pe chipul doctorului Stuart, atunci când Lisa n-a mai venit în ziua următoare. Doctorul n-a vrut să-mi spună nimic şi, la scurt timp după aceea, am avut altă criză.

Săptămâna următoare era neclară. Ţin minte că am fost externat din spital, dar nu-mi mai amintesc drumul către casă. Betty a fost minunată. Mi-au dat un tranchilizant, Tranxene, şi a fost perfect. Mâncam pastilele ca pe bomboane. Rătăceam într-o ceaţă drogată,

hrănindu-mă numai când insista Betty, dormind în scaun şi trezindu-mă fără să ştiu unde, sau cine eram. Am revenit în lagăr de mai multe ori. O dată îmi reamintesc c-o ajutam pe Lisa să ridice o piramidă din capete de oameni.

Când m-am zărit în oglindă, aveam pe chip un surâs vag. Motivul îl constituia Tranxene, care îmi mângâia lobii frontali. Am înţeles că dacă urma să mai trăiesc mult, eu şi Tranxene aveam să devenim prieteni foarte buni.

•••

În cele din urmă, am fost capabil să fac ceva ce putea fi considerat gândire raţională. M-a ajutat şi o vizită a lui Osborne. În perioada aceea tocmai încercam să găsesc motive de supravieţuire şi m-am întrebat dacă el avea vreunul.

— Îmi pare teribil de rău, începu el. Eu am tăcut. Nu sunt în timpul serviciului, continuă el. Departamentul nu ştie că mă aflu aici.

— A fost sinucidere? l-am întrebat.

— Am adus o copie după... după scrisoare. A comandat-o la o companie de tricouri din Westwood, cu trei zile înainte de... accident.

Mi-o întinse şi am citit-o. Eram pomenit şi eu, deşi nu nominal. Eu eram „bărbatul pe care îl iubesc". Spunea că nu putea să se confrunte cu problemele mele. Era un text scurt. Pe un tricou nu poţi scrie prea multe. L-am citit de vreo cinci ori, apoi l-am restituit lui Osborne.

— Ea ţi-a spus că nu Kluge a fost autorul mesajului său de adio. Eu îţi zic: Nu ea a scris textul ăsta.

A încuviinţat cam fără tragere de inimă. Simţeam un calm atotputernic deasupra coşmarului urlător. Slavă lui Tranxene!

— Poţi să te şi justifici?

— M-a vizitat în spital cu puţin timp înainte de... Era plină de viaţă şi de speranţă. Spui că a comandat tricoul cu trei zile înainte. Aş fi simţit... Şi textul este patetic. Lisa n-a fost niciodată patetică...

Încuviinţă din nou.

— Vreau să-ţi zic şi eu câteva lucruri. Nu exista nici un fel de urmă de luptă. Doamna Lanier este sigură că nimeni n-a intrat pe uşa din faţă. Laboratorul criminalistic a răscolit totul şi suntem siguri că n-a fost nimeni cu ea. Sînt gata să-mi pun capul că nimeni n-a intrat sau ieşit din casă. Cu toate acestea, nici eu nu cred în sinucidere, dar *tu* ai vreo sugestie?

— SNA, am rostit.

I-am explicat ultimele lucruri pe care le făcuse Lisa în locuinţa lui Kluge. I-am pomenit teama ei faţă de agenţiile guvernamentale de spionaj. Era tot ce ştiam.

— Mda, presupun că dacă cineva ar putea face asemenea lucruri, ele ar fi acelea. Totuşi, îţi spun că-mi vine greu să accept ideea. De pildă, care ar fi motivul crimelor? Poate că tu crezi că tipii respectivi asasinează cu indiferenţa cu care noi omorâm o muscă...

Mă privi întrebător.

— Nu ştiu nici eu ce să cred.

— Nu zic că n-ar ucide în interesul securităţii naţionale, sau alt rahat de genul ăsta. Dar ar fi confiscat şi calculatoarele. N-ar fi lăsat-o pe Lisa să-şi facă de cap; n-ar fi lăsat-o nici măcar în *preajma* locuinţei, după ce l-ar fi lichidat pe Kluge.

— Ai dreptate.

Continuă o vreme pe aceeaşi temă. În cele din urmă, l-am tratat cu nişte vin. A acceptat, recunoscător. M-am gândit să beau şi eu - ar fi o sinucidere rapidă - dar n-am făcut-o. Osborne bău toată sticla şi se pili binişor, apoi propuse să mergem alături şi să căutăm încă o dată. Eu mă gândisem s-o vizitez pe Lisa a doua zi, şi ştiam că trebuie să încep să mă pregătesc pentru întâlnire, aşa încât am acceptat să-l însoţesc.

Am cercetat împreună bucătăria. Incendiul afumase gresia şi topise o parte din linoleum, însă numai atât. Apa transformase totul într-o mizerie. Pe duşumea se zărea o pată cafenie pe care am reuşit s-o privesc fără strângere de inimă.

După aceea am intrat în salon; unul dintre calculatoare era deschis. Pe ecran era un mesaj scurt:

DACĂ VREI SĂ AFLI MAI MULTE
APASĂ TASTA ENTER

— Să n-o faci, i-am spus lui Osborne. Nu m-a ascultat. Stătea, clipind solemn, în timp ce cuvintele s-au

şters şi a apărut un mesaj:

TE-AI UITAT!

Ecranul a început să pâlpâie şi m-am trezit în maşină, pe întuneric, cu o pilulă în gură şi alta în mână. Am scuipat pilula şi am rămas nemişcat o vreme, ascultând torsul motorului. În cealaltă mână ţineam flaconul cu pilule. Mă simţeam extrem de obosit, totuşi am deschis uşa maşinii şi am oprit motorul. M-am împleticit până la uşa garajului şi am deschis-o. Aerul de afară era proaspăt şi dulce. M-am uitat la flacon şi am alergat în baie.

Când am terminat ceea ce trebuia făcut, în toaletă pluteau o duzină de pilule care nici măcar nu se dizolvaseră. În plus, capsulele goale ale altora, şi multe alte chestii pe care n-o să mai mă obosesc să le descriu. Am numărat pilulele din flacon, mi-am amintit câte fuseseră şi m-am întrebat dacă aveam să scap.

M-am dus în locuinţa lui Kluge, dar nu l-am găsit pe Osborne. Începusem să obosesc; am revenit la mine şi m-am întins pe canapea, ca să văd dacă aveam să trăiesc sau să mor.

• • •

A doua zi am citit totul în ziare. Osborne mersese acasă şi-şi zburase creierii cu revolverul. Nu era un articol prea detaliat. Este ceva frecvent printre poliţişti. Nu lăsase nici o scrisoare.

Am luat autobuzul, am mers la spital şi mi-am petrecut trei ore încercând să intru la Lisa. N-am reuşit s-o fac. Nu eram o rudă, iar doctorii erau destul de fermi: nici un fel de vizite. Când m-am înfuriat, au devenit extrem de blânzi. Abia atunci am aflat adevărata ei situaţie. Hal nu-mi spusese ceea ce era mai rău. Multe n-ar fi contat, însă medicii au jurat că în craniu nu-i mai rămăsese nimic. Am plecat acasă.

Lisa a murit după două zile.

Spre surprinderea mea, lăsase un testament. Primeam locuinţa cu tot ce se găsea înăuntru. Îndată ce am aflat, am luat telefonul şi am sunat o companie de achiziţii. După aceea, am intrat pentru ultima dată în locuinţa lui Kluge.

Acelaşi calculator era deschis şi afişa acelaşi mesaj:

APASĂ TASTA ENTER

Am căutat tabloul de siguranţe şi le-am scos pe toate. Celor de la achiziţii le-am spus să cureţe casa până la pereţii goi.

• • •

Mi-am parcurs atent propria mea locuinţă, căutând orice obiect care ar fi putut să fie măcar văr cu un calculator. Am aruncat radioul. Am vândut automobilul, frigiderul, aragazul, mixerul şi ceasul electric. Am golit patul hidraulic şi am aruncat caloriferul electric.

După aceea, am cumpărat cea mai bună sobă de gătit cu propan existentă în comerţ, şi am alergat destul până am găsit un răcitor vechi. Am umplut garajul până în tavan cu lemne de foc. Am curăţat coşurile. În curând avea să vină frigul.

Într-o zi, am luat autobuzul până în Pasadena şi am întemeiat fundaţia Bursa Memorială Lisa Foo pentru refugiaţii vietnamezi şi copiii lor. Am înzestrat-o cu şapte sute de mii cptzeci şi trei de dolari şi patru cenţi. Le-am spus că putea fi utilizată în orice domeniu de studiu, cu excepţia calculatoarelor. Sînt convins că m-au considerat un excentric.

• • •

M-am considerat în perfectă siguranţă, până când a sunat telefonul.

Am rămas locului multă vreme, nemişcat, înainte de a răspunde. În cele din urmă, am înţeles că avea să sune până când ridicam receptorul. L-am ridicat.

Câteva secunde s-a auzit numai tonul, dar nu m-a păcălit. Am rămas cu receptorul la ureche şi, în cele din urmă, tonul s-a oprit. La celălalt capăt al firului era pur şi simplu tăcere. Am ascultat cu atenţie. Am auzit câteva din tonurile acelea muzicale şi îndepărtate care există prin circuitele de telefon. Ecouri ale unor conversaţii purtate la mii de kilometri depărtare... Şi altceva, infinit mai detaşat şi mai rece.

Nu ştiu ce creaseră acolo, în SNA. Nu ştiu dacă au făcut-o cu intenţie, sau pur şi simplu s-a întâmplat, sau dacă

avea vreo legătură cu ei. Ştiu însă că există, acolo, pentru că i-am auzit sufletul respirând pe fire. Am vorbit extrem de clar:

— Nu doresc să mai ştiu nimic. Nu voi povesti nimic, nimănui. Kluge, Lisa şi Osborne s-au sinucis. Eu sunt doar un om care trăieşte singur şi nu vă voi pricinui nici un necaz.

S-a auzit un clic, apoi tonul.

• • •

Desfiinţarea postului de telefon a fost simplă. Mai greu a fost să-mi scoată toate firele şi sârmele, deoarece legăturile sunt instalate pentru totdeauna. Au mârâit, dar când am început să le smulg chiar eu, au încuviinţat, deşi m-au avertizat că avea să mă coste.

Mai dificil a fost cu compania de electricitate. Tipii credeau că există o lege, obligând toate clădirile să fie conectate la reţea. Erau de acord să-mi închidă curentul - deşi ideea nu-i încânta - dar nu voiau să-mi scoată instalaţia electrică. M-am suit pe acoperiş cu un topor şi am dărâmat un metru şi jumătate de streşini în timp ce tehnicienii se holbau la mine. După aceea, şi-au strâns sârmele şi au plecat.

Am aruncat toate lămpile şi obiectele electrice. Cu ciocan, daltă şi bomfaier am despuiat pereţii casei până la fundaţie.

Pe când smulgeam toate sârmele, m-am întrebat de mai multe ori de ce o făceam. De ce merita să o fac? Nu cred că mai aveam mulţi ani de trăit înainte ca să mă termine o criză finală... Anii aceia nu aveau să fie prea amuzanţi.

Lisa fusese o supravieţuitoare. Ea ar fi înţeles de ce procedam aşa. Cândva, îmi spusese că şi eu eram un supravieţuitor. Supravieţuisem lagărului. Supravieţuisem morţii mamei şi tatălui meu şi reuşisem să-mi încropesc o viaţă solitară. Lisa reuşise să supravieţuiască în vreme ce aproape totul din jurul ei pierise. Nici un supravieţuitor nu se aşteaptă să răzbată prin toate. Dar câtă vreme era în viaţă, ea s-ar fi luptat să trăiască.

Acelaşi lucru l-am făcut şi eu. Am scos toate sârmele din pereţi, am parcurs casa cu un magnet, ca să văd dacă nu scăpasem vreo bucăţică de metal, apoi am petrecut o săptămână curăţind şi astupând găurile pe care le făcusem în pereţi, tavan şi pod. Mă amuzam, încercând să mi-l închipui pe agentul imobiliar vânzând locuinţa după moartea mea.

E o căsuţă grozavă, oameni buni. Nici un pic de electricitate...

• • •

Acum trăiesc în linişte, ca înainte.

Cât timp este lumină, lucrez în grădină. Am extins-o considerabil; am cultivat şi grădiniţa din faţa casei.

Trăiesc la lumina lumânărilor şi a lămpii cu gaz. În grădină cultiv majoritatea lucrurilor cu care mă hrănesc.

Mi-a trebuit mult timp ca să mă dezbar de Tranxene şi Dilantil, dar am reuşit şi acum suport crizele aşa cum mă apucă. Am şi destule vânătăi de la ele.

În mijlocul unui oraş vast, am retezat orice legătură. Nu fac parte dintr-o reţea care creşte mai repede decât îmi pot imagina. Nu ştiu nici măcar dacă este periculos pentru oamenii obişnuiţi. M-a remarcat pe mine, pe Kluge, pe Osborne. Şi pe Lisa. S-a lovit de minţile noastre, aşa cum eu aş lovi un ţânţar, fără să-mi dau seama că l-am strivit. Doar eu am supravieţuit.

Totuşi, mă întreb...

Are să fie foarte greu...

Lisa mi-a explicat cum poate intra printre sârme. Există ceva, denumit undă purtătoare, care se poate deplasa prin conductorii electrici. De aceea a trebuit să renunţ la electricitate.

Am nevoie de apă pentru grădină. Aici, în California de Sud, nu plouă îndeajuns şi nu ştiu cum altfel aş putea aduce apă...

Credeţi că poate intra pe ţevi?

Traducere de
Mihai-Dan Pavelescu

UN TABLOU DE HATSEPSUT

Cotizo Draia

„Nu, nu mă gândisem la asta... În nici un caz".

Negare. Zâmbet, cu ridurile strângându-şi evantaiele minuscule. Era o minciună. Privind înapoi, spre un trecut incert: cămăruţa îngustă şi văruită, cu colţurile îmbâcsite cu păianjeni - Allah ştie ce mai găseau dihaniile comestibil printre sticle de reactivi şi combine de holodevelopare. Studiai diapozitivele - matriţa interpunându-le între tine şi becul spânzurând gol şi indecent din tavanul murdar. Aceeaşi femeie în toate cadrele, despuiată, agresivă, sfidătoare, fascinantă... Casa cu tencuială sfâşiată, arţarul cocârjat săpând în zidul de cărămidă cu insistenţa tăcută a regnului vegetal, firma cu neon contrastînd cu peisajul sepulcral al Cartierului... „Foto - Crab", un crustaceu roşu, cu ochi bulbucaţi ţinând un Canon în cleşti. O idee complet idioată, ca atâtea altele.

„Deşi... Era o chestie absolut trăznită. Toată lumea decentă a Şcolii de Arte a fost scandalizată. Ce putuse oare găsi Hatsepsut la un tâmpit ca mine?"

„Tâmpit?" Tonul tău amical mi se părea neverosimil. „Poate că detectase acel talent care desfide regulile"...

Masa îngustă, pentagonală, cromul lucind crud sub proiecţia tridimensională. O masă ideală pentru instalarea unui N-dy Wesson de zece Gigasinapse. Respirai fotonii componenţi ai unui peisaj-vertij de Dore, restaurantul era mândru că marele holograf obişnuise cândva să eşueze aici între două orgii cu droguri neuroselective. Cineva se plictisise probabil de senzaţia de cădere continuă ce ţi-o sugerau lucrările lui, turnase benzina pe el şi-i dăduse foc. Dore n-a făcut decât gestul de a întinde mâna şi a-şi declanşa aparatul, înregistrându-şi autodafe-ul. Te tot întrebai, îmi amintesc perfect, de parcă avea vreo importanţă, auzi, de unde naiba găsise tipul benzină, probabil lucrase la vreun muzeu, zvonurile circulaseră, dintre cele mai fanteziste, oricum poliţia nu-l dibuise. Probabil de aceea Dore căpătase puţină faimă, altfel... Holografia îşi încheiase demult epoca de glorie. Astăzi toată lumea caută Hatsepsut, regina terropicturii Kong.

„Ei, doar ştii leşisem ultimul în promoţia mea. Nu era mare lucru de capul meu".

Înafară de teamă. Denunţaseşi aproape douăzeci de crime religioase, chiar făcând parte dintr-o confesiune tolerată. Examene promovate prin şantaj... Alegerea lui Hatsepsut fusese o surpriză imensă pentru toţi care te cunoşteau.

„Ţi-ar fi convenit rolul meu?"

„Nu ştiu. Sunt doar un creier, n-a fost niciodată nevoie să mă implic direct. Chestia cu Cartierul şi cu Hatsepsut mi-a reţinut imediat atenţia. Dar cred că pe tine te deranja altceva decât faptul că ieşiseşi ultimul".

Cidrul celtic, îngheţat, cu aroma de butoi mucegăit scurgându-se coroziv pe gât. În apropiere exista un Cartier medieval cu care restaurantul făcea schimburi în natură. Târfele blonde şi nespălate de la intrare, păzite de cyberdogi proveneau poate tot de acolo.

„Cinism. Trecutul nu mai are nici o importanţă".

Îţi priveai chipul în oglindă, prelung, ascuţit, ca de rege asirian, ochii de un verde închis, prăfuit, ca o pădure bătrână, veşnică beţie a comparaţiilor, cu fizicul tău ar fi fost normal să înnebuneşti toate femeile,

dar... Lipsea ceva mai ascuns, mai mistic; nu degeaba vezi frumuseţi de revistă îndrăgostite de o aschimodie. Şi asta mai presupunea un lucru. Nu erai făcut pentru arta decadentă. Locul tău era în altă parte, poate în alt timp. Consolare pentru rataţi, scuipat scârbit în chiuveta cu dâre dizgraţioase de rugină. Mai departe.

„Cartierul nu accepta pe oricine".

„De fapt, pe cine accepta? Precis voi, isteţii lumii aţi făcut o statistică. Există vreo regulă? Poate nu-ţi vine să crezi, dar m-ar interesa".

„Nici o regulă. Nu sunt favorizaţi nici săracii, nici asceţii religioşi, nici fecioarele şantajate sexual. Acceptarea este aleatoare. Şi chiar că nu înţeleg de ce te interesează".

„De ce?"

„Pe nici unul dintre Acceptaţi nu i-a interesat vreodată. Tot statistica."

Vorbeai limba S'Haan mult mai bine decît mine. Erai sigur de tine. O celebritate arogantă, prevăzută cu acel mic punct slab care o făcea manevrabilă. Atmosfera conspirativă te enerva. Ce putea dori de la un artist un psiholog-sacerdot, după atîta vreme? Aparţineai unei alte realităţi, în sensul că o acceptai.

„Cartierul nu acceptă decât pe cei pe care îi poate modela".

„Gândeşti cu glas tare?"

Îţi cunoşteam şi rîsul. Plin, sănătos, dezvelind gingiile roz şi dinţii încă neprotezaţi bionic - aveai tot dreptul să ceri maximum de la propriul organism înainte de a-l împânzi cu grefe. Cu toate că aveai bani, nu te tenta nici moda genetică şi nici cyberprotezele. Îţi era scîrbă de restaurantul infect în care te adusesem, de copiii schizofrenici care se zgîâau la hypermobilul tău de lux. Erai schimbat. Modelat. Malformat.

Teoria intervenţionistă. O altă porcărie cu pretenţii ştiinţifice. Aveai dreptate să râzi.

„Povesteşte".

„Despre ce?"

„Despre ea".

„Nu mai am nici o obligaţie faţă de tine, o ştii foarte bine. Am venit să te întâlnesc din pură curiozitate. Să zicem că am trecut într-o castă superioară".

„Nici tu nu crezi ce spui. Nimic nu e sigur în lumea noastră. În plus, sunt informaţii care nu mai au nici o valoare".

„Oricum eşti terminat, nu?"

Un rânjet iresponsabil.

„Nu m-ai putut înfuria niciodată".

„Niciodată nu e prea târziu să încerc".

„Atunci încearcă... Povesteşte, jigodie".

Cănile de lemn nelustruit, cidrul cu miros înţepător, surâsul jenat al armistiţiului temporar. Chelneri scheletici, cu tijele de servire îmbrăcate în porţelan de China, spart şi afumat pe alocuri. Vreme de tainică istorisire...

•••

O veche amintire. Începea cu vibraţiile de joasă frecvenţă ale unui vechi motor molecular şi cu cabina cilindrică a stratodinei.

„Lumea e snoabă", pufni Eliott Lanken, maltratând selectorul holorevistei. Pelicula subţire se contorsiona în fulgerele minuscule ale laserelor de citire, înşiruind o suită tachistoscopică de imagini. Domnul respectabil de lângă tînărul deşirat, cu aspect avangardist, se încruntă nemulţumit. Un atare mod de a folosi decodorul ataşat scaunului îl irita undeva, în adâncul subconştientului său îngheţat de vârstă. „De ce?" întrebă el, descumpănit.

În fond, era un tânăr simpatic. Îi făcuse chiar o surpriză plăcută, când se întorsese de la bar îi oferise o şampanie euforică şi un pachet de Dosterr - alune mutante cu miez zemos de pe Venus - nu, nu trebuia, dar vă rog, îmi face plăcere, fie, dacă doriţi, dar serviţi şi dumneavoastră, cranţ, cranţ... Îl vedea radiind de mulţumire; fusese, după cât înţelesese, acceptat ca discipol de o mare personalitate din lumea artei.

„Priviţi", îl îndemnă Eliott. Forme geometrice, colorate ţipător, într-o continuă mişcare se aleseră din dezlănţuirea de proiecţii. „Sunetul cristalin al tenebrelor", de Alfons X-24, citi domnul respectabil o etichetă suspendată ca într-un miraj deasupra genunchilor tânărului. Nu se pricepea la pictură, pentru el se reducea la „dreamscape"-urile reclamelor companiilor scăpătate de turism. Omul modern nu-şi putea permite să piardă timp, arta nemaiavând

decât şansa de a-l pătrunde într-o secundă, dilatându-şi apoi mesajul în subconştient, ca o otravă psihică. „Vă place?“ reveni Eliott. Domnul dădu din umeri. „Nu ştiu. E un hipnoefect, nu sunt sigur că mă împac cu aşa ceva. Îmi amintesc de oftalmolog“, râse el în final. „Aveţi probleme cu vederea?“ se interesă imediat tînărul, amabil. „Am avut. Astigmatism operat şi malformaţie de retină. Vedeţi ceva aici?“ îi arătă domnul respectabil un mic cerc lucios la pândă în întunericul din spatele irisului cafeniu, ponosit de vârstă. „Un Optiken de ultimul tip, transmite direct prin nerv“, explică el, plin de mândrie. „Nici nu se observă“, se prefăcu mirat Eliott. Mă port ca o lichea, se distra apoi în sinea sa. „Deci, cum vi se pare Alfons? Sau aveţi o reţinere faţă de cyborgi?“ „Nu sunt electro-rasist“, protestă domnul, dând energic din mîâni prin proiecţia colorată. „Mi se pare prea ermetic“, îndrăzni apoi, după o îndelungată şovăială. „Un farseur“, izbucni brutal, tânărul.

„Transpicturalismul capetelor-electronice se bazează cu perfidie pe snobismul oamenilor şi pe ignoranţa lor în materie de artă plastică. Abstracţia lor devine un scop în sine, lipsită de fior estetic...“ „E celebru?“ interveni, firav, celălalt. „Alfons?“ râse Eliott, realizând de-abia acum că discuta cu un profan. „Unul dintre cei mai căutaţi la ora actuală. I se dă nas, a devenit foarte bogat, îşi poate permite să-şi întreţină singur faima.“ „Credeţi că e fericit?“, întrebă calm domnul.

O clădire cu trei etaje, înţesată de computere şi automate medicale, toate deservind unicul creier izolat aflat în viaţă. Un creier care-şi descoperise după un groaznic accident talentul de a picta. Astăzi nu mai este decât ca un precursor. Puţini mai ştiu că Hatsepsut fusese singura lui elevă. O elevă malefică; îl ucisese prin faptul că ajunsese mai bună ca el. Orice artist de geniu trebuie să fie un criminal rafinat.

„Aşa a început, într-adevăr. Nu ştiam mai nimic despre Cartier, cu excepţia legendei. Acel bătrînel din stratodină mi-a povestit-o. M-a informat despre selecţia Acceptaţilor. Cînd a auzit de Hatsepsut, mi-a întors spatele“.

„Ţi-era frică?“

„De Hatsepsut?“

Regina egipteană de pe la începuturile Regatului Nou. Un pseudonim rezonabil pentru oricare altă artistă. Nu şi pentru ea. Bineînţeles că îţi fusese teamă. Invitaţia unui Acceptat nu se refuza niciodată. Te gândeai cu groază la cele trei zile în care puteai deveni tu însuţi o nouă parte a legendei... Sau, un om mort, la fel de simplu.

Dar n-aveai de ales şi îţi plăcea că era aşa. Hatsepsut reprezenta o uriaşă tentaţie pentru orice bărbat, cu atât mai mult pentru unul complexat. Târfă afurisită, artistă anatemizată... Religia recunoştea în ea cel mai mare pericol de la Salman Rushide încoace. Hatsepsut poseda forţa satanică de a elibera oamenii. O forţă ce provenea tocmai din Egiptul de acum cinci mii de ani, îţi plăcea să glumeşti. Doreai s-o cunoşti, să-i deschizi capacul sarcofagului, să ţii mumia în braţe, beat de mirosul de gudron şi mirodenii, să desfaci benzile sfărâmicioase de pânză, înnegrite de vreme şi să descoperi trupul ei alb şi curat, ca un djin gingaş şi mortal. Un tablou de Hatsepsut, valorând de o mie de ori greutatea sa în aur. Bursa de Artă din Sydney a clasat-o pe artistă pe primul loc al preţului de cumpărare - şi nu numai punctul de vedere financiar oferă aspecte şocante. Cel mai bun artist al tuturor timpurilor a fost sortit să fie o femeie, încheind brutal, printr-o cumplită sfidare, lungul şir de secole al supremaţiei masculine.

„Trebuia s-o fac. În calitate de Acceptată, ea trebuia să ştie ceva în plus. Alegerea pe care o făcuse nu putea fi întâmplătoare...“

Îţi frângeai mîinile, frământat şi încordat. Groaza a milioane de oameni care tremuraseră înaintea ta plutea în aer şi te sufoca. Nimeni n-a supravieţuit în Cartier mai mult de trei zile decât dacă a fost acceptat. Iar în acest caz, personalitatea se schimba, într-un mod insidios şi obscur. E o realitate.

Toate acestea de când cu Cerşetorul.

•••

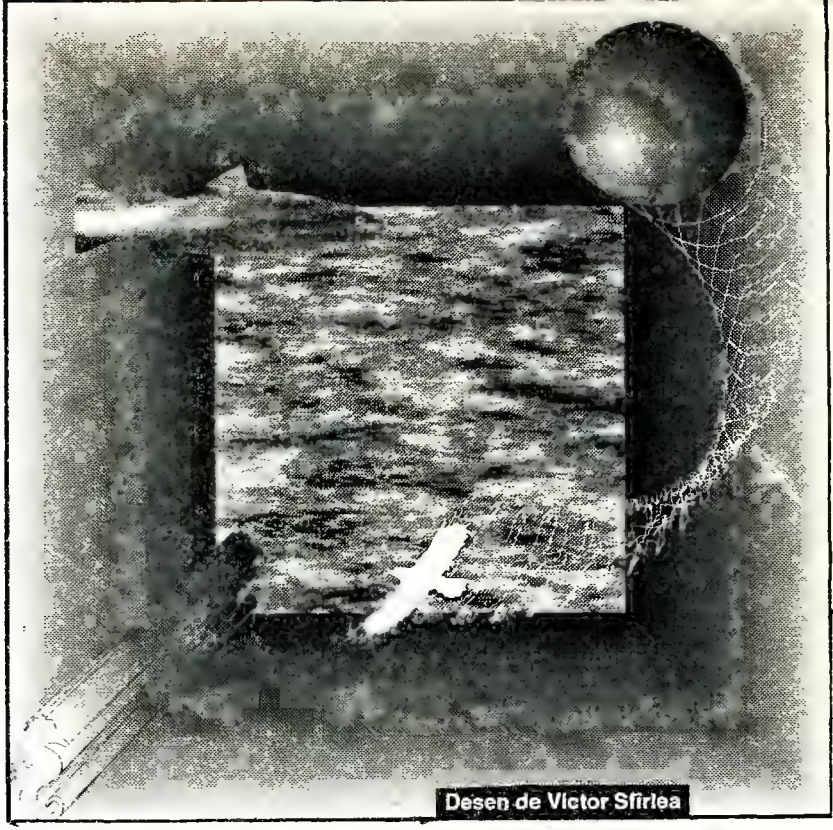

Desen de Victor Sfirlea

Se întâmplase în urmă cu câteva sute de ani, înainte de Prima Cruciadă Modernă; pe atunci oamenii trăiau încă în oraşe separate, iar nivelul de civilizaţie era mediocru.

În fiecare oraş existau foarte mulţi cerşetori, oameni care ieşiseră demult în afara oricărui sistem de asistenţă socială. Unul din ei însă avea să devină un caz cu totul ieşit din comun.

Toată tagma de orbi, surzi şi schilozi mai mult sau mai puţin prefăcuţi auzise de el. A pretinde că-i cunoşteau personal ar fi fost prea mult. Practic nici un staroste nu putea spune că îi aparţine. Îl denumiseră în fel şi chip, speriaţi de moarte. Asta mai cu seamă după ce trei oameni, solizi şi în toate minţile, gorilele starostelui din piaţa Odeon fuseseră trimişi să-l convingă pe intrus să plătească „protecţia". Îi găsiseră bărcile, după şase zile, plutind umflaţi pe râu. Puteau toţi doctorii să jure că fusese un înnec obişnuit; printre cerşetori se formase deja superstiţia. „Întunecatul" era blestemat şi poseda forţe malefice. Nimeni nu mai avea curajul să mai cerşească în apropierea lui; mulţi se simţiseră rău după câteva ore, alţii se îmbolnăviseră de forme monstruoase de cancer. Astfel că piaţa îi fusese în cele din urmă, cedată.

Dealtfel, piaţa Odeon devenise tot mai rar frecventată, nemaireprezentând la o adică un vad bogat. Şi totuşi, Întunecatul nu se clintea, zi şi noapte de la locul lui. Nu dădea semne că n-ar prospera, ceea ce-i intriga şi-i înfuria pe şefii tagmelor. Toţi îi juraseră răzbunare: şeful chiorilor că-i scoate ochii, cel al ologilor că-i rupe picioarele... Apoi au descoperit că nu-i cunoaşte nimeni infirmitatea, neîndrăznind să se apropie suficient pentru a afla. Îl vedeau doar de la distanţă, ghemuit sub un fel de prelată neagră, lucioasă.

Poliţiei, în general, nu-i prea păsa de cerşetori şi de afacerile lor încurcate. Fiecare staroste mituia cât putea de bine pe agenţii de Cartier. În cazul Întunecatului, întreaga colcăială de coşmar a schilozilor încercară să-i asmută pe copoi împotriva acelei fiinţe tăcute şi enigmatice. Comozi şi precauţi, poliţiştii aşteptaseră mult până să ia o atitudine. Se spunea că un inspector vorbise în cele din urmă cu cerşetorul singuratic, apoi fusese internat într-o clinică de psihiatrie. De atunci, toţi poliţiştii care primeau misiuni în zona „Odeon" se mulţumeau să întocmească rapoarte fictive. Chiar şi cei curajoşi hotărâseră să ignore fenomenul.

După un timp, chiar şi cerşetorii hotărâseră să-l lase în plata Domnului. În definitiv, poate nici nu era cerşetor. Nu fusese niciodată văzut primind bani. Putea fi un soi mai aparte de ascet, ca pe străzile murdare ale Bombay-ului, cufundat în cine ştie ce

meditaţie paranoică. Era oricum, o persoană de care mai bine te fereai.

Locuitorii Cartierului începuseră şi ei să se teamă. Ocoleau de departe piaţa, prăvăliile din Odeon se închiseseră una după alta, părinţii îşi ţineau copiii să nu se ducă la „ăla nebunu' din piaţă". Ţâncii simţeau însă mai puţin frica. Cei mai îndrăzneţi se duceau şi-i dădeau târcoale, curioşi. Acea fiinţă nemişcată conţinea pentru ei o nelămurită atracţie, spre deosebire de adulţi care resimţeau o respingere aproape fizică

Femeile îşi făceau cruce şi îşi scuipau în sân, bărbaţii bravau, comentând caustic, înjurând şi strigând la el de la distanţă. Cei care cutezau să se spropie, promiţând prietenilor că „îl aranjez eu p-ăsta", renunţau rapid la acţiune, se plângeau apoi de dureri de cap şi sfârşeau la azil. Pe măsură ce timpul trecea, frica mărea tot mai mult golul din jurul cerşetorului. Casele apropiate fură părăsite; prin parcul sălbăticit nu mai trecea nimeni. Biserica fu închisă după ce preotul, ducându-se într-o zi cu crucea la cerşetor, dispăruse, fiind găsit o săptămână mai târziu, mort şi în putrefacţie în spatele altarului.

Mai veniseră sporadic reporterii. Ştiri despre cerşetorul bizar din piaţa Odeon, oraşul S. apăreau din când în când în comunicatele agenţiilor internaţionale. Fenomenul era însă atît de insidios încât nu putea constitui o „bombă" jurnalistică suficient de concretă. În plus, toate filmele şi benzile video folosite pentru a imortaliza cerşetorul nu reuşiseră să ofere o imagine precisă a acestuia. Filmele apăreau parţial voalate, benzile magnetice perturbate de semnale parazite. Reporterii îndrăzneţi au dispărut în final, unul câte unul, în condiţii dintre cele mai dubioase.

Cartierul respectiv al oraşului a fost în cele din urmă complet abandonat, dar nimeni nu s-a grăbit să-l pună în sistematizare. Doar câţiva posedaţi mai veneau din când în când printre clădirile pustii, încercând să-l vadă. El era întotdeauna acolo, o mogâldeaţă neagră în scuarul din faţa parcului. Vegetaţia izbucnise peste tot cu o exuberanţă nesănătoasă, ierburile erupeau, decolorate prin crăpăturile asfaltului, casele se ruinau, cu ferestrele opacifiate de pînze dense de păianjeni, degradarea avansa într-un ritm inexplicabil. Fanatici din toată lumea au început să vină cu regularitate să-l privească de la mare distanţă,din capătul unui bulevard pustiu, străjuit de siluetele cocârjate ale stîlpilor de iluminat în descompunere. Au apărut curând adevărate ritualuri de iniţiere. Se vorbea în şoaptă despre apariţia, în anumite nopţi a unei a doua luni şi a unor constelaţii străine. Sectele nou apărute îşi disputau onoarea de a-l avea pe cerşetor drept mentor sau Messia.

Au început să circule sute de legende şi mituri, iar între adepţii cultelor respective şi celelalte religii au izbucnit chiar mici înfruntări, uneori sângeroase, care n-au făcut decât să sporească numărul fanaticilor.

Apoi posedaţii Cartierului au început să moară în masă. Cadavrele lor semănară străzile, ca într-o molimă medievală. Putrezeau înfiorător de repede, l i c h e f i i n d u - s e dezgustător, pătând trotuarele şi lăsând schelete sfărâmicioase în urma lor.

Guvernul ţării obscure din care făcea parte şi oraşul S. a ordonat, în cele din urmă o intervenţie a armatei. Presiunile internaţionale deveniseră extrem de insistente. Corpul expediţionar a fost însoţit de un grup de savanţi. Dezamăgirea a fost însă mare. Cerşetorul dispăruse.

Nu l-a mai văzut nimeni de-atunci. Dispariţia sa a coincis cu agresiunea musulmană asupra Europei, primul act din lungul şir de Cruciade Moderne. Nostradamus avusese dreptate.

•••

De ce-ţi aduci aminte de toate acestea? Poate pentru că viaţa ta, sau cel puţin o parte esenţială din ea s-a împletit cu atmosfera acelui Cartier. Stratodina te-a lăsat la o staţie de teleportare, veche, demodată, folosită poate doar de amatorii de senzaţii tari. Nimeni nu ateriza în Cartier, nu exista staţie de Planetran şi nici magtren. Hypermobilul pe care îl ai acum era atunci doar un

vis.

Te-a întâmpinat un Ratman bătrân şi slinos. Pielea murdară, aproape cheală, favică, presărată cu placarde de peri scurţi, cenuşii, figura malformată... A doua sau a treia generaţie după Terorismul Viral. Individul era plin de implanturi bionice ieftine şi asculta posturile venusiene direct în creier. Singura lui plăcere. Ţi-a luat banii, morocănos şi te-a avertizat că reglajul sculei e destul de aproximativ. Ai dat din mână că ţi-e totuna dacă te proiectează în Odeon sau în Australia.

Ai zâmbit în timp ce te aflai în alveola aparatului. Pereţii, cândva eloxaţi, erau acoperiţi cu înscrisuri şi desene obscene. „Radeţi-o lui Allah". „Moartea, unica soluţie". „Tăiaţi boaşele m u s u l m a n i l o r". Transformat pe nesimţite în rază, ai curs cuantic pe deasupra unui sector de antrepozite al Planetopolisului şi te-ai materializat aproximativ în locul unde apăruse cu şase sute de ani în urmă Cerşetorul. Plouase, noroiul înghiţea vâscos resturile străvechi ale asfaltului. Un landrover cu hidrogen lichid, veritabilă piesă de muzeu, se ghicea printre copacii noduroşi, crescuţi anarhic. Un spot roşietic a descris un arc de cerc prin aer, intensificându-şi strălucirea în cădere şi pierind în mocirlă. Ţi-a trebuit ceva timp să te dumireşti că fusese vorba de un muc de ţigară, o altă antichitate. Huruitul motorului, maşina sărind ca o fiinţă vie din glod, venind spre tine, fioroasă în noapte, orbindu-te brusc cu farurile. „Urcă", ţi-a şuierat, indiferentă. Te aşteptase, omul-şobolan de la staţie lucra pentru ea, ca atâtea creaturi ascunse ale Cartierului, de la mica pocitanie care-i ştergea uleiul de pe instrumente pînă la mutantul care-i lingea sexul în timpul nopţii. Dar toate acestea urma să le afli mult mai târziu.

Deocamdată te bucurai ca o vedeai. Ţi se făcuse marea favoare: erai ucenicul marii Hatsepsut şi totodată bărbatul ce avea cinstea de a sta în preajma celei mai fascinante femei a mileniului. Nu era rău deloc pentru un agent al Ayatollahului.

Laura Serena del Vechio, născută sub cupola de metal şi sticlă a Veneţiei în urmă cu treizeci şi patru de ani. Provenea cu alte cuvinte dintr-o lume-muzeu, ceva ce până şi Hamas-ul fundamentalist respectase în sângerosul său război. Contesa, sânge albastru, vechi, cu arome de dogi, intrigi sofisticate şi otrăviri, de aristocraţie demult degenerată, o nobilă înaltă şi slabă, palidă, plină de distincţie, în urma unui stufos arbore genealogic. De ce te tulburau toate aceste sugestii? Erau ca un puternic afrodisiac, satisfacţia perversa de a te împreuna cu un simbol, de a intra în istorie pe cale sexuală. În plus, bucuria tot mai rară de a vedea o femeie îmbrăcată provocator, ca în vremurile de demult; religia aruncase din nou sexul frumos în urâţenia unei moralităţi arbitrare.

Cum ai suportat călătoria, bine, a fost plictisitor, te-ai mirat că te-am chemat, da, desigur, mi-a fost greu să-mi explic, ţi-e frică, puţin, nu trebuie să te ascunzi de mine, nu-ţi voi fi nici guru, nici amantă disperată, nu, nu m-am gândit la asta, nu e cazul nici să minţi, ştiu că mi-ai studiat holopornurile ţinându-le cu o singură mână, a chicotit ea spre disperarea ta, conversaţia era consternant de cliseatică, o să-ţi pozez, a reluat, dar să ştii că n-o să mă ai... A făcut o pauză, privindu-te sumbru, apoi a precizat. „O să te am..." Era o frumuseţe fioroasă, la fel ca şi noaptea, ca şi landroverul cu cabina distrusă, ruginită, plină de sârme ieşind din bord, sau ca ruinele fosforescente sub lună plină.

Te-a dus la una din intrările subterane ale Acceptaţilor de vază. Dedesubt, timpul făcea un titanic salt în nedefinit; nu recunoşteai nimic familiar în strălucirea orbitoare a unor coridoare largi, umplute cu un aer ionizat, înviorător. Nu este o construcţie umană, a zâmbit Hatsepsut. Confirmarea propriilor presimţiri te-a făcut să te înfiori. Labirintul crescuse ca un animal fabulos în subsolul Cartierului, sub veghea atentă a Cerşetorului. Acceptaţii de rangul Laurei îşi găsiseră aici apartamente special pregătite. Labirintul îl condusese pe fiecare la locul său.

Sălaşul artistei era compus din câteva zeci de camere, dispuse pe patru etaje, închizând ca

într-un fagure de viespi o sală uriaşă, atelierul propriu-zis. Unele încăperi erau într-o dezordine stupefiantă, altele păstrând o ordine glacială. Înainte de a te introduce în atelier, Hatsepsut ţi-a dat o pereche de ochelari speciali. Terropictura Kong poate chiar să ucidă la prima vedere. Era o etapă de iniţiere.

În mijlocul sălii se înalţa un obelisc egiptean, încărcat de hieroglife. O altă Hatsepsut, în urmă cu cinci mii de ani, îl instalase în faţa templului lui Amon-Ra din Karnak. Piatra veche era protejată de o peliculă aderentă, de duritatea diamantului. Obeliscul ţâşnea dintre cupolele strălucitoare ale reactoarelor; atelierul semăna cu etajul maşinilor de pe o astronavă.

O lucrare se afla tocmai în plin proces de finisare, sprijinită în schelării. Suportul de cristal era încărcat energetic, atmosfera avea un iz pătrunzător de ozon. Pictura ca proces industrial, te-ai gândit, copleşit şi revoltat în egală măsură. Cîţiva roboţi levitau în faţa panoului hexagonal, manipulând inscriptoarele atomice de mărimea unor locomotive. Era greu de înţeles prin ce artificiu magic energia brută a instalaţiilor folosite la încărcarea compoziţiei era sublimată în efectul psihic şocant din starea finită. Ai evitat o clipă să priveşti giganticul tablou; ochelarii trebuiau să suprime, cel puţin teoretic, 95% din efect. Deşi o ştiai, nu puteai să-ţi stăpâneşti anxietatea şi nici pofta nebună de a vedea pictura.

Ai făcut-o, apoi. Un asfinţit auriu-roşu, aparent banal, o siluetă de femeie conturată de o lumină intensă, venind din spatele ei, dintr-un coridor, nehotărârea putându-se citi din atitudinea umbrei corpului, demonul aşezat pe picioarele lui solzoase, cu cap de saurian şi ochi incandescenţi ieşind din furtuna încremenită a unor nori învolburaţi, de o culoare incertă, aripi negre de chiropter şi gheare desfăcute în anticiparea prăzii... Contururi nedefinite, pierdute în halouri delicate, într-o explozie de tonuri sobre. Prima impresie. Apoi groaza răscolindu-ţi viscerele, convulsiile răsucindu-ţi trupul, sfincterele pe cale de a nu mai putea fi controlate; te-ai rostogolit urlând pe podea, lovit de semnalul de sincronizare - diabolicul secret a lui Hetsepsut. Impulsul aruncă encefalul într-o a „treia stare", descărcând neuronii într-un mod asemănător cu epilepsia. Puterea picturii era înfricoşătoare. De obicei, artista aştepta cîteva luni înainte de a expune, reglând cu grijă intensitatea descărcărilor optice. Chiar şi aşa, vizitatorii galeriilor în care teribila femeie îşi amenaja expoziţiile erau deseori scoşi cu targa, cuprinşi de accese de isterie. De data aceea însă, în faţa ta s-a aflat o lucrare virgină, la maximum de potenţial. Ai trecut la un pas de moarte, în riscul hidos al nimfomanei demente.

Asta nu mai era artă, îţi venea să strigi, istovit. Sau... Acelaşi vechi fior. Trebuia să fie arta altora.

•••

„Mă iubeşti?" Se juca, în mîânile ei tremura un gingaş fluture cibernetic, ca un evantai chinezesc. „În ciuda faptului că Ayatollahul care te-a trimis vrea să mă lichideze?" Eliott dădu din umeri. Era o întrebare aruncată fără să dorească răspuns. „Aşa e. Ce poate avea una cu cealaltă? Crima e suprema formă de dragoste", filozofa ea, vârându-şi din nou degetul mic în cupa minusculă a injectorului transdermic. Se droga, bineînţeles. Îşi prepara singură mixturi rafinate de endorfine sintetice, imunizându-se astfel faţă de efectul propriilor compoziţii artistice. „Ucide-ţi iubita/ Aruncă-i acid în faţă/ Arde-i sexul cu ţigara aprinsă/ Faceţi dragoste în flăcări/ Pentru ultima oară/ Simţiţi orgasmul cărnii care sfârâie/ Beţia amorului de cenuşă", recită Laura cu glas stins. Eliott se scutura de groază, recunoscând versurile unui vechi imn de metarock psihedelic. Mulţi fani muriseră chiar aşa, în jeturile arzânde de napalm ale fanaticilor fundamentalişti. Cîntecele şi manifestările lor erau interzise deja de mai bine de două veacuri. Îi veni să verse şi se duse la toaletă; efectul picturii încă nu se risipise.

„Excesele nu fac bine nimănui. Nici societăţii, nici culturii, nici omului în general", reluă ea cînd

Eliott se întoarse, palid şi tras la faţă. Afirmaţia îl contrarie. Tocmai Hatsepsut să susţină aşa ceva. „Atunci?" îngăimă el, ridicând un pahar de pe masă. „Fugim după excese pentru că ele ne purifică, asta e unica lor calitate. Bea, o să-ţi facă bine. Nu te simţi golit în interior?" „Oarecum", şovăi el. „Nu eşti chiar complet descărcat. Dar vei fi", îi promise artista, scuturându-şi pletele negre. „Vei deveni o amforă goală şi fragilă, gata să primeşti ceea ce voi turna în tine". „De unde ştii că doresc aşa ceva?" „Dorinţele nu ne aparţin", murmură ea. „După aceea, vei putea să mă ucizi. Va fi chiar important s-o faci". „Nu eşti normală..." „Aşa crezi?" „Puţin îmi pasă de terropictură. Am venit pentru tine", izbucni Eliott. Hatsepsut râse încet şi se ridică. Pe ecranul gigant ce ţinea loc de geam, curbându-se spre tavan ca un sfert de sferă se vedea Cartierul, încă în noapte. „A doua lună", arătă ea spre acoperişurile cu ţigla desfrunzită. Era acolo, într-adevăr, ceva mai mică decît sora sa, roşietică, enigmatică. Eliott încremenise. „Cum dracu'..." exclamă el uluit. „Apare în general dacă un intrus e pe cale de a fi acceptat. Este un semn bun pentru tine. Ce stare îţi dă?" „Agitaţie", răspunse Eliott, clătinând nehotărât din cap. „Nu-i rău. Ai fire de lup", murmură ea. „N-am observat", o ironiză el. „Prima ta lucrare va fi un lup roşu, te asigur că o să ai succes..."

Era evident că drogul începea să-şi facă efectul. Eliott îi măsură formele clasice ale trupului pe care se mula rochia albă, fără mâneci. Umeri goi, bronzaţi, un tatuaj fosforescent cu efect terro pe omoplatul stîng - şi-l făcuse singură - şolduri largi, ascuţite, picioare lungi şi încălţăminte peliculară, transparentă, cu tocuri foarte înalte. Nici un implant bionic vizibil. Mult prea perfectă pentru lumea malformată de după Terorismul Viral.

„De ce m-ai ales tocmai pe mine?" „Iarăşi?" se amuză ea. „De ce se învârte Pământul în jurul Soarelui?" „Nu e o lege naturală", protestă Eliott. „De ce nu? Te-am simţit... Poate că te plac. Accepţi ideea?" „Ai ştiut foarte bine cine sunt. Eşti masochistă?" Hatsepsut îşi linse buzele în mod provocator. Probabil că era. „Am fost izolată", răspunse într-un târziu. „Au mai existat şi alţi discipoli, înaintea ta. Toţi au fost omorâţi.

Nici unul nu a ajuns pînă la mine. Faptul că eşti un informator scârbos al acelui moş paranoic ţi-a dat, paradoxal, o şansă." „Poate fi o întâmplare". „Exclus. Fiecare satelit de supraveghere are o fişă completă cu cei cu care întreţin relaţii, indiferent de ce natură. Sunt urmăriţi 25 de ore din 24. Doar arta mea ne-a rămas ca mijloc de comunicare". „Arta subversivă?" „Nu sunt căpetenia unei organizaţii politice secrete, dacă la asta te referi. După cum nici Acceptaţii nu formează o ghildă de iniţiaţi". Ochii ei albaştri străluceau nefiresc, ca la un bolnav de friguri. „Am fost urmărită şi m-am refugiat aici, în ţara nimănui. Din fericire, am fost acceptată. Ce înseamnă asta cu adevărat, o să simţi şi tu..."

Eliott ridică din umeri, apoi îşi luă ochelarii de protecţie. Hatsepsut încuviinţă, tăcută. Discipolul ei trebuia să Privească.din nou.

•••

Te-ai întrebat atunci de ce făcusem o asemenea greşeală. Într-adevăr, cum aş fi putut să te mai oblig să-i îndeplineşti ordinele dacă erai Acceptat? În Cartier erai aproape imun la restul lumii terestre. Perfectă siguranţă. Nu doreai moartea artistei. Nici măcar nu-ţi puteai imagina cum ai elimina-o. O iubeai, o dragoste bolnavă, ca toţi cei din jur, ca toată omenirea jumătăţii de mileniu trei ce se târa, istovită, mutilată de religie şi ştiinţă deopotrivă, spre un liman invizibil.

Ai început cu fotografia. „Foto-Crab", dugheana pierdută printre dărăpănăturile Cartierului. Aveai şi clienţi. Acceptaţii apăreau fantomatic, în maşini vechi de o mie de ani, îmbrăcaţi fistichiu după modele ce se succedaseră de atunci încoace. Comandau mult, de-abia reuşeai să le faci pe plac. Târziu, după mai mult de o lună ai realizat că ai fost şi tu acceptat. Şi te-a apucat spaima...

„Ai constituit un minunat obiect de studiu". Te simţeam iritat, nemulţumit. Nu erai capabil să te stăpâneşti suficient.

„Ştiam, însă n-am putut să refuz rolul. Era un rol bun...“ Nu te credeam, ar fi fost absurd. Laura te-a atras în delirul ei erotic; te-a dus într-o fabrică părăsită, printre motoare electrice mari şi ruginite, înţepenite de zeci de ani. S-a dezbrăcat în faţa ta fără să spună nici un cuvânt. Aţi făcut dragoste pe pardoseala unsuroasă, năclăită de păcură şi pilitură de fier. Îi plăceau doar loşcurile ieşite din comun. Într-o noapte ai auzit-o icnind de voluptate undeva în apartamentul ei. Ai fugit, cu inima îngheţată şi ai văzut-o dăruindu-se unui bărbat vârstnic. Părul roşu i se răsfirase pe coapsele slăbănoage ale partenerului. Ştiai că practică felaţia, dar îţi plăcea să crezi că era un cadou rezervat doar ţie. Turbat aproape de gelozie, ţi-ai îndreptat atenţia asupra amantului nerușinat. Figura lui, deşi destinsă de imensa plăcere şi chiar ascunsă de acea semiobscuritate lasciva îţi era prea bine cunoscută. O ştiai din milioanele de portrete răspândite în toată lumea. Era Ayatollahul.

„Spiritul de conservare al mediocrului... Nu-i aşa? Aş fi vrut foarte mult să te văd cînd ai dat cu ochii de bătrân în patul ei. Nu am putut înţelege de ce nu l-ai ucis pe impotentul ăla. Ţi se servise pe tavă...“

„Tu ai fi făcut-o?“

Încerci să râzi. Nu e însă râsul tău. Ai înţelege atunci că miza jocului îţi scapă în întregime. Ayatollahul, un Acceptat. Toate serviciile secrete de pe glob au fost sideRate. Faptul că te-ai reţinut să-l asasinezi a fost mutarea ta genială, deşi nu ţi-aş face complimentul ăsta niciodată. Laura avusese dreptate. Între Acceptaţi nu existau reguli. Puteau fi amanţi şi să se duşmănească de moarte. Sau alte astfel de relaţii, şi mai tenebroase.

„O întrebare idioată. Poate a fost o greşeală din partea mea că te-am recomandat pentru recrutare. Nu eşti în stare să respecţi reguli elementare.“

„Cine a omorât-o?“ Întrebare pusă cu răceală, între două înghiţituri lente, ostentative. „Tu“. „Eu?“ Mirare sinceră, oroare nemistificată întinzându-ţi-se pe chip. „Bineînţeles. Cei care au răpit-o din Cartier au fost doar uneltele. Elementul criminal ai fost tu. Erai urmărit de pe orbită cu un selector telepatic. Fin, discret, eficient. Hamas-ul şi-a trimis comandoul sinucigaş după ultima voastră noapte. O regreţi?“

„Nu“.

„E îngrozitor că eşti de fapt sincer“.

„De ce n-aş fi?“

Fireşte că da. Eşti un artist celebru, consilier în Comitetul de Salvare Mondială. Ayatollahul a murit acum trei săptămîni, în condiţii aparent naturale. Atac de cord. Doar eu ştiu că a Privit o terropictură fără ochelari de protecţie. De fapt, avusese ochelari, dar nu cu lentile potrivite. Cele bune se mai află şi acum în biroul meu, dar cei care mi-l scotocesc la ora asta nu vor fi în stare să facă legătura. Ultima terropictură a lui Hatsepsut se mai afla încă acolo, în subteranele de nepătruns ale Cartierului, opera ei finală pe care nimeni nu o va mai admira vreodată. Contesa veneţiană n-a vrut ca arta sa să fie folosită ca armă. A dorit să dăruiască omenirii acel sentiment inefabil de pendulare pe marginea prăpastiei.

„Vrei să te scot din încurcătură? Ştii prea bine că n-o pot face.“

Dur. Mă întrebam cînd vei decide contraatacul. Erai satisfăcut că mă poţi privi de la înălţimea siguranţei. O siguranţă relativă, aşa cum te avertizasem. Fusese o bravură inutilă să vii să discuţi cu mine, chiar luându-ţi toate mijloacele de precauţie. Ai simţit amorţeala teribilă a neurodisociatorului Wesson strecurându-ţi-se arzător printre fibrele nervoase. Ai vrut să ţipi, dar muşchii laringelui erau, de regulă primii prinşi.

„Are zece Giga“, ţi-am arătat, bătând discret în masa sub care instalasem arma. „Te vei sufoca în trei minute. Gealaţii de afară nu vor bănui nimic în timp util, iar chelnerii au fost programaţi să te ignore. Nu e un act politic; e doar sfârşitul unui experiment. Ar fi periculos să fie lăsat să continue. Poate nu mă crezi, dar să ştii că mi-e milă de tine. E prima crimă care o comit direct...“

Mi-am luat rămas bun de la ochii tăi holbaţi. Îţi spusesem adevărul, însă nu regretam că te eliminasem. N-am regretat nimic, niciodată, în afara acelui asfinţit de aur pe canaletto, legănarea gondolei şi amintirea

prezenţei ei lângă mine. Contesa Del'Vechio, prima mea mare iubire.

•••

New York, 2536. Soarele strălucind deasupra metropolei distruse de arabi în 2300, reconstruită de japonezi un secol mai târziu ca lume-muzeu. Domul Artelor, o clădire emisferică vizibilă din Lună. Arta a salvat omenirea...

Proiecţiile 3D anunţau comemorativa. Muzee faimoase şi colecţionari particulari îşi uniseră eforturile pentru a prezenta întâia oară opera completă a lui Hatsepsut. Accidentele de Privire se răriseră; firma Sony acoperise cristalele lucrărilor cu un strat disociator, după mulţi ani de cercetări costisitoare. Se anunţa şi o mare licitaţie.

Mulţimea se îmbulzea deja de la ora cinci în faţa intrărilor, cu tot gerul de ianuarie. Sosirea oficialităţilor a stârnit un cor de huiduieli din partea radicalilor. Dintr-un vehicul a coborât şi Anwar Heravy, fostul psiholog-sacerdot al cabinetului defunctului Ayatollah. După trei ani de detenţie, personajul fusese reabilitat şi numit de parlament într-un post obscur. Serviciile sale în materie de contraspionaj erau inestimabile.

Anwar era o figură controversată. Jihad-ul islamic îl condamnase la moarte, suspectându-l ca posibil asasin al Ayatollahului. Teroriştii, chiar lipsiţi de puterea de odinioară, promiseseră să-l ucidă în modul cel mai spectaculos. Anwar nu părea impresionat.

Delegaţia oficială înainta printr-un culoar deschis de roboţii de ordine. Heravy aruncă o scurtă privire înapoi, spre mulţime, înainte de a intra după ceilalţi, în Dom. Pestriţă şi gălăgioasă, adunarea alcătuia un conglomerat în continuă mişcare, ca un animal colonial şi pulsatil. Un om-şobolan stătea posomorât în al doilea sau al treilea rând. În spatele sau... Faţa demnitarului păli. Cu tot cu ochelarii negri mari, în stil baroc, acea faţă era inconfundabilă. Pentru el, cel puţin. Clătină din cap, refuzând vedenia şi intră.

Stătu însă ca pe ghimpi tot restul ceremonialului; ordonase adjutanţilor să scanneze cu holocamere pe toţi cei adunaţi. Urmărise apoi la birou înregistrările cu ajutorul unui computer specializat. O găsi din nou. Fusese surprinsă chiar intrând în expoziţie, apoi uitându-se la locul gol unde ar fi trebuit să fie expusă ultima ei lucrare. Neschimbată. Acelaşi aer calm, aristocratic. Heravy simţi că înnebuneşte.

Ce ar fi trebui să facă? Putea să ordone agenţiilor să o caute, dar era aproape sigur că ar fi fost inutil. Avea certitudinea că Hatsepsut, indiferent cât părea de absurd, se arătase anume pentru el. Dacă era aşa, exista un singur loc unde putea s-o întâlnească.

Seara intră în hypermobil şi stabili coordonatele Cartierului. Era o nebunie imensă. Ceea ce văzuse putea fi o sosie perfectă, un joc unic al hazardului genetic. Doar o văzuse cu ochii lui carbonizată, atârnând în lanţurile cu care o legaseră de peretele calcinat membrii comandoului sfânt de pedepsire. „Fiii lui Abu-Nidal" ştiau să-şi facă meseria. Aruncătoarele de flăcări arseseră trupul femeii până la ultima celulă vie. Trei zile după execuţie Hamas-ul îi expediase înregistrarea video a supliciului; pentru prima oară în cariera sa i se făcuse rău.

În Cartier mijeau deja zorii. Îşi lăsă vehiculul lângă scheletul roşcat al unui autobuz şi făcu câţiva paşi pe bulevard. Bătea un vînt slab, înfiorând vegetaţia mutantă şi provocând foşnete sinistre printre zidurile dărâmate. Stâlpii de fier se topiseră în dungi de rugină pe asfaltul relict.

În scuarul din Odeon aştepta o formă neagră, ghemuită, nemişcată. Cerşetorul. Prima impresie. Amintirea legendei. Apoi lovitura aproape fizică a realităţii. Era însă prea târziu ca să-şi mai simtă spaima. Putea jura că era o terropictură. Şi nu avea ochelari la el.

VEDETA VIDEO

Walter Jon Williams

1

Ric simţea că ceilalţi înteţeau asediul. Se învârteau în jurul cartierului Falcon ca pe nişte izoterme în miez de vară, urmărindu-i pe Cadillaci cu ochi strălucitori de păsări răpitoare, năpustindu-se, uneori, să înhaţe câte o fărâmă de afaceri, Cadillac, teritoriu Cadillac, surse Cadillac. Testându-şi propria putere, ca şi nervii Cadillacilor, crescând presiunea doar ca să vadă ce se va întâmpla, ca să afle dacă mai aveau Cadillacii tăria să riposteze...

Ric cunoştea bine jocul: el şi ceilalţi Cadillaci îl jucaseră cu cinci ani mai înainte, în susul şi în josul străzilor şi a reţelelor de date ale Albaicinului, puştani în creştere testându-şi forţele asupra găştilor aflate la putere, Cruceros, Grănicerii Ierusalimului, Piedras Blancas. Găştile mai vechi păreau lente, nesigure, iar când a venit războiul, Cadillacii au câştigat în câteva zile: ceilalţi erau prea anchilozaţi, prea vizibili, prinşi într-o reţea de legături vechi, asociaţii vechi, obiceiuri vechi. Tinerii Cadillaci, răsărind de nicăieri, îşi găsiră propriile surse, propriile produse şi legături, şi în cele din urmă ei şi aliaţii lor dezmembrară organizaţia bătrânilor, absorbind ceea ce era încă folositor şi lăsând restul să moară împreună cu rămăşiţele de Cruceros, Grăniceri şi Blancas, supravieţuitorii uluiţi care încă mai căutau o bucată rămasă din teritoriu pe care să-şi organizeze ultima apărare.

La acea vreme Ric le dăduse Cadillacilor trei ani înainte ca acelaşi lucru să înceapă să li se întâmple, înainte ca succesul să le devină prea mare şi următoarea generaţie de pistolari să capete încredere şi îndemânare. Cadillacii ţinuseră până la urmă cinci ani, şi asta nu era rău. Dar, se gândi Ric, se sfârşise.

Ceilalţi Cadillaci nu erau gata să capituleze. Pericolul creştea, dar ei credeau că puteau supravieţui acestei provocări - să reziste încă un an sau doi. Ric credea că visau.

În timpul zilelor toride de vară începură să moară oameni. Focuri de armă răsunară din zidurile roz ale Alhambrei. Reţele se dezintegrară. Aliaţi dispărură. Ric le făcu Cadillacilor propunerea ca o bancă să fie împărţită cu aliaţii lor, un fond care să susţină războiul. În disperarea lor, Cadillacii îşi dădură acordul.

Atunci Ric înţelese că era timpul să termine, că indiferent ce avuseseră Cadillacii era pierdut. Dacă erau de acord cu o propunere ca asta, sângele rece şi isteţimea li se duseseră.

Aşa că a fost o ultimă întâlnire, Ric de la Cadillaci, Mares de la Scutieri, Jacob de la Ultimii Bărbaţi. Ric merse la întâlnire cu o armă cu săgeţi teleghidate, încastrată în fundul Servietei sale, fiecare săgeată înmuiată într-o toxină care ar fi oprit inima în câteva secunde. Când ieşi avea un bold bancar în buzunar, un ac din oţel inoxidabil cu gămălie de siliciu. Miezul siliciului conţinea date reprezentând peste optzeci de mii de dolari. Şapte Luni, gata pentru depunere în orice cont electric în care putea introduce acul.

Spre Vest, se gândi Ric. Avea să-şi cumpere un apartament american undeva în California şi să se bucure de retragerea din afaceri. Avea douăzeci şi doi de ani.

Începu să se simtă rău în naveta suborbitală Tanger Houston, o furnicătură de-a lungul nervilor, înţepături în carne. La ora când traversa aeroportul din Houston că să ia avionul obişnuit spre L. A. dureri sfâşietoare îi treceau prin încheieturi şi îndărătul ochilor. Îi ceru unei stewardeze aspirină şi dădu pilulele pe gât cu whiskey american.

Pe când avionul survola Texasul, îndreptându-se spre vest, Ric scăpă paharul cu whiskey şi ţipă, cuprins brusc de durere. Stewardezele îi dădură analogi ai morfinei dar chinul nu făcu decât să crească, un acid fierbându-i sub piele, o flacără care-i sfâşia trupul. Vederea îi pierise, le fel şi restul simţurilor, cu excepţia conştiinţei arzânde a propriei dureri. Ric încercă să-şi despice braţele cu unghiile, să-şi smulgă nervii torturaţi din trup, iar stewardezele se îngrămădiră peste el, ţinându-l jos, ţintuindu-l la podeaua avionului, asemenea unui fluture pe un suport din plută.

Pe când era prins în curele pe o targă la escala neprogramată de la Flagstaff, Ric mai ţipa încă, incapabil să se oprească. Jacob îl otrăvise, folosind o neurotoxină care-i îndepărta învelişul de mielină de pe nervi, lăsându-i ca pe nişte corzi dezgolite de fibră chinuită. Ric se grăbise să-şi termine afacerea şi luase doar o sorbitură din vin: acesta era singurul lucru carel salvase

2

A stat luni în şir la spitalul din Flagstaff, privind printr-un perete de sticlă la un labirint de alţi pereţi din sticlă - clădiri cu birouri şi blocuri de locuinţe îngrămădite până la jumătatea drumului spre Phoenix - flancând panglica din aliaj argintiu a unei căi-expres. Zăpezile căzură în cantităţi mari în iarna aceea, apoi primăvara se topiră, cu excepţia peticelor din umbră. De-a lungul primelor trei luni a fost complet imobil, cu creierul izolat de corp pe cale chimică, pentru a ţine durerea la distanţă, în timp ce trecea printr-o serie nesfârşită de grefe nervoase, substanţe care să-i încurajeze refacerea şi vindecarea nervilor. În cele din urmă a fost terapia fizică, ce la făcut să ţipe în chinuri din cauza durerii mistuitoare a membrelor revenite la viaţă.

La sfârşit a fost un tratament nou, o substanţă nouă. I se scurse încetişor în braţ, printr-un ac IV, iar el simţi o uşurare în nervi, un murmur în minte. Dintr-un anume motiv, până şi aerul părea să aibă gust mai bun. Durerea nu era mai mare decât de obicei şi se simţi mai bine decât se simţise începând din ziua când ieşise de la întâlnirea de acasă , din Granada, cu boldul bancar în buzunar.

— Ce e chestia asta? întrebă când o văzu din nou pe soră.

Sora zîmbi.

— Toţi întreabă acelaşi lucru, zise ea. Genesios Trei. Suntem unul dintre puţinele spitale care au nivelul de securitate necesar administrării substanţei.

— Nu mai spune.

Auzise de acest produs în timp ce urmărea ştirile. Genesios Trei era un neurohormon nou, comercializat de policorporaţia orbitală Pink Blossom, care putea să vindece aproape orice nivel de distrugere a nervilor. Ca efect secundar construia conexiuni neurale suplimentare în creier, ridicând Q.I.-ul şi provoca oamenilor o stare de beatitudine. Hormonul era rar, fiind foarte complex şi sintetizarea lui costisitoare, deşi găştile încercau. Pe coasta de vest, o mulţime de oameni muriseră într-un război pentru controlul noilor laboratoare clandestine. Pe stradă era numit Tunetul Negru.

— Nu-i rău, zise Ric.

Tratamentul şi murmurul din creierul lui Ric continuară timp de o săptămână. Când se termină, îi duse dorul. De asemenea, era mai mult sau mai puţin vindecat.

3

Săptămâna de terapie cu Genesios scoase cincisprezece mii de dolari din boldul lui Ric. Lunile anterioare de tratament costaseră alte şaizeci şi două de mii. Ceea ce Ric nu ştia era că terapia cu Genesios putea să fi fost aplicată imediat şi să-i fi economisit majoritatea fondurilor, dar inteligenţele artificiale care lucrau pentru spital îl etichetaseră drept un personaj suspect, un străin fără vreo poziţie socială deosebită, fără carte de muncă, fără să aparţină vreunei policorporaţii şi cu o mare cantitate de bani-gheaţă în buzunarul de la piept. I.A.-urile traseră concluzia că situaţia lui Ric nu-i permitea să protesteze şi aveau dreptate.

Computerele nu pot fi date în judecată pentru aplicarea intenţionată a unui

tratament greşit. Doctorii le urmară sfatul.

Tot ce mai rămăsese din banii lui Ric erau trei mii de dolari SL. Ric putea să trăiască din asta câţiva ani, dar nu era cine ştie ce retragere din afaceri.

Personalul spitalului a fost destul de drăguţ ca să-i programeze o întâlnire cu un consilier de carieră, care se presupunea că-i va găsi un serviciu. Lucra în subsolul vastei clădiri din sticlă a spitalului, iar numele ei era Marlene.

4

Marlene lucra în spatele unui pupitru presărat cu vestigiile vieţilor altor oameni. Încăperea nu avea ferestre, pe o masă erau două scrumiere, pline amândouă, iar pe pereţi se găseau afişe turistice care prezentau întinderi vaste de pustietate, plaje albe, ocean albastru, nori îndepărtaţi. Nimic viu.

Ochii săi verzi aveau un aspect opac, ca şi când urmăreau un ecran video, personal, aflat undeva în mintea ei. Purta o mulţime de bijuterii din argint pe degete şi la încheieturile mâinilor şi un pulover cenuşiu cu guler rulat, cu urme de arsuri de ţigară. Ochii îi erau machiaţi cu minuţiozitate, precum aripile unui Amiral Purpuriu. Părul îi era aproape blond. Singurul serviciu pe care l-a putut găsi pentru el a fost la o firmă legală, ceva numit asistent la evaluarea datelor."

Înainte ca Ric să plece din biroul Marlenei o invită la cină. Ea îi respinse propunerea fără să-şi modifice măcar expresia. Ric avea senzaţia că nu prea îi părea real.

Slujba de asistent la evaluarea datelor consta din a-şi petrece ziua mergând în sus şi-n jos pe o scară spirală, înaltă de patru etaje, în sediul unei firme juridice, plimbând dosare dintr-un birou în altul. Se presupunea că dosarele erau sensibile şi nu erau încredinţate computerului firmei ca nu cumva să încerce cineva să le fure. Salariul era jignitor. Ric le declară celor de la firmă că slujba era exact ceea ce căuta. Îi cerură să înceapă peste două zile.

Se opri în biroul Marlenei să-i spună că obţinuse serviciul şi să o invite iar la cină. Ea râse (Ric n-a putut înţelege din ce cauză) şi zise "da".

O ninsoare lentă de primăvară se aşternu pe străzi în timp ce ei serveau cina. La masă Marlene luă două capsule roşii şi o pilulă galbenă deveni mai vioaie şi bău mult vin. O conduse acasă pe jos, prin zăpadă, până la apartamentul ei de la etajul şapte al unui bloc vechi, confort patru, un loc cu pete de igrasie pe tavan şi becuri fără abajur care atârnau pe holuri, singurul cămin pe care şi-l putea permite. În hol, Ric îi scutură zăpada de pe umeri şi din păr şi o sărută. Se culcă cu Marlene şi încercă să-i demonstreze că era real.

În ziua următoare se externă din spital şi se mută la ea.

5

Ric nu se ostenise să apară la lucru în prima sa zi, ca asistent la evaluarea datelor. În schimb îşi petrecuse ziua în apartamentul lui Marlene, cerându-i computerului casnic să caute prin fişiere şi să afişeze totul în legătură cu ceea ce faxurile de ştiri numeau în neştiinţa lor, "Criminalitate juvenilă". Înainte ca Marlene să vină acasă, Ric telefonă celui mai costisitor restaurant pe care-l găsi şi le spuse să-i livreze la domiciliu un meniu din cinci feluri de mâncare.

Resturile cinei erau îngrămădite în bucătărie. Ric se plimba încolo şi încoace în spaţiul strâmt, cu mintea plină de murmurul informaţiilor pe care le absorbise. Marlene stătea pe o canapea de culoarea lutului, şi-l privea, cu un pahar de vin într-o mână şi cu o ţigară în cealaltă, silueta fiindu-i decupată prin peretele din sticlă polarizată prin care se vedea calea expres din aliaj strălucitor de aluminiu îndreptându-se spre sud, peste mormane de zăpadă ce se topeau. În mintea lui Ric pulsau planuri, nimic închegat încă, doar neuroni activându-se la periferia conştiinţei, formând combinaţii ce se modificau rapid. Simţea zumzăitul, euforia, ideile pe jumătate închegate în timp ce-i fulgerau prin circuitele neurale.

Marlene căută într-un flacon şi scoase o pastilă roşie şi o capsulă

verde, cu dungi portocalii. Ric se uită la ea.

— Ia zi, câte chestii de-astea iei? E un tratament, sau ce?

— Am stări de anxietate.

Îşi puse pastilele în gură şi, scuturând o dată din cap, le înghiţi fără apă.

— Cât de mare-i o doză?

— Nu doza contează, ci o anume *combinaţie* de doze. Fă-o cum trebuie şi simţi că lumea e ca o piscină caldă, încântătoare. E ca şi când ai pluti sub apă şi totuşi să respiri. E minunat.

— Dacă zici tu...

Îşi reluă plimbatul. Ţesătura i se freca de picioarele goale. Mintea îi pulsa, o ceaţă de idei care nu prinseseră contur încă, sclipind, adunându-se, topindu-se fără efortul lui conştient.

— N-ai apărut la lucru, zise Marlene. Mi-au telefonat în legătură cu asta.

— Îmi pare rău.

— Cum ai să-ţi permiţi această preferinţă pe care-o ai pentru mâncarea scumpă? întrebă Marlene. Vreau să spun, fără să lucrezi.

— Fac ceva ilegal, zise Ric. Mai mult ca sigur.

— La asta m-am gândit.

Privi în sus spre el, cu coada ochiului.

— O să mă laşi să intru şi eu în joc?

— Dacă vrei.

Marlene înghiţi jumătate din vinul din pahar, privi apartamentul în dezordine, ridică din umeri.

— Doar dacă într-adevăr vrei, spuse Ric. Trebuie să fie un lucru pe care tu îl hotărăşti.

— Ce altceva am de făcut?

— O să trebuiască să fac nişte cercetări mai întâi, spuse el. O să petrec câteva zile căutând date de arhivă.

Marlene îl privea iar.

— Plictiseala, zise. Din experienţa ta, de-asta se apucă majoritatea oamenilor de fărădelegi?

— Din experienţa mea, răspunse el, majoritatea oamenilor se apucă de fărădelegi din cauza prostiei.

Ea râse mânzeşte.

— Grozav, zise. Cam asta mi-am închipuit.

Îşi aprinse o ţigară.

— Ai un plan?

— Ceva ce pot face doar o dată. Pe urmă fiecare derbedeu din America de Vest o să mă caute cu o mitralieră.

Marlene rânji:

— Sună palpitant.

O privi:

— Aminteşte-ţi ce-am spus despre prostie.

Ea râse:

— Am fost deşteaptă toată viaţa. Ce legătură are cu mine?

Privind în jos spre ea, Ric simţi răsunând un avertisment, ca un gust inconfundabil pe limbă.

— Ai mult de pierdut, Marlene, zise. Mult mai mult decât mine.

— Rahat.

Ţigara îi arsese degetele. O strivi în scrumieră, prea repede, împrăştiind scrum pe canapea. Ric o urmări un moment, apoi îşi reluă firul gândurilor.

Oamenii mureau peste tot în California într-un război pentru neurohormonul Genesios Trei. Trebuia să fie o cale de a obţine un avantaj din asta.

6

— Eşti poliţai, moşule?

Stilul de aici era diferit de cel al oamenilor pe care-i ştia Ric în Iberia. În Granada, Ric purtase haine de gaucho, importate din Argentina, pantaloni strâmţi cu dolari de argint cusuţi de-a lungul tighelelor, eşarfe înfăşurate împrejurul beteliilor strâmtate, veste brodate.

Nu ştia cu ce se îmbrăcau tipii care le veniseră de hac Cadillacilor. Nu-l văzuse pe nici unul dintre ei.

Noul stil de aici era ceva numit Chirurgie Urbană. Fata era prima mostră pe care Ric o vedea de aproape. Părul roşu-de-henna era coafat permanent spiralat, prins în codiţe cu mărgele din plastic transparent care conţineau bacterii fosforescente ce sufereau mutaţii rapide, rearanjându-se permanent în modele strălucitoare. Nasul fusese lăţit şi aplatizat ca să acopere cea mai mare parte a obrajilor, transformând nările într-o pereche de fante laterale, iar baza nasului era mai largă decât gura. Dinţii fuseseră înlocuiţi cu implanturi de metal ascuţite ca nişte brice care

se îmbucau clămpănind într-un fel precis, neplăcut, când închidea gura. Sprâncenele dispăruseră cu totul, iar dedesubtul lor erau implanturi de plastic întunecat care-i acopereau orbitele. Ric nu putea să-şi dea seama, şi era de presupus că n-ar fi trebuit să ştie, dacă mai erau ochi acolo înăuntru, sau scannere sofisticate, conectate la nervul optic.

Efectul era aplatizarea feţei, transformarea ei într-un şevalet pentru artistul tatuajelor care acoperise fiecare centimetru de piele descoperită. Formule matematice complexe traversau fruntea. Dedesubtul implanturilor oculare din plastic negru se aflau zgârie-nori, siluete de clădiri creând o falsă perspectivă peste nasul aplatizat. Bărbia părea să fie o schemă de circuit.

Ric privi în orbitele întunecate şi încercă să nu se înfioare.

— Nu, zise. Sunt doar în trecere.

Una dintre mâinile ei era dinaintea lui, pe masă. Era tatuată tot atât de complet ca şi faţa, iar unghiile fuseseră înlocuite cu lame de metal, acoperite cu capace protectoare din plastic transparent.

— Te-am văzut aici ieri, spuse ea. Şi azi din nou. Mă întreb dacă nu cumva vrei ceva.

Ridică din umeri. Îi trecu prin minte că, deşi respingătoare, Chirurgia Urbană era un camuflaj bun. Cine o să poată deosebi pe unul din oamenii aceştia de un altul?

— Eşti niţel cam bătrân pentru localul ăsta, moşule, zise fata.

Presupuse că avea cam paisprezece ani. Avea talie mică, şolduri înguste şi sâni mari. Ric n-o găsea atrăgătoare.

Aceasta era a doua excursie a lui la Phoenix. Barul nu avea nume, decât dacă nu se chema pur şi simplu BAR, asta fiind tot ceea ce era scris pe firma de afară. Era sub nivelul străzii, în subsolul unei clădiri vechi. Pereţii de beton erau vopsiţi în negru. Mese şi scaune din plastic întunecat fuseseră adăugate, şi tuburi fluorescente simple decorau pereţii. Boxe flancau barul, emiţând muzică electronică lentă, lipsită de ritm sau de linie melodică perceptibilă.

O privi pe faţă şi se aplecă mai aproape de ea.

— Am nevoie de permisiunea ta să beau aici, sau ce? zise.

— Nu, spuse ea. Doar să faci afaceri aici.

— Nu fac afaceri, zise el. Doar urmăresc spectacolul urban în mişcare, okay?

Purta o jachetă uşoară, de vară, de culoare crem peste un tricou negru cu inscripţie chirilică, pantaloni negri, adidaşi albi. Îmbrăcăminte de stradă, non-descriptivă.

— Ai credit? întrebă fata.

— Suficient.

— Atunci îmi iei ceva de băut?

El rânji:

— Am nevoie de permisiunea ta ca să fac afaceri şi n-ai credit? Ce fel de proscrisă eşti?

— O proscrisă însetată.

Ric îi făcu semn barmanului. Ceea ce i-a adus, indiferent ce era, arăta ca o vişinată cu sifon.

— Serios, zise ea. Pot să-ţi plătesc mai târziu. Cineva pe care-l cunosc ar trebui să se-ntâlnească aici cu mine. Îmi datorează nişte bani.

— Numele meu este Marat, spuse Ric. Cu un "t" mut.

— Eu sunt Super Fecioara. Eşti din Canada sau aşa ceva? Vorbeşti cam ciudat.

— Sunt din Elveţia.

Super Fecioara dădu din cap şi-şi sorbi băutura. Ric aruncă o privire prin bar. Majoritatea clienţilor foloseau Chirurgia Urbană sau cel puţin făceau efortul de a se îndrepta în direcţia acelui stil. Super Fecioara se încruntă la el.

— Ar trebui să mă întrebi dacă sunt într-adevăr dulce, zise. Dacă te întrebi de ce, lichiorul de vii-şi-ne ar trebui să-ţi dea o idee.

— Nu-mi pasă, spuse Ric.

Ea îi rânji cu dinţii de metal.

— Nu vrei să mi-o spui?

Ric urmări cum dubla sa reflexie din orbitele ei negre clatină încet din cap. Ea râse.

— Îmi plac tipii care ştiu ce le place, zise ea. Ăsta-i genul pe care-l avem în Mesia BD. Pot să iau încă o băutură?

Ric ştia că exista o ecologie în găştile adolescenţilor. Aveau diferite motive ca să existe şi îndeplineau diferite funcţii. Unii voiau teritoriu, alţii

comerţ, alţii şansa de a-şi demonstra ideologia. Alţii manevrau informaţii, iar din cercetările lui Ric aceasta părea să fie funcţia Mesiei BD.

Dar chiar dacă Mesia BD erau isteţi, nu activau de prea multă vreme. O problemă continuă a grupurilor de puştani care se implicau în activităţi gangstereşti era că aveau memorii instituţionale foarte scurte. Existau câteva lucruri pe care nu le-ar fi recunoscut sau pentru care n-ar fi ştiut cum să se pregătească, cu excepţia cazului în care trecuseră prin ele cel puţin o dată. Compensau asta fiind mai rapizi decât adversarii, şi mai nevăzuţi.

Ric spera că Mesia BD să fie plin de minţi tinere, neexperimentate.

Îi făcu iar semn barmanului. Super Fecioara îi rânji.

— Eşti sigur că nu vrei să mi-o pui?

— Precis.

— O să fiu dulce până mor. Pur şi simplu nu mă interesează. Nici unul din băieţi nu pare-a fi cineva cu care să vreau să mă culc.

Ric nu spuse nimic. Ea sorbi ultimele picături de băutură.

— Crezi c-arăt respingător, corect?

— Asta pare să-ţi fie intenţia.

Fata râse.

— Eşti de gaşcă, Marat. Cum e în Elveţia?

— Cald.

— Atât de cald c-a trebuit să pleci, poate?

— Poate.

— Cauţi de lucru?

— Nu încă. Doar mă uit.

Se aplecă mai aproape de el.

— Află ceva interesant cât timp te uiţi şi-o să te plătesc pentru asta. Lasă un mesaj aici, la Bar.

— Faci afaceri cu informaţii?

Ea îşi linse buzele.

— Cu asta şi cu alte chestii. Vezi, Barul ăsta e un fel de interfaţă. La nord de aici e teritoriul Şopârlelor Leneşe, la sud şi est sunt Sârmele Reci, iar la vest - Romanticii Siliciului. Romanticii sânt pe ducă.

Râse scurt, dispreţuitor:

— Sunt trupe de brocart, corect? Teritoriul lor e ciopârţit. Dar aici e "no-gang's-land". Unde mărfurile trec de la un cumpărător la altul.

— Mesia BD... Ei au teritoriu?

Ea clătină din cap.

— Doar locuri unde putem fi găsiţi. Nu teritoriu căutăm. Iisus-Bătăuşul - el e un fel de conducător al nostru - zice că doar proştii ca băieţii de brocart vor teritoriu, când banii adevăraţi sunt în date.

Ric zâmbi.

— E o chestie isteaţă. Acţiunile pentru terenuri sunt oricum în scădere.

Îşi văzu reflexia în dinţii ei de metal, o pată palidă.

— Dacă ai ceva ce vrei să vinzi, pot să aranjez, zise ea. Software? Produse biologice? Farmaceutice? Wetware?

— N-am nimic. Deocamdată.

Fata se întoarse să privească un grup de oameni ce intrau pe uşă.

— Sârmele Reci, zise ea. Aştia sunt tipii cu care trebuie să mă întâlnesc.

Îşi dădu capul pe spate şi înghiţi restul băuturii.

— Ai dracului, sunt atât de burghezi! Uite, chirurgia lor e falsă, e doar un machiaj ca lumea. Iar tatuajele şi le-aplică printr-un stilospray. Urăsc oamenii care n-au curajul propriilor convingeri, tu nu?

— Pot fi folositori, totuşi.

Zâmbi subţire. Fata îi rânji.

— Mda. Pot fi. Treci mâine şi-o să-ţi plătesc, okay? Salut.

Îşi împinse scaunul înapoi, hârjâind oţelul pe podeaua de beton, un mic ţipăt metalic.

Ric îşi sorbi băutura, privind camera. Lăsându-i ritmul să i se infiltreze prin piele. În mintea sa lucrurile căpătau contur.

7

— Bună.

Gardianul ridică privirea spre el de sub cozorocul de plastic al şepcii sale de baseball. Se încruntă.

— Bună. Ai nevoie de ceva? Te-am mai văzut pe-aici.

— Sunt Warren Whitmore, zise Ric. Sunt în convalescenţă, după un accident, am să termin tratamentul în curând. O să iau viaţa în piept.

Whitmore era unul din foştii vecini ai lui Ric, un om al cărui cap fusese spart de o grindă în cădere. Nu lăsase nici o instrucţiune despre măsuri radicale de

salvare, iar inteligenţele artificiale care conduceau spitalul intenţionau să-l ţină în viaţă până cheltuiau complet asigurarea şi apoi banii familiei.

— Mda? spuse gardianul. Felicitări.

Deasupra buzunarului de la piept al gardianului era cusută o bandă de plastic pe care scria "LYSAGHT".

— Problema e că nu mă aşteaptă nici o slujbă. Un trabuc?

Ric îl văzuse pe Lysaght fumând trabuce ieftine, în exteriorul spitalului. Nu i se permitea să fumeze înăuntru. Ric îi cumpărase cele mai scumpe havane pe care le găsise la magazinul de cadouri al spitalului.

Lysaght luă ţigara de foi, o răsuci între degete în timp ce privea în stânga şi-n dreapta de-a lungul coridorului, încercând să se hotărască dacă s-o aprindă sau nu. Ric îşi căută bricheta.

— Am făcut nişte instrucţie militară înainte, zise Ric. M-am gândit că aş putea lua în consideraţie ideea de a intra în forţele de securitate medicală, când voi ieşi în lume. V-aş putea face cinste, poate, după ce vă terminaţi schimbul? Să discutăm despre ceea ce faceţi.

Lysaght trase din trabuc, privind încă în stânga şi-n dreapta, şi văzu doar pacienţi. Era un bărbat masiv, gras, de vreo patruzeci de ani, îmbrăcat într-o uniformă neagră cu blindaj corporal cusut în nişte buzunare pe piept şi pe spate. Părul lung, brunet, îi era aranjat pe după urechi, căzându-i pe umeri în bucle unsuroase. Perciunii îi erau tăiaţi în triunghi. Un pistol din metal lustruit cu o crosă din lemn de esenţă tare şi cu ochire laser atârna la vedere pe unul din şoldurile sale lângă grenadele lacrimogene, lângă cămaşa de forţă din plastic, lângă bastonul de cauciuc, lângă masca de gaze portabilă.

— Sigur, spuse Lysaght. De ce nu? Suflă fumul în direcţia unei paciente în vârstă care mergea cu consecvenţă de-a lungul coridorului, îmbrăcată într-o pijama înflorată. Pacienta clipi, dar îşi continuă mersul.

— Hei, doamnă Calderone, ce mai faci? zise Lysaght. Doamna Calderone nu-l băgă în seamă.

— E cu capul, spuse Lysaght.

— Totuşi vreau să lucrez pentru o dotare de vârf, zise Ric.

Îi privi centura lui Lysaght.

— Cu echipament bun şi chestii deastea, ştiţi?

— Aşa e securitatea de la Folger, zise Lysaght. Dacă n-am fi buni, n-am lucra pentru un spital de mărimea asta.

În timpul perioadei petrecute la Cadillaci şi în alte părţi, Ric fusese încontinuu surprins de cât de puţin era necesar în realitate ca să mituieşti pe cineva. Câteva pahare, câteva trabuce şi Lysaght lucra pentru el. Iar Lysaght nici măcar n-o ştia încă. Sau, cu puţin noroc, n-avea s-o ştie niciodată.

— Ascultă, spuse Lysaght, trebuie să merg la toaletă ca să fumez. Dar ne vedem la postul gărzii, pe la cinci, okay?

— Sună bine.

8

În seara aceea, cu tâmplele zvâcnind de durere, Ric intră în apartamentul lui Marlene şi se duse drept în bucătărie, căutând ceva să-şi potolească durerea, vie, persistentă, ce părea să-i căpuşească interiorul gâtlejului. Auzea sunetele "Închizitorului extraterestru" de pe video. Ducea o sticlă din plastic de doi litri cu săpun de concentraţie industrială pe care tocmai o furase din magazia administratorului blocului lui Marlene. Puse jos sticla cu săpun, îşi frecă deltoidul învineţit, luă nişte whiskey de pe raft şi-l turnă într-un pahar înalt. Luă o gură încet, domol, şi se cutremură simţind focul în gâtlej. Puse apă în pahar. Volumul "Închizitorului extraterestru" scăzu, apoi se auzi lipăitul papucilor lui Marlene lovindu-se de călcâie.

Împrejurul ochilor avea machiajul intens pe care-i purta la lucru

— Iisuse, zise Marlene.

Faţa i se răvăşi:

— Miroşi de parcă cineva ţi-ar fi stins ţigări în buzunare. Unde dracu-ai fost?

— Am fumat trabuce cu un gardian. Ştii, poartă tâta echipament şi blindaj că trebuie să-şi pună suspensor. S-a îmbătat şi mi-a spus.

— Care gardian?

— Unul care lucrează la spital.

— La spital? O să operăm spitalul?

Marlene scutură din cap.

— Nu prea e de glumă, Ric.

Ric se întreba dacă ea auzise "a opera" folosit în acest fel pe video.

— Da.

Îşi turnă iar whiskey pe gât. Se simţea mai bine.

— Nu e periculos? Să operezi acelaşi spital unde ai fost pacient?

— N-o s-o facem noi personal. Vom pune pe altcineva să facă treaba.

— Pe cine?

— Mesia BD, cred. Sunt tineri şi promiţători.

— Pentru ce e chestia din sticla de plastic?

O privi, rotind absent whiskeyul în pahar.

— Chestia e hidroxid de potasiu în cea mai mare parte, zise. Adică leşie vegetală. O poţi folosi să faci exploziv plastic.

Marlene ridică din umeri, apoi căută o ţigară în buzunar. Ric se încruntă.

— Nu pari să reacţionezi la asta, Marlene, spuse. Jefuirea unui spital e un lucru serios, explozibilul plastic nu e?

Suflă fum către el.

— Hai să-ţi arăt ceva.

Merse în sufragerie, iar apoi se întoarse cu centura-poşetă. Cotrobăi prin ea timp de o clipă, după care îi aruncă o sticluţă cu pulverizator. Ric o prinse şi privi eticheta.

— Cristoase, zise.

Clipi şi se uită iar la sticluţă.

— Iisuse Cristoase.

— Flacon pulverizator de zece uncii cu iperită, spuse Marlene. Şaisprezece dolari, în bancnote Starbright, la buticul din cartierul tău. Pentru protecţie personală, înţelegi? Sticluţa cu design platinat costă mai mult. Ric clipea, furios.

— Cristoase, zise.

— Un dobitoc de vreo şaisprezece ani a-ncercat odată să mă violeze, spuse Marlene. L-am împroşcat cu gaz şi-acum citeşte în Braille. Înţelegi?

Ric mai sorbi o dată din whiskey şi apoi, fără cuvinte, aşeză flaconul cu iperită în palma deschisă a Marlenei.

— Acum eşti în America, Ric, zise Marlene. Uiţi asta tot timpul, cântându-ţi vechile marşuri spaniole.

El îşi frecă bărbia.

— Corect, spuse. Trebuie să fac nişte ajustări.

— Mai bine le-ai face cât de curând, zise Marlene, dacă ai de gând să-ncepi să dai buzna în spitale.

9

În ziua următoare Ric merse la farmacie, unde achiziţionă o mare cantitate de parafină, nişte picături de nas care veneau în flacoane pulverizatoare, decolorant lichid, o sticlă cu soluţie pentru curăţaria toaletei, o cantitate mică de combustibil pentru lampă, bazat pe alcool, şi o sticlă cu glicerină. Apoi se îndreptă spre un magazin de produse chimice, unde cumpără o instalaţie de distilare şi nişte hârtie de turnesol.

Pe drumul de întoarcere se opri la un magazin de băuturi scumpe şi cumpără nişte şampanie. Nu voia sticlele din plastic în care venea ambalată marfa autohtonă; în schimb cumpără şampanie importată din Franţa, în recipiente de sticlă cu câte o mică scobitură conică pe fund. Era cea mai mare cheltuială din acea zi.

10

Ric distila acroleină din substanţa pentru curăţat toalete şi din glicerină când Marlene veni acasă de la lucru, blestemându-şi şeful din momentul când intră în apartament. Îl urmări pe Ric cum punea acroleina în flacoanele pulverizatoare pentru picături de nas, pe care le golise şi le spălase mai devreme.

— Ce-i asta, Ricardo? întrebă ea.

Îi dădu un flacon.

— Foloseşte-l în loc de iperită, zise. Nu e chiar aşa de... devastator.

— Îmi *place* să fiu devastatoare, spuse Marlene.

Puse pulverizatorul înapoi pe masă şi turnă şampanie într-un pahar.

— Am făcut explozibil plastic astăzi, zise Ric. E-n congelator.

— Grozav.

Îşi puse nişte pastile în gură şi le înghiţi cu şampanie.

— Să-ţi arăt o şmecherie, spuse Ric.

Luă nişte sfoară din dulap, o tăie în bucăţi şi o înmuie în gazul lampant. În timp ce sfoara se impregna, luă un

lighean mare şi-l umplu cu apă şi gheaţă. Apoi legă bucăţile de sfoară împrejurul sticlelor de şampanie goale, cam la şapte centimetri deasupra vârfului scobiturii conice de pe fund. Îşi scoase bricheta şi dădu foc sforii. Aceasta arse încet, cu o flacără albastră, potolită, timp de câteva minute. Apoi luă sticla şi-o scufundă în apa cu gheaţă. Recipientul plesni în două cu un clinchet cristalin.

Ric luă nişte explozibil plastic şi-l mulă pe fundul sticlei de şampanie. Băgă un creion în mijlocul substanţei, făcând o gaură pentru detonator.

— Gata, zise. Asta-i o încărcătură profilată. O să fac mâine detonatoarele din peroxid, acetonă şi acid sulfuric. E uşor.

— Ce este o încărcătură profilată, Ricardo?

— E folosită la găurirea blindajelor. Uşi de oţel, maşini. Tancuri. Chestii de-astea.

Marlene îl privi cu admiraţie.

— Într-adevăr te adaptezi Americii, zise ea.

11

Ric luă autobuzul până la Phoenix şi închirie o cameră de motel cu chicinetă, plătind în avans pentru cinci zile şi folosind un nume fals. În motel se schimbă, apoi luă un taxi până la Bar. Super Fecioara îi făcu semn cu mâna când intră. Era cu prietenul ei, Căpitanul Islam. Era un băiat înalt, stângaci, de vreo şaisprezece ani, cu capul ras şi acoperit de tatuajele Chirurgiei Urbane. Încă nu-şi făcuse vreo modificare, nici implanturile oculare pe care le prefera acest grup. În schimb, purta ochelari de soare complicaţi, cu două minicamere ce înregistrau radiaţiile UV şi infraroşii, ca şi spectrul normal, montate deasupra bazei nasului şi monitoare video cu cristale lichide pe reversul lentilelor care recepţionau semnale de la minicamere sau de la orice program video pe care avea chef să-l vadă. Ric se întrebă dacă lucrurile i se păreau ireale, cu excepţia cazului când le vedea pe video. Nu vorbea mult, doar stătea tăcut în dosul paharului şi al ochelarilor săi de soare şi numai el ştia la ce privea de fapt. Efectul era neliniştitor şi probabil aşa intenţiona să fie. Ric putea să-i vorbească şi n-ar fi ştiut niciodată dacă tânărul se uita la el sau la "Video-Scorpii". Ric îl luase la început drept consumator de droguri, dar Super Feciaora îl contrazisese.

Ric luă un whiskey de la bar şi se alătură celor doi la masă.

— Noapte plicticoasă? întrebă.

— Aşteptăm să vină naveta JAL, zise Super Fecioara. Direct din Bilbao. Ne vin nişte bani.

— Mie-mi pare plicticoasă.

Ea râse forţat.

— Te cred, Marat. Ai ceva idei ca să ne înviorezi activitatea?

Ric se încruntă.

— Am ceva de vândut. Nişte informaţii. Dar nu ştiu dacă e ceva în care-aţi vrea într-adevăr să vă băgaţi.

— Prea fierbinte?

Cuvintele erau ale Căpitanului Islam. Ric îşi privi faţa deformată din ochelarii căpitanului.

— Depinde ce-nţelegi prin *fierbinte*. Adjectivul pe care-l aveam în minte era *mare*.

— Mare.

Cuvântul veni cu o pauză înainte şi după, ca şi când Căpitanul Islam n-auzise niciodată cuvântul mai înainte şi se întreba ce înseamnă.

Ric scoase o sticluţă cu picături de nas din buzunar şi-şi turnă câte o doză în fiecare nară.

— Ai viroză? întrebă Fecioara.

— Am alergie la Arizona.

Căpitanul Islam se încruntă.

— Deci care-i acţiunea aia a ta, moşule? întrebă.

— Câteva kile de Tunet.

Căpitanul Islam continuă să privească interiorul ochelarilor-oglindă. Super-Fecioara izbucni în râs.

— Ştiam că nu eşti aici ca turist, Marat, chicoti ea. "Câteva kile!" *Un* kil e greu de mişcat. Ce dracu-nseamnă "câteva"?

— Nu ştiu dacă puteţi mişca atât de mult, spuse Ric. Aş dori şi o înţelegere. Vreau douăzeci la sută din pradă şi vreau să mişcaţi pentru mine cele douăzeci de procente, fără taxă. Dacă credeţi că, într-adevăr, puteţi mişca genul ăsta de marfă, vreau să spun.

Sorbi din whiskey.

— Poate-ar trebui să vorbesc cu nişte tipi din California.

— Vorbeşte cu ei şi eşti un om mort, zise Fecioara. Nu sunt prietenoşi cu nimeni, în ultima vreme, când e Tunetul la mijloc.

Ric zâmbi.

— Poate ai dreptate.

— Unde este? De la cine trebuie să-l furăm?

— Altă chestie, spuse Ric. Ţin la anumite convenţii. Nu vreau să se facă vreun exces de forţă aici. Nu împuşcaţi pe nimeni.

— Câteodată se-ntâmplă unele chestii, zise Căpitanul Islam.

Ric avu senzaţia că de data asta Căpitanul cu siguranţă îl privea.

— Câteodată unele chestii nu pot fi evitate.

— Marfa asta e păzită de-o organizaţie care n-are să uite dacă vreunul din oamenii ei este rănit, explică Ric. Dacă încercaţi să mişcaţi genul ăsta de marfă, o să se răspândească zvonul că Tunetul e la voi, iar asta înseamnă că personajele acestea au s-o afle, mai devreme sau mai târziu. Aţi putea fi tentaţi să mă predaţi lor ca să ieşiţi din colimator. Ceea ce ar fi o greşeală, deoarece intenţionez să-mi stabilesc un alibi. Asta înseamnă c-or să fie extrem de enervaţi că i-aţi îndrumat pe-o pistă falsă.

Ric sorbi din whiskey şi zâmbi:

— Pur şi simplu am grijă de toate interesele noastre.

— Un spital, zise Căpitanul Islam.

Scuturâ din cap:

— Vrei să operăm un spital. Ăla din Flag, nu? Dobitocule.

— Am un plan, spuse Ric. Le cunosc mijloacele de apărare, până la un punct. Ştiu cum sunt organizaţi. Ştiu cum *gândesc*.

— Aia-i Securitatea Forger, ce naiba, zise Căpitanul Islam. Sunt duri. Nu uită când îi prosteşte cineva.

— De-asta trebuie să dictez eu regulile, spuse Ric. Dar aici ar trebui probabil să amintesc ceva.

Rânji văzând zâmbetul reflectat în ochelarii de mercur ai Căpitanului.

— E-o chestiune de culise, zise Ric. Sunt prieten cu cineva din trupa lor.

Fecioara chiui şi-l pocni pe umăr cu mâna stângă, aceea cu ghearele acoperite.

— De ce n-ai zis aşa? făcu ea.

— E, şi voi, spuse Ric. Trebuie să învăţaţi s-aveţi răbdare.

12

Chitara solo chiţcăia pe zvâcnetul unei corzi de bas. Scânteierile apusului roşu brăzdau adâncurile violete ale Marelui Canion.

Marlene făcu un pas îndărăt, o piruetă, se întoarse la Ric, îi atinse palmele. Era vopsită în culori indiene de război. Culorile îi acopereau în zig-zag faţa. Ochii şi zîmbetul ei erau strălucitoare.

Membrele formaţiei erau costumate ca nişte husari, luminile licăreau pe brocart, solista vocală transpira sub dolman, ameninţând să-şi sfâşie pantalonii strâmţi la fiecare salt. Machiajul îi sclipea ca nişte aripi de fluture. Versurile erau numai eroism, tunet, revoluţie. Valul romantic faţă de care Mesia BD şi Chirurgia Urbană erau o reacţie rece.

Marlene înaintă, lipindu-se de el. O cuprinse cu braţele, îi simţi adânciturile sacrale pe când se dădeau pe spate şi se roteau unul în jurul celuilalt. La sfârşitul corului de cinci măsuri ea îşi undui şoldurile, lipită de el, apoi îi făcu cu ochiul.

Râse. Iată-l aici, stabilindu-şi alibiul în stil mare, în timp ce la Flagstaff Mesia BD lucrau pentru el. Şi nici măcar n-o ştiau.

13

Tensiunea făcea să troznească nervii lui Ric, pe când se apropia de uşa hotelului. Puteau încerca să-l omoare, ştia. Acum ar fi cel mai bun moment. Tunetul Negru tindea să genereze acest fel de comportament. Le spusese că avea idei pentru alte operaţii, că le-ar fi folositor viu, dar nu putea fi sigur că-l credeau.

Uşa se deschise şi Super Fecioara îi rânji cu dinţii de metal.

— Simplu ca bună ziua, Marat, zise ea. Partea ta e pe masă.

Camera de hotel era întunecoasă,

pereţii tapisaţi cu plastic negru-albăstrui. Alte folii de plastic acopereau podelele, tavanul, o parte din mobilă. Răceala îi atinse şira spinării lui Ric. Se putea vărsa aici o grămadă de sânge, iar plasticul îl putea împiedica să păteze ceva. Console de computer şi aparate video scoteau zumzete slabe. Cabluri şerpuiau pe podea, lipite cu bandă izolatoare. Pe masă era un pachet de jumătate de kilogram din hârtie albă. Căpitanul Islam şi Iisus Bătăuşul stăteau lângă el, tastând la o consolă. Iisus ridică privirea:

— La marele fix, spuse. Începe filmul.

Era un băiat slăbuţ, de vreo optsprezece ani, cu identitatea camuflată de mutilările obsesive ale Chirurgiei Urbane. Purta un tricou cu imaginea unui bărbat musculos, bărbos, în colanţi, cu pelerină şi aureolă. Aici, în acest loc, camera de hotel pe care o tapisase cu plastic şi-o umpluse cu aparatură electronică, se mişca şi vorbea cu o siguranţă pe care ceilalţi n-o deprinseseră, genul de graţie răuvoitoare, afişată de aceia care făceau legea şi stilul pentru alţii nestânjeniţi de conştiinţă. Ric putea să-i aprecieze mişcările lui Iisus. Le avusese odinioară el însuşi.

Ric merse la pachetul de hârtie şi-l cântări în palmă. Rupse un colţ, zări un rând de pliculeţe albe, fiecare din ele etichetat "Genesios Trei" cu ştamplia companiei farmaceutice în colţ. Nu ştia nici un test pentru B - 44 aşa încât pur şi simplu băgă pachetul în buzunar.

— O să fie grozav, zise Super Fecioara.

Veni în spatele lui şi-i înmână un pahar-sondă pe jumătate plin cu whiskey.

— Ai timp să vezi un film? Am intrat ducând camere video. O să montăm un document al întregi operaţii şi-o să-l vindem unui post din Nogales. Ei vor să scrie nişte scene pe lângă el şi-or să-l folosească într-un episod din "Războiul video".

Râse:

— Mexicanilor nu le pasă câte spitale gringo sunt operate. Or să lipească un subiect pe lângă el. Vreo poveste de dragoste siropoasă sau aşa ceva. Dar e emisiunea cea mai populară, pentru că lumea ştie că-i adevărată. În afară de "Fotbal australian cu împuşcături", care e tot adevărat.

Ric aruncă o privire împrejur şi găsi un scaun. Se părea că oamenii aceştia aveau de gând să-l lase să trăiască. Căută în buzunar şi îşi pulverizâ câte o porţie de picături de nas în fiecare nară.

— Sigur, o să mă uit, fornăi el. Am timp.

— Ăsta e doar un montaj preliminar, okay? se auzi vocea Căpitanului Islam. Aşa că fii îngăduitor cu noi.

Un ecran video de dimensiuni uriaşe, cu cristale lichide, era montat pe plasticul negru de pe zid. Bâzâind slab, o imagine prinse viaţă. Spitalul, o vastă fortăreaţă din beton prinsă într-o aureolă de lumină fluorescentă. Ric simţi cum i se usucă limba. Înghiţi cu dificultate.

Imaginea se mişcă, zdruncinându-se. Cel ce ducea camera video mergea repede, traversând parcarea. Iisus Bătăuşul apăsă tastele computerului. Mişcarea imaginii deveni lină.

— Facem o grămadă de prelucrare computerizată pe video, vezi? zise Super Fecioara. Putem să scoatem zguduielile camerei în mişcare. Afară de părţi selectate pentru creşterea ver...versi...

— Verisimilitudinii, spuse Căpitanul Islam.

— Aşa. Doar ca să ştie toată lumea că e-o chestie adevărată, să nu ne poată recunoaşte nimeni.

Tăietură de montaj la cineva deplasându-se prin intrarea principală a spitalului, trecând chiar pe lângă detectoarele de metal. Ric văzu o fată înaltă, blondă, îmbrăcată în pantaloni scurţi roz şi un mini-tricou tubular. Curelele albe ale sandalelor i se înfăşurau în jurul gleznelor.

— O mercenară, zise Fecioara. Am închiriat-o pentru asta. Boarfa.

Căpitanul Islam râse.

— E o actriţă, explică el. Încearcă să facă o carieră la sud de graniţă. Vrea reclamă.

Fata se apropie de un gardian. Ric îl recunoscu pe Lysaght. Tânăra cerea informaţi, gesticula. Lysaght se uita la sânii ei în timp ce-i răspundea. Ea

zâmbi şi dădu din cap şi merse mai departe. El privi după ea, molfăindu-şi trabucul, săltându-şi centura. Ric rânji. Câtă vreme se aflau prin preajmă gardieni ca Lysaght, nimic nu era în siguranţă.

Punctul de vedere se schimbă brusc, o perspectivă subiectivă, cineva deplasându-se de-a lungul unui coridor de spital. Pacienţi în haine obişnuite treceau, zâmbind.

— Aveam o cameră video în colierul pe care-l purta. O bufniţă de aur, lungă de vreo trei centimetri, cu microcamere 3D în locul ochilor. Antenă în lănţişor, receptor în poşetă. I-am lipit-o de piept ca să privească totdeauna drept înainte şi să nu se întoarcă sau altceva de genul ăsta. Chestie simplă.

— Trebuie să facem nişte îmbunătăţiri aici, spuse Iisus. Să punem o imagine a fetei deplasându-se pe coridor. Apoi îi spunem computerului să pună toate culorile pe pereţi. O să valoreze mai mult când o să-l vindem.

Perspectiva subiectivă a cuiva deplasându-se într-o toaletă pentru femei, intrând într-o cabină, căutând într-o poşetă un combinezon.

— Altă secvenţă pentru îmbunătăţire, mormăi Iisus. Trebuie s-o arate cum se-mbracă în combinezon.

Scrise o însemnare pe un bloc-notes.

Tremurând, imaginea se deplasă în sus, se roti, ieşi din cabină. Se fixă pe un mic ventilator, sus, pe un perete. Două mâini intrară în cadru ţinând o şurubelniţă.

— Metanetiol, zise Super Fecioara. Chestia asta o să fie într-adevăr folositoare de-acu'ncolo. Cum de-ai ştiut s-o faci?

— Chimie elementară, spuse Ric.

Îl folosise ca să cureţe întâlnirile politice pe care nu le aprobau Cadillacii.

Grilajul era scos de pe ventilator. Mâinile căutau în geantă, scoteau o sticluţă. Deşurubând cu grijă capacul, mâinile aşezară sticluţa în nişa ventilatorului. Apoi, imaginea coborî, o mână se întinse să ia de jos grilajul ventilatorului. Pe urmă grilajul fu aruncat, cu violenţă în nişă, răsturnând sticluţa.

Metanetiolul evaporat degaja un miros oribil, greţos, în proporţia de o

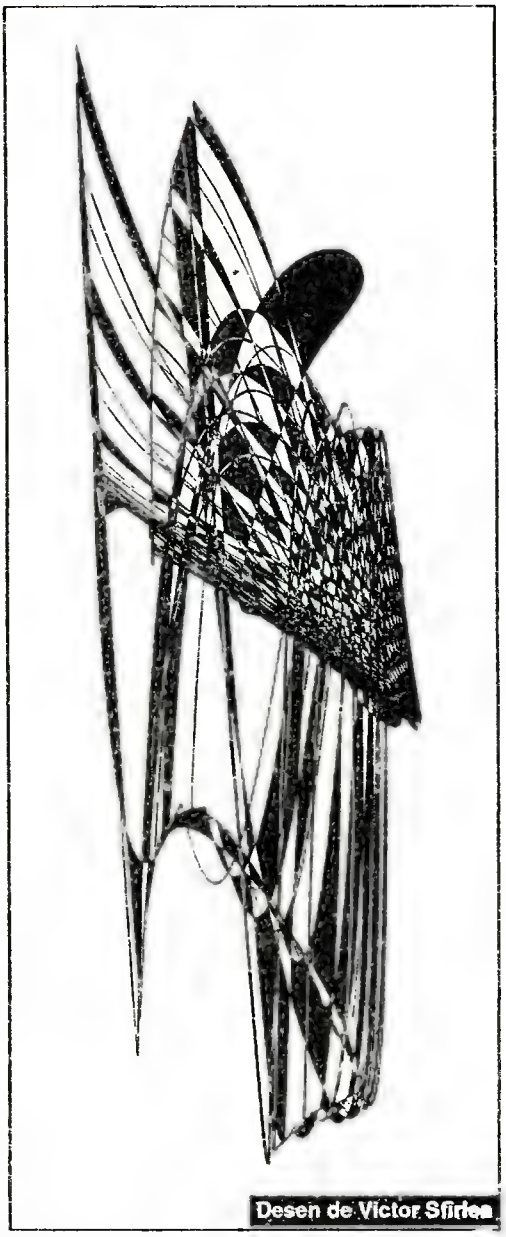

Desen de Victor Sfirlea

cincizecime la un miliard. Aripa de psihiatrie a spitalului avea să primească o doză considerabil mai mare.

Perspectiva subiectivă se deplasa cu mare viteză de-a lungul coridoarelor spitalului. Spre o casă a scărilor, apoi în jos.

Tăietură de montaj: Super Fecioara într-o cabină telefonică. Avea un mic reportofon în mână şi apăsa pe

butoane.

— Stop-cadru, zise Iisus Bătăuşui.

Imaginea Fecioarei îngheţă. Iisus începu să tasteze. Tatuajul se mişcă, se dizolvă într-un model diferit. Super Fecioara râse. Părul i se scurtă, se închise la culoare. Implanturile oculare negre dispărură. Apărură doi ochi căprui, apoi culoarea lor deveni un uimitor albastru deschis.

— Lasă dinţii, spuse ea.

— Nu. Am o idee.

Iisus Bătăuşul tastă timp de vreo treizeci de secunde. Apăsă tasta "Enter" şi dinţii de metal dispărură complet. Dădu imaginea înainte un moment, pe urmă înapoi. Limba Fecioarei se mişcă, roşie, îndărătul buzelor sale tatuate. Interiorul gurii era roz, cu multă gingie, fără nici un dinte. Fata bătu din palme.

— Probabil că mexicanii or să-i înlocuiască oricum imaginea cu vreo vedetă video, zise Căpitanul Islam. Chirurgia Urbană este prea mult pentru ei, în momentul de faţă.

— Okay, vreau să văd asta în trei dimensiuni, spuse Iisus.

Imaginea Super Fecioarei se desprinse din fundal şi începu să se rotească. Bătăuşul o opri din când în când şi făcu mici ajustări.

— Fă-mă mai înaltă, zise Super Fecioara. Şi mai slabă. Şi pune-mi ţâţe mai mici. Nu-mi plac deloc ţâţele.

— Facem asta de fiecare dată, spuse Iisus. Lumea o să-nceapă să se prindă.

— Ţâţe de crom. Ţâţe de piele. Orice.

Căpitanul Islam râse. Iisus Bătăuşul făcu ajustări mărunte şi nu luă în seamă cererea Super Fecioarei.

— Începem. Spune-ţi replica.

Imaginea începu să se mişte. Noii ochi verzi ai Fecioarei scânteiară pe când ea ţinea reportofonul în dreptul receptorului telefonului.

— Suntem Steagul Regal.

Era numele uneia dintre găştile mai ideologice de adolescenţi din Arizona. Vocea fusese schimbată pe cale electronică şi suna inexpresiv.

— Tocmai am plantat o bombă cu gaz otrăvitor în aripa voastră de psihiatrie. Toţi cei bolnavi la cap or să-l vadă pe Iisus. Fondul genetic al lumii va fi cu mult mai sănătos de-acum înainte. Vă urăm o zi plăcută.

Super Fecioara rîdea:

— Stai să vezi scenele de masă. Chestii divine, crede-mă.

— Cred, zise Ric.

14

Ecranul era plin de fum învolburat. Siluete vagi se mişcau abia vizibile. Iisus puse stop-cadru şi încercă fără succes să îmbunătăţească imaginile.

— Vax, spuse. Alte inserţii.

Ric urmărise acţiunea în timp ce membri ai Mesiei BD, îmbrăcaţi în uniforme ale Securităţii Folger, îşi croiseră drum printr-o uşă din dos a spitalului. Se mişcaseră fără greş pe coridoare până la camera blindată şi intraseră folosind încărcăturile explozive matriţate în sticle de şampanie. Exploziile declanşaseră alarme seismice în camera blindată, iar gărzile Folger îşi dădură seama că erau atacaţi. Acum jefuitorii erau pe coridor, în faţa camerei blindate, întorcându-se în goană pe acelaşi traseu.

— Okay, zise Super Fecioara. Vine momentul adevărului.

Coridorul era plin cu valuri de gaze lacrimogene. Siluete ghemuite se mişcau prin fum. Prin monitoarele Folger soseau comenzi. Apoi venind prin fum, altă siluetă. O femeie înaltă, cu cască, ţinându-şi o mână apăsată pe ureche, încercând să audă radioul. În cealaltă mână avea o puşcă. Ridică puşca.

Bufnituri pe coloana sonoră. Grenade cu gaze lacrimogene, lansate la mică distanţă. Una dintre ele o lovi pe femeie în pieptul împlătoşat şi ricoşă. Nu parcursese o traiectorie suficient de lungă ca să se amorseze şi se rostogoli de-a lungul coridorului. Femeia căzu pe spate.

— Doar i-a tăiat suflarea.

Căpitanul Islam rânjea.

— Ce zici de felul cum respectăm înţelegerea, eh?

Cineva înaintă în fugă şi-i smulse femeii puşca din mână cu un şut. Videocamera prinse fugar o imagine a ei, zăcând pe podea, cu gura deschisă, încercând să respire. Pe nas avea

stropi de sudoare. Machiajul de deasupra ochilor arăta ca nişte aripi de fluture.

— Asta zic şi eu faţă percutantă, spuse Iisus. Chestie senzaţională. Înţelegi?

Puştanii fugiră traversând parcarea, încălecară pe triciclurile lor cu celulă de hidrogen şi porniră hurducându-se prin parcare şi peste şinele de cale ferată aflate dincolo de ea.

— O să facem mai tare partea asta, zise Iisus. Băgăm nişte secvenţe cu gardieni care trag în noi, chestii de genul ăsta. Furăm nişte muzică de suspens. Facem toată treaba mai palpitantă. Ce crezi?

— Îmi place, zise Ric. Puse jos whiskeyul fără să-l guste. Jacob şi neurotoxina lui îl făcuseră prevăzător.

— Primesc ceva drepturi de autor? Fiind scenarist şi tot tacâmul...

— La următoarea afacere pe care-o aranjezi pentru noi. Poate. Ric ridică din umeri.

— Cum o să vindeţi Tunetul?

— În cantităţi mici, probabil.

— Hai să vă dau un sfat, spuse Ric. Cu cât îl ţineţi mai mult, cu atât e mai mare şansa să afle Folger că-l aveţi şi să-nceapă să vă restrângă acţiunea. Am o idee. Puteţi controla o creştere mare de capital?

15

— Asta e marfa? Grozav.

Marlene năvăli pe uşa camerei de motel, zâmbind, îmbrăcată în cămaşa de noapte. Îi dădu lui Ric un sărut fugar, apoi merse la masa din bucătărioară. Apucă pachetul alb, îl cântări în mână.

— Uşor, zise ea.

— Mda.

— Nu-mi vine să cred că oamenii se omoară între ei pentru asta.

— Ar putea să *ne* omoare, spuse Ric. Nu uita.

Marlene îşi linse buzele şi desfăcu pachetul. Luă unul din pliculeţele albe, îl rupse şi-l desfăcu, vărsându-şi pulbere întunecată în palma făcută căuş. Îşi înclină capul.

— N-arată cine ştie ce. Cum îl iei?

Ric îşi aminti buna-dispoziţia care-i învăluise trupul, felul în care lumea căpătase, deodată, un gust mai bun. Nu, se gândi. N-avea de gând să ajungă dependent de Tunet.

— Pe cale intravenoasă, de cele mai multe ori, zise. Sau poate fi pus în capsule.

Marlene îl adulmecă.

— Nu miroase a nimic. Care-i doza?

— Nu ştiu. Nu intenţionez să iau.

Începu să lingă praful din palmă. Ric privi cum limbuţa roză lipăia pulberea. Îşi îndrepta privirea în altă parte.

— Las-o mai moale, spuse.

— Are gust ciudat. Parc-ar fi sos cu piper verde şi cu o urmă de Kerosen.

— O urmă de prostie, zise. O urmă de ...

Se plimbă împrejurul camerei, cu mâinile în buzunare.

— O urmă de nebunie. Oamenii care sunt în preajma Tunetului Negru înnebunesc.

Marlene termină de lins palma şi-şi aruncă pantofii.

— Nebunie sună bine, spuse.

Merse în spatele lui şi-l cuprinse cu braţele.

— Cât de nebuni crezi că putem fi în seara asta?

— Nu ştiu.

Se gândi timp de un minut.

— Poate ţi-aş putea arăta filmul nostru.

16

Ric stătea în faţa ferestrei din camera de motel, privind; mintea îi zumzăia. Fereastra fusese programată să se polarizeze complet, iar el îşi vedea propria imagine, pe Marlene îndărătul lui, pe patul nearanjat, pachetul de Tunet răvăşit de pe masă. Erau opt zile de când fusese jefuit spitalul. Marlene luase autobuzul de Phoenix în fiecare seară.

— Ar trebui să-ncerci o porţie din produsul nostru, zise Marlene. Praful e pur şi simplu... când îl iau, simt cum îmi începe mintea să zumzăie. Să meargă mai iute, mai lin. Îmi răsar gânduri de nicăieri.

— Corect, spuse Ric. De nicăieri.

Ric văzu reflexia lui Marlene ridicându-şi privirea spre propria lui

imagine de pe sticla fumurie.

— Percep oare o urmă de sarcasm aici?

— Nu. Preocupare, asta-i tot.

— Jumătate din marfă e-a mea, corect? Pot s-o mănânc, s-o ard, să-i dau drumul pe fereastră. Să ţi-o arunc în cap, dacă vreau. Corect?

— E corect, zise Ric.

— Viaţa devine plicticoasă, spuse Marlene. Tu îţi petreci serile în oraş, bând cu Căpitanul Islam, Super Fecioara şi Comandoul Krishna... Eu ajung să stau aici şi să mă uit la video.

— Oamenii ăia cu care beau, zise Ric. Există o şansă serioasă ca să moară din cauza a ceea ce vom face. Sunt victimele noastre. Ţi-ar plăcea să bei câteva pahare cu ei? Să fumezi câteva ţigări?

Se întoarse de la fereastră şi o privi pe Marlene.

— Ştiind că s-ar putea să moară din cauza ta?

Ea se încruntă:

— Ţi-e frică de ei? întrebă. De-asta vorbeşti aşa?

Ric râse scurt. Marlene îşi trecu degetele prin părul aproape blond. Ric se uită la imaginea ei din oglindă.

— Nu trebuie să te implici în partea asta, Marlene, spuse. Pot s-o fac de unul singur, cred.

Ea privi ecranul video întunecat. Ochii îi erau strălucitori. Un zâmbet îi întindea buzele.

— Sunt gata, zise. Hai s-o facem.

— Trebuie să pregătesc nişte lucruri mai întâi.

— Grăbeşte-te. Nu vreau să irosesc sentimentul pe care-l am. Ric închise ochii. Nu voia să-şi mai vadă reflexia.

— Ce sentiment e acela? întrebă.

— Sentimentul că-mi vine vremea. Să încerc ceva nou.

— Mda, zise Ric.

Ochii încă îi mai erau închişi.

— La asta mă gândeam.

17

Ric, purtând mănuşi din piele pentru grădinărit, netezi pământul deasupra explozibilului înfăşurat în plastic, pe care tocmai îl îngropase sub un tufiş de pyracantha, plantat lângă o căsuţă de vacanţa.

Ploaia măruntă îi picura de pe guler. Genunchii i se umezeau. Luă antena pentru detonatorul radio şi o trase cu grijă de-a lungul uneia din crengile tufişului.

Marlene stătea lângă el, încălţată cu cizme roşii din plastic. Făcea de pază, fornăind în aerul rece. Ric îi auzea sunetul buzelor mestecând gumă.

Fâşii albe de lumină le trecură pe deasupra capetelor, strecurându-se printre tufele de ienupăr care se găseau între căsuţe şi autostrada ce se îndrepta spre nord, ieşind din Flagstaff. Ric îngheţă. Silueta lui, prinsă între ţepi de pyracantha, arunca o umbră clară, mişcătoare, pe peretele alb, dărăpănat.

— Lanterna, zise, când maşina trecuse. Aşezându-se între lumină şi eventualii privitori, Marlene o aprinse. Ric netezi cu grijă solul, presără frunze moarte. Credea că ghimpii de pe pyracantha aveau să ţină la distanţă majoritatea oamenilor, dar nu vroia ca solul deranjat să atragă pe cineva.

Ploaia dansa coborând în lumina galbenă.

— Mulţumesc, spuse.

Marlene sparse un balon. Ric se ridică, scuturându-şi noroiul de pe genunchi. Erau mai multe pachete de îngropat şi avea să fie o noapte lungă, umedă.

18

— Au de gând să vă opereze dacă pot, zise Ric. Sunt din California şi ştiu că asta-i o tranzacţie unică, aşa că nu le pasă dacă vă jignesc sau vă omoară. Dar ei cred c-o să se-ntâmple în Phoenix, înţelegeţi?

Ric, Super Fecioara şi Iisus Bătăuşul stăteau în faţa ienupărului, lângă şoseaua de metal, privind spre grupul de căsuţe.

— E posibil să fi angajat mercenari de la Sârmele Reci sau de la indiferent cine, aşa încât să aibă oameni care cunosc terenul. Deci ideea e că schimbăm locul întâlnirii în ultimul moment. Aici, la nord de Flag.

— Nici noi nu cunoaştem terenul, spuse Iisus.

Părea să nu se simtă confortabil aici,

cu faţa ca o pată monocromă în lumina neobişnuită a soarelui.

Ric luă o sticluţă cu picături de nas din buzunar şi o presă o dată în fiecare nară. Fornăi.

— Îl puteţi studia până atunci. Închiriaţi toate căsuţele, băgaţi soldaţi în cele mai apropiate. Adunaţi-vă echipamentul obişnuit.

Ric arătă coama dealului ce domina locul unde stăteau.

— Puneţi acolo sus nişte oameni cu puşti, cu nişte ochelari IR şi cu telescoape. O să aflaţi imediat când vine cineva.

— Nu ştiu, Marat. Îmi place Phoenix. Ştiu felul în care gândeşte oraşul ăsta, clătină din cap. Căsuţe pentru turişti.

— Sunt mai bune decât camerele de hotel. Căsuţele pentru turişti au ieşiri prin spate.

— Hei!

Super Fecioara rânjea, dinţii de metal lucindu-i în soare în timp ce-l trăgea pe Iisus de mânecă.

— Lărgeşte-ţi orizontul. Astea sunt *marile spaţii.*

Iisus clătină din cap.

— O să mă gândesc la asta.

19

Marlene se vopsise în culorile războiului şi dansa în mijlocul sufrageriei sale. Mobila era împinsă lîngă pereţi, muzica dată suficient de tare ca să zdrăngăne cristalurile de pe rafturile din bucătărie.

— Trebuie să te hotărăşti, Marlene, zise Ric.

Era aşezat în spatele mesei, iar pachetele de hârtie cu Tunet erau aranjate dinainte-i.

— Cât vrei să vinzi din ăsta?

— O să mă hotărăsc mai târziu.

— Acum. Acum, Marlene.

— Poate am să-l păstrez pe tot.

Ric o privi. Ea îşi scuturâ sudoarea din ochi şi râse.

— E doar o glumă, Ric.

El nu spuse nimic.

— Nu e decât fericire, zise ea, dansând. Fericire în plicuri de hârtie. Mai bună decât banii. Ar trebui să iei şi tu. O să fii mai puţin încordat.

Sudoarea îi brăzda vopseaua de război.

— Oricum, pentru ce-o să foloseşti banii? Să te muţi în Zanzibar şi să-ţi cumperi un apartament sigur şi un teanc de acţiuni sigure? Mie-mi sună plictisitor, Ric. De ce nu te foloseşti de asta ca să te distrezi?

Ric se gândi că nu-şi putea permite să regrete prea mult. Dar o tristeţe îl cuprinse, totuşi, rătăcindu-i prin trup într-un ritm lent, precum cel generat de opium. Încă vreo câteva zile, îşi spuse, şi nu va mai trebui să se folosească de oameni. Ceea ce era bine, pentru că-şi pierdea preferinţa pentru metoda asta.

20

Unui puşti din California i s-a spus să aştepte lângă un anumit telefon public, la o anumită oră, cu depunerile din bancă şi fără prieteni. Cel care-l chemase la telefon îi zise să meargă la altă cabină telefonică şi să fie acolo într-un anumit interval de timp. Protestă, dar convorbirea se întrerupse la jumătatea unei silabe.

La cel de-al doilea telefon i se spuse să ia cheile lipite cu bandă adezivă de fundul sertarului din cabina telefonică, să meargă la o maşină aşa-şi-pe-dincolo din parcare şi să ruleze spre Flagstaff până la un alt telefon public. Protestele îi fură retezate prin trântirea receptorului. O dată ajuns în Flagstaff, i se dădu un alt set de indicaţii. De-acum învăţase să nu protesteze.

Dacă încă mai însoţeau oameni, erau foarte pricepuţi, pentru că nu fuseseră văzuţi la nici una din cotiturile traseului său.

Lucra pentru Ric, deşi n-o ştia.

21

Marlene exersa aşteptarea încordată. Modele noi îi pâlpâiau permanent în minte, iar ei îi plăcea să urmărească felul cum capul său îşi făcea scamatoriile.

Era vopsită în culorile războiului şi stătea pe o coamă înaltă de deal, în spatele căsuţelor, cu corpul închis într-un înveliş de plastic care-i dispersa

căldura corpului în structuri de nerecunoscut pentru scannerele în infraroşu. Avea un radio şi o antenă puternică şi fredona "Greensleeves" pe când privea în jos spre căsuţe printr-un binoclu lung, înfăşurat într-un tub din hârtie de imprimantă care împiedica soarele să sclipească pe lentile. În plus, Marlene avea căşti la urechi şi un microfon parabolic îndreptat către căsuţe, ca să audă tot ce se petrecea. Pe moment nu auzea decât vântul.

Vedea căsuţele perfect, ca şi pe cei doi puşcaşi din vârful dealului de peste drum. Era departe de orice s-ar fi putut întâmpla, dar dacă lucrurile mergeau bine ea oricum n-avea să fie necesară decât pentru apăsatul butoanelor, la semnal.

Fredonarea lui "Greensleeves" continua. Marlene se distra. Lucrând pentru Ric.

22

Iisus Bătăuşul transformase căsuţa într-o altă cavernă tapisată cu plastic, luminată de holograme palide şi de monitoare video indiferente, umplută cu murmurul aparaturii şi strălucirea cristalelor lichide. Chiar în mijloc se găsea o măsuţă rotundă pentru cafea, plină cu plicuri de hârtie netedă.

Lui Ric îi fusese permisă intrarea pentru că era unul dintre cei mai importanţi participanţi la tranzacţie. Fusese supus la o scanare când intrase, atât pentru arme cât şi pentru aparatură electronică. Nu fusese găsit nimic. Tunetul său, şi cam jumătate din cel al lui Marlene, era aşezat pe masă.

Doar doi oameni se aflau în cameră alături de Ric. Super Fecioara îşi scosese capacele de siguranţă de pe gheare şi avea un pistol automat cu ochire laser într-un toc, la centură.

Ric considera că într-o cameră atât de mică ochirea laser era paradă pură. Iisus avea o puşcă cu două ţevi retezate pusă în poală. Crosa de pistol i-ar fi putut rupe încheietura dar raza de acţiune ar fi acoperit cea mai mare parte a camerei, şi Ric se întreba dacă Iisus luase în consideraţie câtă aparatură electronică ar fi pierdut dacă ar fi folosit vreodată puşca.

23

Acolo unde trei stâlpi fuseseră însemnaţi cu bandă fluorescentă, puştiul din California parcă pe marginea şoselei de metal care şerpuia înainte şi sărea peste Marele Canion, în Utah. Căpitanul Islam parcă îndărătul lui împreună cu doi soldaţi, şi-l scanară pe puşti chiar acolo, îl uşurară de un pistol şi de un senzor pentru ghidare, şi-l urcară în spatele maşinii lor.

— Începeţi să mă călcaţi pe nervi, zise puştiul.

— Fă ce-ţi spunem noi, făcu Căpitanul Islam, demarând, şi o să fii regele Los Angelesului.

24

Mâinile lui Ric tremurau atât de rău încât trebuia să le apese tare pe braţele fotoliului ca să nu se observe. Simţea transpiraţia scurgându-i-se de la subsuori. Nu se prea pricepea deloc la chestii de genul ăsta.

Puştiul din California fu împins pe uşă de Căpitanul Islam, care ieşi închizând-o în urma lui. Puştiul era negru şi avea implanturi oculare din plastic străveziu, cu componentele electronice lucind în globii oculari transparenţi. Avea o reţea de cicatrici în locul tatuajelor şi era în vârstă de vreo şaisprezece ani. Era îmbrăcat cu o jachetă argintie, ducea un sac de umăr în care să pună Tunetul şi părea enervat.

— După ce intri, spuse Iisus, ai cinci minute să închei tranzacţia cu noi. Dă-i drumul şi testează la întâmplare oricare dintre pachete.

— Mda, zise puştiul. O să fac asta.

Se aşeză pe vine lângă masă, scoase fiole din buzunare şi efectuă o serie de teste în timp ce Iisus făcea numărătoarea inversă, la intervale de cincisprezece secunde. Reuşi să facă patru teste în trei minute, apoi se ridică. Ric vedea că-i venea apă în gură după marfă.

— E bun, spuse.

— Hai să-ţi vedem contul.

Puştiul scoase un bold bancar din

buzunar şi i-l înmână lui Iisus, care-l introduse în computerul din faţa lui. Transferă două sute cincisprezece mii în bancnota policorporaţiei Starbright din boldul puştiului în propriul său bold care era aşezat în a doua mufă.

— Ia-ţi marfa, zise Iisus, rezemându-se de spătarul scaunului. Căpitanul Islam te va duce înapoi la maşină. Colabo-rarea în afaceri ne-a făcut plăcere.

Puştiul pufni, îşi recuperă boldul şi începu să îndese pachete albe în sacul de umăr. Ieşi din căsuţă fără să spună vreun cuvânt. Andrenalina urla de-a lungul nervilor lui Ric. Se ridică şi-şi luă propriul bold din buzunarul stâng al jachetei. Dreapta i se duse la pulverizatorul cu picături de nas din buzunarul drept. Nove răzleţe îi explodau în zonele periferice ale vederii.

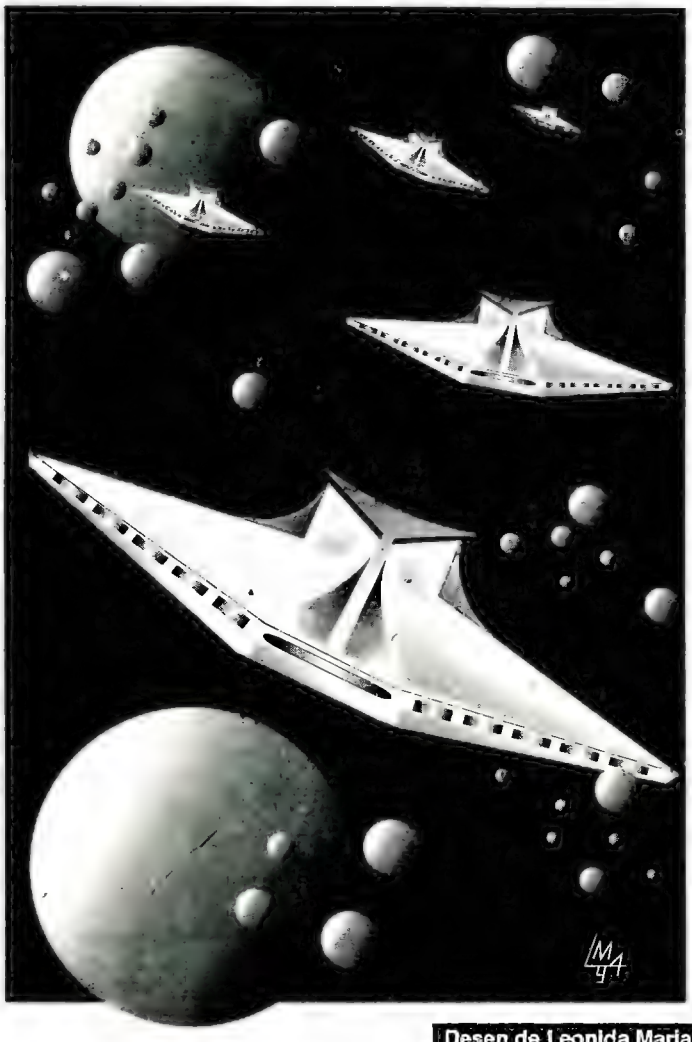

Desen de Leonida Marian

— Uită-te la asta, Fecioară, zise Ric. Uită-te la toţi banii care stau în aparatul ăsta.

Izbucni în râs. Să râdă nu era greu, dar oprirea râsului era.

— Douăzeci la sută sunt ai tăi, Marat, spuse Iisus. Dă-mi boldul tău.

În timp ce Super Fecioara se ridica să se uite la monitor, Ric scoase pulverizatorul din buzunar şi-i împroşcă acroleină în faţă. Răsucirea lui către Iisus fu atât de rapidă încât ţipătul Fecioarei nici nu începuse când el împroşcă încă o porţie de substanţă chimică spre Iisus, trântind o mână pe puşcă spre a-l împiedica s-o ridice. Plănuise doar s-o ţină acolo până când slăbea strânsoarea băiatului, dar nervii îi cedară şi-o smulse fără efort din mâinile lui Iisus şi de-abia se abţinu să nu-l izbească în cap cu ea.

Fecioara era în patru labe, cu mucoasa atârnându-i din nas şi de pe buze. Încerca să scoată pistolul. Ric îl expedie cu un şut. Pistolul căzu pe plastic moale.

Ric se întoarse şi scoase boldurile

din aparat. Iisus căzuse de pe scaun, îşi zgâria faţa.

— Mort, omule, zise el, bolborosind cuvintele.

— Nu mă ameninţa, idiotule, spuse Ric. Ar fi putut să fie iperită.

Şi atunci Marlene, pe îndepărtata coamă a dealului, văzu limba ceasului ajungând la cinci minute, treizeci de secunde, şi apăsă pe butonul radioului. Toate încărcăturile îngropate explodară, aruncând în aer bucăţi din celelalte căsuţe şi fără îndoială convingându-i pe soldaţii din celelalte clădiri că se aflau sub tir de rachete sau de mortiere, că puştiul din California adusese cu el o armată. Concomitent cu explozibilul, alte pachete îngropate începură să reverse în aer fum alb pentru disimulare. Vântul era puternic, dar se producea o grămadă de fum.

Ric deschise uşa din spate şi o luă la fugă, cu puşca atârnându-i în mână. Focuri sporadice izbucniră, dar nici unul nu lovi în apropiere. Fumul asigura acoperire atât faţă de scanerele optice, cât şi faţă de cele în infraroşu, şi-l camuflă tot drumul prin curtea din spatele căsuţei şi la coborîrea în şanţul dindărătul ei. La şaizeci de metri, în josul şanţului, era un canal ce curgea pe sub autostradă. Ric îl traversă grăbit, udându-se până la genunchi în zloata rece de primăvară.

Acum era pe cealaltă parte a autostrăzii. Nu credea că avea să-l caute cineva aici. Aruncă puşca şi continuă să fugă. Puţin mai în susul râului aştepta o motocicletă de teren.

25

— Gata, spuse Ric, apăsând tasta "Return". Jumătate din ei sunt ai tăi.

Marlene încă mai era vopsită în culorile războiului. Sorbi coniac dintr-un pahar de cristal şi-şi scoase boldul din computer. Izbucni în râs.

— O sută de mii de Starbright, zise, şi pachete de hârtie cu fericire. Ce altceva îmi mai trebuie?

— O maşină blindată rapidă, poate, spuse Ric.

Îşi băgă boldul în buzunar.

— O-ntind.

Se întoarse spre ea.

— Pe motor e loc pentru doi.

— Încotro?

Îl privea cu coada ochiului.

— Spre Mexic, pentru început, zise.

O minciună. Ric plănuia să se îndrepte spre nord-est şi să se piardă pentru o vreme pe teritoriul Navajo.

— Spre o ţărişoară sigură. Un apartament mititel şi sigur.

— Asta e ideea.

Marlene luă o gură zdravănă de coniac.

— Eu nu, spuse. Plănuiesc să continui stilul ăsta de viaţă.

Ric simţi o răceală atingându-i coloana vertebrală. Se întinse să-i ia mâna.

— Marlene, zise el cu atenţie. Trebuie să pleci din oraşul ăsta. Acum.

Ea îşi smulse mâna din strânsoare.

— Nici o şansă, Ricardo. Am de gând să-i spun şefului meu ce cred despre el. Mâine dimineaţă. Abia aştept.

Ric simţea o durere în gâtlej.

— Okay, spuse.

Se ridică.

— Atunci poate ne vedem în Mexic.

Se îndreptă către uşă. Marlene îl cuprinse cu braţele pe la spate. Bărbia ei i se înfipse în claviculă.

— Stai pe-aici. Să vezi distracţie. Clătină din cap, îi desfăcu braţele, se strecură printre ele.

— Mă tratezi parcă n-aş şti ce fac, zise Marlene.

Se întoarse şi-o privi. Ochi strălucitori îl priveau dintr-o mască de vopsea sclipitoare.

— Nu ştii.

— Am o grămadă de idei. Mi-ai arătat cum să încheg lucrurile.

— Acum îţi arăt cum să fugi şi să-ţi salvezi viaţa.

— Hm. N-am de gând să fug. Am de gând să ies la plimbare cu o servietă plină de fericire şi o sută de mii în buzunar.

Se uită la ea şi simţi o apăsare cumplită în piept. Ştia că nimic din toate astea nu era real pentru ea, că nu putuse niciodată să penetreze acel ecran ciudat din mintea ei care era aşezat între Marlene şi restul lumii. Ric nu-l străpunsese niciodată, dar curând lumea avea s-o facă. Simţi că-l umple o senzaţie de frig, o răceală care n-avea

nimic de-a face cu amărăciunea.

Îi veni greu să nu fugă când se întoarse şi plecă din apartament.

Răsuflarea îi devenea mai uşoară cu fiecare pas pe care-l făcea.

26

Când Ric ieşi din rezervaţia Navajo văzu pe foile de fax titluri despre felul cum războaiele dintre găştile din California se extinseseră în Phoenix, cum se descopereau oameni morţi prin ganguri, alţii erau daţi dispăruţi, un club fusese bombardat. Toţi acei oameni lucrau pentru el, îi acopereau retragerea.

În Noua Zeelendă cumpără un apartament în Christchurch, într-o clădire mare cu obloane blindate şi cu gărzi în armură, cu o inteligenţă artificială nouă, de prima mână, pentru administrarea investiţiilor, şi cu o clientelă formată în majoritate din cetăţeni străini care profitau de faptul că lista locuitorilor clădirii nu era niciodată publicată... asta fiind înainte ca el să afle că putea să-şi cumpere o proprietate particulară aici, o casă mare pe Insula Sudică cu vedere spre gheţarul său personal, fără pericolul ca războiul cuiva să vină din greşeală peste el.

Era o senzaţie interesantă, să stea singur în propria lui casă, ştiind că pe o distanţă de cinci mii de mile nu era nimeni care să vrea să-l omoare.

Ric îşi făcu prieteni. Jucă la bursă şi la cursele de cai. Şi învăţă să schieze.

La o petrecere de schi, spre sfârşitul lui septembrie, ţinută în casa unuia dintre prietenii săi, rătăci din cameră în cameră, printr-un murmur de conversaţii punctat de râsete firave. Ţinea de talie o persoană numită Reiko, fiica protejată a unui ştab dintr-o policorporaţie. Fata de nouăsprezece ani, studentă, avea păr lung, negru care-i cădea ca un tsunami pe umeri, şi era fascinată de ceea ce-i spunea el despre viaţa în lumea reală. Intră într-o cameră din spate care era luminată de strălucirea albă a ecranelor video, întrebându-se dacă încă nu se afişaseră cotele de bursă ale JAL, şi îşi privi cu uimire propria faţă în timp ce împrejurul său se auzeau strigăte, iar nervii i se transformară în flăcări fierbinţi de magneziu.

— Îh. Emisiune mexicană scârboasă, zise Reiko, iar apoi văzu faţa actorului şi ochii i se holbară.

Ric simţi că-i tremură genunchii şi se afundă într-un fotoliu în spatele camerei. Gheaţa îi clănţănea în pahar. Bărbatul de pe ecran jupuia de vie o femeie care atârna legată la încheieturile mâinilor de o grindă. De-a lungul antebraţelor lui curgea sânge. Aparatul de filmat trecu repede la ochii lui de tigru, la zâmbetul lui subţire. Ochii lui Ric. Zâmbetul lui Ric.

— Dumnezeule, spuse Reiko. Eşti chiar tu, nu-i aşa?

— Nu, zise Ric, clătinând din cap.

— Nu-mi vine să cred că difuzează aşa ceva, nici chiar pe posturi particulare, zise cineva de pe hol.

Dinspre ecran se auzeau ţipete. Mintea lui Ric zvâcnea, căutând în întuneric.

— Nu pot să mă uit la asta, spuse Reiko, şi plecă grăbită.

Ric n-o văzu când plecă. Sudoare încinsă i se scurgea pe ceafă.

Ţipetele victimei se înteţiră. Sângele trasa reţele artistice scurgându-i-se pe trup. Aparatul de filmat trecu la faţa ei.

Faţa lui Marlene.

Greaţa îl cuprinse pe Ric şi-l ghemui în fotoliu. Îşi aminti de Iisus Bătăuşul şi de talentul lui la crearea imaginilor video, modificarea feţelor, a vocilor, a acţiunii. O găsiseră pe Marlene, aşa cum crezuse Ric că aveau să facă, iar vocea şi corpul ei erau memorate de computerele lui Iisus. Poate că tortura era chiar adevărată.

— El trebuie să fie, zise cineva din cameră. E până şi vocea lui. Accentul lui.

— Niciodată n-a spus, se auzi altă voce, din ce trăieşte.

Îngheţat în fotoliul lui, Ric privi emisiunea până la sfârşit. Cuprindea mai multă tortură, mai multe cadavre. Ric din imagine savura toate astea. La sfârşit se prăbuşi în faţa armelor încinse ale Directorului Securităţii Federale. Genericul rulă peste imaginea feţei moarte a lui Ric. Regizorul era trecut sub numele de Jesus Carranza. Filmul era produs de Video Tek S. A. în colaborare cu Messiah Media.

Numele vedetei era trecut Jean-Paul Marat.

— O nouă super-vedetă underground, spuse o voce ascuţită.

Vocea cuiva care se credea cunoscător al undergroundului.

— A apărut mult în înregistrările video pirat din ultima vreme. Este centrul unei mari controverse despre cât de departe pot merge emisiunile scârboase.

Apoi se aprinseră luminile şi Ric văzu ochii tuturor întorcându-se spre el, cu surprindere.

— Nu sunt eu.

— Bineînţeles că nu.

Vocea îi aparţinea gazdei sale.

— Incredibilă asemănare, totuşi. Chiar şi ticurile tale. Accentul tău.

— Nu-s eu.

— Hei!

Un om mărunt şi iute, cu ochelari înrămaţi în metal care-l fixau pe Ric ca ţevile unei puşti.

— Într-adevăr tu eşti!

Vocea piţigăiată a cunoscătorului îi irita nervii lui Ric precum sunetul unui fierăstrău de oase.

— Nu.

O negaţie rapidă, îmbibată cu sudoare.

— Uite ce e. Ţi-am înregistrat toate casetele video pe care-am putut să le găsesc.

— Nu-s eu.

— Dau o petrecere săptămâna viitoare. Cu distracţii, mă-nţelegi. Mă-ntreb...

— Nu mă interesează, zise Ric, ridicându-se cu grijă, nici una dintre petrecerile tale.

Merse prin noapte până la maşina sa cea nouă, şi se îndreptă spre nord, spre fortăreaţa lui particulară de deasupra gheţarului. Scoase pistolul din torpedo şi-l puse pe locul de alături. Nu-l făcu deloc să se simtă mai în siguranţă.

Fă-ţi rost de o faţă nouă, se gândi Ric. Treci graniţa în Uzbekistan şi internează-te într-un spital. N-au decât să-ncerce să mă urmărească până acolo.

Ajunse acasă la patru dimineaţa şi-şi verifică situaţia cu inteligenţa artificială care-i administra conturile. Toate fondurile sale erau în investiţii pe termen lung şi ar fi suferit o pierdere considerabilă dacă se retrăgea acum.

Se uita la cifre şi nu le putea înţelege. În mintea şi-n nervii lui Ric părea să fie un ţipăt lung, continuu, un ţipăt ce răspundea ca un ecou celui scos de Marlene, strigătul cuiva care tocmai descoperise ce este real. Corpul îi tremura, iar el nu-l putea opri.

Ric închise monitorul şi, clătinându-se, merse la culcare. Visele îi fură pline de sânge.

Când se trezi era amiază. La porţile lui erau oameni, gazetari cu aparate de fotografiat. Telefonul înregistrase o serie de cereri pentru un interviu cu noua, controversata vedetă video. Cineva de la petrecere vorbise. Lui Ric îi trebui multă vreme să prindă o legătură telefonică cu exteriorul ca să-i spună IA-ului să vândă tot.

Cu banii în buzunar şi o armă în poală, goni cu maşina printre gazetari, făcându-i să sară în lături în timp ce încerca tot posibilul să-i calce. Trebuia să prindă următoarea navetă suborbitală din Christchurch spre Mysore, apoi să se îndrepte spre nord-vest către spital şi către o nouă viaţă. Şi trebuia să încerce cumva să-şi acopere urmele. Probabil avea să-şi cumpere nişte decolorant pentru păr, o mustaţă falsă. Avea să plătească doar cu bani gheaţă.

Să fugă de Mesia BD n-avea să fie greu. Dar ca să scape de gazetari avea nevoie de gândire rapidă.

Sudoarea îi făcea alunecoasă priza pe volan.

În timp ce se apropia de Christchurch văzu o dâră pe cerul strălucitor dinspre nord-est, o navetă ce-şi parcurgea drumul peste Pacific, sosind din California.

Se întrebă dacă la bordul ei erau oameni pe care-i cunoştea.

În mintea lui, ţipetele continuau.

Traducere de
Florin Pîtea

CORNEL ROBU

ILUZIA FICȚIONALĂ IN *SCIENCE FICTION*

Din arsenalul teoretic pe care „marea literatură" a trecutelor secole şi milenii şi l-a forjat ancorându-se în propria experienţă de creaţie şi în propriul patrimoniu de valori, cel mai des „împrumutate" şi invocate drept criterii ale valorii în science-fiction sunt câteva concepte de recunoscut prestigiu: miraculosul feeric al basmelor, conceptul de fantastic, conceptul de mimesis: acesta din urmă, angrenând cu sine toate derivatele sale binecunoscute din literatura „realistă" şi dintre care exigenţa - legitimă acolo - a complexităţii psihologice a personajelor s-a transformat, prin translaţie mecanică în science-fiction, într-un adevărat contra-criteriu critic.

Indiscutabil, percepţia şi reprezentarea „realului" consacrate prin mimesis, deţin şi în science-fiction o funcţionalitate ce nu poate fi nici un moment pusă sub semnul întrebării. Fie în mod expres, explicit, fie doar implicit, prin recul, această stare de fapt este quasi-unanim recunoscută. Multe definiţii ale literaturii sf insistă pe disimilitudinea dintre modelul „real" şi modelul imaginar din science-fiction:

Literatura sf, spune Robert Scholes în *Structural Fabulation* (1975), este acea „ficţiune care ne oferă o lume clar şi radical discontinuă faţă de cea pe care o cunoştem, revenind totuşi spre a sta faţă în faţă cu această lume cunoscută, într-un mod care este cognitiv într-un fel sau altul"[1].

„Sf-ul este, deci, " - sună definiţia oferită de Darko Suvin în *Metamorphoses of Science Fiction* (1977, 1979) - „un gen literar ale cărui condiţii necesară şi suficientă sunt prezenţa şi acţiunea insolitării şi cogniţiei, şi al cărui procedeu formal este un cadru imaginativ care se exclude reciproc, la modul alternativ, cu ambianţa empirică a autorului"[2]. (Darko Suvin preferă această din urmă formulă perifrastică, „the author's empirical environment", termenului curent de „realitate", care i se pare imposibil de definit).

Şi exemplele s-ar putea înmulţi; să mai adăugăm doar că, încă în 1960, în ineditele pe atunci *Noi hărţi ale iadului* (New Maps of Hell). Kingsley Amis definea şi el sf-ul drept „acea clasă a literaturii narative în proză care relatează despre o situaţie ce n-ar putea să se ivească în lumea pe care o cunoaştem , dar care este luată ca ipoteză pe baza unei inovaţii din ştiinţă sau tehnologie, sau din pseudo-ştiinţă sau pseudo-tehnologie, de origine fie umană, fie extraterestră"[3].

Lăsând, pentru moment, la o parte celelalte elemente ale definţiilor citate, să examinăm doar accentul pus pe disimilitudinea, pe discontinuitatea, pe disjuncţia faţă de „lumea pe care o cunoaştem": nu se transformă oare această lume, prin recul, într-un reper cardinal, într-un termen de comparaţie obligatoriu şi inevitabil?

„S-ar putea spune" - observă, în continuare, Darko Suvin - „că drept corelat necesar al elementului novum (definitoriu în science-fiction - n.n.) trebuie să apară o realitate alternativă (subl. aut.), o realitate care să dispună de un timp istoric diferit (subl. aut.), corespunzând unor relaţii umane diferite şi unor norme socioculturale diferite, transpuse în concret prin intermediul naraţiunii. Această nouă realitate presupune, fie declarat, fie tacit, existenţa realităţii empirice a autorului, întrucât ea poate fi evaluată şi înţeleasă numai în chip de realitate empirică modificată în cutare sau cutare fel. (...)

Probabil cea mai importantă consecinţă a înţelegerii literaturii sf ca sistem simbolic centrat pe un novum ce se cere a fi validat cognitiv în cadrul realităţii narative a povestirii şi în interacţiune cu aşteptările cititorului, este faptul că această calitate de a fi nou trebuie să fie convingător motivată în termeni concreţi, chiar dacă imaginari, altfel spus - în termenii unui timp specific, ai unui loc specific, ai unor specifici agenţi ai acţiunii şi ai unei specifice totalităţi cosmice şi sociale

a fiecărei povestiri. Ceea ce înseamnă că în principiu, literatura sf urmează a fi judecată - la fel cu cea mai mare parte a literaturii realiste sau „naturaliste" şi spre totala deosebire de literatura horror şi fantasy - în funcţie de densitatea şi abundenţa obiectelor şi agenţilor acţiunii descrişi în microcosmul textului"[4].

Densitate a percepţiei şi reprezentării concretului care nu poate lipsi - adăugăm noi - nici chiar din cele mai naturifuge fantasmagorii ale ştiinţificţiunii, întrucât este inerent şi firesc, este în ordinea firească a lucrurilor, în natura însăşi a resorturilor intrinseci creaţiei, că imaginaţia realului virtualmente latent să fie ancorată prin riguroase rădăcini într-o solidă şi acută experienţă a realului efectiv, concret, de care, în ultimă instanţă, nu se poate lipsi. Pentru că firesc este ca orice prozator de vocaţie să fie înzestrat cu vocaţia realului, cu o puternică „vână" a realului, indiferent de formele şi convenţiile de gen în care această înzestrare se materializează.

Este evident că, în această situaţie, scriitorul de science-fiction nu se poate dispensa şi dezinteresa de mimesis, de tot ce a acumulat, ca tehnică literară şi ca mod de percepţie şi reprezentare a realităţii, vechea şi solida literatură „realistă".

Ca şi alte „frontiere" ale literaturii sf, şi aceasta a fost, bineînţeles, atent şi îndelung examinată, fără însă ca operaţiunea de „trasare a frontierei" să se finalizat, nici în acest caz, cu un consens unanim acceptat. Pare însă a beneficia de un asemenea consens, cum tocmai am văzut, cel puţin faptul că extrapolarea, „progresia silogistică" inerentă în science-fiction, îşi are „baza într-o secvenţă de tip realist", după cum confirmă Florin Manolescu în definiţia pe care o dă genului:

„Literatura S.F. este o progresie silogistică minus sau plus, cu baza într-o secvenţă de tip realist, care a luat forma unei naraţiuni capabile să exprime o dorinţă sau o temere, cu ajutorul unor elemente împrumutate din (pseudo)ştiinţă sau (pseudo)tehnică"[5].

„După cum am văzut" - continuă autorul - „baza realistă invocată în definiţie poate fi coerentă şi clară în S.F.-ul vechi, care lucrează cu toate elementele progresiei silogistice, şi eliptică în cazul S.F.-ului modern (...)"[6].

Ceea ce, altfel spus, introduce în ecuaţie prezenţa sau absenţa explicaţiei raţionale, logice - element decisiv în delimitarea literaturii sf de alte teritorii literare, după cum vom vedea. Dar, ca element comun tuturor acestor teritorii, rămâne deocamdată de examinat acea omniprezentă „iluzie ficţională" acreditată mai întâi prin *mimesis* drept „iluzie realistă":

„De la fiecare operă pretindem o «iluzie» elementară: oricât ar fi de convenţională şi artificială lucrarea, receptarea ei trebuie să fie însoţită de un sentiment al veridicităţii evenimentelor. La un cititor naiv acest sentiment este deosebit de puternic şi un asemenea cititor poate să creadă cu uşurinţă în autenticitatea expunerii, în existenţa reală a eroilor.(...)

Iluzia realistă este exprimată la un cititor mai experimentat ca o cerinţă a «adevărului de viaţă». Fiind sigur de caracterul ficţional al lucrării, cititorul totuşi pretinde o anume corespondenţă cu realitatea şi vede valoarea operei în această corespondenţă (subl.n.). Chiar şi cititorii bine orientaţi în legile construcţiei artistice nu se pot elibera psihologic de iluzia amintită".(Boris Tomaşevscki)[7].

Dar „motivarea realistă" nu este, de fapt, o descoperire târzie a „formaliştilor ruşi" de la începutul acestui secol; încă în Antichitate, în accepţiunea aristotelică a conceptului de mimesis, cea care avea să fie omologată de secolele şi mileniile ce-au urmat, era deja inclusă, alături de „necesar", şi clauza „verosimilului", a „asemănării cu realitatea" (v. cartea a IX-a a Poeticii lui Aristotel)[8]. Nu intră aici în discuţie reprezentările de tip non-mimetic ale imaginarului, perfect legitime teoretic dar acreditate istoric mult mai târziu, unde „iluzia realistă" este principial ignorată ori contrariată (la Kafka, de exemplu), dar ar fi instructiv de văzut cum stau lucrurile în cazul miraculosului feeric al basmelor, mai vechi, probabil, decât orice mimesis. Cu altă ocazie, poate.

„Suspendarea voită a neîncrederii" - celebră formulare a lui S.T.Coleridge, datând de la începutul secolului trecut şi foarte frecvent invocată, mai ales în exegeza anglofonă, cum e şi firesc - este un alt nume al „iluziei ficţionale", pentru a cărei cristalizare, spunea Coleridge, ajunge: „(...) o aparenţă a adevărului suficientă pentru a procura acestor umbre ale imaginaţiei acea voită suspendare de moment a neîncrederii («that willing sus-

pension of disbelief»), care constituie credinţa poetică" (*Biographia Literaria*, 1817, cap. XIV)[9].

Vom regăsi invocată şi în science-fiction „acea suspendare voită a neîncrederii", de exemplu în definiţia pe care Sam Moskowitz o dă genului:

„Science-fiction-ul este o ramură a literaturii fantastice (<<fantasy>>) identificabilă prin faptul că ea înlesneşte «suspendarea voită a neîncrederii» din partea cititorilor prin utilizarea unei atmosfere de credibilitate ştiinţifică pentru speculaţiile sale imaginative referitoare la ştiinţele fizice, spaţiu, timp, la ştiinţele sociale şi filosofice."[10]

Aşadar, „credibilitate ştiinţifică", dar cum anume se ajunge, ficţional şi deci literar, la acest efect, autorul nu ne mai spune: definiţia sa se opreşte la jumătate, ca atâtea altele, doar la jumătatea de „science" din science-fiction. Se ştie însă, unanim, care sunt aici cuvintele-cheie: analogia şi extrapolarea, altfel spus - „progresia silogistică" (Florin Manolescu, v. supra), „logicizarea sistematică a imaginaţiei" (Ovid S. Crohmălniceanu):

„Am ajuns să mă conving tot mai mult" - spunea Ovid S. Crohmălniceanu într-un eseu cu titlul excentric (*Ştiinţifico-fantasticologie*) dar cu idei cât se poate de solide - „că specificul literaturii ştiinţifico-fantastice rezidă într-o logicizare sistematică a imaginaţiei. Pe o ipoteză oricât de năstruşnică a acesteia din urmă, mintea construieşte mereu un eşafodaj strict raţional. Fascinaţia literaturii de anticipaţie vine dintr-o atare logică strânsă impusă fantasticului. (...) Literatura de science-fiction seamănă cu matematicile non-euclidiene. Singura eroare maximă pentru ea e să nu aibă rigoare."[11]

Desigur, intervin aici ulterior nuanţări şi circumstanţieri decurgând din vastitatea domeniului (le vom întâlni, de exemplu, decurgând din diferenţierea între hard sf şi soft sf); dar adevărul enunţului de bază rămâne: decisivă şi definitorie în science-fiction este transmutarea ficţională a unei „ipoteze ştiinţifice" sau „idei sf" de provenienţă non-ficţională, este capacitatea de absorbire a acesteia în expresie, în substanţa literară a textului, prin analogie şi, mai ales, prin extrapolare - operaţiuni logice ridicate la rangul de procedee literare şi care rămân prioritare şi definitorii în science-fiction ca „fiction".

Aceasta este calea proprie prin care literatura sf are acces la o sui generis iluzie ficţională, cu atât mai greu de cristalizat şi de întreţinut în perimetrul unor „lumi" imaginare disimilare şi disjunctive faţă de „lumea pe care o cunoaştem", faţă de „ambianţa empirică" a autorului şi a cititorului. Acesta este pariul pe care scriitorul de science-fiction şi-l asumă şi pe care-l ştie şi câştiga, de atâtea ori, dacă ştie că aceasta este calea şi aceasta este soluţia, originală şi specifică, pe care literatura sf şi-a elaborat-o pentru a putea opera în concretul operei "acea suspendare voită a neîncrederii" despre care vorbea Coleridge ca despre condiţia necesară a trăirii în ficţiune, cu tot ce decurge din aceasta, inclusiv, şi mai ales, plăcerea estetică.

În acest fel, literatura sf îşi instituie propria sa convenţie artistică, aşa cum, prin aristotelicul mimesis, literatura „realistă" instituise convenţia „verosimilului". Ceea ce - în treacăt fie spus - în ciuda atâtor capodopere, n-a fost în măsură să neutralizeze complexul literaturii „realiste" dintotdeauna de a se auto-suspecta mereu că-i scapă printre degete realul, că sărăceşte şi schematizează imaginea ficţională, „imitaţia" acestui real, printr-o „motivare" în exces, printr-un „necesar" facil şi contrafăcut, aranjat cu mâna şi arătat cu degetul. Dar imperativul „autenticităţii", aspiraţia ideală a literaturii la „epuizarea" realului, la cuprinderea totală şi exhaustivă a unei realităţi inepuizabile însă, din principiu, în toată multitudinea şi diversitatea fenomenalităţii sale concrete, tentativă perpetuă şi mereu reînnoită de recuperare literară, printr-o nouă convenţie, a fluidităţii fenomenale a realului, scăpată „prin ochiurile plasei" vechilor convenţii literare, uzate, revolute - toate acestea nu se termină niciodată, ele se dispută la infinit, într-o seculară şi milenară „licitaţie", cu participare nerestrictivă, la care oricine, orice nou venit, orice nou scriitor, orice nou curent literar şi orice nouă modalitate de expresie, poate participa dacă are cu ce, dacă are ceva de spus, dacă are o convenţie nouă, proprie, de propus în locul celor vechi.

Iar literatura sf are. Ea îşi instituie propria convenţie artistică oferind un nou pact de lectură, la care cel ce scrie şi cel ce citeşte participă deopotrivă prin acceptarea premiselor ipotetice, „ştiinţifice" de la care porneşte extrapolarea, „progresia silogistică", „logicizarea sistematică a imaginaţiei"; iar pen-

tru a putea fi liber acceptate (sau respinse), aceste premise trebuie să fie neapărat precizate, stipulate fie în mod expres, fie tacit - fie „coerent şi clar", fie „eliptic" (Florin Manolescu, v. supra); într-un cuvînt - explicate.

Ajungem astfel, în mod inevitabil şi necesar, la explicaţia raţională, logică, „ştiinţifică" prin care un text de science-fiction poate fi principal recunoscut ca atare şi disociat de texte aparţinând altor teritorii literare. Nu întâmplător, cu elementul explicaţie operează poate cea mai operativă „hârtie de turnesol" pentru efectuarea probei genologice:

„Proza realistă («naturalistic»fiction) nu pretinde o explicaţie ştiinţifică, fantasticul (fantasy) nu o permite, iar sf-ul o şi pretinde şi o şi permite." (Robert M.Philmus)[12]

Mai rămâne cazul când o permite fără ca neapărat s-o şi pretindă; caz diferit, nota bene, de cel al prozei realiste, care nu numai că nu pretinde explicaţia, dar o şi respinge, ca fiind contraproductivă estetic, „trezită"; caz care - s-ar putea demonstra - se plasează într-o zonă ambiguă, a unui condominiu între fantastic şi science-fiction, în care ambele coduri de lectură rămân legitime şi operante, cititorul fiind cel care, în actul lecturii, decide pentru sine, nu şi pentru alţii.

•••

A transpune *tale quale* normele şi exigenţele „motivării realiste" din *mimesis* în science-fiction rămâne, desigur, o eroare, ori chiar o lipsă de probitate intelectuală. Ceea ce, totuşi, din păcate se mai întâmplă, motivaţia, mărturisită ori nu, fiind deriziunea, discreditarea întregului science-fiction venită din partea celor ce, neînţelegându-l, îl consideră în bloc o „subliteratură". Lucrurile însă nu se opresc aici şi ating cote aberante abia când are loc mişcarea inversă, de proiectare a epitetului „sf" (ori, şi mai depreciativ, „sci-fi"), astfel stigmatizat doar spre a deveni el însuşi stigmatizant, asupra unor situaţii efectiv reale, ce n-au nimic de-a face cu literatura. Câte „scenarii" politice din ultimii ani n-au fost „strivite" sub descalificantul epitetic „S.F."!

Este desigur regretabil, dar, într-un fel, şi scuzabil că sigla „SF" poate deveni vorbă de ocară chiar şi sub condeiul unor ziarişti, oameni ai faptului real, totuşi, trăind pesemne, în dispreţul ficţiunii, cu falsa convingere că „singurul posibil e realul". Aici rezidă, din punctul de vedere al literaturii sf, gravitatea situaţiei: în această quasi-generalizată accepţiune depreciativă a calificativului „sf", în deriziunea reflexă şi suficientă sieşi, care nici măcar nu-şi mai pune problema lipsei de argumente pe care stă. Reacţia nu e căutată de puţin raţională, fără discuţie, dar cel puţin, cum ar putea fi ea explicată raţional a posteriori? Oare nu prin aşteptarea frustrată a cititorului curent, format încă din şcoală în cultul exclusivist al „realismului", al „veridicului" şi „verosimilului", al „adevărului de viaţă" ş.a.m.d., şi căruia literatura sf îi oferă, în locul „iluziei realiste" de tip mimesis, cu care era învăţat şi la care se aştepta, un alt fel de iluzie ficţională? Lipsa „motivării realiste" este resimţită de un astfel de cititor ca o carenţă, ori chiar ca o aberaţie, în contextul valorizant în care „iluzia realistă" apare de obicei. („Cititorul totuşi pretinde o anume corespondenţă cu realitatea şi vede valoarea operei în această corespondenţă" - spunea Boris Tomaşevski, v. supra).

Este evident că un astfel de cititor nu acceptă, nu este pregătit să accepte şi să înţeleagă convenţia artistică specifică pe care o propune literatura sf. Foarte bine, legea cererii şi-a ofertei, se va spune , şi poate aşa ar fi, dacă refuzul n-ar fi însoţit de agresivitate şi deriziune, de un complex de superioritate iraţional ce-şi caută însă apoi justificări şi argumente pro domo ce se pretind raţionale, estetice, deşi nu sunt decât „estete".

Principal, refuzul snob şi estet nu poate afecta în esenţa ei literatura sf, care va continua să ofere lecturii „lumile" ei imaginare ce seamănă şi nu seamănă cu „lumea pe care o cunoaştem", universuri paralele cu „al nostru" a căror ambianţă stranie şi vag familiară totodată va continua să contrarieze „ambianţa empirică" a cititorului, a unui cititor care nu acceptă şi nu se lasă sedus decât de „iluzia realistă" cu care educaţia sa estetică tradiţională l-a condiţionat. Iluzia ficţională specifică în science-fiction, şi care într-adevăr poate şi trebuie să-i fie pretinsă neapărat, ca o lege pe care singur şi-o impune, decurge numai din consecvenţa cu sine şi din coerenţa interioară a acestor universuri imaginare. Dacă scriitorul dispune de o imaginaţie a realului potenţial, suficient de bogată şi de coerentă pentru a-i permite

să dea trup şi consistenţă unor himerice „lumi" fictive oricât de stranii şi de străine, dar care „se ţin" centripet în propria-le coerenţă, orice obiecţie „realistă" cade şi aceste lumi încep să existe legitim în imperiul necuprins şi inepuizabil al imaginarului. Nu „confruntarea cu realitatea" ci confruntarea cu ele însele este proba de foc pentru aceste universuri imaginare, organizate coerent fiecare după o riguroasă logică interioară, fie aceasta şi inaparentă, fie aceasta şi non-mimetică, străină şi contrarie (din păcate uneori şi contrariantă) „ambianţei empirice" şi „verosimilului" din „lumea pe care o cunoaştem". Pe anumite segmente, literatura sf poate oferi facultativ şi o „iluzie realistă", dar obligatoriu i se poate pretinde numai o „iluzie ficţională", care este mai largă şi o poate îngloba pe prima.

Această jurisdicţie estetică decurge, mai întâi, din dreptul imprescriptibil la imaginaţie, universal în literatură şi artă. Dar ea mai decurge, în mod necesar, şi din specificul literaturii sf, din condiţiile şi circumstanţele aparte în care dreptul la imaginaţie se exercită în science-fiction. „Logicizarea sistematică a imaginaţiei" (Ovid S. Crohmălniceanu, v. supra) este una dintre acestea. Posibilitatea unei „explicaţii" logice, raţionale, „ştiinţifice" trebuie să rămână oricând deschisă. Şi ea rămâne deschisă în science-fiction, cum s-ar putea demonstra, prin juxtapunerea în imaginar a unor ordine de mărime extrem de îndepărtate în realitate, prin translaţie sau transpoziţie pe scala magnitudinilor din Univers, din universul fizic. Or, aceasta implică în realitate şi diferenţe calitative, cu atât mai radicale şi mai frapante cu cât distanţa cantitativă între magnitudinile juxtapuse, între ordinele de magnitudine implicate, este mai mare.

Astfel, legile fizicii „macroscopice" curente, newtoniene, se suspendă în microfizică sau în astrofizică, şi există atâtea admirabile scrieri (şi filme) sf care-şi trag de aici substanţa şi îşi află aici sursa acelui inefabil „sense of wonder" care este numele de-acasă al plăcerii estetice în science-fiction. Chiar şi verificate experimental, diferenţele calitative de acest fel rămân „suspecte", „dubioase" pentru „simţul realului" şi pentru „iluzia realistă".

Un exemplu şi un subiect de meditaţie pentru adepţii accepţiunii depreciative a epitetului „sf": graţie televiziunii, imponderabilitatea din spaţiul cosmic circumterestru, la bordul navelor spaţiale în zbor, a devenit un fapt curent, banal, ştiut şi acceptat ca „verosimil" de toată lumea; dar, la un ait ordin de magnitudine, cel de la suprafaţa planetei, infimă faţă de spaţiul cosmic care-o înconjoară, nu rămâne oare o „aberaţie" însăşi ideea de levitaţie, fie şi ca pură ipoteză ficţională, nu continuă ea să fie marcată de infamantul stigmat: este ceva „SF"!

O probă a viabilităţii convenţiei artistice pe care o propune literatura sf este şi capacitatea de a genera iluzia ficţională pe care scrieri de dată relativ mai veche, unele „clasice", şi-o păstrează în continuare neatinsă şi azi, după ce ipoteza sau „ideea sf" pe care sunt clădite a fost între timp infirmată ştiinţific şi chiar experimental. Sondele spaţiale au exclus definitiv, de exemplu, orice iluzie cu privire la posibilitatea existenţei pe planeta Marte a unor fiinţe vii, şi cu atât mai puţin inteligente. Ceea ce, departe de a anula farmecul literar, iluzia ficţională prin care şi-au cucerit cititorii la data apariţiei scrieri astăzi „clasice" precum *O odisee marţiană* (1934) de Stanley G. Weinbaum, *Cronici marţiene* (1950) de Ray Bradbury, *Un trandafir pentru Eclesiast* (1963) de Roger Zelazny şi atâtea altele, le conferă parcă un farmec în plus. Prin simpla lor apartenenţă la ficţiune, prin energia intrinsecă a imaginarului, aceste idei şi ipoteze ştiinţifice „perimate", aceste „piste false", infirmate de evoluţia ulterioară a ştiinţei, câştigă azi la lectură un farmec în plus, un farmec aparte, farmecul imaginarului pur, „condamnat" a nu se mai întâlni vreodată cu realul. Ca şi în alte aserţiuni ale sale, infirmate de evoluţia ulterioară a literaturii sf, Michel Butor se înşela, deci, atunci când afirma, în 1953, în mult-citatul său eseu *Tulburări de creştere în science-fiction*:

„Literatura ştiinţifico-fantastică se distinge de celelalte genuri ale fantasticului prin tipul special de plauzibilitate pe care îl introduce. Această plauzibilitate este direct proporţională cu elementele ştiinţifice solide pe care le introduce autorul. Dacă acestea lipsesc, literatura ştiinţifico-fantastică devine moartă, un poncif."[13]

Întâlnim frecvent în science-fiction şi situaţia simetric inversă: evoluţia ulterioară a ştiinţei şi tehnologiei nu infirmă ci, dimpotrivă, confirmă „anticipaţia", prin materializarea ipotezei ficţionale în experimente

ştiinţifice efectiv reale şi, mai ales, în invenţii tehnologice palpabile ce devin în scurt timp curente şi banale. Mai ales Jules Verne, dar nu numai el, a fost supus acestei extraliterare operaţiuni de contabilizare a ideilor de anticipaţie „devenite realitate" (submarinul, zborul spre Lună etc. etc.). Există chiar şi o frazeologie demagogică bine exersată în exaltarea bombastică şi stereotipă a „cuceririlor ştiinţei", a „geniului uman", a „genei invenţiei", a unui calp „umanism", festivist şi triumfalnic (nomina odiosa!). Versatilă şi doar aparent inocentă, această insipidă şi răsuflată frazeologie n-a ezitat a se prevala conformist, când a fost cazul, când a avut ce câştiga din asta, de contextul cultural-ideologic de moment, abuzând şi azi, până la saţietate, de fraze celebre, precum aceea atribuită lui Jules Verne, care ar fi spus că „tot ceea ce un om a imaginat cândva, un alt om va transpune în realitate mai târziu". În anii proletcultismului exista chiar o directivă nescrisă a „anticipaţiei pe termen scurt", care să nu avanseze decât idei ştiinţifice şi tehnologice „veridice", cu maxime şanse şi probabilităţi de a fi „realizate" în anii imediat următori, pentru a putea fi astfel „verificate" prin „confruntare cu realitatea". Chingile au slăbit apoi o vreme, dar în anii '80, din nou s-a încercat o „strângere a şurubului": astfel, în ultimii ani, înainte de 1989, C.C. al U.T.C., care avea „sarcina" de a „răspunde" ideologic de mişcarea sf, impusese oficial brontosauriana titulatură „literatura de anticipaţie tehnico-ştiinţifică" (deşi fanii continuau să-i zică tot „science fiction", ori „esfe", ori „sefe", savurând între ei plăcerea unei iluzorii subversiuni pe care-o ştiau tolerată, totuşi).

Se cunosc prea bine ravagiile pe care le-a făcut, în literatura „realistă", „realist-socialistă" mai precis, rudimentara dar draconica directivă ideologică a „confruntării cu realitatea": cazul nuvelei *Ana Roşculeţ* de Marin Preda a rămas celebru, dar au mai fost şi alte asemenea „întâlniri cu cititorii", chemaţi prin convocator să-l „tragă la răspundere" pe scriitor pentru felul cum ştia ori nu ştia „să oglindească realitatea", „viaţa noastră nouă", „germenele noului în luptă cu vechiul" etc. etc. Premiera show-ului datează din anii '50, dar s-a încercat reluarea lui şi în anii '80. Lucruri arhi-cunoscute, se va spune, nu e cazul acum să insistăm. Mai ales că în literatura „ştiinţifico-fantastică" sau „de anticipaţie tehnico-ştiinţifică" nu s-a ajuns, totuşi, atât de departe. Nu trebuie însă omis - tocmai pentru că e mai puţin cunoscut - faptul că directiva „realist-socialistă" a „confruntării cu realitatea" a fost permanent în vigoare şi aici, în forme ce se voiau, desigur, specifice, subtile şi inaparente. Trebuie incriminată această primitivă „confruntare cu realitatea" mai ales pentru că, prin inerţie mentală, ea continuă să-şi facă simţită şi azi prezenţa, o prezenţă acum subterană, difuză, diluată, poate şi inconştientă, travestită în slogane şi clişee precum „verosimilitatea", „veridicitatea", „complexitatea psihologică", „realismul" literaturii sf, ori alte asemenea criterii de valoare ce se revendică din estetica mimesis-ului şi din tradiţia literaturii „realiste". „Confruntare cu realitatea" travestită azi, nu mai puţin, şi în deriziunea, estetă, sau plebee, la care e supus genul şi denumirea lui, ori numai sigla acestela - SF.

•••

De obişnuinţa „iluziei realiste" la care se aşteaptă invariabil, mai mult sau mai puţin legitim, „cititorul naiv" (v. Boris Tomaşevski, supra). a profitat, deloc naiv, „realismul socialist", atunci când a impus perversul imperativ al „confruntării cu realitatea". Există spontan, desigur, mai întâi în consumul „literaturii generale", al romanului „realist", de exemplu, un nivel preartistic, subestetic al receptării prin lectură, empiric, simplist şi „trivial", nivel care, evident, nu merită prea multă discuţie, deşi ca fenomen de sociologie a culturii nu e deloc de neglijat. O anumită parte a „publicului" se mai opreşte, încă, la acest plafon, şi nu fără o anumită voluptate a perseverării în eroare, ignorând sau nevoind să ştie că regimul de lectură al oricărui text literar derivă cu necesitate din însuşi regimul său de ficţiune, din apartenenţa, decisivă şi definitorie, la planul imaginarului, iar nu la cel al realului efectiv, „iluzia realistă" ce pare a imprima percepţiei o propensiune spre acest plan al realului fiind ea însăşi o emanaţie a imaginarului. Condiţii în care, mutatis mutandis, ca orice produs al imaginaţiei, ca orice ficţiune artistică, şi textul sau filmul de science-fiction îşi va dezvălui întreaga şi adevărata semnificaţie nu tale quale, în existenţa fizic-concretă a elementelor constituitive în care poate fi descompus spre analiză limbajul respectivei arte (în cazul de faţă - ipoteza „ştiinţifică", pretextul sau

„ideea" de anticipaţie care alimentează extrapolarea ori analogia, „temele" şi „motivele", decorul şi recuzita sf, personajele tematice, gadget-urile sau gimmick-urile, „efectele speciale" în film ş.a.m.d.), ci de-abia în perspectiva unei indispensabile distanţe estetice, impuse şi condoţionate de însăşi convenţia artistică, pe fundamentul căreia devine posibilă - prin definiţie - existenţa oricărei opere de artă. Numai această distanţă estetică oferă acel spaţiu imaginar, suficient „ionizat" imaginativ şi suficient (dar nu etanş, ci doar osmotic) izolat de planul realităţii efective, aşadar acel „spaţiu ideal" al ficţiunii (nu „ireal" ci, la rigoare, „a-real"), singurul în perimetrul căruia se pot înfiripa „efectele" specifice şi necesare oricărei arte (ambiguitatea, echivocul, sau plurivocul, sau plurisemnificaţia, deschiderea semantică, inefabilul, eventual evanescenţa proprie acestor efecte, la care, în science-fiction, se mai adaugă specificul „sense of wonder"), singurul în cuprinsul căruia pâlpâie fără a se stinge acea iluzie ficţională alimentată de „o aparenţă a adevărului suficientă pentru a procura acestor umbre ale imaginaţiei acea voită suspendare de moment a neîncrederii, care constituie credinţa poetică" (S.T.Coleridge, v. supra).

„Orice concepţie artistică este în esenţa ei ideală, căci ne prezintă reflexul unei lumi închipuite. Prin chiar aceasta ne produce caracteristica impresie impersonală." „Orice emoţiune estetică, fie deşteptată prin sculptură, fie prin poezie, fie prin science-fiction, fie prin celelalte arte, face pe omul stăpânit de ea, pe câtă vreme este stăpânit, să se uite pe sine ca persoană şi să se înalţe în lumea ficţiunii ideale." „Esenţa (artei adevărate) este de a fi o ficţiune, care scoate pe omul impresionabil în afară şi mai presus de interesele lumii zilnice, oricât de mari ar fi în alte priviri." (Titu Maiorescu)[14]

S-a împlinit deja suta de ani de când Titu Maiorescu, apărând în faţa detractorilor de atunci ai „artei adevărate"[15] Comediile d-lui I.L.Caragiale (1885), recomanda contemporanilor săi celebra „înălţare impersonală"; şi dacă formula poate apărea astăzi - unora - desuetă, discreditul trebuie pus, pesemne, în seama timpului care, trecând, ne poate face să credem că toate trec - şi se trec - o dată cu el. Ideile - când îşi merită într-adevăr acest nume - au însă viaţă lungă şi recidivantă, precum şi un fel de perpetuă „generaţie spontanee", peste spaţiu şi timp, sau poate doar obstinaţia germinativă a seminţei de grâu descoperită peste milenii în mormintele faraonilor, - o forţă împotriva căreia nici măcar timpul nu poate face nimic. Şi pentru că Aristotel, în replică la Platon , a fost cel care a „descoperit" primul, cu peste două mii de ani în urmă, ideea pe care o reformula, la rândul său şi după atâţia alţii, Maiorescu, şi pentru că şi Platon şi Aristotel au fost greci, să-l ascultăm un moment şi pe esteticianul grec contemporan Panaiotis A. Michelis (1903-1970), cel care, după uitimul război mondial, a avut iniţiativa reluării congreselor mondiale de estetică, şi care scria, în 1959:

„Distanţa estetică, din perspectiva căruia trebuie, în mod necesar, contemplată opera de artă, este deopotrivă finită şi infinită, exterioară şi interioară, sensibilă şi suprasensibilă. Deplasarea noastră între aceste extreme e necontenită şi instantanee, întrucât suntem înălţaţi deasupra realităţii, dar fără a ne pierde simţul acestei realităţi. Distanţa estetică ne deschide astfel o magică panoramă, dezvăluindu-ne firmamentul ideilor invizibile, ascuns până atunci percepţiei noastre. Ca şi cum arta ne-ar fi aşezat pe ochi o pereche de ochelari vrăjiţi, simţurile noastre conferă acum obiectelor din realitate o altă calitate, o altă semnificaţie, făcându-le să pară a participa la o existenţă ideală." „Într-adevăr, arta întemeiază un spaţiu al său propriu în care plăsmuirile imaginaţiei se pot adăposti şi spre care spiritul nostru este ademenit, astfel că acesta poate vieţui acolo liber printre propriile sale creaţii. Chiar şi artele succesiunii în timp, ca muzica şi poezia, îşi urzesc şi ele un spaţiu al lor propriu. În spaţiul muzical sunetele se comportă nu doar ca simple fenomene acustice, ci, mai ales, ca nişte revelaţii muzicale. Sunetele suferă aici o transmutaţie, ele palpită şi prind viaţă, tot aşa cum se întâmplă în spaţiul ideal al picturii cu satirii, nimfele şi zeii, a căror apariţie într-un spaţiu real ar părea bizară."[16]

La fel de bizară cum ar părea apariţia printre noi, în carne şi oase - consecinţă absurdă dar prezumabilă a „iluziei realiste" gustată subestetic - a lui Don Quijote sau a lui Hamlet, a lui Rastignac sau a lui Raskolnikov, a lui Sherlock Holmes sau a lui Hercule Poirot, a cutărui android sau robot, mutant sau extraterestru, centaur,

ori satir, ori „omuleţ verde" de pe Marte.

La fel de bizară cum a apărut, cu nu prea mulţi ani în urmă, prezentarea „prototipului tehnic" al primei farfurii zburătoare româneşti. Anecdotic poate, cazul nu este câtuşi de puţin ipotetic, inventat ad hoc pentru necesităţile demonstraţiei, cum s-ar putea crede, ci cât se poate de real şi non-fictiv, „veridic" - vorba realismului socialist. „Evenimentul" a avut loc în toamna lui 1983, în marea sală festivă a Uzinelor „23 August" din Bucureşti, unde fusese convocată cea de a XIII-a Consfătuire pe ţară a cenaclurilor de „literatură de anticipaţie tehnico-ştiinţifică", reuniune dizolvată după numai o jumătate de zi din dispoziţii oculte, în împrejurări nici azi pe deplin elucidate. Dar aceasta este, cum se spune, o altă poveste. Destul că în această primă jumătate de zi, în toiul unei canonice catehizări ideologice, de genul celor cu care se deschideau ritual şi inexplorabil toate „convenţiile" de acest fel („Vocaţia pacifistă şi umanistă a literaturii de anticipaţie tehnico-ştiinţifică", sau cam aşa ceva), s-a ridicat inopinant din sală un inginer braşovean, cerând plin de zel cuvântul, cuvânt acordat promt de la prezidiu, în iluzia, pesemne, a unei contribuţii spontane şi neregizate la „dezbaterea" iniţiată. În loc de aşa ceva, inginerul din Braşov a despăturit pe trei rânduri de scaune un enorm proiect tehnic al primei „aerodine lenticulare" româneşti, elaborat până la ultimul detaliu în atelierele de proiectare ale Uzinei de tractoare sau ale Uzinei de autocamioane „Steagul Roşu" din Braşov, solicitând cu insistenţă sprijin pentru producţia efectivă, refuzată de cele două ingrate uzine braşovene: repartiţia pentru materialele şi materiile prime necesare, colectiv de colaboratori calificaţi pentru manoperă şi - evident - fondurile, investiţiile bugetare. Neluat de nimeni în serios, evident, nici în sală şi nici măcar de la prezidiu, întâmpinat cu ilaritate (din sală) şi cu exasperare (de la prezidiu), specimenul nu era şi nu este încă singular şi nici irelevant. Faptul în sine că o astfel de apariţie paranoică s-a putut produce era ipso facto suficient de simptomatic. Pentru că ambianţa care l-a produs exista, contextul favorizant exista. Exista, încă din anii proletcultismului, tendinţa ocult dirijată a reducţiei imaginarului la real, exista comandamentul exclusivist al unor „idei validabile tehnic" în „anticipaţia tehnico-ştiinţifică", există, mai făţişă ori mai voalată, directiva ideologică obtuză impusă imaginaţiei sf de a se supune, dacă nu neapărat la o „expertiză tehnică" în faţa comisiei oficiale de brevete şi invenţii, cel puţin la o perfidă şi perversă „confruntare cu realitatea", la o probă a adevărului ştiinţific şi tehnic la fel de strictă ca în ştiinţa propriu-zisă, exista sadismul sau masochismul de a-i sau de a-şi trunchia şi mutila plăsmuirile, ideile, ipotezele, anticipaţiile, viziunile - în patul procustian al validabilităţii tehnice şi al aplicabilităţii practice imediate.

Exigenţă legitimă şi necesară pentru adevărurile ştiinţei, precise şi univoce, irelevantă însă şi abuzivă pentru adevărurile artei, ambigue şi plurivoce.

Pentru că a respinge, la lectura unui text de science-fiction, idei încă nerealizabile tehnic - deocamdată şi poate niciodată - cum ar fi ipoteza creierului „pozitronic" al roboţilor şi androizilor, sau ipoteza „dezintegratorului" fotonic al extratereştrilor descinşi de undeva din viitor, sau ideea „clonării", a fabricării oricărui individ uman într-un număr nelimitat de copii identice, sau navele cosmice apte a atinge şi depăşi viteze supraluminice (FTL - „faster than light"), sau „ansiblul" graţie căruia se poate comunica instantaneu la distanţe de oricâţi ani-lumină, sau chiar „patriarhala" maşină de călătorit în timp al lui H.G Wells, sau atâtea alte himerice ipoteze şi idei sf, - a le respinge, deci, pe considerentul ex machina că nu sunt validabile tehnic şi nu sunt aplicabile utilitar, - echivalează, mutatis mutandis, cu a lua ad literam calitatea de „concurent al stării civile" pe care, pe drept cuvânt, dar la figurat, nu la propriu, şi-o revendică romanul „realist" de descendenţă balzaciană şi a-i respinge ca „neveridice" personajele ficţionale pe motiv că nu „corespund" mecanic prototipurilor reale, „cheilor" şi „identităţilor ferme pe care le ştim sau le căutăm obstinat în jurul nostru, în lumea pe care o cunoaştem. Eroare aberantă şi cu consecinţe uneori de ordinul grotescului, eroarea de a confunda şi substitui emoţia estetică autentică printr-o brută şi repugnantă - în artă - emoţie psihologică.

Şi totuşi nu e chiar acelaşi lucru. Pentru că, în cazul romanului „realist", însăşi natura sa, asumată, de mimesis, presupune, legitim şi necesar, raportarea la un model „real", presupus ori prezumat a preexista universului imaginar din carte

(cu atât mai mult în cazul, particular, al romanelor „cu cheie" ori al celor ce pornesc de la „prototipuri" reale recognoscibile), astfel că „iluzia realistă" chiar subestetic gustată şi împinsă la caricatural şi la grotesc, chiar abuziv scoasă din mediul ei generator „imaginar" şi „trăită" paranoic ca „realitate" fermă, mai este încă, într-un fel, „omeneşte", explicabilă, dacă nu scuzabilă, fiind în fond şi un involuntar omagiu - mişcător, chiar dacă rudimentar şi troglodit - adus implicit cărţii şi autorului ei. În science-fiction, însă, această „iluzie realistă", scoasă din contextul ei ficţional, această nivelare abuzivă a imaginarului la real, este, categoric, pe cât de nelegitimă pe atât de inutilă, frauduloasă chiar, în măsura deliberării, ea ducând la consecinţe cu atât mai aberante cu cât nu i se pot găsi explicaţii şi scuze, în afara - desigur - unei endemice stări de subdezvoltare estetică, pe care - iarăşi desigur - nimeni nu va recunoaşte a o fi cultivat deliberat într-un nu prea îndepărtat trecut revolut, în anii „de tristă amintire" '50-'80, după cum nimeni nu va recunoaşte a o întreţine şi perpetua în prezent, în anii „de veselă amintire" '90.

Subdezvoltare estetică inconştient trăită (de unii), dar conştient cultivată (de alţii), acum ca şi atunci: atunci ca pretext, ca pretins antidot la gravul păcat al „evazionismului", fie şi numai potenţial, „anticipat", de care literatura de anticipaţie ştiinţifico-fantastică n-a încetat niciodată a fi, incurabil, suspectat; acum, ca defulare snobă şi „estetă" a cine ştie căror frustrări obscure şi inavuabile complexe de inferioritate, transparent camuflate sub aerele de superioritae şi suficienţă afişate ostentativ faţă de această, nu-i aşa?, „subliteratură".

Subdezvoltare estetică al cărei prim simptom a fost atunci conformismul servil şi este azi mimetismul tembel. Ejusdem farinae.

1. Robert Scholes, *Structural Fabulation* (1975), apud: *The Encyclopedia of Science Fiction. An Illustrated A to Z.* General Editor Peter Nichols. Associate Editor John Clute, Granada Publishing, London - Toronto - Sydney - New York, 1979 (al doilea tiraj 1981), p. 160; sau: *The Encyclopedia of Science Fiction*, Edited by John Clute and Peter Nichols, An Orbit Book, Little, Brown and Company, London, 1993, p. 313; St. Martin's Press, New York, 1993, p. 313.

2. Darko Suvin, *Pour une poetique de la science fiction. Etudes en theorie et en histoire d'un genre litteraire*. Les Presses de l'Universite du Quebec, Montreal, 1977; sau versiunea engleză, revăzută: *Metamorphoses of Science Fiction. On the Poetics and History of a Literary Genre*, Yale University Press, New Haven and London, 1979, pp. 7-8. rezerva de principiu faţă de posibilitatea definirii termenului „realitate" este în mod expres formulată în nota de subsol de la pag. 4.

3. Kingsley Amis, *New Maps of Hell (1960), apud The Encyclopedia of Science Fiction*, ed. 1979, p. 160.

4. Darko Suvin, op. cit., pp. 71, 80.

5. Florin Manolescu, *Literatura S.F.*, Editura Univers, Bucureşti, 1980, pp. 38-39.

6. idem, ibidem.

7. Boris Tomaşevski, *Teoria Literaturii. Poetica* (1927), trad. rom. de Leonida Teodorescu, Editura Univers, Bucureşti, 1973, pp. 268-269.

8. Aristotel, *Poetica*, trad. rom. Constantin Balmuş, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1957; trad. rom. D.M.Pippidi, Editura Academiei, Bucureşti, 1965.

9. Samuel Taylor Coleridge, *Biographia Literaria* (1817), Edited with his Aesthetical Essays by J. Shawcross, 2 volumes, Oxford University Press, London, 1965 (First edition 1907), chapter XIV, vol. II, p. 6.

10. Sam Moskowitz, *Explorers of the Infinite* (1963), apud The Encyclopedia of Science Fiction, ed. 1979, p. 160.

11. Ov. S. Crohmălniceanu, *Ştiinţifico-fantasticologie (Însemnări despre literatura ştiinţifico-fantastică)*, în Viaţa Românească, anul XXVII, nu.1, ianuarie 1974, pp. 3-6.

12. Robert M. Philmus, *Science Fiction: From its Beginning to 1870*, în: Neil Barron (editor), Anatomy of Wonder: Science Fiction, New York, 1976; apud: Darko Suvin, op. cit. (1979), p. 65.

13. Michel Butor, *La crise de croissance de la science-fiction (1953)*, în vol. *Essais sur les modernes*, Paris, Les Editions de Minuit, 1960; Editions Gallimard, collection „Idees", 1964; Tulburări de creştere în literatura ştiinţifico-fantastică, în vol. Repertoriu, trad. rom. de Constantin Teacă, Editura Univers, Bucureşti, 1979, pp. 193-194.

14. Titu Maiorescu, *Comediile d-lui I.L.Caragiale (1885)*, în Opere, Editura Minerva, Bucureşti, colecţia „Scriitori români", vol. II, 1984, pp. 46, 50.

15. idem, p. 46.

16. Panaiotis A. Michelis, *Aesthetic Distance and the Charm of Contemporary Art*, în *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, vol. 18, 1959, pp. 1-15; reprodus în: Lee A. Jacobus (editor), Aesthetics and the Arts, McGraw-Hill Book Company, New York - St. Louis - San Francisco - Toronto - London - Sidney, 1968, pp.35, 43.

Bridget Wilkinson
euROcon 1994

SF galaxia

Bridget Wilkinson este Preşedintele Asociaţiei Europene de Science Fiction

Interviul a fost realizat de Ioan Eremia Albescu, directorul al societăţii Ştiinţă & Tehnică S.A.

IEA: Mai întâi câteva cuvinte despre EuroCon-ul de la Timişoara.

BW: Sunt foarte interesată de modul de desfăşurare ai acestui EuroCon. Organizatorii mi-au comunicat că la sfârşitul acestei săptămâni (interviul a avut loc în luna noiembrie, 1993) va avea loc o întrunire preliminară. Probabil că voi participa şi eu, deoarece doresc să văd hotelurile şi locurile unde se va desfăşura manifestarea. Am vizitat Timişoara în 1981, şi mai ţin minte câte ceva.

IEM: Ce credeţi despre programul EuroConului şi temele pe care le propune pentru dezbateri?

BW: Programul mi se pare interesant. Sigur că privind în viitor, "science fictionizând" evenimentele care s-au petrecut şi probabil se vor mai petrece, puţini au prevăzut tot ceea ce s-a întâmplat în ultimii 5 ani, deşi au fost destui care au prezis unele lucruri... Iar SF-ul este un domeniu în care poţi examina viitoruri posibile... foarte multe... Inventarea Europei...

IEM: Care credeţi că sunt personalităţile care vor participa la acest EuroCon?

BW: Cred că John Brunner va veni. Mai sunt şi alţii care şi-au manifestat interesul... Joe Haldeman, de pildă; nu ştiu însă dacă va fi posibil. Apoi Bruno Lesigne, probabil că Roberto Qualia, scriitorul italian. Apoi mulţi alţi scriitori tineri şi, bineînţeles, fani - olandezi, germani...

IEA: Cum vedeţi perspectiva SF-ului în estul Europei şi în lume, în această perioadă foarte dificilă de integrare a estului în comunitatea occidentală? De fapt, care e perspectivă occidentalilor faţă de situaţia noastră, a esticilor?

BW: Cred că actualmente, estul şi vestul merg în direcţii diferite. Vorbeam de curând cu editorul John Clute, care spunea că se teme cel mai mult că SF-ul din Anglia şi SUA este sufocat de fantasy, pe când aici lucrurile stau invers. Eu nu cred că SF-ul anglo-saxon este sufocat de fantasy; consider că el se schimbă şi atrage părţi din ceea ce, până acum, denumeam fantasy. Probabil că în mod contrar ar fi un domeniu prea limitat.

IEA: Credeţi că scriitorii de SF din Est trebuie să fuzioneze cu cei occidentali?

BW: Există multe teme preluate din estul Europei; destui scriitori americani folosesc teme politice, prezentându-le ca SF, într-un stil ce n-a mai fost abordat din anii '50 - reprezintă o modalitate de-a extinde idei.

În acelaşi timp, unele modalităţi de naraţiune au fost preluate din vest. Este o fuziune reciprocă.

David Brin
Sunt prea optimist?

David Brin a fost votat drept cel mai popular scriitor american de SF din deceniul opt. Dintre multele sale romane, Startide Rising (1983) a câştigat premiile "Hugo" şi "Nebula", iar The Uplift War (1987) a primit premiul "Hugo". În româneşte a apărut povestirea "Generoasa moştenire" (Almanahul Anticipaţia 1990) şi romanul "Poştaşul vine după apocalips". (Editura Baricada) 1993.

Interviul care urmează a fost realizat de Stan Nicholls, de la revista britanică de SF Interzone.

SN: Viitorul prezentat în noul tău roman, *Earth*, pare extrem de optimist, deşi se referă la un iminent dezastru ecologic. Aceasta reflectă propriile tale speranţe, sau credinţe?

DB: Întrebarea asta mi s-a pus de multe ori. Cineva m-a poreclit "Prinţul încoronat al optimismului" în science fiction. Nu-i chiar aşa. Eu văd paharul ca fiind jumătate gol şi jumătate plin. Cred că peste cincizeci de ani vom fi salvat jumătate din speciile de pe Pământ şi vom crea o civilizaţie cu adevărat decentă. Sunt

prea optimist? Pe de altă parte, cred că peste cincizeci de ani vom fi distrus cincizeci la sută din speciile de pe Pământ şi vom căpăta un complex de vinovăţie din care nu ne vom reveni niciodată. Sunt prea pesimist? Cred că până la urmă, cea mai grozavă, generoasă, altruistă şi empată specie a planetei o va salva de cea mai teribilă, coruptă, egoistă şi distructivă specie. Amândouă aceste specii sunt oamenii.

SN: Cartea se vrea un avertisment?

DB: Există o ramură a SF-ului căreia îi putem spune "istorii de avertisment", al căror prim scop este de a-l înfricoşa pe cititor. În cel mai fericit caz, ele pot schimba viitorul, ajutând societatea să evite greşeli potenţiale. Toate aceste istorii pleacă însă de la premisa stupidităţii oamenilor, şi de aceea sunt oarecum simpliste. Un exemplu bun ar fi *Capitalul* şi *Manifestul Comunist*, scrise de probabil cel mai mare autor de science fiction al tuturor timpurilor. Dar, luându-se prea în serios, Marx nu a înţeles niciodată puterea unor asemenea opere de ficţiune de a deveni reale. El a îngrozit pe toţi cei care aveau conştiinţă şi chiar pe unii dintre cei cu responsabilităţi, făcându-i dornici să schimbe scenariul descris de el.

Cred că acesta e lucrul pe care stabilimentul literar îl urăşte la science fiction - ipoteza că fiinţele omeneşti pot acţiona în moduri neaşteptate. Aparent, toate criticile la adrsa SF-ului se rezumă la credinţa că noi nu ne vom schimba niciodată, că nu ne-am schimbat şi aşa vom fi de-a pururi. Iar SF-ul este un afront, pentru că o mare parte a lui afirmă că vom avea probleme şi vom face prostii, dar există posibilitatea ca urmaşii noştri să înveţe ceva din greşelile noastre.

SN: Ţi se pare că aceasta e prima funcţie a SF-ului?

DB: Nu, nici vorbă. Asta e deja ideologie. De pildă, multe cărţi de fantasy acceptă o idee comună aproape în toate civilizaţiile de până acum: că în trecut a existat o Vârstă de Aur, şi că în cărţile vechi poate exista ştiinţa absolută.

Eu cred că ştiinţa a făcut lucruri extraordinare pentru rasa omenească. Mai cred că este singurul mod prin care putem cu adevărat să devenim mai înţelepţi.

Mai cred că toată spaima aceasta, că ştiinţa dezumanizează, se ascunde înapoia unor cărţi ciberpunk. Dacă le examinaţi atent, veţi vedea că aproape toate povestirile ciberpunk par să nege îmbunătăţirea oamenilor. Ele prezintă viitoruri ameţitoare, dar conţinând aceleaşi greşeli, aceeaşi sărăcie, aceleaşi violenţe. Probabil că e unul dintre motivele pentru care criticii literari s-au entuziasmat înaintea mişcării ciberpunk.

SN: Eşti absolut sigur că specia omenească deţine inteligenţa şi voinţa de a-şi împiedica propria distrugere?

DB: Este exact întrebarea pe care o pun eu în *Earth*.

SF galaxia

Ceea ce ştiu este că dacă nu venim cu ideile, ideologiile şi mijloacele care să se ocupe de criza aceasta, atunci mă aştept ca mulţi să facă ceea ce fac deja milioane - adică să recurgă la "reţete" străvechi. Ceea ce ar însemna o catastrofă pentru această mlădiţă firavă de renaştere care există acum. Toate civilizaţiile de care îmi amintesc au crezut într-o Vârstă de Aur a trecutului lor, în care oamenii erau mai buni, şi cunoşteau adevărul cu "A" mare. Societatea noastră este prima în care noţiunea de adevăr este cu "a" mic, deoarece modelul lumii de anul viitor va fi ceva mai bun decât cel al anului acesta, iar la rândul său va fi depăşit de o versiune mai bună în anul următor. Pentru noi, Vârsta de Aur, dacă există, se află în viitor.

Presupun că oamenilor din civilizaţia occidentală le plac schimbările, dar în doze mai mici. Nu-i nimic rău în asta. Cele mai multe civilizaţii din istoria omenească s-au împotrivit chiar şi unor schimbări mărunte. În trecut, progresul era opera ucenicilor care lucrau pentru dascălii lor. Dar când s-au pregătit ei înşişi să devină dascăli, au fost poate o inovaţie minusculă şi lent, ca un ghețar, progresul uman a mai făcut un pas. Este un model acceptabil al progresului, cu două excepţii: deteriorarea mediului şi epuizarea resurselor.

Noi trebuie să depăşim tehnologiile consumatoare

INTERVIU

de energie şi resurse, ajungând la tehnologii care să ne permită să oferim miliardelor din lumea a treia confortul şi viaţa decentă pe care şi-o doresc. N-are nici un rost să dispreţuim materialismul. S-a dovedit că indivizii nu se implică în problemele mediului până nu au *destul*. N-o să existe asemenea persoane într-un oraş sau sat unde oamenii mor de foame, sau unde sunt invidioşi pe bunurile materiale ale vecinilor. Trebuie să găsim modalităţi de impact redus pentru a oferi tuturor oamenilor closete cu apă curentă, aşternuturi curate, suficientă apă fierbinte pentru duş, suficiente cărţi pentru a se instrui şi suficientă aparatură electronică pentru a-i pune în legătură cu bogăţiile culturale mondiale, dar şi pentru a-i distra şi relaxa dacă asta îşi doresc. Mi se pare groaznic de superior să priveşti cu dispreţ uriaşa clasă muncitoare pentru că stă câte 6 ore pe zi în faţa televizoarelor. Ca s-o spunem deschis, este un progres. Acum o sută cincizeci de ani, ei priveau focul câte 6 ore pe zi, şi indiferent cât de romantic găseşti focul, după o vreme este plictisitor şi nu te învaţă nimic.

SN: Întrevezi crearea unui cadru politic care să permită oamenilor să-şi îndrepte atenţia spre iminenta criză a mediului?

Capitalismul, sau socialismul democratic ar putea constitui soluţii? Nu încerc să te afiliez la un sistem, spun doar că, aşa cum afirmi în *Earth*, s-ar putea să avem nevoie de un nou sistem politic, care să ia lucrurile bune din ambele ideologii existente.

DB: Corect. Ideologiile sunt păcăleli oribile. Tot rahatul ăsta stânga-contra-dreptei a fost o catastrofă moştenită de la revoluţia franceză. La de pildă, proprietatea particulară. Stânga o priveşte cu suspiciune, iar dreapta cu sfinţenie. Închipuieşte-ţi proprietatea particulară pe axa ordonatelor, şi constrângerea pe axa absciselor. În stânga sus îl ai pe Stalin, care considera că nimeni nu trebuie să deţină nimic şi că el avea dreptul să te ucidă; în dreapta sus sunt Marcos şi Samoza care cred că au dreptul nu doar să te ucidă ci şi să fii proprietatea lor. Unde-i Hitler? Ani de zile, propaganda bolşevică a spus că e un monstru al extremismului de dreapta. Prostii! E vorba de Partidul Naţional Socialist al Germaniei! Făcea parte din acelaşi super-război pentru inima socialismului. Hitler a fost un socialist moderat în teoria economică, cel puţin în privinţa proprietăţii particulare. Axa absciselor e mult mai importantă decât cea stânga-dreapta!

SN: SF-ul n-a strălucit în privinţa profeţiilor, dar se pare că n-a acordat atenţia cuvenită problemelor mediului.

DB: Aşa este. Desigur au existat şi excepţii: *Make Room, Make Room* a lui Harry Harrison, *The Sheep Look Up* a lui John Brunner, *The Word for World Is Forest* (Lumii îi spuneau pădure) a Ursulei LeGuin şi alte câteva. Să considerăm de pildă unul dintre cele mai faimoase universuri SF din toate timpurile: seria *Fundaţiilor* lui Asimov. Când a început-o, în anii 1940, a creat cel mai teribil holocaust ecologic din istoria science fictionului, cu oameni cutreierând galaxia şi preschimbând fiecare planetă fie în Kansas, fie în New York. Există chiar şi un exemplu mai bun: calculatoarele. Până la sfârşitul anilor '70, obsesia a fost a uriaşelor maşinării şi a câtorva bogaţi cu acces la terminale. Ceea ce uşura mult subiectul. Un calculator central e uşor de sabotat, e foarte delicat, poate fi subminat sau folosit de Big Brother. Doar Murray Leinster se pare că a prezis ce va deveni calculatorul personal, arătând că ar putea deveni precum muscheta de deasupra şemineului; garanţia că niciodată nu va mai exista un dictator care să ne poată domina împotriva voinţelor noastre. Cum ar putea un demagog să-i controleze pe cei care au la îndemână calculatoare personale?

Singura dictatură pe care o vom avea vreodată este cea pe care o votăm în mod regulat.

Traducere şi adaptare:
Mihai-Dan Pavelescu

Peter Grace
Despre SF şi nu numai...

SF galaxia

PETER GRACE este de profesie biochimist, membru al A.S.F.A. (American Science Fiction Association)

Î: Domnule Peter Grace, care este părerea dumneavoastră în legătură cu influenţa science-fiction-ului în viitorul omenirii?

R: Science-fiction-ul reprezintă o istorie a ideilor noi, acest fapt fiind demonstrat de mulţi autori - cum ar fi, de exemplu, Robert Heinlein -, având aplicaţii în mai toate ramurile vieţii umane (lumea afacerilor, cercetări ecologice, medicină, industrie, turism, calculatoare etc.), cu efecte economice pozitive... Toate acestea pot beneficia de ideile puse la îndemînă de SF.

În cazul dumneavostră, care acum construiţi o nouă societate, cred că aplicarea acestor idei ar fi un lucru benefic, ce ar scurta cu mult drumul ce-l aveţi de parcurs... În Statele Unite, de exemplu, au mare impact şi influenţă la public filmele SF ce abordează teme ecologice - cu desfăşurarea acţiunii atât în ţara noastră, cât şi în afara ei, oriunde pe glob - şi, de asemenea, din câte cunosc, populaţia Marii Britanii receptează la fel ideile emise de operele SF referitoare la poluare, distrugerea pădurilor, degradarea mediului înconjurător...

Aş recomanda recruţilor din U.S.Navy (Forţele Navale Americane) - şi nu numai lor - ca, înainte de înrolare, să citească "Infanteria stelară" a lui Bob Heinlein, de unde pot trage extrem de multe învăţăminte...

În momentul de faţă sunt interesat foarte mult de cyberpunk şi-mi place la nebunie modul cum tratează acest gen scriitorul canadian Bill Gibson; din povestirile lui am învăţat multe lucruri noi legate de tehnologia computerelor, realitatea virtuală, manevrarea informaţiilor, lucruri care conferă o mare putere în viaţa de zi cu zi. Aceste idei stimulează competiţia între producătorii de tehnică de calcul, foarte multe dintre ele găsindu-şi aplicaţii practice; SF-ul a trecut de mult de stadiul de literatură de consum, cititul de SF a devenit o necesitate pentru mai toate marile firme producătoare de aparatură electronică, unele dintre ele având practic oameni angajaţi să citească povestiri SF şi să extragă ideile utilizabile de acolo...

Şi într-o ţară europeană cum e România - de fapt, cum pot eu caracteriza România?, ştiu că o ţară bătrână, cu o cultură extrem de bogată, asimilând o mulţime de influenţe culturale de-a lungul timpului, îmbogăţindu-şi astfel şi mai mult zestrea nativă -, ideile SF îşi pot găsi aplicaţii practice, chiar dacă economia dumneavoastră nu se află la nivelul celei americane.

De exemplu, în România se publică la ora actuală o mulţime de autori anglo-saxoni, există - de asemenea - o groază de vorbitori de limbă engleză şi editarea lucrărilor SF ale scriitorilor americani şi britanici în original ar putea deveni o afacere extrem de profitabilă; crearea de noi pieţe de desfacere a cărţii SF în Rusia, China, România, Bulgaria, pe lângă cele deja existente în Anglia, Spania, Germania, Franţa, Austria, ar trebui să dea de gîndit tuturor editorilor...!

Î: Cât de mult este cunoscut SF-ul românesc în Statele Unite şi cum este el receptat de către cititorul american?

R: Ştiu că în România există multe cluburi de gen, unele dintre ele cu tradiţie şi foarte puternice, care editează reviste şi fanzine în cadrul cărora văd lumina tiparului multe povestiri de valoare, însă, personal, nu am citit nici un autor român şi... cam asta-i tot ceea ce cunosc despre SF-ul românesc. Îmi pare rău, în acest domeniu sunt cam ignorant, dar data viitoare când vom mai discuta, la EuroCon-ul din '94, promit că voi avea lecţia învăţată...!

Î: În şcolile americane, copiii au contacte cu literatura SF?

R: Da, acum se predă şi science-fiction în unele şcoli americane şi cred că cei care asistă la astfel de cursuri sunt mai diferiţi decît ceilalţi... A existat o perioadă când ştiinţa, ca atare, nu era prea populară în şcolile americane - cum ar fi, spre exemplu, anii '59, cînd ruşii au lansat primul Sputnik! -, vă daţi seama cum au fost văzute lucrurile, comuniştii ne-o luaseră înainte! O, Doamne! Acela a fost momentul în care ştiinţele exacte, matematica, fizica, chimia, au început să fie puternic promovate în şcoală (şi eu mă număr printre cei care au beneficiat de acest salt, fiind chimist prin formare...) şi, astfel, SF-ul a devenit foarte puternic, fiind promovat la început de reviste ca

INTERVIU

aceasta pe care-o ţin în mână ("Anticipaţia" - n.n.), cu coperte nu prea pretenţioase, apoi din ce în ce mai bine puse la punct. Lumea nu era prea entuziasmată la început, noroc însă că au existat oameni (Isaac Asimov, James Blish, Poul Anderson etc.) care aveau o pasiune extraordinară pentru SF, care şi-au editat scrierile în tot felul de publicaţii, de toate genurile, şi astfel, cititorii au început să caute SF-ul! Unii au devenit ei înşişi scriitori, alţii au început să deseneze, alţii să picteze, au apărut scenariştii de film SF, şi asta i-a diferenţiat ca oameni, i-a individualizat, le-a conferit personalitate...

Cu toate acestea însă, să fii fan SF în America e ca şi cum ai fi... homosexual prin alte părţi, adică eşti privit altfel. Asta înseamnă că ai idei noi şi că vrei să pui în aplicare aceste idei, eşti ciudat... şi din această cauză unii au renunţat la SF!

Î: Vedeţi vreo legătură între SF şi religie?

R: Cred că religia şi SF-ul sînt lucruri diferite. Eu mă consider o persoană credincioasă, dar nu amestec SF-ul cu religia. Uneori mi-ar place să o fac, dar nu am puterea... Unii folosesc SF-ul ca pe o religie, dar asta ţine de personalitatea fiecăruia, de individualitate... A existat o vreme când eram foarte disperat în legătură cu viitorul lumii, eram deosebit de îngrijorat că ne vom arunca fundurile în aer şi asta mă făcea foarte trist. Apoi am început să citesc SF şi am devenit optimist; visam cucerirea altor planete şi întemeierea de colonii şi, încet-încet a devenit o certitudine pentru mine că dacă lumea noastră va dispare în urma unui gest nesăbuit, noi, ca specie, vom supravieţui, chiar dacă pe alte lumi.

În multitudinea de religii umane există multe credinţe: viaţa de după moarte, reîncarnarea, Raiul şi Iadul - caz în care "te ai pe bune" şi, respectiv, "te cerţi" cu Dumnezeu... Şi SF-ul lucrează cu astfel de idei, însă este mai puţin "inflamabil", nu te încadrează în nişte limite, nu-ţi spune nimeni că dacă faci asta sau asta, ajungi în Iad; SF-ul îţi permite să gândeşti şi să visezi că poţi face ceea ce gândeşti, fără să-ţi impună pedepse sau să-ţi ofere recompense, fiindcă, oricum, în cele din urmă toţi vom da socoteală în faţa lui Dumnezeu!

Să fii fan SF înseamnă să ai legături cu alte lumi, cu alte culturi şi acesta e un lucru extraordinar; SF-ul poate fi folosit (şi este!) ca un instrument de propagandă împotriva războiului, împotriva crimelor în masă, a distrugerii mediului în care trăim şi a altor lucruri de acest gen, care-mi displac profund.

Î: Credeţi că SF-ul a apărut ca urmare a dezvoltării ştiinţei sau apariţia lui a făcut ca ştiinţa să se dezvolte?

R: Definiţia ştiinţei este căutarea cauzelor fenomenelor şi elaborarea unor teorii coerente şi credibile, şi încercarea de confirmare a acelor teorii.

Ştiinţa s-a dezvoltat la început separat de SF, dar acum există multe legături între ele. Teoretic, mai întâi a fost ştiinţa, apoi a apărut SF-ul, deşi unii spun că folclorul este o formă de SF (poveşti cu monştri, fiinţe ciudate, oameni dotaţi cu particularităţi supranaturale).

Cu toate acestea, Einstein a elaborat ipoteze, cum ar fi teoria relativităţii, care nu puteau fi verificate în practică, şi aici cred că imaginaţia a avut un rol deosebit.

SF-ul urmează deseori căi pe care ştiinţă nu le poate prezice întotdeauna...

Deci, avem ştiinţa, avem SF-ul, avem societatea. Ele interacţionează între ele, aplicaţiile ştiinţei au un mare impact asupra societăţii, iar modul în care se realizează acest impact este foarte bine descris prin SF. Eu cred că aceasta ar fi legătura...

Pe vremea când am început să citesc SF lumea nu era ca acum. Mulţi se aflau într-o stare financiară nu prea bună, viaţa era mai grea şi asta contrazicea ceea ce citeam eu. După ce am terminat şcoala, m-am confruntat cu un şomaj foarte puternic şi a trebuit să mă specializez pentru a reuşi: biochimie, analiza sistemelor bancare, sisteme economice, tehnică de calcul, în toate acestea SF-ul fiind cel care mă împingea de la spate când oboseam...

Citeam în week-end-uri, în vacanţe, în concedii. Îmi cumpăram o groază de reviste pe care le parcurgeam în tren, în avion... deseori am făcut nopţi albe citind SF. De felul meu sunt ceva mai diferit decât majoritatea americanilor: nu-mi place să mă uit la TV. TV-ul este un instrument foarte puternic, e un... drog, iar impactul cel mai mare la public o au reclamele: maşini, tot felul de aparate, mâncare... şi mereu eşti tentat să încerci ceva nou, să cauţi senzaţii noi, întocmai ca drogurile... şi mie nu-mi plac drogurile.

Cititul, spre deosebire de televiziune, îţi încurajează ideile şi-ţi dezvoltă imaginaţia! Dar totuşi, filmele SF bune merită să fie văzute...

SF-ul a devenit şi devine, pe zi ce trece, un mod de viaţă, modul de viaţă al viitorului, pe care cu toţii îl dorim curat, plin de pace şi linişte, aşa cum sînt sufletele SF-iştilor...

A consemnat
Pavel D. Constantin

Norman Spinrad
Puterea, Sexul, Banii

Norman Spinrad este unul dintre renumiţii şi consacraţii autori americani de SF. Dintre multele sale romane, în ţara noastră au apărut Solarienii - editura Nemira, 1992; Bug Jack Barron - editura Adevărul, 1993 şi Maşinăria rock'n roll - editura Nemira, 1993. Interviul a fost consemnat de Mihai-Dan Pavelescu.

"Este foarte posibil să vin şi la anul în România, cu ocazia EuroConului de la Timişoara. Locuiesc de 5 ani în Paris şi sunt destul de activ din punctul de vedere al manifestărilor SF, atât în Europa cât şi în SUA.

Nu foarte mulţi autori americani de SF locuiesc în Europa. O vreme a stat Kim Stanley Robinson, care acum e în California. În Franţa mai este doar Scott Baker, cu care mă văd uneori. În rest, cunosc pe mulţi dintre scriitorii francezi de SF; unii îmi sunt şi prieteni: Philippe Curval, de pildă.

Mi-e greu să spun dacă francezii sunt mari autori de SF; au desigur autori interesanţi cum e Jeury sau Brussolo, totuşi nu ştiu dacă au un nume cu adevărat sonor.

Citesc foarte mult SF, poate nu neapărat din pasiune, dar la fiecare trei luni am o rubrică de recenzii literare în *Isaac Asimov Science Fiction Magazine*. Grupez 5-6 cărţi care mi se pare că exemplifică un aspect interesant al SF-ului şi dezvolt aspectul respectiv. Mă gândesc uneori că ar trebui să încetez colaborarea cu IASFM tocmai pentru a-mi câştiga mai mult timp de lectură în alte direcţii.

Mi-am încercat şi eu mâna ca editor al unor antologii de texte originale, dar era să înnebunesc, şi de atunci n-am mai încercat. În schimb, experienţa mi-a sporit respectul faţă de editori. M-am aventurat şi în lumea filmului, ca scenarist; am făcut de pildă un scenariu după *Bug Jack Barron*, dar filmul nu s-a turnat niciodată. În schimb s-au realizat câteva episoade din *Star Trek* şi alte seriale TV.

În cărţile mele am scris mereu despre interesele majore ale oamenilor: puterea, sexul, dragostea şi banii. Nu cred de pildă că poţi scrie despre oameni şi viaţa lor fără să vorbeşti despre putere şi rolul ei. Pe lângă cărţile deja traduse în România, mai sunt câteva, *Child of Fortune* şi *The Void Captain's Tales*, la care ţin exact pentru aceste motive. Mă interesează simultan relaţiile personaj-societate, cât şi cele dintre societăţi, sau mai exact culturi, diferite.

De obicei, scriu la Paris, nu mă deplasez cu procesorul după mine. Îmi place să călătoresc; în Europa de est am fost în Rusia, Ungaria, Cehia, Slovacia, Germania răsăriteană, România, şi mi-ar place să văd Polonia şi Albania.

Aproape de Maşinăria rock'n roll, sunt interesat de muzică. Prin anii '60 îmi plăceau formaţii ca Grateful Dead sau Jefferson Airplane, dar acum nu suport variantele retro. Sunt cântece bune, totuşi nu-mi plac cei noi care imită stilul celor vechi, fără să încerce să-şi caute un drum propriu. Ascult şi acum heavy-metal; unele lucruri sunt cretine, dar altele îmi plac - nu acelaşi lucru pot spune despre speed şi trash care mi se par o cheltuială de energie. Merg la concerte, însă nu la cele mamut, unde cântăreţii sunt hăt departe pe o scenă şi trebuie să te uiţi pe ecranele TV ca să-i recunoşti. Prefer cluburile... La Paris mă înnebuneşte abuzul de rap, care iniţial îmi plăcuse. Acum prefer reggae şi pop-rock african; în plus ceea ce francezii numesc "World music" - apropo, rusa mi se pare o limbă mult mai bună decât franceza şi germana pentru rock.

Lucrurile care m-au impresionat neplăcut în România au fost vreo trei: (1) Toaletele, indiferent dacă sunt la hotel sau pe stradă, sunt la fel de jalnice; (2) poluarea excesivă din Bucureşti, deşi nu sunt vreun simpatizant al ecologiştilor; (3) numărul mare al consumatorilor de ness şi insistenţa cu care încearcă să te convingă să-i imiţi. De plăcut mi-a plăcut Delta Dunării, deşi nu sunt pescar; este un loc cu totul deosebit.

SF galaxia

TOPUL CĂRȚILOR

Este evident că anul 1993 a fost cel mai prolific (până acum, cel puțin) în privința apariților editoriale. Pentru ediția din acest an a Almanahului Anticipația, vă propunem o trecere în revistă a titlurilor apărute, însoțite de note de la 1 la 10, aparținând unor cunoscători ai genului: Mihai Bădescu (redactorul popularei emisiuni TV "Știință și imaginație"), Ionuț Bănuță (redactor la "Jurnalul SF"), Ștefan Ghidoveanu (redactor al longevivei emisiuni radio "Exploratorii zilei de mâine"), și, cu voia dumneavoastră, Mihai-Dan Pavelescu.

AUTORUL	LUCRAREA	I.BĂNUȚĂ	D. PAVELESCU	M. BĂDESCU	S. GHIDOVEANU
	EDITURA NEMIRA				
F.HERBERT	Dune	10	10	10	10
F.HERBERT	Mântuitorul Dunei	9	8	10	8
N.SPINRAD	Solarienii	5	6	5	6
N.SPINRAD	Mașinăria rock and roll	8	7	8	9
A. & B. STRUGATKI	Picnic la marginea drumului	10	9	10	8
A. & B. STRUGATKI	Scarabeul în mușuroi	6	8	9	8
I.ASIMOV	Preludiul Fundației	5	7	10	7
I.ASIMOV	Fundația	7,5	9	10	7
I.ASIMOV	Fundația și imperiul	6	8	10	7
P.ANDERSON	Ziua reîntoarcerii lor	5	-	8	6
GIANFRANCO DE TORRIS	Liniștea universului	7	-	7	5
B.FAWCETT	Asediul Aristei	8	6	7	7
D.UNGUREANU	Așteptând în Ghermana	8,25	8	10	8
F.BROWN	Paradoxul pierdut	7,5	7	8	7
R.SILVERBERG	Poarta timpului	6,5	6	8	8
G.KLEIN	Sceptrul hazardului	5	6	9	7
	EDITURA CRISTIAN				
J.BLISH	Un caz de conștiință	8	7	9	9
M.CLIFTON & F.RIPLEY	Mașina eternității	7,5	7	9	7
R.HEINLEIN	Infanteria stelară	7	8	9	5
R.MATHESON	Undeva, cândva..	8,5	7	7	8
A.E.VAN VOGT	Non-a	6,5	8	7	8
* * *	Ciclul Baphomet	-3	-5	7	6
	EDITURA BRÂNCUȘI				
PH.CURVAL	Resacul spațiului	7	-	8	7
L.MENGHINI	Mercenarii rațiunii	6,5	-	7	5
V.MARAFANTE	Capcana Kryanilor	3	-	7	4
L.MENGHINI	Asediul	4,5	-	7	4
L.MENGHINI	Azeneg	2	-	7	3
L.&G.BOGDANOFF	Mașina fantomă	3,5	-	7	4
	EDITURA VALDO-SAVAS PRESS				
A.C.CLARKE	Fantoma adâncurilor	4	6	7	3
E.BROWN	Meridian	5	5	7	7
R.SHECKLEY	Immortality inc.	8	7	8	8
S.BRUSSOLO	Febra	7	7,5	7	8

S.BRUSSOLO	Moartea cu melon	8	6	7	7
	EDITURA BARICADA				
F.HERBERT	Experimentul Dosadi	9	8	8	8
D.BRIN	Poştaşul vine după apocalips	8	7	8	7
* * *	Antares (F3)	6,5	-	10	-
	EDITURA VREMEA				
A.E.VAN VOGT	Soarele subteran	6,5	-	8	-
A.E.VAN VOGT	Silkie	5	-	8	-
A.E.VAN VOGT	Casa veşniciei	6	-	8	-
	EDITURA ADEVĂRUL SA				
* * *	Imperiul oglinzilor strâmbe	9	7,5	8	8
D.UNGUREANU	Marilyn Monroe pe o curbă închisă	7,5	7	10	8
N.SPINRAD	Bug Jack Barron	7,25	6	9	6
	EDITURA MULTISTAR				
L.DEIGHTON	SS-GB	7	6	8	7
A.C.CLARKE	2001: O odisee spaţială	7,5	5	10	7
A.PANSHIN	Ritual de trecere	6,5	5	9	6
	EDITURA RUNA				
G.LE ROUGE	Prizonierul planetei Marte	6	5	5	-
G.LE ROUGE	Războiul vampirilor	5,5	5	5	-
	EDITURA ELITCOMENTATOR				
M.CRICHTON	Jurasic Parc	8	8	8	9
* * *	Războiul stelelor	5	-	10	-
	EDITURA ANTET XXX PRESS				
* * *	Dimensiuni primejdioase	6,5	6	6	-
B.ALDISS	Cryptozoic	8,5	7,5	8	7
EDITURA TEORA					
I.ASIMOV	Zeii înşişi	8	8	9	9
EDITURA EUROPOLIS					
* * *	Zona crepusculară	6,5	5	7	5
EDITURA DE VEST					
* * *	Valea timpului profund	7,5	7	7	7
EDITURA HUMANITAS					
M.CARTARESCU	Nostalgia	9	-	8	-
EDITURA TRANSPRES					
C.CUBLESAN	Galaxia termitelor	3	-	8	-
EDITURA RAO					
J.SAUL	Umbra	8	-	6	-
EDITURA DACIA					
H.FRANKE	Capcana de sticlă	8,5	8	8	8
EDITURA MONDIAL					
K.LE GUIN	Lumii îi spuneau Pădure	7	7	9	8
EDITURA PORTO-FRANCO					
D.LOUAY	Amatorul de tablouri	7,5	-	7	-
EDITURA ECCE HOMO					
GH.PAUN	1994	-	5	10	6
EDITURA DALSI					
A.E.VAN VOGT	Primul marţian	5	-	8	5

SF galaxia

PREMII ALE ANULUI

Premiile EUROCON '93

Autor: Ian Banks (GB)
Revista: Anticipaţia (R)
Promotor: Larry van der Putte (Sue)
Editor: Phantom Press Internaţional (Polonia)
Artist: Jim Burns

Premiile Eastercon

Text: Was - Geoff Ryman
Artă: Jim Burns
Prezentare dramatică: Armageddon Enterprises
Fanzin: Ansible - Dave Langford

Premiul "James Tipotree, Jr"

China Mountain Zhang, de Maureen F. McHugh

Premiile Nebula

Roman: Doomsday Book - Connie Willis
Nuvelă: City of Truth - James Morrow
Nuveletă: Danny Goes to Mars - Pamela Sargent
Povestire: Even the Queen - Connie Willis
Grandmaster: Frederik Pohl

Premiile Bram Stoker

Roman: Blood of the Lamb - Thomas Monteleone
Roman de debut: Sineater - Elizabeth Massie
Nuveletă: Aliens: Tribes - Stephen Bisette
The Events Concerning a Nude Foldout Found in a Harlequin Romance - Joe Lansdale
Povestire: This Year's Class Picture - Dan Simmons
Culegere de povestiri: Mr. Fox and Other Feral Stories - Norman Partridge
Non-Ficţiune: Cut! Horror Writers on Horror Film-Christopher Golden
Life Achievment Award: Ray Russell

Premiile Ditmar Australia

Roman: Quarantine - Greg Egar
Text scurt: Closes - Greg Egar
Artist: Nick Stathopoulos
Publicaţie periodică: Eidolon

Premiul Rosny Aîne

Roman: Deltas - Alain le Bussy

Premiile Hugo

Roman: A Faire Upor the Deep - Vernor Vinge
Doomsday Book - Connie Willis
Nuvelă: Barnacle Bill the Spacer - Lucius Shepard
Nuveletă: The Nutcracker Cop - Janet Kagan
Povestire: Even the Queen - Connie Willis
Non-ficţiune: A Wealth of Fable - Harry Warner
Editor: Gardner Dozois
Artist: Don Maitz

Premiile World Fantasy

Roman: Last Call - Tim Powers
Nuvelă: The Ghost Village - Peter Straub
Povestire: Graves - Joe Haldeman
This Year's Class Picture - Dan Simmons
Culegere de povestiri: The Sons of Noah - Jack Cady
Antologie: Metahorror
Artist: James Gurney
Life Achievement Award: Harlan Ellison

Premiul John W. Campbell

Laura Resnick

VIOREL SORAN

"BIOLOGIA" LUI JULES VERNE

Nu s-a întreprins încă o anchetă exhaustivă pentru a afla cu exactitate câţi dintre marii savanţi ai secolului al XX-lea au fost în copilărie şi adolescenţa lor, poate şi mai târziu, cititori de literatură beletristică, dar mai cu seamă de literatură ştiinţifico-fantastică (aşa-numita literatură "science fiction" sau de anticipaţie). Deşi lipseşte o astfel de cercetare atotcuprinzătoare, ale cărei rezultate ar fi deosebit de interesante pentru psihologia omului de ştiinţă şi microsociologia dezvoltării ştiinţei, adeseori se susţine ideea, izvorâtă mai degrabă dintr-o vagă intuiţie decât dintr-o imparţială constatare, că literatura de anticipaţie ar poseda harul de a influenţa, uneori decisiv, viitoarele cariere ştiinţifice. O astfel de afirmaţie, valabilă în cazul unora, infirmată în cazul altora, se fundamentează pe un izomorfism sui-generis, existent sau bănuit a fiinţa între literatura ştiinţifico-fantastică şi ştiinţa propriu-zisă. Ambele îşi îndreaptă privirile spre viitor, spre descoperire şi cuprind în sine o raportare vizionară faţă de realitatea obiectivă a universului. Se admite, apriori, că atât savantul, cât şi scriitorul de "science fiction" trăiesc, sub raport spiritual, aproape exclusiv în viitor, ei reprezentând întotdeauna progresul şi prin aceasta devansându-şi contemporanii cu decenii sau chiar secole. Schema sau pattern-ul judecăţii de mai sus considerăm că reprezintă un reducţionism ce aparţine fabulaţiei. În realitate, atât omul de ştiinţă, cât şi scriitorul de literatură de anticipaţie, se află sub influenţa permanentă a ideilor dominante în epocă şi dacă în anumite privinţe sunt "adevăraţi profeţi", în alte privinţe sunt nişte incorigibili conformişti.

Afirmaţia noastră poate să şocheze, fiindcă demolează clişee arhetipale şi arhicunoscute: "savant = progresist", "scriitor de ficţiune ştiinţifică = vizionar". Oare chiar aşa să fie? În ce priveşte oamenii de ştiinţă, biografiile multora dintre ei, iar istoria însăşi a diverselor discipline au scos în evidenţă momentele când savanţii de renume nu au văzut ceea ce pentru mulţi din afara ştiinţei respective, aşa numiţi "outsideri", era deja evident. În juvenila critică literară a literaturii de anticipaţie astfel de observaţii, care ar fi de altfel bine venite, se pare că nu s-au făcut. A fost totdeauna mai facilă apoteoza vizionarului decât cercetarea obiectivă şi aprofundată.

Fără îndoială, romanele lui *Jules Verne* (1828-1905) ne-au stârnit imaginaţia şi ne-au fascinat pe mulţi în anii copilăriei şi ai adolescenţei. Ba mai mult, ne-au îmbiat, poate şi la alte vârste, să le recitim. Reîntâlnirea cu opera lui Jules Verne pentru mulţi dintre noi rămâne tot atât de încântătoare ca şi prima întâlnire, doar că vârstele maturităţii şi senectuţii ne obligă, pe unii, să fim mai circumspecţi cu aprecierile.

A fost *Jules Verne* întrutotul spiritul progresist pe care caută să ni-l înfăţişeze admiratorii lui? Un critic francez - *Simone Vierne* (în "*Jules Verne et le roman initiatique*", Paris, 1973) - după cum susţine Ion Hobana (în *"20.000 de pagini în căutarea lui Jules Verne"*, Bucureşti, 1979), arată că îndrăgitul scriitor al adolescenţilor de pretutindeni nu ar fi avut opinii proprii în afară de una singură: *să se opună din răsputeri conservatorismului generat de catolicismul riguros al tatălui său.* Şi poate că subtila examinare a lui *S. Vierne* să fi avut dreptate.

Să o pornim şi noi "pe urmele lui Jules Verne" revizuind un roman înţesat de biologie şi oceanografie cum este fermecătorul "*20.000 de leghe sub mări*". Romanul, a apărut pentru prima dată în anul 1870, dar într-o scrisoare din anul 1868 scriitorul îşi anunţă tatăl (Pierre Verne) că ar fi terminat de redactat primul volum al acestei capodopere. Stăruim asupra acestor date nu din pedanterie şi nici pentru a oferi cititorului un amănunt în plus, nesemnificativ la prima vedere, ci pentru a ne raporta la starea cunoştinţelor din aria biologiei în acea epocă.

După ce principalii eroi ai romanului - zoologul Pierre Aronnax împreună cu cei doi tovarăşi ai lui, vânătorul de balene Ned Land şi argatul Conseil - ajung "nolens,

volens" prizonierii căpitanului Nemo, în interiorul submarinului "Nautilus" savantul zoolog are ocazia să cerceteze biblioteca acestuia. Pe rafturi, printre multe volume se aflau şi o serie de cărţi de biologie (majoritatea tratând subiecte zoologice). Cunoaşterea lor îndeaproape este deosebit de interesantă pentru că prin selecţia făcută de căpitanul Nemo ni se dezvăluie în fapt orizontul ştiinţific al lui Jules Verne. Evident, nu se poate pretinde, chiar şi unui scriitor de literatură fantastico-ştiinţifică de prima mână cum a fost avocatul din Amiens, să fie un istoric şi filosof al ştiinţei de talie egală. Ar fi absurd. Dar selecţia operată de căpitanul Nemo este cât se poate de grăitoare, căci cel ce fugea de lume a dus cu el sub mări şi oceane o bibliotecă conţinând tot ce era mai de seamă cultura artistică şi ştiinţifică europeană, în sensul îngemănării acestor culturi după cum ne-au propus în a doua jumătate a secolului nostru fizicianul şi scriitorul englez *C.P.Snow* (în: "*The Two Cultures and the Scientific Revolution*", Cambridge, 1959), iar la noi doctorul *Victor Săhleanu* (în: "*Arta rece, ştiinţa fierbinte*" Bucureşti, 1976).

Parcurgerea listei autorilor de lucrări biologice din biblioteca submarinului "Nautilus" ne dezvăluie un căpitan Nemo (recte un Jules Verne) preocupat de taxonomia sau sistematica animalelor marine. Nu este deloc de mirare. Jumătatea a doua a veacului al XVIII-lea, anterior epocii lui Jules Verne, a fost în biologie o perioadă dominată de căutări de noi specii de plante şi animale şi de clasificare a lor. Impulsul a fost dat de prestigioasa operă a suedezului Carol von Linne (1707-1778).

Exemplul botanistului de la Uppsala era urmat de mulţi. Existau o puzderie de botanişti şi zoologi amatori în toată Europa care nu trăiau din predarea unei discipline biologice la o catedră universitară, ci erau medici, farmacişti, notari, avocaţi, judecători, comercianţi, preoţi etc. Însuşi argatul zoologului Pierre Aronnax, flegmaticul Conseil era, am putea spune, un "determinator ambulant" a feluritelor specii de animale marine. Desigur mulţi din aceşti iubitori ai vieţuitoarelor erau simpli colecţionari sau se învredniceau să descrie una sau două specii noi, dar printre ei au fost şi figuri celebre ca de pildă comerciantul de instrumente muzicale din Leipzig, Wilhelm Hofmeister (1824-1877), care a descoperit reproducerea sexuată a muşchilor şi ferigilor şi alternarea de generaţii - gametofită şi sporofită - la aceste plante criptogame. Comunitatea ştiinţifică a botaniştilor germani i-a răsplătit meritele, căci după aceste descoperiri cruciale şi senzaţionale totodată, a fost chemat ca profesor de botanică la celebrele Universităţi din Heidelberg şi Tubingen.

Deci, în vremea când şi-a scris Jules Verne captivantul roman, exista, în toate ţările cu tradiţie ştiinţifică, o efervescenţă floristică şi faunistică, o pasiune pentru descrieri şi clasificări. În consecinţă, "biologia" lui Jules Verne era una practic cognitivă şi nu una cuprinsă de teoretizări şi largi generalizări. Ea se limita la recunoaşterea specimenelor din fauna şi flora regiunilor globului ce constituiau scenele pe care se desfăşurau acţiunile eroilor. Era minimum suficient pentru a introduce în roman culoarea specifică a ambianţelor exotice.

Confruntând lista biologilor amintiţi în faimosul roman cu operele lor, bănuim că în biblioteca lui Nemo trebuiau să se găsească: 1) "*L'Histoire naturelle des Cetaces*" (1804) a contelui *Bernard de Lacepede* (1756-1825), fost ministru de stat a lui Napoleon I care i-a acordat titlul de conte şi de mare cancelar al "Legiunii de Onoare", deşi pe împărat nu îl interesau îndeaproape balenele; 2) "*Recueil d'observations de Zoologie et d'anatomie*" (1805-1832) a celebrului naturalist german *Alexander von Humboldt* (1769-1859; 3) "*Histoire de Cetacea*" (1835) scrisă de *Frederic Cuvier* (1773-1838) fratele renumitului zoolog, anatomist comparat şi paleontolog francez *Georges Cuvier* (1769-1832) autorul aşa numitei "*teorii a catastrofelor*" (în "*Discours sur les revolutions*", 1828) prin care el a căutat să pună de acord descoperirile paleontologice cu creaţiunea şi "*Cartea Facerii*" din Sfânta Biblie; 4) "*Principles of Zoology*" (1846) scrisă de elveţianul *Louis Agassiz* (1807-1873) stabilit din anul 1846 ca profesor de zoologie şi geologie la Universităţile din Boston, Charleston şi Cambridge (Massachusetts); 5) "*Metamorphoses de l'homme et des animaux*" (1862) de *Jean Louis Armand de Quatrefages* (1810-1892), fost profesor de anatomie şi antropologie la Universitatea din Paris şi 6) "*Histoire naturelle des poissons*" (1865-1870) a medicului şi naturalistului francez *Augusta-Henri Andre Dumeril* (1812-1870).

Dar, biblioteca de pe submarinul "Nautilus" este mai interesantă pentru noi, şi mai semnificativă pentru modul de a lucra şi a gândi a lui *Jules Verne*, prin biologii cele-

bri care lipsesc din ea. Ion Hobană care s-a ocupat îndeaproape de opera iubitului scriitor de către tineri, enumeră savanţii din rafturile bibliotecii căpitanului Nemo fără să facă nici un comentariu. Specifică doar că fişierul de lucru a lui *Jules Verne* pare să se fi pierdut şi acest lucru, adăugăm noi, îngreunează extraordinar de mult reconstituirea universului informaţional clădit, nu fără serioase eforturi, de scriitor. Oricum, omisiunile lui *Jules Verne* sunt concludente şi ele constituie un compliment adus mentalităţii do

minante în acea vreme în sânul societăţii franceze, mai ales printre intelectuali. Din biblioteca submarinului "Nautilus" lipsesc, şi nu întâmplător, operele lui *Jean Baptiste Lamarck* (1744-1829), *Etienne Geoffrey St. Hilaire* (1772-1844), *Edward Forbes* (1815-1854) şi *Charles Darwin* (1809-1882). Fiecare din aceşti mari biologi ar fi trebuit să fie prezenţi cel puţin printr-o singură operă. *J.B. Lamarck* publicase opera "*Histoire naturelle des animaux sans vertebres*" (1815-1822) în care este dată prima clasificare a nevertebratelor, în linii mari acceptată şi astăzi; *E. Geoffroy St. Hilaire* tipărise o clasificare a vertebratelor în "*Consideration generales sur la vertebre*" (1822) de asemenea cu mici rectificări valabilă şi astăzi; englezul *E. Forbes* era deja cunoscut ca întemeietorul oceanografiei prin temeinica sa lucrare: "*Report on the Mollusca and Radiata of the Aegean Sea and on their Distribution Considered as Bearing on Geology*" (1834); iar *Ch. Darwin* ar fi meritat să se afle în dulapurile bibliotecii căpitanului Nemo nu atât pentru "*Origin of Species*" (1859), cât pentru "*Coral Reefs*" (1842) în care a descris cu amănunţime formarea insulelor de corali, mai ales în Oceanul Pacific, precum nu ar fi trebuit să lipsească nici ampla descriere a călătoriei în jurul lumii (1832-1836) făcută pe vasul "Beagle" sub comanda căpitanului *Fitz Roy*.

De ce au fost omişi de către *Jules Verne* aceşti mari biologi a căror operă a biruit timpul? Pentru un biolog răspunsul nu este greu de aflat. Toţi cei patru neselectaţi de căpitanul Nemo şi nepomeniţi nicăieri în roman ca şi cum nu ar fi existat, erau *evoluţionişti*. *J.B. Lamarck* era creatorul teoriei transformiste în a sa "*Philosophie zoologique*" (1809), dar fusese combătut vehement de *G.Cuvier*, acceptat în epocă. Pe deasupra opera lui *J.B. Lamarck* avea să fie redescoperită şi valorificată ulterior, după anul 1907, de către *M. Landrieu* şi alţii. *E. Geoffroy St. Hilair* era partizanul transformismului lui *J.B. Lamarck*, deci nu avea ce căuta în biblioteca de pe submarinul "Nautilus". *Ch. Darwin* era fondatorul teoriei evoluţiei speciilor prin mijlocirea selecţiei naturale pe care o argumentase atât de strălucit în scandaloasa carte "*The Origin of Species*". Când îşi scria *Jules Verne* romanul pe care l-am analizat, ofensiva împotriva lui *Charles Darwin* şi a evoluţionismului său era în toi, iar oponenţii înverşunaţi de limbă franceză ai teoriei naturalistului englez, *Louis Agassiz*, dar mai cu seamă *Jean Louis Armand de Quatrefages*, erau autorităţi aproape venerabile de care nimeni nu îndrăznea să se atingă. *Jules Verne* şi-ar fi pierdut o mare parte din cititorii săi dacă în biblioteca lui Nemo s-ar fi găsit controversata "Origine a speciilor" sau opera lui *J.B. Lamarck*. În aceste privinţe trebuie să-l înţelegem. Scriitorul nu dorea să-şi îndepărteze cititorii şi probabil nici nu a voit să-şi păteze reputaţia, amestecându-se într-o problemă atât de spinoasă ca devenirea lumii vii, când cei mai mulţi şi renumiţi specialişti, dar mai ales numeroşii lui cititori erau convinşi că speciile nu evoluează. Se admitea pe atunci că ele există atâtea câte au fost create de la început. Opinia era inclusă în însuşi definiţia speciei elaborată de o mare autoritate în materie, botanistul *Carol von Linne* şi întărită de teoria catastrofelor lui *Georges Cuvier*.

Poate aşteptăm prea mult de la talentatul avocat din Amiens. În fapt, îi pretindem ceva peste puterile lui: a) să-şi dea verdictul asupra unor puncte de vedere controversate între specialişti în aşa măsură încât nu se ajunsese la un acord, şi b) să prevadă evoluţia biologiei în secolul al XX-lea. Cred că nu trebuie să fim chiar atât de exigenţi cu *Jules Verne*, ci mai degrabă să-i savurăm ca în tinereţe fantasticul periplu subacvatic. Dar cu tot regretul, suntem nevoiţi să-i estompăm parţial aura de vizionar. Scriitorul nu a izbutit să se detaşeze de climatul spiritual dominant în epoca sa şi să selecteze cu perspicacitate adevăratele tendinţe ale viitorului. El a fost un vizionar numai când a întrezărit progresul tehnic - perfecţionarea submarinului, zborul cu elice, zborul la Lună, utilizarea electricităţii, dar a rămas ancorat în conservatorismul pe care-l detesta în concepţiile părintelui său, când a fost vorba mai puţin de tehnică şi mai mult de evoluţia ideilor.

SF galaxia

The Encyclopedia of Science Fiction

edited by John Clute and Peter Nicholls
Orbit/Little, Brown, 1993,
1370 pag., 45 £

Când a apărut, în 1979, prima ediţie a enciclopediei, a reprezentat în mod incontestabil cea mai bună carte de referinţă din domeniu; de-a lungul anilor, nici una dintre rivalele ei n-a putut s-o egaleze sau s-o înlocuiască, iar noua ediţie reprezintă un volum indispensabil din biblioteca oricărui fan SF. Ea nu este doar cea mai bună carte de referinţă din domeniu, ci una dintre cele mai bune cărţi de referinţă din *orice* domeniu.

Câteva date tehnice: 1370 de pagini, 1.300.000 de cuvinte şi 4360 de articole (excluzând cele 2100 de referiri). Aproape 85% din carte a fost scrisă de trei oameni - Clute, Nicholls şi Brian Stableford. Clute a scris 2300 din articolele despre autori, Nicholls 544 articole despre film, iar Stableford a fost principalul contribuitor la domeniul articolelor tematice.

Iată un extras din articolul "Definiţii ale SF-ului", care răspunde la unele încercări de a redefini SF-ul în ultimii ani:

"Se poate argumenta că SF-ul nu este un gen în sine - şi de ce ar fi? Istoriceşte, s-a dezvoltat din contopirea multor genuri distincte, de la utopie la aventura spaţială. Cu toate acestea, simţim în mod instinctiv că dacă SF-ul îşi va pierde vreodată sentimentul de fluiditate a viitorului şi aţâţarea faţă de încercările ştiinţifice de a ne înţelege universul - pe scurt, aşa cum mulţi fani mai conservatori ar rezuma cu entuziasm, deşi fără claritate conceptuală, "senzaţia de uimire" -, atunci s-ar putea să nu mai merite să lupţi pentru el. Dacă lucrurile se destramă şi centrul nu mai poate menţine coeziunea, atunci s-ar putea ca simpla fabulaţie structurală să fie eliberată în lume."

Adaptare:
Mihai-Dan Pavelescu
după "Foundation" The Review of Science Fiction, London. Nr. 58

DUNE - o scamatorie

Pe malul de vest al Atlanticului, legendele apar peste noapte, cu ajutorul milioanelor de "copii mari" care sunt cetăţenii americani. Şi, de cele mai multe ori, legendele scrise părăsesc literatura şi ajung în sfera comerţului, fapt deloc trist, pentru că altfel pumnul de nisip ar rămâne un simplu pumn de nisip şi nu s-ar transforma niciodată într-un deşert grandios. Aşadar, NEMIRA n-a publicat o carte (mai bine zis două, până în momentul în care au fost scrise aceste rânduri: "Dune", 1992 şi "Mântuitorul Dunei", 1993), a publicat o legendă.

Onestitatea şi modestia (deja proverbiale) îl obligă pe editorul român să declare că, din multe puncte de vedere (din nefericire, nu şi din punct de vedere financiar), efortul său a fost minim: mai bine de două decenii de aşteptare, aparent fără speranţă, anulaseră, practic, orice risc comercial, iar traducerea excelentă a inegalabilului domn Ion Doru Brana aştepta şi ea, într-un sertar, marea ocazie. Aceleaşi calităţi (sau defecte?) îl mai obligă pe editorul român să spună că succesul şi prestigiul pe care le-a câştigat prin publicarea ciclului "Dune" se datorează, în bună măsură, încăpăţânării autorului - în fond o consecinţă a individualismului său tipic americăneso - şi, mai ales, milioanelor de cititori americani care au ignorat cu obstinaţie verdictul criticilor profesionişti (istoria s-a repetat, parcă, şi pe alte meridiane), contribuind astfel substanţial la transformarea pumnului de nisip în deşert...

Încăpăţânarea pomenită mai sus se referă la cele 22 (douăzeci şi două!) de refuzuri suportate de Herbert cu a sa "Dune", unsprezece în scris, unsprezece prin telefon, mai mult de jumătate din ele provenind de la mari edituri, cu o serioasă experienţă în domeniu. "E mai bine să te bazezi pe propria ta judecată şi pe propriile tale greşeli", spunea autorul, şi s-a dovedit că are dreptate. În caz contrar, "Dune" ar fi rămas un simplu roman, unul singur, pentru că Herbert nici măcar nu schiţase proiectul unei continuări, nici măcar atunci când Arthur C. Clarke şi-a adus aminte să-l încurajeze, spunându-i că "Dune" este "o carte bună". Mai departe, lucrurile au luat acea amploare la care ajunge, în Statele Unite, orice business promiţător: încă cinci romane, o voluminoasă enciclopedie, o ecranizare, jocuri electronice şi gadget-uri din categoria "merchandise", plus numeroase reeditări...

Modestul editor român, având picioarele bine lipite de pământ, nu poate spera un fenomen asemănător decât cu ajutorul dumneavoastră, al celor care mai găsiţi timp şi bani pentru SF; el îşi va face oricum datoria, exploatând mai departe talentul şi ştiinţa traducătorului braşovean, care a predat, de curând, volumul "Copiii Dunei". Dacă încăpăţânarea a dat rezultate atât de bune în cazul scriitorului, nu există nici un motiv ca ea să dăuneze cititorului. Încăpăţânaţi-vă deci să continuaţi cursa până la ultima pagină a celor şase volume (De ce nu şapte, cu ajutorul dumneavoastră? Enciclopedia aşteaptă...). Nu veţi regreta. Scamatoria cu pumnul de nisip poate fi repetată şi aici.

Emil Bărbulescu
("NEMIRA")

IONUŢ BĂNUŢĂ

O TOMOGRAFIE NECESARĂ

În timp ce rafturile librăriilor sunt infestate cu maculatură bună doar pentru cei trei er (3R), sefeul românesc se complace în hibernarea sforăitoare a mulţumirii de sine pe motivul - mai mult decât nejustificat - că am fi printre primii în lume la ... organizarea fandomială (dezorganizare, poate). Dacă aceia care se rezumă la aceste firimituri insipide se declară satisfăcuţi, nu văd pentru ce s-ar culca pe-o ureche - fie şi una de elefant african sau mamut - cei care pretind a poseda oarece veleităţi creatoare, creative sau - măcar - lucrative, lucru ce m-a determinat - atunci[0]) când Medepe-ul m-a rugat să-i alcătuiesc lista apariţiilor editoriale pe anul trecut pentru almanah - să mă ofer să-i asamblez şi un articol despre generaţia de creatori sf al cărei demn şi onorabil reprezentant sunt (cel puţin până la proba contrarie şi nici atunci[1])). Dacă atunci aş fi reuşit să prevăd dificultăţile de care aveam să mă lovesc, probabil - după cum spunea şi H. Ell.[2]) că totuşi l-aş fi scris.

Prima problemă ivită a fost chiar modul de abordare (paşnică şi nu piraterească cum aţi putea crede) a articolului: ideea iniţială ce-mi zumzăise prin neuronii stingheri ce-mi flutură pe sub calotă (craniană, dar ce vă imaginaţi!?) şi care consta în suprinderea megatendinţelor ideatice şi stilistice din lucrările nouăzeciştilor, deşi incitantă şi tentantă, s-a dovedit greu de dovedit datorită diversităţii de modus vivendi şi operanti al creatorilor[3]); nerealizabilă s-a dovedit şi încercarea de a înjgheba un avorton de manifest literar analog "*Itinerariului spiritual*" a lui Eliade, convertirea fiind mult prea laborioasă în raport cu timpul avut la dispoziţie; ergo am recurs la o mixare/mixtură a celor două posibilităţi pornind de la remarca uşor (auto) peiorativă lansată de Cristian Lăzărescu: "Generaţia '90? Care generaţie? Că vă număraţi pe degetele unei singure mâini!" Iată de ce apare ca necesară o tomografie şi nu o radiografie[4]) a generaţiei '90, o tomografie pentru stratul statisticului; aşa încât voi purcede fără discernământ şi simţ de răspundere la "raşchetarea" pe care mi-am băgat-o pe gât de unul singur.

1) O primă grupă, de trecere îi cuprinde pe cei ce ar putea fi denumiţi "verigile lipsă": au debutat la sfârşitul anilor '80, dar au continuat - sporadic sau incidental, exceptându-l pe Cristi Lăzărescu care o face cu regularitate - să publice şi după '90. În afara lui C.L. (proză - scrisă în anii '80 - + eseuri + traduceri), tot aici mai intră Adrian Ionescu (proză), Ovidiu Petcu (proză), Lucian Băbeanu (grafică, şi aici putând fi aplicat amendamentul- din punctul de vedere al noutăţii- datorită strădaniilor lui în domeniul machetelor) Caracteristica principală a lucrărilor celor înşiraţi mai sus este că nu au ceva caracteristic, înscriindu-se cuminţele în limitele trasate de "greii" optzeciştilor (şi nu numai) şi neîncercând (de fapt nici nu-şi propun) să ofere noi modalităţi

de expresie (mă refer la proză şi grafică, singurele cu adevărat creative).

2) Cea de-a doua grupă îi cuprinde pe cei care ar fi trebuit să fie optzecişti, dar prin forţa împrejurărilor au debutat în '90 odată sau în urma grosului nouăzeciştilor; le-aş spune *nouăzecişti avant la lettre*. Acestor coordonate le corespund (în ordinea debutului): Dănuţ Ivănescu (proză + articole), Walther Riess (grafică), Petrică Sîrbu (proză + articole), Costel Baboş (proză), Liviu Radu (proză + articole + traduceri), Cristian Ionescu (traduceri + articole), Dan Popescu (traduceri + articole), Mihai Hăulică (proză + articole, Nicolae C.Ariton (articole + traduceri + proză), Mara Popa (articole + traduceri) Ana-Veronica Mircea (proză). Toţi aceştia puteau debuta în anii '80, dar fie că ceea ce scriau era imposibil de publicat atunci ("Lipstick" - M. Hăulică), fie erau ţinuţi în frâu de şefi de cenaclu prea, fie nu se prezentau la un cenaclu (condiţie cvasipbligatorie pentru a fi publicaţi) mulţumindu-se să scrie pentrū sertar. Întrucât lucrările lor nu se deosebesc în mod esenţial de cele ale celorlalţi nouăzecişti nu voi insista acum asupra acestui aspect urmând să revin la momentul potrivit.

3) Urmează *nouăzeciştii propriuzişi* (în aceeaşi ordine: a debutului). Din cauza numărului mare de debutanţi/unitate de timp şi a inconsecvenţei în creaţie, publicare sau valoare a unora am renunţat la o listă exhaustivă, dar am încercat să accentuez unele dintre sectoarele deja conturate în creaţia made in '90.

a) cyberpunkşii: de departe cel mai interesant grup şi - probabil - cel mai valoros. Deşi creaţia lor nu se reduce la cest segment al sf-ului, atenţia şi ardoarea cu care îl cultivă le-a atras această etichetare. O primă antologie exclusivistă purtând titlul impus de editor pe considerente de marketing "Cyberpunk blues" e deja în tipar (posibil să fi apărut deja în momentul în care citiţi aceste rânduri). Reprezentanţi: Ionuţ Bănuţă (grafică + articole + traduceri + proză), Florin Pîtea (proză + traduceri), Marius Alecu (proză), Caius Stancu (grafică + traduceri), Constantin Jurcuţ (grafică), Ana-Maria Negrilă (proză + articole) la care se adaugă D.I., P.S. şi M.H. de la 2) şi, accidental, Cotizo Draia (proză + articole), Gabriel Brănescu (proză + articole + traduceri) şi Darius H. Luca (proza) care fac parte din b) respectiv c). Una dintre particularităţile cele mai interesante ale lucrărilor celor menţionaţi este că s-ar putea să asistăm la apariţia unui curent nou sf-ul românesc, nouăzeciştii asimilând extrem de rapid - după cum observa M.D.Pavelescu într-un articolaş - cyberpunkul.

b) hardiştii: un grup destul de puţin numeros, eu n-am găsit ca reprezentanţi decât pe Cotizo Draia, Gabi Brănescu (ca exponenţi ai laturii moderne a literaturii hard) şi Liviu Radu (hard a la '70).

c) speculative fiction: Pompilian Tofilescu (proză + articole), Darius H. Luca, Ovidiu-Gheorghe Ruţă (proză), Camelia Onciu (proză), Bartalis Martin (proză + traduceri), Iulia Anania (proză).

d) soft: Alina Popov (proză + traduceri), Adrian Bănuţă (proză + articole), Mugur Cornilă (proză + articole + traduceri), Paul Gusbeth-Tatomir (proză + traduceri), Florian David (proză + grafică), Aurelius Belei (proză + articole + grafică), Gurgu Constantin (proză), Constantin D. Pavel (proză).

e) heroic-fantasy: Mihai-Victor Stoica (proză + traduceri), Florin Ursu (proză).

f) neîncadrabili: (nu dintr-un exces de originalitate, ci din cauza unei per-

manente oscilaţii tematice sau a unei arii de manifestare ce nu poate fi inclusă într-una din celelalte categorii): Mircea Naidin (eseuri), Florin Grofu (grafică), Florin Leodor-Dănilă (traduceri + articole), Marian Irimia (articole), etc.

4) *nouăzecimea de tranziţie*: se profilează deja foarte clar un al doilea desant nouăzecist, ceea ce mă face să mă gândesc la ceea ce afirma Michael Swanwick într-un articol despre apariţia unei noi generaţii de creatori la fiecare cinci ani. Întrucât creaţia lor este mult prea slab reprezentată sub nivel cantitativ (de fapt sub orice nivel) pentru a putea decela indicii ale originalităţii [5]) voi utiliza aceeaşi împărţire pe subgrupe ca la punctul 3):

a) Florin Bostan (grafică), Sorin Soroşan (grafică), Ciprian Cîmpeanu (proză),Gabriel Brăilă (proză), Adrian Preda (proză), Andras Tihamer-Ocsi (grafică), Sebastian Corn (proză);

b) Andrei Valachi (proză);

c) Adrian Iclozan (proză), Ioan Lungeanu (proză),

d) Eduard Pandele (proză + traduceri), Iulia Teodorescu (proză), Radu Pavel Gheo;

e) Cristian Hriscu (proză);

f) Lucian Dănilă (grafică), Ionuţ Epure (grafică).

Şi acum că am epuizat cât de cât "cestiunea" din punct de vedere statistic trebuie subliniat un aspect 6) care nu a apărut decât în momentul întocmirii acestei statistici: Generaţia '90 are toate şansele spulberării sintagmei alăturate sefeului produs de optzecişti şi anume aceea de "proză ingineristică" - sintagmă datorată unuia din ex-corifeii genului. Într-adevăr, lăsându-i deoparte pe cei cantonaţi de mine (împotriva voinţei lor) la punctul [2]), doar câţiva dintre nouăzeciştii pur-sânge au în spatele lor Politehnica; pe de altă parte filologii năvălesc pe bucolica pajişte a sefeului nepoluată până acum - prin grija "noului val" [7]) - de prezenţa lor şi - odată cu ei, cu filologii, adică - medicinişti, jurnalişti, chimişti, economişti & alte produse de facultăţi soft. [8])

Mi s-ar putea imputa abordarea doar din punctul de vedere al cantităţii, nu şi al calităţii, aşa încât mă rezum la a arăta că în ultimele 12 luni la activul generaţiei '90 se numără peste 60 de premii şi menţiuni, premii acordate chiar de cei care ne contestă valoarea sau, mă rog, de alţi reprezentanţi ai anilor '80 care - după câteva participări cu premii, nu! - preferă să-şi înfoaie cozile de păun în loc să scrie şi să participe la concursuri cot la cot cu "debutanţii". DIXIT!

[0]) paragraf introdus ulterior la sugestia lui Mihai Dan Pavelescu pe motive de insuficienţă aciditate auctorială;

[1]) parafrază a unui cunoscut citat istoric;

[2]) pentru intimi Harlan Ellison;

[3]) tare, nu? (parafrază la stilul lui San Antonio);

[4]) pentru elucidarea diferenţelor dintre cei doi termeni consultaţi DEX-ul;

[5]) sinonime: urmă, trăsătură, caracteristică etc;

[6]) trebuie să recunosc că MDP a avut rol esenţial în revelarea lui;

[7]) mai exact ex-noul val sau răposatul nou val sau sfărâmaţul nou val sau...

[8]) idem punctul [0])

CONCURS SF

« Mileniul III »

A devenit o obişnuinţă faptul ca fiecare apariţie editorială să lanseze câte un concurs cu premii. Nici noi nu putem să dezertăm de la această obisnuinţă devenită pe nesimţite un fel de viciu, aşa că , iată, vă propunem un concurs cu tematică SF. Faptul că acest concurs solicită şi logica nu poate constitui un impediment, pentru că, nu-i aşa, SF-ul de calitate trebuie să fie coerent, deci logic. Cei care doresc să-şi încerce puterile "sefiste" cu ocazia acestui concurs denumit generic "Mileniul III" ne vor trimite răspunsurile printr-un mijloc adecvat, care le stă la îndemână, pe adresa SC "Ştiinţă & Tehnică" SA, Bucureşti, Piaţa Presei Libere ! cod 79781 sector 1, cu menţiunea "Pentru concursul Mileniul III" Câştigătorul, care va fi depistat prin tragere la sorţi dintre cei care vor da răspusurile exacte (în cazul fericit în care vor fi mai multe răspunsuri exacte) va beneficia de o sumă de 100 000 lei (impozabilă şi alterabilă, în funcţie de evoluţia sistemului de impozitare şi de inflaţie) şi de întraga noastră admiraţie. Termen: 15 mai a.c. data poştei.

Coada

În secolul 25, Pământul a devenit parte din Confederaţia Galactică şi oamenii călătoresc spre stele îndepărtate, în tovărăşia a fiinţe dintr-o sută de rase; totuşi, unele "bune" obicieiuri au rămas neschimbate cum ar fi aşteptatul la coadă. Ce băutură sau ce gustare aşteaptă fiecare ET să cumpere de la automatul din portul spaţial şi care este poziţia lui la coadă?

1. Prima fiinţă din şir vrea biscuiţi de sulf, iar cel de pe poziţia cinci e băutorul de amoniac; Athsea Lexi nu-i a patra.

2. Salamin-43 de-abia aşteaptă o ceaşcă de petrol, dar nu doreşte plăcintă cu brânză şi nici skrunki ; skrunki nu vrea nici cel care mănâncă ciorbă de peşte.

3. G' Arwarcher este imediat înapoia celui care vrea cafea neagră şi imediat în faţa celui care doreşte coniac Pyrian şi covrig cu gem; Regul Rolve, care aşteaptă un fruct yabel, este înaintea celui care vrea plăcintă cu brânză.

4 Din cei cinci ET-i de la coadă pe unul îl chamă Ixtl Prume.

Fantomele

Familia Noblesse este mândră de fantomele care bântuie castelul Elder, străvechiul lor cămin; apariţia acestora se spune că ar avea semnificaţii deosebite. Despre fenomenele ce însoţesc aceste apariţii şi despre semnificaţiile lor se poate spune că:

1. Cine vede fantoma din Coridorul Menestrelului, care nu e acompaniată de glasuri, va muri într-un an.

2. Apariţia Cavalerului în Sala cea Mare nu aduce moarte.

3. Călugărul apare însoţit de cântece religioase.

4. Lady anunţa probleme financiare.

5. Sunetul unui clopot însoţeşte acea fantomă care anunţă o moarte în familie , dar care nu e nici Scheletul nici fantoma care apare în Pivniţă.

6. Mirosul de flori este asociat cu fantoma care apare în Dormitor, dar gemetele n-au nici o legătură cu fantoma care aduce noroc.

Unde apare Lordul, care fantomă prevesteşte trădare şi care fantomă apare când este frig?

Robert Holdstock CODRUL MITAGO

Nuvelă distinsă cu premiile:British Fantasy şi World Fantasy, în anul 1984

Când, în 1944, am fost chemat la război, m-am simţit atât de jignit de părerea de rău de-abia schiţată de către tatăl meu încât, cu o zi mai înainte să plec, m-am furişat până la biroul său şi i-am rupt o foaie din agenda de însemnări, jurnalul în care era notată munca sa tăcută, obsesivă. Fragmentul era datat simplu "August '34" şi l-am citit de multe ori, speriat de incomprehensibilitatea lui, dar satisfăcut că cel puţin furasem o mică parte din viaţa sa, să-mi slujească drept suflet de-a lungul acelor grele, însingurate vremuri.

După un scurt şi foarte amar comentariu la adresa opreliştilor din viaşa sa - administrarea gospodăriei de la Oak Lodge, casa familiei noastre, cerinţele ridicate de doi fii ai săi şi de soţie (pe atunci, mi-amintesc, bolnavă în ultimul hal şi aproape de sfârşitul vieţii) - urma un pasaj cu totul memorabil prin incoerenţa sa:

O scrisoare de la Watkins - e de aceeaşi părere cu mine că în anumite momente ale anului, aura din jurul codrului poate ajunge până în dreptul casei. Trebuie să mă gândesc la implicaţiile acestui lucru. Arde de nerăbdare să afle puterea vârtejului de stejari pe care am măsurat-o. Ce să-i spun? În mod sigur nu despre primul mitago. Am remarcat şi eu că îmbogăţirea zonei premitago este mai persistentă, dar concomitent cu asta, pierd în mod clar noţiunea timpului.

Păstram cu sfinţenie această bucată de hârtie din mai multe motive, pentru cele unul sau două momente de interes pătimaş de care dădea dovadă tatăl meu în ea - şi pentru felul în care mă ţinea departe de interesul ei, la fel cum şi el mă ţinuse departe de el acasă. Tot ceea ce el îndrăgea, tot ceea ce eu uram.

Am fost rănit la începutul lui 1945 şi am făcut cunoştinţă într-un spital militar cu un tânăr francez cu care apoi am devenit bun prieten. Am reuşit să evit evacuarea în Anglia şi când s-a terminat războiul am rămas în Franţa, mergând în sud să-mi petrec convalescenţa printre dealurile de dincolo de Marsilia; era o zonă foarte caldă şi secetoasă, foarte liniştită, foarte molcomă; am locuit cu părinţii tânărului meu prieten şi am ajuns repede să fac parte din micuţa comunitate.

De la fratele meu Christian, care se întorsese după război la Oak Lodge, au sosit scrisori în fiecare lună pe tot parcursul lungului an 1946. Erau nişte scrisori stufoase, cu tot felul de veşti, dar exista în ele o notă crescândă de tensiune şi era clar că relaţiile dintre Christian şi tatăl meu se înrăutăţeau rapid. Nu primisem nici un rând de la bătrân în persoană, dar nici nu mă aşteptam la aşa ceva; trecuse mult timp de când mă resemnasem cu ideea că, în cel mai bun caz, mă trata cu o totală indiferenţă. Întreaga sa familie nu reprezentase pentru el decât un amestec nedorit în munca sa şi vina de a ne neglija, dar mai ales de a-şi face soţia să îşi pună capăt zilelor, boala evoluase rapid de-a lungul primilor ani ai războiului într-o nebunie isterică ce putea fi de-a dreptul înfricoşătoare. Ceea ce nu înseamnă că urla tot timpul, ba din contră, cea mai mare parte a vieţii sale şi-o petrecea într-o contemplare adâncă, tăcută, a codrului de stejar ce se învecina cu casa noastră. La început enervante din cauza distanţei pe care le puneau între el şi familia sa, curând aceste lungi perioade de linişte deveniră binecuvântate, binevenite cu prisosinţă.

A murit în noiembrie 1946, de boala care îl chinuise timp de ani de zile.

Când am auzit vestea, în mine s-a dat o luptă între lipsa oricărei dorinţe de a mă întoarce la Oak Lodge, la marginea domeniului Knaresthorpe din comitatul Hereforshire şi vădita nefericire a lui Christian.

Rămăsese singur acum, în casa în care locuisem împreună de-a lungul întregii noastre copilării; mi-l închipuiam colindând prin camerele goale, poate stând în biroul rece şi umed al tatălui nostru şi amintindu-şi de orele de dojană, de mirosul de lemn şi de compost pe care bătrânul îl aducea înăuntru pe tălpi de dincolo de uşile cu panouri de sticlă după ieşirile, de câte o săptămână, prin ţinutul împădurit. Pădurea intrase în acea cameră ca şi cum tatăl meu nu ar fi suportat să fie departe de hăţişurile dese şi de luminişurile reci şi umede dintre stejari nici măcar când îşi băga în seamă, la modul simbolic, familia. Ne dădea atenţie în singurul fel pe care îl ştia: spunându-ne - şi mai ales spunându-i fratelui meu - poveşti despre străvechile ţinuturi împădurite, codrii de stejar şi de frasin de la începutul începuturilor, în ale căror întunecate lăuntruri (povestea el cândva), mistreţul cel sălbatic încă mi poate fi auzit şi adulmecat şi încă i se mai poate lua urma.

Mă îndoiesc ca el să fi văzut vreodată o asemenea creatură, dar mi-am adus aminte, de parcă ar fi fost ieri (în acea seară, pe când stăteau în camera mea, privind de sus micul sat dintre dealuri, scrisoarea lui Christian, un ghemotoc mototolit pe care încă îl mai ţineam în mână), cum ascultasem grohăitul înăbuşit al cine ştie cărui animal de pădure, şi auzisem trosnetul greoi, lipsit de grabă, a ceva mătăhălos croindu-şi drum spre interior, către poteca şerpuitoare căreia noi îi ziceam Cărarea cea Adâncă, un drum ce ducea în spirală către inima codrului.

Ştiam că ar fi trebuit să mă duc acasă şi totuşi mi-am amânat plecarea pentru încă aproape un an. În acest răstimp scrisorile de la Christian încetară brusc să mai sosească. În ultima dintre ele, datată 10 aprilie, scria de Guiwenneth, de neobişnuita lui căsătorie şi dădea de înţeles că voi fi surprins de încântătoarea fată căreia el îi închinase "inima, mintea, sufletul, judecata, priceperea de a găti şi aproape totul în rest, bătrâne". I-am scris să îl felicit, bineînţeles, dar între noi nu a mai existat nici un fel de comunicare timp de luni de zile.

Până la urmă i-am scris să îi spun că vin acasă, că voi sta la Oak Lodge pentru câteva săptămâni, iar pe urmă voi căuta găzduire într-unul din oraşele din apropiere. Mi-am luat la revedere de la Franţa şi de la comunitatea care devenise atât de mult o parte din viaţa mea şi am plecat în Anglia, călătorind cu autobuzul şi cu trenul, cu bacul şi apoi din nou cu trenul. Iar pe 20 august, de-abia venindu-mi să cred ce se întâmplă cu mine, am sosit cu trăsura trasă de un cal la linia de cale ferată, scoasă din folosinţă, ce ocolea marginea vastului domeniu Knaresthorpe. Oak Lodge se afla de partea cealaltă a pământurilor, cale de patru mile ocolind pe drum, dar la care se putea ajunge de-a dreptul peste câmpurile şi codrii domeniului. Aveam de gând să o iau pe un drum de mijloc aşa că, trăgând cum puteam de singura valiză burduşită pe care o luasem cu mine, am început să merg de-a lungul căii ferate acoperită de iarbă, uitându-mă, când aveam cum, peste zidul înalt de cărămidă roşie care marca limita domeniului, încercând să văd ceva prin negura pădurii ţepoase de pin. Curând această pădure şi zidul se terminară, iar peisajul se schimbă în ogoare, unul lângă altul, mărginite de copaci, spre care m-am îndreptat trecând peste un pârleaz şubred de lemn, năpădit aproape tot de tufişuri de măceş şi de murari cu mure coapte. A trebuit să-mi croiesc drum printre ele ca să ies de pe domeniul public şi să dau în cărarea de sud ce şerpuia, ocolind petice de pădure şi gârla numită Pârâul Cârcotaş, până la clădirea acoperită de iederă care era casa mea.

Era dimineaţă, târziu şi foarte cald, când am ajuns să văd în depărtare Oak Lodge. Pe undeva, prin stânga mea, se auzea zumzăitul unui tractor. M-am gândit la bătrânul Alphonse Jeffries, administratorul fermei domeniului şi, odată cu amintirea feţei sale

zâmbitoare, arsă de soare, mi-au venit în minte imagini ale iazului morii şi ale pescuitului la ştiucă din mica sa barcă cu vâsle.

Amintirile despre iazul morii erau la fel de luminoase pe cât de liniştit îi era luciul apei. Am lăsat deoparte cărarea de sud, luând-o prin urzicile înalte până la brâu şi prin încâlceala de lăstari de frasin şi de gherghin până am răzbit aproape de malul întinsului heleşteu întunecat, ale cărui adevărate dimensiuni erau ascunse de umbra sumbră a copacilor deşi ai codrului de stejar ce începea de cealaltă parte a iazului. Aproape ascunsă în stufărişul ce năpădise capătul mai apropiat al heleşteului se afla mica barcă din care pescuisem cu ani în urmă; acum vopseaua albă i se scorojise aprape complet şi, cu toate că părea să nu ia apă, mă îndoiam să poată duce greutatea unui om mare.

Nu am umblat la ea ci am mers de-a lungul malului şi m-am aşezat pe treptele aspre de ciment ale casei bărcii, în paragină acum; de acolo am privit suprafaţa heleşteului încreţindu-se la mişcările ţâşnite ale insectelor şi la ocazionala trecere a vreunui peşte chiar pe dedesubtul ei.

— Două beţe şi un pic de strună... nici nu-ţi trebuie altceva.

Vocea lui Christian mă făcu să tresar. Trebuie că de la baracă venise pe vreo potecă bătătorită, ascunsă vederii de şopron. Bucuros, am sărit în picioare şi m-am întors cu faţa spre el. Şocul provocat de înfăţişarea lui mă izbi ca un pumn, şi cred că şi-a dat seama de asta, chiar dacă l-am luat în braţe şi l-am strâns puternic, într-o frăţească strânsoare de urs.

— Trebuia să revăd locul ăsta.

— Ştiu ce vrei să spui, îmi răspunse el, pe când ne desprindeam din îmbrăţişare. Şi eu vin adesea pe aici.

Urmă un moment de tăcere apăsătoare în timp ce ne uitam unul la altul. Simţeam clar că nu era cine ştie ce de încântat că mă vede.

— Arăţi bronzat şi tras la faţă, bătrâne, îmi zise el.

Sănătos şi bolnav laolaltă...

Soarele mediteranean, culesul de vie şi şrapnelele. Încă nu sunt sută la sută refăcut. I-am zâmbit. *Dar e bine să fiu acasă şi să te văd din nou.*

— Da, spuse el, pe un ton neutru. Mă bucur că ai venit, Steve. Tare mult. Zău. Mă tem că pe-aici... ăăă, e cam dezordine. Am primit scrisoarea ta deabia ieri şi n-am avut deloc cum să fac ceva. Lucrurile s-au schimbat destul de mult, o să vezi.

Iar el mai mult decât orice altceva. Nu-mi venea să cred că acesta era tânărul voios, plin de viaţă care plecase la unitatea lui în 1944.

Îmbătrânise ceva de necrezut, părul tot înspicat cu şuviţe gri, care se observau cu atât mai mult cu cât îl lăsase să crească mare şi neîngrijit la spate şi prin părţi. Mi-aducea aminte foarte mult de tata, aceeaşi privire dusă şi distantă, aceiaşi obraji supţi şi faţă adânc ridată. Dar felul cum arăta în întregime era ceea ce mă şocase. Dintotdeauna fusese un flăcău îndesat, muşchiulos; acum era ca sperietoarea din poveste, slab şi uscat, lălău, nervos tot timpul. Ochii îi fugeau dintr-un loc în altul, dar parcă niciodată nu se opreau asupra mea. Şi mirosea. A naftalină, ca şi cum cămaşa albă mototolită şi flanelul gri pe care le purta ar fi fost scoase de la păstrare; şi un alt miros dincolo de naftalină... izul de codru şi de iarbă. Avea mizerie sub unghii, şi prin păr, şi dinţii i se îngălbeniseră.

Pe măsură ce minutele treceau, părea să se destindă cât de cât. Am sporovăit un pic, am râs un pic şi ne-am plimbat de-a lungul heleşteului, pleznind stufărişul cu nişte beţe. Nu puteam să scap de senzaţia că sosisem acasă într-un moment nepotrivit.

— A fost greu... vreau să zic, cu bătrânul?

Ultimele zile.

Scutură din cap.

— A fost aici o soră medicală pe timpul ultimelor vreo două săptămâni. Nu pot să spun că s-a stins chiar în pace, dar a reuşit să-l oprească să-şi facă sieşi vreun rău... sau mie, că tot veni vorbă.

— Scrisorile tale sugerau, în mod clar, o ostilitate crescândă. Ca să nu-i

zicem altfel. Christian zâmbi de-a dreptul sinistru şi se uită la mine cu o expresie ciudată, ceva între încuviinţare şi îndoială.

— Te-ai prins de asta din scrisorile mele, nu? Ei bine, da. S-a ţăcănit de-a binelea curând după ce m-am întors din război. Ar fi trebuit să vezi cum arătau lucrurile pe-aici, Steve. Ar fi trebuit să-l vezi pe el. Nu cred că se spălase de luni de zile. Mă întrebam ce mâncase... în mod sigur nu ceva aşa obişnuit, cum ar fi ouă şi carne. Pe cinstea mea, cred că, cel puţin pentru câteva luni, mâncase lemn şi frunze. Era într-un hal mizerabil. Chiar dacă mă lăsa să-l ajut în treburile lui, a început repede să nu mă poată suferi. A încercat cu felurite prilejuri să mă omoare, Steve. Şi vorbesc serios, adevărate atentate disperate la viaţa mea.

Exista un motiv pentru asta, presupun...

Am rămas uimit de ceea ce îmi spunea Christian. Imaginea tatălui meu se schimbase din cea a unui om rece, nesuferit, în aceea a unei persoane demente, bătând câmpii în faţa lui Christian şi lovindu-l cu pumnii.

— Totdeauna am avut impresia că, pentru tine cel puţin, dădea dovadă de o urmă de afecţiune; totdeauna *tie* îţi spunea poveştile despre codru, eu ascultam, dar tu erai acela care stătea pe genunchiul lui. De ce să fi încercat să te omoare?

— Devenisem prea implicat, asta a fost ceea ce răspunse Christian.

Îmi ascundea ceva, ceva de o importanţă decisivă. Îmi dădeam seama după tonul lui, după expresia lui întunecată, aproape supărată. Să fi mers eu prea departe? Era greu de spus. Nu mă simţisem niciodată până atunci atât de îndepărtat de propriul meu frate. Mă întrebam dacă comportarea lui o fi având vreun efect asupra lui Guiwenneth, fata cu care se căsătorise. Mă întrebam, oare în ce fel de atmosferă o fi trăind ea la Oak Lodge?

De probă, am adus discuţia despre fată. Christian lovi furios în stuful de pe marginea iazului.

— Guiwenneth s-a dus, spuse el simplu. Luat prin surprindere m-am oprit din mers.

— Ce înseamnă asta, Chris? Unde s-a dus?

— S-a dus pur şi simplu, Steve, se răsti el, furios şi încolţit. Era faţa lui tata. S-a dus, şi cu asta basta.

— Nu înţeleg ce vrei să spui. Unde s-a dus?

În scrisoare păreai atât de fericit...

— Nu trebuia să-ţi scriu despre ea. A fost o greşeală. Acu' las-o baltă, da?

După această izbucnire stânjeneala mea faţă de Christian deveni clipă de clipă din ce în ce mai mare. Într-adevăr, se întâmpla ceva tare rău cu el şi, în mod clar, plecarea lui Guiwenneth contribuise în mare măsură la schimbarea groaznică pe care o vedeam; dar simţeam că mai e ceva. Oricum, nu aveam cum să mă înţeleg cu el, doar dacă nu cumva vorbea el despre asta. Nu am reuşit să zic nimic altceva decât:

— Îmi pare rău.

— Să nu-ţi pară.

Am mers în continuare, aproape până în dreptul pădurii, unde solul devenea mlăştinos şi nesigur sub picioare, cale de câţiva metri înainte de a se pierde în adâncul mucegăit al codrului, plin de pietre şi rădăcini şi de lemne putrede. Era răcoare aici, soarele fiind în spatele nostru acum şi dincolo de copacii cu frunzişul des. Întinderea de stuf se mişca în bătaia vântului şi priveam cum barca putredă aluneca uşor în jurul locului unde era amarată.

Christian îmi urmărea privirea, dar nu se uita nici la barcă, nici la heleşteu; era cu mintea dusă, cufundat pe undeva prin propriile-i gânduri. Am trăit pentru o clipă o tristeţe chinuitoare la vederea unei asemenea mândreţe de tânăr, cu înfăţişarea şi comportamentul atât de dărâmate. Vroiam cu disperare să-i ating mâna, să-l strâng în braţe, şi nu puteam suporta gândul că mi-era teamă să fac aşa ceva.

- L-am întrebat pe un ton cât mai potolit:

— Ce Dumnezeu s-a întâmplat cu tine, Chris? Eşti bolnav?

Preţ de o clipă nu răspunse, apoi zise:

— Nu sunt bolnav! şi lovi cu putere

într-un burete lăptos care se sfărâmă şi se răspândi în vânt. Se uită la mine cu un soi de resemnare pe faţa chinuită.

— M-am cam schimbat, asta-i tot. Am preluat munca bătrânului. Poate că un pic din pustnicia lui a trecut şi la mine, un pic din indiferenţa sa.

— Dacă e aşa, atunci poate că ar trebui să încetezi pentru câtva timp. Obsesia pădurii de stejar l-a omorât până la urmă şi, după cum arăţi, tu mergi pe-acelaşi drum.

Christian zâmbi strâmb şi îşi zvârli bătătorul de trestii pe heleşteu, unde căzu cu un pleoscăit înfundat şi pluti într-un petic de alge verzi, băloase.

— S-ar putea chiar să merite să mori ca să duci la bun sfârşit ceea ce a încercat el să ducă... şi nu a reuşit.

Nu am înţeles tonul dramatic din afirmaţia lui Christian. Munca ce îl obsedase atât de mult pe tatăl nostru constase în trasarea hărţilor tărâmului împădurit şi în căutarea de porţiuni rămase din vechea pădure de altădată. În mod clar inventase un întreg nou jargon pentru folosinţa sa personală şi efectiv mă îndepărtase de orice fel de înţelegere mai adâncă a muncii sale. I-am spus asta lui Christian şi am adăugat:

— Ceea ce este foarte interesant, dar nu *chiar atât* de interesant.

— Făcea mai mult decât asta, mult mai mult decât să traseze pur şi simplu hărţi. Îţi mai aduci aminte de hărţile alea, Steve? Incredibil de detaliate...

Îmi aminteam foarte clar de una, harta cea mai întinsă, arătând cărări desenate cu migală şi drumuri mai puţin anevoioase prin încâlceala de copaci şi stânci ieşite la suprafaţă; arăta luminişuri desenate cu o precizie aproape obsesivă, fiecare poiană numerotată şi identificată şi întreaga pădure împărţită în zone, fiecare cu numele ei.

Într-unul din luminişurile aproapiate de marginea codrului făcusem o tabără.

— Am încercat adesea să pătrundem mai adânc în inima codrului, ţi-aduci aminte de expediţiile acelea, Chris? Dar cărarea cea adâncă se termina pur şi simplu, şi totdeauna reuşeam să ne pierdem, parcă aşa ţin minte, şi să tragem o mamă de frică.

— Aşa e, spuse liniştit Christian, uitându-se la mine cu un aer oarecum ironic; apoi adăugă:

— Dar ce-ai zice dacă ţi-aş spune că pădurea ne *oprea* să intrăm? M-ai crede?

M-am uitat atent la încâlceala de tufişuri, copaci şi negură, de unde se vedea un luminiş scăldat în soare.

— Într-un fel cred că aşa e, am spus. Ne oprea să pătrundem foarte adânc pentru că ne înfricoşa, pentru că sunt puţine cărări prin ea, iar solul e plin de bolovani şi mărăcini... se merge foarte greu. Asta vroiai să spui? Sau te refereai la ceva mai sinistru?

— Nu sinistru e cuvântul pe care l-aş folosi, spuse Christian, dar nu mai adăugă nimic pe moment; se întinse să rupă o frunză dintr-un stejar mic, încă tânăr, şi o frecă între degetul mare şi cel arătător înainte de a o strivi în palmă. Tot timpul privise ţintă în adâncul codrului.

— Asta e codru de stejar de pe vremea începuturilor, Steve, pădure neatinsă de când toată ţara era acoperită cu păduri de foioase, de stejar şi de frasin şi de soc şi de scoruş şi de gherghin...

— Şi aşa mai departe, am spus eu cu un zâmbet. Mi-l amintesc pe bătrân înşirându-ni-le.

— Ai dreptate, aşa făcea. Şi sunt mai mult de douăzeci de kilometri pătraţi de asemenea pădure întinzându-se de aici până hăt dincolo de Grimley, douăzeci de kilometri pătraţi de ţinut împădurit original, post-glaciar. Neatins, necercetat de mii de ani.

Se opri din vorbă şi mă privi lung, înainte de a adăuga:

— Împotrivindu-se schimbării.

— Totdeauna a fost de părere că acolo înăuntru trăiesc mistreţi, am spus eu. Mi-aduc aminte c-am auzit ceva într-o noapte, şi el m-a convins că a fost un vier mare şi bătrân, dând târcoale pe la marginea pădurii, căutându-şi pereche.

Christian mergea în frunte pe drumul înapoi spre casa bărcii.

— Probabil că avea dreptate. Dacă *au supravieţuit* mistreţi vremurilor

medievale, ăsta e exact genul de codru unde ar putea fi găsiţi.

Cu mintea deschisă către acele întâmplări petrecute cu atâţia ani în urmă, din adâncul ei ţâşniră amintiri, imagini din copilărie - atingerea arzătoare a soarelui pe pielea zdrelită în rugii de mure, excursiile de pescuit la iazul morii, culcuşurile din copaci, jocurile, explorările... şi dintr-o dată mi-am adus aminte de Rămurosu.

Pe măsură ce ne întorceam pe poteca bătătorită ce ducea la baracă am discutat despre acea apariţie. Eram de vreo opt sau nouă ani. În drumul nostru spre Pârâul Cârcotaş unde ne duceam la pescuit, ne hotărâsem să ne încercăm beţele şi undiţele pe iazul morii, cu speranţa deşartă de a prinde vreunul din răpitarii care trăiau pe acolo. Cum stăteam ghemuiţi la marginea apei (doar cu Alphonse aveam curaj să ieşim cu barca) am zărit mişcare printre copaci, dincolo, pe celălalt mal. Era o arătare tulburătoare care ne lăsă mască pentru următoarele câteva clipe, şi ne sperie nu puţin: stând în picioare, ne privea un om în veşminte maron, din piele, cu o centură lată, sclipitoare în jurul taliei, şi barbă ţepoasă, portocalie care-i ajungea până la piept; pe cap purta ramuri, prinse de coroană cu o bandă de piele. Ne-a privit doar o clipă, înainte de a se strecura înapoi în întuneric. În tot acest timp nu am auzit nimic, nici un zgomot de apropiere, nici un zgomot de plecare.

Ne-am potolit curând fugind înapoi spre casă. Până la urmă Christian decisese că trebuie să fi fost bătrânul Alphonse, jucându-ne vreo festă. Dar când i-am povestit tatălui nostru ce văzusem, acesta a reacţionat aproape furios (chiar dacă Christian şi-l aminteşte ca fiind tulburat) pentru că noi ne apropiasem de iazul interzis. Tata a fost cel care s-a referit la adresa arătării cu termenul de "Rămurosu" şi curând după ce-am vorbit cu el a dispărut în codru pentru aproape două săptămâni.

— Atunci a fost când s-a întors rănit, ţi-aduci aminte?

Ajunsesem în dreptul terenului din jurul lui Oak Lodge şi Christian îmi ţinu poarta deschisă în timp ce mă întreba.

— Rana de săgeată. Săgeata ţigănească. Doamne, cumplită zi a fost aceea.

— Prima din atâtea.

Am observat că mare parte din iederă fusese curăţată de pe zidurile casei; acum era o clădire mică, cenuşie, cu ferestrele fără perdele răsărind dintre cărămizile închise la culoare, acoperişul de ţiglă, cu cele trei coşuri de fum înalte, ascuns parţial de crengile unui fag mare şi bătrân. Ograda şi grădinile erau neîngrijite şi în dezordine, coteţele goale ale păsărilor şi adăposturile animalelor dărăpănate şi în paragină. Christian într-adevăr lăsase ferma să se ducă de râpă. Dar când am trecut pragul casei, am avut impresia că parcă n-aş fi fost plecat deloc. Casa mirosea a mâncare râncedă şi a clor; aproape că puteam vedea figura uscăţivă a mamei mele, făcând treabă de zor la imensa masă de pin din bucătărie, pisici întinzându-se pe lângă ea pe podeaua de cărămidă roşie. Christian devenise din nou încordat, uitându-se la mine cu acel soi de neastâmpăr care îi trăda tensiunea nervoasă. Mi-am închipuit că încă nu era sigur dacă să fie bucuros sau supărat că venisem aşa, dintr-o dată, acasă. Pentru o clipă m-am simţit ca un intrus.

— Ce-ar fi să despachetezi şi să te înviorezi un pic cu apă? zise el. Poţi să foloseşti vechea ta cameră. Mă aştept să fie cam închis aerul acolo, dar se aeriseşte repede. Pe urmă coboară şi o să luăm o gustare târzie. Avem tot timpul să stăm la taclale, îndată ce am ajuns la ceai.

Zâmbi, şi mi-am spus că asta se vroia o uşoară încercare de umor. Dar îi trecu repede, uitându-se ţintă la mine cu o privire grea şi rece:

— Pentru că dacă ai de gând să stai acasă pentru un timp, atunci ar fi mai bine să ştii ce se întâmplă pe aici. Nu vreau să te amesteci în asta, Steve, sau în ceea ce fac.

— Nu m-aş amesteca în viaţa ta, Chris -

— Oare? Vom vedea. Nu neg faptul că sunt nervos că eşti aici. Dar odată ce tot eşti...

Vocea i se stinse, şi pentru o

secundă păru stânjenit.

— Lasă, discutăm mai târziu.

Cu toate că eram intrigat de ceea ce spusese Christian şi îngrijorat de temerile lui faţă de mine, mi-am înfrânat curiozitatea şi am petrecut o oră explorând casa din nou, de sus până jos, pe dinăuntru şi pe dinafară, peste tot cu excepţia biroului tatei a cărui contemplare mă făcea să mă înfior mai rău decât mă făcuse comportamentul lui Christian. Nimic nu se schimbase, doar că era neîngrijită şi nelocuită. Christian angajase, cu normă redusă pe cineva pentru curăţenie şi gătit, un suflet bun dintr-un sat apropiat care venea pe bicicletă la Lodge în fiecare săptămână şi pregătea o plăcintă sau tocană care să-i ajungă trei zile. Christian nu ducea lipsă de produse de formă, încât rareori se obosea să-şi folosească şi cartela. Părea să primească tot ceea ce avea nevoie, inclusiv zahăr şi ceai, de la domeniul Knaresthorpe, cei de acolo fiind dintotdeauna buni cu familia noastră.

Camera mea era curăţată de praf, dar cu aerul al naibii de îmbâcsit. Am deschis larg fereastra şi m-am întins pe pat pentru câteva minute, lăsându-mi privirea să cutreiere pe cerul înnorat, de vară târzie, dincolo de crengile unduitoare ale fagului imens care creştea atât de aproape de Lodge. De mai multe ori, în anii dinaintea adolescenţei, mă căţărasem de pe fereastră în copac şi-mi făcusem un culcuş secret printre crengile groase; sub lumina lunii dârdâisem de frică în izmene, ghemuit în acel loc tainic, închipuindu-mi întunecatele isprăvi ale făpturilor nopţii de dedesubt.

Gustarea, la amiază, a fost un ospăţ substanţial cu friptură rece de porc şi de pasăre şi ouă fierte tari, în cantităţi pe care, după doi ani trăiţi în Franţa cu raţii stricte, nu credeam să le mai văd vreodată. Bineînţeles, mâncam din proviziile lui de hrană pe mai multe zile, dar asta părea să fie lipsit de importanţă pentru Christian, care oricum doar ciugulea din mâncare.

După aceea, timp de câteva ore, am stat de vorbă, iar Christian s-a relaxat în mod vizibil, chiar dacă nu s-a referit deloc la Gulwenneth, sau la munca tatei, şi nici eu nu am adus deloc discuţia despre aceste subiecte. Eram întinşi amândoi în fotoliile incomfortabile ce aparţinuseră bunicilor noştri, înconjuraţi de amintiri îngălbenite de timp ale familiei noastre... fotografii, o zgomotoasă pendulă din lemn de trandafir, tablouri oribile din exotica Spanie, toate prinse în rame suflate cu imitaţie de aur, acum cu lemnul crăpat, şi toate atârnând greu, pe acelaşi tapet floral care acoperise zidurile sufrageriei şi cu o generaţie înaintea mea. Dar însemnau acasă, şi Christian însemna acasă, şi mirosul, şi lucrurile îngălbenite din

jurul meu, toate însemnau pentru mine acasă. La două ore de la sosire am ştiut că trebuie să rămân. Nu atât pentru că aparţineam locului - chiar dacă în mod sigur aşa simţeam - ci pur şi simplu pentru că locul îmi aparţinea, nu în sens mercantil, de proprietate, ci mai mult în felul în care casa şi pământul din jurul casei împărtăşeau o viaţă comună cu mine; eram parte cu toţii a aceleiaşi evoluţii; chiar şi în Franţa, chiar şi atât de departe precum Grecia, unde luptasem, nu fusesem separat de această evoluţie, ci doar mă îndepărtasem până ajunsesem la o extremă.

Când bătrâna pendulă greoaie, din lemn de trandafir, începu să huruie şi să ţăcăne, precedându-şi elaborata bătaie a orei cinci, Christian se ridică brusc din fotoliul său şi îşi zvârli ţigara pe jumătate fumată în şemineul gol.

— Hai să mergem în birou, spuse el.

M-am ridicat fără să zic nimic şi l-am urmat prin casă către camera mică unde lucrase tatăl nostru.

— Ţi-e frică de camera asta, nu-i aşa? mă întrebă, în timp ce deschise uşa şi intră, îndreptându-se către biroul impozant de stejar şi scoţând dintr-unul dintre seratare o carte mare, legată în piele.

În pragul biroului am ezitat, privindu-l pe Christian, aproape nefiind în stare să îmi mişc picioarele ca să mă ducă în cameră. Am recunoscut cartea pe care o ţinea în mână, agenda de însemnări a tatălui meu. Mi-am pipăit buzunarul de la spate, portofelul pe care îl ţineam acolo, şi m-am gândit la fragmentul din acea agendă care era ascuns înăuntrul pereţilor subţiri de piele. M-am întrebat dacă oare vreunul din ei, tata sau Christian, observase vreodată că lipseşte o pagină. Christian mă urmărea, ochii sclipindu-i de interes acum, mâinile tremurându-i când puse cartea pe birou.

— E mort, Steve. S-a dus din camera asta, din casă. Nu mai are de ce să-ţi mai fie frică acum.

— Oare?

Dar dintr-o dată am găsit puterea să mă mişc, şi am păşit peste prag. În momentul în care am intrat în camera neaerisită m-am simţit copleşit total, adânc tulburat de răceala locului, de atmosfera dezolantă, stătută, care impregna zidurile, covoarele şi ferestrele. Mirosea uşor a piele, aici, şi, de asemenea, a praf, doar cu o vagă urmă de lustru, ca şi cum Christian ar fi făcut un efort simbolic de a păstra curată această cameră sufocantă. Nu era o cameră ticsită, nu era o bibliotecă aşa cum poate tatăl meu şi-ar fi dorit să fie. Se aflau aici cărţi de zoologie şi botanică, de istorie şi arheologie, dar nu erau copii rare, ci doar cele mai ieftine exemplare pe care le putuse găsi la momentul respectiv. Se aflau mai multe volume broşate decât din cele cu coperţile tari şi lucrătura aleasă, în care erau legate însemnările sale, împreună cu biroul lăcuit puternic, emanau un aer de eleganţă Victoriană care contrasta cu, dealtfel, sărăcăcioasa încăpere.

Pe pereţi, între dulapurile cu cărţi, se aflau expuse în panouri cu geamuri, exemplarele culese de el, bucăţi de lemn, colecţii de frunze, crochiuri rudimentare de animale şi plante făcute în primii ani ai fascinaţiei sale faţă de pădure.

Şi aproape ascunsă printre dulapuri şi rafturi se găsea săgeata care îl lovise în urmă cu cincisprezece ani, cu penele răsucite şi inutile, coada ruptă lipită la loc, vârful de fier mâncat de rugină, dar cu toate astea încă arătând a armă mortală.

Am rămas câteva secunde cu privirea lipită de acea săgeată, retrăind agonia bătrânului şi lacrimile pe care Christian şi cu mine le vărsasem pentru el pe când îl căram din pădure, în după-amiaza aceea rece de toamnă, convinşi că va muri.

Ce repede se schimbaseră lucrurile după acest incident straniu şi niciodată pe de-a-ntregul explicat. Dacă săgeata mă lega de o zi mai de demult, când încă mai rămăsese o oarecare aparenţă de preocupare şi de dragoste în mintea tatălui meu, restul biroului nu radia decât răceală.

Parcă îi vedeam figura cenuşie, aplecat asupra biroului scriind cu furie. Îi auzeam respiraţia chinuită, boala de plămâni care până la urmă l-a băgat în mormânt; îl auzeam cum îşi ţine

răsuflarea, sunetul articulat de iritare când îşi dădea seama de prezenţa mea şi mă îndepărta cu un gest pe jumătate enervat, ca şi cum i-ar fi părut rău până şi de acea secundă de acceptare.

Cât de mult semăna Christian cu el acum, stând în picioare acolo, cu hainele tot într-o neorânduială şi tras la faţă, dar totuşi având o expresie de absolută încredere în sine, cu mâinile în buzunarele flanelului, cu umerii lăsaţi, tremurând vizibil din tot corpul.

Aşteptase liniştit cât timp mă acomodasem cu camera şi-mi lăsasem amintirile şi atmosfera să mă învăluie. Când am păşit spre birou, întors cu mintea din trecut, îmi spusese:

— Steve, ar trebui să citeşti însemnările. Or să-ţi lămurească o mulţime de lucruri şi or să te şi ajute să înţelegi cu ce mă ocup.

Am întors agenda de însemnări către mine, parcurgând scrisul de mână, lăbărţat şi neîngrijit, desluşind cuvinte şi fraze, străbătând cu privirea anii vieţii tatălui meu în doar câteva secunde. Cuvintele erau la fel de fără sens, peste tot, ca şi acelea din foaia mea furată. Citindu-le, mi-a revenit amintirea furiei şi a primejdiei, şi a fricii. Viaţa din însemnări îmi slujise drept sprijin sufletesc de-a lungul a aproape un an de război şi ajunsese să reprezinte ceva în afara propriului lor conţinut. Nu mă trăgea inima să destram această puternică legătură cu trecutul.

— Am de gând să le citesc, Chris. De la început până la sfârşit, îţi promit. Dar mai încolo, nu acum.

Am închis cartea, băgând de seamă pe când făceam asta, că mâinile îmi sunt umede şi reci şi că tremură. Nu eram încă pregătit să fiu din nou atât de aproape de tatăl meu şi Christian a observat lucrul acesta şi l-a acceptat.

• • •

Discuţia se stinse destul de devreme în acea noapte, pe măsură ce mi se scurgeau puterile şi oboseala pricinuită de lunga călătorie se făcea tot mai simţită.. Christian urcă împreună cu mine şi se opri în dreptul uşii camerei mele, privindu-mă cum dau cuvertura la o parte şi cum mă înîvârt de colo până colo, culegând fragmente şi bucăţi din viaţa mea de altădată, râzând, dând din cap şi încercând să stârnesc o ostenită nostalgie de ultim moment.

— Îţi aduci aminte cum ne făceam culcuş în fag? l-am întrebat, privind cenuşiul crengilor şi al frunzelor profilat pe cerul de seară încă luminat.

— Da, zise Christian cu un zâmbet. Da, mi-aduc aminte bine de tot.

Dar până şi tonul îmi era obosit şi Christian îşi dădu seama de asta şi spuse:

— Somn uşor bătrâne. Ne vedem mâine dimineaţă.

Dacă am dormit cât de cât, a fost doar pentru două sau trei ore după ce am pus capul pe pernă. M-am trezit brusc şi cu mintea limpede în puterea nopţii, să fi fost două sau trei dimineaţa; acum cerul era foarte întunecat şi afară vântul bătea zdravăn. Am rămas întins în pat şi mă uitam pe fereastră, minunându-mă cât de odihnit îmi simţeam corpul, cât de vioi. La parter se auzea mişcare şi am bănuit că era Christian care făcea curăţenie, mergând agitat prin casă, încercând să se obişnuiască cu ideea venirii mele.

Cearşafurile miroseau a naftalină şi a bumbac vechi; patul metalic scârţâia când mă mişcam în el, iar când stăteam liniştit, întreaga cameră pocnea şi foşnea, ca şi cum s-ar învăţa cu prezenţa unei persoane după atâţia ani. Am rămas treaz, întins în pat, pentru mult timp, dar trebuie că m-a furat somnul din nou înaintea primei gene de lumină, pentru că dintr-o dată Christian era aplecat deasupra mea, scuturându-mă uşor de umăr.

Am tresărit speriat, m-am trezit imediat şi m-am ridicat în coate, uitându-mă de jur împrejur. Răsăreau zorile.

— Ce e, Chris?

— Trebuie să plec, bătrâne. Îmi pare rău, dar trebuie.

Mi-am dat seama că purta o pelerină grea, impermeabilă şi că avea în picioare bocanci cu talpă groasă.

— Să pleci? Ce vrei să spui cu plecatul ăsta?

— Îmi pare rău, Steve. N-am ce face.

Vorbea încet, ca şi cum ar mai fi fost cineva în casă care ar fi putut fi trezit de nişte voci mai puternice. Părea mai tras la faţă ca niciodată, în lumina aceea palidă, iar ochii îi erau îngustaţi, cred că de durere sau de grijă.

— Trebuie să plec undeva pentru câteva zile. O să fie totul în regulă cu tine. Ţi-am lăsat jos o listă cu instrucţiuni, de unde să iei pâinea, ouăle, chestii de-astea. Sunt sigur c-o să fii în stare să foloseşti cartela mea până soseşte a ta. N-o să stau mult, doar câteva zile. Îţi promit eu...

Se ridică de pe vine şi ieşi pe uşă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Chris, unde te duci?

— Înăuntru, a fost tot ceea ce a spus înainte de a-l auzi tropăind greoi pe scări în jos. Am rămas nemişcat pentru câteva clipe, încercând să-mi adun gândurile, pe urmă m-am sculat, mi-am pus halatul pe mine şi m-am dus după el jos, la bucătărie. Ieşise deja din casă. Am urcat înapoi la fereastra din capul scărilor şi l-am văzut dând colţul curţii şi îndreptându-se repede către cărarea de sud. Purta o pălărie cu boruri mari şi ţinea în mână un băţ lung, negru; în spinare avea un mic rucsac, atârnându-i inconfortabil de un umăr.

— Unde înăuntru, Chris?, am spus către silueta care dispărea, eu rămânând cu privirea după el mult timp după ce îmi pierise din faţa ochilor.

— Ce e în capul ăla al tău? am întrebat intrând în dormitorul lui gol, pe când rătăceam fără odihnă prin casă; după judecata mea, Guiwenneth era, pierderea ei, plecarea ei... cât de puţine concluzii se puteau trage din cuvintele "s-a dus". Şi de-a lungul întregii seri de dinainte, cât vorbisem de una, de alta, nu adusese deloc discuţia despre fată. Mă întorsesem acasă în Anglia sperând să găsesc o tânără pereche fericită, găsisem în schimb un frate chinuit de fantomele trecutului şi ofilindu-se văzând cu ochii, trăind în umbra căminului abandonat al familiei noastre.

Până după-amiaza mă resemnasem cu ideea unei perioade de trai solitar, căci oriunde ar fi plecat Christian (şi cam bănuiam unde), lăsase clar să se înţeleagă că va fi plecat pentru ceva timp. Era o grămadă de treabă de făcut prin casă şi prin curte şi se părea că nu există o altă cale mai bună ca să îmi petrec timpul decât a începe să reclădesc individualitatea casei. Am făcut o listă de reparaţii esenţiale şi ziua următoare am mers pe jos până în cel mai apropiat oraş ca să comand ce materiale puteam, mai ales lemn şi vopsea, pe care le-am găsit în cantităţi convenabile.

Am reînoit legătura cu familia Knaresthorpe şi cu multe din familiile din împrejurimi cu care fusesem cândva prieten. Am pus capăt serviciilor bucătăresei care venea din când în când; îmi puteam purta destul de bine şi singur de grijă. Şi m-am dus la cimitir; o singură vizită scurtă, încheiată repede şi cu răceală.

Luna lui august se duse preschimbându-se în septembrie, seara simţeam clar răceala din aer, la fel şi dimineaţa devreme. Îmi plăcea perioada asta a anului, trecerea de la vară la toamnă, chiar dacă era asociată cu începerea şcolii după o lungă vacanţă, iar asta nu era o amintire de care să mă bucur. Curând m-am obişnuit să stau de unul singur în casă şi, chiar dacă făceam lungi plimbări în jurul întinselor păduri, veghind drumul şi cărarea de pe lângă calea ferată, în aşteptarea întoarcerii lui Christian, către sfârşitul primei săptămâni de stat acasă încetasem să mai fiu îngrijorat din cauza lui şi mă stabilisem confortabil într-un program zilnic de construit prin curte, de vopsit lemnăria exterioară a casei ca să reziste vicisitudinilor iernii şi de săpat în grădina mare şi neîngrijită.

S-a întâmplat în seara celei de-a unsprezecea zile de când eram acasă ca această rutină casnică să fie tulburată de o împrejurare de o asemenea ciudăţenie, încât după aceea nu am putut să dorm, tot gândindu-mă la ea.

Fusesem în oraş, la Hobbhurst, aproape toată după-amiaza, iar după o masă frugală de seară stăteam şi citeam ziarul; în jur de ora nouă, pe când începeam să mă simt în formă pentru o hoinăreala înaintede culcare, mi s-a părut că aud un câine, nu atât lătrând cât urlând. Primul meu gând a

fost că se întorsese Christian, al doilea că nu era nici un fel de câine prin împrejurimi.

Am ieşit în curte; amurgul se stinsese dar încă mai era lumină, chiar dacă pădurea de stejar se topea într-o obscuritate gri-verzuie. Am strigat după Christian, dar nu-mi răspunse nimeni. Am dat să mă întorc la ziarul meu, când un om se ivi din pădurea îndepărtată şi se îndreptă cu paşi repezi către mine, ţinând într-o lesă de piele cel mai mare dulău pe care-l văzusem vreodată.

La poarta curţii noastre se opri şi câinele începu să mârâie; îşi puse labele din faţă pe gard, ridicându-se aproape până la înălţimea stăpânului său. Dintr-o dată am devenit tensionat, concentrându-mi atenţia asupra botului căscat al fiarei, din care ieşea o respiraţie sacadată şi a ciudatului bărbat care o ţinea în lesă.

Era dificil să-ţi dai seama cum arată, căci faţa îi era vopsită în nuanţe întunecate, iar mustaţa îi cădea mult sub bărbie; părul îi acoperea într-un strat gros scalpul; purta o cămaşă de lână închisă la culoare, cu o vestă de piele pe deasupra şi pantaloni în carouri, strânşi pe picior, care îi veneau doar până sub genunchi. Când a intrat cu prudenţă pe poartă, i-am putut vedea sandalele butucănoase. Pe umăr purta un arc cioplit grosolan şi un snop de săgeţi, legate laolaltă cu o simplă curea, erau prinse de centură. La fel ca şi Christian, purta un toiag.

Ezită după ce trecu de poartă, privindu-mă. Lângă el, dulăul nu-şi găsea astâmpăr, lingându-se pe bot şi mârâind încetişor. Nu mai văzusem niciodată un câine ca acela, cu blana aspră şi închisă la culoare, cu faţa îngustă şi ascuţită de ciobănesc alsacian, dar cu trupul - după cum mi s-a părut mie - de urs; doar că avea picioare lungi şi subţiri, de animal de hăituială şi de vânătoare.

Bărbatul îmi vorbi dar, deşi cuvintele îmi sunau familiar, nu aveau nici un înţeles pentru mine. Nu ştiam ce să fac, aşa că am scuturat din cap şi am spus că nu înţeleg. Bărbatul ezită doar o clipă înainte de a repeta ceea ce zisese, de data aceasta cu o nuanţă limpede de mânie în glas. Şi începu să se îndrepte către mine, trăgând zdravăn de dulău pentru a-l împiedica să scape din lesă. Lumina se scurgea încet de pe cer iar omul, mi se părea că pe măsură ce se apropie creşte în înălţime în înserarea cenuşie. Fiara mă privea cu ochi flămânzi.

— Ce vrei? l-am întrebat, încercând să rostesc cuvintele cu o voce hotărâtă, când, de fapt, mai degrabă aş fi fugit înăuntru, în casă. Bărbatul era la zece paşi depărtare de mine.. Se opri, vorbi din nou şi de data aceasta făcu mişcări ca şi cum ar fi mâncat cu mâna în care ţinea toiagul. Atunci am înţeles. Am încuviinţat din cap cu putere.

— Aşteaptă aici, i-am spus, şi m-am întors în casă să aduc halca de friptură rece de porc ce ar fi trebuit să-mi ajungă patru zile. Nu era multă, dar părea un gest ospitalier. Am luat-o pe asta, jumătate de pâine neagră şi un ulcior cu bere şi le-am dus în curte. Străinul stătea pe vine acum, cu dulăul întins lângă el, însă fără prea multă tragere de inimă, după cum mi s-a părut mie. Atunci când am încercat să mă apropii de ei, câinele mârâi la mine cu o asemenea violenţă încât mi-a sărit inima din loc şi aproape că m-a făcut să scap mâncarea din mână. Bărbatul ţipă la animal, apoi îmi zise ceva. Am aşezat mâncarea în locul în care stăteam şi m-am dat înapoi. Înfricoşătoarea pereche se apropie şi se lăsă din nou în jos să mănânce.

Când a ridicat bucata de carne i-am văzut cicatricile de pe braţ, brăzdând de-a lungul şi de-a latul muşchii proeminenţi. L-am şi mirosit, un miros tare, rânced, de transpiraţie şi de urină, amestecat cu izul fetid de carne în descompunere. Aproape să îmi vină să vărs, dar m-am abţinut bine, privindu-l cum sfâşia carnea de porc cu dinţii, înghiţind mult şi repede. Dulăul mă urmărea.

După câteva minute bărbatul se opri din mâncat, se uită la mine şi cu privirea aţintită asupra mea, aproape provocându-mă să reacţionez, dădu restul de carne câinelui, care mârâi puternic şi îşi înfipse colţii în halcă. Dulăul mestecă, sparse în dinţi şi înfulecă

întreagă bucată de friptură de porc în mai puţin de patru minute, în timp ce străinul bău precaut - şi aparent fără prea mare plăcere - berea şi mestecă o înghiţitură mare de pâine.

Până la urmă acest bizar ospăţ luă sfârşit. Bărbatul se ridică în picioare şi cu o lovitură dădu la o parte dulăul din locul în care lingea cu zgomot pământul. Spuse un cuvânt pe care intuitiv l-am recunoscut ca fiind "îţimulţumesc". Era pe punctul de a se întoarce cu spatele când dulăul adulmecă ceva. Lăsă să-i scape un vaiet ascuţit, urmat de un lătrat răguşit, şi se smulse din strânsoarea stăpânului său, luând-o la fugă prin curte către un anume loc dintre coteţele dărăpănate ale găinilor. Aici amuşină şi scurmă până când stăpânul îl ajunse din urmă, îl înşfăcă de cureaua de piele şi îl certă, furios şi îndelung. Dulăul fioros porni împreună cu el, dând energic din labe, către negura de dincolo de curte. Ultima dată când i-am zărit alergau cu toată viteza pe la marginea codrului, îndreptându-se spre terenurile cultivate din jurul satului Grimley.

Dimineaţa, locul în care stătuseră bărbatul şi animalul *încă* mai mirosea urât. Am dat repede ocol acelei zone, îndreptându-mă spre pădure, unde am găsit locul prin care ciudaţii musafiri ieşiseră dintre copaci; era tăvălit şi călcat în picioare, am urmat cale de câţiva metri, prin umbra codrului, drumul pe unde trecuseră, înainte de a mă opri şi de a mă întoarce înapoi.

De unde Dumnezeu veniseră oare? Avusese războiul un asemenea efect asupra oamenilor din Anglia încât unii să se întoarcă la sălbăticie, folosind arcul şi săgeţile şi câinele de vânătoare pentru a supravieţui?

Doar spre amiază mi-a trecut prin minte să mă uit între coteţele de păsări, la solul atât de adânc scurmat în acel scurt moment în care fusese răcâit. Oare ce adulmecase animalul, m-am întrebat eu şi dintr-o dată un fior rece îmi strânse inima. Am plecat de acolo în fugă, nefiind dornic, pe moment, să îmi adeveresc temerile cele mai întunecate.

Nu pot să spun cum de am ştiut; intuiţia, sau poate ceva pe care subconştientul meu îl detectase în cuvintele şi în comportamentul lui Christian de acum o săptămână şi ceva, pe durata scurtei noastre întâlniri. În orice caz, târziu, în după-amiaza aceleiaşi zile m-am dus cu un hârleţ la coteţe, după câteva minute de săpat intuiţia mea s-a dovedit a fi fost corectă.

Mi-a luat o jumătate de oră de stat pe treptele intrării din spate a casei, privind ţintă în capătul celălalt al curţii la mormânt, pentru a găsi curajul să dezgrop în întregime corpul femeii. Mă simţeam ameţit, mi-era un pic rău, dar mai ales tremuram; un tremur de nestăpânit al mâlnilor şi al picioarelor, atât de puternic încât de-abia am reuşit să îmi pun o pereche de mănuşi. Dar până la urmă am îngenunchiat lângă groapă şi am scuturat restul de pământ de pe corpul fetei.

Christian o îngropase la un metru adâncime, cu faţa în jos; avea părul lung şi roşcat; trupul încă mai era îmbrăcat într-un ciudat veşmânt verde, o tunică croită simplu, prinsă în părţi cu şireturi şi care, chiar dacă acum era ridicată până aproape de talie, i-ar fi ajuns până în dreptul gambelor. Împreună cu ea era îngropat şi un toiag. I-am întors capul ţinându-mi respiraţia din cauza mirosului aproape insuportabil de putreziciune şi cu puţin efort m-am putut uita la faţa ei veştejită. Am văzut şi cum murise, căci vârful şi ciotul unei săgeţi încă se aflau înfipte într-unul din ochii ei. Să fi încercat Christian să o smulgă şi să nu fi reuşit decât să o rupă? Rămăsese îndeajuns de mult din coada săgeţii încât să observ că avea aceleaşi semne scrijelite ca şi săgeata din biroul tatălui meu.

Sărmana Guiwenneth, mă gândi eu, şi am lăsat cadavrul înapoi în locu-i de odihnă. Am tras pământul afânat la loc. Când am ajuns în casă eram acoperit de o sudoare rece şi nu încăpea îndoială că eram pe punctul de a mă îmbolnăvi rău de tot.

•••

Două zile mai târziu, când am coborât dimineaţa am găsit bucătăria plină de hainele şi lucrurile lui Christian

împrăştiate peste tot, podeaua acoperită de noroi şi de resturi de frunze, întreaga cameră mirosind neplăcut. Am urcat încet la etaj până la camera lui şi am rămas privindu-i trupul pe jumătate gol; era culcat pe burtă în pat, cu faţa întoarsă spre mine, dormind zgomotos, şi am bănuit că doarme pentru toată săptămâna. Starea în care îi era corpul, însă, mi-a dat motiv de îngrijorare. Era zgâriat şi plin de cicatrici de la gât până la glezne, şi murdar, şi mirosea extrem de urât. Părul îi era încâlcit de mizerie. Şi totuşi era ceva cu el, părea călit şi puternic, o vizibilă schimbare faţă de acel tânăr supt la faţă, cam scheletic, care mă întâmpinase cu două săptămâni înainte.

Dormi aproape toată ziua, apărând la şase seara, îmbrăcat într-o cămaşă gri largă şi în pantaloni de flanelă, găuriţi chiar deasupra genunchilor. De voie, de nevoie, se spălase pe faţă, dar încă duhnea a sudoare şi a vegetaţie, ca şi cum şi-ar fi petrecut zilele în care fusese plecat îngropat în compost.

Desen de Lucian Băbeanu

I-am dat să mănânce şi cât am stat să mă uit la el a băut o oală întreagă de ceai. Îmi arunca tot timpul căutături piezişe, priviri scurte pline de suspiciune, ca şi cum s-ar fi temut de cine ştie ce mişcare bruscă sau de vreun atac prin surpriză asupra sa. Aproape că era un alt om.

— Unde ai fost Chris? I-am întrebat eu după un timp şi nu m-am mirat deloc când răspunse:

— În codru bătrâne. Hăt departe-n codru.

Înghesui şi mai multă mâncare în gură şi mestecă zgomotos. În clipa în care înghiţi găsi timp să spună:

— Mă simt trăznet. Zgâriat şi julit în nenorociţii ăia de rugi, dar trăznet.

În codru. Hăt departe în codru. Pentru numele lui Dumnezeu, ce făcuse oare pe-acolo? Cum îl urmăream hăpăind mâncarea cu înghiţituri de lup, l-am văzut din nou pe străin, ghemuit pe vine, ca un animal, în curtea mea, mestecând carnea ca şi cum ar fi fost cine ştie ce sălbăticiune. Christian îmi aducea aminte de acel om. Plutea în jurul lui acelaşi aer de primitiv

— Cam ai al naibii nevoie de o baie, i-am spus, iar el rânjii şi scoase un sunet de afirmaţie.

— Ce-ai făcut Chris? În codru. Ai fost cu cortul?

Înghiţi cu zgomot şi bău o jumătate de cană de ceai înainte de a scutura din cap.

— Am pus cortul acolo, dar am tot căutat, mergând cât am putut de adânc. Dar încă n-am reuşit să trec dincolo... se opri şi se uită la mine cu o privire interogativă în ochi.

— Ai citit în agenda de însemnări a bătrânului?

I-am răspuns că nu. De fapt, fuse-

sem atât de surprins de plecarea lui bruscă şi atât de hotărât să pun cât de cât casa pe picioare, că uitasem de tot de însemnările tatei despre munca sa. Şi chiar cum i-am răspuns m-am şi întrebat dacă nu cumva adevărul în această privinţă era că îmi scosesem din minte pe tata, munca lui şi însemnările cât mai mult cu putinţă, ca şi cum ar fi fost nişte fantome a căror vizită mi-ar fi slăbit fermitatea hotărârii de a merge înainte.

Christian se şterse la gură cu mâna şi rămase cu privirea aţintită în farfuria goală. Deodată se mirosi şi râse.

— Pe toţi zeii, chiar că put. Mai bine mi-ai pune la încălzit nişte apă, Steve. Mă spăl chiar acum.

Dar nu m-am mişcat. În loc de asta m-am uitat lung la el, peste masa de lemn; îmi surprinse privirea şi se încruntă.

— Ce e? La ce te gândeşti?

— Am găsit-o Chris. I-am găsit corpul. Guiwenneth. Am găsit-o unde ai îngropat-o.

Nu ştiu la ce reacţie mă aşteptam de la Christian. Furie, poate, sau panică, sau o izbucnire bruscă de explicaţii bâlbâite. Speram cumva că va fi nedumerit, că poate cadavrul din curte se va dovedi a nu reprezenta rămăşiţele pământeşti ale soţiei sale şi că el nu avea nici un amestec în această înmormântare. Dar Christian avea cunoştinţă de corp. Se uită la mine cu o privire lipsită de expresie şi o tăcere grea, istovitoare, mă făcu să mă simt stânjenit.

Mi-am dat seama dintr-o dată că Christian plângea, privirea sa nedezlipindu-se de a mea, însă umedă, acum, de potopul de lacrimi ce-i brăzda jegul care îi mai rămăsese pe faţă. Şi totuşi nu scotea nici un sunet, iar faţa nu îşi schimbă deloc expresia de contemplare liniştită, aproape oarbă.

— Cine a doborât-o, Chris? I-am întrebat eu domol.Tu?

— Nu eu, zise el şi la aceste cuvinte lacrimile i se opriră şi îşi lăsă privirea în jos, pe masă.

— A fost doborâtă de un mitago. Nu am putut să fac nimic.

Mitago? Înţelesul îmi era străin, chiar dacă am recunoscut cuvântul din fragmentul rupt din jurnalul tatălui meu pe care îl purtam cu mine. L-am întrebat ce este aceea şi Chris se ridică de la masă, însă sprijinindu-se cu mâinile de ea în timp ce mă privea.

— Un mitago, repetă el. Încă se mai găsesc prin codru... acolo se află toate. Acolo am fost, căutându-le. Am încercat să o salvez, Steve. Trăia când am găsit-o şi ar fi putut să rămână în viaţă, dar am scos-o din codru... într-un fel, eu am omorât-o. Am îndepărtat-o de vârtej şi a murit repede de tot. Atunci am intrat în panică. Nu ştiam ce să fac. Am îngropat-o pentru că mi s-a părut soluţia cea mai simplă...

— Ai anunţat poliţia? Le-ai spus de moartea ei?

Christian rânji, dar fără nici o urmă de umor macabru. Era un rânjet cu înţeles, un ecou al vreunui anume secret pe care nu-l destăinuise încă; şi totuşi rânjetul nu era decât un mijloc de apărare, căci se stinse repede.

— Nu era nevoie, Steve... poliţia nu ar fi fost interesată.

M-am ridicat furios de la masă. Aveam impresia că Christian se comportase cu o înfricoşătoare iresponsabilitate.

— Familia ei, Chris... părinţii ei! Au dreptul să ştie.

Şi Christian râse.

Am simţit cum mi se urcă sângele la cap.

— Nu văd nici un motiv de râs în asta.

Îşi reveni imediat, privindu-mă aproape ruşinat.

— Ai dreptate. Îmi cer scuze. Nu înţelegi deşi e timpul să înţelegi. Steve, nu avea părinţi pentru că nu trăia cu adevărat. A fost în viaţă de o mie de ori şi n-a fost niciodată în viaţă. Dar încă sunt îndrăgostit de ea... şi o voi găsi din nou în codru; se află pe undeva pe acolo, prin'năuntru...

Să fi înnebunit? Cuvintele sale erau bolboroseala necugetată a unui dement şi totuşi ceva în ochii lui, ceva în purtarea lui, îmi spunea că nu era atât demenţă cât obsesie. Dar obsesie pentru ce?

— Trebuie să citeşti însemnările

bătrânului, Steve. Nu mai amâna deloc. Ele o să-ţi istorisească despre codru, despre ceea ce se întâmplă acolo. Vorbesc serios. Nu sunt nici nebun, nici lipsit de inimă. Sunt doar încolţit şi înainte să plec din nou aş vrea să ştii de ce şi cum şi unde mă duc. Cine ştie? Citeşte cartea. Şi pe urmă stăm de vorbă. Şi când vei şti ce a reuşit să facă scumpul nostru tată răposat, atunci mă tem că va trebui să-mi iau din nou rămas bun de la tine.

• • •

Există o însemnare în agenda tatălui meu care pare să marcheze un moment crucial în viaţa şi activitatea sa de cercetare. Este o însemnare mai lungă decât celelalte din acea perioadă şi urmează unei întreruperi de şapte luni a notelor din jurnal. Deşi însemnările sale sunt detaliate, nu se poate spune despre el că făcuse o pasiune din ţinerea unui jurnal, iar stilul variază de la notiţe telegrafice până la descrieri fluente.

(Am descoperit, de asemenea, că el însuşi rupsese multe pagini din cartea cea groasă, ascunzând astfel întru totul mica mea crimă. Christian nu remarcase niciodată că lipsea o pagină) În linii mari, se pare că folosise agenda şi orele liniştite în care nota în ea, drept o cale de conversaţie cu sine însuşi - un mijloc de limpezire a propriilor sale gânduri.

Însemnarea cu pricina e datată septembrie 1933 şi a fost scrisă la scurt timp după întâlnirea noastră cu Rămurosu. După ce am citit prima oară însemnarea, m-am întors înapoi cu gândul la acel an şi mi-am dat seama că avusesem doar nouă ani.

• • •

Wynne-Jones a sosit în zori. Ne-am plimbat împreună de-a lungul cărării de sud, controlând scurgerile de flux în căutare de semne de activitate mitago. Înapoi acasă la scurt timp după - nimeni prin preajmă, ceea ce se potrivea cu starea mea de spirit. O zi răcoroasă, uscată de toamnă. Ca şi anul trecut, imaginile Urscumugului sunt cele mai puternice când se schimbă anotimpul. Probabil că simte toamna, ofilirea vegetaţiei. Se apropie şi codrul de stejar îi şopteşte. Trebuie că e aproape de geneză. Wynne-Jones consideră că e nevoie de o nouă perioadă de izolare şi asta trebuie făcut. Jennifer deja îngrijorată şi înnebunită de absenţele mele. Mă simt neajutorat - n-am cum să vorbesc cu ea. Trebuie să fac ceea ce e de făcut.

Ieri băieţii l-au zărit pe Rămurosu.

Îl credeam resorbit - în mod clar rezonanţa e mai puternică decât crezusem noi. Pare să frecventeze marginea codrului, ceea ce e de aşteptat. L-am văzut pe cărare de mai multe ori, dar de vreun an de zile nu. Persistenţa mă îngrijorează. Amândoi băieţii în mod clar tulburaţi de apariţie; Christian mai puţin emoţional. Bănuiesc că nu a însemnat mare lucru pentru el, un braconier poate, sau vreun localnic luând-o pe scurtătură spre Grimley. Wynnie-Jones propune să mergem înapoi în pădure şi să-l chemăm pe Rămurosu în adânc, poate în luminişul de pe coama dealului unde ar putea să rămână în puternicul vârtej de stejari şi până la urmă să se stingă. Dar eu ştiu că pătrunderea în adâncul codrului va necesita mai mult decât o absenţă de o săptămână, şi sărmana Jennifer deja adânc de primată de comportamentul meu. Nu pot să-i explic, cu toate că tare aş vrea. Nu doresc copiii implicaţi în asta, mă îngrijorează că până acum au văzut de două ori un mitago. Am inventat creaturi magice ale pădurii - poveşti pentru ei. Sper că vor asocia ceea ce văd cu roadele propriei lor imaginaţii. Dar trebuie să fiu atent. Până când se rezolvă totul, până când mitagoul Urscumug se formează, nu trebuie să las pe nimeni în afară de Wynne-Jones să afle ce am descoperit. Esenţială deplinătatea reînvierii. Urscumugul este cel mai puternic deoarece el este cel de început. Ştiu sigur că pădurea de stejar îl va cuprinde, dar altora s-ar putea să le fie frică de puterea pe care în mod sigur vor fi în stare să o simtă şi să îi pună capăt de tot. Mi-e groază să mă gândesc ce s-ar putea întâmpla dacă aceste păduri ar fi distruse, şi totuşi ele

nu pot supravieţui la nesfârşit.

Antrenamentul de astăzi cu Wynne-Jones: testul formal 26: iii, hipnoză superficială, mediu de lumină verde. Pe măsură ce puntea frontală a atins şaizeci de volţi, în ciuda durerii fluxul care îmi traversa ţeasta a fost cel mai puternic din toate câte am cunoscut vreodată. Sunt perfect convins acum că fiecare jumătate de creier funcţionează pe o cale uşor diferită şi că acel potenţial mental ascuns se află localizat în partea dreaptă. A fost pierdut de atâta timp. Puntea Wynne-Jones permite o comuniune superficială între câmpurile din jurul fiecărei emisfere, iar zona pre-mitagoului este în consecinţă sensibilizată. Dacă ar exista vreo cale oarecare de explorare a creierului viu, ca să descopăr exact unde se află amplasată această misterioasă prezenţă.

Formele mitagourilor mi se adună laolaltă în vederea periferică, neîncetat. De ce niciodată în câmpul vizual principal? Aceste imagini ireale sunt simple reflecţii, la urma urmei. Silueta lui Hood era în mod subtil diferită: mai mult maro decât verde, cu faţa mai puţin prietenoasă, mai chinuită, mai suptă. Asta în mod sigur datorită faptului că imaginile mai vechi (chiar şi mitagoul Hood care de fapt s-a şi format în codru, acum doi ani) erau afectate de propriile-mi imagini, neclare, din copilărie, despre codrul cel verde şi despre vesela ceată de haiduci. Dar cum evocarea pre-mitagoului este mai puternică, ajunge până la forma fundamentală, fără interferenţă. Forma Arthur era, de asemenea, mai reală şi am zărit diferite forme aparţinând ţinuturilor mlăştinoase din ultima parte a primului mileniu A.D.Wynne-Jones s-ar fi bucurat să cercetez aceşti eroi populari necunoscuţi, al căror nume nu era pomenit pe nicăieri, dar sunt nerăbdător să găsesc imaginea primară.

Urscumugul mi s-a format în minte în cea mai clară formă în care l-am văzut vreodată. Înfăţişarea lui te duce cu gândul la Rămurosu, dar este cu mult mai străvechi şi mai mare. Se împodobeşte cu lemne şi frunze, pe deasupra pieilor de animale. Faţa pare să-i fie unsă cu lut alb, formând o mască peste trăsăturile exagerate de dedesubt; dar este greu să îl vezi clar la faţă. O mască peste o mască? Părul lui e o grămadă de vârfuri băţoase şi ţepoase; crengi strâmbe de gherghin i se ridică din părul încâlcit, dându-i o înfăţişare cu totul bizară. Cred că poartă o lance, cu o lamă mare de piatră... o armă cu înfăţişare ameninţătoare, dar, repet, greu de văzut, totdeauna un pic în afara câmpului vizual focalizat. Este atât de veche această imagine primară, încât este pe cale de a se şterge din mintea umană şi, în orice caz, este atinsă de confuzie, de impunerea unor interpretări culturale mai târzii asupra înfăţişării sale... în mod particular un iz de epocă a bronzului, mai ales în ceea ce priveşte braţele (v. brăţările metalice răsucite specifice acestei perioade). Bănuiesc că legenda despre Urscumug a fost îndeajuns de puternică încât să străbată întregul neditic şi să ajungă până al doilea mileniu B.C., sau poate chiar mai târziu. Wynne-Jones crede că Urscumug poate să preceadă chiar şi neoliticul.

Esenţial, acum, să petrec timp în pădure să-i permit vârtejului să interacţioneze şi să formeze mitagoul. Am de gând să plec de acasă în cursul săptămâNii viitoare.

•••

Fără să comentez pasajul ciudat şi încurcat pe care îl citisem, am dat paginile jurnalului şi am citit din însemnări pe sărite. Îmi aminteam limpede toamna aceea a anului 1933, perioada când tata şi-a umplut un rucsac mare şi a pornit să cutreiere codri, îndepărtându-se repede de ţipetele isterice ale mamei mele, avându-l alături pe foarte micul său prieten naturalist (un bărbat cu chip morocănos care nu suferea pe nimeni prin preajmă decât pe tatăl meu şi careă părea să nu se simtă în largul lui în casă, atunci când venea în vizită). Mama nu a vorbit deloc tot restul zilei, şi n-a făcut altceva decât să stea în dormitorul ei şi să plângă din când în când. Christian şi cu mine eram atât de disperaţi din cauza purtării ei încât târziu în după-amiaza aceea am pătruns în codrul de stejar cât

de adânc am avut îndrăzneala, strigându-l pe tata, ca până la urmă să ni se facă frică de tăcerea sumbră şi de sunetele puternice, neaşteptate care o tulburau. S-a întors după mai multe săptămâni, murdar, cu părul încâlcit şi puţind ca un vagabond. Însemnarea din agenda sa, câteva zile mai târziu, este o scurtă şi amară relatare a eşecului. Nu se petrecuse nimic. Un singur paragraf cam incoerent mi-a atras atenţia.

Desen de Radu Gavrilescu

•••

Procesul mitogenetic este nu numai complex ci se şi desfăşoară cu greutate. Mintea nu îmi este calmă şi, precum mi-a xeplicat Wynne-Jones, se pare că judecata mea umană, grijile mele formează o adevărată barieră între cele două fluxuri de energie mito-poetică din cortexul meu - *forma* din creierul drept şi *realitatea* din cel stâng. Zona premitago nu este suficient îmbogăţită de către propria-mi forţă vitală pentru a interacţiona în vârtejul de stejar. De asemenea mă tem că dispariţia naturală a atâtor forme de viaţă din pădure afectează interfaţa. Mistreţii sunt acolo, sunt sigur de asta. Dar probabil că numărul de exemplare e hotărâtor. Îl estimez la cel mult patruzeci, deplasându-se în interiorul vârtejului mărginit de porţiunile de pădure de frasin ce pătrund în cercul de stejar. Nu se găsesc nici căprioare, nici lupi, chiar dacă cel mai important animal, iepurele, populează din abundenţă marginea codrului. Dar poate că absenţa atâtor vieţuitoare din cele care trăiau odinioară aici a dat peste cap echilibrul formulei. Şi totuşi, de-a lungul existenţei de început ai acestor codri viaţa s-a tot schimbat. Către secolul al treisprezecelea se găseau multe forme de viaţă botanică străine de matricea de linii ley (*), în locuri în care mitagourile încă se mai formau. Forma oamenilor mitici se schimbă, se adaptează, şi formele mai târzii sunt cele care se generează cel mai uşor. Hood a apărut din nou - ca toate duhurile codrului, e o adevărată pacoste, şi de mai multe ori a pătruns în zona de creastă din jurul poienii de pe coama dealului. A tras în mine, şi asta începe să devină un motiv de adâncă îngrijorare! Dar nu pot să îmbogăţesc suficient vârtejul de stejar cu premitagoul lui Urscumug. Care e motivul? Probabil că amintirea este prea ştearsă acum, prea adânc îngropată în tăcutele zone ale creierului pentru a mai atinge copacii.

•••

Christian mă văzu încruntându-mă pe măsură ce parcurgeam acest

(*) ley (engl.) — teren acoperit în mod provizoriu de iarbă; v. şi nota de la sfârşitul nuvelei.

talmeş-balmeş de cuvinte şi de imagini. Hood? Robin Hood? Şi cineva - acest Hood - trăgând în tatăl meu în pădure? Mi-am aruncat privirea prin birou şi am văzut săgeata cu vârf de fier în lunga şi îngusta sa cutie de sticlă, pusă deasupra vitrinei cu fluturi de pădure. Christian dădea acum paginile agendei de însemnări, după ce îşi petrecu o bună bucată de timp, aproape o oră, urmărindu-mă în tăcere cum citeam. Stătea aplecat deasupra biroului; eu eram în fotoliul tatei.

— Ce-i cu toate astea, Chris? Sună de parcă ar fi încercat de fapt să creeze imitaţii după eroii din cărţile de poveşti.

— Nu imitaţii, Steve. Exemplare adevărate. Uite aici. Ultima bucăţică pe care o ai pentru moment de citit, şi pe urmă îţi explic totul în termeni profani.

Era o însemnare mai de pe la început, fără data anului, doar ziua şi luna, cu toate că era în mod clar dintr-unul din anii de dinaintea relatării din 1933.

•••

Aceste vremuri deosebite eu le denumesc "interferenţe culturale"; ele formează zone, mărginite în spaţiu, bineînţeles, de către limitele ţării, dar mărginite de asemenea şi în timp, câţiva ani, în jur de un deceniu, când cele două culturi - cea a poporului cotropit şi a cotropitorului - sunt într-o stare de extremă suferinţă. Mitagourile provin din puterea urii, şi a fricii, şi se formează în ţinuturile împădurite de unde ele pot ori să iasă - precum forma Arthur, sau Artorius, omul cu înfăţişarea de urs şi cu a sa calitate de conducător carismatic - ori să rămână în elementul lor natural, întemeind un focar ascuns de speranţă - forma Robin Hood, probabil Străjerul, şi bineînţeles forma-erou căreia îi spun Rămurosu, hărţuindu-i pe romani în atâtea locuri din ţară. Îmi închipui că sentimentele combinate ale celor două rase sunt cele ce scot la lumină mitagoul, dar acesta este în mod clar de partea acelei culturi ale cărei rădăcini sunt de mai mult timp stabilite în ceea ce consider că ar putea fi un soi de *matrice de linii ley*; astfel, Arthur se formează şi îi ajută pe britoni împotriva saxonilor, dar mai târziu Hood e creat pentru a-i ajuta pe saxoni împotriva cotropitorului normand.

•••

M-am smuls din lectura cărţii, scuturând din cap. Exprimările te zăpăceau, erau năucitoare. Christian zâmbi ironic în timp ce luă agenda şi o cântări în mână.

— Ani întregi ai vieţii lui, Steve, dar grija sa de a ţine un jurnal amănunţit nu a fost într-atât de mare pe cât ar fi putut să fie. Nu nota nimic timp de ani de zile, apoi scria în fiecare zi timp de o lună.

— Am nevoie de ceva de băut. Şi câteva lămuriri.

Am păşit afară din birou, Christian ducând agenda. Când am trecut pe lângă săgeata înrămată m-am uitat îndeaproape la ea.

— Şi zice că adevăratul Robin Hood, cel real, a tras cu asta în el? Şi că a omorât-o şi pe Guiwenneth?

— Depinde, spuse Christian gânditor, de ceea ce înţelegi tu prin real. Hood a apărut în pădurea asta de stejar, şi poate că încă se mai află acolo. Eu cred că da. După cum ai observat în mod clar, acum patru luni se afla, când a doborât-o cu arcul pe Guiwenneth. Dar au fost mulţi Robin Hood, şi toţi erau la fel de reali sau de ireali ca şi ceilalţi, creaţi de către ţăranii saxoni de-a lungul perioadei de asuprire de către cotropitorul normand.

— Nu înţeleg deloc cum vine asta, Chris, dar ce e aia o "matrice de linii ley"? Ce e ăla un "vârtej de stejari"? Au oare vreun înţeles?

Pe măsură ce ne beam cu înghiţituri mici whiskyul cu apă în salon, privind cum se lasă amurgul, curtea de dincolo de fereastră transformându-se într-un amestec de forme gri nedesluşite, Christian îmi povesti cum un bărbat numit Alfred Watkins (*) îl vizitase pe tatăl nostru cu diferite prilejuri şi îi arătase pe o hartă a ţării cum linii drepte uneau locuri înzestrate cu putere spirituală sau din vremuri străvechi - tumulturi,

(*) v. nota de la sfârşitul nuvelei.

pietre şi biserici ţinând de trei culturi diferite. Aceste linii el le numea linii ley, şi credea că existau ca o formă de energie terestră care circulă pe sub pământ, dar care încercase să măsoare energia din solul de dedesubtul pădurii, dar fără succes.

Şi totuşi măsurase *ceva* în lăuntrurile codrului de stejar - o energie aflată în legătură cu întreaga viaţă ce pulsa acolo. Descoperise un vârtej în formă de spirală în jurul fiecărui copac, un soi de aură, şi aceste spirale mărgineau nu numai copaci, ci şi întregi pâlcuri de copaci, şi poieni. De-a lungul anilor a întocmit harta pădurii. Christian scoase la iveală această hartă a ţinutului împăturit, şi m-am uitat din nou la ea, dar dintr-o altă perspectivă, începând să înţeleg semnele făcute pe ea de către omul care îşi petrecuse atât de mult timp în teritoriile înfăţişate acolo. Se aflau însemnate cercuri în interiorul altor cercuri tăiate sau ocolite de către linii drepte, dintre care unele erau în legătură cu cele două cărări cărora noi le spuneam cărarea de sud şi cea adâncă. Literele CD din mijlocul întinselor pogoane de pădure se refereau clar la poiana din "coama dealului" care se afla acolo, un luminiş pe care nici Christian, nici eu nu fusesem vreodată în stare să-l găsim. Erau zone marcate drept "spirala de stejar", "zona de frasin uscat" şi "traversa oscilantă".

— Bătrânul credea că orice formă de viaţă este înconjurată de o aură energetică - pe un anume fel de lumină, poţi vedea aura umană drept o slabă licărire. În aceşti codri străvechi, codri *de pe vremea începuturilor*, aurele reunite formează ceva mult mai puternic; un soi de câmp creativ care poate interacţiona cu subconştientul nostru. Şi în acest subconştient purtăm noi ceea ce el denumeşte pre-mitagoul - adică *mit mitago*, imaginea formei idealizate a unei creaturi mitice. Aceasta dobândeşte realitate într-un mediu natural, capătă făptură, carne, sânge, veşminte, şi - după cum ai văzut - arme.

Forma mitului idealizat, personajul eroic, se schimbă odată cu schimbările culturale, preluând indentitatea şi tehnologia vremurilor respective. Când o cultură o cotropeşte pe alta - potrivit teoriei lui tata - eroii îşi fac apariţia, şi nu doar într-un singur loc! Istoricii şi culegătorii de legende discută aprins pe problema unde au trăit şi au luptat *cu adevărat* Arthur al Britonilor, şi Robin Hood, şi nu îşi dau seama că ei au trăit în *multe* locuri. Şi un alt lucru important de amintit este că atunci când pre-mitagoul se formează, el se formează în rândul *întregii* populaţii... şi când nu mai este nevoie de el, rămâne în subconştientul nostru colectiv, şi este transmis de-a lungul generaţiilor.

— Iar formele schimbătoare ale mitagoului, am zis eu, ca să văd dacă înţelesesem ceva din lectura sumară a însemnărilor tatei, sunt bazate pe un arhetip, pe o arhaică imagine primară pe care tata a denumit-o Urscumugul, şi din care se trag toate celelalte forme mai recente. Şi a încercat să trezească la viaţă Urscumugul din propriul său subconştient...

— Şi nu a reuşit s-o facă, spuse Christian, cu toate că nu din cauza lipsei de străduinţă. Efortul l-a omorât. L-a slăbit atât de mult încât corpul lui n-a mai putut să ţină pasul. Dar se pare că în mod cert a creat câteva din adaptările mai recente ale lui Urscumug.

Erau atât de multe întrebări, atât de multe domenii care se cereau a fi clarificate. Una mai presus de toate:

— Dar acum o mie de ani, dacă am înţeles eu corect însemnările, exista o *nevoie* de erou întinsă în toată ţara, de personaj legendar, acţionând de partea Dreptăţii. Cum poate un om să capete o trăire sufletească atât de intensă? Cum a reuşit *să alimenteze* interacţiunea? În mod sigur nu de pe urma simplă suferinţe de familie pe care o pricinuia printre noi, şi în propriul său cap. După cum spunea, aceasta crea o minte neliniştită, care nu putea să funcţioneze cum trebuie.

— Dacă exista oare vreun răspuns, zise calm Christian, acesta este de găsit în ţinutul împădurit, poate în poiana de pe coama dealului. Bătrânul scria în însemnările lui despre nevoia unei perioade de existenţă solitară, o perioadă de meditaţie. Se face un an,

acum, de când îi urmez în mod direct exemplul. A inventat un soi de punte electrică ce se pare că reuşeşte *să contopească* elemente din fiecare jumătate a creierului. Am folosit foarte mult instalaţia lui, cu sau fără el. Dar deja descopăr imagini - pre-mitagourile - formându-mi-se în vederea periferică *fără* programul complicat pe care îl folosea. El a fost pionierul; propria sa interacţiune cu codrul a făcut să le fie mai uşor celor care vin după. A realizat un oarecare succes; eu am de gând ca până la urmă să duc la bun sfârşit munca lui. Voi trezi la viaţă Urscumugul, acest erou al primilor oameni.

— În ce scop, Chris? I-am întrebat eu liniştit, şi zău că nu vedeam nici un motiv să umbli astfel la străvechile forţe care sălăşluiau atât în ţinutul împădurit, cât şi în spiritul uman. Christian era în mod clar obsedat de ideea trezirii la viaţă a acestor forme moarte, a încheierii unui lucru pe care îl începuse bătrânul. Dar în lectura agendei sale de însemnări, şi în discuţia mea cu Christian,nu auzisem un singur cuvânt care să explice de ce o asemenea stare bizară a anturii ar fi atât de importantă pentru cei care o cercetează.

Christian avea un răspuns. Dar în timp ce îmi explica, vocea îi suna fals, semnul nesiguranţei sale, stigmatul lipsei lui de convingere în adevărul a ceea ce spunea.

— Cum, ca să cercetezi vremurile cele mai de început putem afla atât de multe despre cum era, şi despre cum se spera să fie. Aspiraţiile, închpuirile, identitatea culturală a unor vremuri atât de îndepărtate ca până şi monumentele ei de piatră ne sunt de neînţeles. Ca să află. Ca să comunicăm prin intermediul acestor imagini durabile ale trecutului nostru, care se află închise în fiecare şi în toţi dintre noi.

Se opri din vorbă, şi se lăsă o tăcere scurtă, foarte scurtă, întreruptă doar de sunetul greoi, ritmat al pendulei. I-am spus:

— Nu sunt convins, Chris.

Pentru o clipă am crezut că va ţipa la mine de mânie: sângele i se urcă în obraji, întregul corp i se încordă, furios pe calma mea respingere a scenariului său. Dar focul se stinse şi încruntă din sprâncene, uitându-se aproape neajutorat la mine.

— Ce înseamnă asta?

— Cuvinte care sună frumos; fără convingere însă.

După o secundă păru să recunoască un oarecare adevăr în ceea ce spusesem.

— Poate că s-a dus convingerea mea, atunci, îngropată sub... sub celălalt lucru. Guiwenneth. Acum ea a devenit principalul meu motiv ca să mă duc înapoi.

Mi-am adus aminte de cuvintele sale dure de acum câtva timp, despre cum că ea nu avea viaţă şi totuşi avea o mie de vieţi. Imediat am înţeles, şi am rămas uimit de cum s-a făcut că un lucru atât de evident se încăpăţânase atât de tare să îmi scape până acum.

— Era şi ea tot un mitago, am zis eu. Acum înţeleg.

— Era mitagoul lui tata, o fată din vremurile romane, o manifestare a Zeiţei Pământului, tânăra prinţesă războinică ce poate uni triburile. Nu reuşesc să găsesc nici o legendă păstrată despre ea, dar este în legătură cu tradiţia orală, cu tradiţia celtică de a păstra tăcerea asupra unui nume. A fost o femeie puternică, şi a condus - în toate apariţiile ei - o rezistenţă puternică împotriva romanilor...

— Precum regina Boadicea.

— Înainte şi după acea revoltă. Legendele despre Guiwenneth au inspirat multe triburi să întreprindă acţiuni ofensive împotriva năvălitorilor.

Pentru o clipă, privirea i se tulbură.

— Şi apoi s-a format în codrul ăsta, şi am găsit-o şi am ajuns s-o iubesc. Nu era violentă, poate pentru că bătrânul nu putea să-şi închipuie o femeie ca fiind violentă. Îmi impusese o anumită structură, dezarmând-o, lăsând-o complet neajutorată în pădure.

— De cât timp o cunoşteai? I-am întrebat, şi dădu din umeri.

— Nu pot să spun, Steve. Cât timp am fost plecat?

— Doisprezece zile, sau cam aşa ceva.

— Atât de mult? Părea surprins. Am crezut că nu mai mult de trei. Înseamnă

că poate o cunosc de mai multe luni, atunci, dar parcă timpul nici nu s-a scurs. Am trăit în pădure cu ea, încercând să-i pricep limba, încercând s-o fac să o înveţe pe a mea, vorbind prin semne şi totuşi fiind totdeauna în stare să discutăm chestiuni destul de profunde. Dar bătrânul s-a ţinut după noi drept până în inima codrului, până la capăt de tot. Nu s-ar fi lăsat - ea era fata *lui*, şi îi căzuse cu tronc la fel de tare ca şi mie. L-am găsit, într-o zi, stors de puteri şi îngrozit, pe jumătate îngropat în frunze la marginea pădurii. L-am dus acasă şi n-a trecut o lună şi a şi murit. Asta vrioam să spun atunci când spuneam că avusese un motiv să mă atace. I-am luat-o pe Guiwenneth.

— Şi apoi ţi-a fost luată şi ţie. Doborâtă de o săgeată.

— Da, câteva luni mai târziu. Devenisem un pic prea fericit, un pic prea mulţumit. Ţi-am scris pentru că trebuia să povestesc *cuiva* despre ea... în mod clar asta a mâniat destinul. Două zile mai târziu am găsit-o într-o poiană, pe moarte. Poate că ar fi trăit dacă aş fi putut să-i dau vreun ajutor în pădure şi s-o las acolo. În schimb, am cărat-o afară din codru, şi a murit.

Se uită ţintă la mine şi expresia de tristeţe i se înăspri, preschimbându-se într-una de hotărâre.

— Dar când mă întorc în codru, imaginea ei mitică din propriul meu subconştient are o şansă să se formeze... s-ar putea să fie un pic mai dură decât versiunea lui tata, dat pot s-o găsesc din nou, Steve, dacă mă uit cu atenţie, dacă pot să găsesc acea energie despre care întrebai tu, dacă pot să ajung în partea cea mai adâncă a codrului, la vârtejul acela central...

M-am uitat din nou pe hartă, la câmpul spiralat din jurul poienii de pe coama dealului.

— Care-i problema? Nu poţi să-l găseşti?

— E bine apărat. Ajung aproape de el, dar nu pot niciodată să trec dincolo de câmpul care se află la vreo două sute de metri în jurul lui. Mă trezesc mergând în cercuri complicate, chiar dacă sunt convins că am mers drept. Nu pot să intru, şi indiferent ce se află acolo, înăuntru, nu poate să iasă. Toate mitagourile sunt legate de zonele lor de geneză, cu toate că Rămurosu, şi Guiwenneth de asemenea, puteau să ajungă chiar până în buza pădurii, la marginea eleşteului.

Dar aceasta nu era adevărat! Dar tremurasem o noapte întreagă ca să dovedesc asta. Am spus:

— Unul din mitagouri a ieşit din codru... un bărbat înalt împreună cu cel mai groaznic dulău care a existat vreodată. A intrat în curte şi a mâncat o pulpă de porc.

Christian părea iumit.

— Un mitago? Eşti sigur?

— De fapt, nu. Până acum n-aveam nici un fel de idee despre ce-ar putea să fie. Dar puţea, era murdar, trăise în mod evident în codru timp de luni de zile, vorbea o limbă ciudată, purta un arc şi săgeţi...

— Şi alerga împreună cu un câine de vânătoare. Da, de bună seamă. E o imagine din epoca târzie a bronzului, epoca de început a fierului, foarte larg răspândită. Irlandezii şi l-au însuşit drept Cuchulainn, au făcut din el un mare erou, dar el este una dintre cele mai puternice imagini mitice, care poate fi recunoscută în toată Europa.

În acel moment Christian încruntă din sprâncene.

— Nu neţeleg... l-am văzut acum un an, şi l-am avitat, dar se stingea repede, descompunându-se... aşa li se întâmplă după un timp. Ceva trebuie să fi eliminat mitagoul, să-i fi dat putere...

— *Cineva*, Chris.

— Dar cine?

Şi atunci îi trecu prin minte, şi ochii i se măriră uşor.

— Dumnezeule. Eu. Din propria-mi minte. I-au trebuit bătrânului ani de zile, şi credeam că mie îmi va lua cu mult mai mult, mult mai multe luni prin codri, mult mai multă izolare. Dar a şi început, propria mea interacţiune cu vârtejul...

Devenise palid de tot, şi se îndreptă spre locul unde toiagul îi era sprijinit de perete, îl ridică şi îl cumpăni în mâini. Se uită ţintă la el, atinse semnele făcute în coaja lui.

— Ştii ce înseamnă asta, spuse el liniştit, şi înainte de a îi putea răspunde,

continuă:

— Ea se va forma. Se va întoarce, Guiwenneth a mea. S-ar putea să se fi şi întors deja.

— Nu pleca aşa, val-vârtej, din nou, Christian. Mai aşteaptă un timp; odihneşte-te.

Îşi rezemă din nou toiagul de perete.

— Nu îndrăznesc. Dacă de pe acum s-a format, e în primejdie. Trebuie să mă întorc.

Se uită la mine şi îmi zâmbi strâmb, ca şi cum şi-ar fi cerut iertare.

— Îmi pare rău, fratele meu. Nu prea ai parte de o primire călduroasă acasă.

Şi uite aşa de repede, după cea mai scurtă dintre toate revederile posibile, îl pierdusem din nou pe Christian. Nu avea chef de vorbă, prea înnebunit de gândul că Guiwenneth era singură şi prinsă în capcană în pădure pentru a îmi mai da posibilitatea să înţeleg mare lucru din planurile sale, din speranţele şi temerile sale în privinţa vreunui deznodământ la imposibila lor poveste de dragoste.

Cât timp şi-a strâns laolaltă proviziile am colindat prin bucătărie şi prin restul casei. M-a asigurat de nenumărate ori că nu va lipsi mai mult de o săptămână, poate două. Dacă ea se află în codru, o vă găsi în acest răstimp; dacă nu, atunci se va întoarce şi va aştepta câtva timp înainte să plece înapoi către zonele adânci ale pădurii şi să încerce să-i dea formă mitagoului ei. Într-un an, spuse el, multe dintre mitagourile mai ostile vor pieri în non-existenţă, şi ea va fi mai în siguranţă. Gândurile îi erau confuze, planul său că o va întări spre a-i permite aceeaşi libertate ca şi a bărbatului cu dulăul nu părea a fi rezonabil, dacă era să te iei după însemnările tatălui nostru; dar Christian era un bărbat decis. Dacă un mitago putea să scape, atunci la fel putea şi cel pe care el îl iubea.

O idee care i-a plăcut a fost să merg cu el până în poiana în care făcusem tabăra când eram copii şi să întind un cort acolo. Acesta ar putea fi un loc regulat de întâlnire pentru noi, spuse el, şi i-ar menţine simţul timpului pe făgaşul cel bun. Şi dacă mi-aş petrece timpul în pădure m-aş putea întâlni cu alte mitagouri şi aş putea să-i dau informaţii despre starea lor. Poiana la cre se gândea era la marginea codrului, şi era întru totul lipsită de pericole.

Când m-am arătat îngrijorat de faptul că propria-mi minte va începe să producă mitagouri, m-a asigurat că va fi nevoie de luni de zile pentru ca prima activitate pre-mitago să îşi facă apariţia drept o prezenţă fantomatică la marginea vederii. La fel de direct a fost şi când îmi spuse că, dacă rămân pentru prea mult timp prin preajmă, cu siguranţă voi începe să intru în legătură cu ţinutul împădurit, a cărui aură - considera el - se întinsese şi mai mult către casă în ultimii câţiva ani.

Târziu în dimineaţa următoare, am pornit de-a lungul cărării de sud. Un soare de un galben spălăcit atârna sus, deasupra pădurii. Era o zi rece şi senină, cu aerul plin de mirosul de fum, adus de vânt de la ferma îndepărtată unde erau arse resturile de paie din recolta verii. Am mers în tăcere până când am ajuns în dreptul iazului morii; credeam că Christian va intra pe aici în codru de stejar, dar el hotărâse în chip înţelept că nu; şi nu atât din cauza straniilor mişcări pe care le văzusem acolo când eram copii, ci din cauza condiţiilor mlăştinoase. În schimb, am continuat să mergem până când codrul ce mărginea cărarea se rări. Aici Christian se abătu de la potecă.

L-am urmat înăuntru, căutând calea cea mai uşoară prin încâlceala de ferigi şi de urzici, bucurându-mă de nemişcarea tăcută, grea. Copacii erau mici aici la margine, dar după nici o sută de metri începură să-şi arate adevărata lor vârstă, mari trunchiuri noduroase de stejar, scorburoase şi pe jumătate uscate, ridicându-se răsucite din pământ, aproape gemând sub greutatea propriilor crengi. Solul urca uşor, şi lăstărişul încâlcit era întrerupt de colţi de calcar gri, pătaţi de timp şi acoperiţi de lecheni; am trecut dincolo de coamă şi pământul se prăvăli într-o pantă abruptă, iar codrul suferi o subtilă schimbare; părea cumva mai întunecat, mai viu, şi am băgat de seamă că sunetul gălăgios al păsărilor ce poate fi auzit

în luna septembrie la marginea pădurii fusese înlocuit aici, de un cântec mai rar, plin de jale.

Christian îşi tăia drum prin desişurile de rugi de mure, şi după el veneam şi eu, târându-mi obosit picioarele, şi curând am ajuns în poiana cea întinsă unde, cu ani în urmă, ne făcusem tabăra. Un stejar deosebit de mare domina împrejurimile, şi am râs amândoi când am dat de urma iniţialelor şterse pe care le sculptasem cândva acolo. În crengile lui ne făcusem turn de control, dar nu văzusem mare lucru din acel punct dominant înconjurat de frunze.

— Ei, cum arăt? întrebă Christian, ridicându-şi lateral braţele, şi am surâs cuprinzându-i cu privirea silueta înfăşurată în pelerină, toiagul cu inscripţii runice arătând mai puţin ciudat acum, mai funcţional.

— Semeni cu ceva. Nu-mi dau seama chiar cu ce.

Aruncă o privire în jurul luminişului.

— O să fac tot posibilul să mă întorc aici cât pot de repede. Dacă ceva nu merge cum trebuie, o să încerc să-ţi las un mesaj dacă nu te găsesc, vreun semn să-ţi dau de ştire...

— Totul o să meargă cum trebuie, i-am spus eu cu un zâmbet. Era clar că nu vroia să-l însoţesc dincolo de această poiană, şi asta îmi convenea. M-a trecut un fior, o furnicătură ciudată, un simţământ că sunt urmărit. Christian îmi observă stinghereala şi recunoscu faptul că simţise şi el acelaşi lucru, prezenţa codrului, răsuflarea uşoară a copacilor.

Ne-am dat mâinile, apoi ne-am îmbrăţişat cu stângăcie, şi atunci se întoarse pe călcâie şi păşi în negură. L-am privit cum se duce, pe urmă l-am ascultat, şi doar când se stinse orice sunet m-am apucat să ridic micul cort.

Cea mai mare parte a lui septembrie vremea a rămas rece şi uscată, genul de lună mohorâtă care mi-a permis să mă las dus de valul zilelor, adoptând un regim de viaţă foarte puţin pretenţios. Am lucrat la casă, am mai citit ceva din agenda de însemnări a tatei (dar m-am plictisit repede de imaginile şi de cugetările care se repetau) şi am mers, cu o frecvenţă din ce în ce mai mică, în ţinutul împădurit şi am stat în apropierea cortului, sau în el, trăgând cu urechea după Christian, blestemând musculiţele de care era plin locul şi urmărind cu atenţie orice urmă de mişcare.

Odată cu octombrie a venit şi ploaia, şi brusca, surprinzătoarea conştientizare a faptului că Christian era plecat de aproape o lună. Timpul se scurgea, şi în loc să fi fost îngrijorat de soarta lui, Mă mulţumeam să-mi spun că ştie el ce face şi că se va întoarce când va fi întru totul gata. Dar lipsea de săptămâni de zile fără să fi dat nici cel mai mic semn de viaţă. În mod sigur ar fi putut să se întoarcă o dată în poiană, şi să lase o urmă a trecerii sale.

Acum am început să fiu mai îngrijorat de soarta lui decât poate era motivul. Imediat ce se opri ploaia m-am întors în pădure, înaintând cu greu, şi am aşteptat tot restul zilei sub prelata mizerabilă, prin care se scurgea apa. Am văzut iepuri, şi o bufniţă de pădure, şi am auzit mişcări îndepărtate, dar strigătele mele de "Christian? Tu eşti?" nu au primit răspuns.

Se făcu mai frig. Mi-am petrecut mai mult timp în cort, făcându-mi un sac de dormit din nişte pături şi din nişte mantale de ploaie zdrenţuite pe care le-am găsit în beciul de la Oak Lodge. Am cusut despicăturile cortului şi l-am umplut cu mâncare şi cu bere, şi cu lemne uscate pentru foc. Către mijlocul lui octombrie am băgat de seamă că nu putea să petrec mai mult de o oră în casă fără ca să devin agitat, o nelinişte care nu putea fi risipită decât reîntorcându-mă în poiană şi reluându-mi postul de observaţie, aşezat turceşte la intrarea în cort, privind la negura ce începea câţiva metri mai încolo. De mai multe ori am întreprins, neavând astâmpăr, lungi expediţii şi mai departe în pădure, dar nu puteam suferi senzaţia de nemişcare şi furnicătura prin piele careă părea să-mi spună în mod repetat că sunt urmărit. Doar imaginaţia, bineînţeles, sau o reacţie extrem de sensibilă la animalele codrului, căci la un moment dat, când am alergat ţipând şi urlând către tufişul în care îmi închipuiam că stă ghemuit pri-

vitorul curios, n-am văzut nimic decât o veveriţă roşcată fugind panicată cât o ţineau picioarele în susul stejarului în care îşi avea cuibul, printre crengile întretăiate şi încurcate.

Unde era Christian? Am prins în ţinte hârtii cu mesaje cât de adânc am putut în codru, şi în cât mai multe locuri. Dar am descoperit că de câte ori coboram prea departe în marea adâncitură care părea să înghită pădurea mă suprindeam, la un anumit moment în răstimpul a doar câteva ore, apropiindumă din nou de poiană, şi de xort. Da, nefiresc, şi de asemenea enervant; dar începeam să-mi fac o idee despre supărarea lui Christian că nu era în stare să ţină linie dreaptă prin codrul des de stejar. Poate că, la urma urmei, *exista* un soi de câmp sau de forţă, complexă şi întortocheată, care îndrepta intruşii înapoi pe o cărare exterioară.

Şi sosi luna noiembrie şi era într-adevăr tare frig. Ploaia era sporadică şi rece ca gheaţa, iar vântul pătrundea prin frunzişul des, veşted al pădurii şi îşi găsea drum prin veşminte şi prin mantaua de ploaie şi prin carne până la oasele îngheţate de dedesubt. Eram într-o stare jalnică şi cercetările mele în căutarea lui Christian erau din ce în ce mai furioase, din ce în ce mai zadarnice. Glasul îmi era adesea răguşit de atâta strigat, pielea mă ustura şi îmi era zgâriată de căţărat prin copaci. Am pierdut noţiunea timpului, realizând cu diferite prilejuri, şi cu oarecare şoc, că fusesem două, sau poate trei zile în pădure fără a mă întoarce acasă. Oak Lodge căpătă miros de rânced şi deveni pustie. O foloseam să mă spăl, să mă hrănesc, să mă odihnesc, dar imediat ce mi se tămăduiau cele mai grave ravagii suferite de corp, gândul la Christian, grija în privinţa lui, îmi veneau în minte şi mă împingeau înapoi în poiană, la fel de sigur ca şi cum aş fi fost pilitură de fier atrasă de un magnet.

Am început să-mi închipui că i s-a întâmplat ceva groaznic; sau poate nu groaznic, doar natural: dacă într-adevăr existau mistreţi în codru, ar fi putut fi sfâşiat cu colţii de vreunul, şi să fie ori mort ori pe cale să se târască din inima codrului către margine, fără să fie în stare să strige după ajutor. Sau poate că picase din vreun copac, sau pur şi simplu adormise în frig şi umezeală şi nu mai reuşise să-şi vină în simţiri dimineaţa.

M-am uitat după orice fel de semn de-al cadavrului său, sau de-al trecerii lui Christian, şi nu am găsit absolut nimic, chiar dacă am descoperit urme de animal sălbatic mare, şi scrijelituri pe părţile de jos ale trunchiului mai multor stejari care nu arătau a nimic altceva decât a râcâituri de animal cu colţi.

Dar starea de deprimare îmi trecu, şi pe la jumătatea lui noiembrie eram din nou foarte încredinţat că Christian era în viaţă. Simţămintele mele, acum, erau că într-un fel oarecare fusese prins ca în capcană în această pădure de toamnă.

Pentru prima oară în decursul a două săptămâni m-am dus în sat, şi după ce am obţinut provizii de mâncare, am ridicat presa care se adunase pe la mărunţii vânzători de ziare. Răsfoind paginile de început ale săptămânalului local, am observat un titlu privind cadavrele în descompunere ale unui bărbat şi al unui dulău irlandez cu trăsături de lup, descoperite într-un şanţ pe un teren de fermă în apropiere de Grimley. Nu se bănuia vreo faptă ticăloasă. Nu am simţit nici un fel de emoţie, în afară de o curioasă răceală sufletească, un sentiment de simpatie faţă de Christian, al cărui vis de libertate pentru Guiwenneth era cu siguranţă nu mai mult decât atât, o speranţă arzătoare, o dorinţă osândită la zădărnicie.

Cât despre mitagouri, am avut doar două întâlniri întâmplătoare, nici una dintre ele neremarcându-se prea mult; prima a fost cu o formă neclară de bărbat care a dat târcoale luminişului, urmărindu-mă, şi care până la urmă a fugit în întuneric, lovind trunchiurile copacilor cu un băţ scurt de lemn. A doua a fost cu Rămurosu, a cărui siluetă am urmărit-o pe furiş pe când s-a dus până la iazul morii şi s-a oprit printre copaci, privind îndelung peste apă la casa bărcii. Nu am simţit cu adevărat frică în faţa acestor manifestări, ci doar o uşoară teamă. Dar numai după a doua întâlnire am început

să-mi dau seama cât de străin era codrul de mitagouri, şi cât de străine erau mitagourile de codru. Acestea erau făpturi create tare departe de epoca lor de obârşie, ecouri ale realităţii din trecut, înzestrate cu o viaţă, cu o limbă şi cu o anume ferocitate care nu se potriveau deloc cu lumea plină de cicatricile războiului a anului 1947. Nici o mirare că aura ţinutului împădurit era atât de încărcată cu un sentiment de solitudine, de singurătate contagioasă care ajunsese să sălăşluiască în corpul tatălui meu, şi apoi în Christian, şi care chiar acum îşi făcea loc prin propriile mele ţesuturi, şi mă va înlănţui dacă îi voi permite.

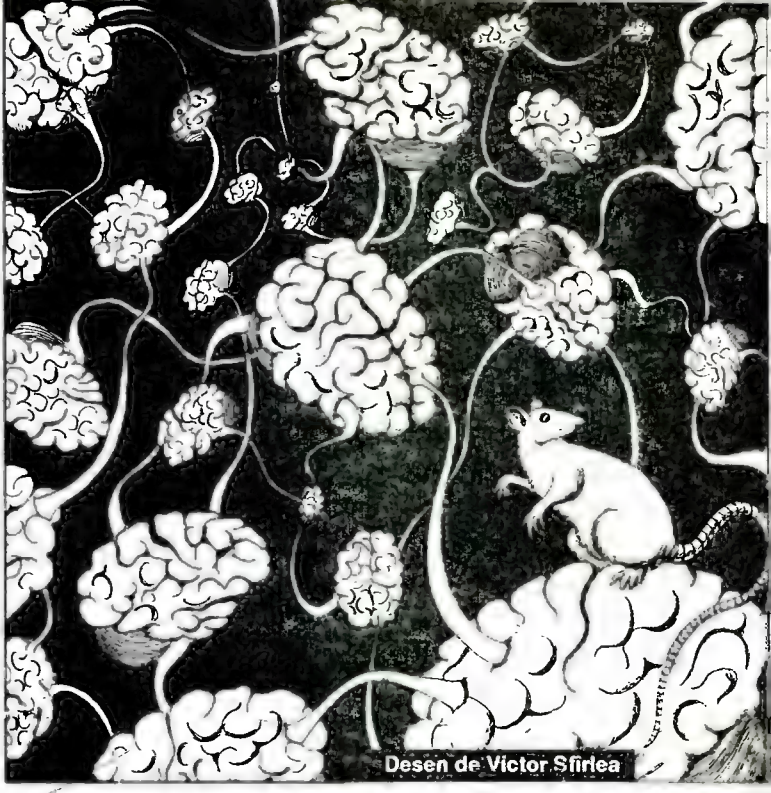
Desen de Victor Sfirlea

Tot prin acel timp am început să am şi halucinaţii. Mai ales în amurg, când îmi aţinteam privirea către ţinutul împădurit, zăream mişcare la marginea vederii. La început am spus-o pe seama oboselii, sau a închipuirii, dar mi-am adus limpede aminte de pasajul din agenda de însemnări a tatălui meu în care descria cum pre-mitagourile, imaginile iniţiale, îi păreau întotdeauna în vederea periferică. Prima dată m-am speriat, nevrând să accept că asemenea creaturi se pot afla permanent în propria-mi minte, şi că propria-mi interacţiune cu ţinutul împădurit începuse cu mult mai devreme decât crezuse Christian. Dar după un timp m-am liniştit şi am încercat să zăresc detalii de-ale lor. Nu am reuşit. Simţeam mişcare, şi ocazionale forme bărbăteşti, dar oricare ar fi fost câmpul care le provoca apariţia, nu era încă destul de puternic pentru a le expune pe deplin; ori asta, ori mintea mea nu putea încă să le controleze ivirea.

Pe 24 noiembrie m-am întors acasă şi am petrecut câteva ore odihnindu-mă şi ascultând radioul. O furtună cu fulgere trecea pe deasupra şi am stat să mă uit la ploaie şi la întuneric, simţindumă ca vai de lume şi îngheţat. Dar imediat ce văzduhul se limpezi şi norii se luminară mi-am pus mantaua de ploaie pe umeri şi am pornit-o înapoi către poiană. Nu mă aşteptasem să găsesc nimic diferit, şi astfel ceea ce ar fi trebuit să fie o surpriză a fost mai degrabă un şoc.

Cortul fusese dărâmat, conţinutul lui împrăştiat şi călcat în picioare în brazdele de iarbă îmbibate cu apă din poiană. O parte din odgoanele de sfoară atârnau de crengile mai înalte ale stejarului cel mare, şi solul primprejur era frământat de parcă ar fi avut loc o luptă. Pe când pătrundeam în zonă, am observat că solul era găurit de urme ciudate de paşi, rotunde şi despicate ca nişte copite, îmi trecu gândul prin vap. Orice fel de fiară ar fi fost, sfâşiase cu deosebită eficacitate adăpostul de prelată, făcându-l zdrenţe.

Atunci am băgat de seamă cât de tăcută era pădurea, ca şi cum şi-ar ţine răsuflarea şi ar sta la pândă. Fiecare fir de păr de pe cap îmi era zbârlit, iar inima îmi bătea atât de puternic încât credeam că o să-mi pleznească pieptul. Am rămas lângă cortul distrus doar vreo secundă sau două şi mă şi izbi

panica, făcându-mă să mi se învârtă capul şi pădurea păru că se apleacă spre mine. Am fugit din poiană, făcându-mi loc cu zgomot prin lăstărişul ud leoarcă dintre două trunchiuri groase de stejar. Am alergat prin negură cale de câţiva metri înainte să-mi dau seama că alergam *în direcţie opusă* faţă de marginea ţinutului împădurit. Cred că am ţipat, şi m-am întors şi am început să alerg înapoi.

O suliţă se înfipse cu un zgomot înăbuşit în copacul de lângă mine şi înainte de a mă putea opri, m-am şi lovit de coada ei din lemn închis la culoare; o mână îmi înşfăcă umărul şi mă aruncă lipindu-mă de copac. Am scos un strigăt de frică, holbându-mă la faţa diformă, mânjită de noroi a atacatorului meu. Acesta strigă la rândul lui la mine:

— Taci din gură, Steve! Pentru numele lui Dumnezeu, taci din gură!

Panica mi s-a risipit, vocea mi s-a stins într-un scâncet şi am cercetat cu atenţie bărbatul mânios care mă ţinea. Era Christian, mi-am dat eu seama, şi uşurarea mea a fost atât de puternică încât am izbucnit în râs, şi nu am reuşit pentru multe clipe să observ ce schimbare totală se abătuse asupra lui.

Privea în spate, către poiană.

— Trebuie să ieşi de aici, spuse el, şi înainte să-i pot răspunde mă şi împinse la fugă, trăgându-mă pur şi simplu după el înapoi la cort.

În luminiş ezită şi se uită la mine. Nu era nici urmă de zâmbet în spatele măştii de noroi şi de frunze veştede. Ochii îi străluceau, dar erau îngustaţi şi înconjuraţi de riduri. Părul îi era lucios şi ţepos. Nu avea nimic pe el în afară de un soi de nădragi scurţi, cât să-i acopere fundul,şi de o jachetă jerpelită de piele care nu avea cum să-ţină prea mult de cald. Căra cu el trei suliţe al naibii de ascuţite. Dusă era slăbiciunea scheletică din vară. Era musculos şi avea un piept puternic, proeminent şi mădulare zdravene. Era un bărbat făcut pentru luptă.

— Trebuie să ieşi din codru, Steve; şi pentru numele lui Dumnezeu, nu veni înapoi.

— Ce s-a întâmplat cu tine Chris...? am îngăimat eu, dar el scutură din cap şi mă trase de-a lungul luminişului şi din nou în codru, către cărarea du sud.

Se opri imediat, privind cu atenţie în negură, împiedicându-mă să mai înaintez.

— Ce e, Chris?

Şi atunci l-am auzit şi eu, un troznet puternic, ceva croindu-şi drum printre copaci şi ferigi către noi. Urmărind privirea lui Christian am văzut o siluetă monstruoasă, de două ori mai înaltă decât un mo, dar având formă umană şi aplecată, neagră ca noaptea în afara marii pete albe de pe faţă, încă neclară din cauza distanţei şi a luminii gri.

— Dumnezeule, s-a pornit! spuse Chris. Se află între noi şi margine.

— Ce este? Un mitago?

— Mitagoul, zise repede Chris, şi se întoarse şi traversă în fugă luminişul. L-am urmat, toată oboseala dispărându-mi dintr-o dată din corp.

— Urscumugul? *El* e? Dar nu e om... e animal. Nici un om n-a fost vreodată aşa de înalt.

Privind în urmă pe când alergam, l-am văzut intrând în poiană şi deplasându-se în spaţiul liber atât de repede că am crezut că urmăresc un film derulat cu viteză. Se afundă în codrul din spatele nostru şi se pierdu din nou în întuneric, dar acum alerga, strecurându-se printre copaci pe măsură ce me urmărea, scurtând distanţa cu o viteză incredibilă.

Dintr-o dată pământul îmi zbură de sub picioare. Am căzut greoi într-o adâncitură în pământ, spre a fi pus pe picioare, pe când era să mă rostogolesc, de către Christian, care trase peste noi un înveliş de rugi de mure şi îşi duse un deget la buze. De-abia puteam să îl disting în acest ascunziş întunecat, dar am auzit cum se stinge zgomotul provocat de Urscumug, şi l-am întrebat ce se întâmplă.

— A plecat?

— Mai mult ca sigur nu, zise Christian. Aşteaptă acum, trage cu urechea. De două zile mă tot urmăreşte, din zonele adânci ale pădurii. N-o să se lase până nu plec.

— Dar din ce cauză, Chris? De ce încearcă să te omoare?

— Este mitagoul bătrânului, spuse

el. L-a adus la viaţă în inima codrului, dar era slab şi prins înăuntru, până când am sosit eu, şi i-am dat să capete mai multă putere. Dar era mitagoul bătrânului şi acesta l-a format într-o oarecare măsură după propria sa minte, după propriul său eu. O Doamne, Steve, cât trebuie să fi urât şi să *ne* fi urât, ca să sădească o asemenea teroare în această creatură.

— Şi Guiwenneth... am zis eu.

— Da... Guiwenneth... răspunse Christian ca un ecou, vorbind alene acum. El se va răzbuna pe mine pentru asta. Dacă îi dau chiar şi cea mai mică şansă.

Se înălţă să arunce o privire prin învelişul de rugi. Auzeam o mişcare îndepărtată, fără de astâmpăr, şi mi s-a părut că am prins un sunet de animal mârâind în adâncul gâtlejului.

— Credeam că n-a reuşit să creeze mitagoul primar.

Christian zise:

— A murit cu convingerea asta. Mă întreb ce ar fi făcut dacă ar fi ştiut cât de bine a izbutit.

Se ghemui la loc în şanţ.

— Seamănă cu un mistreţ. Jumătate mistreţ, jumătate om; merge pe două picioare, dar poate alerga iute ca vântul. Îşi vopseşte faţa în alb de seamănă cu o faţă de om. Indiferent în ce epocă ar fi trăit, un lucru e sigur, a trăit o lungă perioadă de timp înainte ca omul, aşa cum înţelegem *noi* termenul de "om", să existe; această creatură vine dintr-un timp în care omul şi natura erau atât de apropiaţi că nu puteau fi distinşi unul de altul.

În acel moment mă atinse pe braţ, o atingere şovăielnică, de parcă i-ar fi fost pe jumătate teamă să stabilească acest contact cu cineva de care se îndepărtase atât de mult.

— Când o să fugi, zise el, să fugi către margine. Nu te opri. Şi când ai ieşit din codru, nu mai veni înapoi. Pentru mine nu există cale de ieşire, acum. Sunt prins în capcană în codrul ăsta, de ceva ce se află în propria-mi minte, la fel de sigur ca şi cum aş fi eu însumi un mitago. Nu mai veni înapoi aici, Steve. Timp de multă vreme să nu mai vii pe aici.

— Chris - am început eu, dar prea târziu. Dăduse la o parte învelişul de pe groapă şi acum se îndepărta alergând de mine. Câteva momente mai târziu cea mai enormă formă văzută vreodată îmi trecu pe deasupra capului, un picior imens, negru aterizând la doar câţiva centimetri de trupul meu îngheţat. A trecut într-o fracţiune de secundă, dar când m-am căţărat în patru labe din groapă şi am început să fug, am aruncat o privire înapoi şi creatura, auzindumă, s-a uitat şi ea în urmă, şi în acea clipă de examinare reciprocă, pe când ne deplasam amândoi în direcţii opuse prin pădure, am văzut faţa care fusese pictată deasupra trăsăturilor înnegrite ale mistreţului.

Urscumugul îşi deschise gura să urle, şi tatăl meu păru să se uite urât la mine.

• • •

Într-o dimineaţă, pe la începutul primăverii, am găsit o pereche de iepuri atârnând de unul din cârligele pentru oale din bucătărie; sub ei, zgâriată în zugrăveala galbenă de pe perete, se afla litera C. Darul a fost repetat cam vreo două luni mai târziu, dar pe urmă nimic, şi astfel a trecut un an.

Nu m-am mai întors în codru.

Am citit jurnalul lui tata de atâtea ori că nu mai ţin minte numărul, cufundându-mă în misterul vieţii sale la fel de mult precum şi el se cufundase în misterul propriilor sale legături subconştiente cu ţinutul împădurit primar. Am descoperit, în relatările sale dezordonate, multe lucruri care vorbesc despre sentimentul lui de pericol, de ceea ce el denumeşte - doar odată - "idealul mitologic al eului", implicarea minţii creatorului despre care se temea că va influenţa forma şi comportamentul mitagourilor. Deci cunoştea pericolul, dar mă întreb dacă Christian înţelesese oare în întregime acest proces, cel mai delicat dintre toate procesele oculte care aveau loc în pădure. Din întunericul şi din durerea minţii tatălui meu se ivise un singur firicel de gingăşie şi de

dragoste, sub forma unei fete într-o tunică verde, osândind-o la neputinţă în pădurea care se opunea formei ei naturale. Dar dacă ar fi ca ea să se ivească din nou, asta s-ar întâmpla sub controlul minţii lui Christian, şi Christian nu avea astfel de idei preconcepute despre tăria sau slăbiciunea unei femei. Nu ar fi acelaşi gen de întâlnire.

E vară acum. Copacii sunt plini de frunze, pădurea se află în postura ei cea mai de nepătruns. Stau în casă, în afara bătăii ei, chiar dacă am băgat de seamă că, mai ales în amurg, forme şi figuri încep să mi se adune în vederea periferică. Aura ţinutului împădurit a ajuns până în faţa casei. Doar în camera din spate, printre cărţi şi exemplare de colecţie, îmi pot găsi vremelnică scăpare din faţa întunericului cotropitor.

Traducere de
Mirel Palada

Notă: Despre liniile ley.

Linie ley (traducere aproximativă: linie înverzită, acoperită de iarbă): termen introdus de Alfred Watkins în lucrările sale "Early Britain Track" ("Străvechea cărare dreaptă", 1925).

Acesta, de meserie morar, a descoperit în timpul călătoriilor sale de afaceri că aşezămintele preistorice nu sunt răspândite la întâmplare în teritoriu. Multe dintre ele sunt aşezate în linie dreaptă, linii pe care le-a denumit ley-uri (v. traducerea pt. "ley").

După Watkins, megaliţii, tumulusurile mortuare ş.a.m.d. erau adesea puse drept puncte de reper pentru a călăuzi călătorii de-a lungul drumului cel mai scurt. Mai mult, elemente ce nu sunt preistorice, cum ar fi o biserică, de exemplu, ar putea să fi fost ridicate pe locul unor aşezăminte preistorice, a căror amintire a fost păstrată prin tradiţie, astfel purtând aceeaşi semnificaţie şi putând fi luate în cosiderare în trasarea unor linii ley.

Watkins enumeră 17 astfel de elemente ce pot intra în alcătuirea unei linii ley, în ordinea descrescătoare a valorii lor potenţiale: tumulusuri (mai ales cele mortuare), pietre (acoperind o gamă largă de megalişti), şanţuri circulare, castele (luate drept "amplasamente ridicate"), faruri, fântâni străvechi, biserici dinaintea Reformei, intersecţii de drumuri, porţiuni de drum drept (bucăţi de drum ce coincid cu o linie ley), vaduri pâlcuri de copaci, copaci singuratici (dacă sunt foarte bătrâni şi poartă un nume), trecători (tăieturi în profilul dealurilor), intersecţii de cărări, tabere (i.e. fortificaţii pe dealuri), eleştee şi şanţuri pătrate.

Această teorie a fost dusă şi mai departe de către alţii, care interpretează ley-urile drept linii de forţă terestră sau canale de energie, existând indiferent dacă oamenii le-au marcat sau nu, astfel că megaliţii, etc.) sunt doar încercări de trasare a traiectoriei lor. Rezultă că punctele în care două sau mai multe astfel de linii se intersectează sunt foacre de putere energetică sau spirituală. Printre cele mai cunoscute şi mai convingătoare linii ley se află ley-ul Old Sarum, apreciată la aprox. 28 km şi care trece prin: un tumulus neolitic, complexul de la Stonehenge, fortăreaţa de pe dealul Old Sarum, catedrala din Salisbury şi prin Clearbury Ring şi Frankenbury Camp, două alte tumulusuri acoperind morminte străvechi, după cum arată şi terminaţia "-bury".

O altă linie ley, cea mai lungă din Anglia, este cea a sfântului Mihai (St. Michael ley), care trece prin 4 biserici, toate purtând hramul St. Michael (una din ele aflată în vârful Colinei Glastonbury Tor, una dintre cele mai mari coline ridicate de mâna omului în Anglia) şi printr-un tumulus, St. Michael Mount, şi un negativ, Stoke St. Michael. Dacă este prelungită, linia ley trece şi prin Avebury (complex circular de megaliţi, diametru aprox. 50 m, mai vechi decât cel de la Stonehenge) şi prin Bury St. Andrews, un alt tumulus neolitic.

Ioan Mânăscurtă PANTERA

Pentru Linda

Femeia se trezi pe neaşteptate, deoarece în lumea mică a dormitorului se întâmpla ceva înfiorător.

— Ce-i cu tine, dragule? întrebă femeia.

Dar uraganul, furtuna, taifunul şi toate vânturile Pământului continuau să zguduie pereţii.

— Ce-i cu tine, dragul meu? ţipă ea, după care sări în picioare şi aprinse lumina.

Corpul bărbatului rămas în pat continua să se zvârcolească, să se crispeze, să facă mişcări spasmodice şi violente, de parcă ar fi fost antrenat într-o cumplită luptă cu ceva nevăzut, dar foarte puternic şi nespus de perfid. Şi femeia vedea toate acestea, ea care se afla lângă bariera unei arene cu gladiatori şi vălmăşag de fiare, şi murea acolo...

Continuând să-l privească, paralizată de groază sau de altceva, neînţeles şi străin, femeia avu la un moment dat revelaţia că nu-i decât un coşmar şi, ca să spulbere coşmarul, ţipă isteric:

— Trezeşte-te!

— Acuşi, murmură bărbatul. Acuşi! Nu vezi...

Şi în timp ce bălmăja aceste cuvinte, aplică câteva lovituri şi făcu un salt formidabil, lăsând să zboare pe lângă el o umbră lungă. Cel puţin, aşa văzu femeia printre genele împovărate de lacrimi.

— Marcule, se rugă ea, spune-mi unde eşti şi ce se întâmplă cu tine?

— Acuşi, acuşi, murmură iarăşi bărbatul, cu trupul mereu la pândă, cu muşchii contorsionaţi şi faţa transfigurată de rânjetul ce vesteşte victoria după o luptă grea. Ultimul efort, ultima manevră şi iată, pericolul a rămas în urmă, povara nu mai apasă pe umeri, gladiatorul poate răsufla uşurat...

Corpul bărbatului se relaxează brusc, ca după o cursă lungă, când alergătorul ajunge la râvnitul finiş. În sfârşit, bărbatul se întoarse pe o parte, deschise încet ochii şi o văzu pe femeia ce tremura ca varga în preajma lui.

— Ce-i cu tine? întrebă el.

— Ce-a fost? întrebă femeia.

— Nu înţeleg...

— Ce-a fost? repetă ea.

— Te-a speriat ceva? S-a întâmplat ceva?

— Cu tine, ce-a fost?

— Cu mine? Nimic. Dormeam, m-am trezit.

— Ai visat urât, zise femeia.

— Poate... Dar n-a fost un vis. A fost altceva.

— Ce mai poate fi în somul unui om, zise femeia şi zâmbi. Ducă-se cu noaptea...

— A fost altceva, repetă bărbatul.

— Imposibil, zise ea.

Deodată bărbatul gemu şi faţa i se strâmbă de durere.

— Ce-i cu tine, întrebă disperată femeia. Noaptea asta o să înebunesc...

— Drace, zise bărbatul, uitasem că m-a atins.

Se răsuci pe cealaltă parte şi îşi cercetă umărul pe care se vedea o bizară umflătură cu patru dâre de sânge pe ea.

— Absolut întâmplător, adăugă el.

— Doamne, gemu femeia, cred că am înebunit. Cine te-a atins? Cum? Unde?

— Pantera, zise bărbatul. De astă dată chiar era înfuriată. Aoleu!!

— Pantera? Care panteră?

— Da, zise el. Stă acolo o panteră. Încerc s-o ocolesc şi ea mereu îmi iese în cale.

Femeia îşi muşcă buzele şi îşi zise că visează sau într-adevăr a înebunit. Încercă să reca-

pituleze evenimentele. Bărbatul ei era un om normal şi ea - femeie normală. Aşa au fost întotdeauna. Aseară s-au întors de la serviciu, au cinat, au privit un film, s-au culcat, au făcut dragoste şi au adormit. Ce poate fi mai firesc? Nefirească a fost trezirea şi ce a urmat. Dar ce a urmat? Da, bărbatul ei a avut un vis şi în visul lui cineva l-a atacat şi el a ripostat. Puţine se întâmplă în vis? Dar până şi în visul cel mai teribil oamenii se întorc teferi. Şi uite că bărbatul ei se întoarce cu nişte semne. Imposibil! S-o fi lovit de ceva în zvârcoleala lui. Altă explicaţie nu putea să existe. Femeia se aplecă spre umărul bărbatului şi cercetă cele patru brazde adânci, încă sângerânde, dar care se cicatrizau văzând cu ochii. Femeia clătină din cap, îşi apăsă tâmplele, îşi umezi buzele şi întrebă:

— De unde s-a luat asta?

— Ţi-am spus. Acolo este o panteră. O întâlnesc a treia oară. Nu mă lasă să trec. Dar o dată şi o dată tot o să trec. M-a zgâriat întâmplător.

— Ai visat o panteră? întrebă femeia.

— Da, o panteră.

— Pantera te-a atacat?

— Da.

— Panterele întotdeauna atacă, dacă le superi.

— Pe asta n-am vrut s-o supăr.

— Un gest, o mişcare nechibzuită...

— Nu.

— Straniu. Şi te-a zgâriat?

— Da.

— Imposibil, zise ea. Nici chiar o panteră nu poate zgâria în vis. Astea-s halucinaţii sau altceva, inexplicabil.

— Dar ce se întâmplă în vis este explicabil.

— Dar parcă se poate să fii lovit în vis şi să te trezeşti cu vânătăi?

— De obicei, nu. Lovitura pe care o primeşte cel din vis îl doare pe cel din vis. Durerea dintr-o lume nu poate trece în altă lume. Poate doar în cazuri excepţionale. Eu însă... Cum să-ţi explic? Eu sărisem de acolo, dar încă nu ajunsesem aici. Eram undeva la mijloc, între...

— Între?

— Greu de spus. Dar laba panterei a pătruns împreună cu mine în ăstălalt spaţiu şi uite urmările. Aşa înţeleg eu.

— Eu însă nu înţeleg nimic. Ce fel de spaţiu?

— Ei, zâmbi bărbatul. Asta-i mai complicat. Nu sunt sigur, dar există o mulţime de spaţii paralele, lumi paralele, dacă vrei, ca etajele unei case. În timpul somnului, "eu-l" nostru, spiritul, sufletul sau mai ştiu eu ce, se detaşează de trup şi porneşte să hoinărească la întâmplare. Dacă însă te deprinzi să dirijezi acest proces, poţi să-ţi fixezi anumite repere sau ţinte, să alegi direcţia...

— În vis nu poţi alege direcţia. Visul te poartă încotro vrea.

— Poţi. Greu, dar nu imposibil.

— Astea-s aiureli, declară femeia. Nici un om nu ştie ce va visa la noapte.

— Ai dreptate, zise el. Dar eu vorbesc despre altceva. Şi nu cred, treaz fiind, să găsesc cuvintele potrivite pentru a mă face înţeles. Pentru alte realităţi sunt necesare alte cuvinte.

— Trezeşte-te o dată, îl rugă ea. Te mai afli sub influenţa visului. Altfel ar trebui să cred că sunt nebună.

— Sunt treaz, zise el, şi tu nu eşti nebună.

— Atunci spune-mi ce se întâmplă şi ce sunt toate vorbele astea!...

— Este foarte dificil.

— Dar pentru mine poţi s-o faci?

Bărbatul îi ridică cu două degete bărbia, privi în ochii plini de spaimă şi suferinţă şi zâmbi:

— Prostuţo, zise el. Este foarte dificil, dar o să încerc.

— A fost un vis? întrebă ea cu speranţă.

— Poate, zise el.

— Da, a fost un vis, declară ea. Un vis cu o panteră înfuriată. Trezeşte-te, dragul meu, lasă pantera acolo unde ai găsit-o şi nu-ţi mai aminti de ea. Cât sunt lângă tine, nu ţi se poate întâmpla nimic. Aş fi în stare să sugrum şi o panteră, dacă îndrăzneşte să te ameninţe.

— Ştii tu ce înseamnă un vis?

— Păi, strânse ea din

Desen de Victor Sfirlea

umeri, aşa... nişte imagini, de cele mai multe ori lipsite de logică, pe care omul le vede în timpul somnului... Există multe teorii în această privinţă, adăugă ea cu un aer expert.

— Există, zise el. Dar nimeni nu ştie. Sunt cazuri când omul moare în timpul somnului. De ce? Să zicem, de ce a avut un atac de cord, doar s-a culcat sănătos? Poate că de astă dată pantera n-a dat greş şi omul n-a mai reuşit să se retragă în găoacea salvatoare a spaţiului său.

— Prostii, zise ea, visul e vis şi se duce cu noaptea...

— De ce n-am admite şi această ipoteză?

— Îngrozitor... Continuă.

— Omul se trezeşte deoarece se declanşează reflexul de apartenenţă la această lume. Se produce trecerea dintr-un spaţiu în altul, dintr-o lume în alta, iar între ele se închide o uşă. Şi noi ne trezim cu fruntea îmbrobonată, gâfâind, cu pulsul accelerat. Păi, da, firesc, am fugit, abia am scăpat. Mai putem zice că visul nu este o realitate? Alţii mor în timpul somnului şi, când îi priveşti, ai impresia că moartea a fost o fericire. De ce oare? Poate au ajuns într-o lume atât de minunată, încât n-au vrut să se întoarcă...

Bărbatul tăcu şi femeia îl privi uimită, de parcă ar fi avut în faţă un străin.

— Este interesant

ceea ce spui, zise ea, dar prea neverosimil.

— Bun, zise el ai zburat în vis?

— O, da. De multe ori.

— Cu ce ai zburat?

— Pur şi simplu, am zburat. Mă ridicam în aer şi zburam.

— Ţi s-a întâmplat şi în realitate să zbori aşa?

— Nu, cum s-ar putea?

— De unde ştiai însă, chiar şi în vis, că se poate zbura fără avioane, elicoptere, aripi?... Spune-mi, ajungeai departe?

— A, nu, mă ridicam... ştiu eu, poate la câteva zeci sau sute de metri, mi se făcea frică şi coboram.

— Păcat, zise el tainic. Trebuia să încerci să urci mai sus. Treptat, fireşte, tot mai sus şi mai sus. De-ai ştii...

— Nu înţeleg, îl întrerupse ea, de ce treptat? Are vreo importanţă în vis?

— Are, zise el. În vis, ca şi în viaţa căreia îi zicem reală, experienţa se acumulează treptat.

— Ei, asta-i prea de tot.

Bărbatul zâmbi iarăşi:

— Ştii de ce beau oamenii ?

— Beau şi ei. Pentru unii e o patimă, pentru alţii un fel de a-şi petrece timpul, iar pentru ceilalţi o evadare din realitate.

— Şi unde evadează?

— Cum unde? se miră femeia. În alcool, în aburii beţiei.

— Am un prieten, zise el. Pe timpuri, ăsta bea de stingea. Beţia îl transforma, devenea alt om, vorbea franţuzeşte, ne chema cu nume stranii... Cu fiecare pahar, parcă îl vedeam cum se îndepărtează, cădea apoi într-o stare de perplexitate, din care îl scoteam anevoie. Acum bea cumpătat, doar un pahar-două.

— Să-i fie de bine.

— Nu mai bea, vreau să zic.

— Ce legătură are?

— Mi-a spus că ultima dată, la ultimul chef, a fost într-o lume atât de îndepărtată, încât abia a mai reuşit să găsească drumul înapoi...

— Delir alcoolic, pufni femeia. Stă cu nasul în farfurie şi vede cai verzi pe pereţi.

— Ţi-am spus că nu mai bea.

— Îl priveşte.

— De ce nu mă întrebi de ce nu mai bea?

— Te întreb: de ce nu mai bea bunul tău prieten?

— Are copii. Şi se teme că dacă mai pleacă o dată acolo, nu va mai avea puteri să se întoarcă. Atât de mult l-a fermecat lumea aceea.

— Mda, făcu femeia, curat că suntem nebuni. Noaptea lumea doarme, iar noi stăm şi vorbim prostii. Ce ai tu cu toate acestea? Tu nu eşti beţiv.

— Nu sunt, mi-am amintit printre altele.

— Vrei să spui că şi visurile tale sunt o beţie?

— Nu ştiu, zise el. Ştiu că în vis devin extraterestru. Ştiu că în vis părăsesc această lume.

— Părerea mea este că lumile despre care îmi vorbeşti nu există decât în fantezia ta. Şi dacă-i aşa, n-ai decât să le colinzi cât îţi pofteşte inima.

— Asta şi fac.

— Dar să nu mă mai sperii.

— N-o să te mai sperii.

— E îngrozitor, zise ea. Crezusem că am înnebunit.

— Important e să nu pierzi momentul când trebuie să sari înapoi în lumea ta. Cândva o să te învăţ asta...

— Şi o să mă iei în visul tău?

— Da, îi promise el.

— Ar fi foarte frumos să fim amândoi în acelaşi vis.

— Da, zise el.

— Cu tine nu m-aş teme să zbor oricât de sus.

— Oricum, tot trebuie să fii atentă.

— Şi tu o să-mi arăţi lumile prin care ai călătorit.

— Da, îi promise el încă o dată. Dar mai întâi o să mă duc la panteră. Nu ştiu ce este - soartă, destin, pronie cerească, dar ştiu ce mă aşteaptă şi mă caută.

— Fleacuri, zise ea. Nu te poţi întoarce de două ori în acelaşi vis. Vrei să bei ceva?

— Da, zise el.

— Vin imediat...

Femeia se duse la bucătărie şi umplu două pahare. Şi în clipa când intră în cameră, văzu umbra neagră a unei pantere ce se prăbuşea asupra bărbatului ei.

Michael Shea
POLIFEM

La amiază, razele soarelui pârjolesc nemiloase deşerturile Flăcăruii, însă briza alungă dogoarea. Drept urmare, murmionii se însoresc la adăpostul colinelor şi conurilor vulcanice erodate care împânzesc pustiurile. Lângă un astfel de con - asemănător mai degrabă cu ruina unui zid circular, înalt de o sută de metri şi cu diametrul de peste patru kilometri - un murmion se lăfăia pe un petec de nisip roşu.

Murmionii seamănă întrucâtva cu puii de focă, deşi sunt puţin mai mici, ceea ce îi situează totuşi printre exemplarele cele mai dezvoltate ale faunei sărace de uscat de pe Flăcăruia. Oceanul şi lacurile din cratere conţin majoritatea reprezentanţilor vieţii animale de pe planetă. Destul de recent, coloniştii stabiliseră că murmionul evoluase dintr-o spiţă acvatică, acelaşi ordin căruia îi aparţineau delfii, mult mai mari şi mai importanţi din punct de vedere economic. Deseori, membrii acelui ordin erau denumiţi "analogi mamiferi", datorită alcăturii aparatelor de reproducere şi pulmonar, precum şi a sistemului vascular; toţi însă prezentau şi caracteristici specifice artropodelor, extrem de vizibile la acest locuitor al uscatului. Era acoperit cu o chitină netedă, avea ochi primitivi - pur şi simplu omatidia - aducând cu nişte butoane mici şi negre, iar labele, atât cele anterioare cât şi cele posterioare, erau rigide şi tri-articulate, aspectul lor de vâslă, amintind de funcţia ancestrală.

Creatura îşi alesese un loc nefericit pentru siestă. Culoarea ei albastru închis, scoasă în evidenţă de roşul nisipului, nu trecuse neobservată de un alt animal care se ghemuise pe buza craterului. Animalul, denumit familiar "bolborositor" (sturtis atrox thomsonia), era batracian după formă deşi, din punct de vedere morfologic, constituia un organism mai simplu decât orice broască; analizându-i alcătuirea internă, era mai degrabă asemănător unui rotifer gigant. Se deplasa pe patru pseudopode: o masă verde, vâscoasă, cu o despicătură largă drept gură, iar deasupra acesteia, câteva puncte de ochi rudimentari, reminiscenţe ale unui păianjen. Îşi găsea prada datorită capacităţii de a diferenţia nuanţele culorilor şi deoarece părăsea deseori apa pentru a vâna în preajma ţărmului, părea limpede că ritualul băii de soare al murmionului era o nefericită neadaptare. "Bolborositorul" era de cel puţin patru ori mai mare decât el, iute şi tăcut ca lichidul, proprietăţi demonstrate şi acum, când sări şi curse în josul pantei spre creatura adormită. Ultimul salt fu făcut de la o asemenea înălţime încât forţa cu care se prăvăli peste murmion îl paraliză pe acesta.

"Bolborositorul" se retrase graţios de pe victima încremenită, bolborosi şi se legănă, parcă anticipând savurarea unei delicatese, apoi înghiţi murmionul dintr-o singură hăpăitură.

Rămase locului, ghemuit pe nisipul roşu, începând să digere. Dacă ar fi avut vederea mai bună, poate că s-ar fi alarmat, pentru că o formă uriaşă se apropia de crater, croindu-şi drum prin deşert. Sau poate c-ar fi rămas indiferent. "Bolborositorul" nu cunoştea animale de pradă care să trăiască pe uscat şi să fie mai mari decât el.

•••

Pustiurile Flăcăruii ar fi copleşit orice iubitor al măreţiei naturii. Geneza continentului respectiv, precum şi al celuilalt continent similar de pe planetă nu era încă bine determinată. Continentele erau imense platouri din magmă, formate de vulcanii primari de pe fundul oceanului, ambele fragmentate de o mulţime de vulcani mai mici. Perioada vulcanismului activ trecuse de o sută de milioane de

ani. În ultima jumătate a acelei perioade se stabilise un ciclu meteorologic legat de ocean, care în fiecare anotimp bântuia uscatul cu uragane şi ploi torenţiale, lustruind colinele şi conurile, şlefuindu-le colţii şi ghearele din obidian, încât acum străluceau în soare ca nişte nestemate. Rămăseseră numai cioturile vulcanilor cândva măreţi, buze şi margini de cratere, bucăţi informe de munţi - roşii, negre, verzi şi ocru. Între aceste creaţii ruinate ale planetei-furnal se întindeau pustiurile măreţe şi netede alcătuite din pietriş tocit de vânt şi petece nisipoase, benzi şi panglici încâlcite de aceeaşi culoare, sau în amalgame ciudate formate de capriciile vremii. Împodobind scoarţa deja împodobită, existau nenumărate lacuri - majoritatea în cratere, dar multe direct în sol, unde albastrul lor crud, puternic, strălucea orbitor între ţărmurile de grohotiş policrom. Era o lume de o frumuseţe aparte, pe care o puteai străbate vrăjit, însă doar într-un costum din oţel, într-o armură mai puternică decât duritatea paradisului acela sterp.

Râtul era tocmai un asemenea vehicul, o uriaşă şeniletă construită din rezervoare, care se deplasa prin pietriş, înghiţindu-i cu o muşcătură constantă de cinci tone. În cală purta trei bărci, iar în partea superioară se aflau nouă bărbaţi şi femei. La mijloc se afla un rezervor acvariu, un pântece ce putea cuprinde bancuri întregi de delfi, pentru hrănirea coloniei care sporea într-una. Acum se îndepărtase mai mult ca oricând de colonie, nu datorită împuţinării delfilor din imediata vecinătate a aşezării, ci pentru a completa vânătoarea cu explorarea şi cartografierea continentului. Pe când se apropiau de obiectivul hotărît de căpitan, Penny Lopez, privind prin unul din hublouri, anunţă:

— Un bolborositor.

Câţiva i se alăturară la hublourile vecine. Pe lângă indicaţia că, într-adevăr, craterul conţinea un lac, prezenţa animalului era un semn bun în privinţa existenţei delfilor, deoarece erau asociaţi ecologici tipici, locuind în lacurile "înrădăcinate în oceane", ale căror cratere posedau sisteme de sifon deschise conectându-le la influxurile marine subcontinentale.

— De ce se leagănă aşa? întrebă Japhet Sparks, cartografa.

Nemo Jones, unul din vânători, zâmbi sub barba zbârlită.

— Poate c-a mâncat ceva indigest.

Penny îl fulgeră din ochi. Capacitatea bărbatului de-a o enerva, chiar prin remarcile aparent cele mai inocente, era o sursă recunoscută de distracţie printre colonişti. Însă Orson Waverly, biologul expediţiei, îl privi pe Nemo şi surâse aprobator.

Într-adevăr, bolborositorul arăta ciudat. Cu pseudopodele răschirate, părea că încearcă să se proptească, pentru că spasmele şi scuturăturile îl făceau să tremure ca o gelatină. Brusc, în lateral îi apăru o umflătură. Din ea ţâşni ceva asemănător unei lame de cuţit, curbă şi albastră, şi în aceeaşi clipă, o a doua, identică, ieşi prin cealaltă parte a animalului. Cu o mişcare sincronizată, simultană, ca nişte vâsle trase de un luntraş, lamele începură să taie prin flancurile bolborositorului.

— Căpitane, rosti Waverly, vrei săncetineşti la o treime, pentru o observare de câmp.

Formalitatea era necesară, deoarece căpitanul, un bărbat înalt şi statuar, nu accepta schimbarea niciuneia din proceduri. Ridică o sprânceană, încuviinţă sec şi reduse viteza.

Observarea necesită puţin timp, deoarece după ce bolborositorul încetă să mai tremure, prin părţile laterale apăru încă o pereche de lame. Cu o mişcare ondulatoare, nu mult deosebită de înotul unui pui de focă, cele patru excrescenţe tăioase completară un circuit al pântecului. Capul şi labele se prăbuşiră moi, iar din abdomenul însângerat al bolborositorului se ivi în lumina soarelui botul strălucitor, cu ochi bulbucaţi, al murmionului.

Era un gest scurt, de bucurie, aşa cum ar fi făcut un delfin, ieşind la suprafaţă entuziast, ca să plonjeze din nou - şi aşa făcu şi murmionul, cu lăcomie, în stomacul hrănitor al pradei sale.

Penny se strâmbă spre Nemo, care zâmbi iarăşi, de data aceasta mai larg. Ea se îndreptă catre carlingă, unde Helion schimba deja vitezele, conducând râtul pe o triectorie ce ocolea baza

craterului, ca să înceapă căutarea unei căi de acces spre interior.

— Avem ceva şanse să găsim o trecere?

Obişnuita bravură a căpitanului Helion creştea întotdeauna în prezenţa lui Penny. Privind peretele craterului, închise un ochi şi murmură un răspuns adecvat. Nemo se răsuci spre Waverly, care scria în jurnal, şi rosti:

— Aşa ceva n-o să vezi întâmplându-se pe nisipuri întunecate. Întotdeauna, murmul se aşează pe roşu sau pe galben ca să fie mai vizibil pentru bolborositori.

— Nu mă-nvăţa pe mine, interveni Jax Giggans, de acolo de unde stătea, lângă rastel, pregătind armele. Ai vânat murmioni pe Katermand. Murmioni Katermandieni. De-acolo le cunoşti şiretlicurile. În plus, dacă n-au un nisip de culoarea care le trebuie, se folosesc de glandele lor urinare policromatice, ca să-l coloreze în roşu.

Nemo râse - un singur hohot de plăcere, aproape un lux la bărbatul acela sobru. Dacă remarca - o glumă colonială tipică asupra originii sale şi a bagajului aparent inepuizabil de şiretlicuri şi cunoştinţe vânătoreşti - ar fi sosit din partea altcuiva, ar fi primit-o cu o privire politicoasă, şi poate cu un clipit zăpăcit. Faptul că arăta sentimente aproape prietenoase faţă de camaradul său de vânătoare era de două ori straniu pentru ceilalţi colonişti.

Cei doi bărbaţi fuseseră duşmani - sau, mai degrabă, Jax fusese adversarul declarat al lui Nemo, în primul an al Katermandianului pe Flăcăruie. Majoritatea timpului, Nemo era taciturn, supunându-se cu stoicism ordinelor. Din când în când, oferea o sugestie sau o observaţie. De obicei, acestea modificau ideile celorlalţi, şi nu rareori duceau la o soluţie a problemei respective. La această comportare subtilă, mai adăuga şi o predispoziţie spre accese rare de încăpăţânare, când refuza cu îndârjire să execute un ordin. Drept urmare, petrecuse câteva săptămâni în celula de izolare.

Sfatul Bătrânilor pusese în balanţă nesupunerea şi utilitatea lui şi pricepuse imediat că trebuiau să-i tolereze accesele ocazionale. Asta declanşase ura lui Jax. Bărbatul era expert în arme, însă stricteţea lui faţă de propria sa persoană se extindea la o supraveghere geloasă a disciplinei celorlalţi. Într-o expediţie de vânătoare dinaintea ultimelor ploi, Nemo refuzase un ordin. Jax răcnise: "Destul!" şi se ridicase să-l înfrunte. Katermandianul fusese informat că dacă nu se va conforma avea să-i fie spart capul.

Jax era înalt de peste doi metri şi solid ca un taur. Îşi rădea ţeasta, care semăna cu un berbece de înfruntat porţi. Nemo era cu un lat de palmă mai scund şi avea cincisprezece kilograme mai puţin. Nu arăta prea grozav - un bărbat subţire, cu umeri laţi, cu braţe şi picioare muşchiuloase, numai vene şi tendoane, şi păros ca un ţap.

Totuşi, de departe cel mai mic dintre ei. Din mijlocul bărbii zbârlite şi a părului creţ şi des, ochii săi negri îl priviseră gravi pe Jax. Căpitanul Helion, încântat în secret, se întoarse să coordoneze o altă acţiune, dar - cu coada ochiului - privi, ca şi toţi ceilalţi. Nemo se ridică şi-i făcu semn lui Jax.

Fusese o luptă memorabilă, deşi scurtă. Jax îşi pierdu un canin superior, îşi fractură nasul şi o coastă, îşi dizlocă umărul stâng şi căpătă o mulţime de vânătăi surprinzător de mari şi colorate pe faţă, gât, piept şi braţe. Era un bărbat curajos se ridică de jos de patru ori, însă căzu de cinci ori. După aceea, nu fu câtuşi de puţin ranchiunos şi povestea lupta fără să se ruşineze, oricui întreba. Îi spuse lui Nemo că un individ care putea lupta aşa cum o făcuse el trebuia să aibă motive serioase pentru orice acţiune întreprindea. Poate că tocmai detaşarea aceea faţă de înfrângere câştigase aprecierea lui Nemo. Nu numai că izbucni în râs, ci şi replică:

— Nu. Întotdeauna urinează verde. Dietă de bolborositori...

— O glumă! Întâi un zâmbet, apoi un râset, iar acum Nemo Jones a făcut o glumă! Verificaţi hublourile. S-ar putea să se prăbuşească cerul.

Vorbise Sarissa Wayne, unul dintre piloţii-vânători. Intervenţia ei stârni chiar mai multă surpriză decât comportarea lui Nemo. Toţi aveau obiceiul să-i ironizeze formalitatea sobră, dar nu cu sarcasmul femeii, şi nici cu atenţia la detaliile acţiunilor sale, pe care o trădaseră

cuvintele ei. Sarissa era micuţă, subţire, cu părul negru. Se comporta mai degrabă caustic decât zeflemeitor, şi-l surprinse pe Jones. Se alătură apoi Angelei Rackham, colega ei, la un hublou din cealaltă parte a cabinei. Karermandianul, deşi impasibil ca întotdeauna, fu zărit pentru o clipă mirându-se ce anume din persoana lui le întărâta pe femei.

Angela cuprinse cu braţul umerii prietenei sale şi începu să pălăvrăgească despre peisaj. Iubea din toată inima mândria Sarissei, dar ştia că în ultimele luni ajunsese adesea în starea de acum, gata să izbucnească în lacrimi de frustare. Cunoştea şi cauza - patetic de umilitoare pentru Sarissa - gelozia vizavi de Jax, cel-apreciat-de-Nemo.

Angela renunţase să mai ofere sfaturi directe. Mândria Sarissei o oprea să-i facă lui Nemo cele mai minore avansuri. Angela ar fi dorit să-i explice prietenei ei că educaţia primită de Karermandian necesita învăţarea genului de intimitate relaxantă la care se aştepta Sarissa. Nici chiar faţă de Penny Lopez, pe care Nemo o curta ceremonios (şi fără cel mai mic succes) - nici faţă de ea nu era mai deschis.

— Ne apropiem de o posibilă trecătoare. Piloţii, sub punte.

Helion folosise intercomul, deşi dacă ar fi vorbit peste umăr, l-ar fi auzit cu toţii. Angelei şi Sarissei li se alătură mecanicul, Norrin. Coborîră, ca să verifice echilibrul chimic al rezervoarelor dintre punţi, şi apoi să încălzească motoarele bărcilor. Orson Waverly şi Japhet Sparks merseră la chesoane şi începură să scoată echipamentul, în timp ce Jax şi Nemo pregătiră arme pentru ei şi căpitan, şi rămaseră înapoia lui, privind prin hubloul pilotului.

Eroziunea lărgise o fisură în peretele conului, creând un defileu, unde se putea ajunge după un urcuş de câţiva metri de la nivelul deşertului. Helion opri râtul sub defileu.

— Echipa de recunoaştere - pregătirea pentru debarcare, rosti el tot prin intercom.

Apăsă un buton. Uşa fâşâi deschizându-se şi rampa scârţâi în jos, către nisipul scânteietor. O lăsă pe Penny înaintea comenzilor, îşi luă arma şi coborî pe rampă, urmat de Jax şi Nemo.

Defileul părea adecvat. Înainte de a-l străbate pe jumătate, văzură lacul; un cerc vast şi sclipitor de apă, cu maluri abrupte, exceptând o plajă micuţă la capătul defileului. Aproape de centrul lacului, cam la doi kilometri de ţărm, se zărea o insuliţă stâncoasă.

— Acolo-s delfi, murmură Nemo. Fără discuţie.

Ca întotdeauna pe un teren necunoscut, se deplasa atent, "gata să se arunce pe burtă", cum spusese cândva Sarissa. Helion nu-l băgă în seamă, în vreme ce Jax îşi privi întrebător prietenul, nu atât pentru observaţie cât pentru nuanţa de siguranţă pe care i-o simţise în voce.

Accesul bărcilor fiind rezolvat urcară în vârful peretelui şi merseră pe el. Insula părea o plombă vulcanică produsă probabil, de o erupţie magmatică, ulterioară formării conului, deoarece era mai puţin erodată decât stânca pe care umblau. Străbătuseră cam un kilometru când zăriră un golfuleţ adânc.

— La dracu, mormăi Jax.

Golful era ticsit cu delfi; de departe, bancul cel mai mare întâlnit vreodată de oameni. Chiar de la distanţa la care se aflau, nu aveau nevoie de binocluri să-i vadă - zeci şi zeci, tolăniţi la soare în apa puţin adâncă, cu spinările bombate ca nişte ouă argintii. Mai departe, acolo unde golful se adâncea, delfi mai tineri se fugăreau jucăuşi. Helio privi mulţumit.

— Nu-mi place cum se mişcă apa, rosti Nemo. Aţi observat?

Expresia căpitanului se modifică de parcă înghiţise ceva amar.

— Ce vrei să spui? facu Jax. Unde?

— Pe la mijloc..., de partea asta a insulei. Acum a fost a doua oară când s-a încreţit într-un mod anormal pentru vânt.

— Pentru Dumnezeu, Jones, oftă Helion. S-a încreţit? Briza, valurile, reflexele soarelui... Ce subtilităţi crezi că distingi?

— A fost într-adevăr ceva subtil, căpitane. L-am zărit de două ori de când am urcat pe stânci. Imperceptibil, dar clar. În cel mai simplu caz, poate fi un curent de adâncime.

— Jones, probabil că eşti sincer, dar te tentează să inventezi intuiţii de om al

frontierei chiar şi în situaţiile cele mai simple. M-am uitat şi eu, dar n-am văzut nimic. Tu, Jax?

— Nu pot spune că am zărit ceva, totuşi Nemo are un ochi extraordinar în privinţa detaliilor.

— Bun, dacă doriţi, o să trec observaţia în jumal. Între timp, treaba noastră aici mi se pare clară şi cred c-ar fi cazul să-i dăm drumul.

Katermandianul înălţă din umeri, şi continuă să privească lacul.

— Poate că nu-nseamnă nimic... de unde să ştiu? N-a fost însă intuiţie. Am văzut ceva.

Nu-i urmă imediat pe ceilalţi doi. Mai privi apa câteva minute, apoi se încordă.

— Iarăşi, murmură el. Da, te văd. O undă convectivă din vreo fisură magmatică? Cred că eşti prea neregulată pentru aşa ceva...

Scuipă în semn de noroc şi se grăbi după ceilalţi.

• • •

Ancorate lângă plaja mică, bărcile se legănau pe valuri, bulele de sticlă armată ale cockpiturilor sclipind sub soare. Exploratorii stăteau pe prundiş. Nemo se retrăsese de lângă ei şi privea lacul lovind gânditor solul cu patul armei. Căpitanul Helion stătea înaintea celorlalţi şapte. Ţinuta îi era mai semeaţă ca de obicei, aproape agresivă.

— Căpitane, am unele obiecţii, rosti Orson Waverly. Dacă dai o Comandă Absolută o s-o respect, bineînţeles, dar pare inutil...

— Inutil, Waverly? N-avem nevoie de delfi masculi? Nu ne trebuie pentru ţarcurile bazei? Poate c-ar trebui să vorbim acasă şi să ne distrugem surplusurile. Poate că, de fapt, ar trebui să facem o baie şi să ne întoarcem.

— Căpitane, interveni Jax, două bărci, sau trei... care-i diferenţa?

— Spune-o tu singur, Giggans. Cu trei bărci pe lac putem bloca golful şi să ne apropiem suficient ca să putem urca bancul pe ţărm dintr-o singură mişcare. Cu două bărci am putea pune mâna pe o treime din primul atac, apoi să hăituim şi să vânăm toată ziua, fără să capturăm mai mult de încă o treime.

— Aşa-i, încuviinţă Waverly. Mai mult de două treimi dintr-un banc de mărimea asta ar supraîncărca râtul. Cu rezervoarele ticsite, jumătate ar putea muri pe drumul spre casă. Nu ne trebuie atât camea, cât masculii.

Propunerea lui Helion constituia o abatere de la stilul lui obişnuit. În privinţa aceasta, procedura coloniei era extrem de strictă: în timpul oricărei manevre în locurile neexplorate, un echipaj cu o barcă trebuia să rămână pe ţărm, gata de intervenţie. Aprecierea căpitanului nu era totuşi greşită. Câteva minute după ce era orbit de o grenadă colorată, un banc putea fi deplasat dacă pulsarele ultrasonice ale bărcii îl puteau prinde în foc încrucişat. Aici, trei bărci puteau face faţă, însă două nu. Altfel, delfii orbiţi adoptau rapid o comportare defensivă oarbă - se cufundau, risipindu-se - iar cei care scăpau de acest prim atac trebuiau urmăriţi şi harponaţi unul câte unul.

Considerând însă probabila recoltă obţinută numai cu două bărci, insistenţa lui Helion asupra planului cu trei bărci era inexplicabilă - motivată doar de lăcomie. Waverly văzu că obiecţia lui nu-l afectase pe căpitan şi adăugă:

— Căpitane! Cu tot respectul, consider că te-a orbit mărimea prăzii. Vrei o captură record. Laşi ambiţia să-ţi afecteze raţiunea. Nu te-acuz, este ceva normal, sănătos, dar...

— Mulţumesc, Waverly. Acum că te-ai descărcat, să-i dăm drumul. Pomim în Formaţie Delta, cu sarcinile următoare...

După ce termină de explicat, şi grupul se dispersă la bărci, Angela Rackham o opri pe Sarissa şi o sărută pe obraz. Sarissei nu-i plăcea căpitanul, însă nu le luase partea lui Jax şi Waverly, iar prietena ei bănuia că tăcerea fusese pricinuită de antipatia faţă de Nemo Jones. Angela ezită, apoi hotărî să intervină.

— Vorbeşte cu Nemo, Sari, şopti ea. Spune-i tot. Ce-ai de pierdut?

Nu aşteptă un răspuns, iar Sarissa nici nu încercă să i-l dea. Merseră la bărci. Nemo era în acelaşi echipaj cu ea şi înainte de a urca, îl privi apropiindu-se încet. Surâse, observând că şi Helion îl privea. Tăcerea încăpăţânată a lui Nemo îl durea mai mult decât toate cuvintele lui Jax şi Orson.

De fapt, de la întoarcerea în rât,

vânătorul nu vorbise decât o singură dată, cu Penny Lopez.

— Ascultă, Penny, eu cred că lacul e periculos. Ceva nu-mi miroase a bine. O să am eu grijă de tine, dar fii cu ochii-n patru.

Penny se răsucise către Helion:

— Căpitane, armurierul Jones raportează o observaţie olfactivă negativă. Să fie trecută în jurnal?

Sarcasmul ei era dublat de o uşoară îndoială care-l făcu pe Helion să strângă din maxilare şi să ignore gluma. Tonul ei semnala că nu era prudent să ignori complet intuiţiile lui Jones oricât de vagi ar fi fost. Căpitanul ordonase sec debarcarea. După ce trecuseră bărcile prin defileu scoseseră cuştile şi le asamblaseră pe plajă, apoi îşi anunţase planul. După ce o văzu pe Sarissa închizându-şi cockpitul, Helion se alătură lui Penny şi Jax în barca lui.

Dispuşi în triunghi, elipsoizii lunecară în lac. Valurile erau atât de mici încât de abia tulburau apa dintre uriaşii pereţi roşiatici, brăzdaţi de vinişoare negre.

Japhet Sparks stătea la mijloc, între Sarrisa şi Nemo. Era un cartograf cu adevărat îndrăgostit de orice forme de relief şi privea cu lăcomie peisajul înconjurător.

— Dumnezeule, ia uitaţi-vă! N-am mai văzut niciodată un lac aşa splendid! E clar că-i un sifon marin - probabil de-a lungul supapei vulcanice de la baza insulei. Apropo de vulcanism recent - dacă insula are o zi peste zece milioane, eu o mănânc. Ah, de-am avea o săptămână pentru explorări submarine!

— Ţie cum îţi miroase apa? întrebă Sarissa fără să se întoarcă.

Sparks înţelese aluzia, dar se mulţumi să ridice din umeri. Nemo fixă ceafa pilotului.

— N-am glumit, Sarissa. Nu ştiu ce-i, dar...

— Lui Penny Lopez i-ai dat un avertisment special. Mie, nu.

Vorbise sec, anticipând umilirea care avea să urmeze. Ochii i se umplură de lacrimi, şi într-o răbufnire nervoasă, viră brusc părăsînd poziţia lor din marginea triunghiului. Cei doi bărbaţi fură gata să cadă de pe scaune.

Înainte ca lătratul lui Helion să răsune din intercom, ea începuse manevra de întoarcere, şi ordinul căpitanului nu făcu altceva decât s-o irite şi mai mult. Abandonă întoarcerea şi descrise un arc larg peste apă.

Acum insula se ridica între ei şi delfi, şi Sarissa îşi permise luxul de a-l sfida în continuare pe Helion, fără să pună în pericol succesul vânătorii. Undui în depărtare, amuzându-se de răcnetele furioase ce se auzeau din difuzor. Apoi începu să descrie o traiectorie de întoarcere, la un kilometru înapoia celorlalte bărci. Atât ea cât şi Sparks tresăriră surprinşi de gestul lui Nemo. Vânătorul sărise din locul său de la pupa, repezindu-se către emiţător, şi semnalându-i căpitanului că dorea să-i vorbească.

Helion tocmai îi ordona Sarissei să acosteze în punctul cel mai apropiat al insulei, către care se îndreptau celelalte două ambarcaţiuni, şi acolo să-i cedeze locul lui Japhet. Semnalele lui Nemo, departe de a-l face să deschidă linia, îl înfuriau şi mai mult.

În barca Sarissei nu-l mai asculta însă nimeni. Atât femeia cât şi Japhet tocmai zăriseră ce anume îi atrăsese atenţia lui Nemo. Cu un icnet de oroare, Sarissa acceleră, şi în acelaşi timp viră brusc într-o parte şi alta, încercând să agite apa şi să atragă privirile celorlalţi. Bărcile din faţă se apropiau de insulă cu motoarele reduse la jumătate. Înapoia lor, o formă gigantică se înălţa de sub suprafaţa lacului.

Nu era o turbulenţă, ci o sferă albicioasă, care luneca după bărci cam la un stânjen sub apă. Mai puţin distinct, dar tot atât de înspăimântător era siajul ei - un evantai fiebător, larg de câteva sute de metri, trădând un corp mult mai vast decât ceea ce era vizibil, deşi globul acela era de câteva ori mai mare decât toate bărcile laolaltă.

Cele două ambarcaţiuni din faţă se aflau la numai o sută de metri de insulă, iar urmăritorul la vreo cincizeci de metri înapoia lor, când Helion acceleră în forţă, o ambalare la maxim a motorului, care ar fi trebuit să urce pe ţărm. Barca însă începu să încetinească.

O iarbă neagră ţâşni din apă înconjurând ambele bărci.

O iarbă zvârcolindu-se precum şerpii pe măsură ce creştea. înaltă de câţiva metri şi deasă - o iarbă meduză, neagră

ca spaţiul cosmic, cu fiecare fir zbătându-se şi biciuind văzduhul cu o lăcomie oarbă. Barca Angelei era complet acoperită, cu pupa ridicată mult deasupra apei, răsucită fără efort în valul tremurător, aidoma unei muşte răsturnate pe toate părţile de păianjenul care o acoperă cu fire. Totuşi, barca lui Helion continua să înainteze spre ţărm prin plasa a cărei strânsoare îi împiedicase acceleraţia.

Acum Sarrisa ajunsese lângă ea. La nouăzeci de noduri, viră spre ciudata savană şi o seceră din plin. O undă, parcă de durere agită iarba. Ambarcaţiunea lui Helion se eliberă, mugi prin apa puţin adâncă şi se repezi, împrăştiind scântei, în susul ţărmului. Viteza Sarissei se redusese la cincisprezece noduri înainte ca să poată scăpa în golfuleţele ce dantelau insula, şi pe care excrescenţele acelea monstruoase nu le invadaseră.

Coloniştii săriră din bărci şi se adunară pe mal. Jax şi Nemo împărţiră arme, însă oamenii le ţineau neajutoraţi, încremeniţi de oroare, privind lupta. Apoi, în apropierea câmpiei, bulbul palid se înălţă, crescând din apă.

Era un ochi gigantic - un glob transparent din aur, străbătut de un păienjeniş de vene. Pupila era un romboid purpuriu în care puteau încăpea cinci râturi. În adâncul cristalinului galben se vedeau mişcându-se forme întunecate, constelaţii întregi care roiau printre vinişoarele unei jungle de alge, în timp ce în exteriorul globului, în jurul bazei sale, un guler de tentacule gigantice, ca nişte limbi, se agitau, se întindeau şi lingeau aerul. Cu o încetineală ciclopică, întregul glob se roti în caliciul său tentacular şi aţinti fanta stacojie a pupilei spre ambarcaţiunea capturată.

Filamentele erau acum antrenate de o motivaţie ce se bănuia teribilă. Testând atente, răsuciră şi înclinară barca, cercetând-o şi pipăind-o.

Se auzi un scârţâit şi un scrâşnet. Creatura smulse cupola cockpitului, apoi întoarse barca şi o scuturâ. Norrin şi, după o clipă, Angela Rackham, se prăbuşiră printre lianele negre. Filamentele se încordară şi azvârliră ambarcaţiunea care se făcu ţăndări de ţărmul insulei.

Acţiunile celor de pe mal erau desprinse parcă dintr-un vis. Jax şi Nemo pompară proiectile explozive în ochi şi în corolă. Schijele nu produseră însă răni vizibile în substanţa gelatinoasă. Sarissa se strădui să degajeze cablul harponului din chesonul bărcii distruse, în timp ce Helion şi Penny îl ajutară pe Sparks să-l ridice pe Orson Waverly din spaţiul de sub bord, unde se ghemuise şi zăcea acum sângerând. Făceau însă totul cu gesturi automate, continuând să-i privească pe Norrin, Angela şi monstrul care-i capturase.

Iarba neagră continua să onduleze, dar mai puţin haotic, în valuri peristaltice, care apropiau prizonierii de ochi.

Aceştia se zbăteau în prinsoare, se agăţau, izbeau, se ridicau şi se cufundau, dar, inexorabil, se apropiau de globul ocular. Coloniştii vedeau când braţul Florrinei, înălţându-se, când spatele şi umerii Angelei, luptându-se să-şi elibereze capul.

Tentaculele cele mai apropiate de victime începură să se alungească hidos până când, în cele din urmă, două dintre ele se aplecară şi culeseră captivii. Legănându-se în sus, aduseră femeile spre înăuntru şi le balansară deasupra pupilei, care se mişca dedesubt, parcă privindu-le cu lăcomie. Tentaculele se desfăcură. Femeile se prăbuşiră prin fanta roşie, şi se scufundară în cristalinul auriu.

În clipa trecerii lor prin deschizătură, pătrunseră în altă lume, şi se transformară în fiinţe diferite. Intrară în ochi, dansând agonia înecului într-un tempo ireal de lent, o pantomimă aproape comică a vieţii luptându-se pentru a se elibera. Chipurile şi membrele lor erau pătate, corupte de culoarea luminii chihlimbarii. Părul Angelei plutea răsfirat, în ralenti, şi oamenii de pe insulă îi puteau zări ochii - găuri negre într-o mască cu buzele deschise - îndreptaţi în jos spre furnicarul din afund. Un păienjeniş de vene, rădăcini uriaşe şi contorsionate, le încetinea căderea, acum doar întrezărită, deoarece mişcarea organică din interiorul globului începu să clocotească cu o nouă energie.

Coloniştii se uitau încremeniţi, parcă pierduţi în vis. La un moment dat, răspunzând probabil impulsului de a-şi

feri ochii (deşi nu făcuse nici o clipă aşa ceva), Nemo Jones strigă:

— Priviţi totul! Memoraţi detaliii! Trebuie să-l cunoaştem, ca să-l putem ucide.

Tovarăşii săi aveau tot atât de puţină nevoie de poveţe pe cât avea Nemo însuşi. Uitând până şi de rana lui Waverly, priviră de parcă universul şi timpul nu mai conţineau nimic altceva. Şi erau multe detalii de reamintit.

• • •

Pe Flăcăruie, răsăritul lunilor se petrece în două etape. Prima lună care apare este atât de mică încât pare o stea galbenă, uşor înceţoşată. A doua o urmează după vreo trei ore, şi este un disc mare şi argintiu. Coloniştii se refereau însă la răsăritul *pendulului,* nu al *lunilor,* deoarece trei stele strălucitoare, formând o linie perfect perpendiculară pe orizont, unea lunile timp de două ore după apariţia celei de-a doua. Aceasta, în special când trecea prin fazele de seceră, părea o greutate atârnată de punctul auriu al celeilalte.

Pendulul tocmai răsărise şi era frig. Coloniştii stăteau în cerc, în jurul sobei de campanie. Helion era cel mai apropiat de lumina ei, cel mai vizibil şi mai rigid. Ţinuta lui dovedea însă nu atât mândria rangului, cât mai degrabă răspunderea înaintea unei învinuiri tacite a celorlalţi, care se ghemuiseră obosiţi. În ultimele cinci minute se certase cu Nemo. Pe timpul disputei, inflexibilitatea lui cunoscută fusese însoţită de un calm neobişnuit. Acum însă, scutură hotărât din cap, respingând nu numai vorbele vânătorului, ci şi eventualele sale posibilităţi de replică. Îi privi pe toţi cu atenţie, apoi începu pe un ton sec:

— Ori mă puneţi oficială în stare de arest, acţionând toţi laolaltă, acţiune pe care sunt de acord s-o recunosc, ori faceţi aşa cum decid eu, şi cu oamenii numiţi de mine. Asta-i tot, Jones. Alegeţi.

Katermandianul se ghemui pe vine. Lumina din ochii săi era plină de răutate, şi căpitanul o zări, dar nu văzu şi mila ce izvora din acelaşi loc. Nemo îşi alese cuvintele cu grijă.

— Căpitane, te rog să m-asculţi. Ai avut parte şi de părţile bune şi de cele rele ale mândriei. Vrei să ispăşeşti pentru situaţia în care ne aflăm, dar n-ai făcut nimic rău. Ai făcut o prostie? Păi, nu eşti singurul! Eu am făcut o mie de prostii - mă şi mir că mai trăiesc! E ideea mea. Vrei să dai pe mine vina că risc pielea altora? Ştii doar că Jax şi cu mine suntem cei mai buni înotători...

Se opri, făcând un gest stângaci. Citi eşecul în zâmbetul amar al căpitanului înainte de a-i auzi răspunsul.

— Planul este al tău. Jumalul e martor. Situaţia noastră se datorează numai mie, iar jurnalul consemnează şi asta. Hotărârea mea rămâne aceeaşi.

Nemo se ridică, încuviinţă şi ieşi din cerc. Briza era rece, dar el părăsi adăpostul taberei şi se căţără pe creasta dantelată a insulei, găsindu-şi un loc la câteva sute de metri deasupra golfului cu delfi. Peste puţină vreme i se alătură celălalt vânător. Rămaseră tăcuţi o vreme, privind pendulul şi imaginea lui în oglinda neagră a lacului.

— Atunci când ne-am bătut, rosti Jax, am meritat chelfăneala pe care am luat-o. Îmi spuneam că mă înfuriase dispreţul tău faţă de datorie. De fapt, ştiam că nu era aşa. Pur şi simplu, îţi invidiam libertatea.

Tresărirea lui Nemo dovedi că tăcerea lui avusese un scop.

— Te simţi prins într-o capcană, Jax, aşa-i? Acum mi-ai spus un fel de "adio". Eşti prins în capcana planului ăsta. Va da greş. Cu Helion la conducere şi fără mine, e sortit eşecului. Căpitanul e curajos, dar n-are stil, n-are nerv. Te rog! Refuză. Obligă-l să mă folosească pe mine. Abandonul tău va cântări mai mult decât al oricui altuia.

— Ce mai avalanşă! În ultimele două ore, te-am auzit vorbind mai mult decât în anul de când te cunosc. Nu. Îmi pare rău. Şi nu neapărat pentru că nu te cred.

— Rahat, făcu Nemo morocănos, privind golful.

Numai cine văzuse bancul în amurg, când delfii îşi căutau adăpost în scobiturile ţărmului, golindu-şi sacii de flotaţie şi cufundându-se pentru odihnă, îi mai putea descoperi acum sub razele lunilor - torpile sub imediata suprafaţă a apei întunecate.

Se strâmbă. Dezaprobarea expresiei sale putea fi a unei zeităţi, profund

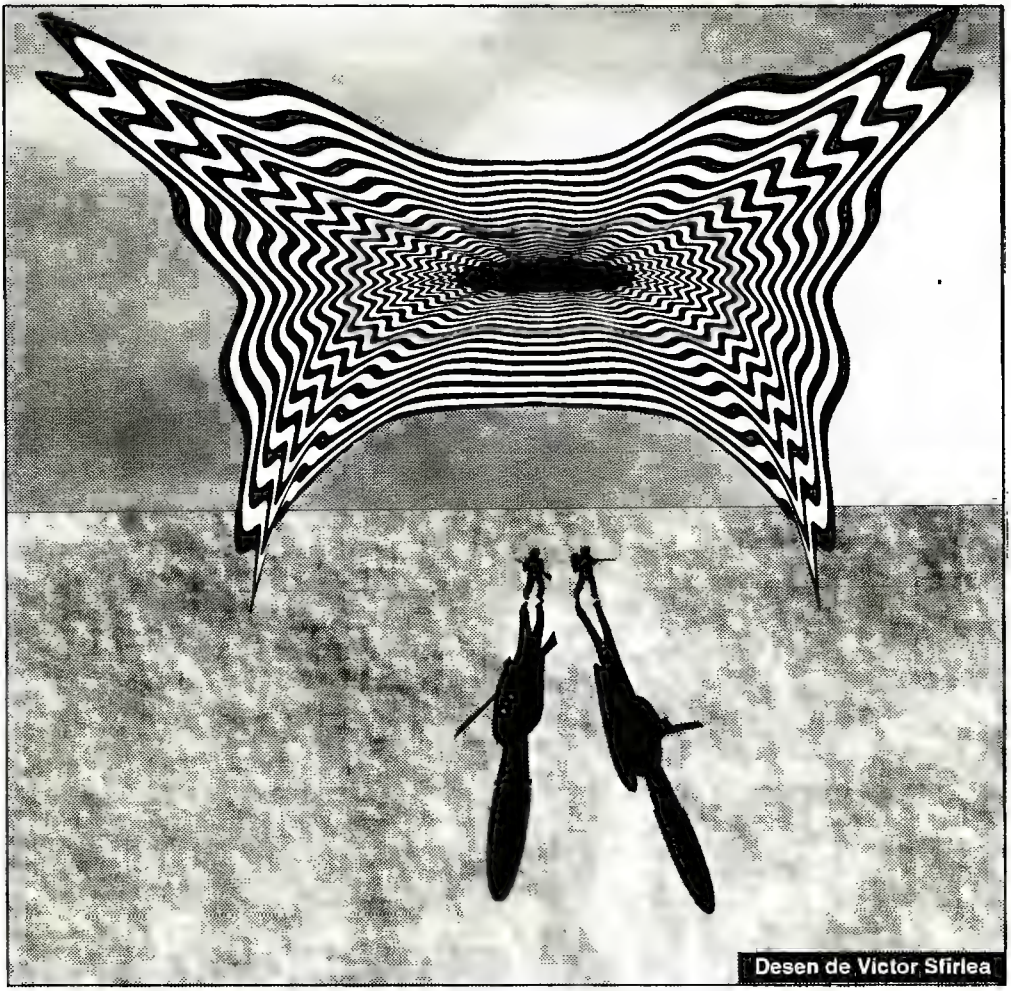

Desen de Victor Sfirlea

dezamăgită de ceea ce crease. Desigur, delfii fuseseră creaţi pe Flăcăruie, de către forţele ei bio-generative unice; Nemo gândise doar un plan de evadare care includea animalele. Se uită din nou spre Jax, cu ochi amari, refuzând să-l mai roage, dar în acelaşi timp refuzând să-şi retragă rugămintea. Drept răspuns, prietenul său îşi întoarse chipul preocupat, către ţărmul nordic al insulei, acolo unde se afla ţinta acţiunii nebuneşti de-a doua zi.

Acum semăna cu o imensă ciupercă planctonică, cu globul palid pe jumătate scufundat. Câmpul de cili era afundat în mod similar. Se zăreau numai vârfurile tentaculelor, străpungând apele poleite de luni, o câmpie de ţepi. Cei doi bărbaţi priviră multă vreme.

— Ne supraveghează, vorbi Jax.

Toate speculaţiile utile fuseseră de mult dezbătute şi ipotezele epuizate.

— Atât de uriaş şi atât de conştient...

— Şi Orson, care a orbit, izbucni Nemo. Ceva atât de mare trebuie să fie de provenienţă oceanică, intrat prin sifonul ăla, şi asta mă-nebuneşte. În ultima jumătate de an, Orson lucra serios în domeniu; era toată ziua la Baza Doi, şi discuta cu biomaţii de acolo. Dacă am şti măcar cum funcţionează, poate c-ar fi...

— Ce să fie?

— Poate c-ar fi o cale. Îmi pare rău că v-am zis planul ăla. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât simt că nu putem trece de el... că trebuie ucis.

— Cine vine?

— Sarissa.

Femeia se căţăra spre ei, alegându-şi punctele de sprijin de pe faţa stâncii cu uşurinţa şi siguranţa unei culegătoare de scoici de pe o plajă netedă.

— Orson şi-a revenit complet. A băut nişte supă.

— Aiurează? Jax clipi uşor din ochi de brutalitatea propiei sale întrebări.

— Nu. E conştient - şi noi şi el suntem de părere că ne poate ajuta, şi vrea să vă vorbească.

— Căpitanul doarme, urmă ea.

Nemo îi simţi compătimirea din glas - de obicei, Sarissa îi spunea "Helion".

— Am hotărât cu toţii să nu-l implicăm până nu hotărâm ce-o să facem. Penny n-a fost de acord, dar în cele din urmă a cedat.

Îl privi cu coada ochiului pe Nemo. Începură să coboare.

Căpitanul Helion fu trezit după miezul nopţii. Jax şi Japhet îi prezentară propunerea grupului. Acum orice acord între subordonaţii lui îi părea o revoltă deghizată. Aruncă o privire *et tu, Brute* spre Jax şi fixă dezgustat tăciunii din soba de campanie.

— E limpede că veţi face ceea ce doriţi. Vă rog să nu mă mai deranjaţi cu alte parade de disciplină. Până mâine, puteţi face orice vreţi.

— Nu! Cineva să mă ducă la el. Căpitane!

La fel de surprins ca şi Helion, Jax se întoarse şi-i ajută pe Sarissa şi Nemo să ducă scaunul lui Waverly în centrul cercului. Ochii biologului erau acoperiţi cu bandaje. Câteva picături de sânge le traversaseră şi-i brăzdau obrajii.

— Căpitane? Chipul se roti, aşteptând glasul lui Helion.

— Sunt aici, Waverly.

— Ascultă, căpitane. Lasă orgoliile. Oferă-ne disciplina aici, unde avem nevoie de ea. Va trebui să ţinem o şedinţă de informare, folosind şi jurnalul. Pentru disciplină şi stricteţe, propun să fie oficială. Creatura aceea are câteva epoci înaintea noastră în privinţa adaptării la lumea de aici. Ar fi bine să formăm un grup de analiză pertinent şi eficient, şi s-o facem cât mai repede, altfel o să murim cu toţii şi aţi văzut în ce mod.

Căpitanul încuviinţă.

— Treziţi-mă când îmi vine rândul, rosti el şi plecă să se culce.

• • •

A doua lună apuse cu trei ore înainte de zori. Nemo şi Orson Waverly stăteau lângă sobiţă. Restul dormeau cu toţii. Waverly tocmai oprise caseta jurnalului, şi oftă. În urechile celor doi bărbaţi continuau să răsune descrierile incredibile de pe bandă.

— Două grupuri distincte de carnivore înăuntrul globului, vorbi Waverly monoton. Ambele divizate în subgrupuri. Cete. Indivizii se ancorează prin ombilicuri subţiri de baza sferei. În ambele cazuri... Rahat! Rahat, rahat, rahat! Sunt blocat. Nu mai e nici un neuron care să nu se învârtă în cerc. Dacă aş putea să-l mai văd o dată, să-l întrezăresc pentru cinci secunde! Vorbe! Dumnezeule, ce n-aş da pentru o imagine - o imagine reală, solidă, policromă. Din toate astea nu obţin decât caricaturi grotesti, exagerări lipsite de noimă ale unor sugestii întâmplătoare declanşate de şirul ăsta interminabil de vorbe!

Se lăsă tăcere, apoi Nemo întrebă:

— Caricaturi? Ale cui?

— Peşti cu cap mare, coadă verticală, bot fierăstrău. Rechini. Rechini şi caracatiţe înotând în grupuri separate într-un rezervor sferic plin cu alge.

— Alge? Rechini?

— Algele sunt o plantă marină terestră cu tulpini lungi. Rechinii sunt carnivore marine. La fel şi caracatiţele, nevertebrate cu ciocuri situate în mijlocul unor mănunchiuri de tentacule - ca formele descrise de tine, numai că majoritatea caracatiţelor au mai puţine tentacule şi sunt de aceeaşi mărime... Ştii, mă gândesc mereu la legăturile alea... Spuneai că atât rechinii cât şi caracatiţele patrulau peste tot, dar cele două tipuri nu se amestecau niciodată, corect?

— Da. Întotdeauna se evitau.

— Totuşi, ambele grupe aveau acelaşi tip de ombilic caudal, dintr-o substanţă alburie, aproape translucidă, foarte subţire, tare şi flexibilă. Acum, ce era cu ancorarea cordoanelor ombilicale de acel... clei bazal în care era înfipt tot ce exista în glob? Acolo jos, exista o

anumită schemă de ancorare? Se ataşau pur şi simplu întâmplător, sau în grupuri? Dacă da, grupurile respective erau separate ca şi organismele înseşi?

Nemo se gândi vreo jumătate de minut.

— Nu pot fi sigur. Cu tentaculele de ancorare zbătându-se pe sus, şi cu toate tulpinile alea uriaşe pe jos, la nivelul cel mai coborât, n-am putut să văd prea bine. Oricum, mi-am amintit altceva. Caracatiţele nu se hrăneau primele; se strângeau împrejur, extrem de excitate, tot timpul cât se hrăneau rechinii. Apoi, după ce ei terminau, mulţi coborau spre fundul ochiului - eu n-am văzut nici măcar cât a văzut Japhet - şi caracatiţele îi urmau. Atunci, am zărit una agăţându-şi cordonul de tulpina unei alge. Cred c-a simţit şi a încercat să se întoarcă, dar celelalte o împingeau şi cordonul s-a rupt.

— Care a fost efectul?

— A abandonat prada. A înnotat vreun minut apoi, de parcă ar fi primit un mesaj, s-a îndreptat direct spre fund. Am pierdut-o printre alge, dar când a revenit, avea un cordon nou.

Waverly tăcu multă vreme, şi Nemo rămase nemişcat. În cele din urmă, biologul oftă:

— Crezusem că cordoanele sunt un fel de conexiuni alimentare cu organismul-mamă. Totuşi, cum poate o asemenea conductă să fie atât de delicată, şi în acelaşi timp atât de uşor reparabilă? Deocamdată să le lăsăm. Vreau să-l mai ascult pe Japhet. În felul cum descrie el procesul de hrănire există câteva lucruri sugestive.

Apăsă butonul de derulare al jurnalului. Nemo căută într-un carneţel limitele înregistrării lui Japhet şi apăsă redarea atunci când acestea apărură pe contor... Din difuzor răsună glasul lui Waverly.

— Bun. Să trecem acum la ce s-a întâmplat în interior. Ce le-au făcut?

Se referea la Angela şi Norrin, iubite de toţi, nu mai puţin de Japhet. Urmă o tăcere. Cartograful se străduia să-şi găsească siguranţa glasului.

— Ele erau vii. Cred că fluidul dinăuntru le-au paralizai cumva... Corpurile li se umflau vizibil după primele secunde, şi se afundau mai lent... mai lent decât te-ai fi aşteptat. Mişcările lor nu trădau o împotrivire, deşi se zbăteau cumva. Când tocmai ajunseseră la vârful... ierburilor alea, tulpinile acelea lungi şi purpurii - tocmai atunci le-au izbit primii, cei mari, cu dinţi de fierăstrău şi proeminenţe mici ca nişte butoane aşezate în linie. Mi-au amintit de ochii delfilor. Oricum, ei au atacat primii. Au început să smulgă hălci, din fiecare parte a trupurilor, roiau ca nişte furnici aşa încât ele erau numai nişte forme viermuitoare ce se zbăteau. Sângele lor... sângele lui Norrin şi Angela..., Japhet se opri, apoi continuă, vorbind şi mai repede: Sângele era ca o ceaţă, şi n-am mai putut vedea... Mi s-a părut însă că se succedau, nici o creatură nu mânca mult timp, şi mi s-a părut că fiecare avea rândul ei.

— Da. Îmi pare rău că trebuie să fac asta, Japhet. Continuau să se scufunde, în timp ce erau sfârtecate?

— Foarte puţin. Atacurile acelea le-au menţinut sus, în nivelele superioare ale ierburilor. După aceea, brusc când ultima creatură s-a îndepărtat, fetele... resturile lor... au rămas locului vreo două secunde, apoi au început să se scufunde iarăşi...

— Da, Japhet. Îmi pare rău... resturile... . Am nevoie de orice amănunt.

— Nu mai aveau carne! răcni bărbatul într-o explozie de furie trădând o durere insuportabilă.

— Te rog, Japhet.

— Pielea şi muşchii sfârtecate aproape complet. Scheletele încă se mai ţineau... laolaltă, prin fragmente de tendoane. O parte din măruntaie atârnau... Craniile intacte. Şi interiorul toracelui. Apoi au apărut ceilalţi. Păreau că se concentrează asupra părţilor superioare ale corpului. Se comportau la fel ca primii.

— Fii atent, Japhet. Helion, Penny şi Nemo au avut impresia că "rechinii" şi "caracatiţele" mâncau la fel, şi le-au aproximat ca fiind aproape o sută. Acum, mie mi se pare, la numărul ăsta, şi la cât mai rămăsese din pradă... iartă-mă, însă nu mi se pare că era... suficient.

Eşti sigur că fiinţele acelea cu tentacule devorau doar ţesutul cerebral şi plămânii?

— Este într-adevăr dubios. Glasul lui Japhet se destinse, recunoscător pentru

balsamul de obiectivitate al declaraţiei. În ambele zone a fost limpede că au străpuns osul. Totuşi am senzaţia că după aceea le-au injectat ceva. Le-au prins strâns în tentacule şi-a urmat un fel de spasm, iar mie mi s-a părut că nu extrăgeau, ci mai degrabă pompau ceva în piept şi ţeastă...

Vocea i se stinse din nou. Waverly interveni repede:

— Mulţumesc, Japhet. Imaginea e foarte clară. Au mai rămas două puncte de lămurit. Primul: după retragerea celui de-al doilea val de atacatori, e adevărat că rămăşiţele prietenelor noastre au fost lăsate să se scufunde spre bază?

— Da. S-au scufundat şi le-am pierdut din vedere.

— Perfect. Acum, ceilalţi au fost de acord că aşa zisele caracatiţe, după ce s-au hrănit, sau ce-au făcut ele acolo, au reînceput să circule în interiorul globului - mângâindu-i, cum a spus Penny, pereţii cu tentaculele. De fapt, cele mai multe dintre ele au început s-o facă înaintea rechinilor. Aceştia s-au hrănit primii, dar apoi au coborît pe fund şi le-a trebuit mai mult timp decât caracatiţelor să revină la patrulare. Spune-mi dacă eşti de acord, şi dacă da, povesteşte-mi tot ce poţi despre ce au făcut ei la fund.

— Aşa a fost, şi cred că-ţi pot spune ceva. L-am văzut numai pe unul, la fund, printre tulpini. O imagine scurtă. Mi s-a părut că era pe jumătate îngropat, cu capul în jos, în stratul spongios unde se înfigeau tulpinile. Îngropat în el până la jumătate, iar capătul cu cordon era în stare liberă şi vibra, sau tremura cumva. După câteva secunde, ochiul s-a deplasat puţin şi nu l-am mai văzut.

— Remarcabil. Nimeni n-a mai văzut asta. Poate c-o să ne ajute. Mulţumesc, Japhet. Mulţumesc foarte mult.

Waverly pipăi butonul şi întrerupse jurnalul.

— Cristoase! În ce hal mă doare capul. Nu ne-ajută. Deocamdată nu ne-ajută deloc. Mă simt ca o roată pătrată. Mă poticnesc la tot pasul. Complexitatea asta ciudată este uluitoare. Câmpul de cili înhaţă prada, cupola centrală prevăzută cu gură şi alcătuită din structuri intestinale, înconjurată de un caliciu de cili principali... la Baza Doi, au găsit pseudo-celenterate cu caracteristici similare. Populează litoralul - dar cele mai mari ajung la un metru, lua-le-ar dracu, şi n-au nimic din complexitatea asta endosomatică. În larg, s-ar putea să existe specii mai mari, dar din punct de vedere senzorial sunt slab înzestrate... vânători lenţi, pipăind şi bâjbâind. Pe când creatura asta, spuneai tu, ne-a urmărit bărcile până pe insulă şi acum ne urmăreşte, pândindu-ne mişcările de pe ţărm. Vede, sau miroase, sau aude, sau toate trei. Monstruos. De neînţeles. Mai vreau nişte calmante. Trebuie să dorm. Poate că răspunsul se va ivi într-un vis. O să-ţi dau însă şi ţie ceva la care să visezi, Nemo. Dacă creatura asta urmează cumva modelul pseudo-celenteratelor pe care le-au găsit - dacă proporţional, este cufundată la fel de mult în apă, şi se poate extinde lateral, atunci la capătul cozii are cel puţin o jumătate de kilometru, iar câmpul de cili poate cuprinde întregul perimetru al insulei, sau aproape tot, fir-ar al dracului.

Du-mă şi pe mine în pat, Nemo, şi să ne-ajute Dumnezeu. Helion şi Jax vor muri mâine. Îmi pare rău, dar mie mi se pare normal. Le-am spus şi lor ce-ţi spun ţie, însă nu i-am putut convinge. Acum o să-ţi zic şi ţie, aşa brutal şi direct cum este - alege puncte de unde puteţi vedea creatura din toate unghiurile posibile. Prelungeşte microfonul jurnalului şi dă-le binocluri la toţi. Când prietenii noştri vor muri, vreau să obţinem fiecare crâmpei de imagine sau sunet care se poate înregistra. Dacă Polifem îi ucide, o să se trădeze. Trezeşte-mă cu o oră după zori, neapărat. Până când pleacă ei, o să dau o listă cu întrebări la care doresc răspunsuri, şi vreau să ofer şi nişte sfaturi.

•••

Imediat după răsăritul zorilor, Sarissa Wayne se căţără pe creasta unde Jax şi Nemo stătuseră cu o noapte înainte. Se aşeză şi privi pregătirile din golful delfilor. Ea şi cu Penny terminaseră primele. Derulaseră sulul de plasă metalică din barca Sarissei şi-l aduseseră pe plajă. Un capăt fusese ancorat de extremitatea sudică a golfului, apoi ea şi Penny îl transportaseră înot până în partea opusă.

Lucraseră într-o tăcere absolută, doar

parţial cauzată de teama de a nu-i trezi pe delfii de care Jax şi Helion se apropiau cu arme tranchilizante. Polifem - cum îl botezase Waverly în noaptea precedentă - demonstrase cât de rapid se putea deplasa în jurul insulei. În după-amiaza zilei trecute, coloniştii făcuseră câteva teste. Duseseră barca lui Helion - doar uşor avariată - în partea opusă a insulei, alegând un loc de lansare la peste patru sute de metri în susul ţărmului de la limita vizibilă de extindere a monstrului. Desprinseseră vinciul harponului, îl ancoraseră pe mal şi legaseră barca de cablul lui. Cuplaseră apoi pe autopilot, lăsând în rezervor combustibil pentru numai câteva sute de metri. După patru secunde de la lansare, barca avea deja treizeci şi cinci de noduri, şi fusese înşfăcată de tentaculele brusc apărute la mai puţin de şaptezeci de metri de ţărm.

Nu opuseseră rezistenţă - cablul se derulase pe măsură ce uriaşul îşi târâse prada spre globul central. Barca nu mai ajunsese însă până acolo. Cu mult înainte de tentaculele mai mari, de hrănire, cilii încremeniseră. Peste câteva secunde zvârliseră ambarcaţiunea şi, până când căzuse în apă, ei dispăruseră. Coloniştii o trăsseseră pe mal, simţindu-se potenţial mai înţelepţi, însă uimiţi şi îngroziţi.

Înotul în apa neagră de dinaintea zorilor fusese cel mai apropiat de un coşmar trăit din experienţa Sarissei. Încă putea simţi aşteptarea înfiorată a primei atingeri arzătoare şi lipicioase a lui Polifem. Inima îi mai rememora bubuiturile îngrozite, iar muşchii umerilor încordarea ca de arc a fiecărei secunde scurse până ce completaseră barajul.

Mintea ei însă se detaşase complet de amintiri. Nu se concentrase nici asupra scenei de dedesubt. Proiectilele tranchilizante, folosite asupra delfilor capturaţi pentru a preveni panica din timpul transportului în cuşti până la rât, paralizaseră şase animale. Bărbaţii le înhămaseră cu cabluri în două troici, astfel dispuse încât delful din mijloc era cu o jumătate de lungime înaintea celor doi de pe flancuri. Troicile fuseseră ancorate de ţărm, şi deşi animalele se treziseră şi începeau să opună rezistenţă, Jax şi Helion reuşiseră să le înhame. Tălpile cizmelor abia li se vedeau prin apă, izbind sub cozile delfilor. Acvalungurile bolboroseau, dar deplasarea delfilor avea să ascundă băşicile de aer.

Soarta tuturor depindea de repetiţia aceasta grotescă. Gândurile Sarissei se îndreptau însă în altă parte, şi se dezvăluiră atunci când ochii ei se îngustară la apariţia lui Nemo. Vânătorul coborâse de pe una din crestele laterale, unde îl ajutase pe Japhet să monteze două harpoane. Acum se îndrepta spre Penny Lopez, aplecată deasupra mecanismului de închidere a barierei golfului, după ieşirea lui Jax şi Helion. Nemo îi spuse ceva, iar Penny se ridică şi-l privi.

Bărbatul îi vorbi aproape un minut; când o părăsi, înclinându-se rigid, oficial, ochii Sarissei refuzară să-l mai urmărească. De fapt, nu mai se uită spre nimeni anume, ba chiar încetă să mai privească spre golf.

— Sarissa... Sarissa! Am ceva important să-ţi spun. Vrei să m-asculţi?

Întrebarea i se păruse necesară lui Nemo, deoarece femeia nici măcar nu-l privise atunci când o salutase. Continuând să nu ridice ochii, ea răspunse:

— Dacă o să te-ascult, sau nu, depinde de ce ai să-mi spui.

Nemo încuviinţă şi se aşeză lângă ea. Privi cerul timp de un minut, apoi rosti:

— Tocmai i-am oferit scuzele mele lui Penny Lopez, şi i-am spus că mă retrag din calitatea de pretendent la inima ei. Întotdeauna este grav să dezamăgeşti o femeie, aşa încât nu trebuie să minţi. I-am mărturisit...

Sarissa pufni, scuturâ din cap şi începu să râdă, vădit artificial. Nemo îşi privi genunchii, tăcut.

—"Întotdeauna este grav să dezamăgeşti o femeie", chicoti Sarissa. Nemo, m-ai dat gata! Te-am văzut cu ea. După ce-ai plecat, sărmana femeie a sărit pur şi simplu în aer, bătând din călcâie. Dacă asta-i ultima zi din viaţa ei, şi a noastră, măcar o să fie o zi fericită. Nu te-a dorit niciodată.

— Sunt de acord că sentimentele ei nu sunt vizibile. Dar nu i-am displăcut niciodată pe de-a întregul. A devenit sarcastică şi ironică vara trecută, când i-am explicat cazul meu. Asemenea răutăţi

sunt un fel de cochetărie, pentru care o femeie trebuie iertată deoarece constituie o apărare instinctivă împotriva capturii. Dar ea a început...

— Acum ce i-ai spus?

— La început nu mă displăcea complet. I-am mărturisit despre femeia pe care am dorit-o iniţial... Nu i-am făcut curte acelei femei pentru că nu mă plăcea deloc, şi deşi nu sunt slab de înger, cel care urmăreşte o captură imposibilă este un prost.

Sarissa ridică ochii. Îl privi furioasă, surprinsă, uşurată.

— Cum o chema pe femeia acea... de la început? Sufletul acela ales, pilda de virtute feminină, personajul august care merita prima alegere a lui Nemo Jones? Binecuvântează-mi urechile cu numele acelei perle.

— Sarissa Wayne.

— Rahat!

— Rahat?

— Exact. Excrementele unor mamifere terestre. Invocate de unii terrani pentru demonstrarea neîncrederii absolute.

Trupul ei micuţ şi perfect alcătuit aproape că dansa pe loc, cu implusuri cinetice reţinute, făcându-l pe Nemo să se gândească la flacăra unei lumânări.

— Ai fost ironică şi distantă de la început, Sarissa. Ţi-ai bătut joc de fiecare cuvânt al meu. Cel puţin la început, Penny a fost amabilă.

— Ca să-l facă gelos pe Helion, fraierule! Iar tu nu mi-ai dat deloc sănţeleg...

— Rahat!

Activitatea din golf le abătu pentru un moment atenţia. Helion şi Jax începuseră să-i înveţe pe "armăsari" câteva mişcări elementare. Nu foloseau pulsarii sonici utilizaţi de obicei asupra delfilor - probabil detectabili de Polifem - ci mici bastoane electrice improvizate de Jax. Marginea soarelui mângâie buza estică a craterului. Sarissa şi Nemo se priviră din nou.

— Aminteşte-mi o ocazie, Jones. Una singură, clară şi fără dubii.

— Chiar prima noastră expediţie împreună. Când ai harponat hidra...

— Aia! Ha! Ai făcut tot ce ai putut ca să mi-o iei înainte şi să arăţi ce înnotător grozav eşti, şi dup-aia mi-ai azvârlit un compliment ca un os fără carne, că sunt o ţintaşă bună.

— Am plonjat ca să retez trofeul loviturii tale - cel mai profund gest de onoare al neamului meu! Ţi-am adus tentaculul cel mare şi ţi-am spus că eşti o ţintaşă perfectă, nu doar o bună ţintaşă. N-ai vrut nici măcar să mă priveşti. Ai fi putut citi înţelesul cuvintelor mele.

— Prostii! Ai...

— Prostii?

— Taci! Ai făcut plonjonul ăla spectaculos de douăzeci de metri de pe peretele craterului şi ai făcut prima tăietură din vânatul meu, înainte ca să-l fi tras măcar pe jumătate. Ai...

— De unde altundeva să fi plonjat? Acolo stăteam. Gestul trebuia să fie imediat. Aşa îşi exprimă un vânător admiraţia pentru o lovitură excepţională!

— Ce alt avans mi-ai mai făcut? Ei? Zi-mi altul.

— După două zile... Am venit la tine să mă explic, după întrunirea consiliului. Ţi-am adus...

— Ai apărut târând blestematul ăla de trofeu pe care-l retezaseşi din vânatul meu. Îl tăbăcisei. Eram cu ceilalţi vânători care tocmai mă felicitau pentru lovitură, când ai apărut tu, rânjind ca un idiot şi târând trompa aia după tine...

Indignarea ei îşi pierdu din elan, stopată de regrete. Nu mai trebuia să-şi rememoreze scena. În clipa aceea, zărindu-l pe necioplitul Katermandian apropiindu-se cu dovada lui de stimă, lungă de patru metri, Sarissa se întrebase cum se putea ca încântarea şi stânjeneala să fie atât de împletite, aşa cum erau atunci în sufletul ei. Făcuse ceva cu totul neobişnuit pentru ea. Fugise. Mormăise nişte scuze în legătură cu verificarea echipamentului, se răsucise şi fugise. Chiar şi aşa, nu reuşise să-şi alunge amintirea jalnică a scenei. Îl zărise pe nefericitul curtezan, zăpăcit, grăbindu-se s-o ajungă, şi agăţând gleznele a două din colegele ei, şi trântind-o pe una - fusese Angela. Mai târziu, aceasta râsese de întâmplare şi, după ce simţise sentimentele Sarissei, îi spusese:

— Ascultă-mă Sari. Nemo e un bărbat minunat. Nu se mândreşte inutil. A făcut plonjonul ăla din pură bucurie faţă de reuşita ta. Este un Katermandian,

scumpo! Evident, o să te facă să te simţi prost. Îţi face curte, fato! O să laşi stânjeneala să-ţi stea în cale? Trezeşte-te! Invită-l la o plimbare, undeva unde-i pustiu, spune-i că îl doreşti, şi explică-i cum să evite situaţiile penibile. O să profite de orice ocazie de a-ţi face plăcere. A trăit treizeci şi şase de ani în adâncurile pădurii ecuatoriale. Tu vrei maniere elegante şi comportare rafinată? Îl vrei pe Helion?

Sfatul venise prea târziu. Sarissa nu-şi putuse învinge reţinerea şi curând Katermandianul se retrăsese într-o politeţe melancolică. După câteva săptămâni începuse s-o curteze oficial pe Penny. Acum, amintirea Angelei îi înceţoşă ochii.

— Uită cuvintele mele. Ştiu c-ai fost cinstit. Angela mi-a deschis ochii. De la-nceput mi-a spus că eşti un băr... un bărbat...

Se opri când simţi că vocea ameninţa să i se înăbuşe. Îşi întoarse chipul într-o parte - simţi, mai degrabă decât văzu, încercarea vânătorului de a-i prinde mâna, şi-l opri cu un gest brusc. Urmă o tăcere prelungă. Amândoi priveau golful. Jax şi Helion controlau acum destul de bine troicile, manevrându-le cu atâta energie încât treziseră toţi delfii din golf, şi apa fierbea.

Penny testa manevrarea barierei şi reuşise să nu scape nici un animal. În cele din urmă, Sarissa inspiră adânc şi se ridică hotărâtă. Se întoarse către Nemo.

— Jones, idiot mizerabil, eu, Sarissa Wayne, te doresc. Doresc să-mi faci curte, să mă iubeşti şi să faci dragoste cu mine şi niciodată cu alta. Aşa stau lucrurile. Să-mi răspunzi acum, odată pentru totdeauna. Să rezolvăm problema asta, indiferent cum.

Nemo încuviinţă hotărât, dar deşi deschise gura, nu se auzi nici un sunet. Aparent, muţenia aceea oferi Sarissei un răspuns satisfăcător. Cuprinse cu braţele mijlocul bărbatului şi-şi lipi obrazul de pieptul lui. El o strânse, privind pe deasupra capului ei, iar pe chipul său uimirea se citea mai limpede decât fericirea. În lumea lui existaseră numai pânde, capcane şi amăgiri ale vânatului. Îmbrăţişarea atât de pasionată a Sarissei, pe care o considerase întotdeauna inaccesibilă, căpăta pentru el, proporţiile unui miracol. Ca şi cum în jungla de pe planeta lui natală, un archidand - bipedul cel viclean şi colţos, cu aripi splendide şi gheare încovoiate - ar fi sărit dinapoia adăpostului din liane şi sparx, şi - în loc să dispară cu o iuţeală uimitoare - s-ar fi apropiat de vânătorul încremenit, plecându-şi capul ca să-i adulmece mâna. Nu observară cele două siluete apropiindu-se de ei, decât când îi strigă Sparks.

Acesta îl conducea pe Waverly. Cei doi se despărţiră şi un fior le cuprinse inimile. Ştiau misiunea lui Waverly. Sarissa îl ajută să se aşeze. Ea, Nemo şi Japhet - cei care urmau să fie ochii biologului - priviră acum numai spre el.

— I-am explicat deja lui Penny. Am vrut s-o fac cât sunt ei în apă. Ei ştiu şi sunt de acord, dar n-are rost să-i îmbolnăvesc acţionând sub ochii lor. Aşa că, să fim expeditivi. Imediat ce termină pregătirile, căpitanul ne va strânge şi el pentru câteva cuvinte. Sarissa?

— Sunt aici, Orson.

— Armele din bărcile lui Helion şi Angela sunt pregătite. Japhet a pus pe vinciuri cabluri duble şi-a ancorat armele acolo unde voiai. Dă-le binoclurile, Japhet. Puneţi-le amândoi la gât. Focalizaţi-le pe Polifem imediat cum vă ocupaţi poziţiile. Nemo, vreau să stai pe creasta de lângă plajă, de cealaltă parte a Sarissei... Japhet a pregătit totul. O să fii aproape la aceeaşi înălţime cu ea, şi o să poţi vedea partea invizibilă ei. Penny şi Japhet vor sta pe mal. Amândouă o să aibă microfoane conectate la jurnal. Vreau înregistrarea fiecărei vorbe corelată cu relatarea evenimetelor. Vreau comportarea lui Polifem, şi sincronizarea cu tot ce se întâmplă în jurul lui.

Numai pentru că seamănă cu un ochi, nu putem afirma că vede. A întors şi a deschis barca noastră ca pe... ca pe o eprubetă cu specimene. Poate că a simţit organismele dinăuntru prin vibraţii, electrochimic... habar n-am cum. M-am ghemuit sub bord şi-am scăpat. Asta mă face să cred că vede. Dacă-i aşa, cred că Jax şi Helion n-au nici cea mai mică şansă.

Să vă zic acum întrebările mele specifice. Prima, şi cea mai importantă, cum ne simte? Orice amănunt al com-

portării lui pe care-l putem corela cu amănunte din comportarea prăzii...

Buzele lui Waverly se mişcară de câteva ori în tăcere, apoi urmă:

— Dacă putem conecta într-un mod nou aceste comportamente, s-ar putea să găsim o cale prin care să-l păcălim. A-l ucide, mie mi se pare imposibil. Mă gândesc însă că dacă îi înţelegem modul de hrănire, l-am putea otrăvi. Aparatul lui digestiv mă încurcă cel mai mult. Cetele acelea cvasi-independente... Atunci, când termină cu prada, rămâne un hoit, doar şaptezeci la sută din volumul iniţial, care cade la baza globului. Dacă fiinţele acelea sunt nişte organe cu grad înalt de articulare, dacă constituie cumva însuşi aparatul digestiv, cum transmit macro-organismului substanţele nutritive absorbite? Cordoanele, care se pot rupe, par extrem de inadecvate drept conducte de transport pentru nutritivi cu asemenea mase.

Dacă ele nu transformă hrana, atunci Polifem însuşi trebuie să fie un fel de detritivor uriaş, hrănit cu resturile lăsate de rechini şi caracatiţe. Atunci, de ce această exagerată disproporţie volumică? De ce Polifem capătă patruzeci la sută, cel mult, din fiecare pradă, pe când aceşti... saprofiţi răpitori opresc şaizeci, sau mai mult? Ce alt serviciu adus întregului organism justifică o proporţie atât de mare?

Pentru a înţelege lucrul acesta, trebuie să studiaţi cât puteţi mai bine zonele de la bază - în special, Sarissa şi Nemo. De asta v-am urcat atât de sus. Fiţi atenţi la ... resturile prăzilor, la relaţia lor cu interiorul lui Polifem Care-i structura de acolo, de jos? Dacă este motilă, cum se comportă? Japhet şi Penny vor studia mai atent cele două cete, însă vreau ca toţi să priviţi permanent tot ansamblul, încercând să remarcaţi mişcări generale de gestalt, răspunsuri şi stimuli.

La caracatiţe şi rechini, mă interesează în mod deosebit două lucruri. Unu: Atenţie la orice produse de excreţie. Se poate să utilizeze o anumită parte din ceea ce absorb şi să producă reziduri utile pentru Polifem. Doi: Cu toţii aţi spus că, aparent, caracatiţele nu consumă la fel de mult ca şi rechinii, dacă într-adevăr se hrănesc. Ce fac ele în mod precis? Fiţi cât mai atenţi.

Asta este. În privinţa unor ipoteze productive, deocamdată nu vă pot oferi nimic. Creatura aceasta este complet incredibilă. Să ne ajute Dumnezeu să putem gândi efectiv laolaltă, pentru că până acum, eu sunt pur şi simplu în beznă.

• • •

După apus, pe Flăcăruie, ora cea mai aurie este la mijocul dimineţii. Culorile razelor scânteie, se destramă şi se contopesc sub strălucirea cerului de parcă întregul ţinut ar fi alcătuit din metal topit. Iar în locul acela, soarele tânăr scălda o nestemată anume, şi mai orbitoare decât uriaşul perete circular, sau decât apa pe care o conţinea. Ocupându-şi poziţia, Nemo privi nestemata cu uimire şi repulsie. În interiorul sferei de chihlimbar, cetele de patrulare îşi ţeseau culorile distincte prin jungla neagră şi roşie. Săreau în ochi în special "rechinii", cum le spusese Waverly. Corpurile lor, aidoma unor torpile, aveau dungi de pigmenţi ce străluceau irizaţi în vreme ce înotau prin lumina filtrată. Nemo se gândi la golful - invizibil acum pentru el, datorită crestei pe care stătea Sarissa - de unde tocmai venise. Helion, tăcut şi preocupat, intrase direct în apă şi dispăruse sub animalele înhămate. Jax însă se oprise lângă marginea apei şi Nemo îl prinsese de braţ.

— Băftosule, îi spusese. Peste o oră, o să fii în rât, cerând ajutoare.

Bărbatul zâmbise şi privise binoclul ce atârna pe pieptul Katermandianului. Nemo îi urmărise privirea şi-şi simţise inima strângându-se. Jax însă zâmbise:

— E-n regulă. Foloseşte-l, şi când o să ies pe ţărm, o să mă vezi făcându-ţi cu mâna.

Nemo ajunse la locul său, dar înainte de a o anunţa pe Sarissa privi în jos către duşmanul lor. Îşi apăsă pumnul strâns pe piept, după obiceiul vânătorilor de pe Katermand când fac jurăminte, şi rosti:

— Ascultă-mă, Polifem. Mă numesc Nemo. Nemo Jones. Şi o să te omor. Noi, laolaltă, o să găsim calea s-o facem, însă eu am să te omor.

Înălţă braţul, făcându-i semn siluetei

mici şi fragile, care stătea lângă tunurile de pe creasta alăturată. Cu toate că întorsese ochii, la periferia razei sale vizuale percepu un amănunt. Ridică binoclul, şi-l aţinti asupra globului, undeva la baza algelor.

Sarissa ezită. Japhet, Penny, Nemo - toţi erau la posturile lor, însă pentru o clipă fu incapabilă să dea semnalul de începere. Verifică ancorajele tunurilor, făcute de Japhet, şi pentru a treia oară se asigură că stânca pe care stătea ea avea să cedeze înaintea cablurilor. Privi în jos, în golf, unde Orson îi aştepta comanda, ţinând în mână funia care deschidea poarta-barieră. Jax şi Helion îşi ţineau animalele pregătite - nu lângă poartă, ci lângă ţărmul golfului, deoarece înainte de a ieşi aveau să dirijeze o parte cât mai mare din banc înaintea lor, în momentul pătrunderii apelor primejdioase din larg.

Delfii înotaseră neatacaţi pe lângă Polifem; unii dintre ei chiar trecuseră prin câmpul său periferic de cili. Fusese una dintre primele observaţii făcute în dupăamiaza anterioară, odată ce reuşiseră să se organizeze după starea iniţială de oroare. Planul părea bun. Acum, lipsită de educaţia biologică a lui Waverley care să-i consolideze pesimismul, se simţea la fel de sumbră ca şi el. Aveau să dea greş. Aveau să dea greş, deoarece Sarissa avea acum numai de pierdut - nu doar viaţa ei, ci şi pe Nemo. Norocul te ocoleşte atunci când inima îl imploră. Îşi duse palmele la gură şi, pe un ton ceva mai tare decât cel normal, rosti:

— Acum!

La şaptezeci de metri dedesubt, Orson trase de coardă. Când Jax şi Helion văzură poarta deschizându-se, plecară după cum stabiliseră, pe traiectorii convergente către ieşire, izolând cam două treimi din bancul de delfi şi împingându-l înaintea lor.

— Închide, strigă Sarissa.

Orson dădu drumul corzii şi bariera reveni la loc. Dacă încercarea dădea greş, supravieţuitorii trebuiau să-şi asigure hrana.

"Păstorirea" unui ecran protector de delfi înotând liberi nu începu prea bine. Troicile erau destul de masive ca să exercite o dominare locală asupra tovarăşilor lor neînhămaţi, însă prea stângace în mişcări pentru a dirija grupul ca o singură formaţie. Pe când echipajele depăşiră colţul golfului, bancul începu să se rărească înaintea lor, indivizi şi cupluri - jucăuşi, eliberându-se de tensiunea captivităţii - îndepărtându-se cu iuţeală. Sarissa privi pavăza celor doi bărbaţi destrămându-se rapid risipindu-se în lac, în curenţi iuţi şi argintii. Strânse din dinţi şi-l privi pe Polifem.

Gigantul se afla la o jumătate de insulă depărtare; promontoriul pe care stătea ea bloca vederea lui asupra golfului... dacă avea vedere. Iar cu căpitanul şi Jax îndepărtându-se de uriaş pe măsură ce intrau în larg, aveau să se găsească faţă de el la o distanţă egală cu trei sferturi din lungimea insulei, înainte ca ţărmul să înceteze a-i mai masca. Era de neconceput ca doi oameni, de fapt umbrele lor vagi, agăţaţi sub nişte ecrane protectoare vii de două ori mai mari decât ei, să poată fi detectaţi la o asemenea distanţă. Sarissa gemu totuşi, văzând destrămarea rapidă a bancului. Pe măsură ce tentaţia apelor deschise era tot mai mare, dirijarea stângace a celor două troici păru să devină ea însăşi o forţă de împrăştiere de care se fereau până şi delfii cei mai apropiaţi.

Se păru apoi că cei doi bărbaţi abandonară încercarea de-a împinge restul bancului, începând să înainteze clar spre exterior. Erau deja la o sută de metri depărtare de ţărm, şi ea îi privi parcurgând următorii cincizeci de metri în acelaşi timp în care făcuseră prima etapă. Ilustrând parcă gândurile ei despre noroc, o ceată destul de mare de delfi se strânse acum laolaltă, rămânând înaintea lor.

Sarrisa îşi dădu seama că, de aproape un minut, bărbaţii se găseau în zona vizibilă lui Polifem. Întoarse capul către colos. Globul viermuind stătea ca şi înainte - deşi poate puţin mai departe de ţărmul insulei? Reveni cu privirea la troici, dar tocmai atunci îi atrase atenţia suprafaţa lacului dintre cele două puncte de interes, şi se uită într-acolo.

La o sută cincizeci de metri în linie dreaptă de la promontoriul ei, o dâră îngustă clocotindă, brăzda apa - urma de la suprafaţă a unei mişcări subacvatice cu o viteză de vreo treizeci de noduri. Se

deplasa pe o traiectorie care avea să o intercepteze pe cea a bancului de delfi.

Sarissa se apropie de tunul a cărei poziţie acoperea sectorul din faţa golfului şi-l aţinti asupra punctului de contact. Atingerea armei, care o calma întotdeauna, o ajută prea puţin - avea inima cât un purice. Bărbaţii trebuie să fi văzut ce anume se apropia. Troicile cotiră brusc cu vreo trei secunde înainte de impact, şi apa din jurul lor se împânzi de cilii şerpuitori ai lui Polifem. Peste alte două secunde, Sarissa trăsese primul proiectil.

Distanţa depăşea două sute de metri, fiind chiar la limita puterii efective de lovire a harponului. Doar înălţimea la care se afla tunul mai ajută cu ceva. Arcul argintiu al corzii ţâşni înainte şi în jos. Îşi ţinu răsuflarea, aşa cum făcea întotdeauna, în mod inconştient, atunci când se temea să nu greşească o lovitură lungă despre care ştia deja, de îndată ce părăsise ţeava că era perfectă. Cilii prinseseră deja troica din faţă şi ridicaseră în sus animalele argintii, ca pe trei pietricele sclipind sub soare, în timp ce alţi cili căutau ceea ce se ascundea sub ele. Era aidoma mişcării delicate, prudente, a unui om ridicând o trapă ca să culeagă ceva de sub ea. Arcul corzii se frânse şi tremură pe toată lungimea lui de două sute şi douăzeci de metri când harponul se înfipse, izbind delful conducător al troicii. Cu o mână, Sarissa fixă vinciul automat şi coarda se întinse - un aparat încăpăţânat, luptându-se cu Polifem într-un concurs de tragerea funiei. Cu cealaltă mână, femeia reîncărcă tumul.

Deşi tot captivă, a doua troică, nu era ţinută la fel de sigur ca prima. Trase, şi în aceeaşi clipă ştiu că greşise. Se contorsionă în secundele de aşteptare înainte de a putea lansa alt harpon. De sub troica pe care o nimerise, un val fremătând de cili şi membre umane îşi croi drum pe spatele animalelor. Un braţ prins în şerpi se întinse şi apucă coada harponului.

— Da! strigă Sarissa. Aşa! Suie-te pe coardă!

Al doilea ei harpon fusese prea scurt. În clipa în care coarda slăbise şi trăsese bobinele, ea trase iarăşi şi ştiu din nou că nimerise. O cuprinse o nerăbdare extraordinară. Să învingă duşmanul acesta titanic, să-l răpună - niciodată nu simţise că geometria delicată, calculul instantaneu al artei sale, o artă de parabole şi vârfuri de oţel ca nişte ace, putea reuşi atât de mult. Hăt departe, un Laocoon minuscul, bărbatul îşi suise jumătate de trup pe spatele troicii, luptându-se atât cu zbaterile animalelor panicate, cât şi cu inelele uriaşe ce-i încolăceau corpul. Era Jax. Ţeasta lui rasă, lipsită acum de casca acvalungului, se distingea clar. Apucase mânerul cu ambele mâini.

Cea de-a treia lovitură nimeri în plin şi Sarissa trase coarda, întinzând-o. Troica harponată ieşi cu uşurinţă dintre cili. Femeia privi câmpul şi zări ceea ce se aştepta: Helion înainta în stilul legănat, cunuscut acum, prin cilii care formau o bandă rulantă spre glob.

Sarissa urlă de furie şi se concentră asupra celui pe care îl mai putea salva. Armă magazia de harpoane fără corzi şi începu să le pompeze în jurul lui Jax, sperând să secere destui cili ca să-i dea bărbatului o şansă de luptă.

Într-adevăr, armurierul se luptă cu gigantul - el însuşi un gigant de voinţă încăpăţânată, cu muşchii săi mari distingându-se limpede în lumina dimineţii. Zvârcolirile lui înclinaseră troica spre el, şi acum se străduia să apuce coarda harponului. Loviturile Sarissei plouau în jurul său, pe cât de aproape îndrăznea să le plaseze, şi deodată se păru că avea mai puţini cili încolăciţi în jurul pieptului. Se împinse în sus, prinzându-se cu două mâini mai în susul corzii - dar cilii nu se retraseră, ci doar se mutară pe umeri. Îl îndoiră pe spate, într-un unghi imposibil. Sarissa văzu braţele căzându-i înainte ca sunetul sec al spinării rupte să ajungă până la ea. Bărbatul căzu înapoi printre cili, ca un cosaş obosit care se azvârle în iarbă să se odihnească. Acum triada lui era rulată cu uşurinţă spre ţărm, de către vinci. Tentaculele care-i purtau pe Jax şi, ceva mai departe, pe Helion începură să se contracte rapid, fără să se scufunde. Cei doi erau împinşi în jurul ţărmului insulei, în timp ce globul uriaş se rostogoli languros, şi aţinti asupra lor ceva ce păru o privire acvilă, pe măsură ce se apropiau, iar pupila/gură roşie şi rombică se contracta şi se dilata, anticipând.

• • •

— Ea când coboară? întrebă Orson Waverly. Îmi trebuie rapoartele tuturor. Încă nu se încheagă. Ce face?

Ceilalţi trei schimbară priviri.

— Plânge, Orson, rosti Nemo Jones. Mai las-o, măcar încă puţin. Pentru un moment, a crezut că i-a salvat.

— Bine, oftă biologul. Să mai reluăm odată. Penny şi Japhet sunt de acord că au văzut atât caracatiţele cât şi rechinii excretând... ejectând nori mari de sedimente fine, de volum considerabil, care s-au scufundat la baza globului. Între timp, mai devreme, Nemo a zărit un fel de cadavru de mari dimensiuni, un cetaceu crede el, fiind realmente înghiţit, prin mişcări infime, în stratul bazic. Cetaceele sunt locuitori ai adâncurilor, iar Polifem nu a părăsit suprafaţa în ultimele două zile. Concluzii: unu, este într-adevăr un detritivor gigantic; doi, vânează şi se hrăneşte din adânc chiar mai în vreme ce stă aici, presupunerea mea fiind că foloseşte structuri similare celor de aici şi probabil că a capturat cetaceul noaptea trecută. Bun. Până aici, nu pot vedea la ce ne ajută toate astea.

Acum despre cete. În esenţă, foarte puţine lucruri sunt noi. Atât Japhet cât şi Penny sunt acum de acord că, atunci când caracatiţele se lipesc de prada lor, au un fior care ar putea fi reversul peristalticului. Dar nu aţi prins nici un indiciu în privinţa substanţei pe care ar putea-o injecta în corpuri. Ce ar putea fi? Lichide digestive? Atunci cu se hrănesc caracatiţele, dacă ele doar înmoaie prada pentru Polifem... şi dacă substanţele nutritive trec de la Polifem în ele, cum anume o fac? În legătură cu rechinii... Toţi trei spuneţi că i-aţi văzut plonjând spre fund, chiar când cordoanele lor de legătură nu erau rupte... aţi văzut nu numai unul dintre ei îngropându-se cu capul în jos în stratul bazic şi revenind după aceea în grupul de deasupra. Au scurmat cumva prundişul de acolo? Nu i-a văzut nimeni utilizându-şi maxilarele?

Toţi clătinară din capete şi Nemo răspunse:

— Nu.

— Rahat! Sunt prea multe necunoscute! N-a fost nimic altceva nou, nici o schimbare în comportarea colectivă a grupurilor, de pildă? În modul în care fiecare grup a acţionat, sau interacţiunea celor două grupuri?

— Păi...

Toate chipurile, inclusiv cel cu ochii stinşi, se răsuciră către Penny.

— Nu-i nimic sigur, dar am avut cel puţin senzaţia că ambele grupuri se concentrau ceva mai mult pe una din părţile globului înainte... înainte ca Sarissa să înceapă să tragă.

Începuse să plângă, deşi se străduia cu încăpăţânare să n-o trădeze glasul. Nemo îşi lăsă mâna pe braţul ei iar femeia îl strânse putemic, şi se pomi să plângă, cu suspine tăcute, încete, pe care Waverly parcă nici nu le băgă în seamă. Se gândea la altceva.

— Se concentrau pe partea cea mai apropiată de pradă? Peny? Pe partea cea mai apropiată de pradă?

— Da. Circulau... circulau într-una... atât de mult încât este greu de spus... Dar da. Aşa cred.

Waverly încuviinţă. Muşchii feţei i se încordară. Dinţii îi scrâşniră uşor, preocupaţi, înapoia buzelor strânse. Dârele decolorate de sânge de pe obraji încetaseră să mai semene cu lacrimi, aducând acum mai mult a vopsea de război.

— Japhet! Povesteşte-mi din nou despre mişcările tentaculelor la caracatiţe - nu când atacau prada, ci înainte.

— Ce să-ţi mai spun nou...?

— Fii atentă. Cu toţii aţi remarcat că tentaculele lor erau de mărimi diferite, unele destul de scurte şi subţiri, altele mai groase şi mult mai lungi. Într-o măsură sau alta, toţi aţi fost de acord că toate tentaculele "vibrau continuu". Dar sunteţi siguri? Absolut? N-a observat nimeni, de pildă, dacă uneori vibrau în majoritate tentaculele mici, alteori aproape numai cele mari, şi numai rareori toate laolaltă?

Nemo ridică imediat ochii şi întâlni privirea lui Japhet. Ea încuviinţă uşor şi rosti:

— Da. Exact aşa. Şi Nemo a văzut acelaşi lucru.

Waverley îşi îndreptă spatele, lăsându-şi încet palmele pe coapse.

— Şi ochii rechinilor. În jurnal, cineva, cred că Jax, spunea că erau de o

culoare roşu-negricioasă, în trei formaţiuni triunghiulare orientate cu vârful spre dorsal. Iar tu, Japhet, ziceai că ţi-au amintit de ochii delfilor. Sunt trei triunghiuri în loc de două, dar voi, ceilalţi, ce...

— Uite, făcu Nemo. Sarissa. A văzut ceva.

Până şi Waverley îşi întoarse ochii orbi către promontoriul pe care stătea harponista. Era încordată şi-l privea prin binoclu pe Polifem. Coborî binoclul, apoi îl ridică din nou. Îl lăsă iarăşi să-i cadă pe piept, se întoarse şi alergă spre turnul nefolosit încă, cel aţintit asupra sectorului lui Polifem.

• • •

Sarissa oftă şi-şi şterse ochii. Mai plânsese aşa o singură dată, în tabăra de instrucţie de pe Cygnus IV. Avea doar şaptesprezece ani şi pierduse prima ei finală de tras la ţintă Pierduse. Se clasase pe locul trei în clasă (din peste o sută) - nu pe primul loc. Fugise pe dunele de nisip ce înconjurau lacul unde se desfăşurau finalele anuale şi se aruncase pe jos ca un gunoi azvârlit într-o groapă. Apoi îşi jelise mândria naufragiată, şi jelise două balize - ţinte plutitoare, zgâriate însă neperforate, care reveniseră la suprafaţă să-şi bată joc de ea, după ce trăsese. Acum, două chipuri îi sfârtecau sufletul, iar acestea nu aveau să mai ţâşnească la suprafaţa apei în care intraseră cu o oră şi jumătate în urmă. Îl privi pe Polifem şi scuipă către el, simţind destulă ură ca să facă scuipatul acid, şi să-şi transforme ochii în două fascicule laser. Pe fundul mâlos al gigantului, zări cum se forma ceva asemănător unei crevase adânci.

Aţinti binoclul într-acolo. Nu era o caracteristică stabilă a stratului. Nu existase până atunci, iar acum o vedea adâncindu-se, în timp ce întregul strat se contorsiona într-un efort necunoscut. Peste câteva secunde, gigantul se cutremură şi pereţii cristalini prin care urmărea ea se înceţoşară. Imediat, crevasa începu să se închidă.

Uluită, coborî binoclul şi atunci, văzându-l pe Polifem ca un tot, observă un fel de fierbere într-una din părţile globului, la jumătatea câmpului circular de cili. Privi iarăşi prin binoclu.

Când se focaliză asupra turbulenţei, cauza acesteia ţâşni la suprafaţă: un elipsoid lucios, opac, cam cât jumătate din mărimea unei bărci. Unul dintre capete era mai turtit, şi de el erau ataşate două tentacule, cam de trei metri lungime. Încet, tentaculele eliberară organismul din câmpia cea neagră.

O dată ce începuse să înainteze, se păru că se îndepta, spre locurile puţin adânci din jurul insulei, mai exact către un punct situat chiar sub promontoriul Sarissei. Percepţia şi reacţia au fost aproape instantanee. Alergă spre cel mai apropiat tun, îi coborî ţeava, şi aşteptă. Intrase deja în bătaia harponului, însă dorea să fie absolut sigură, aşteptând în acelaşi timp cea mai mică abatere de la traiectoria lui ca să tragă. Îi auzi pe ceilalţi strigând-o, însă nu irosi nici o fracţiune din concentrare ca să le răspundă. Bucăţica aceasta micuţă din duşmanul ei putea fi nimerită, şi ea intenţiona să o facă.

Când mai avea o sută de metri până la promontoriu, Sarissa văzu apărând băşicuţe pe lângă flancurile animalului şi-şi dădu seama că începuse să se scufunde chiar în timp ce înainta. Trase. Coarda şuieră răzbunătoare şi harponul ţâşni, aprig ca o viperă, spre centrul globului mai mic. Tentaculele continuară să se zvârcolească, neputincioase dar, aparent, nu prea aţâţate. Sarissa constată că principala parte a globului avea numai învelişul dur, în vreme ce conţinutul era gelatinos. Puse vinciul pe înfăşurare automată şi trimise a doua lovitură la baza tentaculelor, acolo unde bănuia că o rigiditate musculară mai mare ar fi oferit un teren mai bun de implantare pentru harpon. Ţintise incredibil de bine - zări unde avea să se înfigă săgeata cu mult înainte de momentul impactului, şi aproape că declanşă vinciul fără să mai aştepte atingerea ţintei. Când ceilalţi ajunseseră sus, ea târa deja creatura pe suprafaţa lacului.

— Polifem l-a ejectat... stratul lui bazal s-a fisurat şi l-a eliminat undeva în partea aceea, sub suprafaţa apei.

Vinciurile îl aduseseră acum chiar sub ei, şi porniseră să-l ridice din apă. Cu un automatism lipsit de raţiune tentaculele continuau să se agite în timp ce

masa gelatinoasă se izbea de peretele stâncos.

— Dacă Polifem vede, murmură Nemo, îl poate vedea. Dacă aude, îl poate auzi. Totuşi nu intervine.

— Polifem vede şi aude, rosti Orson Waverley. Însă nu gândeşte. Dacă fiinţa aceasta a ieşit din trupul lui, înseamnă că nu este o pradă. Iar pe prietenul nostru lacom şi lipsit de minte nu-l interesează decât prăzile.

•••

Cei cinci stăteau în jurul creaturii, privindu-i zvâcnirile tot mai slabe ale tentaculelor. Grupul adunat pe promontoriu ar fi putut să fie o scenă de sacrificiu antic. Obiectele solicitate de Waverly, atunci când organismul ajunsese sus, accentuau această impresie. Japhet, Nemo, Penny şi Sarissa aveau cu toţii cuţite de jupuit, iar Japhet folosise micile lasere ale bărcilor asupra vâslelor de plastic de pe plutele de salvare. Obţinuse o lingură, o furculiţă şi un cleşte de dimensiuni mari, iar din cabluri se improvizase o sită uriaşă. Jurnalul fusese pregătit pe un bolovan de lângă stânca netedă a sacrificiului. Consola aparatului ar fi putut să fie chipul abstract al zeităţii căruia îi aducea jertfă cultul acela druidic: amplificatorul de memorie al Minţii-de-Grup. Preotul cel legat la ochi urma să-l hrănească cu fiecare frântură şi nuanţă a jertfei pe care el n-o putea zări, sperând să obţină prin acest ritual prorocirea cea mare de care aveau atâta nevoie el şi tovarăşii săi.

Vântul suflă peste altar, iar generatorul de mişcare îşi agită slab braţele negre. Învelişul său neted fusese uşor translucid, dar acum începuse să se opacizeze şi încreţească.

— Cred că-i suficient de slab ca să tăiem, vorbi Sarissa. Hai să-i dăm drumul.

— Nu uitaţi, interveni Waverly. Întâi, tegumentul. Dacă are o structură distinctă, tăiaţi-mi secţiuni şi separaţi-le cât de ceea ce se găseşte dedesubt.

La început, după ce lucraseră timp de câteva minute cu scalpelurile uriaşe, toţi raportară că nu exista un tegument clar definit, însă se dovedi că fusese o

Desen de Walter Riese

greşeală. Exista un strat exterior distinct, dar avea peste şaizeci de centimetri grosime. Era alcătuit dintr-un material gelatino-fibros. Spre exterior, fibrozitatea era atenuată, însă cu cât intrai mai adânc, cu atât fibrele deveneau mai precis articulate şi mai întunecat pigmentate până când, la interfaţa stratului cu ţesuturile de dedesubt, arătau ca o suprafaţă strâns împletită din tentacule negre de anemone marine. Un păr al Meduzei embrionic - toată problema identităţii creaturii se afla acolo.

Înăuntrul "cavernumului" acoperit de stratul negru de fibre se afla o capsulă netedă şi lunguiaţă, cam de două ori mai mare decât un om. Suprafaţa ei era formată din plăci circulare dintr-un material subţire şi dur, ansamblul sugerând un înveliş pupal gigantic. Desfăcură întreaga parte superioară a formei aceleia de sarcofag. Lucrară rapid, împrăştiind zdrenţele negre, fleşcăite de ţesut, în jurul lor pe stâncă, până ce miezul torpilei biologice rămase pe restul de dedesubt al tegumentului - ca pe un altar cioplit grosolan din propriul ei înveliş protector.

După un moment de reflecţie, Waverly decise:

— Tăiaţi în treimi, cu atenţie şi gradat de-a lungul îmbinărilor în timp ce tăiaţi, ca să vedeţi cât de mult merg structurile respective în lungul organismului. După aceea, după ce aţi tăiat până la jumătate, deschideţi-o în lungime, eventual dacă puteţi de-a lungul unei îmbinări longitudinale.

Echipa de chirurgi ridică cuţitele şi se întoarse la treabă. Erau complet absorbiţi. Victima lor putea să fi fost tot atât de mare ca şi părintele ei - fiecare mişcare a lor exprima voinţa hotărâtă de a-i dezvălui tainele. Învelişul pupal se dovedi subţire şi uşor de tăiat, şi toţi comunicară că sub el se întindea un ţesut cenuşiu, din fibre fine. Era lipsit de detalii macroscopice şi, după ce intraseră vreo treizeci de centimetri în adâncime, părea să costituie unicul conţinut al capsulei. După o clipă, lama Sarissei scrâşni pe ceva dur.

Japhet şi Penny i se alăturară cu cuţitele. Scobiră împrejurul obiectului, îl eliberară din ţesut şi-l scoaseră afară. Era un craniu omenesc pe care ţesutul îl umpluse perfect, formându-i pseudo-ochi cenuşii, gelatinoşi. Sarissa îl ridică în lumina soarelui amiezii. Privi ochii gelatinoşi şi chipul ei se încordă de parcă se străduia să descifreze un mesaj în expresia ca de mască.

— Este... proaspăt, articulă ea. În... nas, mai există cartilagiu.

Nemo venise îndărătul ei. Se întinse, luă blând craniul, i-l dădu lui Japhet, şi o prinse de umeri. O strânse cu putere, de parcă forţa palmelor sale putea sugruma - aidoma unui garou - durerea şi oroarea ce se înfiripau în femeie. Cu chipul palid, ea îl lăsă pe Nemo să o conducă spre un bolovan. Privi lacul.

Waverly era extrem de excitat de descoperire, şi-i obligă să-l aducă la locul respectiv. Cu mâini tremurânde şi avide, mângâie golul în care fusese craniul, pipăind ţesutul înconjurător. Un profet orb, el făcu o prezicere amănunţită a măruntaielor străine.

— Este adânc într-o structură extrem de specializată. Nu a apărut din întâmplare aici. Tăiaţi-l. Cercetaţi în amănunt ţesutul interior.

Abia deschiseseră craniul şi găsiră ceva: câteva ovoide albe, de mărimea unui vârf de deget, vârâte în ţesut. Ajutat de Penny, Waverly tăie unul, pipăindu-i cu atenţie interiorul.

— Fiţi atenţi, rosti el. Improvizaţi un pieptene mare, cu dinţii cât mai deşi. Începeţi cu furculiţa existentă, până când Japhet construieşte ceva mai fin. Căutaţi oriunde prin ţesutul ăsta, fie că este încastrat în resturi de pradă, fie că nu, ceva care ar putea să fie un ou - nu ştiu dacă mai mare sau mai mic decât astea - dar, probabil, la o scară asemănătoare şi, sper, de o formă diferită şi uşor de recunoscut. Eu o să mai deschid câteva ovoide. Sarissa, vreau să mă ajuţi cu cuţitul şi cleştele, dar mai întâi ajută-mă să aranjez o măsuţă. Sarissa?

Fără nici un cuvânt, femeia se apropie de el. Reîncepură lucrul.

Puţin mai târziu, stăteau cu toţii laolaltă pe promontoriu. Waverly era la masa lui,acolo împreună cu Sarissa, deschisese încă trei din obiectele găsite în craniu. Pe aceaşi măsuţă se găseau patru bile negre, de două ori mai mici decât cele din craniu, pe care Japhet le culesese din ţesutul sarcofagului.

— Orson! strigase el. Am găsit ceva. Sunt negre. Seamănă puţin cu icrele de delfi. Mai mici, mai tari, separate, însă de forma icrelor.

Waverly se oprise din lucru, îi chemase pe toţi în jurul lui, dar după ce veniseră, rămase tăcut.

Aşteptară cu toţii, cu resturile strălucitoare ale măcelului împrăştiate de jur împrejur. Waverly îşi ridică chipul, şi zâmbi uşor, fericit parcă de lumina soarelui care îl scălda. Deschise gura să vorbească, însă voluptos, de parcă mintea lui se găsea înaintea unei bogăţii de exprimări.

— Ochii delfilor au incredibila putere de detecţie a unui păianjen săritor şi, spre satisfacţia noastră, s-a confirmat recent că puterea lor de rezoluţie în privirea imaginii şi a detaliilor - ale celor mai subtile gestalturi - o depăşeşte probabil pe cea a noastră. Polifem nu mănâncă delfi.

Până atunci ar fi putut să fi putut să fie introducerea unei lucrări de mare interes, citită la o întrunire academică. Waverly făcu o pauză, încercând în mod vizibil să-şi potolească entuziasmul.

— Cred că motivul îl constituie faptul că organismele independente, evoluate

mai mult sau mai puţin direct din ordinul delfinid, au devenit saprofiţi activi în sisteme de tipul lui Polifem. Delfinizii aceştia se ocupă primii de prada gazdei lor şi au rolul de ochi ai gazdei.

Acum, începuse să vorbească mai repede, grăbindu-se să-şi includă tovarăşii în noua lui imagine de ansamblu.

— Ipoteza mea este că strămoşii rechinilor au fost înglobaţi de polifemide ca hrană, au dezvoltat o rezistenţă naturală faţă de enzimele lor digestive, şi au învăţat să se hrănească din prăzile celor care îi capturaseră. Dacă polifemidele seamănă cu analogii litorali mai mici despre care am pomenit, atunci ele au numai sensibilitatea tactilă, şi, probabil, un tip de discriminare olfactivă primitivă. Oricare dintre ei ai căror saprofiţi îi puteau atrage în recunoaşterea vizuală a prăzii, aveau să mănânce, cu siguranţă, mai bine decât tovarăşii lor orbi de vânătoare. Iar saprofiţii, evoluţionar vorbind, aveau să fie extrem de stimulaţi să-i răsplătească.

Eu sunt convins că şi caracatiţele au un trecut similar. Activitatea tentaculelor este diferită în stilul în care sunt şi cilii propriilor noastre organe Corti. Când vibrează tentaculele mai mici, sunt înregistrate sunetele de frecvenţe ridicate, iar la vibraţia celor mari frecvenţe joase. De obicei, toate se găsesc într-un fel de mişcare, aşa cum este normal în cazul amestecului de frecvenţe existent în majoritatea mediilor ambiante. Caracatiţele sunt urechile gigantului - aşa grotesc cum sună, eu nu mai am nici o îndoială. Ambele specii capturate au dezvoltat o legătură nervoasă caudală cu ganglionul principal al gigantului, ganglion despre care sunt sigur că se găseşte în stratul acela bazal. Algele fac parte din propriul său sistem nervos, şi poate că şi din cel respirator şi alimentar. Dacă ceea ce se găseşte în albuşul acestor ouă este ceva analog, iar eu cred că este, atunci stratul bazal este o reţea neurală densă, planul de intersecţie pentru Polifem şi cele două prăsile ale lui de saprofiţi şi, în acelaşi timp, zona lui de absorbţie a nutritivilor. Iar când colaboratorii lui senzoriali se înmulţesc, capsulele lor reproductive sunt plantate în acelaşi strat. Caracatiţele şi-au vârât ouăle în hoituri înainte ca să fie absorbite acolo. Este foarte posibil ca ele să nu se hrănească deloc ca adulţi, preluând hrana necesară vieţii într-o fază de tip larvar. Rechinii coboară şi depun icrele direct în stratul bazal. Capsulele acestea genetice sunt după aceea aparent bine localizate ca să fie incluse chiar în cele ale gazdei, iar convieţuirea aceasta strânsă se perpetuează, în vreme ce capsulele care nu sunt incluse în sporii lui Polifem sunt clocite endosomatic pentru a înlocui aparatele senzoriale ale gazdei adulte. În privinţa diferenţelor nutritive între gazdă şi saprofiţi, ea este mai puţin importantă decât am crezut iniţial, deoarece pe măsură ce senzorii individuali ai adultului mor, ei cad pe stratul bazal şi îşi hrănesc stăpânul cu propriile trupuri.

Waverly se opri, însă rămase cu un surâs şiret pe figură, provocându-şi parcă prietenii.

— Atunci, spuse Nemo, dacă rechinii aceia atât de înrudiţi cu delfii - dacă au ochii la fel - grenadele colorante îi pot orbi.

Waverly chicoti - accesul cel mai isteric de ilaritate auzit vreodată de la el. Apoi toţi cinci începură să vorbească în acelaşi timp. Când primele valuri de entuziasm şi planuri (adesea fantastice) se epuizară, biologul rosti:

— Uitaţi-vă. Eu cred că putem reuşi. Şi dacă avem succes, este cu siguranţă un început, o mare satisfacţie dacă nimic altceva. S-ar putea însă să nu fie suficient. Deoarece dacă orbirea nu-l alungă, mecanismul lui auditiv s-ar putea să-i ajungă ca să ne ucidă. La tot ce aţi spus voi mai am de adăugat una sau două propuneri de amănunt. Hai să coborîm pe plajă, să punem planul la punct şi să-i dăm drumul.

•••

A doua lună era pe jumătate coborîtă sub buza vestică a craterului înainte ca insula să devină tot atât de neagră ca şi apele care o înconjurau. Până atunci, cu câteva ore înainte de zori, insula fusese o constelaţie neregulată de lumini, flăcări şi jerbe de scântei: Jpahet sudând corzi de harpon în cabluri din trei fire, Nemo şi

Sarissa lucrând cu o lanternă şi modificând muniţia puştilor, Penny şi Orson topind cu laserele pieile tari ale celor trei delfi proaspăt ucişi ca să obţină o sută de metri de conductă, Orson rulând materialul şi ţinându-l pentru Penny ca să-l lipească cu raza strălucitoare şi subţire ca un ac.

• • •

Imediat după răsăritul soarelui, barca respinsă odată de Polifem porni de pe ţărmul insulei. Ca şi prima dată, fusese legată de o stâncă, însă mult mai solid ca atunci. De data aceasta, avea pasageri: două figuri destul de rigide cu capetele din cârpe, feţe pictate, şi drept trupuri costume de scufundători umplute. Un sistem de sârme, conectat la una din elicele bărcii, le conferea o agitaţie smucită.

Polifem se întinse după barcă de îndată ce ieşi în larg. Imediat, Japhet slăbi vinciul cablului de legătură, ca să uşureze viteza de capturare a gigantului. La un sfert din circumferinţa insulei depărtare, gura lui Polifem se deschise.

Când rombul mărginit cu roşu se dilată, se auziră douăsprezece explozii. Răsunară de pe promontoriul unde cu o zi înainte stătuse Sarissa. Zgomotul lor ciudat traversă treptat lacul, umplându-i întreaga arenă vastă, şi efectele lor începură să apară înainte ca să se audă cea de-a doua: o serie de douăsprezece pete în lacul de ichor mărginit de conturul gurii. În interiorul globului începură să înflorească nori de fum galben extinzându-se cu rapiditate, unii aproape de suprafaţă, alţii mai adânc. Într-un minut şi jumătate, masele de fum pătaseră conţinutul întregului glob. Sarissa şi Nemo, ale căror puşti lansaseră proiectilele, îşi aţintiră binoclurile asupra lui Polifem.

Mişcarea generală a gigantului suferise o schimbare evidentă. Mişcarea regulată, peristaltică, a cililor şovăise - ambarcaţiunea capturată nu mai avansa atât de lin către glob. Se opri şi se clătină ca pe o mare zbuciumată. După aceea, fibrele care o încolăceau redeveniră active, însă frenetice şi, uneori, lipsite de un ţel precis.

— Bâjbâie după barcă, strigă Penny spre cei doi de pe promontoriu.

Ea stătea pe ţărm, fiind cea mai aproape de momeala înhăţată.

— N-o mai trage atât de repede! adăugă femeia.

Nemo şi Sarissa scrutară ceţurile de colorant ce se spulberau, căutând indicii referitoare la soarta ochilor gigantului. Pigmentul se dispersa, conform comportării sale normale în apa lacului sau a mării, afundându-se sub forma unui precipitat inofensiv după trei minute de la formarea soluţiei. Jungla interioară a globului redeveni vizibilă.

— Se agită, rosti Sarissa cu un glas răguşit. Sunt panicaţi.

— Da. Este mişcarea lor obişnuită de patrulare, accelerată. Poţi distinge culoarea ochilor?

— Da! Roşie! Verifică grupul din stânga jos.

Atât la delfi cât şi la receptorii vizuali ai lui Polifem, culoarea normală a ochilor era roşu-negricios, indiferent de lumină. Acum ochii "ochilor" lui Polifem străluceau rubiniu intens în vreme ce se agitau în mişcările lor de patrulare sporite cinetic. Culoarea respectivă era cea a ochilor delfilor orbiţi cu coloranţi, odată ce chimicalele le trasformaseră moleculele cromatofore într-un izomer pe care fotonii nu-l puteau străbate - substanţele retinale ale ochilor erau permanent albite.

— Totuşi nu se izbesc între ei, rosti Sarissa. Bucuria din vocea ei se mai diminuase. Îşi arată colţii mai des, totuşi continuă să fie coordonaţi. Cred că mai pot vâna şi ucide...

Nemo ştia că avertizarea din tonul ei nu se referea la această fază a atacului, ci la o altă etapă a planului despre care toţi sperau că nu va mai fi pusă în aplicare, dar se prefăcu că nu înţelege.

— Şi ce dacă? Nu-i pot arăta eventuala pradă, asta e tot ceea ce ne interesează.

— Barca! strigă Penny. O duce din nou!

Acţiunea cililor, deşi calitativ diferită, pipăind şi smucind, redevenise lină. Ambarcaţiunea se legăna, înaintând.

Peste câteva momente, fu consumată de gigant. Nu o deschise, şi nici n-o scuturâ de conţinut, ca după aceea să-i azvârle învelişul. Cilii o aduseră

până la tentaculele de alimetare, care o traseră, o zdrobiră ca pe o scoică uriaşă şi o aruncară cu totul în gură. Pe când se scufundă, rechinii, în mod clar înzestraţi cu control direcţional precis şi un fel de sensibilitate la vibraţii mecanice, se năpustiră asupra ei. O atacară succesiv, asaltând-o flămânzi şi retrăgându-se nesatisfăcuţi dinaintea prăzii metalice. Urmară apoi caracatiţele, şi în cele din urmă barca poposi pe stratul bazal, cu Japhet continuând să slăbească vinciul pentru a-i permite afundarea.

Programul zilei se completă puţin mai târziu, executat de cinci oameni tăcuţi, destul de crispaţi. În golf se lansă o plută ce evolua cam la doi metri sub apă, prevăzută cu un aparat respirator. De pe ţărm şi până la ea exista o sută de metri de conductă, iar Nemo şi Japhet acţionau nişte foale primitive din piele de delf ca să producă o aspiraţie continuă pe plută. Când ieşi din golf, la o mică distanţă în larg, Polifem o izbi cu precizie.

• • •

Sarissa Wayne mai înălţă puţin ţeava tunului. Cârligul de ancorare prins sub harpon se afla acum la nivelul ochilor ei. Se întinse şi atinse unul din vârfurile ascuţite ca acul, privind harponul cu neplăcere şi îngrijorare.

— E absurd rosti ea. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât este mai absurd. Cum de ne-am putut convinge că e raţional? Toate deducţiile blestemate ale lui Orson...

Cuvintele nu erau adresate vreunui om, ci unui manechin grotesc, jumătate animal, jumătate maşină, ce stătea lângă ea pe promontoriu. Trupul era o carcasă solzoasă, învelită în plăci, olane şi folii dintr-un material negru, asemănător pielii. Capul era un glob din sticlă şi metal cu organ bucal de tip insecticid, în timp ce pe spate ceva asemănător unui motor era montat pe o ramă de umeri. Calibanul acela răspunse cu ceva straniu asemănător unei voci filtrate de o mască respiratorie.

— Lasă dubiile, Sarissa - n-o să mai fii la fel de precisă.

— Rahat! Îţi dau un brânci, să ştiu bine că după aceea trebuie să te pescuiesc cu harponul. La fel de precisă! Crezi că o să te abandonez, Jones? Tot rahatul ăla despre încrederea în mine, tot ce mi-ai spus astă noapte în pat, sunt numai minciuni, aşa-i?

Nemo ştia că, de fapt, nu o interesa răspunsul lui, că, de fapt, avea nevoie să-l strângă în braţe înainte de coborâre. Scutură din cap, şi îşi mişcă picioarele strivite în cizmele din piele de delf; curioasa lui armură de expediţie fiind un chin care îl oprea s-o îmbrăţişeze.

— Iubita mea, o să intru şi o să ies.

— Să ieşi, rosti ea încet. Asta-i. N-o să ai nici o problemă să intri.

Priviră amândoi cablul care încingea întregul promontoriu pe care stăteau. Chiar de sub picioarele lor, cobora într-un arc lung spre gura lui Polifem. În interiorul globului, cablul se legăna printre alge. Jos, în noroiul neural, de abia se putea distinge epava bărcii momeală. Sarissa se îndreptă spre al doilea tun şi-i verifică înălţarea, vorbind pe un ton atât de reţinut încât suna absent.

— Dacă Polifem vrea să se smulgă, să se scufunde, n-o să-l ţină nici toate cablurile noastre laolaltă. Dacă se trezşte în timp ce-l... "asurzeşti", dacă reacţionează, te va târî în adânc.

— Ascultă-mă, iubito, dacă iar luăm totul de la început, nu facem altceva decât să irosim timpul care ne-a mai rămas să vorbim despre dragoste.

— Să vorbim despre dragoste! răbufni Sarissa. Eu nu vreau să vorbesc despre dragostea noastră, eu vreau s-o am!

— E gata! strigă Japhet Sparks de pe ţărm.

Împreună cu Orson, lansase momeala. Era motorul bărcii cele mai avariate, montat pe o plută şi ancorat de stâncă printr-un cablu triplu. Sarissa ocoli vârful promontoriului şi o strigă pe Penny care se găsea în golf. Se afla la cârma ambarcaţiunii de evadare - unica barcă rămasă, condusă prin apele puţin adânci din jurul insulei şi căreia i se ataşase o plută pentru cei doi care nu mai aveau loc înăuntru.

— Penny! Momeala e gata! Îi dăm drumul!

— Gata! Sunt pregătită!

Nemo îşi ridică mâna înmănuşată spre Sarissa. Ea rămase nemişcată şi

încuviinţă, privindu-l drept în ochi prin vizor. Bărbatul ridică de jos un cârlig mare şi greu de care era ataşat un mâner. Coborî pe o terasă tăiată în stâncă, chiar sub locul de unde pornea către gura gigantului. Îşi verifică armamentul din tecile laterale ale ramei din spate. Motorul aflat tot acolo era unul dintre cele mici, existente pe plutele de salvare ale bărcilor. Nemo îl porni un moment ca să-i mai verifice o dată stabilitatea pe cadrul improvizat şi-l opri. Apoi agăţă cârligul de cablul de deasupra lui şi prinse mânerul cu amândouă mâinile.

— Gata, Sarissa.

— Acum! strigă ea înspre Japhet.

Micuţa şi zgomotoasa plută-momeală ţâşni către savana neagră.

Fu prinsă de cili şi purtată spre glob. Gura lui Polifem începu să se deschidă - şi atunci pluta ajunse la limita cablului ei. Cilii începură să se agite frustraţi. Gura, parcă nerăbdătoare, se deschise complet. Nemo se lansă de pe terasă.

Plonjând, se simţi metamorfozat într-un fel de bombă. Purta două costume de om-broască, iar pe cel exterior era cusută cu sârmă de oţel armura din piele de delf. Încotoşmănat şi capsulat, corpul său se simţea ciudat de ferit şi nepăsător faţă de peisajul groaznic în care plonja. Opacitatea venoasă a peretelui globului se apropie tot mai clară, iar lacul de ambră din buzele gigantului se repeziră spre el. Nemo ridică picioarele şi strânse genunchii. Cu senzaţia unei mase exagerate, conferită de echipamentul de pe el, i se păru, în momentul impactului, că lovise cu un ciocan titanic în gongul pieirii sale. Proporţionalitatea reală era asemănătoare cu cea a unei rândunici coborînd pe coasta unui deal. Cu toate acestea, chiar când scoase cârligul şi-l fixă în peretele globului, nebunia sinucigaşă a acţiunii îl îngrozi. Materialul era dur, îl putu străpunge numai cu lovituri sălbatice. Urcă în sus, din colţul gurii, de-a lungul buzei gigantului, o frontieră umflată, crestată, de ţesuturi brăzdate de fibrilaţii purpurii. Se ridică în picioare şi o luă de-a lungul lacului auriu.

Scoase din raniţă o coasă curbă, obţinută din trei cuţite de jupuit. Înfipse vârful ascuţit în ichor şi sfâşie suprafaţa. Rechinii, rapizi ca nişte rachete, se ridicară strângându-se în jurul locului respectiv, cu boturile în sus. Nemo văzu că dinţii lor ascuţiţi se mişcau independent, pe lângă mişcarea conferită de maxilare - guri ce acţionau mai degrabă ca nişte sfâşietoare decât ca nişte foarfeci. Rămaseră acolo încăpăţânaţi, grupurile de ochi roşii, veninoşi, sclipind de câte ori se răsuceau şi întorceau. Nemo puse coasa la loc şi apucă una din cele trei puşti. Începu să tragă cu încărcături explozive în boturile căscate. În afara globului, la limita lui, chiar sub locul unde se găsea el, ceva uriaş se mişcă. Erau trei din tentaculele - alimentatoare ale lui Polifem, începând să se întindă nesăţioase către pluta-momeală cea încăpăţânată. Nemo continuă să tragă.

După ce ucisese aproximativ o duzină, constată că stârnise un dezastru nesperat printre senzorii orbi. Toţi cei loviţi, cu ţeasta sfărâmată, erau cuprinşi de spasme care zăpăceau coordonarea grupului.

Scufundându-se, pătau ichorul cu dâre şi pete din sângele lor, trezind poftele celor din jur. Frenezia canibală se răspândi pe măsură ce sângele era tot mai gros, făcând fiecare animal să miroasă a pradă tovarăşilor săi. Se părea că asemenea accidente erau preîntâmpinate în mod normal de către anumite semne vizuale - deoarece gustul hranei în sine nu le oprea.

Alte două tentacule de alimentare ale lui Polifem se întinseseră către prada cea recalcitrantă. Deocamdată niciunul nu ajunsese până la ea, însă toate dovedeau o extensibilitate lentă, inexorabilă, care nu se epuizase încă. Nemo inspectă turbulenţa roşie de sub picioarele sale. Următoarea lui ţintă era stratul bazal şi căută o trecere către el prin vârtejul de dinţi. Zări una pe lângă un smoc mare de alge, porni aprinderea motorului din spate şi plonjă, cu puşca înainte.

Văzuseră că, după scufundare, chipul încă acoperit de mască al lui Helion rămăsese neschimbat, pe când mâna lui Jax începuse să se umfle şi jupoaie foarte repede, totuşi pe faţă, nu pe mâini, simţi Nemo primele arsuri vagi, deoarece, pentru a manevra uşor armele, purta mănuşi destul de subţiri.

Tulpina în lungul căreia coborî era de grosimea trupului său şi se menţinu mereu cu spatele la ea, ca să-şi forţeze eventualii agresori la o apropiere frontală.

Înotă în jos, acolo unde tulpinile se împreunau către rădăcinile lor comune, cât mai exista încă spaţiu de manevră între ele, spre epavă.

Cablul acesteia o împiedicase să se scufunde complet. Se afundase pe jumătate într-o zonă bombată, jumătate lichidă, imediat deasupra stratului neural mai solid. Carcasa ruptă oferea multe locuri pe unde putea trece cablurile aduse cu el. Legă epava de câteva tulpini groase de alge. Momeala din ziua anterioară îşi înfipsese acum cârligul în vânatul care o înghiţise. Ghinionul zilei anterioare - faptul că Polifem nu fugise speriat de orbirea lui, ci se hrănise indiferent şi aşteptase să se hrănească din nou - era norocul de astăzi.

— Du-mă jos acuma, dacă doreşti, şuieră Nemo în tăcerea înfundată a căştii sale.

Acum urma acţiunea care punea la încercare plasa de păianjen a norocului. Observaseră trei zone distincte unde se ataşau cordoanele neurale ale senzorilor. Nemo se îndreptă spre cea mai apropiată şi, încercând să-şi învingă teama, intră în ea, cosind cordoanele cu mişcări largi. Găsi o ramură laterală de alge pe care să se aşeze şi opri motorul.

Trase în caracatiţe, pe măsură ce coborâră. Cădeau spre el cu mişcările aleatoare, rotite, ale moliilor sau fulgilor de zăpadă, iar el le împuşcă atunci când îşi lipeau vârfurile caudalelor de strat ca să-şi regenereze cordoanele. Exploziile interne tindeau să le sfârtece în lungime, şi câteva, murind, vomitară din ciocurile lor, în sus, norişori de ouă asemănătoare celor găsite în craniu.

Nemo reteză cordoanele rămase. Deasupra capului, suprafaţa argintie a ichorului spre cerul liber se zărea fragmentată printre formele agitate ale rechinilor, şi Nemo o văzu spărgându-se sub unul din cârligele - harpon ale Sarissei. Cablul plutei-momeală trebuia să fie gata să cedeze. Lucră şi mai repede, ieşind acum din ascunzătoarea lui, întâlnind şi ucigând creaturile care se scufundau mai încet. Cel puţin jumătate din cordoanele tăiate trebuie să fi fost cele ale rechinilor, totuşi prea puţini cădeau spre fund, doar în bucăţi însângerate, hrană pentru titanul nepăsător care îşi consuma acum propriile sale organe de simţ.

Nemo trecu în a doua zonă. Aici se deplasă în zigzag, secerându-l tot deodată. În el creştea panica, încercând să iasă din carapacea auto-stăpânirii. Compromisul său era de a se împinge până la limita indiferenţei. Rămase în mijlocul peteculuí cosit şi trase direct în sus, accelerând periodic motorul pe stratul mâlos al apetitului lui Polifem de la picioarele sale. Senzorii se scufundau prin semiîntunericul venat, în timp ce din planul ceţos al vârtejului de sus, bucăţile de rechini continuau să se scurgă, lăsând în urmă dâre de ţesuturi sfârtecate. Văzu al doilea harpon al Sarissei izbind interfaţa şi alunecând spre ţintă în colţul gurii gigantului.

Formele moluscoidale sfâşiate şi zdrenţuite formau grămăjoare în jurul său. Când magazia de cincizeci de focuri a armei se termină, o azvârli şi scoase altă puşcă. Nu mai cobora nimic. Aşteptă două secunde apoi se lansă către a treia zonă de ataşare.

În acelaşi moment, podeaua micului său ocean îi fugi de sub picioare. În şocul inerţial care urmă, Nemo se răşchiră neajutorat în vârtej. Se izbi de o algă şi o prinse, apoi gigantul se potoli. Peste încă o clipă, plafonul argintiu al universului viu exploră pentru a treia oară. Pluta-momeală, cu cablul rupt fluturând înapoia ei începu să coboare, lăsând în urmă o dâră efervescentă. Nemo accelerâ către ultima ancorare a senzorilor.

Cei de pe ţărm îl zăriră ridicându-şi secera, ţâşnind înainte - dar apoi frânând şi oprindu-se înaintea rădăcinilor ombilicale. Acolo, la marginea păienjenişului, silueta omenească acoperită de solzi se oprise şi, din poziţia sa în cel mai adânc loc al globului, părea că apreciază înălţimea desişului.

— Ce face? strigă Japhet spre Sarissa.

Femeia nu-l scăpase pe Nemo din ochi, şi răspunsul ei fu aproape şoptit:

— Se gândeşte cum să le ucidă de deasupra. Da! Apropie-te de ieşire

înainte s-o faci... apropie-te cât poţi mai mult!

Silueta solzoasă încercă algele din jurul desişului, şi separă dintre ele o tulpină laterală mai subţire, şi lungă de vreo cincizeci de metri. Nemo o apucă de vârf şi începu să o tragă într-o spirală treptat ascendentă în jurul perimetrului desişului. Pe măsură ce urca, strânse spirala, formând un snop din părţile de jos ale cordoanelor neurale. Când alga se termină, o legă de un cordon masiv şi luă altă algă.

Orson Waverly extrapolase destul de masiv din cele arătate de testul zilei anterioare:

— Cred că a revenit imediat la un taxon de hrănire mai primitiv, adaptat probabil pentru pradă în mişcare, dar în carapace sau cochilie. Poate că se hrăneşte cu pseudo-brahiopode... tocmai s-au găsit câteva specii litorale destul de mari.

Cele mai importante pentru noi sunt însă implicaţiile acestei comportări. Complet orbit, şi totuşi nici o reacţie de panică. Eu cred că saprofiţii, în decursul evoluţiei, au menţinut un fel de alimentare senzitivă, ocazional separabilă, cu gazda lor. La urma urmei, cu cordoanele de rutină tăiate, tipul acesta de reacţie n-ar fi foarte productiv pentru Polifem. Şi totuşi, să fii complet lipsit de un organ de simţ important? Eu bănuiesc că atât timp cât senzorii sunt vii şi menţin legătura, ei transmit gazdei un flux continuu de "zgomot alb", declanşări neurale aleatoare. Gazda nu încearcă o lipsă a senzaţiei, cât un fel de stare de informare zero, aşa cum se poate întâmpla într-o noapte întunecoasă, sau foarte, foarte adânc în apă.

Sunt convins că pe măsură ce senzorii sunt ucişi, Polifem va simţi gradat deposedarea de simţuri - o stare de "zero total", spre deosebire de cea "fără informaţii noi" şi bănuiesc că lucrul acesta trebuie să producă o reacţie violentă. Sper că înţelegeţi că toate astea sunt numai speculaţii, dar deseori se întâmplă ca fiinţe primitive de tipul lui Polifem, care este totuşi primitiv dacă nu-i considerăm adaptările astea uluitoare, deci asemenea fiinţe pot fi relativ insensibile la distrugeri fizice masive. Eu pariez că Nemo ar trebui să aibă o şansă bună de a ucide majoritatea senzorilor înainte ca gigantul să aibă o senzaţie evidentă de anomalie.

Nemo repetă pufnind - "pariez" - şi începu să tragă asupra senzorilor înmănuncheaţi de el la douăzeci şi cinci de metri de gura ciclopului. Era extrem de atent, perforând din cât mai multe unghiuri masa agitată şi însângerată. Când i se termină magazia, aruncă puşca şi o luă pe ultima. După o clipă - timp în care măcelul nemilos îl cuprinsese de nebunia răzbunării - îşi dădu seama că acţiunea îi reuşise. Tocmai atunci Polifem se mişcă din nou.

Spre deosebire de mişcarea lui anterioară, tremurată, acum Nemo rămase uluit, deoarece era un efort muscular imens, coordonat al biocosmosului în care se găsea. Presiunea ichorului crescu când întregul glob se încordă şi se strădui să se împingă în larg, către apele adânci. În sfârşit mesajul de beznă ajunsese la ganglionii acoperiţi cu mâl ai titanului. Acesta era alarmat.

Şi, descoperind că un cablu împletit în cinci nu-l lăsa să se îndepărteze de ţărm, alarma deveni panică. Nemo, care se simţise atât de micuţ în decursul coborârii sale planate spre duşman, se simţea acum ca un strop de spumă în mugetul clocotitor al unui talaz. Eforturile lui către deschizătura gurii, către cer păreau nişte banalităţi insignifiante. Polifem avea un taxon de rezistenţă la captură foarte puternic - chiar uluitor. Căutase să se mişte, şi descoperise că voinţei sale i se opunea o inerţie dureroasă. Încercă iarăşi, şi în miezul lui intră un colţ de durere la o scară ce putea fi simţită. Acum, Polifem se transformase într-un cutremur. Nori vulcanici din sângele lui negru se ridicau dinspre rădăcinile algelor pe care panica le dezrădăcina. Durerea nu putea rivaliză cu voinţă oarbă de scăpare ce supravieţuise în colos - fără îndoială, nefolosită, veacuri de inerţie. Polifem se zbătu şi o furtună ca de cerneală se înălţă din măruntaiele lui rupte.

Iar atunci când se smulse şi barca, târând după ea tulpini rupte de neuroni, şi fu vomitată afară, Nemo ştiu că avea să fie prins în inerţia ichorului - avea să cadă împreună cu Polifem, şi să i se alăture în coborârea lui în beznă, dacă

nu reuşea să ajungă la barcă înainte de a părăsi gura. Renunţă să se mai ridice pe verticală şi se luptă să o intercepteze.

Când irupse, văzu că n-o mai ajungea, era cu o jumătate de secundă în urmă, totuşi inconştient se strădui după ambarcaţiunea care îl depăşise. O tulpină neuronală târâtă de barcă îl izbi peste abdomen şi el o prinse cu braţele şi picioarele, în timp ce tot volumul lichid al lui Polifem se năpusti împotriva lui ca să-l smulgă şi târască în jos. Barca, tulpina şi apoi Nemo, fură azvârlite în cer.

Prăbuşirea îl smulse pe Nemo de tulpină. Putea acum să vadă că avea să cadă în exteriorul tentaculelor de hrănire, care se şi scufundau, dar în câmpul de cili care urma leneş fuga gigantului. Se strădui să se îndrepte pentru un plonjon cât mai bun, cu braţele înainte, ca să poată sui imediat la suprafaţă. Izbi spuma clocotitoare şi îşi arcui spatele cât mai mult când intră. Revenind la suprafaţă, se simţi tras înapoi. Un cil se înfăşurase de elicea motorului.

Câmpul se retrăgea lateral înainte de a se scufunda - ca să zicem aşa, Polifem îşi ridica fustele din locurile mai puţin adânci prin care fuseseră întinse. Nemo se răsuci cu picioarele în sus, ca să se îndoaie spre înapoi unde putea apuca cilul. reuşi să facă acest lucru, însă era prea contorsionat, zbătând din picioare, ca să scoată un cuţit din raniţa lui încolăcită de cili. Un şoc roşu de durere îi fulgeră prin piciorul stâng.

Abia după un moment avu inspiraţia să-şi prindă piciorul şi să apuce coarda harponului care i-l străpunsese. O înfăşură în jurul braţului, nemaisimţind nimic decât o stânjeneală profundă şi indignare faţă de poziţia lui, în timp ce căuta cuţitul cu mâna cea liberă. Fu târât sub apă înainte ca să-l poată scoate.

Pentru o veşnicie scurtă se aşteptă ca greutatea lui Polifem să smulgă braţul său armat cu oţel, apoi puse lama cuţitului sub cil şi trase din toate puterile.

•••

Jones stătea întins pe plaja de pe care porniseră pentru întâia oară. Japhet adusese trusa medicală din râtul-de-nisip şi aşteptă la o distanţă discretă până ce Sarissa curăţă şi bandajă piciorul lui Nemo. Femeia îi legă braţul şi-l bătu pe coapsă, zâmbind absentă cu o apreciere şi satisfacţie inconştientă în ochi, aşa cum un crescător îşi priveşte animalul favorit, ştiindu-l în siguranţă.

— Nici o arteră atinsă, rosti ea, doar câteva metacarpiene rupte, cred. În cel mai rău caz, o să şchiopătezi uşor şi asta n-o să te facă să fii mai puţin activ.

Nemo încuviinţă cu gravitate, şi nu răspunse imediat.

— Te iubesc cu atât mai mult pentru... hotărârea cu care ai încercat să mă salvezi, spuse el în cele din urmă. Fără îndoială că în clipa în care ai tras ai avut un moment de groază, temându-te ca lovitura să nu fie... ratată.

— Absolut de loc, rosti ea cu pasiune. Ochii ei mari şi negri se ridicară şi îi pironiră pe ai lui, o brumă distinctă de capacitate contestată le adăugă amărăciune. Am ştiut, chiar înainte de a vedea exact, în ce fel de rahat o să intri: nu aveam cum să te ratez, Jones.

Nemo încuviinţă.

— Înţeleg.

Privi lacul şi zâmbi.

Jos în apele lui, duşmanul lor îşi continua retragerea greoaie. Adânc la rădăcina lacului spre sifonul magmatic rece şi întunecos, căutând tărâmurile ce erau străvechea creşă a evoluţiei lui. Întâlnirea sa cu bipedele vertebrate îi smulsese fructele unei dezvoltări de cinci milioane de ani. Constatase că măcelul acelor pitici era mult mai sălbatic decât cel declanşat de el, aşa încât se refugiase în jos spre noaptea originii sale.

Traducere de
Mihai-Dan Pavelescu

GUANELE

Petrică Sîrbu

TATĂLUI MEU

11 Octombrie

Krokstrome. Cenuşiu şi mohorât, land fără orizont în pâcla leşioasă a dimineţii. Ciulinii zac răzleţiţi în Valea Somund, înecaţi în bălţile încreţite sub suflul vânturilor. Ulmi uriaşi, năclăiţi de apă, par fregate greoaie gata să erupă de sub marea închipuită de umerii ascunşi în ceaţă ai dealurilor. Sub ele se înşiruie riguros corzi de vie crescute aproape geometric, sugrumând fibrele invizibile dintre şpalierii inductori, electrozi înfipţi lângă tulpinile grele, zumzăind continuu, strigăte artificiale, matematice şi sinistre în acelaşi timp. Din când în când răzbat din fiorduri sirene cu voci grave, vapoare-fantomă scrutând neliniştite înălţimea brizanţilor în goană nebună spre plaja îngustă. Aşa cum stă pe piatra Nostrom, piatră veche de o mie sau de un milion de ani, tata pare un uriaş, neobosit, cu cizme grele, mâini mari, muncite, cu priviri ca răbufnirea oţelului.

— Dă-i drumul, Elisson.

Apăs pe taste şi tremur. Frică? Nerăbdare?

— Mai încearcă.

Voce sigură, calmă. Tata mă priveşte şi nu-mi înţelege neliniştea. Apa îl înlănţuie cu gheare lungi, vâscoase, apoi îşi târăşte seva de-a lungul mantalei.

Se aude bâzâitul uşor al intrării în sarcină şi imediat apar pe monitor parametrii induşi de plante, furaţi şi traduşi de electrozi în simboluri binecunoscute. Stimulatorul emite şocuri puternice, ergii se busculează în lungul reţelelor şi erup în plantaţii, aburi compacţi, şovăitori, tăiaţi în felii lungi de picăturile grele. Pământul sfârâie de energia artificială, geme şi înghite apa.

Tata aruncă pachetul strivit în pumn şi inspiră adânc fumul ţigării. Liniştea îl transfigurează.

Ploaia cintinuă să-şi stoarcă vlaga peste Krokstrome. Spre est cerul rămâne întunecat. Rareori îşi arată măruntaiele în revolta de o clipă a fulgerelor. Zbor, zbor neîntrerupt pe deasupra noastră. Păsări rebele cu ochii dilataţi în care se reflectă sângele toamnei, ploaia...

•••

Noapte. Aerul musteşte de electricitate şi umezeală, de suflul arzător al fulgerelor. Surse de lumină încă mai pâlpâie, aproape golite de viaţă, aproape reci.

Din spatele ferestrei imaginea se desface în fâşii lungi, pline de apă. Undeva în beznă felinarul de furtună stă în agonie. Pe sub el se târăşte un şarpe spre adăpostul scândurilor aşezate în faţa casei. Cei doi platani par zdrenţe.

Guana se aşează obosită pe unul din şpalieri. Ochii şterşi, ameţiţi de ploaie se holbează la anemia flăcării închise. Are contururi clare. Aripi lungi, soloase, sclipind în lumina puţină, gât îndesat cu proeminenţe ciudate, fosforescente, capul cu trăsături umanoide, gura strâmbă, închistată într-un rânjet malefic. Şi ghearele puternice de pasăre de pradă.

Şpalierii au prelungiri monstruoase, mai înalte decât ei. Păsările le sug energia prin uriaşii pori ai picioarelor şi moţăie. Apoi primele coboară şi filamentele surselor de lumină încep să pâlpâie sacadat, iar când ultima pasăre părăseşte zona, casa se umple de strălucire. Guanele se îndepărtează neliniştite de-a lungul rândurilor. Din când în când emit sunete stridente şi din cap le apar unde fosforescente migrând matematic pe liniile imaginare ale unui câmp magnetic.

Mă apropii de uşă. Dincolo, somn liniştit în respiraţii egale. Când ating clanţa mă simt, deodată, sfârşit de vlagă. Ochii îmi alunecă uimiţi de-a lungul lemnului şi se opresc pe degetele înţepenite. Ochi mari de păsări mă pândesc goliţi de expresie, reci. Frica musteşte hidoasă în lungul trupului şi pereţii cad peste mine cu zgomot.

12 Octombrie

— Elisson!

Strigătul răzbate omenesc. Furie, revoltă.

Ies şi sasul clămpăne în urma mea. Îmi trag gluga peste ochi şi alerg în vale. Tata stă aplecat peste corzile răvăşite, căzute în noroiul uscat. Peste tot zac boabe mari de struguri, fără vlagă, sparte, supte de sevă. Le adun şi le strâng în pumn. Urme peste tot, peceţi adânci, clare, în trupul pământului.

— Păsări! rosteşte tata şi cuvântul vine cu ură, ca un blestem groaznic.

Se îndepărtează cu paşi mari, apăsaţi şi intră în casă. Valea tace otrăvită sau poate temătoare, pârtaş fără grai al coşmarului de astă-noapte. Inductorii merg în gol sugând umezeala din pământul devenit sfărâmicios. Vântul se târăşte neputincios printre frunze. Când intru în casă, tata tocmai aşează pe masă "Winchester"-ul greu de vânătoare. Mă priveşte lung, ca şi când aş veni din altă lume.

— Ai sânge la gură.

Cuvintele mă tulbură şi îmi aduc în minte prăvălirea pereţilor. Îi privesc. Sunt întregi. Oglinda grea îmi pare un ochi sfidător de pasăre. Tata deschide uşa camerei mele şi priveşte insistent aşternutul răvăşit. Pe pernă stropi mari, asimetrici, încurcă albul imaculat. Hainele de astă-noapte zac aruncate la picioarele patului, albite pe alocuri. Pereţii de lângă uşa tatei sunt şterşi. Şi încet - încet îmi aduc aminte totul. Îi povestesc ce am văzut aseară. Despre oameniipăsări şi despre neputinţa de a-l anunţa ce se întâmplă pe terenul firmei. Mă priveşte duşmănos ca şi când aş fi ascuns cu reacredinţă momentul devastării plantaţiei. Când îi povestesc a doua oară, grimasa furiei de pe buze i se topeşte în zâmbet, apoi într-un râs strident, nefiresc. Nu mă crede. N-o să mă creadă nimeni.

•••

Poliţistul din faţa mea nu zâmbeşte. Zâmbesc doar poliţiştii din filme după ce bat la fund borfaşii şi proxeneţii. Cel din spatele biroului este un individ cât se poate de comun, cu o chelie cât a lui Lenin, cu burtă, cu ochelari şi deosebit de politicos. Mă invită să iau ioc şi să fumez dacă simt nevoia.

— De ce să nu fiu sincer cu dumneata, domnule Elisson, zice mohorât. Povestea asta l-ar interesa pe Spielberg.

Îl privesc rece şi zâmbetul de circumstanţă îmi dispare. Seful poliţiei de coastă murmură în continuare:

— Trăiesc de o viaţă aici, dar păsări ca acelea pe care le-ai descris nu am văzut. Te-ai gândit bine venind aici? Vreau să spun, nu cumva ai avut un coşmar? Sau poate vrei să încasezi asigurarea şi îţi trebuie raportul nostru?

Furia mă copleşeşte. Mă ridic şi răstorn scaunul.

— Linişteşte-te, prietene.

— Domnule locotenent. N-am venit să plâng pe umărul dumneavoastră. Scot fotografiile făcute dimineaţă şi i le întind. Poate astea or să vă lămurească.

Le priveşte insistent, nedisimulându-şi uluirea. Urmele păsărilor sunt precise şi groaznice în comparaţie cu lucrurile comune aşezate alături ca să surprindă dimensiunile nefireşti.

Nori de fum plutesc prin cameră ca nişte ipotetice fantome. Dinţi lungi, electrici, iscodesc ţinutul printre jaluzele. Vine din nou ploaia. Vântul dinspre nord-est geme de tunete.

— Unde spuneţi c-au dispărut? spuse într-un târziu.

— În mlaştini.

Tace urmărind impenetrabil flash-ul strident al fulgerelor.

— Ce ciudat să fulgere şi să tune la jumătatea lui octombrie.

Îi întorc spatele şi mă îndrept spre uşă. Când ating clanţa îi aud vocea obosită:

— Vom trece pe acolo.

•••

Zgomot greu de pneuri în frecare cu asfaltul umed răzbate pe aleea din faţa casei. Înalt şi adus de spate, cu faţa pământie, nerasă, cu ochii roşii de nesomn, Sturvijonsen păşeşte şovăitor pe treptele casei.

— Te salut Magnus. Şi pe tine Elisson. Prin voce îi răzbat furia, deznădejdea şi timbrul strâmb, dezacordat al beţiei. Mi-au făcut-o nişte nenorocite de păsări.

Tăcere. Fum greu de ţigări ieftine. Stau lângă uşă şi îi ascult povestirea. La el toată plantaţia este compromisă.

— N-ai o bere fiartă, Magnus? mormăie sfârşit rezemându-şi puşca de scaun.

— Am anunţat poliţia de coastă, intervin.

— Nu trebuia. Sturvinjonsen nu pare prea

convins. O să jumulesc nenorocitele alea de păsări.

Tata îl iscodeşte atent câteva clipe, apoi mă întreabă brusc:

— Cum ai ajuns acasă în cameră aseară dacă ai căzut lângă uşa mea? Te-a ajutat cineva?

Tot mai crede că i-am înşirat poveşti. Mă uit la el aproape duşmănos. Ca şi când privirea mea l-ar fi putut subjuga îşi pleacă ochii şi tace.

Ploaia curge monotonă. Aburi leşioşi se ridică din mlaştini, spirite păgâne, mute.

Nu ştiu. Nu-mi pot aminti cum am ajuns în cameră.

• • •

Noaptea vine din Valea Somund ca un râu subteran, curent invizibil împingând mişcarea pe drumuri nevăzute. Piatra Nostrom străluie curajoasă încă puţin timp, apoi dispare în mărunţaiele nopţii.

Perechi de lumini, ochi opaci în fumul ploii, urcă spre fermă. Maşinile înaintează urlând. Noroiul se reîncarnează în cocoaşe simetrice sub roţile masive.

Forfota din jurul nostru are ceva precis, matematic, totul în tăcere, în miros greu de pământ reavăn şi oţel încins. Poliţiştii înaintează în coloană, închipuind o omidă monstruoasă şi se despart în preajma mlaştinii. Tata şi Sturvinjonsen, în pelerine impermeabile, îi însoţesc cu armele de vânătoare în mâini.

În casă este linişte. Afară este linişte. Doar munca neîntreruptă a curentului în şpalierii electromagnetici se aude ca un murmur sugrumat, uitat în deznădejde. Vântul suflă la rasul pământului încreţind băltile de apă. Gheare ceţoase piaptănă pământul. Guana se ridică încet din apă şi picurii se ascund laşi în nemărginirea mlaştinii. Întâia bătaie de aripi, curenţi de aer târându-se pe sub ele fără să apuce să strige, zbor planat, precis, unde luminoase, elipsoidale, spintecând noaptea.

Şpalierul geme sub greutatea păsării şi capătă o dimensiune grotească. Lumina scade în casă, apoi moare cu totul. Păsările sorb energia, zgribulite, cu aripile înfăşurate pe lângă corp ca într-un giulgiu uriaş. Par moarte, înţepenite în uitare. Decât arareori excrescenţele spânzurate de gât pâlpâie fosforescent, lumini slabe, abia vizibile.

Focalizez imaginea şi prind în lentile ochii hidoşi, făcuţi pentru pândă. O lumină slabă răzbate din ei magnetizându-mi privirile. Am senzaţia că zbor deasupra camioanelor neputincioase în drumul desfundat. Dedesubt răzbate infernul prin mugetul armelor grele şi al aruncătoarelor. Dinspre mlaştină, ca nişte bucăţi de apă însufleţite, guanele, şiroind de picuri grei, îşi iau zborul.

13 Octombrie

Voci pe banda memoriei sau undeva departe, voci necunoscute, ostile. Şi vocea tatălui meu, amestecată cu ele.

— Elisson!

Lumina puternică îmi invadează retina tulburându-mi simţurile. Tata stă aplecat peste mine şi lucirea aspră a privirilor s-a metamorfozat într-o imagine calmă, odihnitoare.

— Tată?

Vorbesc greu, simt gâtul şi limba umflate, ca şi cum aş fi înghiţit foc. Mâna lui muncită stă peste a mea strângându-mă stângaci, atingere în care răzbate suferinţă şi duioşie în acelaşi timp.

— Domnule Magnus, băiatul dumneavoastră nu mai este deloc sigur de ceea ce ştia până acum.

Doctorul oftează, în voce se simte oboseala şi stinghereala. Face pauze mari între cuvinte, alegându-le cu grijă. Tata nu prea înţelege ce i se spune.

— Adică suferă de amnezie?

— Oarecum. Vedeţi, noi ne obişnuim creierul să înghită o anumită cantitate de informaţii pe o perioadă anume. Ce trece de această limită duce la oboseală, la o depresiune accentuată şi, în cel mai rău caz, la blocaj. Asta numai când îl forţăm, pentru că mecanismul creierului îşi închide supapele când este saturat. Când îl forţăm sau când are o capacitate de asimilare ieşită din comun, perturbă în timp organismul. Băiatul a înghiţit informaţii pentru câţiva ani în câteva secunde, aşa arată creierul lui. Şi nu ştim cum. Nu dispunem de tehnici capabile să facă lucrul ăsta care, sincer vorbind, este periculos.

— Şi ce puteţi face?

— Îi vom face un test R.E.M*. Sub incidenţa visului, globul ocular se mişcă sub pleoape transmiţând impulsuri pe care computerul le converteşte în imagini. Putem astfel să vedem secţiuni ale memoriei. Vom afla poate şi cauza care l-a adus în halul ăsta şi

vom fi capabili s-o neutralizăm.

— Cât poate dura? întreabă tata cu speranţă. O oră? Două?

— O oră?! pufneşte doctorul. Poate săptămâni! Luni chiar!

— Atunci îl iau acasă.

— Un moment, interveni cineva. Acest caz este de acum un secret. Răspunzi de el doctore şi nu dai relaţii decât Ministerului Apărării.

În câmpul meu vizual răsare un individ tuns după moda prusacă a începutului de secol, cu o mutră dură şi vicleană. Tata îl priveşte câteva clipe descumpănit şi apoi urlă:

— Nu-mi face mie ordine acasă Ministerul Apărării!

— Luaţi-l! zice individul, apoi se întoarce cu faţa către doctor şi îi arată o legitimaţie. Sunt maiorul Hansen.

Tata se zbate neputincios în mâinile poliţiştilor care îl scot din rezervă.

— Elisson! ţipă isterizat pe culoare, apoi se aud înjurături şi lovituri înfundate.

Casca cu electrozi din iridiu se apropie centimetru cu centimetru. Strâng chingile care mi-au legat mâinile în pumni şi încerc să-mi temperez emoţia puternică.

Doctorul şi operatorul sunt lângă consola computerului şi se consultă în privinţa programului operaţiei. Mă ridic brusc şi îi lovesc cu sălbăticie. Cad uluiţi, incapabili de ripostă. Alerg pe culoare şi în spatele meu uşile se deschid dând drumul haitei de urmăritori. Ies aruncându-mă năvalnic, printr-un glasvand înalt, într-o mare de cioburi. Otrava pământului mi se strecoară în nări şi cu fiecare pas pe care îl fac în direcţia mlaştinii, senzaţia de implozie din creier se sccentuează. Ciulinii şi tufişurile îmi întârzie înaintarea ca şi când ar vrea să mă avertizeze de o primejdie necunoscută.

— Elisson!

Tata stă înfipt pe piatra Nostrom, silueta îi apare, îi dispare, în capriciile ceţii. Arma deasupra orizontului şi stropi strălucitori de moarte ies din ţevi pierind în cer.

— Elisson!

Vocea tatei, sugrumată de spaimă, piere în hămăitul câinilor. Plâng cu spatele sprijinit de copac şi aş vrea să nu mai aud chemarea tânguitoare. Ceva îm împiedică să alerg în întâmpinarea lui, ceva mai puternic decât voinţa mea. Poliţiştii coboară în vale, câinii înaintează în salturi mari, se opresc câteva clipe mirosind smârcurile apoi trag furioşi în lesă.

Palmele mi s-au transformat în gheare solzoase, ceva se petrece în mine, ca şi cum oasele ar vrea să-şi schimbe înfăţişarea. Îmi scot hainele, cizmele şi-mi privesc trupul. Mâinile mi s-au transformat în aripi pe care le scutur înfrigurat, spatele îmi stă adus în faţă, crispat, iar în gât simt o uscătură insistentă. Armele poliţiştilor duduie şi plumbii se îneacă în jurul meu. Flăcările aruncătoarelor ling smârcurile la rasul pământului, iar reflectoarele pândesc atent mişcarea.

— Nu trageţi, nenorociţilor! Elissooon!

Tata urlă disperat. Îl văd alergând în vale cu paşi mari, aşa cum nu l-am văzut niciodată, un uriaş furios răvăşind totul în picioare. Câteva clipe câinii adulmecă nehotărâţi în direcţia lui, apoi îşi reiau căutarea. Aş vrea să strig şi nu pot. O luptă pe viaţă şi pe moarte stă să răbufnească în sufletul meu forţându-mă să aleg. Tata, cu mult înaintea poliţiştilor mă vede câteva clipe şi nu poate să-şi ascundă uluirea şi speranţa înfrântă. În mine mai este ceva omenesc. Stăm faţă în faţă, îi ghicesc crisparea mâinii pe armă, văd ţevile îndreptându-se spre pieptul meu şi n-am putere să fug.

— Elisson?

Stropi mari de ploaie se târâie pe obrajii lui sau poate sunt lacrimi. N-am putere să-i răspund, nu-mi întind decât aripile.

— Fugi, băiatule! Fugi!

Îi întorc spatele şi alerg pe vechea cărare care străbate mlaştina, atent la bălţile înşelătoare. Abia ghicite, sub orizont, siluetele geniştilor seamănă moartea printre smârcuri. Primul calup explodează câteva clipe mai târziu. O masă de foc se înalţă hulpavă în jurul meu. Broaştele şi şerpii se scufundă, ochii le sunt plini de apă şi noroi. Încet, neînchipuit de încet, aproape involuntar, aripile basculează aerul şi zbor fericit spre locul unde guanele, etalându-şi undele luminoase, mă cheamă.

*-R.E.M. - Rapid Eyes Movement - mişcare rapidă a ochilor.

CERŞETORI ÎN SPANIA

Nancy Kress

Nuvelă distinsă cu premiile: Hugo, 1992 şi Nebula, 1991

Cu energie şi vigilenţă neadormită mergeţi şi aduceţi-ne victorii
Abraham Lincoln, către generalul maior Joseph Hooker, 1863

1

Stăteau ţepeni pe vechile lui scaune Eames, doi oameni care nu voiau să fie aici, sau o persoană care nu voia şi una căreia îi displăcea împotrivirea celeilalte. Doctorul Ong mai văzuse asta. După două minute era sigur: femeia era cea care rezista în tăcere, furioasă. Avea să piardă. Bărbatul avea să plătească pentru asta mai târziu, pe căi minore, pentru multă vreme.

— Presupun că aţi efectuat deja verificările de credit necesare, zise Roger Camden pe un ton plăcut, aşa că, dacă vreţi, să trecem direct la detalii, doctore.

— Desigur, spuse Ong. De ce să nu începeţi prin a-mi enumera toate modificările genetice de care sunteţi interesat pentru copil?

Femeia îşi schimbă brusc poziţia pe scaun. Era trecută de douăzeci şi cinci de ani - în mod clar a doua soţie - dar deja avea o înfăţişare trecută, ca şi când menţinerea ritmului cu Roger Camden o istovea. Lui Ong i-ar fi venit uşor să creadă asta. Părul doamnei Camden era castaniu, ochii îi erau căprui, pielea avea o nuanţă brună care ar fi putut fi frumoasă dacă obrajii ar fi avut măcar un pic de culoare. Purta un sacou brun, nici distins nici ieftin, şi pantofi care arătau vag ortopedici. Ong aruncă o privire pe însemnări căutând numele ei: Elizabeth. Putea să parieze că lumea îl uita adesea.

Lângă ea, Roger Camden radia vitalitate nervoasă, un bărbat între două vârste al cărui cap în formă de glonţ nu se potrivea cu coafura minuţioasă şi cu costumul de afaceri din mătase italiană. Ong nu trebuia să-şi consulte fişierul pentru a-şi aminti ceva despre Camden. O caricatură a capului în formă de glonţ fusese principala grafică din ediţia digitală de ieri a *Wall Street Journal*-ului. Camden dăduse o lovitură importantă în investiţiile externe pentru atoli de date. Ong nu ştia sigur ce erau investiţiile externe pentru atoli de date.

— Fată, zise Elizabeth Camden.

Ong nu se aşteptase ca ea să vorbească întâi. Vocea ei era o altă surpriză: britanică, din clasa superioară.

— Blondă. Ochi verzi. Înaltă. Suplă.

Ong zâmbi.

— Factorii înfăţişării sunt cel mai uşor de realizat, după cum sunt sigur că ştiţi deja. Dar tot ceea ce putem face în privinţa "supleţii" este să-i dăm o dispoziţie genetică în această direcţie. Natural, felul cum vă veţi hrăni copilul va-

— Da, da, spuse Roger Camden, asta e evident. Acum: inteligenţă. Inteligenţă *ridicată*. Şi un simţ al cutezanţei.

— Îmi pare rău, domnule Camden - factorii personalităţii nu sunt încă suficient de bine înţeleşi pentru a permite modi-

— Testam doar, spuse Camden, cu un zâmbet despre care Ong crezu că ar fi trebuit probabil să fie voios.

Elizabeth Camden zise:

— Aptitudini muzicale.

— Iarăşi, doamnă Camden, tot ceea ce putem garanta este o înclinaţie spre muzică.

— Destul de bine, spuse Camden. Întreaga serie de corecţii a oricărei probleme potenţiale de sănătate în legătură cu genele, bineînţeles.

— Sigur, zise doctorul Ong.

Nici unul dintre clienţi nu vorbi. Până acum lista lor era destul de modestă, dată fiind averea lui Camden; majoritatea clienţilor trebuiau convinşi să renunţe la tendinţe genetice contradictorii, supraîncărcare cu modificări sau speran-

ţe nerealiste. Ong aşteptă. Tensiunea vibra în cameră precum aerul încins.

— Şi, spuse Camden, să nu aibă nevoie de somn.

Elizabeth Camden îşi întoarse brusc capul într-o parte pentru a privi pe fereastră. Ong luă de pe birou un magnet pentru hârtie. Îşi îndulci vocea.

— Îmi permiteţi să vă întreb cum aţi aflat dacă există un asemenea program de modificare genetică?

Camden zâmbi larg.

— Nu negaţi că acesta există. Vă acord tot respectul pentru asta, doctore.

Ong îşi păstră calmul.

— Îmi permiteţi să vă întreb cum aţi aflat de existenţa programului?

Camden băgă mâna într-un buzunar interior al costumului său.

Mătasea se încreţi şi opuse rezistenţă; trupul şi costumul proveneau din clase sociale diferite. Camden era yagaiist, îşi aminti Ong, un prieten personal al lui Kenzo Yagai însuşi. Camden îi înmână lui Ong o copie pe hârtie: detalii tehnice ale programului.

— Nu vă osteniţi să localizaţi fisura din sistemul de securitate al băncilor dumneavoastră de date, doctore - n-o veţi găsi. Dar, dacă e vreo consolare, nici altcineva n-o va face. Bun.

Deodată se aplecă înainte. Tonul i se schimbă.

— Ştiu că aţi creat deja douăzeci de copii care nu au deloc nevoie să doarmă. Că până acum nouăsprezece sunt sănătoşi, inteligenţi şi normali sub aspect psihologic. De fapt, mai mult decât normali - cu toţii sunt neobişnuit de precoce. Cel mai mare are deja patru ani şi ştie să citească în două limbi. Ştiu că vă gândiţi să oferiţi această modificare genetică pe piaţa liberă peste câţiva ani. Tot ceea ce vreau este o şansă s-o cumpăr pentru fiica mea *acum*. La orice preţ veţi cere.

Ong se ridică.

— Îmi este imposibil să discut asta cu dumneavoastră în mod unilateral, domnule Camden. Nici furtul datelor noastre...

— Care nu a fost un furt - sistemul dumneavoastră a revărsat în mod spontan fragmente de date într-o conexiune publică, v-ar fi al naibii de greu să dovediţi altceva...

— ...Nici oferta de a achiziţiona această modificare genetică anume nu se află exclusiv în zona mea de autoritate. Ambele trebuie să fie discutate cu consiliul de directori ai institutului.

— Fireşte, fireşte. Când pot vorbi şi eu cu ei?

— Dumneavoastră?

Camden, încă aşezat, îl privi. Lui Ong îi trecu prin minte că existau puţini bărbaţi care puteau să arate atât de siguri de sine la cincizeci de centimetri sub nivelul ochilor.

— Desigur. Mi-ar place să am şansa de a-mi prezenta oferta oricui are efectiv autoritatea s-o accepte. E o afacere cinstită.

— Aceasta nu este doar o tranzacţie comercială, domnule Camden.

— Nici numai cercetare ştiinţifică pură, răspunse Camden. Aici sunteţi o corporaţie plus-profit. Cu anumite scutiri de taxe acordate doar firmelor ce respectă anumite legi de practică cinstită.

Timp de un minut Ong nu putu să-şi dea seama la ce se referea Camden.

— Legile pentru practică cinstită...

— ...Sunt concepute pentru a proteja minorităţile de contribuabili. Ştiu, nu au fost nici măcar testate în cazul clienţilor, cu excepţia cablurilor roşii din instalaţiile cu energie Y. Dar ar putea fi testate, doctore Ong. Minorităţile au dreptul să li se ofere aceleaşi produse ca şi non-minorităţilor. Ştiu că institutul nu ar primi bine o acţiune juridică, doctore. Nici una dintre cele douăzeci de familii care au trecut testul genetic beta nu este compusă din negri sau din evrei.

— O acţiune... dar dumneavoastră nu sunteţi negru, *nici* evreu!

— Sunt o minoritate diferită. Polono-american. Mă numeam Kaminsky.

Camden se ridică în cele din urmă. Şi zâmbi călduros.

— Uite, e absurd. Dumneata ştii asta, şi eu o ştiu, şi ştim amândoi, oricum, ce grozav s-ar distra ziariştii cu acest subiect. Şi înţelege că nu vreau să te dau în judecată cu o acuzaţie absurdă, doar pentru a folosi ameninţarea publicităţii premature şi ostile ca să obţin ceea ce doresc. Nu vreau să proferez ameninţări, crede-mă că nu vreau. Doresc doar această minunată perfecţionare adusă de dumneata pentru fiica mea.

Faţa i se schimbă, într-o expresie despre care Ong n-ar fi crezut că e posibil

să apară pe acele trăsături: nostalgia.

— Doctore, ştii cât de mult aş fi putut realiza în plus dacă n-ar fi trebuit să *dorm* toată viaţa?

Elizabeth Camden spuse cu asprime:

— Acum nu prea mai dormi.

Camden îşi coborî privirea asupra ei ca şi când uitase că era acolo.

— Ei, nu, draga mea, acum nu. Dar când eram tânăr... colegiul, aş fi putut să termin colegiul şi să susţin... eh. Acum nimic nu mai contează din toate astea. Ceea ce contează, doctore, este ca dumneata şi eu şi consiliul dumitale să ajungem la o înţelegere.

— Domnule Camden, te rog să pleci acum din biroul meu.

— Adică înainte să-ţi ieşi din fire din cauza obrăzniciei mele? Nu ai fi primul. Am să aştept fixarea unei întâlniri pe la sfârşitul săptămânii viitoare, oricând şi oriunde spui dumneata, bineînţeles. Dar anunţă-i detaliile secretarei mele personale, Diane Clavers. Oricând îţi convine dumitale..

Ong nu-i însoţi până la uşă. Tensiunea îi zvâcnea îndărătul tâmplelor. În cadrul uşii Elizabeth Camden se întoarse.

— Ce s-a întâmplat cu cel de-al douăzecilea?

— Ce?

— Al douăzecilea copil. Soţul meu a spus că nouăsprezece dintre ei sunt sănătoşi şi normali. Ce s-a întâmplat cu cel de-al douăzecilea?

Tensiunea deveni mai puternică, mai intensă. Ong realiză că n-ar trebui să-i răspundă; că domnul Camden probabil ştia deja răspunsul chiar dacă soţia sa nu-l cunoştea; că mai târziu avea să regrete amarnic lipsa de autocontrol.

— Al douăzecilea copil este mort. Părinţii lui s-au dovedit a fi instabili. S-au despărţit în timpul sarcinii, iar mama nu a putut suporta plânsul de douăzeci şi patru de ore pe zi al unui copil care nu doarme niciodată.

Ochii lui Elizabeth Camden se lărgiră.

— L-a omorât?

— Din greşeală, zise Camden scurt. A scuturat prea tare mica creatură.

Se încruntă la Ong.

— Bone, doctore. În schimburi. Ar fi trebuit să alegi doar părinţi suficient de avuţi ca să-şi permită bone în schimburi.

— E oribil! izbucni doamna Camden, iar Ong nu putu să-şi dea seama dacă se referea la moartea copilului, la lipsa de bone sau la neglijenţa institutului. Ong închise ochii.

După ce plecară, luă zece miligrame de ciclobenzaprină-HCl. Pentru spate - era numai pentru spate. Vechea rană îl durea din nou. Apoi stătu multă vreme la fereastră, ţinând încă în mână magnetul pentru hârtie, simţind cum tensiunea îi scădea în tâmple şi cum se liniştea. Dedesubt, lacul Michigan clipocea paşnic lângă mal; chiar noaptea trecută, într-un nou raid, poliţiştii îi goniseră pe cei fără locuinţă, iar aceştia n-avuseseră încă timp să revină. Rămăseseră doar gunoaiele lor, aruncate în tufişurile din parcul de pe malul lacului: pături zdrenţuite, ziare, pungi de plastic ca nişte stindarde patetice, călcate în picioare. Era ilegal să dormi în parc, ilegal să intri acolo fără permis de rezident, ilegal să fii fără locuinţă şi fără rezidenţă. În timp ce Ong privea, îngrijitorii parcului, în uniforme, începură metodic să înţepe ziare şi să le îndese în recipiente curate, auto-propulsate.

Ong ridică receptorul pentru a telefona preşedintelui consiliului de directori ai Institutului Biotech.

•••

Patru bărbaţi şi trei femei stăteau aşezaţi împrejurul mesei de mahon lustruit din sala de conferinţe. *Doctorul, avocatul, căpetenia indiană*, îşi zise Susan Melling, privind de la Ong la Sullivan şi la Camden. Zâmbi. Ong surprinse zâmbetul şi o privi glacial. Măgar încrezut. Judy Sullivan, avocata institutului, se întoarse să vorbească pe un ton scăzut cu avocatul lui Camden, un bărbat slab şi nervos care arăta de parcă s-ar fi aflat în posesia cuiva. Posesorul, Roger Camden, căpetenia indiană însăşi, era persoana cu înfăţişarea cea mai fericită din cameră. Omuleţul fatal - de ce anume era nevoie pentru a deveni atât de bogat, începând de la nimic? Ea, Susan, cu siguranţă n-avea să ştie niciodată - radia emoţie. Era fericit, strălucea şi se deosebea atât de mult de obişnuiţii viitori părinţi încât Susan se simţea intrigată. De obicei tăticii şi mămicile în devenire - în special tăticii - stăteau acolo, arătând ca şi când ar fi fost

la o fuziune de companii. Camden lăsa impresia că se află la aniversarea unei zile de naştere.

Unde, bineînţeles, chiar şi era. Susan îi zâmbi larg, şi-i făcu plăcere când el îi zâmbi drept răspuns câineşte, dar cu un fel de încântare care putea fi numită doar inocentă - cum ar fi fost la pat? Ong se încruntă şi se ridică să vorbească.

— Doamnelor şi domnilor, cred că suntem gata să începem. Poate se cuvin nişte prezentări. Domnul Roger Camden, doamna Camden, sunt bineînţeles clienţii noştri. Domnul John Jaworski, avocatul domnului Camden. Domnule Camden, dumneaei este Judith Sullivan, şefa departamentului juridic al institutului; Samuel Krenshaw, reprezentându-l pe directorul institutului, doctor Brad Marsteiner, care din nefericire nu a putut fi azi aici; şi doctor Susan Melling, care a pus la punct modificarea genetică ce afectează somnul. Câteva amănunte juridice,de interes pentru ambele părţi...

— Lasă puţin contractele, întrerupse Camden. Hai să vorbim despre chestia cu somnul. Aş vrea să pun câteva întrebări.

— Ce aţi dori să ştiţi? zise Susan.

Ochii lui Camden erau foarte albaştri, pe faţa cu trăsături grosolane; nu era ceea ce se aşteptase ea. Doamna Camden, care aparent ducea lipsă atât de prenume cât şi de avocat, dat fiind că Jaworski fusese prezentat drept avocatul soţului, dar nu şi al ei, arăta sau posacă sau speriată, greu de spus cum anume.

Ong zise cu acreală:

— Atunci poate ar trebui să începem cu o scurtă prezentare făcută de doctor Melling.

Susan ar fi preferat întrebări şi răspunsuri, pentru a vedea ce l-ar fi interesat pe Camden. Dar îl enervase suficient pe Ong pentru o şedinţă. Se ridică ascultătoare.

— Permiteţi-mi să încep cu o scurtă descriere a somnului. Cercetătorii ştiu de multă vreme că de fapt există trei feluri de somn. Unul este "somnul cu unde lente",caracterizat pe o EEG prin unde delta. Altul este "somnul cu mişcare rapidă a ochilor", sau somnul REM, care e mult mai uşor şi conţine majoritatea viselor. Împreună acestea două alcătuiesc "somnul fundamental". Al treilea tip de somn este cel "opţional", numit aşa deoarece oamenii par să se simtă bine în lipsa lui, fără efecte negative, iar unii care dorm puţin nu trec deloc prin el, dormind, cum era de aşteptat, doar trei sau patru ore pe noapte.

— Aşa sunt eu, zise Camden. M-am antrenat pentru asta. N-ar putea toată lumea să facă la fel?

Se pare că aveau să treacă printr-o serie de întrebări şi răspunsuri, până la urmă.

— Nu. Mecanismul fizic al somnului are oarecare flexibilitate, dar nu în aceeaşi măsură pentru fiecare persoană.

— Nucleele Raphe de pe pedunculul cerebral...

— Nu cred că avem nevoie de detalii până la acest nivel, spuse Ong. Să rămânem la generalităţi.

— Nucleele Raphe reglează echilibrul dintre neurotrasmiţători şi peptidele care duc la necesitatea de a dormi, nu-i aşa? zise Camden.

Susan nu se putu abţine; zâmbi larg. Camden, financiarul fără scrupule, precis ca un laser, stătea, încercând să arate solemn, ca un elev de clasa a treia aşteptând să i se laude tema. Ong privi acru. Doamna Camden îşi întoarse privirea spre fereastră.

— Da, e corect, domnule Camden. V-aţi documentat.

— Este *fiica* mea, spuse Camden, iar lui Susan i se tăie răsuflarea. Când auzise ultima dată acea notă de veneraţie în vocea cuiva? Dar nimeni din cameră nu părea să bage de seamă.

— Bine, atunci ştiţi deja că motivul pentru care oamenii dorm este o necesitate care se acumulează în creier. De-a lungul ultimilor douăzeci de ani, cercetarea a demonstrat că acesta este *singurul* motiv. Nici somnul cu unde lente nici somnul REM nu servesc unor funcţii care să nu poată fi îndeplinite în timp ce corpul şi creierul sunt în stare de veghe. În timpul somnului se petrec o mulţime de lucruri, dar acestea pot continua la fel de bine în timpul veghei, dacă se fac alte ajustări hormonale.

Cândva somnul servea o importantă funcţie evolutivă. Odată ce Clem Premamiferul termina cu umplutul stomacului şi cu împrăştiatul spermei, somnul îl ţinea nemişcat şi ferit de animalele de pradă. Somnul era un ajutor pentru

supravieţuire. Dar acum este un mecanism desuet, precum apendicele. Se declanşează în fiecare seară, deşi necesitatea a dispărut. Aşa că întrerupem declanşatorul la origine, în gene.

Ong se cutremură. Îi displăcea când Susan simplifica excesiv. Sau poate îi displăcea uşurinţa tonului. Dacă Marsteiner ar face această prezentare, n-ar apărea nici un Clem Premamiferul.

— Dar nevoia de a visa? zise Camden.

— Nu e necesară. Un bombardament rezidual al cortexului pentru a-l ţine pe jumătate în alertă în caz că, în timpul somnului, ar fi survenit atacul unui animal de pradă. Starea de veghe îndeplineşte mai bine această funcţie.

— De ce să nu fi avut atunci stare de veghe continuă? De la începutul evoluţiei?

O testa. Susan îi dărui un zâmbet larg, generos, apreciindu-i obrăznicia.

— V-am spus. Siguranţă împotriva animalelor de pradă. Dar când un animal de pradă modern atacă - să zicem, un investitor în atolii de date externi - este mai sigur să fii treaz.

— Dar procentul ridicat de somn REM al foetuşilor şi sugarilor? întrebă Camden.

— Tot o rămăşiţă a evoluţiei. Scoarţa cerebrală se dezvoltă perfect şi fără asta.

— Dar refacerea neuronilor în timpul somnului cu unde lente?

— Aceasta într-adevăr continuă. Dar poate continua şi în timpul stării de veghe, dacă ADN-ul este programat s-o facă. Nici o pierdere a eficienţei neurale, din câte ştim.

— Dar eliberarea în concentraţii aşa de mari a enzimei umane de creştere în timpul somnului cu unde lente?

Susan îl privi cu admiraţie.

— Se desfăşoară în absenţa somnului. Ajustările genetice o conectează cu alte schimbări din glanda pineală.

— Dar...

— *Efectele secundare*? zise doamna Camden.

Gura i se arcui în jos.

— Dar afurisitele de efecte secundare?

Susan se întoarse spre Elizabeth Camden. Uitase că era acolo. Femeia mai tânără se uită ţintă la Susan, cu gura arcuită în jos la colţuri.

— Mă bucur că aţi întrebat asta, doamnă Camden. Pentru că *există* efecte secundare.

Susan făcu o pauză; se distra.

— În comparaţie cu colegii lor de generaţie, copiii fără somn - care *nu* au suferit manipularea genetică a CI - sunt mai inteligenţi, mai buni la rezolvatul problemelor, şi mai veseli.

Camden scoase o ţigară. Obiceiul arhaic, nepoliticos, o surprinse pe Susan. Apoi înţelese că era deliberat: Roger Camden se manifesta ostentativ pentru a distrage atenţia de la ceea ce simţea. Bricheta sa era din aur, cu monogramă, inocent de ţipătoare.

— Permiteţi-mi să explic, zise Susan. Somnul REM bombardează cortexul cerebral cu descărcări nervoase aleatorii din pedunculul creierului; visele apar pentru că sărmanul cortex asediat încearcă din toate puterile să înţeleagă imaginile şi amintirile activate. Făcând asta cheltuieşte o mare cantitate de energie. Fără această cheltuială de energie, creierele lipsite de somn sunt scutite de uzură şi dau rezultate mai bune în coordonarea inputului din viaţa reală. Astfel - inteligenţă mai mare şi mai multe probleme rezolvate.

De asemenea, doctorii ştiu de şaizeci de ani că antidepresivele, care îmbunătăţesc dispoziţia pacienţilor deprimaţi, suprimă în întregime şi somnul REM. Ceea ce s-a dovedit în ultimii zece ani este că reciproca e a tot atât de adevărată: suprimă somnul REM şi oamenii nu *ajung* la deprimare. Copiii fără somn sunt voioşi, deschişi... *veseli*. Nu e nici un alt cuvânt pentru asta.

— Cu ce preţ? spuse doamna Camden.

Îşi ţinea gâtul rigid, dar colţurile maxilarului îi zvâcneau.

— Nici un preţ. Absolut nici un efect secundar negativ.

— Până acum, replică doamna Camden.

— Până acum, ridică Susan din umeri.

— Au doar patru ani! În cel mai bun caz!

Ong şi Krenshaw o studiau cu atenţie. Susan sesiză momentul când doamna Camden îşi dădu seama; se lăsă înapoi pe scaun, strângându-şi haina de blană, cu faţa inexpresivă.

Camden nu-şi privi soţia. Suflă un nor de fum de ţigară.

— Totul costă, doctore Melling.

Îi plăcea felul în care îi spunea numele.

— În mod obişnuit, da. În special în modificarea genetică. Dar, vă spun cinstit, nu am putut să găsim nici un cost în acest caz, în ciuda căutărilor.

Zâmbi privind drept în ochii lui Camden.

— Ar fi prea mult să credem că măcar o dată universul ne-a dat ceva pe de-a-ntregul bun, pe de-a-ntregul progresist, pe de-a-ntregul folositor? Fără pedepse ascunse?

— Nu universul. Inteligenţa oamenilor ca dumneata, zise Camden, surprinzând-o pe Susan mai mult decât orice altceva din ceea ce se petrecuse până atunci. Ochii lui continuară să se uite într-ai ei. Simţi că i se strânge pieptul.

— Cred, zise doctorul Ong pe un ton uscat, că filosofia universului s-ar putea să fie dincolo de ceea ce ne interesează pe noi aici. Domnule Camden, dacă nu aveţi alte întrebări medicale, poate ne putem întoarce la chestiunile juridice pe care le-au propus domnişoara Sullivan şi domnul Jaworsky. Mulţumesc, doctor Melling.

Susan dădu din cap. Nu-l privi din nou pe Camden. Dar ştia ce spunea el, cum arăta, că era acolo.

Desen de Walter Riess

Casa era cam ceea ce se aşteptase, o imitaţie Tudor uriaşă lângă lacul Michigan, la nord de Chicago. Terenul foarte împădurit între poartă şi casă, deschis între casă şi apa vălurită. Petice de zăpadă pătau iarba somnolentă. Biotech lucra cu familia Camden de patru luni, dar aceasta era prima dată când Susan îi vizita acasă cu maşina.

În timp ce ocolea pe jos casa, o altă maşină rulă în spatele ei. Nu, un camion, deplasându-se de-a lungul aleii curbe până la o intrare de serviciu, pe flancul casei. Un bărbat sună la uşa de serviciu; un al doilea începu să descarce din spatele camionului un ţarc ambalat în plastic. Alb, cu iepuraşi albi şi roz. Susan închise ochii o clipă.

Camden deschise uşa personal. Ea îi remarcă efortul de a nu părea îngrijorat.

— Nu trebuia să şofezi încoace, Susan - aş fi venit în oraş!

— Nu, nu vroiam să faci asta, Roger. Doamna Camden e aici?

— În camera de zi.

Camden o conduse într-o încăpere spaţioasă cu un cămin de piatră. Mobilă de casă rustică englezească; imprimate cu câini sau iahturi, toate agăţate cu o jumătate de metru prea sus: precis decorarea fusese făcută de Elizabeth

Camden. Nu se ridică de pe fotoliu când intră Susan.

— Permiteţi-mi să vorbesc concis şi repede, spuse Susan. Nu vreau să lungesc povestea mai mult decât e necesar. Avem toate rezultatele testelor lichidului amniotic, cu ultrasunete şi Langston. Fătul este bine, se dezvoltă normal pentru două săptămâni, nici o problemă cu implantarea în peretele uterin. Dar a apărut o complicaţie.

— Ce? zise Camden. Scoase o ţigară, îşi privi soţia, o puse înapoi neaprinsă.

Susan spuse încet:

— Doamnă Camden, din pură întâmplare ambele ovare ale dumitale au emis ovule luna trecută. L-am extras pe unul pentru chirurgie genetică. Prin altă pură întâmplare, al doilea a fost fecundat şi s-a implantat. Ai doi fetuşi.

Elizabeth Camden rămase nemişcată.

— Gemeni?

— Nu, zise Susan.

Apoi îşi dădu seama ce spusese.

— Adică, da. Sunt gemeni, dar nu identici. Doar unul a fost modificat genetic. Celălalt nu-i va semăna mai mult decât oricare alt doi frate vitreg. Este un aşa-zis copil "normal". Şi ştiu că nu vroiaţi un copil normal.

Camden zise:

— Nu. Nu vroiam.

Elizabeth Camden spuse:

— Eu doream.

Camden îi aruncă o privire aprigă pe care Susan n-o putu descifra. Scoase din nou ţigara, o aprinse. Faţa lui era cu profilul spre Susan, gândind intens; se îndoia că el era conştient de existenţa ţigării sau de faptul c-o aprindea.

— Copilul e afectat de prezenţa celuilalt?

— Nu, zise Susan. Nu, bineînţeles că nu. Doar... coexistă.

— Poate fi avortat?

— Nu fără riscul de a-i avorta pe amândoi. Îndepărtarea fătului nemodificat ar putea cauza schimbări în stratul superficial uterin, care s-ar putea să ducă la o eliminare spontană a celuilalt.

Inspiră adânc.

— Există această opţiune, bineînţeles. Putem începe iar întregul proces. Dar aşa cum v-am spus atunci, aţi avut mare noroc că fertilizarea in vitro a prins încă de la prima încercare. Unele cupluri încearcă de opt sau zece ori. Dacă luăm totul de la început, procesul ar putea fi îndelungat.

Camden spuse:

— Prezenţa acestui al doilea făt îi dăunează fiicei mele? Îi ia nutrienţii sau aşa ceva? Sau va schimba ceva din starea ei mai târziu, în timpul sarcinii?

— Nu. Atât doar că există o şansă de naştere prematură. Doi fetuşi ocupă mult mai mult loc în pântec şi dacă ajung prea înghesuiţi, naşterea poate fi prematură. Dar...

— Cât de prematură? Suficient ca să ameninţe supravieţuirea?

— Cel mai probabil nu.

Camden continuă să fumeze. Un bărbat apăru în uşă.

— Domnule, Londra la telefon. James Kendall din partea domnului Yagai.

— Răspund eu.

Camden se ridică. Susan îl urmări cum studia faţa soţiei sale. Când vorbi, ei i se adresă.

— Bine, Elizabeth. Bine.

Părăsi încăperea.

Multă vreme, cele două femei rămaseră tăcute. Susan era conştientă de dezamăgire; acesta nu era acel Camden pe care se aşteptase să-l vadă. Îşi dădu seama că Elizabeth Camden o privea amuzată.

— O, da, doctore. Aşa e el.

Susan nu zise nimic.

— Te subjugă complet. Dar nu de data asta.

Râse încetişor, emoţionată.

— Doi. Ştii... ştii ce sex are celălalt?

— Ambii fetuşi sunt fete.

—Vroiam o fată, ştii. Şi acum am una.

— Atunci vei continua sarcina?

— O, da. Mulţumesc pentru vizită, doctore.

Era concediată. Nimeni n-o conduse la ieşire. Dar în timp ce intra în maşină, Camden năvăli afară din casă, fără haină.

— Susan! Vroiam să-ţi mulţumesc. Pentru că ai bătut tot drumul până aici să ne spui chiar tu.

— Mi-ai mulţumit deja.

— Da. Bine. Eşti sigură că cel de-al doilea făt nu e o ameninţare pentru fiica mea?

Susan spuse intenţionat:

— Nici fătul modificat genetic nu e o ameninţare pentru cel conceput în mod natural.

El zâmbi. Vocea îi era joasă şi nostalgică:

— Şi crezi că ar trebui să conteze pentru mine tot atât de mult. Dar nu contează. Şi de ce să falsific ceea ce simt? În special faţă de tine?

Susan deschise uşa maşinii sale. Nu era pregătită pentru asta, poate se răzgândise, sau aşa ceva. Dar apoi Camden se aplecă să închidă portiera, iar purtarea lui nu avea nici o urmă de flirt sau de linguşeală slugarnică.

— Ar trebui să comand un al doilea ţarc.

— Da.

— Şi un al doilea scaun de maşină.

— Da.

— Dar nu a doua bonă pentru schimbul de noapte.

— Asta depinde de tine.

— Şi de tine.

Brusc se aplecă şi o sărută, un sărut atât de politicos şi de respectuos încât Susan fu şocată. Nici dorinţa, nici cucerirea n-ar fi şocat-o; aceasta o şocă. Camden nu-i dădu nici o şansă să reacţioneze; închise portiera maşinii şi se întoarse spre casă. Susan şofă către poartă, cu mâinile tremurând pe volan, până când amuzamentul înlocui şocul: *Fusese* în mod deliberat un sărut distant, respectuos, o enigmă regizată. Şi nimic altceva nu ar fi putut garanta atât de sigur că trebuia să vină un altul.

Se întrebă ce nume aveau să pună Camdenii fiicelor lor.

Doctorul Ong traversă cu paşi mari coridorul spitalului care fusese cufundat în semiobscuritate. Din biroul surorilor medicale din maternitate înaintă o soră ca pentru a-l opri - era miezul nopţii, mult după orele de vizită - se uită bine la faţa lui, şi dispăru înapoi în biroul ei. După colţ era geamul creşei. Spre enervarea lui Ong, Susan Melling stătea lipită de geam. Spre şi mai marea lui enervare, plângea:

Ong îşi dădu seama că nu-i plăcuse niciodată această femeie. Poate nici o femeie. Chiar şi acelea cu minţi superioare păreau că nu se pot abţine să nu se lase prostite de propriile emoţii.

— Priveşte, zise Susan, râzând puţin, ştergându-şi faţa. Doctore - priveşte.

Îndărătul geamului Roger Camden, în halat şi cu mască, ţinea în braţe un bebeluş cu chiloţi albi şi scutece roz. Ochii albaştri ai lui Camden - teatrali de albaştri, zău că un bărbat n-ar trebui să aibă asemenea ochi de prost gust - străluceau. Capul copilului era acoperit cu puf blond, ochi largi, piele trandafirie. Pe deasupra măştii, privirea lui Camden spunea că nici un alt copil nu avusese vreodată aceste însuşiri.

— O naştere fără complicaţii? întrebă Ong.

— Da, răspunse Susan printre suspine. Perfect normală. Elizabeth e bine. A adormit. Nu-i aşa că e frumoasă? El are spiritul cel mai aventuros pe care l-am cunoscut vreodată.

Îşi şterse nasul cu mâneca; Ong îşi dădu seama că era beată.

— Ţi-am spus vreodată că am fost logodită odată? Acum cincisprezece ani, în şcoala medicală. Am rupt-o pentru că ajunsese să pară ceva comun, plictisitor. O, Dumnezeule, n-ar trebui să vă spun toate astea, îmi pare rău, îmi pare rău.

Ong se îndepărtă de ea. Dincolo de geam Roger Camden aşeză bebeluşul într-un pătuţ pe rotile. Pe plăcuţa numelui scria FETIŢA CAMDEN Nr.1. 2,086 KILOGRAME. O infirmieră de noapte privea cu indulgenţă.

Ong nu aşteptă să-l vadă pe Camden ieşind din creşă sau s-o audă pe Susan Melling spunându-i ceea ce avea de gând să-i spună. Ong merse să cheme OB-ul.

Raportul lui Melling nu era demn de încredere, în acele circumstanţe. O şansă perfectă, fără precedent, de a înregistra fiecare amănunt al modificării genetice cu un copil-martor nemodificat, iar pe Melling o interesau mai mult propriile ei emoţii siropoase.

Evident că Ong va trebui să facă chiar el raportul, după ce va vorbi cu OB-ul. Era domic să afle fiecare amănunt. Şi nu doar despre bebeluşul cu obrajii trandafirii din braţele lui Camden. Vroia să ştie totul despre naşterea copilului din celălalt pătuţ cu pereţi din sticlă: FETIŢA CAMDEN Nr.2. 1,803 KILOGRAME. Fetiţa brunetă cu trăsături roşii marmorate, adormită, întinsă sub pătura ei roz.

2

Cea mai timpurie amintire a lui Leisha a fost despre linii curgătoare care nu erau

acolo. Ştiu că nu erau acolo pentru că atunci când întinse pumnul să le atingă, pumnul ei rămase gol. Mai târziu îşi dădu seama că liniile curgătoare erau lumină: strălucirea soarelui transformându-se în dungi printre perdelele din camera ei, printre jaluzelele din sufragerie, printre zăbrelele încrucişate din seră. În ziua când îşi dădu seama că şuvoiul auriu era lumină râse tare din cauza bucuriei pure a descoperirii, iar tati se întoarse de la florile pe care le punea în ghivece şi îi zâmbi.

Întreaga casă era plină de lumină. Lumina se răsfrângea din lac, se scurgea peste tavanele înalte, albe, se aduna în băltoace pe podelele lucioase, de lemn. Ea şi Alice se mişcau încontinuu prin lumină, iar uneori Leisha se oprea, îşi dădea capul pe spate şi o lăsa să-i curgă peste faţă. O simţea, ca apa.

Cea mai bună lumină, bineînţeles, era în seră. Acolo îi plăcea lui tati să stea când venea acasă, după ce făcea bani. Tati sădea plante în ghivece şi uda pomii, fredonând, iar Leisha şi Alice alergau printre mesele din lemn pline de flori cu minunatele lor mirosuri, gonind de la partea întunecată a serei unde creşteau florile mari, purpurii, în partea luminoasă cu ghirlande de flori galbene, înainte şi înapoi şi ieşind din lumină.

— Iată creşterea, îi spunea tati, toate florile îşi îndeplinesc promisiunea. Alice, ai grijă! Aproape c-ai răsturnat orhideea aia!

Alice, ascultătoare, se oprea din alergat pentru o vreme. Tati nu-i spunea niciodată lui Leisha să se oprească din alergat.

După o vreme lumina pleca. Alice şi Leisha făceau baie, iar apoi Alice devenea tăcută, sau supărăcioasă. Nu mai vroia să se joace frumos cu Leisha, chiar şi când aceasta o lăsa pe ea să aleagă jocul sau chiar să ţină toate păpuşile cele mai grozave. Apoi nana o lua pe Alice la "culcare", iar Leisha mai vorbea câtva timp cu tati până când acesta zicea că trebuia să lucreze în biroul lui cu hârtiile care fac bani. Leisha totdeauna regreta o clipă că el trebuia să plece să facă asta, dar clipa nu dura niciodată foarte mult pentru că sosea Mamselle şi începeau lecţiile, care îi plăceau. Era aşa de interesant să înveţi lucruri noi! Ştia deja să cânte douăzeci de cântece şi să scrie toate literele din alfabet şi să numere până la cincizeci. Şi cam la vremea când se sfârşeau lecţiile, lumina revenise şi era timpul pentru micul dejun.

Micul dejun era singurul interval de timp care nu-i plăcea lui Leisha. Tati era plecat la birou, iar Leisha şi Alice luau micul dejun cu mami în sufrageria cea mare. Mami stătea îmbrăcată cu un capot mare, roşu, care-i plăcea lui Leisha, şi nu mirosea ciudat, nici nu vorbea ciudat, aşa cum avea să facă mai târziu în cursul zilei, dar micul dejun tot nu era distractiv. Mami începea totdeauna cu întrebarea Aceea.

— Alice, dragă, cum ai dormit?

— Bine, mami.

— Ai avut vise frumoase?

Timp îndelungat Alice a zis nu. Apoi într-o zi a spus:

— Am visat despre un cal. Îl călăream.

Mami bătu din palme şi o sărută pe Alice şi-i dădu încă un iepuraş de turtă dulce. După asta Alice avea întotdeauna un vis de povestit lui mami.

Odată Leisha spuse:

— Şi eu am avut un vis. Am visat că lumina intra pe fereastră şi se înfăşura împrejurul meu ca o pătură şi apoi m-a sărutat pe ochi.

Mami îşi trânti atât de tare ceaşca pe masă încât cafeaua se vărsă.

— Nu mă minţi, Leisha. N-ai visat.

— Ba da, zise Leisha.

— Doar copiii care dorm pot să viseze. Nu mă minţi. N-ai visat.

— Ba am visat! Am visat! strigă Leisha. Aproape că vedea visul: lumina revărsându-se prin fereastră şi înfăşurându-se împrejurul ei ca o pătură aurie.

— Nu am să tolerez un copil mincinos! Mă auzi, Leisha? N-am să tolerez asta!

— Tu eşti mincinoasă! strigă Leisha, ştiind că vorbele nu erau adevărate, urându-se pentru că nu erau adevărate dar urând-o pe mami mai mult, însă asta era şi mai rău, iar Alice stătea acolo ţeapănă şi nemişcată, cu ochii ei mari, Alice se speriase şi asta era din vina lui Leisha.

Mami strigă cu glas ascuţit:

— Nana! Nana! Du-o imediat pe Leisha în camera ei. Nu poate sta cu oamenii civilizaţi dacă nu se poate abţine

să nu spună minciuni.

Leisha începu să plângă. Nana o scoase din cameră, ducând-o în braţe. Leisha nici măcar nu servise micul dejun. Dar nu-i păsa de asta; tot ce vedea în timp ce plângea erau ochii lui Alice, aşa speriaţi, reflectând cioburi de lumină.

Dar Leisha nu plânse mult timp. Nana îi citi o poveste, şi apoi jucă "Saltul datelor" cu ea, iar pe urmă veni Alice şi nana le duse pe amândouă cu maşina la Chicago, la grădina zoologică unde puteau fi văzute animale minunate, animale pe care Leisha n-ar fi putut să le viseze - şi *nici* Alice. Iar la vremea când se întoarseră mami plecase în camera ei şi Leisha ştiu că avea să stea acolo, cu paharele cu lichid mirosind ciudat, pentru tot restul zilei, iar Leisha n-avea să mai trebuiască s-o vadă.

Dar în acea noapte merse în camera mamei sale.

— Trebuie să merg la baie, îi zise ea lui Mamselle.

Mamselle întrebă:

— Ai nevoie de ajutor? - poate pentru că Alice încă mai avea nevoie de ajutor la baie. Dar Leisha n-avea nevoie, şi-i mulţumi lui Mamselle. Apoi se aşeză pe toaletă câteva clipe, pentru ca lucrul pe care i-l spusese lui Mamselle să nu fie o minciună deşi nu veni nimic.

Leisha merse în vârful picioarelor de-a lungul holului. Întâi intră în camera lui Alice. O luminiţă, într-o nişă din perete ardea lângă "pătuţ". În camera lui Leisha nu era nici un pătuţ. Leisha se uită la sora ei printre bare. Alice era culcată pe o parte cu ochii închişi. Pleoapele tresăreau repede, ca nişte perdele bătute de vânt. Bărbia şi gâtul lui Alice păreau pline de cute.

Leisha închise uşa cu foarte mare grijă şi merse la camera părinţilor.

Nu "dormeau" într-un pătuţ, ci într-un "pat" uriaş, enorm, iar între ei era loc suficient pentru mai mulţi oameni. Pleoapele lui mami nu tresăltau; era întinsă pe spate, scoţând un hârâit pe nas. Mirosul ciudat era puternic în preajma ei. Leisha se retrase şi merse în vârful picioarelor la ati. Arăta ca Alice, atât că gâtul şi bărbia lui păreau încă şi mai cutate, cu pliuri de piele îngrămădite precum cortul care căzuse în curtea din spate. Pe Leisha o speria să-l vadă aşa. Apoi ochii lui tati se deschiseră atât de brusc încât Leisha ţipă.

Tati se dădu jos din pat şi o luă în braţe, privind iute spre mami. Dar mami nu se mişcă. Tati era îmbrăcat doar cu chiloţii. O duse pe Leisha afară, pe hol, unde Mamselle sosi grăbită spunând:

— O, domnule, îmi pare rău, tocmai a spus că merge la baie...

— E-n regulă, zise tati. Am s-o iau cu mine.

— Nu! ţipă Leisha, pentru că tati era doar în chiloţi şi gâtul lui arătase foarte ciudat şi camera mirosea urât din cauza lui mami. Dar tati o duse în seră, o aşeză pe o bancă, se înfăşură cu o bucată de plastic verde care trebuia să acopere plante şi se aşeză lângă ea.

— Ei, ce s-a întâmplat, Leisha? Ce făceai?

Leisha nu răspunse.

— Te uitai la oameni cum dorm, nu-i aşa? spuse tati, iar pentru că vocea lui era mai blândă Leisha murmură:

— Da.

Imediat se simţi mai bine; era bine să nu minţi.

— Te uitai la oameni cum dorm pentru că tu nu dormi şi erai curioasă, nu-i aşa? Ca George cel Curios din cartea ta?

— Da, zise Leisha. Credeam că toată noaptea faci bani în biroul tău!

Tati zâmbi.

— Nu toată noaptea. O parte din ea. Dar după aceea dorm, deşi nu foarte mult.

O luă pe Leisha pe genunchi.

— Nu am nevoie de mult somn, aşa că în timpul nopţii fac mai multe lucruri decât cei mai mulţi oameni. Diferiţi oameni au nevoie de diferite perioade de somn. Şi puţini, foarte puţini, sunt ca tine. Tu nu ai nevoie deloc.

— De ce nu?

— Pentru că eşti specială. Mai bună decât alţi oameni. Înainte să te naşti, i-am pus pe nişte doctori să mă ajute să te fac aşa.

— De ce?

— Ca să poţi face tot ceea ce vrei şi să-ţi manifeşti propria individualitate.

Leisha i se răsuci în braţe ca să-l privească fix; cuvintele nu însemnau nimic. Tati întinse mâna şi atinse o floare singuratică ce creştea pe un arbust înalt, aşezat într-un vas. Floarea avea petale

groase, albe ca frişca pe care tati o punea în cafea, iar centrul era trandafiriu deschis.

— Vezi, Leisha, acest arbust a făcut această floare. Pentru că *poate*. Doar acesta poate face astfel de flori minunate. Planta aceea care e agăţată acolo nu poate, şi nici acelea nu pot. Numai acest arbust. De aceea lucrul cel mai important din lume pe care trebuie să-l facă acest arbust este să dea naştere acestei flori. Floarea este manifestarea individualităţii lui - ceea ce înseamnă doar *arbustul* şi nimic altceva. Nici un alt lucru nu are importanţă.

— Nu înţeleg, tati.

— Vei înţelege. Într-o zi.

— Dar eu vreau să înţeleg *acum*, zise Leisha, iar tati râse din pură încântare şi o strânse în braţe. Îmbrăţişarea îi plăcu, dar Leisha tot vroia să înţeleagă. Când faci bani, asta e indiv... chestia aia a ta?

— Da, zise tati fericit.

— Atunci nimeni altcineva nu poate să facă bani? Aşa cum doar acel arbust poate face acea floare?

— Nimeni altcineva nu-i poate face chiar în felul în care îi fac eu.

— Ce faci cu banii?

— Cumpăr lucruri pentru tine. Casa asta, rochiile tale, Mamselle ca să te înveţe, maşina ca să ne plimbăm.

— Ce face arbustul cu floarea?

— Se mândreşte cu ea, spuse tati, ceea ce n-avea nici un înţeles. Excelenţa este ceea ce contează, Leisha. Excelenţa susţinută de efortul individual. Şi asta e *tot* ceea ce contează.

— Mi-e frig, tati.

— Atunci ar fi mai bine să te duc înapoi la Mamselle.

Leisha nu se mişcă. Atinse floarea cu un deget.

— Vreau să dorm, tati.

— Nu, nu vrei, dragă. Somnul este doar timp pierdut, viaţă irosită. Este o mică moarte.

— Alice doarme.

— Alice nu este ca tine.

— Alice nu e specială?

— Nu. Tu eşti.

— De ce n-ai făcut-o şi pe Alice specială?

— Alice s-a făcut singură. N-am avut nici o şansă s-o fac specială.

Toată explicaţia era prea grea. Leisha încetă să mângâie floarea şi îşi dădu drumul de pe genunchii lui tati. El îi zâmbi.

— Curioasa mea mică. Atunci când ai să creşti, ai să-ţi găseşti propria excelenţă, şi va fi o nouă ordine, o calitate specială pe care lumea n-a mai văzut-o niciodată. S-ar putea chiar să fii precum Kenzo Yagai. El a făcut generatorul Yagai care dă energie lumii.

— Tati, arăţi ciudat înfăşurat în plastic pentru flori.

Leisha râse. Tati râse şi el. Dar apoi ea spuse:

— Când o să cresc, o să-mi pun calităţile speciale să găsească o cale ca s-o fac şi pe Alice specială; iar tati încetă să râdă.

O duse înapoi la Mamselle, care o învăţă să-şi scrie numele, ceea ce era atât de interesant, încât ea uită despre discuţia încâlcită pe care o avusese cu tati. Se gândi la ea adesea, răsucind în minte cuvintele nefamiliare, iarăşi şi iarăşi, ca pe nişte pietricele tari, dar partea la care se gândea cel mai mult nu era un cuvânt. Era încruntarea de pe faţa lui tati când i-a spus că avea să-şi folosească însuşirile speciale ca s-o facă şi pe Alice specială.

În fiecare săptămână doctor Melling venea să le vadă pe Liesha şi Alice, câteodată singură, câteodată cu alţi oameni. Atât Leisha cât şi Alice o plăceau pe doctor Melling, care râdea mult şi ai cărei ochi erau strălucitori şi plini de căldură. Adesea era şi tati acolo. Doctor Melling juca jocuri cu ei, întâi cu Alice şi Leisha separat, iar apoi împreună. Le făcea poze şi le cântărea. Le punea să se întindă pe o masă şi le lipea mici lucruri de metal pe tâmple, ceea ce părea înfricoşător, dar nu era, pentru că erau aşa multe aparate de privit, toate scoţând zgomote interesante, în timp ce stăteau întinse acolo. Doctor Melling se pricepea la fel de bine ca tati să răspundă la întrebări. O dată Leisha a zis:

— Doctor Melling este o persoană specială? Precum Kenzo Yagai?

Iar tati a râs şi s-a uitat ţintă la doctor Melling şi i-a spus:

— O, da, chiar aşa!

Când Leisha a împlinit cinci ani, ea şi Alice au început şcoala. Şoferul lui tati le ducea în fiecare zi la Chicago. Erau în

camere diferite, ceea ce o dezamăgi pe Leisha. Copiii din camera lui Leisha erau cu toţii mai mari. Dar din prima zi adoră şcoala, cu aparatura ei ştiinţifică fascinantă şi sertarele electronice pline cu probleme matematice şi alţi copii cu care să găseşti ţări pe hartă. După o jumătate de an a fost mutată tot într-o cameră diferită, unde copiii erau şi mai mari, dar în ciuda acestui fapt, erau drăguţi cu ea. Leisha începu să înveţe japoneza. Îi plăcea să deseneze frumoasele caractere pe hârtie albă, groasă.

— Şcoala Sauley a fost o alegere bună, zicea tati.

Dar lui Alice nu-i plăcea şcoala Sauley. Ea vroia să meargă la şcoală în acelaşi autobuz galben ca fiica lui Cook. Plânse şi-şi aruncă vopselele pe podea la şcoală. Apoi mami ieşi din camera ei - Leisha n-o văzuse de câteva săptămâni, deşi ştia că Alice o văzuse - şi aruncă nişte sfeşnice de pe poliţa căminului pe podea. Sfeşnicele, care erau din porţelan, se sparseră. Leisha dădu fuga să adune cioburile în timp ce mami şi tati strigau unul la celălalt pe hol, lângă scara cea mare.

— Este şi fiica mea! Şi eu spun că poate să se ducă!

— Nu ai dreptul să spui nimic despre asta! O beţivă bocitoare, cel mai depravat model posibil pentru amândouă fetele... şi eu care credeam că mă aleg cu o aristocrată britanică rafinată!

— Te-ai ales cu ce ai cumpărat! Cu nimic! Nici n-ai avut vreodată nevoie de ceva de la mine sau de la oricine altcineva!

— Opriţi-vă! strigă Leisha. Opriţi-vă! şi în hol se făcu linişte. Leisha îşi tăie degetele în porţelan; pe covoraş se scurse sânge. Tati veni grăbit şi o ridică în braţe.

— Opriţi-vă, hohoti Leisha şi nu înţelese când tati spuse încet:

— *Tu* să te opreşti, Leisha. Nimic din ce fac *ceilalţi* n-ar trebui să te atingă. Trebuie să ai măcar această tărie. Leisha îşi îngropă capul în umărul lui tati.

Alice se transferă la şcoala elementară Carl Sandburg şi merse acolo în autobuzul galben al şcolii cu fiica lui Cook.

După câteva săptămâni tati le spuse că mami pleca pentru câteva săptămâni la un spital, ca să înceteze să mai bea aşa mult. Când mami o să iasă, le zise el, o să trăiască în altă parte pentru o vreme. Ea şi tati nu erau fericiţi. Leisha şi Alice aveau să stea cu tati şi aveau s-o viziteze pe mami uneori. Le spuse asta cu foarte mare grijă, căutând cuvintele potrivite cu adevărul. Leisha ştia deja că adevărul era foarte important. Adevărul însemna să fii cinstit cu tine însuţi, cu însuşirile tale speciale. Cu individualitatea ta. Un individ respecta faptele, şi astfel totdeauna spunea adevărul.

Tati nu spunea asta, dar Leisha ştia că mami nu respecta faptele.

— Nu vreau să plece mami, zise Alice.

Începu să plângă. Leisha crezu că tati avea s-o ridice pe Alice în braţe, dar el n-o ridică. Doar stătu nemişcat, privindu-le pe amândouă.

Leisha o luă în braţe pe Alice.

— E-n regulă, Alice. E-n regulă! O să ne descurcăm! O să mă joc cu tine tot timpul cât nu suntem la şcoală, ca să nu-ţi fie dor de mami!

Alice o strânse pe Leisha în braţe. Leisha întoarse capul ca să nu trebuiască să vadă faţa lui tati.

3

Kenzo Yagai venea în Statele Unite să ţină conferinţe. Titlul prelegerii, pe care avea să o ţină la New York, Los Angeles, Chicago şi Washington, cu o reluare la Washington sub forma unei adresări speciale către congres, era "Implicaţiile politice viitoare ale energiei necostisitoare". Leisha Camden, în vârstă de unsprezece ani, urma să beneficieze de o prezentare personală, aranjată de tatăl el, după prelegerea din Chicago.

Studiase teoria fuziunii la rece în şcoală, iar profesorul ei de studii globale, urmărise schimbările mondiale rezultate din aplicaţiile cu preţ redus, patentate de Yagai, a ceea ce fusese, până la el, teorie imposibil de pus în practică. Prosperitatea crescândă a lumii a treia, ultimele convulsii în pragul morţii ale vechilor sisteme comuniste, declinul statelor exportatoare de petrol, puterea economică reînoită a Statelor Unite. Grupul ei de studii scrisese un scenariu de documentar, filmat cu aparatele profesionale ale şcolii, despre cum trăia o fa-

milie americană în 1985 plătind preţuri costisitoare pentru energie şi cu credinţa în ajutorul susţinut de taxe, în timp ce o familie din 2019 trăia cu energie ieftină şi cu credinţa în contract ca bază a civilizaţiei. Unele din rezultatele propriilor ei cercetări o uimeau pe Leisha.

— Japonia crede că Kenzo Yagai a fost un trădător al propriei sale ţări, îi spuse ea tatălui său la cină.

— Nu, zise Camden. *Unii* japonezi cred asta. Fereşte-te de generalizări, Leisha. Yagai a patentat şi a lansat mai întâi în Statele Unite energia-Y, pentru că aici se aflau cel puţin tăciunii pe cale să se stingă ai iniţiativei individuale. Datorită invenţiei lui, întreaga noastră ţară a revenit încetul cu încetul la o meritocraţie individuală, iar Japonia a fost forţată treptat s-o urmeze.

— Tatăl tău şi-a păstrat tot timpul convingerea aceasta, spuse Susan. Mănâncă-ţi mazărea, Leisha.

Leisha îşi mâncă mazărea. Susan şi tati erau căsătoriţi de mai puţin de un an; încă se mai simţea puţin ciudat să o vadă acolo. Dar se simţea bine. Tati zicea că Susan este o achiziţie valoroasă pentru căminul lor: inteligentă, motivată şi veselă. Ca şi Leisha.

— Ţine minte, Leisha, spuse Camden, valoarea unui om pentru societate şi pentru sine nu se bazează pe ceea ce crede că alţi oameni ar trebui să facă sau să fie sau să simtă, ci pe el însuşi. Pe ceea ce poate să facă efectiv, şi să facă bine. Oamenii comercializează ceea ce fac bine, şi toată lumea obţine beneficii. Unealta de bază a civilizaţiei este contractul. Contractele sunt benevole şi reciproc avantajoase. Spre deosebire de constrângere, care e nedreaptă.

— Cei puternici n-au nici un drept să ia ceva de la cei slabi cu forţa, zise Susan. Alice, mănâncă-ţi şi tu mazărea, dragă.

— Nici cei slabi n-au dreptul să ia ceva cu forţa de la cei puternici, spuse Camden. Aceasta e baza a ceea ce-l vei auzi pe Kenzo Yagai spunând în seara asta, Leisha.

Alice zise:

— Nu-mi place mazărea.

— Corpului tău îi place, răspunse Camden, puţin enervat. Corpul tău beneficiază de pe urma ei. Acum mănâncă.

Zâmbetul lui Alice pieri. Leisha îşi coborî privirea în farfurie. Deodată văzu o cale de ieşire.

— Nu, tati, uite - corpul lui Alice beneficiază, dar mazărea nu! Nu este o relaţie cu beneficii reciproce - deci nu-i nici un contract! Alice are dreptate!

Camden scoase un hohot de râs.

— Are unsprezece ani... *unsprezece*, îi zise el lui Susan.

Chiar şi Alice zâmbi, iar Leisha îşi flutură triumfătoare lingura, lumina reflectându-se de pe căuş şi dansând argintie pe peretele opus.

Dar chiar şi aşa, Alice nu vru să meargă să-l audieze pe Kenzo Yagai. Avea să doarmă la prietena ei, Julie; aveau de gând să-şi onduleze părul împreună. Mai surprinzător, nici Susan nu mergea. Ea şi tati se priviră puţin ciudat la uşa din faţă, aşa i se păru lui Leisha, dar era prea emoţionată ca să se gândească la asta. Avea să-l audieze pe *Kenzo Yagai*.

Yagai era un bărbat mărunt, suplu şi cu tenul măsliniu. Lui Leisha îi plăcea accentul lui. Îi mai plăcea la el ceva pentru care îi trebui o vreme ca să-l definească.

— Tati, şopti ea în semiîntunericul amfiteatrului, e un om vesel.

Tati o îmbrăţişă prieteneşte în întuneric.

Yagai vorbi despre spiritualitate şi economie.

— Spiritualitatea unui om - care este doar demnitatea lui ca om - se bazează pe propriile lui eforturi. Demnitatea şi valoarea nu sunt conferite automat de naşterea aristocratică - trebuie doar să privim istoria pentru a vedea asta. Demnitatea şi valoarea nu sunt conferite automat de averea moştenită - un moştenitor bogat poate fi hoţ, risipitor, crud, exploatator, o persoană care lasă lumea mult mai săracă decât a găsit-o. Demnitatea şi valoarea nu sunt conferite automat nici de existenţa însăşi - un asasin în serie există, dar are o valoare negativă pentru societate şi nu deţine nici o demnitate în dorinţa lui de a ucide.

Nu, calitatea de om, spiritualitatea, se bazează pe ceea ce poate face cineva cu propriile sale eforturi. Să-i furi unui om şansa de a realiza, şi să comercializezi cu alţii ceea ce realizează el, înseamnă

să-l jefuieşti de demnitatea lui spirituală de om. Din această cauză a dat comunismul greş în vremea noastră. *Orice* constrângere - orice forţă de a lua unui om propriile sale eforturi de a realiza - provoacă distrugere spirituală şi slăbeşte o societate. Înregimentarea, furtul, frauda, violenţa, asistenţa socială, lipsa de reprezentare legislativă - *toate* îi iau omului şansa de a alege, de a realiza pe cont propriu, de a schimba cu alţii rezultatele realizărilor sale. Constrângerea este o escrocherie. Nu produce nimic nou. Doar libertatea - libertatea de a realiza, libertatea de a comercializa fără restricţii rezultatele realizării - crează mediul potrivit pentru demnitatea şi spiritualitatea omului.

Leisha aplaudă atât de tare că o durură mâinile. Mergând în culise cu tati, avu impresia că nu mai putea să respire. Kenzo Yagai!

Dar culisele erau mai aglomerate decât se aşteptase. Pretutindeni se aflau camere de filmat. Tati spuse:

— Domnule Yagai, îmi permiteţi să v-o prezint pe fiica mea Leisha, iar camerele se aţintiră iute asupra ei. Un japonez îi şopti ceva la ureche lui Kenzo Yagai, iar el o privi cu mai mare atenţie pe Leisha.

— A, da.

— Uită-te încoace, Leisha, strigă cineva, iar ea se uită. O cameră-robot se apropie atât de tare de faţa ei încât Leisha făcu un pas îndărăt, înspăimântată. Tati vorbi foarte aspru cu cineva, apoi cu altcineva. Camerele de filmat nu se mişcară. Deodată o femeie îngenunche în faţa lui Leisha şi întinse un microfon spre ea.

— Cum e să nu dormi niciodată, Leisha?

— Ce?

Cineva râse. Râsul nu era amabil.

— Prăsim genii...

Leisha simţi o mână pe umăr. Kenzo Yagai o apucă foarte ferm, o trase din faţa camerelor de filmat. Imediat, ca prin minune, în spatele lui Yagai se formă un cordon de japonezi, care se deschise doar pentru a-i permite lui tati şă treacă. În spatele cordonului, cei trei merseră într-o cabină; iar Kenzo Yagai închise uşa.

— Nu trebuie să-i laşi să te sâcâie, Leisha, spuse el cu minunatul său accent. Niciodată. Există un vechi proverb oriental: "Câinii latră, dar caravana trece mai departe". Niciodată nu trebuie să laşi caravana ta individuală să fie încetinită de lătratul câinilor necioplţi sau invidioşi.

— N-am s-o las, şopti Leisha, încă nesigură cu privire la semnificaţia cuvintelor, ştiind că mai târziu era timp să le descifreze, să vorbească despre ele cu tati. Căci acum era orbită de strălucirea lui Kenzo Yagai, însuşi omul care schimba lumea fără forţă, fără arme, comercializând eforturile lui individuale, speciale.

— Vă studiem filozofia la şcoală, domnule Yagai.

Kenzo Yagai îl privi pe tati. Acesta spuse:

— O şcoală particulară. Dar şi sora lui Leisha o studiază, deşi în mod superficial, în sistemul public. Încet, Kenzo, dar soseşte. Soseşte.

Leisha observă că tati n-a zis de ce nu era Alice aici, cu ei, în această seară.

Ajunsă acasă, Leisha stătu ore întregi în camera ei, gândindu-se la tot ceea ce se întâmplase. Când Alice se întoarse acasă de la Julie, în dimineaţa următoare, Leisha i se repezi în întâmpinare. Dar Alice părea enervată de ceva.

— Alice, ce este?

— Nu crezi că trebuie deja să suport destule la şcoală? strigă Alice. Toată lumea ştie, dar cel puţin când îţi ţineai gura n-avea prea mare importanţă! Încetaseră să mă mai sâcâie! De ce a trebuit s-o faci?

— Ce să fac? zise Leisha, consternată.

Alice îi aruncă ceva: un exemplar tipărit al ziarului de dimineaţă, pe hârtie de fax mai subţire decât aceea utilizată de sistemul familiei Camden. Ziarul căzu şi se deschise la picioarele lui Leisha. Se uită cu uimire la propria ei fotografie, lată cât trei coloane, cu Kenzo Yagai. Titlul afirma: YAGAI ŞI VIITORUL: LOC PENTRU NOI, CEILALŢI? INVENTATORUL ENERGIEI-Y DISCUTĂ CU FIICA "SCUTITĂ DE SOMN" A MEGA-FINANCIARULUI ROGER CAMDEN.

Alice trase un şut în ziar.

— Aseară a fost şi la TV - la *TV*. Eu mă străduiesc din răsputeri să nu arăt îngâmfată sau ciudată, iar tu te-apuci şi faci asta! Acum probabil că Julie nici măcar n-o să mă invite la petrecerea ei

nocturnă de săptămâna viitoare.

Se repezi pe scările largi, curbate, către camera ei.

Leisha privi în jos, spre ziar. În cap îi răsună vocea lui Kenzo Yagai: "Câinii latră, dar caravana trece mai departe". Se uită la treptele pustii.

— Alice - părul tău arată foarte frumos buclat aşa, spuse ea cu voce tare.

4

— Vreau să-i întâlnesc pe ceilalţi, zise Leisha. De ce m-ai ţinut despărţită de ei aşa mult?

— Nu te-am ţinut deloc despărţită de ei, spuse Camden. Lipsa ofertei nu este acelaşi lucru cu interdicţia. De ce să nu fii tu aceea care vine cu cererea? Tu eşti cea care acum doreşte asta.

Leisha îl privi. Avea cincisprezece ani, era în ultimul an la şcoala Sauley.

— De ce nu mi-ai oferit tu?

— De ce ar trebui s-o fac?

— Nu ştiu, zise Leisha. Dar în rest mi-ai dat totul.

— Inclusiv libertatea de a cere ceea ce vrei.

Leisha căută contradicţia şi o găsi.

— N-am cerut majoritatea lucrurilor pe care le-ai furnizat pentru educaţia mea, pentru că nu aveam destule cunoştinţe ca să le cer, iar tu, ca adult, aveai. Dar niciodată nu mi-ai oferit ocazia de a-l întâlni pe vreunul din ceilalţi mutanţi lipsiţi de somn...

— Nu folosi cuvântul ăsta, spuse Camden cu asprime.

— ...deci probabil fie crezi că nu este esenţial pentru educaţia mea, fie ai avut un alt motiv ca să nu vrei să-i întâlnesc.

— Greşit, zise Camden. Există o a treia posibilitate. Aceea ca eu să cred că întâlnirea cu ei este esenţială pentru educaţia ta, ca eu să vreau să-i întâlneşti, dar ca subiectul acesta să fi oferit o şansă de a aprofunda educaţia liberei tale iniţiative, aşteptând să ceri *tu*.

— În regulă, spuse Leisha puţin sfidător; în ultima vreme între ei părea să fie multă sfidare, fără vreun motiv întemeiat. Îşi îndreptă umerii. Sânii ei proaspăt apăruţi împunseră înainte.

— Îţi cer. Câţi sunt cei *neadormiţi*, cine sunt şi unde se află?

Camden zise:

— Dacă foloseşti acest termen - *neadormiţi* - înseamnă că deja ai făcut nişte cercetări pe cont propriu, probabil ştii că până în prezent există 1082 dintre voi în Statele Unite, ceva mai mulţi în străinătate, cea mai mare parte dintre ei în zone metropolitane majore. Şaptezeci şi nouă sunt în Chicago, majoritatea sunt încă sugari. Dintre toţi, doar nouăsprezece sunt mai mari decât tine.

Leisha nu negă că citise toate astea. Camden se aplecă înainte pe scaunul din biroul său pentru a o cerceta cu privirea. Leisha se întrebă dacă nu-i trebuiau ochelari. Părul lui era complet cărunt acum, rar şi ţeapăn, ca nişte fire singuratice de mătură. *Wall Street Journal* îl clasa printre primii o sută de oameni bogaţi din America; *Women's Wear Daily* sublinia că era singurul miliardar din ţară care nu apărea în cercul petrecerilor internaţionale, al balurilor de binefacere şi al supersonicelor personale. Supersonicul lui Camden îl transporta la întâlniri de afaceri împrejurul lumii, la conducerea Institutului de Studii Economice Yagai şi în foarte puţine alte locuri. De-a lungul anilor devenise mai bogat, mai retras şi mai cerebral. Leisha simţi un val din vechea ei afecţiune.

Se trânti de-a curmezişul unui fotoliu din piele, cu picioarele lungi şi suple balansându-i-se peste braţul acestuia. Cu un aer absent scărpină o muşcătură de ţânţar de pe coapsă.

— Ei, bine, mi-ar place să-i întâlnesc pe Richard Keller.

Trăia în Chicago şi era *neadormitul* beta-testat cel mai apropiat de vârsta ei. Avea şaptesprezece ani.

— De ce să mă întrebi? De ce să nu pleci pur şi simplu?

Leisha crezu că în vocea lui era o notă de nerăbdare. Îi plăcea ca ea să cerceteze lucrurile mai întâi, apoi să-i raporteze despre ele. Ambele părţi erau importante.

Leisha râse.

— Ştii ce, tati? Eşti previzibil.

Camden râse şi el. În toiul râsetelor intră Susan.

— Cu siguranţă că nu e. Roger, cum e cu întâlnirea aia din Buenos Aires, de joi? E valabilă sau anulată?

Când nu primi răspuns, vocea îi deveni mai stridentă.

Desen de Victor Sfirlea

— Roger? Cu tine vorbesc!

Leisha îi evită privirea. Acum doi ani Susan abandonase în cele din urmă cercetarea genetică pentru a administra casa şi programul lui Camden; înainte de asta se străduise să le facă pe amândouă. Leishei i se părea că Susan se schimbase de când plecase de la Biotech. Vocea îi era mai încordată. Insista mai mult ca grădinarul şi Cook să-i urmeze ordinele întocmai, fără abatere. Pletele ei blonde deveniseră valuri sculptate, ţepene, de platină.

— E valabilă, zise Roger.

— Bine, mulţumesc că mi-ai răspuns măcar. Merg şi eu?

— Dacă-ţi face plăcere.

— Îmi face.

Susan părăsi camera. Leisha se ridică şi se întinse. Picioarele ei lungi se ridicară pe vârfuri. Îi plăcea să ridice mâinile, să se întindă, să simtă lumina soarelui revărsându-i-se peste faţă prin ferestrele largi. Îi zâmbi tatălui ei şi văzu că o privea cu o expresie neaşteptată.

— Leisha...

— Ce?

— Vizitează-l pe Keller. Dar ai grijă?

— Cu ce?

Dar Camden nu vru să răspundă.

Vocea de la telefon fusese neutră.

— Leisha Camden? Da, ştiu cine eşti. Joi, la ora trei?

Casa era modestă, o vilă colonială veche de treizeci de ani, pe o stradă suburbană liniştită unde copiii mici pe biciclete puteau fi supravegheaţi de la

fereastra din faţă. Puţine acoperişuri aveau mai mult de o celulă cu energie-Y. Copacii, arţari bătrâni, uriaşi, erau minunaţi.

— Intră, zise Richard Keller.

Era tot atât de înalt ca ea, îndesat, cu un caz dificil de acnee. Probabil nu avea nici o modificare genetică, cu excepţia somnului, presupuse Leisha. Avea păr des, negru, o frunte îngustă şi sprâncene negre, stufoase. Înainte să închidă uşa, Leisha îl văzu cum se uita la maşina şi şoferul ei, care se aflau pe alee, lângă o bicicletă ruginită, cu zece viteze.

— Încă nu pot să conduc, spuse ea. Am abia cincisprezece ani.

— E uşor de învăţat, zise Keller. Deci, vrei să-mi spui de ce eşti aici?

Leishei îi plăcu felul în care aborda direct problema.

— Ca să fac cunoştinţă cu un alt *neadormit*.

— Vrei să spui că n-ai mai întâlnit niciodată pe nici unul dintre noi?

— Vrei să spui că voi, ceilalţi, vă cunoaşteţi?

Nu se aşteptase la asta.

— Vino în camera mea, Leisha.

În urmă în partea din spate a casei. Nimeni altcineva nu părea să fie acasă. Camera lui era spaţioasă şi aerisită, plină de computere şi de fişiere. Un aparat pentru exersarea vâslitului era aşezat într-un colţ. Arăta ca o versiune mai sărăcăcioasă a camerei oricărui coleg inteligent de la şcoala Sauley, atât că era mai mult loc fără pat. Merse până la displayul computerului.

— Hei, lucrezi la ecuaţiile Boesc?

— La o aplicaţie a lor.

— La ce?

— Traseele migraţiei peştilor.

Leisha zâmbi.

— Da, ar merge. Niciodată nu m-am gândit la asta.

Keller părea că nu ştie ce să facă cu zâmbetul ei. Privi spre perete, apoi spre bărbia ei.

— Te interesează structurile Gaea? Mediul înconjurător?

— Păi, nu, mărturisi Leisha. Nu în mod deosebit. Am de gând să studiez ştiinţele politice la Harvard. Înaintea avocaturii. Dar bineînţeles că am studiat structurile Gaea la şcoală.

Privirea lui Keller se desprinse în cele din urmă de faţa ei. Îşi trecu mâna prin părul negru.

— Stai jos, dacă vrei.

Leisha se aşeză, privind cu admiraţie posterele de pe pereţi, verde mişcător pe albastru, precum curenţii oceanici.

— Îmi plac astea. Tu le-ai programat?

— Nu eşti deloc cum mi te închipuiam, spuse Keller.

— Cum îţi închipuiai că sunt?

Richard nu ezită.

— Îngâmfată. Superioară. Superficială, în ciuda CI-ului tău.

Se simţi mai jignită decât se aşteptase.

— Dintre *neadormiţi* eşti singura cu adevărat bogată, făcu Keller. Dar ştii deja asta.

— Nu, nu ştiu. N-am verificat niciodată.

Îşi aduse scaunul lângă ea, întinzându-şi drept în faţă picioarele groase, într-o lăbărţare care n-avea nimic de-a face cu relaxarea.

— Are sens, zău. Oamenii bogaţi nu-şi modifică genetic copiii pentru a-i face superiori - ei cred că orice progenitură de-a lor este deja superioară. După scara lor de valori. Iar oamenii săraci nu pot să-şi permită asta. Noi, *neadormiţii*, suntem din partea superioară a clasei mijlocii, nu mai mult. Copii de profesori, savanţi, oameni care pun preţ pe minte şi timp.

— Tatăl meu pune preţ pe minte şi timp, spuse Leisha. Este cel mai mare susţinător al lui Kenzo Yagai.

— O, Leisha, crezi că nu ştiu deja asta? Mă abureşti sau ce?

Leisha spuse cu mare încetineală:

— *Vorbesc* cu tine.

Dar în clipa următoare simţi jignirea apărându-i pe faţă.

— Îmi pare rău, murmură Keller.

Sări de pe scaun şi merse înapoi până la computer.

— Îmi pare *rău*. Dar nu... Nu înţeleg ce cauţi aici.

— Sunt singură, zise Leisha, uluită de ea însăşi.

Ridică privirea spre el.

— E adevărat. Sunt singură. Zău. Am prieteni şi pe tati şi pe Alice, dar nimeni nu ştie cu adevărat, nu înţelege cu adevărat - ce? Nu ştiu ce spun.

Keller zâmbi. Zâmbetul îi schimbă întreaga faţă, îi deschise spre lumină

trăsăturile întunecate.

— Eu ştiu. O, ce bine ştiu. Ce faci când ei spun: "Am avut aşa un vis azinoapte!"?

— Da, zise Leisha. Dar asta e o chestiune de-a dreptul măruntă - este când *eu* spun "Am să caut asta pentru tine diseară", iar lor le apare pe figură expresia aia ciudată care înseamnă "Are s-o facă în timp ce eu dorm".

— Dar asta e o chestie de-a dreptul măruntă, spuse Keller. Este atunci când joci baschet în sala de sport după cină şi pe urmă te duci pentru o gustare la cel cu care ai luat masa şi pe urmă zici "Hai să ne plimbăm pe malul lacului" şi ţi se spune "Sunt tare obosit. Acum merg acasă să mă culc".

— Dar asta e măruntă, spuse Leisha, sărind în picioare. Este când eşti foarte absorbit de film şi pe urmă prinzi ideea şi e aşa de grozav de frumos că sari în picioare şi zici "Da! Da!", iar Susan spune "Leisha, zău - s-ar zice că nimeni în afară de tine nu s-a mai bucurat niciodată de nimic."

— Cine e Susan?

Buna dispoziţie fu alungată. Dar nu cu totul; Leisha putu să spună "Mama mea vitregă" fără prea mare jenă cu privire la ceea ce promisese Susan să fie şi ceea ce devenise. Keller stătea la câţiva centimetri de ea, zâmbind cu zâmbetul acela vesel, înţelegător, şi deodată peste Leisha se revărsă o uşurare atât de mare încât se repezi la el şi-l cuprinse cu braţele pe după gât, strângându-le doar când îi simţi tresărirea uimită. Începu să plângă în hohote - ea, Leisha, care nu plângea niciodată.

— Hei, zise Richard. Hei.

— Sclipitor, spuse Leisha, râzând. Sclipitoare remarcă.

Îi simţea zâmbetul stingher.

— N-ai prefera să vezi graficele mele despre migraţia peştilor?

— Nu, zise Leisha printre suspine, iar el continuă s-o ţină în braţe, mângâind-o pe spate cu stângăcie, spunându-i fără cuvinte că era acasă.

Camden o aşteptase treaz, deşi era trecut de miezul nopţii. Fumase mult.

— Te-ai simţit bine, Leisha? întrebă încet prin aerul albastru.

— Da.

— Mă bucur, zise el, şi îşi stinse ultima ţigară, urcând scările - încet, ţeapăn, căci acum avea aproape şaptezeci de ani - la culcare.

Merseră pretutindeni împreună timp de aproape un an: la înot, la dans, la muzee, la teatru, la bibliotecă. Richard o prezentă celorlalţi, un grup de doisprezece adolescenţi între paisprezece şi nouăsprezece ani, toţi inteligenţi şi energici. *Neadormiţi* cu toţii.

Leisha află tot felul de lucruri.

Părinţii lui Tony, ca şi ai ei, divorţaseră. Dar Tony, în vârstă de paisprezece ani, locuia cu mama sa, care nu prea dorise un copil *neadormit*, în timp ce tatăl lui, care dorise unul, achiziţionase un hovercraft roşu şi o amantă tânără care proiecta scaune ergonomice la Paris. Tony nu avea permisiunea să spună nimănui - rudelor, colegilor de şcoală - că era *neadormit*. "Or să creadă că eşti un monstru", zicea mama sa, ferindu-şi privirile de ochii fiului ei. Singura dată când Tony n-a ascultat-o şi i-a spus unui prieten că nu dormea niciodată, maică-sa l-a bătut. Apoi şi-a mutat familia într-un alt cartier. Tony avea nouă ani pe atunci.

Jeannine, cu picioare aproape tot atât de lungi şi siluetă aproape tot aşa de suplă ca a Leishei, se antrena pentru Jocurile Olimpice la patinajul pe gheaţă. Se antrena douăsprezece ore pe zi, ore de care nici un *adormit* aflat încă la liceu n-ar fi putut să beneficieze vreodată. Până în prezent ziarele nu aflaseră povestea. Jeannine se temea că, dacă apărea la ziar, avea să fie găsit un mod de a nu i se permite să concureze.

Jack, ca şi Leisha, avea să înceapă facultatea în septembrie. Spre deosebire de Leisha, îşi începuse deja cariera. Pentru practicarea avocaturii trebuia să aştepte până la absolvirea facultăţii de drept; pentru practicarea investiţiilor avea nevoie doar de bani. Jack nu avea prea mulţi, dar analizele lui financiare precise transformară 600 de dolari economisiţi din munca de peste vară în 3 000 de dolari prin investiţii în acţiuni, apoi în 10 000 de dolari, iar pe urmă avu suficienţi bani ca să fie autorizat pentru speculaţii la bursa informaţiilor. Jack avea cincisprezece ani, nu era îndeajuns de vârstnic pentru a face investiţii în mod legal; tranzacţiile erau toate pe numele lui Kevin

Baker, cel mai mare dintre *neadormiţi*, care locuia în Austin. Jack îi spuse lui Leisha:

— Când am ajuns aici la un profit de 84 la sută timp de două trimestre la rând, analiştii de date au încercat să mă localizeze. Adulmecau doar. Ei, asta e sarcina lor, chiar şi când sumele implicate în tranzacţii sunt mici. Pe ei îi interesează graficele. Dacă îşi vor da osteneala să compare referinţele din băncile de date şi dacă vor afla faptul că Kevin este un *neadormit*, crezi că vor încerca în vreun fel să ne împiedice să mai investim?

— E o idee paranoică, zise Leisha.

— Nu, nu este, spuse Jeannine. Leisha, tu *nu ştii*.

— Vrei să spui din cauză că am fost protejată de banii şi atenţia tatălui meu, zise Leisha.

Nimeni nu strâmbă din nas; îşi confruntau ideile în mod deschis, cu toţii, fără aluzii nebuloase. Fără visuri.

— Da, spuse Jeannine. Tatăl tău pare grozav. Şi te-a educat să crezi că realizarea n-ar trebui îngrădită - Iisuse Christoase, e yagai-ist. Bun, bine. Ne bucurăm pentru tine.

O spuse fără sarcasm. Leisha aprobă din cap.

— Dar lumea nu e totdeauna aşa. Ei ne urăsc.

— E prea mult spus, zise Carol. Nu ne urăsc.

— Bine, poate, replică Jeannine. Dar ei sunt diferiţi de noi. Suntem mai buni, iar lor le repugnă asta, natural.

— Nu înţeleg ce e natural în această privinţă, spuse Tony. De ce n-ar fi tot atât de natural să admiri ceea ce e mai bun? Noi aşa facem. Oare vreunuia dintre noi îi repugnă Kenzo Yagai din cauza geniului său? Sau Nelson Wade, fizicianul? Sau Catherine Raduski?

— Nu ne repugnă pentru că noi suntem *mai buni*, zise Richard. Q.E.D.

— Ar trebui să avem propria noastră societate, spuse Tony. De ce să permitem regulamentelor lor să restrângă realizările noastre fireşti, cinstite? De ce să i se interzică lui Jeannine să-i concureze la patinaj şi lui Jack să investească în aceleaşi condiţii doar pentru că noi suntem *neadormiţi*? Unii dintre ei sunt mai inteligenţi decât alţii. Unii au perseverenţă mai mare. Ei bine, noi avem concentrare mai mare, mai multă stabilitate biochimică, şi mai mult timp. Nu toţi oamenii au fost creaţi egali.

— Fii cinstit, Tony - nimănui nu i-a fost interzis nimic deocamdată, zise Jeannine.

— Dar ni se va interzice.

— *Aşteaptă*, interveni Leisha.

Era profund tulburată de conversaţie.

— Adică, da, în multe privinţe suntem mai buni. Dar ai citat în afara contextului, Tony. Declaraţia de Independenţă nu afirmă că toţi oamenii sunt creaţi egali în abilităţi. Declaraţia vorbeşte despre drepturi şi putere - vrea să spună că toţi sunt creaţi egali *sub aspectul legii*. Nu avem mai mult drept la o societate separată sau la libertate faţă de restricţiile societăţii decât are oricine altcineva. Nu există nici o altă cale de a-ţi comercializa eforturile în mod liber, dacă nu se aplică aceleaşi reguli contractuale tuturor.

— Ai vorbit ca o adevărată yagaistă, zise Richard, strângându-i mâna.

— Mie-mi ajunge atâta discuţie intelectuală, spuse Carol, râzând. Dezbatem problema de ore întregi. Suntem la plajă, ce naiba. Cine vrea să înoate cu mine?

— Eu, zise Jeannine. Hai, Jack.

Se ridicară cu toţii, scuturându-şi nisipul de pe costumele de baie, scoţându-şi ochelarii de soare. Richard o ajută pe Leisha să se ridice. Dar chiar înainte să intre în apă, Tony îi puse mâna lui slăbuţă pe braţ.

— Încă o întrebare, Leisha. La care să te gândeşti, doar. Dacă realizările noastre sunt mai bune decât ale majorităţii celorlalţi oameni, şi încheiem contracte cu *adormiţii* atunci când e reciproc avantajos, fără să facem distincţie între cei puternici şi cei slabi - ce obligaţie avem faţă de cei atât de slabi încât nu au nimic de oferit în schimb? Vom da deja mai mult decât vom primi - trebuie să dăm şi când nu obţinem absolut nimic? Trebuie să avem grijă de diformii şi handicapaţii şi bolnavii şi leneşii şi neputincioşii lor cu produsele muncii noastre?

— Oare *adormiţii* trebuie s-o facă? ripostă Leisha.

— Kenzo Yagai ar zice că nu. El e *adormit*.

— Ar spune că ei vor primi beneficiile comerţului contractual chiar dacă nu sunt părţi direct implicate în contract. Întreaga

lume este mai sănătoasă şi mai bine hrănită datorită energiei-Y.

— Haideţi! ţipă Jeannine. Leisha, mă bagă la apă! Jack, încetează! Leisha, ajută-mă!

Leisha râse. Chiar înainte de a încerca să pună mâna pe Jeannine, zări expresia de pe faţa lui Richard, de pe figura lui Tony: Richard dornic, deschis, Tony furios. Pe ea. Dar de ce? Ce făcuse, cu excepţia susţinerii demnităţii şi comerţului?

Apoi Jack o stropi cu apă şi Carol îl împinse pe Jack în şuvoiul călduţ, iar Richard era acolo, cuprinzând-o cu braţele, râzând.

Când îşi şterse apa din ochi, Tony plecase.

Miezul nopţii.

— Okay, zise Carol. Cine-i primul?

Cei şase adolescenţi din luminişul năpădit de murari se uitară unii la alţii. O lanternă-Y, ţinută la intensitate minimă pentru atmosferă, le proiecta umbre ciudate pe feţe şi peste picioarele goale. Împrejurul luminişului copacii lui Roger Camden se ridicau deşi şi întunecaţi, un zid între ei şi cea mai apropiată dintre clădirile proprietăţii. Era foarte cald. Aerul de august plutea greu, apăsător. Votaseră împotriva aducerii unui generator-Y de aer condiţionat deoarece aceasta era o întoarcere la primitivism, la viaţa periculoasă; să fie primitiv.

Şase perechi de ochi priveau ţintă paharul din mâna lui Carol.

— Haideţi, zise ea. Cine vrea să bea?

Vocea îi era voioasă, teatral de ridicată.

— A fost destul de greu să fac rost de asta.

— Cum ai făcut rost de ea? întrebă Richard, membrul grupului - exceptându-l pe Tony - care avea cele mai puţin influente contacte familiale, cei mai puţini bani. Aşa, în formă potabilă?

— Vărul meu Brian furnizează produse farmaceutice institutului Biotech. E curios.

Încuviinţări tăcute împrejurul cercului; cu excepţia lui Leisha, erau *neadormiţi* tocmai pentru că aveau rude aflate în relaţie cu Biotech, într-un fel sau altul. Şi toţi erau curioşi. Paharul conţinea interleukină-I, un stimulent al sistemului imunitar, una dintre numeroasele substanţe care, ca efect secundar, provocau rapid creierului un somn adânc.

Leisha privi ţintă paharul. O senzaţie caldă i se strecură prin partea de jos a pântecelui, asemănătoare cu senzaţia pe care-o avea când făcea dragoste cu Richard.

— Dă-mi-l! zise Tony.

Carol i-l dădu.

— Ţine minte - n-ai nevoie decât de-o sorbitură mică.

Tony duse paharul la gură, se opri, îi privi cu ochi aprigi peste marginea vasului. Bău.

Carol îi luă paharul. Îl priviră pe Tony cu toţii. După un minut se întinse pe pământul pietros; după două minute ochii i se închiseră şi adormi.

Nu era ca atunci când îi vedeau dormind pe părinţi, pe fraţi, pe prieteni. Acesta era Tony. Îşi întoarseră capetele, nu se priviră în ochi. Leisha simţi căldură între picioare, zvâcnituri şi furnicături, ceva puţin obscen.

Când îi veni rândul, bău încet, apoi îi dădu paharul lui Jeannine. Capul i se îngreună, ca şi când ar fi fost umplut cu zdrenţe umede. Copacii de la marginea luminişului se estompă. Lumin lămpii portabile se întunecă şi ea - nu era clară şi strălucitoare, ci tulbure, vâscoasă; dacă ar fi atins-o s-ar fi mânjit. Apoi întunericul i se năpusti asupra creierului, înhăţându-l. *Înhăţându-i mintea.* "Tati!" Încercă să-l cheme, să-l ia în braţe, dar atunci întunericul o cuprinse.

După aceea avură migrene cu toţii. Târâtul înapoi prin pădure, în lumina firavă a dimineţii, a fost o tortură, sporită de o ciudată senzaţie de ruşine. Nu s-au atins. Leisha merse cât mai departe posibil de Richard. A fost nevoie de-o zi întreagă pentru ca zvâcnirea din ceafă şi greaţa din stomac să se potolească.

Nici nu visaseră măcar.

— Vreau să vii cu mine diseară, zise Leisha, pentru a zecea sau a douăsprezecea oară. Plecăm amândoi la facultate peste doar două zile; asta e ultima ocazie. Zău că vreau să-l cunoşti pe Richard.

Alice stătea întinsă pe burtă de-a curmezişul patului. Părul ei, castaniu şi lipsit de luciu, îi cădea împrejurul feţei.

Purta o salopetă galbenă, scumpă, mătase de Ann Patherson, care i se aduna în pliuri împrejurul genunchilor.

— De ce? Ce-ţi pasă ţie dacă fac cunoştinţă cu Richard sau nu?

— Pentru că eşti sora mea, spuse Leisha. Ştia că nu trebuie să adauge "geamănă". Nimic n-o înfuria mai iute pe Alice.

— Nu vreau.

În clipa următoare, expresia lui Alice se schimbă.

— O, îmi pare rău, Leisha - n-am vrut să par atât de mucoasă. Dar... nu vreau.

— N-o să-i întâlneşti pe toţi. Numai pe Richard. Şi doar timp de o oră. Apoi poţi să te întorci aici şi să-ţi faci bagajele pentru Northwestern.

— Nu merg la Northwestern.

Leisha o privi uluită.

— Sunt însărcinată, zise Alice.

Leisha se aşeză pe pat. Alice se întoarse pe spate, îşi dădu părul din ochi şi râse. Urechile lui Leisha se închiseră dinaintea sunetului.

— Uită-te la tine, zise Alice. S-ar zice că *tu* eşti aia însărcinată. Dar nu vei fi niciodată, nu-i aşa, Leisha? Nu înainte de-a veni timpul potrivit. Tu nu.

— Cum? întrebă Leisha. Ne-am pus amândouă sterilet...

— Mi-am scos steriletul, spuse Alice.

— Vroiai să rămâi însărcinată?

— Bineînţeles că vroiam. Iar tati nu poate face nimic în privinţa asta. Cu excepţia tăierii complete a tuturor fondurilor, se înţelege; dar nu cred că va face asta, ce zici? Râse iar. Nici chiar mie.

— Dar, Alice... de ce? Nu doar ca să-l înfurii pe tati?

— Nu, răspunse Alice. Deşi tu te-ai gândit la asta, nu-i aşa? Pentru că vreau ceva pe care să-l iubesc. Ceva al *meu*. Ceva care n-are nimic de-a face cu casa asta.

Leisha îşi aminti de ea şi de Alice alergând prin seră, cu ani în urmă, ea şi Alice, intrând şi ieşind în goană din lumina soarelui.

— N-am dus-o chiar aşa rău când am crescut în casa asta.

— Leisha, eşti proastă. Nu ştiu cum o persoană aşa de isteaţă poate fi atât de proastă. Ieşi din camera mea! Ieşi!

— Dar, Alice... un *copil*...

— Ieşi! ţipă Alice. Du-te la Harvard! Du-te şi acoperă-te cu succese! Ieşi!

Leisha sări de pe pat.

— Cu plăcere! Eşti iraţională, Alice! Nu te gândeşti la viitor, nu planifici un *copil*...

Dar nu putea niciodată să-şi menţină furia. Picură şi se scurse, lăsându-i mintea goală. Se uită la Alice, care deodată îşi întinse braţele. Leisha se lăsă îmbrăţişată.

— Tu eşti copilul, zise Alice visătoare. *Tu* eşti. Eşti aşa... nu ştiu cum. Eşti un copil.

Leisha nu spuse nimic. Braţele lui Alice erau calde, pline, ca doi copii alergând, intrând şi ieşind din lumina soarelui.

— O să te ajut, Alice. Dacă n-o să te ajute tati.

Alice o îndepărtă brusc.

— N-am nevoie de ajutorul tău.

Alice se ridică în picioare. Leisha îşi trecu palmele peste braţele goale, frecându-şi vârfurile degetelor de coate. Alice lovi cu piciorul geamantanul gol, deschis, în care trebuia să-şi pună bagajele pentru Northwestern, iar apoi zâmbi deodată, un zâmbet care-o făcu pe Leisha să-şi întoarcă privirea. Se pregăti să audă mai multe vociferări. Dar Alice îi spuse, foarte blând:

— Distracţie plăcută la Harvard.

5

Îi plăcu la nebunie.

De prima dată când văzu sala Massachusetts, mai veche cu jumătate de secol decât Statele Unite, Leisha simţi ceva care lipsise în Chicago: Vechimea. Rădăcinile. Tradiţia. Atinse cărămizile bibliotecii Widener, vitrinele din muzeul Peabody, ca şi când erau Graalul. Niciodată nu fusese deosebit de receptivă la mit sau teatru; chinul moral al Julietei i se părea artificial, cel al lui Willy Loman de-a dreptul nechibzuit. Doar regele Arthur, luptându-se să creeze o ordine socială mai bună, o interesase. Dar acum, plimbându-se toamna pe sub copacii uriaşi, surprinse deodată imaginea fugară a unei forţe care putea să cuprindă generaţii, averi lăsate pentru finanţarea unor studii şi realizări pe care

binefăcătorii n-aveau să le vadă niciodată, efort individual curprinzând şi formând secolele ce vor veni. Se opri şi privi cerul printre frunze, privi clădirile pline de fermitate. În asemenea momente se gândea la Camden, supunând voinţa unui întreg institut de cercetări genetice pentru a o crea după chipul pe care-l dorise el.

După o lună uitase toate aceste mega-meditaţii.

Cantitatea de muncă era incredibilă, chiar şi pentru ea. Şcoala Sauley încurajase explorarea individuală în propriul ei ritm; Harvard ştia ce vroia de la ea, în ritmul său. În ultimii douăzeci de ani, sub conducerea academică a unui bărbat care în tinereţe privise cu spaimă dominaţia economică japoneză, Harvard devenise lidera controversată a unei întoarceri la studierea intensivă a realităţii, teoriilor, aplicaţiilor, rezolvării de probleme, eficienţei intelectuale. Din fiecare două sute de cereri sosite din întreaga lume, şcoala accepta doar una. Fiica primului ministru al Angliei rămăsese repetentă în primul an şi fusese trimisă acasă.

Leisha avea o garsonieră într-un cămin nou, în cămin pentru că petrecuse atâţia ani izolată în Chicago şi era dornică de societate, garsoniera ca să nu deranjeze pe altcineva când lucra toată noaptea. În cea de-a doua zi un băiat de pe hol intră alene şi se cocoţă pe marginea biroului ei.

— Deci tu eşti Leisha Camden.

— Da.

— Ai şaisprezece ani.

— Aproape şaptesprezece.

— Înţeleg că ai de gând să ne depăşeşti pe toţi cu performanţele, fără să încerci măcar.

Zâmbetul lui Leisha pieri. Băiatul o privea fix, pe sub sprâncenele pufoase, încruntate. Zâmbea, cu ochii scânteind. De la Richard şi Tony şi de la ceilalţi, Leisha învăţase să recunoască mânia care se prezenta sub formă de dispreţ.

— Da, spuse Leisha calm, am de gând.

— Eşti sigură? Cu părul tău de fetiţă drăguţă şi creierul tău de fetiţă mutantă?

— Ei, las-o în pace, Hannaway, zise o altă voce.

Un băiat blond, înalt, atât de slab încât coastele îi arătau ca nişte vălurele în nisip cafeniu, stătea acolo, în blugi şi cu picoarele goale, uscându-şi părul ud.

— Niciodată nu te plictisesc plimbările în rol de idiot?

— Dar pe tine? zise Hannaway.

Se dădu jos de pe birou şi porni spre uşă. Blondul se dădu la o parte. Leisha îi ieşi înainte.

— Motivul pentru care mă voi descurca mai bine ca tine, spuse ea pe un ton plat, este că am anumite avantaje pe care tu nu le ai. Inclusiv lipsa somnului. Şi apoi, după ce am să te "depăşesc cu performanţele", aş fi bucuroasă să te ajut să studiezi pentru teste, ca să poţi să treci şi tu.

Blondul râse, ştergându-se în urechi. Dar Hannaway rămase nemişcat, iar în ochi îi apăru o expresie care-o făcu pe Liesha să se retragă. Trecu pe lângă ea, împingând-o, şi se repezi afară.

— Frumoasă ieşire, Camden, zise blondul. O merita.

— Dar vorbeam serios, spuse Leisha. Vreau să-l ajut să studieze.

Blondul lăsă în jos prosopul şi o privi uimit.

— Chiar aşa, zău? Vorbeai serios.

— Da! De ce mă tot întreabă asta toată lumea?

— Ei bine, zise băiatul, *eu* nu te-ntreb. Mă poţi ajuta dacă dau de necaz.

Deodată zâmbi.

— Dar n-o să dau de necaz.

— De ce nu?

— Pentru că sunt la fel de bun la toate ca şi tine, Leisha Camden.

Îl privi cu atenţie.

— Nu eşti unul dintre noi. Nu eşti un *neadormit*.

— Nu trebuie să fiu. Ştiu ce pot să fac. Să fac, să fiu, să creez, să comercializez.

— Eşti yagaiist! spuse ea, încântată.

— Bineînţeles!

Întinse mâna.

— Stewart Sutter. Ce-ai zice să luăm un sandviş cu peşte, în curte?

— Grozav, răspunse Leisha.

Ieşiră împreună, vorbind cu entuziasm. Când lumea se uita lung la ea, încerca să nu observe. Era aici. La Harvard. Cu loc dinainte, timp de învăţat şi cu oameni ca Stewart Sutter care o acceptau şi-o provocau la întrecere.

De-a lungul tuturor orelor petrecute împreună, Stewart a rămas treaz.

Leisha fu absorbită cu totul de studiu. Roger Camden sosi o dată cu maşina, se plimbă cu ea prin campus, ascultând, zâmbind. Era mai obişnuit cu locurile decât s-ar fi aşteptat Leisha. Îl cunoştea pe tatăl lui Stewart Sutter, pe bunicul lui Kate Addams. Vorbiră despre Harvard, afaceri, Harvard, Institutul de Studii Economice Yagai, Harvard.

— Ce face Alice? întrebă Leisha o dată, dar Camden spuse că nu ştie, s-a mutat şi nu vrea să-l vadă. I-a acordat o alocaţie prin avocat. În timp ce spuse asta, faţa îi rămase senină.

Leisha merse la Balul Bobocilor cu Stewart, care studia de asemenea avocatura, dar avea doi ani avans faţă de Leisha. Făcu o excursie la Paris în weekend împreună cu Kate Addams şi alte două prietene, luând un Concorde III. Se certă cu Stewart în privinţa posibilităţii de a aplica metafora superconductibilităţii la yagaiism, o ceartă stupidă despre care amândoi ştiau că e stupidă, dar se certară oricum, iar după aceea deveniră amanţi. După explorările sexuale stângace făcute cu Richard, Stewart se dovedi îndemânatic, experimentat, zâmbind uşor în timp ce o învăţa cum să aibă un orgasm atât singură cât şi cu el. Leisha era uluită.

— E atât de *plăcut*, zise ea, iar Stewart o privi cu o tandreţe despre care ştiu că era în parte tulburare, dar nu ştia de ce.

La jumătatea semestrului obţinu notele cele mai mari din anul bobocilor. Dădu corect fiecare răspuns la fiecare întrebare din testele mijlocului de semestru. Ieşi cu Stewart la o bere pentru a sărbători succesul, iar când se întoarseră, camera lui Leisha fusese distrusă. Computerul era sfărâmat, băncile de date şterse, imprimatele şi cărţile fumegau într-un coş de metal. Hainele îi erau sfâşiate în bucăţi, pupitrul şi biroul dezmembrate. Singurul lucru neatins, imaculat, era patul.

Stewart zise:

— Asta n-ar fi putut în nici un caz să se facă în linişte. Toţi cei de la etajul ăsta - ce naiba, de la etajul de *dedesubt* - trebuiau să ştie. Cineva o să reclame la poliţie.

Nimeni nu reclamă. Leisha se aşeză pe marginea patului, năucită, şi se uită la resturile rochiei ei pentru Balul Bobocilor. A doua zi, Dave Hannaway îi dărui un zâmbet larg, îndelungat.

Camden zbură iarăşi către est, încordat din cauza furiei. Îi închirie un apartament în Cambridge cu sisteme electronice de alarmă şi un body-guard numit Toshio. După plecarea lui, Leisha concedie body-guard-ul, dar păstră apartamentul. Le oferi, ei şi lui Stewart, mai multă intimitate pe care o folosiră pentru a discuta la nesfârşit situaţia. Leisha a fost aceea care a argumentat că era o aberaţie, o lipsă de maturitate.

— Totdeauna au existat şovini, Stewart. Urăşte-i pe evrei, urăşte-i pe negri, urăşte-i pe emigranţi, urăşte-i pe yagaiiştii care au mai multă iniţiativă şi demnitate decât tine. Eu sunt doar cel mai recent obiect al urii. Nu e ceva nou, nu e remarcabil. Nu înseamnă că există vreo schismă de tip fundamental între *neadormiţi* şi *adormiţi*.

Stewart se ridică în capul oaselor şi întinse mâna după sandvişurile de pe noptieră.

— Nu înseamnă asta? Leisha, eşti un gen de persoană cu totul diferit. Mai potrivit din punctul de vedere al evoluţiei, nu doar pentru a supravieţui, ci pentru a domina. Celelalte "obiecte ale urii" pe care le citezi, cu excepţia yagaiiştilor, erau cu toate lipsite de putere în societăţile lor. Ocupau poziţii *inferioare*. Voi, pe de altă parte - toţi cei trei *neadormiţi* de la facultatea de drept Harvard apăreţi în *Law Review*. Toţi. Kevin Baker, cel mai în vârstă dintre voi, a fondat deja o firmă prosperă de software bio-interfaţă şi face o grămadă de bani. Fiecare *neadormit* ia note superbe, niciunul n-are probleme psihologice, toţi sunteţi sănătoşi, majoritatea dintre voi nici măcar nu sunteţi adulţi încă. Câtă ură credeţi că veţi întâlni în momentul când veţi ajunge în lumea cu mize mari a finanţelor şi afacerilor, a scaunelor acordate cu zgârcenie şi a politicii naţionale?

— Dă-mi un sandviş, spuse Leisha. Iată dovezile mele că greşeşti: Tu însuţi. Kenzo Yagai. Kate Addams. Profesorul Lane. Tatăl meu. Fiecare *adormit* care locuieşte în lumea comerţului cinstit, a contractelor cu beneficii reciproce. Şi voi alcătuiţi majoritatea, sau cel puţin majoritatea dintre cei ce merită să fie luaţi în

consideraţie. Voi credeţi că competiţia între cei mai capabili duce la schimburile comerciale cele mai avantajoase pentru toţi, puternici şi slabi. *Neadormiţii* aduc contribuţii reale şi concrete societăţii într-o mulţime de domenii. Asta trebuie să compenseze neplăcerea pe care o provocăm. Suntem *valoroşi* pentru voi. Ştii asta.

Stewart scutură firimiturile de pe cearşafuri.

— Da. Ştiu. Yagaiiştii ştiu.

— Yagaiiştii conduc lumile afacerilor şi finanţelor şi academiilor. Sau le vor conduce. Într-o meritocraţie *ar trebui* s-o facă. Subestimezi majoritatea oamenilor, Stew. Etica nu este limitată la cei ce ies în faţă.

— Sper că ai dreptate, zise Stewart. Pentru că, ştii, sunt îndrăgostit de tine.

Leisha lăsă sandvişul.

— Bucurie, murmură Stewart între sânii ei. Eşti bucurie.

Când Leisha merse acasă la Thanksgiving, îi spuse lui Richard despre Stewart. O ascultă cu buzele strânse.

— Un *adormit*.

— O *persoană*, zise Leisha. O persoană bună, inteligentă, cu realizări.

— Ştii ce-au făcut *adormiţii* tăi buni, inteligenţi şi plini de realizări, Leisha? Lui Jeannine i s-a interzis să patineze la Jocurile Oplimpice. "Modificare genetică analogă cu abuzul de steroizi, în vederea creării unui avantaj lipsit de sportivitate." Chris Devereaux a plecat de la Stanford. I-au vandalizat laboratorul, au distrus doi ani de muncă în domeniul proteinelor ce formează memoria. Compania de software a lui Kevin Baker se luptă cu o campanie publicitară calomnioasă, complet neoficială, bineînţeles, cu privire la folosirea de către puştime a software-ului "proiectat de minţi non-umane". Corupţie, sclavie mintală, influenţe satanice: tot tacâmul de stratageme ale vânătorii de vrăjitoare. Trezeşte-te, Leisha!

Îi auziră amândoi cuvintele. Clipele se scurseră încet. Richard stătea ca un boxeur, puţin aplecat înainte, cu dinţii încleştaţi. În cele din urmă zise, foarte încet:

— Îl iubeşti?

— Da, răspunse Leisha. Îmi pare rău.

— Alegerea ta, spuse Richard pe un ton rece. Ce faci în timp ce doarme? Te uiţi?

— O faci să sune ca o perversiune!

Richard nu zise nimic. Leisha inspiră adânc. Vorbi iute dar calm, o izbucnire controlată.

— În timp ce Stewart doarme, eu lucrez. La fel cum faci tu. Richard - nu fă asta. N-am avut de gând să te rănesc. Şi nu vreau să pierd grupul. Cred că *adormiţii* sunt aceeaşi specie ca şi noi - ai de gând să mă pedepseşti pentru asta? Ai de gând să *amplifici* ura? Ai de gând să îmi spui că nu pot face parte dintr-o lume mai mare, în care sunt incluşi toţi oamenii cinstiţi, de valoare, fie că dorm sau nu? Ai de gând să-mi spui că deosebirea cea mai importantă e dată de genetică şi nu de spiritualitatea economică? Ai de gând să mă aduci cu forţa la o alegere artificială, "noi" sau "ăia"?

Richard luă o brăţară. Leisha o recunoscu: i-o dăruise în timpul verii. Vocea lui era scăzută.

— Nu. Nu este o alegere.

Se jucă un minut cu verigile de aur, apoi ridică privirea spre ea.

— Nu încă.

Pe la începutul primăverii, Camden mergea mai încet. Lua medicamente pentru tensiune, pentru inimă. El şi Susan divorţează, îi spuse lui Leisha.

— S-a schimbat, Leisha, după ce m-am căsătorit cu ea. Ai văzut asta. Era independentă şi productivă şi fericită, iar apoi, după câţiva ani, a încetat să mai fie vreuna din astea şi-a devenit o scorpie. O scorpie văicăreaţă.

Scutură din cap, cuprins de o consternare sinceră.

— Ai văzut schimbarea.

Leisha o văzuse. Îşi aminti ceva: Susan conducându-le pe ea şi pe Alice în "jocuri" care erau de fapt teste pentru controlarea performanţelor cerebrale, pletele lui Susan dansându-i împrejurul ochilor scânteietori. Alice o iubise pe Susan, atunci, tot atât de mult ca şi pe Leisha.

— Tată, vreau adresa lui Alice.

— Ţi-am spus la Harvard că n-o am, zise Camden.

Se mişcă pe scaun, gestul nerăbdător al unui corp care nu se aştepta niciodată să se istovească. În ianuarie Kenzo Yagai murise de cancer la pancreas; Camden fusese foarte afectat de ştire.

— I-am acordat o alocaţie printr-un avocat. E opţiunea ei.

— Atunci vreau adresa avocatului.

Avocatul, însă refuză să-i spună lui Leisha unde era Alice.

— Nu vrea să fie găsită, domnişoară Camden. Vrea s-o rupă cu totul.

— Nu cu mine, zise Leisha.

— Ba da, răspunse avocatul, iar ceva licări îndărătul ochilor săi, ceva văzut ultima dată de Leisha pe faţa lui Dave Hannaway.

Zbură la Austin înainte de-a se întoarce la Boston, întârziind o zi la cursuri. Kevin Baker o primi imediat, contramandând o întâlnire cu IBM. Îi spuse de ce avea nevoie, iar el îi puse la treabă pe cei mai buni operatori de reţea ai săi, fără să le spună de ce. După câteva ore avea adresa lui Alice din fişierele electronice ale avocatului. Era prima dată, îşi dădu ea seama, când îi ceruse unui *neadormit* ajutor, iar acesta îi fusese dat imediat. Fără să i se ceară ceva în schimb.

Alice era în Pennsylvania. În următorul weekend Leisha închirie un automobil pe pernă de aer şi un şofer - învăţase să conducă, dar numai maşini de teren deocamdată - şi merse la High Ridge, în Munţii Appalahieni.

Era un cătun izolat, la douăzeci şi cinci de mile de cel mai apropiat spital. Alice trăia cu un bărbat numit Ed, un dulgher tăcut, mai în vârstă decât ea cu douăzeci de ani, într-o colibă în pădure. Coliba avea apă şi electricitate dar nu era conectată la reţeaua de ştiri. În lumina de primăvară timpurie pământul era reavăn şi dezgolit, brăzdat de văioage îngheţate. Aparent, Alice şi Ed nu lucrau nimic. Alice era gravidă în opt luni.

— Nu vroiam să vii aici, îi zise ea lui Leisha. Aşa că de ce-ai venit?

— Pentru că eşti sora mea.

— Dumnezeule, uită-te la tine. Asta se poartă la Harvard? Cizme de-astea? Când ai început să fii în pas cu moda, Leisha? Totdeauna erai prea ocupată cu activităţile intelectuale ca să-ţi pese.

— De ce toate astea, Alice? De ce aici? Ce faci?

— Trăiesc, zise Alice. Departe de dragul de tati, departe de Chicago, departe de Susan cea beţivă şi distrusă - ştiai că bea? Exact la fel ca mama. Asta le face el oamenilor. Dar nu mie. Eu am plecat. Mă-ntreb dacă tu ai să pleci vreodată.

— Ai plecat? *Aici*?

— Sunt fericită, spuse Alice furioasă. N-ar trebui să fie ăsta miezul problemei? Nu-i ăsta ţelul marelui tău Kenzo Yagai - fericirea prin efort individual?

Leisha se gândi să spună că Alice nu făcea nici un fel de eforturi, din câte vedea ea. N-o spuse. Un pui de găină alergă prin ograda colibei. În spatele acesteia, munţii se ridicau în straturi de ceaţă albastră. Leisha se gândi cum trebuie să fie acest loc iarna: rupt de lumea în care oamenii se străduiau să-şi atingă scopurile, învăţau, se transformau.

— Mă bucur că eşti fericită, Alice.

— Tu eşti?

— Da.

— Atunci mă bucur şi eu, zise Alice, aproape sfidător. În clipa următoare o strânse brusc în braţe pe Leisha, cu violenţă, iar uriaşa movilă tare a pântecului ei fu strivită între ele. Părul lui Alice mirosea dulce, ca iarba proaspătă în lumina soarelui.

— Am să vin să te mai văd.

— Nu veni, răspunse Alice.

6

UN MUTANT *NEADORMIT* ROAGĂ SĂ I SE ANULEZE MODIFICAREA GENETICĂ, ţipa titlul din supermagazinul alimentar. "VĂ ROG, LĂSAŢI-MĂ SĂ DORM CA OAMENII ADEVĂRAŢI!" IMPLORĂ COPILUL.

Leisha îşi tastă numărul de credit şi ceru chioşcului de informaţii un exemplar împrimat, deşi de obicei nu băga în seamă tabelele electronice. Titlul continuă să se rotească împrejurul chioşcului. Un angajat al supermagazinului alimentar se opri din stivuitul cutiilor pe rafturi şi o urmări cu privirea. Bruce, bodyguard-ul Leishei, îl urmări cu privirea pe angajat.

Avea douăzeci şi doi de ani, era în ultimul an la facultatea de drept Harvard, redactor la *Law Review*, cotată ca prima din clasă. Următorii trei erau Jonathan Cocchiara, Len Carter şi Martha Wentz. Neadormiţi cu toţii.

Răsfoi imprimatul la ea în apartament, apoi accesă Reţeaua Grupului din Austin. Fişierele conţineau mai multe articole

despre copil, cu comentarii ale altor *neadormiţi*, dar înainte să-i poată contacta Kevin Baker luă personal legătura cu ea, în mod verbal.

— Leisha. Mă bucur că ai telefon. Aveam de gând să te caut.

— Care-i situaţia cu această Stella Bevington, Kev? A verificat-o cineva?

— Randy Davies. E din Chicago dar nu cred că ai făcut cunoştinţă cu el; e încă în liceu. El e-n Park Ridge, Stella e-n Skokie. Părinţii ei nu vor să vorbească cu el - au fost destul de insolenţi, de fapt - dar a reuşit s-o vadă pe Sally, oricum. Nu pare să fie un caz de abuz, doar prostia obişnuită: părinţii vroiau un copil genial, au redus cheltuielile şi au economisit, iar acum nu se pot adapta faptului că *este* genială. Ţipă la ea să doarmă, o agresează pe plan emoţional când îi contrazice, dar până acum n-au ajuns la violenţă.

— Se poate folosi agresiunea emoţională pentru acţiune în instanţă?

— Nu cred că vrem să ajungem la asta deocamdată. Doi dintre noi vor ţine permanent legătura cu Stella - are un modem, şi nu le-a spus părinţilor ei despre reţea - iar Randy va merge acolo săptămânal cu maşina.

Leisha îşi muşcă buza.

— Pe o tabelă electronică de scandal scria că are şapte ani.

— Da.

— Poate că n-ar trebui lăsată acolo. Sunt rezidentă a Illinois-ului, pot depune de aici o plângere împotriva agresiunii dacă în servieta lui Candy s-au adunat prea multe...

Are şapte ani.

— Nu. Las-o aşa pentru o vreme. Probabil Stella o să se descurce. Ştii asta.

O lăsă. Aproape toţi *neadormiţii* "se descurcau", indiferent câtă opoziţie manifesta segmentul stupid al societăţii. Şi se opunea doar segementul stupid, argumentă Leisha - o minoritate redusă, deşi gălăgioasă. Majoritatea oamenilor puteau, şi doreau, să se adapteze la prezenţa crescândă a *neadormiţilor*, când avea să fie clar că prezenţa aceasta includea nu numai o putere crescândă ci şi sporirea beneficiilor ţării, ca ansamblu.

Kevin Baker, acum în vârstă de douăzeci şi şase de ani, făcuse avere cu nişte micro-cipuri atât de revoluţionare încât Inteligenţa Artificială, odinioară un vis controversat, se apropia la câţiva ani de realitate. Carolyn Rizzolo câştigase Premiul Pulitzer pentru dramaturgie cu piesa *Lumina dimineţii*. Avea douăzeci şi patru de ani. Jeremy Robinson realizase nişte lucrări semnificative în aplicarea superconductibilităţii, deşi era încă student la Stanford. William Thaine, redactor la *Law Review* atunci când Leisha venise prima dată la Harvard, avea acum o firmă particulară de avocatură. Niciodată nu pierduse vreun caz. Avea douăzeci şi şase de ani, iar cazurile deveneau importante. Clienţii lui puneau mai mult preţ pe abilitate decât pe vârstă.

Dar nu reacţionară toţi astfel.

Kevin Baker şi Richard Keller puseseră bazele reţelei de date care-i unea pe neadormiţi într-un grup compact, la curent în permanenţă cu conflictele personale ale fiecăruia. Leisha Camden finanţă bătăliile juridice, taxele de educaţie ale *neadormiţilor* ai căror părinţi nu aveau posibilitatea să le plătească, susţinerea copiilor în situaţii emoţionale dificile. Rhonda Lavelier obţinu un permis de mamă adoptivă în California şi, ori de câte ori era posibil, Grupul recurgea la stratageme pentru ca micii *neadormiţi* care erau izgoniţi de acasă să-i fie încredinţaţi lui Rhonda. Acum Grupul avea trei avocaţi în Asociaţia Baroului American; până la sfârşitul anului următor aveau să li se adauge încă patru, autorizaţi să-şi practice profesia în cinci state diferite.

Singura dată când nu putură să îndepărteze de familie, pe cale legală, un copil *neadormit* agresat, îl răpiră.

Timmy De Marzo, în vârstă de patru ani. Leisha se opusese acţiunii. Îşi susţinuse cazul cu argumente morale şi pragmatice - pentru ea erau acelaşi lucru - astfel: Dacă credeau în societatea lor, în legile ei fundamentale şi în propria lor capacitate de-a aparţine societăţii ca indivizi productivi, liber-întreprinzători, trebuiau să respecte legile contractuale ale societăţii. *Neadormiţii* erau, în cea mai mare parte, yagaiişti. Ar fi trebuit deja să ştie asta. Iar dacă i-ar prinde FBI-ul tribunalele şi presa i-ar pune la zid.

N-au fost prinşi.

Timmy De Marzo - nici măcar atât de mare încât să ceară ajutor prin reţeaua de date; aflaseră de situaţie prin scanarea

automată a dosarelor de poliţie, efectuată de Kevin prin compania sa - a fost furat din propria sa curte, în Wichita. Anul trecut trăise într-o rulotă izolată în Dokota de Nord; nici un loc nu era prea izolat pentru un modem. Era îngrijit de-o mamă adoptivă ireproşabilă sub aspect juridic, care trăise acolo toată viaţa. Mama adoptivă era verişoară de gradul doi cu un *neadormit*, o femeie mare, veselă, cu un creier mult mai bun decât indica înfăţişarea ei. Era yagaiistă. Nici o înregistrare a existenţei copilului nu apăru în vreo bancă de date: nici în IRS, nici în banca de date a vreunei şcoli, nici chiar în chitanţele computerizate ale băncii locale. Mâncarea destinată exclusiv copilului era expediată lunar cu un camion, proprietatea unui *neadormit* de la Universitatea statului Pennsylvania. Zece membri ai Grupului ştiau de răpire, dintr-un total de 3428 născuţi în Statele Unite. Din acest total, 2691 făceau parte din Grup, prin reţea. Alţi 701 erau deocamdată prea mici pentru a utiliza un modem. Doar 36 de *neadormiţi*, dintr-un motiv oarecare, nu făceau parte din Grup.

Răpirea fusese aranjată de Tony Indivino.

— Vroiam să-ţi vorbesc despre Tony, îi zise Kevin lui Leisha. A-nceput iar. De data asta e pornit. Cumpără teren.

Împături imprimatul până la dimensiuni foarte reduse şi-l aşeză cu grijă pe masă.

— Unde?

— Munţii Allegheny. În partea sudică a statului New York. O groază de teren. Acum construieşte drumurile. La primăvară, primele clădiri.

— Jennifer Sharifi tot îl mai finanţează?

Era fiica născută în America a unui prinţ arab care dorise un copil neadormit. Prinţul murise, iar Jennifer, cu ochi negri şi poliglotă, era mai bogată decât avea să fie Leisha într-o bună zi.

— Da. Începe să aibă aderenţi, Leisha.

— Ştiu.

— Sună-l.

— O să-l sun. Ţine-mă la curent în privinţa lui Stella.

Lucră până la miezul nopţii la *Law Review*, apoi până la patru dimineaţa îşi pregăti lecţiile. De la patru la cinci se ocupă cu chestiuni juridice, pentru Grup. La cinci dimineaţa îl sună pe Tony, aflat încă în Chicago. Terminase liceul, făcuse un semestru la Northwestern, iar în vacanţa de Crăciun explodase în cele din urmă pentru că maică-sa îl forţa să trăiască precum un *adormit*. Lui Leisha i se păru că explozia nu se mai sfârşise.

— Tony? Leisha.

— Răspunsul este da, da, nu, şi du-te dracului.

Leisha scrâşni din dinţi.

— Bun. Acum spune-mi întrebările.

— Spui cu toată seriozitatea că *neadormiţii* trebuie să se retragă în propria lor societate auto-suficientă? Este Jennifer Sharifi dornică să finanţeze un proiect de mărimea construcţiei unui mic oraş? Nu crezi că astfel ne lipsim de tot ceea ce se poate realiza prin integrarea răbdătoare a Grupului în societate? Şi ce zici de contradicţiile dintre traiul într-un oraş închis, înarmat, şi continuarea comerţului cu Exteriorul?

— Eu nu ţi-aş spune niciodată *ţie* să te duci dracului.

— Bravo ţie, zise Tony.

După câteva clipe adăugă:

— Îmi pare rău. Sună parc-ar fi spus-o unul dintr-*ăia*.

— Nu-i bine pentru noi, Tony.

— Mulţumesc că n-ai zis că n-aş putea s-o duc la bun sfârşit.

Se întrebă dacă el ar putea.

— Nu suntem o specie separată, Tony.

— Spune-le-o *adormiţilor*.

— Exagerezi. Sunt şovini printre ei, *totdeauna* sunt şovini dar să renunţăm...

— Nu renunţăm. Tot ceea ce creăm poate fi comercializat: software, romane, informaţie, teorii, consultaţii juridice. Putem intra şi ieşi. Dar vom avea un loc sigur *la care* să ne întoarcem. Fără lipitorile care cred că le datorăm sânge pentru că suntem mai buni decât ei.

— Nu e o problemă de datorie.

— Zău? făcu Tony. Hai s-o lămurim, Leisha. Până la capăt. Eşti o yagaiistă - în ce crezi?

— Tony...

— *Spune*, zise Tony, iar ea îl auzi în vocea lui pe băiatul de paisprezece ani căruia îi fusese prezentată de Richard. Simultan, văzu faţa tatălui ei; şi nu aşa cum era acum, de la retragerea din afaceri, dar aşa cum fusese când ea era fetiţă, ţinând-o pe genunchi şi explicându-i că

Desen de Victor Sfirlea

avea însuşiri speciale.

— Cred în comerţul benevol care aduce beneficii reciproce. Cred că demnitatea spirituală vine de la susţinerea propriei vieţi prin eforturi şi de la comercializarea acestor eforturi într-o cooperare reciprocă la nivelul întregii societăţi. Că simbolul acesteia este contractul. Şi că avem nevoie unii de aiţii pentru comerţul deplin, cel mai avantajos.

— Bun, întrerupse Tony. Atunci ce zici de cerşetorii din Spania?

— Ce?

— Te plimbi pe o stradă dintr-o ţară săracă precum Spania şi vezi un cerşetor. Îi dai un dolar?

— Probabil.

— De ce? El nu face nici un schimb comercial cu tine. N-are nimic de comercializat.

— Ştiu. Din bunătate. Compasiune.

— Vezi şase cerşetori. Le dai tuturor câte un dolar?

— Probabil, spuse Leisha.

— Ai face-o. Vezi o sută de cerşetori şi n-ai banii lui Leisha Camden - îi dai fiecăruia câte un dolar?

— Nu.

— De ce nu?

Leisha căută să-şi păstreze răbdarea. Puţini oameni puteau s-o facă să vrea să întrerupă o linie de comunicaţie; Tony era unul dintre ei.

— Mi-ar slăbi prea tare propriile resurse. Viaţa mea are cea dintâi prioritate asupra resurselor pe care le câştig.

— În regulă. Acum gândeşte-te la asta. La institutul Biotech - unde tu şi cu

mine am început existenţa, dragă pseudosoră - ieri, doctor Melling tocmai a...

— *Cine*?

— Doctor Susan Melling. O, Dumnezeule, am uitat cu totul - era căsătorită cu tatăl tău!

— I-am pierdut urma, spuse Leisha. Nu mi-am dat seama că s-a apucat iar de cercetări. Alice a zis odată... n-are importanţă. Ce se petrece la Biotech?

— Două subiecte cruciale, proaspăt puse în circulaţie. Lui Carla Dutcher i s-a făcut analiza genetică a fetusului în prima lună. Lipsa somnului este o genă dominantă. Nici următoarea generaţie a Grupului nu va dormi.

— Ştiam asta cu toţii, zise Leisha.

Carla Dutcher era prima *neadormită* însărcinată din lume. Soţul ei era un *adormit*.

— Toată lumea se aştepta la ásta.

— Dar pentru presă va fi un chilipir, oricum. Stai să vezi. Mutanţii se prăsesc! Noua rasă hotărîtă să domine următoarea generaţie de copii!

Leisha nu negă.

— Şi al doilea subiect?

— E trist, Leisha. Tocmai a murit primul dintre noi.

I se strânse stomacul.

— Cine?

— Bernie Kuhn. Seattle.

Nu-l cunoştea.

— Un accident de maşină. Pare foarte simplu - a pierdut controlul într-o curbă abruptă când frânele i-au cedat. Conducea doar de câteva luni. Avea şaptesprezece ani. Dar partea semnificativă este că părinţii lui i-au donat creierul şi trupul institutului Biotech, în cooperare cu secţia de patologie a şcolii de medicină din Chicago. Or să-l desfacă să vadă bine, pentru prima dată, ce le face trupului şi creierului lipsa prelungită a somnului.

— Ar trebui s-o facă, spuse Leisha. Sărmanul puşti. Dar ce te temi aşa de tare c-or să găsească?

— Nu ştiu. Nu sunt doctor. Dar indiferent ce este, dacă şovinii vor putea să-l folosească împotriva noastră o vor face.

— Eşti paranoic, Tony.

— Imposibil. *Neadormiţii* au personalităţi mai calme şi mai orientate spre realitate decât cei normali. Tu nu citeşti literatura?

— Tony...

— Dar dacă te plimbi pe strada aia din Spania şi o sută de cerşetori vor fiecare un dolar şi tu zici nu, iar ei n-au nimic să-ţi ofere în schimb dar sunt aşa de roşi de mânie cu privire la ceea ce ai încât te doboară şi te jefuiesc, iar pe urmă te bat din pură invidie şi disperare?

Leisha nu răspunse.

— O să spui că nu-i un scenariu compatibil cu comportamentul uman, Leisha? Că nu se întâmplă niciodată?

— Se întâmplă, zise Leisha pe un ton plat. Dar nu chiar aşa des.

— Frecţii. Citeşte mai multă istorie. Citeşte mai multe ziare. Dar problema e: În fond, ce le datorezi cerşetorilor? Ce face un bun yagaiist, care crede în contracte cu beneficii reciproce, cu oameni care n-au nimic de comercializat şi care pot doar să ia?

— Tu nu...

— *Ce*, Leisha? În termenii cei mai obiectivi cu care poţi opera, ce le datorăm nevoiaşilor apucători şi neproductivi?

— Ce am spus iniţial. Bunătate. Compasiune.

— Chiar dacă ei nu oferă în schimb acelaşi lucru? De ce?

— Pentru că...

Se opri.

— De ce? De ce oamenii productivi şi care respectă legile le datorează ceva celor care nici nu produc mare lucru nici nu trăiesc în conformitate cu legile? Ce justificare filozofică sau economică sau spirituală există pentru a le datora ceva? Fii cinstită cum ştiu că eşti.

Leisha se aşeză cu capul între genunchi. Întrebarea se căsca dedesubtul ei, dar nu încercă să se eschiveze.

— Nu ştiu. Ştiu doar că le suntem datori.

— *De ce*?

Nu răspunse. După câteva clipe, răspunse Tony. Provocarea intelectuală dispăruse din vocea lui. Zise, aproape cu blândeţe:

— Vino aici la primăvară şi vizitează şantierul Sanctuarului. Atunci se vor înălţa clădirile.

— Nu, spuse Leisha.

— Mi-ar place să vii.

— Nu. Nu retragerea armată este calea.

— Cerşetorii devin mai periculoşi, Leisha, zise Tony. Pe măsură ce *neador-*

miţii se îmbogăţesc. Şi nu mă refer la bani.

— Tony... spuse ea, şi se opri. Nu se putea gândi la ce să răspundă.

— Nu te plimba pe prea multe străzi înarmată doar cu amintirea lui Kenzo Yagai.

În martie, un martie cu ger aspru şi vânturi şuierând pe râul Charles, Richard Keller veni la Cambridge. Leisha nu-l văzuse de patru ani. Richard nu-i trimise vorbă prin Reţeaua Grupului că vine. Se repezi pe aleea casei sale din oraş, înfofolită până la ochi într-un fular de lână roşie, ca să se apere de frig, iar el stătea acolo, blocând intrarea. În spatele Leishei, bodyguard-ul se încordă.

— Richard! Bruce, e-n regulă, e un vechi prieten.

— Bună, Leisha.

Arăta mai masiv, mai îndesat, cu o lărgime a umerilor de nerecunoscut. Dar faţa era a lui Richard, mai în vârstă dar neschimbată: sprâncene negre, joase, păr negru, rebel. Îşi lăsase barbă.

— Arăţi minunat, zise el.

Îi întinse o ceaşcă cu cafea.

— Eşti aici cu afaceri?

Ştia de la Reţeaua Grupului că Richard îşi încheiase studiile şi făcuse cercetări remarcabile în biologia marină, în Marea Caraibilor, dar abandonase asta cu un an în urmă şi dispăruse din reţea.

— Nu. Din plăcere.

Deodată zâmbi, vechiul zâmbet care-i lumina faţa întunecată.

— E multă vreme de când aproape am uitat asta. Mulţumire, da, toţi ne pricepem la mulţumirea care vine din munca susţinută, dar plăcerea? Toanele? Capriciul? Când a fost ultima dată când ai făcut o boacănă, Leisha?

Ea zâmbi.

— Am mâncat vată de zahăr sub duş.

— Zău? De ce?

— Ca să văd dacă se dizolvă în modele roz, lipicioase.

— S-a dizolvat?

— Da. Erau minunate.

— Şi asta a fost ultima ta boacănă? Când a fost?

— Vara trecută, spuse Leisha, şi râse.

— Ei bine, a mea e mai recentă. E acum. Nu mă aflu în Boston decât pentru plăcerea spontană de-a te vedea.

Leisha încetă să râdă.

— Ăsta e-un ton intens pentru o plăcere spontană, Richard.

— Mda, răspunse el cu intensitate.

Ea râse iar. Richard nu râse.

— Am fost în India, Leisha. Şi-n China şi Africa. M-am gândit, în cea mai marea parte a timpului. M-am uitat. La început am călătorit ca un *adormit*, fără să atrag atenţia. Apoi am început să fac cunoştinţă cu *neadormiţii* din India şi China. Sunt puţini, ştii, cei ai căror părinţi au fost dornici să vină aici pentru operaţie. Majoritatea sunt acceptaţi şi lăsaţi în pace. Am încercat să-mi dau seama de ce ţările disperat de sărace - după standardele noastre, cel puţin; acolo energia-y este disponibilă de cele mai multe ori doar în marile oraşe - nu au nici o problemă în acceptarea superiorităţii *neadormiţilor*, pe când americanii, cu mai multă prosperitate decât oricând în decursul istoriei, se închid din ce în ce mai mult îndărătul resentimentelor.

— Ţi-ai dat seama de altceva, privind toate acele comune şi sate şi kamponguri. Suntem prea individualişti.

— Ţi-ai dat seama? zise Leisha.

— Nu. Dar am înţeles altceva, privind toate acele comune şi sate şi kamponguri. Suntem prea individualişti.

Pe Leisha o cuprinse dezamăgirea. Văzu faţa tatălui ei: *Excelenţa este ceea ce contează, Leisha. Excelenţa susţinută de efortul individual...* Întinse mâna spre ceaşca lui Richard.

Mai vrei cafea?

O prinse de încheietură şi-o privi în faţă.

— Să nu mă înţelegi greşit, Leisha. Nu vorbesc despre muncă. Suntem prea individualişti în restul vieţii noastre. Prea raţionali pe plan emoţional. Prea singuri. Izolarea ucide mai mult decât libera circulaţie a ideilor. Ucide bucuria.

Nu-i eliberă încheietura mâinii. Ea privi în jos, în ochii lui, în profunzimi pe care nu le mai văzuse: Era senzaţia că privea în puţul unei mine, atât ameţitoare cât şi înfricoşătoare, ştiind că în adâncuri ar putea fi aur sau negură. Sau amândouă.

Richard întrebă încet:

— Stewart?

— S-a terminat de mult. O chestie de studenţie.

După sunet, vocea nu părea să fie a ei.

— Kevin?

— Nu, niciodată - suntem doar prieteni.

— Nu eram sigur. E cineva?

— Nu.

Îi lăsă încheietura. Leisha îi aruncă o privire timidă. Deodată el râse.

— Bucurie, Leisha.

În mintea ei răsună un ecou, dar nu putu să-l localizeze, iar apoi acesta dispăru şi râse şi ea, un râs uşuratic şi spumos ca vata de zahăr roz în timpul verii.

— Vino acasă, Leisha. A mai făcut un atac de inimă.

La telefon, vocea lui Susan Melling era obosită.

— Cât de rău? întrebă Leisha.

— Doctorii nu sunt siguri. Sau zic că nu sunt siguri. Vrea să te vadă. Poţi să laşi studiile?

Era luna mai, ultimul efort până la examenele finale. Şpalturile de la *Law Review* rămăseseră în urmă faţă de plan. Richard începuse o nouă afacere, consultaţii marine pentru pescarii din Boston, năpăstuiţi de bruşte modificări inexplicabile în curenţii oceanici, şi lucra douăzeci de ore pe zi.

— Am să vin, zise Leisha.

La Chicago era mai frig decât în Boston. Copacii erau aproape înmuguriţi. Pe lacul Michigan, care umplea uriaşele ferestre estice ale casei tatălui ei, brizanţii împroşcau stropi reci. Leisha văzu că Susan locuia în casă: periile pe masa de toaletă a lui Camden, ziarele sale pe măsuţa din antreu.

— Leisha, spuse Camden.

Arăta bătrân. Piele cenuşie, obraji scofâlciţi, privirea irascibilă şi uluită a oamenilor care acceptă vlaga precum aerul, inseparabilă de viaţa lor. Într-un colţ al camerei, pe un taburet din secolul al optsprezecelea, stătea o femeie scundă, îndesată, cu plete castanii.

— *Alice.*

— Bună, Leisha.

— *Alice.* Te-am căutat...

Nu trebuia să spună asta. Leisha o căutase, dar nu foarte insistent, intimidată de faptul că Alice nu vroia să fie găsită.

— Ce mai faci?

— Bine, zise Alice.

Părea distantă, blândă, spre deosebire de acea Alice furioasă de pe dealurile sălbatice din Pennsylvania, cu şase ani în urmă. Camden îşi scimbă cu greutate poziţia în pat. O privi pe Leisha cu ochi care se vedea că n-au scăzut în strălucirea lor albastră.

— Eu i-am cerut lui Alice să vină. Şi lui Susan. Susan a venit cu mai multă vreme în urmă. Sunt pe moarte, Leisha.

Nimeni nu-l contrazise. Leisha, cunoscându-i respectul pentru adevăr, păstră tăcerea. Dragostea îi umplu pieptul de durere.

— John Jeworski are testamentul meu. Nici una dintre voi nu-l poate ataca. Dar am vrut să vă spun chiar eu ce e în el. În ultimii câţiva ani am vândut, am lichidat. Majoritatea stocurilor mele sunt accesibile acum. I-am lăsat o zecime lui Alice, o zecime lui Susan, o zecime lui Elizabeth, iar restul ţie, Leisha, pentru că tu eşti singura care are capacitatea de-a folosi banii pe deplin pentru a realiza ceva.

Leisha îi aruncă o privire sălbatică lui Alice, care îi răspunse cu straniul ei calm distant.

— Elizabeth? Mama... mea? Trăieşte?

— Da, răspunse Camden.

— Mi-ai spus că a murit! Acum mulţi ani!

— Da. M-am gândit că aşa era mai bine pentru tine. Nu-i plăcea ceea ce erai, era geloasă pe ceea ce aveai să devii. Şi n-avea nimic să-ţi dea. Ţi-ar fi provocat doar traume emoţionale.

— A fost o greşeală, tată. Ai *greşit.* Este *mama* mea...

Nu putu să termine propoziţia.

Camden nu se clinti.

— Nu cred că am greşit. Dar acum eşti adultă. Poţi s-o vizitezi dacă doreşti.

Continuă să se uite la ea cu ochii săi strălucitori, adânciţi în orbite, în timp ce împrejurul lui Leisha aerul se agita şi troznea. Tatăl său o mintise. Susan o privi atentă, cu un mic zâmbet pe buze. Oare era bucuroasă să-l vadă pe Camden scăzând în ochii fiicei sale? Fusese tot timpul chiar atât de geloasă pe relaţia lor, pe Leisha?...

Gândea ca Tony.

Gândul o reechilibră puţin. Dar continuă să-l privească pe Camden, care continuă s-o fixeze la rându-i cu privirea, implacabil, neclintit, un bărbat care chiar şi pe patul morţii era absolut convins că

avea dreptate.

Mâna lui Alice îi ţinea cotul, vocea lui Alice atât de scăzută încât nimeni în afară de Leisha n-o putea auzi.

— Acum a terminat ce avea de zis, Leisha. Şi după o vreme ai să-ţi revii.

Alice îşi lăsase fiul în California cu soţul ei, Beck Watrous, un agent imobiliar pe care-l cunoscuse cu doi ani în urmă, pe când era chelneriţă într-o staţiune de pe Insulele Artificiale. Beck îl adoptase pe Jordan, fiul lui Alice.

— Înainte să-l cunosc pe Beck a fost o perioadă într-adevăr grea, spuse Alice pe tonul ei distant. Ştii, când eram însărcinată cu Jordan chiar visam că are să fie *neadormit*. Ca tine. În fiecare noapte visam asta, şi-n fiecare dimineaţă mă trezeam şi-aveam greţuri matinale de la un copil care n-avea să fie decât un nimeni tâmpit ca mine. Am stat cu Ed - în Pennsylvania, îţi aminteşti? Ai venit să mă vizitezi acolo o dată - încă doi ani. Când mă bătea eram bucuroasă. Mi-aş fi dorit ca tati să vadă. Ed mă atingea, cel puţin.

Leisha îşi drese vocea.

— În cele din urmă am plecat din cauză că mă temeam pentru Jordan. Am mers în California; timp de-un an n-am făcut nimic, doar am mâncat. Am ajuns la 95 de kilograme.

Leisha estimă că Alice avea un metru şaptezeci şi cinci.

— Apoi am venit acasă s-o văd pe mama.

— Nu mi-ai spus, zise Leisha. Ai ştiut că trăieşte şi nu mi-ai spus.

— Îşi petrece jumătate din timp într-o cuvă pentru dezalcoolizare, spuse Alice cu simplitate brutală. N-ar dori să te vadă chiar dacă tu ai vrea. Dar pe mine m-a văzut, şi mi-a căzut în braţe, bocind că sunt fiica ei adevărată, şi-a vărsat pe rochia mea. Iar eu m-am desprins de ea şi m-am uitat la rochie şi-am ştiut că *merita* să se verse pe ea, aşa era de urâtă. Urâtă în mod deliberat. Mama a început să ţipe cum îi ruinase tata viaţa, o ruinase şi pe-a mea, totul pentru *tine*. Şi ştii ce-am făcut?

— Ce? întrebă Leisha. Vocea îi tremura.

— Am zburat acasă, mi-am ars toate hainele, am făcut rost de-o slujbă, am început facultatea, am slăbit douăzeci şi cinci de kilograme şi i-am aplicat lui Jordan terapie prin joc.

Surorile tăcură. Dincolo de fereastră lacul era întunecat, neluminat de lună sau stele. Leisha fu aceea care tresări deodată, iar Alice o bătu pe umăr.

— Spune-mi...

Leisha nu putu să decidă ce vroia să i se spună, atât doar că vroia să-i audă vocea lui Alice în întuneric, vocea lui Alice aşa cum era acum, blândă şi distantă, fără să mai fie vătămată de prezenţa dăunătoare a existenţei lui Leisha. Însăşi existenţa ei ca daună.

— ...Spune-mi despre Jordan. Acum are cinci ani? Cum arată?

Alice întoarse capul pentru a o privi pe Leisha drept în ochi.

— Este un băieţel fericit, obişnuit. Complet obişnuit.

Camden muri peste o săptămână. După înmormântare, Leisha încercă să-şi viziteze mama la Centrul Brookfield pentru Abuzul de Droguri şi Alcool. Elizabeth Camden, i s-a spus, nu primea vizite de la nimeni cu excepţia unicului său copil, Alice Camden Watrous.

Susan Melling, îmbrăcată în negru, o conduse pe Leisha cu maşina la aeroport. Susan vorbi cu abilitate şi hotărâre despre studiile lui Leisha, despre Harvard, despre *Review*. Leisha răspunse monosilabic dar Susan stărui, punând întrebări, insistând blând asupra răspunsurilor: Când avea să-şi ia Leisha examenele de admitere în barou? Unde susţinea interviuri pentru angajare? Treptat Leisha începu să iasă din amorţeala pe care o simţea de când coşciugul tatălui ei fusese coborât în pământ. Îşi dădu seama că întrebările stăruitoare ale lui Susan erau o binefacere.

— A sacrificat o mulţime de oameni, spuse Leisha deodată.

— Pe mine nu, zise Susan.

Conduse maşina în parcarea aeroportului.

— Doar pentru o vreme, când am renunţat la munca mea ca s-o fac pe-a lui. Roger n-a prea respectat sacrificiul.

— A greşit? întrebă Leisha. Întrebarea ieşi cu un fel de disperare neintenţionată. Susan zâmbi trist.

— Nu. N-a greşit. N-ar fi trebuit să-mi las cercetarea. Mi-a trebuit mult timp să-mi revin după asta.

Asta le face el oamenilor, auzi Leisha în minte. Susan? Sau Alice? De data asta nu putu să-şi amintească precis. Îl văzu pe tatăl ei în vechea seră, sădind şi resădind în ghivece florile exotice, teatrale pe care le iubise.

Se simţea obosită. Era oboseală musculară, de la stress, ştia; douăzeci de minute de odihnă aveau s-o refacă. Ochii îi ardeau de la lacrimi cu care nu erau obişnuiţi. Dădu capul pe spate, rezemându-l de bancheta maşinii, şi-i închise.

Susan parcă maşina şi opri motorul.

— Vreau să-ţi spun ceva, Leisha.

Leisha deschise ochii.

— Cu privire la testament?

Susan zâmbi subţire.

— Nu. Chiar n-ai nici un fel de probleme cu felul în care a împărţit averea, nu-i aşa? Ţi se pare rezonabil. Dar nu asta e problema. Echipa de cercetare de la Biotech şi Institutul Medical Chicago a încheiat analiza creierului lui Bernie Kuhn.

Leisha se întoarse s-o privească în faţă pe Susan. Fu uimită de complexitatea expresiei ei. Hotărâre, şi satisfacţie, şi furie, şi-un alt sentiment pe care Leisha nu-l putea defini.

— Vom publica săptămâna viitoare, în Jurnalul de medicină al Noii Anglii, zise Susan. Securitatea a fost încredibil de severă - nici o scurgere de informaţii către presa populară. Dar vreau să-ţi spun acum, chiar eu, ce am aflat. Ca să fii pregătită.

— Continuă, spuse Leisha.

Îşi simţea inima strânsă.

— Îţi aminteşti când tu şi ceilalţi adolescenţi *neadormiţi* aţi luat interleukină - 1 ca să vedeţi cum e somnul? Când aveai şaisprezece ani?

— Cum ai aflat de asta?

— Voi, adolescenţii, eraţi urmăriţi mult mai îndeaproape decât crezi. Îţi aminteşti de migrena pe care-ai avut-o?

— Da.

Ea şi Richard şi Tony şi Carol şi Jeanine... după ce fusese respinsă de către Comitetul Olimpic, Jeanine nu mai patinase niciodată. Era educatoare la Butte, Montana.

— Vreau să-ţi vorbesc despre interleukina-1. Cel puţin în parte. Aparţine unei întregi game de substanţe care intensifică activitatea sistemului imunitar. Acestea stimulează producerea de anticorpi, activitatea globulelor albe, şi o mulţime de alte intensificări imunitare. Oamenilor normali li se eliberează doze de IL - 1 în timpul fazelor cu unde lente ale somnului. Una dintre întrebările pe care noi, cercetătorii, ni le-am pus acum douăzeci şi opt de ani a fost: Oare copiii *neadormiţi* care nu primesc acele doze de IL - 1 se îmbolnăvesc mai des?

— Nu m-am îmbolnăvit niciodată, zise Leisha.

— Ba da, ai fost. Varicelă şi trei răceli mărunte, când te apropiai de cinci ani, zise Susan cu precizie. Dar în general aţi fost cu toţii un grup foarte sănătos. Aşa că nouă, cercetătorilor, ne-a rămas teoria alternativă a amplificării imunitare generate de somn: Aceea că declanşarea activităţii imunitare există ca o contramăsură faţă de o mai mare vulnerabilitate a corpului la boală în timpul somnului, probabil într-o anume conexiune cu fluctuaţiile temperaturii corpului în timpul somnului REM. Cu alte cuvinte, somnul cauzează vulnerabilitatea din sistemul imunitar pe care pirogenii endocrini ca IL - 1 o contracarează. Somnul era problema, stimulările sistemului imunitar erau soluţia. Fără somn, n-ar fi nici o problemă. Înţelegi asta?

— Da.

— Desigur că înţelegi. Ce întrebare prostească!

Susan îşi dădu părul de pe faţă. Încărunţea la tâmple. Dedesubtul urechii drepte avea o mică pată maronie, de bătrâneţe.

— De-a lungul anilor am strâns mii - poate sute de mii - de Tomografii prin Emisie de Fotoni Izolaţi, ale creierului tău şi ale celorlaltor adolescenţi, plus nenumărate electroencefalograme, mostre de lichid cerebrospinal, şi tot restul. Dar nu puteam să vedem, cu adevărat, în creierele voastre, să ştim într-adevăr ce se petrece acolo, înăuntru. Până când Bernie Kuhn s-a ciocnit de taluzul ăla.

— Susan, zise Leisha, spune-mi-o de-a dreptul. Fără alte ocolişuri.

— N-o să îmbătrâniţi.

— Ce?

— O, din punct de vedere cosmetic, da. Păr cărunt, riduri, pielea lăsată. Dar absenţa peptidelor somnului şi a tot ce e

legat de asta afectează sistemele imunitar şi de refacere a ţesuturilor în moduri pe care nu le înţelegem. Bernie Kuhn avea un ficat perfect. Plămâni perfecţi, inimă perfectă, noduli limfatici perfecţi, pancreas perfect, medulla oblongata perfectă. Nu doar sănătoase, sau tinere - *perfecte*. Există o sporire a regenerării ţesuturilor care derivă clar din funcţionarea sistemului imunitar, dar este complet diferită de tot ce am presupus vreodată. Organele nu prezintă nici un fel de uzură - nici chiar cantitatea minimă la care ne aşteptam în cazul unui tânăr de şaptesprezece ani. Pur şi simplu se repară în mod perfect, iar şi iar... şi tot aşa.

— Pentru câtă vreme? şopti Leisha.

— Cine naiba ştie? Bernie Kuhn era tânăr - poate că există vreun mecanism compensatoriu care intervine într-un anume punct şi-o să vă prăbuşiţi cu toţii, ca o întreagă blestemată galerie de Dorian Gray. Dar nu cred asta. Nici nu cred că poate continua la nesfârşit; nici o regenerare a ţesuturilor nu poate face asta. Dar multă, multă vreme.

Leisha se uită la reflexiile tulburi din parbrizul maşinii. Văzu faţa tatălui ei încadrată de satinul albastru al coşciugului, mărginită de trandafiri albi. Inima lui, neregenerată, cedase.

— În acest moment putem doar să facem speculaţii cu privire la viitor, spuse Susan. Ştim că structurile de peptide care produc necesitatea de a dormi la oamenii normali seamănă cu componentele pereţilor celulari ai bacteriilor. Poate că există a legătură între somn şi receptivitatea la germeni patogeni. Nu ştim. Dar ignoranţa n-a oprit niciodată tabelele electronice. Vroiam să te pregătesc pentru că o să vi se spună supraoameni, *homo perfectus*, cine ştie cum altfel. Nemuritori.

Cele două femei rămaseră tăcute. În cele din urmă Leisha zise:

— Am să le spun celorlalţi. Prin reţeaua noastră de date. Nu-ţi fă griji în privinţa securităţii. Kevin Baker a proiectat Reţeaua Grupului; nimeni nu ştie decât ceea ce vrem noi să se afle.

— Deja sunteţi aşa de bine organizaţi?

— Da.

Gura lui Susan se strâmbă. Îşi îndepărtă privirea de Leisha.

— Am face bine să intrăm. Ai să pierzi cursa.

— Susan...

— Ce?

— Mulţumesc.

— Cu plăcere, răspunse Susan, iar Leisha auzi în vocea ei ceea ce îi văzuse mai înainte pe figură şi nu putuse să definească: Era dorinţa invidioasă.

Regenerarea ţesuturilor. Multă, multă vreme, cântă sângele în urechile lui Leisha pe durata zborului spre Boston. *Regenerarea ţesuturilor.* Şi, în cele din urmă: *Nemuritoare.* Nu, asta nu, îşi spuse ea cu severitate. Asta nu. Sângele nu ascultă.

— Zâmbeşti tare mult, zise bărbatul care stătea lângă ea la clasa întâi, un delegat care n-o recunoscuse pe Leisha. Vii de la o petrecere mare din Chicago?

— Nu. De la o înmormântare.

Bărbatul păru şocat, apoi dezgustat. Leisha privi afară pe fereastră pământul aflat jos, departe. Râuri ca nişte microcircuite, câmpuri ca nişte fişe de cartotecă decupate cu precizie. Iar la orizont, nori albi, pufoşi, ca nişte aglomerări de flori exotice, inflorescenţe dintr-o seră plină de lumină.

Scrisoarea nu era mai groasă decât oricare mesaj imprimat, dar mesajele imprimate cu adresa scrisă de mână şi destinate unuia din ei erau atât de rare încât Richard era nervos.

— Ar putea fi explozivă.

Leisha se uită la scrisoarea de pe măsuţa din hol. D-REI LIESHA CAMDEN. Majuscule scrise eronat.

— Arată a scris de copil, zise ea.

Richard stătea cu capul plecat, cu picioarele depărtate. Dar expresia lui era doar obosită.

— Poate în mod deliberat ca a unui copil. Ăia s-ar putea să-şi fi închipuit că ai fi mai puţin bănuitoare faţă de scrisul unui copil.

— "Ăia"? Richard, ajungem chiar aşa de paranoici?

Nu se eschivă de la întrebare.

— Da. Deocamdată.

Cu o săptămână în urmă *Jurnalul de Medicină din New England* publicase articolul prudent, sobru, al lui Susan. După o oră buletinele de ştiri din mass-media şi reţeaua de date cunoscuseră o explozie de speculaţii, dramă, ultragiu şi frică.

Leisha şi Richard, împreună cu toţi *neadormiţii* din Reţeaua Grupului, localizaseră şi catalogaseră fiecare din cele patru componente, căutând o reacţie dominantă: speculaţii ("*Neadormiţii* pot să trăiască timp de secole, iar aceasta ar putea duce la următoarele evenimente..."); dramă ("Dacă un *neadormit* se căsătoreşte doar cu *adormite*, poate să aibă de trăit destulă vreme pentru o duzină de mirese - şi câteva duzini de copii, o familie uluitor de încâlcită..."); ultragiu ("Încălcarea legii firii n-a adus printre noi decât aşa-zişi oameni nefireşti, care vor trăi cu avantajul incorect al timpului: timp pentru a acumula mai multe rude, mai multă putere, mai multă avere decât am putea noi, ceilalţi, să ştim vreodată..."); şi spaimă ("Cât a rămas până când Super-rasa va prelua controlul?")

— Toate sunt spaimă, de un fel sau altul, zise Carolyn Rizzolo în cele din urmă, iar cei din Reţeaua Grupului încetară localizarea diferenţiată.

Leisha îşi lua examenele din ultimul an la facultatea de drept. În fiecare zi o urmăreau comentarii până la campus, de-a lungul coridoarelor şi în clasă; în fiecare zi le uita în istovitoarele şedinţe de examene, toţi studenţii fiind reduşi la acelaşi statut de petiţionari către marea universitate. După aceea, temporar extenuată, se întorcea mergând în tăcere acasă la Richard şi la Reţeaua Grupului, conştientă de privirile oamenilor pe stradă, conştientă că garda sa personală, Bruce, mergea cu paşi mari între ea şi ei.

— O să se liniştească, zicea Leisha. Richard nu răspundea.

Oraşul Salt Springs, Texas, a legiferat o hotărâre locală prin care nici un neadormit nu putea obţine o autorizaţie pentru băuturi alcoolice, pe motiv că statutul drepturilor civile erau bazate pe articolul din Constituţie:"toţi oamenii au fost creaţi egali", iar *neadormiţii*, în mod clar, nu erau incluşi. Nu era nici un *neadormit* la o distanţă mai mică de o sută de mile de Salt Springs şi nimeni nu făcuse acolo vreo cerere pentru o nouă autorizaţie de vânzare a băuturilor în ultimii zece ani, dar povestea a fost preluată de United Press şi de ştirile reţelei de date, iar după douăzeci şi patru de ore apăreau editoriale înfierbântate, de ambele părţi ale subiectului, în întreaga ţară.

Apărură mai multe hotărîri locale. În Pollux, Pennsylvania, *neadormiţilor* li se putea refuza închirierea apartamentelor pe motivul că veghea lor prelungită ar spori atât uzura averii proprietarului cât şi facturile de întreţinere. În Cranston Estates, California, *neadormiţilor* li s-a interzis să deschidă firme non-stop: "concurenţă neloială". Districtul Iroquois, New York, le interzice să participe la juriile distrituale, argumentând că un juriu conţinând *neadormiţi*, cu ideea lor denaturată despre timp, nu constituia "un juriu de egali."

— Toate statutele astea vor fi respinse în tribunale superioare, spuse Leisha. Dar, Dumnezeule! Ce pierdere de bani şi de timp cu consultarea arhivelor ca s-o faci!

O parte din mintea ei observă că tonul, în timp ce spunea asta, era al lui Roger Camden.

Statul Georgia, în care unele acte sexuale, liber-consimţite, între adulţi erau încă o infracţiune, a transformat acuplarea dintre un *neadormit* şi o *adormită* într-un delict de gradul trei, clasificând-o alături de zoofilie.

Kevin Baker proiectase software care scana reţelele de ştiri cu mare viteză, semnala toate articolele implicând discriminare sau atacuri asupra *neadormiţilor* şi le aşeza pe categorii, după tip. Dosarele erau disponibile prin Reţeaua Grupului. Leisha le parcurse, apoi îi telefonă lui Kevin.

— Nu poţi să creezi un program paralel care să semnaleze când ni se ia apărarea? Primim o imagine deformată.

— Ai dreptate, răspunse Kevin, surprins puţin. Nu m-am gândit la asta.

— Gândeşte-te, zise Leisha cu îndârjire. Richard, privind-o, nu spuse nimic.

Cel mai mult o deranjau articolele despre copii *neadormiţi*. Ostracizare la şcoală, agresiuni verbale din partea fraţilor, atacuri din partea certăreţilor din vecinătate, resentimente confuze ale părinţilor care doriseră un copil excepţional dar nu făcuseră contract pentru unul care putea să trăiască timp de secole. Consiliul şcolar din Cold River, Iowa, votă pentru excluderea copiilor *neadormiţi* din clasele obişnuite, pentru că

rapiditatea cu care învăţau "crează sentimente de insuficienţă la ceilalţi, perturbându-le educaţia." Consiliul puse fonduri la dispoziţia *neadormiţilor*, ca să angajeze educatori pentru acasă. Din personalul didactic nu s-a oferit nici un voluntar. Leisha începu să petreacă tot atât de mult timp în Reţeaua Grupului cu copiii, vorbindu-le toată noaptea, cât petrecea studiind pentru examenele de admitere în barou, programate pentru iulie.

Stella Bevington încetă să mai utilizeze calculatorul.

Cel de-al doilea program al lui Kevin catalogă editoriale care pledau pentru corectitudine faţă de *neadormiţi*. Consiliul şcolar din Denver puse deoparte fonduri pentru un program conform căruia copiii dotaţi, inclusiv *neadormiţii*, îşi puteau folosi talentele şi dezvolta lucrul în echipă prin educarea copiilor mai mici. Rive Beau, Louisiana, o alese pe *neadormita* Danielle du Cherney în consiliul oraşului, deşi Danielle avea douăzeci şi doi de ani şi din punct de vedere legal era prea tânără ca să fie eligibilă. Prestigioasa firmă de cercetări medicale Halley-Hall făcu multă publicitate faptului că-l angajaseră pe Cristopher Amren, un *neadormit* cu studii de fizică celulară.

Donna Clarg, o *neadormită* din Dallas, deschise o scrisoare care-i era destinată şi un explozibil plastic îi smulse braţul.

Leisha şi Richard priviră fix plicul de pe măsuţa din hol. Hârtia era de culoare crem, groasă, dar nu scumpă: genul de hârtie făcută din imprimate mari, cu ştiri, vopsită în nuanţa pergamentului. Nu avea nici o adresă de retur. Richard îi telefonă lui Liz Bishop, o *neadormită* care-şi dădea examenul de diplomă în criminalistică, la Michigan. Nu mai vorbise niciodată cu ea - nici Leisha - dar Liz îi căută imediat prin Reţeaua Grupului şi le spuse cum s-o deschidă, sau că poate să ia avionul şi s-o deschidă chiar ea, dacă preferă. Richard şi Leisha îi urmară instrucţiunile pentru detonare de la distanţă în subsolul clădirii. Nu sări nimic în aer. Când scrisoarea se deschise, o scoaseră şi-o citiră:

Dragă domnişoară Camden,

Aţi fost tare bună cu mine şi-mi pare rău că fac asta dar plec. La sindicat mi se fac zile tare grele nu oficial dar ştiţi dumneavoastră cum e. Dac-aş fi în locul dumneavoastră nu m-aş duce la sindicat după altă gardă personală aş încerca să găsesc una în particular. Dar aveţi grijă. Încă o dată îmi pare rău dar trebuie să trăiesc şi eu.

Bruce

— Nu ştiu dacă să râd sau să plâng, spuse Leisha. Noi doi aducem toate instalaţiile astea, petrecem ore întregi la montajul acesta, ca să nu detoneze un explozibil...

— Nu e ca şi când, eu cel puţin, aş avea o grămadă de alte lucruri de făcut, zise Richard.

De când cu valul de sentimente anti-*neadormiţi*, toţi clienţii săi pentru consultanţe marine, exceptând doi, vulnerabili fiind la tendinţele pieţii şi prin urmare la opinia publică, îşi anulaseră plăţile.

Reţeaua Grupului, conectată încă la terminalul lui Leisha, emise o alarmă prioritară, de urgenţă. Leisha ajunse acolo prima. Era Tony.

— Leisha. Voi avea nevoie de ajutorul tău pe plan juridic, dacă vrei să mi-l dai. Ăştia încearcă să-mi ia Sanctuarul. Te rog, ia avionul şi vino până aici.

Sanctuarul se compunea din şanţuri brune, jilave, săpate în pământul primăverii târzii. Era situat în Munţii Allegheny din sudul statului New York, coline vechi, rotunjite de vreme şi acoperite cu pini şi caria. O şosea superbă ducea de la cel mai apropiat oraş, Belmont, la Sanctuar. Clădiri joase, neracordate la sisteme publice, cu un aspect simplu, graţios, se aflau în diverse stadii de finisare. Jennifer Sharifi, care părea suprasolicitată, îi întâmpină pe Leisha şi Richard.

— Tony vrea să vorbească cu voi, dar mi-a cerut ca mai întâi să vă servesc drept ghid.

— Ce e în neregulă? întrebă Leisha pe un ton scăzut.

Nu se mai întâlnise niciodată cu Jennifer, dar nici un *neadormit* nu arăta aşa - strâns cu uşa, epuizat, istovit - decât dacă nivelul stressului era enorm.

Jennifer nu încercă să se eschiveze.

— Mai târziu. Întâi uitaţi-vă la Sanctuar. Tony îţi respectă enorm opinia, Leisha; vrea să vezi totul.

Dormitoarele aveau fiecare o capacitate de cincizeci de locuri, cu camere comune pentru gătit, servit masa, relaxare şi baie, şi o puzderie de birouri separate, ateliere şi laboratoare pentru lucru.

— Le spunem "dormitoare" oricum, în ciuda etimologiei, spuse Jennifer, încercând să zâmbească. Leisha îi aruncă o privire lui Richard. Zâmbetul era un eşec.

Era impresionată, fără să vrea, de desăvârşirea planurilor lui Tony pentru vieţi care aveau să fie atât comune cât şi extrem de particulare. Exista o sală de gimnastică, un mic spital...

— Pe la sfârşitul anului viitor, vom avea optsprezece doctori cu certificate de la Asociaţia Medicilor Americani, ştii, iar patru dintre ei se gândesc să vină aici.

...o creşă, o şcoală, o fermă pentru recolte intensive.

— Cea mai mare parte din mâncarea noastră va veni din exterior, bineînţeles. La fel va fi cu majoritatea serviciilor oamenilor, deşi vor face cât mai mult posibil de aici, prin reţele de date. Nu ne separăm de lume - creăm doar un loc sigur din care să facem comerţ cu ea.

Leisha nu răspunse.

Cu excepţia instalaţiilor energetice, energie-Y auto-susţinută, cel mai mult o impresionă planificarea laturii umane. Tony co-interesase *neadormiţi* din, practic, fiecare domeniu care avea să fie necesar atât pentru îngrijirea comunităţii cât şi pentru a trata cu lumea exterioară.

— Întâi vin avocaţii şi contabilii, zise Jennifer. Asta este prima noastră linie de apărare. Tony recunoaşte că majoritatea bătăliilor moderne pentru putere se dau în sălile tribunalelor şi-n consiliile de administraţie.

Dar nu toate. La urmă, Jennifer le arătă planurile pentru apărare fizică. Le explică cu un amestec de sfidare şi mândrie: Aveau să se facă toate eforturile pentru a-i opri pe atacatori fără a-i răni. Supravegherea electronică înconjura complet cele 150 de mile pătrate pe care le cumpărase Jennifer - unele *districte* sunt mai mici de-atât, se gândi Leisha, uluită. Când poarta-E era forţată se activa un câmp de energie la o jumătate de milă de aceasta, trimiţând şocuri electrice oricărui pieton - "Dar numai pe partea *exterioară* a câmpului. Nu dorim ca vreunul dintre copiii noştri să păţească ceva rău". Pătrunderea fără echipaj uman a vehiculelor sau a roboţilor era semnalată de un sistem care localiza în interiorul Sanctuarului toate obiectele mişcătoare metalice depăşind o anumită masă. Orice mobil metalic care nu purta un semnalizator special, proiectat de Donna Pospola, o *neadormită* care patentase componente electronice importante, era suspect.

— Bineînţeles, nu suntem pregătiţi împotriva unui atac aerian sau a unui asalt militar în toată regula, spuse Jennifer. Dar nu ne aşteptăm la asta. Doar la şovinii aduşi de ura automotivată.

Vocea îi pieri.

Leisha atinse cu un deget copia imprimată a planurilor de securitate. O neliniştea.

— Dacă nu ne putem integra în lume... comerţul liber ar trebui să implice circulaţia liberă.

— Mda. Păi, făcu Jennifer, o remarcă atât de necaracteristică pentru un *neadormit* - atât nearticulată cât şi cinică - încât Leisha ridică privirea. Trebuie să-ţi spun ceva, Leisha.

— Ce?

— Tony nu-i aici.

— Unde e?

— În închisoarea districtului Allegheny. E adevărat că avem conflicte administrativ-teritoriale în privinţa Sanctuarului - administrativ-teritoriale! În locul ăsta izolat! Dar asta e altceva, ceva care tocmai s-a întâmplat azi-dimineaţă. Tony a fost arestat pantru răpirea lui Timmy De Marzo.

Camera se clătină.

— FBI?

— Da.

— Cum... cum au aflat?

— În cele din urmă vreun agent a rezolvat cazul. Nu ne-au spus cum. Tony are nevoie de un avocat, Leisha. Dana Moteiro a acceptat deja, dar Tony te vrea pe tine.

— Jennifer - nici măcar nu iau examenele de barou până în iulie!

— Zice c-o să aştepte. Dana va fi avocatul lui între timp. Ai să iei examenul de barou?

— Bineînţeles. Dar am deja un post rezervat la Morehouse, Kennedy & Anderson, în New York...

Se opri. Richard o privea ţintă, Jennifer

se uita în jos, la podea:

— Ce va susţine? întrebă Leisha încet.

— Vinovăţia, răspunse Jennifer, cu - cum se spune în termeni juridici? Circumstanţe atenuante.

Leisha încuviinţă. Se temuse că Tony va vrea să-şi susţină nevinovăţia: mai multe minciuni, subterfugii, politică murdară. Mintea îi trecu rapid în revistă circumstanţe atenuante, precedente, verificări ale precedentelor... Ar putea utiliza *Clements contra Voy*...

— Dana este în vizită la închisoare acum, spuse Jennifer. Vrei să mergem acolo împreună, cu maşina?

— Da.

La Belmont, reşedinţa districtului, nu li se acordă permisiunea să-l vadă pe Tony. Dana Monteiro, fiind avocatul lui, putea intra şi ieşi după plac. Leisha, nefiind deloc avocat din punct de vedere oficial, nu putea merge nicăieri. Acestea le-au fost spuse de către un bărbat din biroul administratorului districtual, a cărui faţă rămase imobilă în timp ce le vorbi şi care scuipă pe jos în urma pantofilor lor când se întoarseră să plece, deşi astfel îi rămase o pată de suipat pe podea.

Richard şi Leisha îşi conduseră maşina închiriată până la aeroport pentru a lua zborul de întoarcere la Boston. Pe drum Richard îi spuse lui Leisha că o părăseşte. Se muta în Sanctuar, acum, chiar înainte ca acesta să fie funcţional, pentru a ajuta la planificat şi construit.

Stătu cea mai mare parte a timpului în casa din oraş, studiind cu îndârjire pentru examenele de barou sau verificându-i pe copiii *neadormiţi* prin Reţeaua Grupului. Nu angajase nici o altă gardă personală pentru a-l înlocui pe Bruce, ceea ce o făcea recalcitrantă la ideea de-a mai ieşi din casă; recalcitranţa, la rându-i, o înfuria faţă de ea însăşi. O dată sau de două ori pe zi parcurgea noile selecţiuni electronice, din ziare ale lui Kevin.

Existau semne de speranţă. *New York Times* publică un editorial, reprodus pe scară largă de serviciile de ştiri electronice:

PROSPERITATE ŞI URĂ: UN GRAFIC LOGIC PE CARE AM PREFERA SĂ NU-L VEDEM

Statele Unite n-au fost niciodată o ţară care să preţuiască mult calmul, logica, raţiunea. Ca popor, am avut tendinţa de a eticheta aceste lucruri drept "reci". Ca popor, am avut tendinţa de-a admira sentimentele şi acţiunea: În povestirile şi muzeele noastre exaltăm nu elaborarea Constituţiei ci apărarea ei la Iwo Jima; nu realizările intelectuale ale unui Stephen Hawking ci patima eroică a unui Charles Lindbergh; nu pe inventatorii monoraiurilor şi computerelor care ne unesc ci pe compozitorii de cântece furioase de răzvrătire, care ne dezbină.

Un aspect deosebit al acestui fenomen este că devine mai puternic în perioade de prosperitate. Cu cât trăiesc mai bine concetăţenii noştri, cu atât mai mare le e dispreţul faţă de gândirea calmă care i-a adus acolo şi cu atât mai mare le e pasiunea cu care se abandonează emoţiilor. Amintiţi-vă de excesele ţipătoare ale anilor douăzeci din secolul trecut şi la dispreţul antisocial din anii şaizeci. Luaţi în considerare la prosperitatea fără precedent din secolul nostru, adusă de energia-Y şi apoi gândiţi-vă că Kenzo Yagai a fost privit, cu excepţia adepţilor săi, ca un logician hrăpăreţ şi lipsit de sentimente, în timp ce adulaţia noastră naţională se îndreaptă spre scriitorul neo-nihilist Stephen Castelli, spre actriţa "senzo" Brenda Foss şi spre temerarul plonjor în puţul gravitaţional - Jim Morse Luter.

Dar mai presus de toate, în timp ce meditaţi asupra acestui fenomen, în casele dumneavoastră cu energie-Y, gândiţi-vă la dezlănţuirea actuală de sentimente iraţionale îndreptate împotriva "*neadormiţilor*" de la publicarea descoperirilor comune ale Institutului Biotech şi ale şcolii medicale din Chicago cu privire la regenerarea ţesuturilor *neadormiţilor*.

Cei mai mulţi neadormiţi sunt inteligenţi. Majoritatea lor sunt calmi, dacă definiţi acest cuvânt foarte defăimat ca însemnând îndreptarea energiilor cuiva spre rezolvarea problemelor mai curând decât spre emoţionarea din cauza lor. (Chiar şi laureata Premiului Pulitzer, Carolyn Rizzolo, ne-a oferit o uluitoare piesă de idei, nu de pasiuni scăpate de sub control). Toţi dau dovadă de-o înclinaţie naturală către realizare, o înclinaţie căreia îi e dat un impuls hotărât de către

treimea suplimentară zilnică de timp în care lucrează. Realizările lor se situează, în cea mai mare parte, mai curând în domeniile logice decât în cele emoţionale: Computere. Avocatură. Finanţe. Fizică. Cercetare medicală. Sunt raţionali, ordonaţi, calmi, inteligenţi, veseli, tineri şi poate foarte longevivi.

Şi, în Statele Unite cu prosperitate fără precedent, sunt din ce în ce mai urâţi.

Oare ura pe care am văzut-o înflorind atât de plenar de-a lungul ultimelor câteva luni creşte într-adevăr, aşa cum pretind mulţi, din cauza "avantajului incorect" pe care *neadormiţii* îl au asupra noastră, a celorlalţi, la câştigarea locurilor de muncă, avansărilor, banilor, succesului? Este într-adevăr invidie faţă de norocul *neadormiţilor*? Sau vine de la ceva mai dăunător, înrădăcinat în tradiţia noastră de acţiune americană cu împuşcături de la şold: Ura faţă de logic, de calm, de chibzuială? De fapt, ura faţă de mintea superioară?

Dacă-i aşa ar trebui să ne gândim bine la fondatorii acestei ţări: Jefferson, Washington, Paine, Adams - cu toţii locuitori ai Erei Raţiunii. Aceşti oameni ne-au fondat sistemul de legi, ordonat şi echilibrat, tocmai pentru a proteja proprietatea şi realizările create de eforturile individuale ale minţilor echilibrate şi raţionale. E posibil ca *neadormiţii* să fie cel mai sever test intern al nostru de până acum asupra propriei noastre credinţe lucide în lege şi ordine. Nu, *neadormiţii nu* au fost "creaţi egali", dar atitudinile noastre faţă de ei ar trebui să fie examinate cu o grijă egală celei mai lucide jurisprudenţe a noastră. S-ar putea să nu ne placă ceea ce aflăm despre propriile noastre motive, dar credibilitatea noastră, ca popor, s-ar putea să depindă de raţionalitatea şi inteligenţa examinării.

Ambele au fost prea puţin prezente în reacţia publică la descoperirile de luna trecută.

Legea nu este teatru. Înainte să scriem legi care să reflecte sentimente dramatice şi ţipătoare, trebuie să fim foarte siguri că înţelegem diferenţa.

Leisha se cuprinse cu braţele, privind cu încântare ecranul, zâmbind. Telefonă la *New York Times*: Cine a scris editorialul? Secretara, cordială când răspunsese la telefon, deveni arţăgoasă. *Times* nu furniza această informaţie "înainte de-a face investigaţii interne".

Aceasta nu putu să-i domolească elanul. Se învârti prin apartament, după ce zile în şir stătuse la birou sau la terminal. Încântarea cerea activitate fizică. Spălă vase, adună cărţi. În aranjamentul mobilei existau spaţii goale, acolo de unde Richard luase piese care-i aparţineau; ceva mai liniştită acum, mută mobila pentru a acoperi spaţiile goale.

Susan Melling îi telefonă să-i spună despre editorialul din *Times*; vorbiră amical timp de câteva minute. Când Susan închise, telefonul sună iar.

— Leisha? Vocea îţi sună încă la fel. Sunt Stewart Sutter.

— Stewart.

Nu-l văzuse de câţiva ani. Povestea lor de dragoste durase doi ani şi-apoi se destrămase, nu atât din vreun motiv dureros cât din cauza presiunii studiilor amândurora. Stând lângă terminalul-com, auzindu-i vocea, deodată Leisha îi simţi din nou mâinile pe sâni, în patul îngust din cămin: Toţi acei ani dinainte ca ea să găsească o utilizare bună pentru un pat. Mâinile fantomatice deveniră mâinile lui Richard, şi o durere neaşteptată o străpunse.

— Ascultă, zise Stewart, îţi telefonez pentru că am nişte informaţii pe care cred c-ar trebui să le cunoşti. Săptămâna viitoare îţi iei examenele de barou, corect? Şi pe urmă ai un post de probă la Morehouse, Kennedy & Anderson?

— Cum de ştii toate astea, Stewart?

— Bârfe din toaleta bărbaţilor. Ei, nu-i chiar aşa de rău. Dar comunitatea avocaţilor din New York - această parte din ea, oricum - este mai mică decât crezi. Iar tu eşti o persoană tare vizibilă.

— Da, spuse Leisha pe un ton neutru.

— Nimeni n-are nici cea mai mică îndoială că vei fi chemată la bară. Dar există oarecare îndoială în privinţa postului la Morehouse, Kennedy. Ai doi parteneri majori, Alan Morehouse şi Seth Brown, care s-au răzgândit după această... întorsătură. "Publicitate negativă pentru firmă", "transformăm avocatura într-un circ", blablabla. Cunoşti tipicul. Dar ai şi doi apărători puternici, Ann Carlyle şi Michael Kennedy, bătrânul şef în persoană. E o minte strălucită. Oricum, vroiam să ştii toate astea ca să poţi

recunoşate exact care e situaţia şi să ştii pe cine poţi conta în luptele interne.

— Mulţumesc, zise Leisha. Stew... De ce-ţi pasă dacă-l obţin sau nu? De ce-ar conta pentru tine?

La celălalt capăt al firului se lăsă tăcerea. Apoi Stewart spuse foarte încet:

— Pe-aici nu suntem tâmpiţi cu toţii, Leisha. Dreptatea încă mai are importanţă pentru unii dintre noi. La fel şi realizarea.

În ea se ridică lumina, un glob de lumină vioaie. Stewart zise:

— Aici ai o grămadă de sprijin şi pentru conflictul acela administrativ prostesc asupra Sanctuarului. S-ar putea să nu-ţi dai seama de asta, dar ai. Ceea ce încearcă să obţină grupul comisiei parcurilor este... dar ei sunt doar folosiţi ca acoperire. Ştii asta. Oricum, când se va ajunge la tribunale, vei avea tot ajutorul necesar.

— Sanctuarul nu este opera mea. Deloc.

— Nu? Ei bine, mă gândeam la voi toţi.

— Îţi mulţumesc. Vorbesc serios. Ce mai faci?

— Grozav. Acum sunt tată.

— Zău! Băiat sau fată?

— Fată. O putorişcă drăgălaşă; nu mai pot de dragul ei. Mi-ar place să faci cunoştinţă o dată cu soţia mea, Leisha.

— Mi-ar face plăcere, spuse Leisha.

Petrecu restul nopţii studiind pentru examenele de barou. Globul de lumină rămase cu ea. Ştia exact despre ce era vorba: bucurie.

Avea să fie bine. Contractul nescris dintre ea şi societatea ei - societatea lui Kenzo Yagai, societatea lui Roger Camden - avea să reziste. Cu păreri opuse şi vrajbă şi, da, nişte ură. Deodată se gândi la cerşetorii din Spania de care vorbea Tony, furioşi faţă de cei puternici pentru că ei înşişi nu erau aşa. Da. Dar avea să reziste.

Credea asta.

Credea.

7

Leisha îşi luă examenele de barou în iulie. Nu i se părură grele. După aceea trei colegi, doi bărbaţi şi o femeie, se prefăcură că-i vorbesc din întâmplare lui Leisha până când urcă în siguranţă într-un taxi al cărui şofer evident n-o recunoscu, nici nu opri la semafoare. Cei trei erau *adormiţi* cu toţii. O pereche de studenţi, bărbaţi blonzi, bărbieriţi, cu feţele lungi şi aroganţa inutilă a prostiei bogate, o priviră pe Leisha şi rânjiră. Colega lui Leisha le răspunse tot cu un rânjet.

Leisha avea o cursă aeriană spre Chicago în dimineaţa următoare. Alice urma s-o întâlnească acolo. Trebuiau să golească vila cea mare de pe malul lacului, să lichideze averea personală a lui Roger, să scoată casa la vânzare. Leisha n-avusese timp s-o facă mai înainte.

Îşi aminti de tatăl ei în seră, purtând o pălărie veche cu fundul plat pe care o găsise pe undeva, sădind în ghivece orhidee şi iasomie şi floarea-suferinţei.

Când se auzi soneria, tresări; n-avea vizitatori aproape niciodată. Nerăbdătoare, puse în funcţiune camera TV de afară - poate că erau Jonathan sau Martha, întorşi la Boston să-i facă o surpriză, să sărbătorească - de ce nu se gândise dinainte la un fel de-a sărbători?

Richard privea în sus, spre camera TV. Plânsese.

Deschise uşa cu violenţă. Richard nu făcu nici o mişcare să intre. Leisha văzu că ceea ce camera înregistrase drept tristeţe era de fapt altceva: lacrimi de furie.

— Tony a murit.

Leisha întinse mâna, orbeşte. Richard nu o luă.

— L-au omorât în închisoare. Nu autorităţile - ceilalţi deţinuţi. În curtea interioară. Ucigaşi, tâlhari, drojdia lumii - şi au crezut că au dreptul să-i omoare *pe el* pentru că era diferit.

Acum Richard chiar îi înşfăcă braţul, atât de tare încât ceva, vreun os, îşi schimbă poziţia sub carne şi apăsă un nerv.

— Nu doar diferit - *mai bun*. Pentru că era mai bun, pentru că aşa suntem noi toţi, doar că nu ne ridicăm dracului şi nu strigăm asta dintr-o grijă nelalocul ei faţă de amorul *lor* propriu... Dumnezeule!

Leisha îşi eliberă braţul şi-l frecă, năucită, holbându-se la faţa contorsionată a lui Richard.

— L-au bătut cu o ţeavă de plumb până l-au omorât. Nici măcar nu ştie nimeni cum au făcut rost de-o ţeavă de plumb. L-au lovit în ceafă şi l-au întors cu

faţa-n sus şi...

— Nu, zise Leisha.

Cuvântul se auzi ca un scâncet. Richard o privi. În ciuda faptului că strigase, că-i apucase braţul cu violenţă, Leisha avea impresia că asta era prima dată când o văzuse într-adevăr. Continuă să-şi frece braţul, holbându-se la el, terorizată.

— Am venit să te iau la Sanctuar, Leisha, zise el încet... Dan Walcott şi Vernon Bulriss sunt în maşină, afară. Noi trei o să te luăm pe sus, dacă va fi necesar. Dar vii. Înţelegi, nu-i aşa? Aici nu eşti în siguranţă, cu rezultatele tale excelente şi cu înfăţişarea ta atrăgătoare - dacă e cineva o ţintă firească, tu eşti aceea. Trebuie să te forţăm? Sau înţelegi în cele din urmă că n-avem de ales - ticăloşii nu ne-au lăsat nici o alegere - în afara Sanctuarului?

Leisha închise ochii. Tony la paisprezece ani, pe plajă. Tony, cu privirile feroce şi scânteietoare, primul care a întins mâna spre paharul cu interleukină - 1. Cerşetori în Spania.

— Voi veni.

Nu simţise niciodată asemenea furie. O speria, venind în accese pe parcursul nopţii celei lungi, retrăgându-se dar totdeauna revenind. Richard o ţinea în braţe; stăteau cu spinările rezemate de peretele bibliotecii ei, iar faptul că el o ţinea în braţe n-o încălzea cu nimic. În sufragerie Dan şi Vernon vorbeau cu voce scăzută.

Uneori furia izbucnea în strigăte, iar Leisha se auzea şi-şi zicea *Nu te cunosc.* Uneori începea să plângă, alteori să vorbească despre Tony, despre ei toţi. Nici strigătele, nici plânsul, nici vorbitul n-o uşurară deloc.

Planificarea o alină puţin. Cu o voce rece, uscată, pe care n-o recunoştea, Leisha îi povesti lui Richard despre drumul pentru închiderea casei din Chicago. Trebuia să plece; Alice era deja acolo. Dacă Richard şi Dan şi Vernon ar conduce-o pe Leisha la avion şi dacă Alice ar aştepta-o la destinaţie cu gărzi personale din sindicat, ar fi destul de în siguranţă. Apoi şi-ar modifica biletul de întoarcere spre Boston pentru Belmont şi Richard ar duce-o cu maşina la Sanctuar.

— Oamenii sosesc deja, zise Richard. Jennifer Sharifi organizează treaba, ungându-i pe furnizorii *adormiţi* cu atât de mulţi bani încât nu pot rezista. Cum rămâne cu casa asta din oraş, Leisha? Mobila ta şi terminalul şi hainele?

Leisha privi împrejurul biroului său familiar. Cărţi de legislaţie îi căptuşeau pereţii, roşii şi verzi şi brune, deşi majoritatea acelor informaţii erau în reţeaua de date. O ceaşcă de cafea era aşezată pe o imprimată de pe birou. Alături de ea se afla chitanţa pe care o ceruse de la şoferul de taxi în acea după-amiază, o amintire frivolă a zilei când îşi luase examenele de barou; se gândise s-o dea la înrămat. Deasupra biroului era un portret holografic al lui Kenzo Yagai.

— Las-o să putrezească, zise Leisha.

Braţele lui Richard o cuprinseră mai strâns.

— Nu te-am văzut niciodată aşa, spuse Alice domol. E mai mult decât golirea casei, nu-i aşa?

— Hai să-i dăm bătaie, zise Leisha.

Smulse un costum din şifonierul tatălui ei.

— Vrei ceva din astea pentru soţul tău?

— Nu s-ar potrivi.

— Pălăriile?

— Nu, spuse Alice. Leisha... ce e?

— Hai s-o *facem* odată.

Smulse toate hainele din şifonierul lui Camden, le îngrămădi pe podea, mâzgăli pe o foaie de hârtie: PENTRU AGENŢIA DE AJUTOR VOLUNTAR şi-o aruncă peste grămadă. În tăcere, Alice începu să adune haine din servantă, care purta deja, lipită cu scotch, o hârtie pe care era scris: VÎNZARE LA LICITAŢIE.

Perdelele fuseseră deja date jos în toată casa; Alice făcuse asta ieri. De asemenea strânsese sul covoarele. Amurgul lucea roşiatic pe podelele goale din lemn.

— Cum rămâne cu vechea ta cameră? întrebă Leisha. Ce vrei de acolo?

— Am dat deja un anunţ, zise Alice. O să vină-joi o maşină.

— Bun. Ce mai e?

— Sera. Sanderson a udat cu regularitate, dar nu ştia bine cât trebuia la fiecare plantă, aşa că unele dintre ele sunt...

— Concediază-l pe Sanderson, spuse Leisha scurt. Plantele exotice pot să

moară. Sau pune să fie trimise la un spital, dacă preferi. Dar fereşte-te de cele care sunt otrăvitoare. Haide, hai să facem biblioteca.

Alice se aşează încet pe un covor rulat în mijlocul dormitorului lui Camden. Îşi tunsese părul; Leisha era de părere că arăta urât. Ţepi castanii zimţaţi împrejurul feţei ei late. De asemenea mai sporise în greutate. Începea să arate ca mama lor.

— Îţi aminteşti de seara când ţi-am spus că eram însărcinată? întrebă Alice. Chiar înainte să pleci la Harvard?

— Hai să facem biblioteca!

— Îţi aminteşti? zise Alice. Pentru numele lui Dumnezeu, nu poţi măcar o dată să asculţi pe altcineva, Leisha? Trebuie să fii aşa mult ca tata chiar în fiecare minut?

— Nu sunt ca tata!

— Pe dracu', nu eşti. Eşti exact ceea ce te-a făcut el. Dar nu asta e problema. Îţi aminteşti de seara aia?

Leisha păşi peste covor şi ieşi din cameră. Alice rămase aşezată. După un minut Leisha intră iar.

— Îmi amintesc.

— Aproape izbucniseşi în plâns, spuse Alice implacabil. Vocea ei era calmă. Nici măcar nu-mi amintesc exact de ce. Poate că nu mergeam la colegiu, până la urmă. Dar te-am luat în braţe, şi pentru prima dată în atâţia ani - ani, Leisha - am simţit că într-adevăr eşti sora mea. În ciuda tuturor - a plimbărilor prin camere toată noaptea şi-a discuţiilor ostentative în contradictoriu cu tata şi-a şcolii speciale şi-a picioarelor artificial de lungi şi-a părului auriu - a tuturor rahaturilor ăstora. Păreai să ai nevoie să te ţin în braţe. Păreai să ai nevoie de mine. Păreai să ai *nevoie*.

— Ce vrei să spui? întrebă Leisha. Că poţi să fii apropiată de cineva doar dacă e la ananghie şi are nevoie de tine? Că poţi să fii soră numai dacă aş avea un necaz oarecare, cu răni deschise, sângerânde? Asta e legătura dintre voi, *adormiţii*? "Apără-mă în timp ce sunt inconştient, sunt la fel de mutilat ca şi tine?"

— Nu, zise Alice. Vreau să spun că *tu* ai putea fi soră doar dacă ai avea un necaz oarecare.

Leisha se holbă la ea.

— Eşti proastă, Alice.

— Ştiu asta, răspunse Alice calm. Prin comparaţie cu tine, sunt. Ştiu asta.

Leisha îşi smuci capul cu mânie. Se simţea ruşinată de ceea ce tocmai spusese, şi totuşi era adevărat, şi amândouă ştiau că e adevărat, iar mânia încă mai sălăşluia în ea ca un vid întunecat, fierbinte şi lipsit de formă. Partea lipsită de formă era cea mai rea. Fără formă nu putea exista nici o acţiune; fără acţiune, mânia continua s-o ardă, s-o sufoce.

— Când aveam doisprezece ani Susan mi-a dat o rochie de ziua noastră, spuse Alice. Tu erai plecată undeva, într-una din excursiile alea de două zile pe care le făcea tot timpul şcoala ta intensivă, de lux. Rochia era de mătase bleu, cu dantelă veche, foarte frumoasă. Am fost încântată, nu doar pentru că era frumoasă dar pentru că Susan o luase pentru mine şi luase software pentru tine. Rochia era a mea. Mă reprezenta, am crezut, *pe mine*.

În întunericul care se îndesea Leisha abia mai putea să-i distingă trăsăturile largi, simple.

— Prima dată când am îmbrăcat-o un băiat a zis: "I-ai furat rochia soră-ti, Alice? Ai şterpelit-o în timp ce ea dormea?" Apoi a râs ca nebunul, aşa cum râdeau ei întotdeauna.

Am aruncat rochia. Nici măcar nu i-am explicat lui Susan, deşi cred că ar fi înţeles. Ceea ce era al tău, era al tău, iar ceea ce nu era al tău era tot al tău. Ăsta-i felul în care a aranjat tata lucrurile. Felul în care le-a întipărit în genele noastre.

— Şi tu? întrebă Leisha. Nu te deosebeşti deloc de ceilalţi cerşetori invidioşi?

Alice se ridică de pe covor. O făcu încet, pe îndelete, scuturându-şi praful de pe fundul fustei mototolite, netezind ţesătura imprimată. Apoi se apropie şi-o lovi pe Leisha peste gură.

— Acum îţi par reală? întrebă Alice încet.

Leisha duse mâna la gură. Simţi sânge. Telefonul sună, linia personală a lui Camden, netrecută în cartea de telefon. Alice se duse, ridică receptorul, ascultă şi i-l întinse calm lui Leisha.

— E pentru tine.

Amorţită Leisha îl luă.

— Leisha? Sunt Kevin. Ascultă, s-a-ntâmplat ceva. Stella Bevington m-a căutat la telefonul neconectat la Reţeaua Grupului; cred că părinţii i-au luat modemul. Am ridi-

cat receptorul şi ea a ţipat: "Sunt Stella! Mă bat, e beat..." şi pe urmă legătura s-a întrerupt. Randy a plecat la Sanctuar - la dracu, *toţi* au plecat. Tu eşti cel mai aproape de ea, e încă în Skokie. Ai face bine să te duci repede acolo. Ai gărzi personale de încredere?

— Da, răspunse Leisha, deşi nu avea. Furia - în cele din urmă - căpătă formă. Mă descurc.

— Nu ştiu cum o s-o scoţi de-acolo, zise Kevin. Or să te recunoască, ştiu că Stella a chemat pe cineva, poate chiar au făcut-o să-şi piardă cunoştinţa...

— Mă ocup eu, spuse Leisha.

— Te ocupi de ce? întrebă Alice.

Leisha se întoarse spre ea. Deşi ştia că n-ar trebui, zise:

— De ceea ce fac semenii tăi. Unuia de-ai noştri. O fetiţă de şapte ani care-i bătută măr de părinţii ei pentru că e *neadormită* - pentru că-i *mai bună* decât voi...

Coborî scările în goană şi ieşi la maşina închiriată cu care venise de la aeroport.

Alice o însoţi îndeaproape.

— Nu maşina ta, Leisha. Unei maşini închiriate i se poate da de urmă cât ai zice peşte. Maşina mea.

Leisha ţipă:

— Dacă crezi c-o să...

Alice deschise cu violenţă portiera Toyotei sale boţite, un model atât de vechi încât conurile pentru energie-Y nici măcar nu erau escamotate ci atârnau pe fiecare parte ca nişte bărbii flasce. O împinse pe Leisha pe locul din dreapta, trânti portiera şi se strecură îndărătul volanului. Mâinile îi erau sigure.

— Încotro?

Asupra lui Leisha se năpusti negura. Coborî capul atât de departe între genunchi pe cât îi permitea spaţiul restrâns al Toyotei. Două - nu, trei - zile de când mâncase ultima oară. De la noaptea dinaintea examenelor de barou. Slăbiciunea scăzu, o cuprinse iar imediat cum săltă capul.

Îi spuse lui Alice adresa din Skokie.

— Stai în spate, rezemată de spetează, zise Alice. Iar în torpedou e un batic - pune-l. Pe frunte, ca să-ţi ascundă faţa cât mai mult cu putinţă.

Alice opri maşina pe autostrada 42. Leisha spuse:

— Asta nu-i...

— E un sediu al sindicatului gărzilor pentru urgenţe. Trebuie să lăsăm impresia că suntem protejate, Leisha. Nu trebuie să-i spunem nimic. Am să mă grăbesc.

În trei minute ieşi cu un bărbat uriaş îmbrăcat într-un costum ieftin, închis la culoare. Se aşeză cu greu pe scaunul din faţă, lângă Alice, şi nu zise absolut nimic. Alice nu-l prezentă.

Casa era mică, puţin dărăpănată, cu lumini la parter, neluminată la etaj. Primele stele străluceau la nord, departe de Chicago. Alice îi zise gărzii:

— Ieşi din maşină şi stai aici lângă portieră - nu, mai în lumină - şi să nu faci nimic decât dacă sunt atacată într-un fel oarecare.

Bărbatul încuviinţă. Alice porni de-a lungul aleii. Leisha ieşi cu greu din spatele maşinii şi-şi prinse din urmă sora la două treimi din distanţa spre uşa de plastic de la intrare.

— Alice, ce dracu faci? *Eu* trebuie să...

— Vorbeşte încet, zise Alice, aruncând o privire gărzii. Leisha, *gândeşte-te*. Ai să fii recunoscută. Aici, lângă Chicago, cu o fiică *neadormită* - oamenii ăştia s-au uitat la poza ta în reviste ani de-a rândul. Te-au văzut în transmisii internaţionale holovideo. Te cunosc. Ştiu că vei fi avocat. Pe mine nu m-au văzut niciodată. Sunt un nimeni.

— Alice...

— Pentru numele lui Dumnezeu, treci la loc în maşină! şuieră Alice, şi ciocăni în uşa din faţă.

Leisha se retrase din alee în umbra unei sălcii. Un bărbat deschise uşa. Faţa îi era complet neutră.

— Agenţia pentru protecţia copiilor, zise Alice. Am primit un apel de la o fetiţă, la această adresă. Lăsaţi-mă să intru.

— Nu-i nici o fetiţă aici.

— E o urgenţă de prioritate unu, replică Alice. Actul 186 cu privire la protecţia copiilor. Lăsaţi-mă să intru!

Bărbatul, cu faţa neutră, aruncă o privire siluetei uriaşe de lângă maşină.

— Aveţi mandat de percheziţie?

— Nu-mi trebuie într-o stare de urgenţă cu prioritate unu, în care e implicat un copil. Dacă nu mă lăsaţi să intru o să aveţi nişte complicaţii juridice cum n-aţi mai pomenit.

Leisha îşi încleştă buzele. Nimeni n-ar crede asta, era un nonsens legal... Buza îi zvâcnea acolo unde o lovise Alice.

Bărbatul se dădu deoparte pentru a-i

permite lui Alice să intre.

Garda porni înainte. Leisha ezită, apoi îl lăsă. Intră împreună cu Alice.

Leisha aşteptă, singură, în întuneric.

După trei minute ieşiră, garda ducând în braţe un copil. Faţa lată a lui Alice lucea albă în lumina din prag. Leisha se repezi înainte, deschise portiera maşinii şi ajută garda să aşeze copilul înăuntru. Garda se încrunta, o încruntare lentă, plină de grijă.

— Ţine, zise Alice. Ai aici încă o sută de dolari. Ca să te-ntorci singur în oraş.

— Hei... făcu garda, dar luă banii. Rămase privind în urma lor în timp ce Alice demară.

— O să se ducă drept la poliţie, spuse Leisha cu disperare. Trebuie, sau riscă să fie dat afară din sindicat.

— Ştiu, replică Alice. Dar la ora aia nu vom mai fi în maşină.

— *Unde*?

— La spital, răspunse Alice.

— Alice, nu putem...

Leisha nu încheie. Se întoarse spre bancheta din spate.

— Stella? Ţi-ai revenit?

— Da, zise vocea subţire.

Leisha bâjbâi până când degetele sale găsiră luminatorul. Stella stătea întinsă pe bancheta din spate, cu faţa schimonosită de durere. Îşi susţinea braţul stâng cu mâna dreaptă. O vânătaie izolată îi colora faţa, deasupra ochiului stâng.

— Eşti Leisha Camden, zise copilul şi începu să plângă.

— Are braţul rupt, spuse Alice.

— Drăguţo, poţi...

Leisha îşi simţi gâtlejul contractat; îi venea greu să pronunţe cuvintele.

—... Poţi să rezişti până te ducem la un doctor?

— Da, zise Stella. Dar să nu mă duceţi înapoi acolo!

— N-o să te ducem, spuse Leisha. Niciodată.

Aruncă o privire spre Alice şi văzu faţa lui Tony.

— E un spital filantropic la vreo zece mile spre sud, zise Alice.

— Cum de ştii asta?

— Am fost acolo o dată. Supradoză de droguri, răspunse Alice scurt.

Conducea aplecată peste volan, cu expresia cuiva care gândeşte furibund. Leisha se gândea şi ea, încercând să găsească o cale de ocolire a acuzaţiei legale de răpire. Probabil nu puteau spune că fetiţa venise de bunăvoie: Fără îndoială că Stella ar coopera dar, la vârsta sa şi în condiţia ei, probabil era *non sui juris*, cuvântul ei n-ar fi avut nici o greutate din punct de vedere legal...

— Alice, nici măcar nu putem intra cu ea în spital fără informaţii despre o asigurare. Verificabile telefonic.

— Ascultă, spuse Alice, nu lui Leisha ci peste umăr, către bancheta din spate, uite ce vom face, Stella. O să le spun că eşti fiica mea şi-ai căzut de pe o stâncă mare pe care te căţărai în timp ce ne-am oprit pentru o gustare, într-un camping de pe marginea drumului. Mergem cu maşina din California spre Philadelphia că s-o vizităm pe bunica ta. Te numeşti Jordan Watrous şi ai cinci ani. Ai băgat la cap, scumpo?

— Am şapte ani, zise Stella. Aproape opt.

— Eşti foarte dezvoltată pentru cinci ani. Ziua ta de naştere este de 23 martie. Poţi să faci asta, Stella?

— Da, zise fetiţa. Vocea îi era mai puternică.

Leisha o privi ţintă pe Alice.

— *Tu* poţi face asta?

— Bineînţeles că pot, răspunse Alice. Sunt fiica lui Roger Camden.

Pe jumătate purtând-o, pe jumătate sprijinind-o, Alice o duse pe Stella în salonul de urgenţe al micului spital filantropic. Leisha le privi din maşină: femeia scundă, îndesată, trupul slab al copilului cu braţul răsucit. Apoi conduse maşina lui Alice până în colţul cel mai îndepărtat al terenului de parcare, sub acoperirea îndoielnică a unui arţar firav, şi o încuie. Îşi legă baticul mai strâns împrejurul feţei.

Numărul de înmatriculare al maşinii lui Alice şi numele ei trebuiau să fie la acea oră în fiecare bancă de date a poliţiei şi ale centrelor de închiriat maşini. Băncile medicale erau mai lente; adesea se încărcau de la sursele locale doar o dată pe zi, din antipatie faţă de amestecul guvernamental în ceea ce, în ciuda unei jumătăţi de secol de luptă, era încă un sector al întreprinzătorilor particulari. Probabil Alice şi Stella aveau să se descurce în spital. Probabil. Dar Alice nu putea închiria o altă maşină.

Leisha putea.

Dar fişierul de date care avea să fie

transmis agenţiilor de închiriere cu privire la Alice Camden Watrous putea să includă sau nu că este sora geamănă a lui Leisha Camden.

Leisha se uită la rândurile de maşini din parcare. Un Chrysler ţipător, de lux, un microbuz Ikeda, un şir de Toyote şi Mercedesuri de categorie medie, un Cadillac vechi din '99 - îşi putea imagina faţa proprietarului dacă dispărea maşina asta - zece sau douăsprezece hodoroage ieftine, o maşină pe pernă de aer cu şoferul în uniformă adormit la volan. Şi o camionetă boţită.

Leisha se apropie de camionetă. Un bărbat stătea la volan, fumând. Se gândi la tatăl ei.

— Bună, zise Leisha.

Bărbatul coborî geamul dar nu răspunse. Avea păr castaniu, unsuros.

— Vezi hoverul ăla de-acolo? spuse Leisha.

Făcu vocea să-i sune tânără, subţire. Bărbatul aruncă o privire, indiferent; din unghiul acela nu se putea vedea că şoferul e adormit.

— Ăla e garda mea personală. Crede că-s în spital, aşa cum mi-a zis tata, şi că mi se tratează buza asta.

Simţea că avea gura umflată de la lovitura lui Alice.

— Şi?

Leisha bătu din picior.

— Şi nu vreau să fiu înăuntru. E un căcănar, şi tata e la fel. Vreau să *scap*. O să-ţi dau 4000 de credite bancare pentru camionetă. Gheaţă.

Ochii bărbatului se holbară. Îşi aruncă ţigara, privi din nou spre hover. Umerii şoferului erau largi, iar maşina era suficient de aproape ca fata să poată striga după ajutor.

— Totul e frumos şi legal, spuse Leisha, şi încercă să zâmbească superior. Simţea că i s-au înmuiat genunchii.

— Să văd banii.

Leisha se îndepărtă de camionetă, acolo unde el nu putea s-o atingă. Scoase banii din poşetă. Era obişnuită să umble cu o mulţime de bani lichizi; totdeauna fusese Bruce, sau cineva ca Bruce. Totdeauna fusese în siguranţă.

— Ieşi din camionetă pe parea cealaltă, zise Leisha, şi încuie portiera în urma ta. Lasă cheile pe banchetă, să le pot vedea de-aici. Pe urmă am să pun banii pe capotă, unde-i poţi vedea.

Bărbatul râse, un sunet ca revărsarea pietrişului.

— Eşti o mică Dabney Engh în toată regula, nu-i aşa? Asta vă-nvaţă pe voi, domnişoarele proaspăt intrate în societate, la şcolile voastre selecte?

Leisha n-avea nici cea mai mică idee cine e Dabney Engh. Aşteptă, privindu-l pe bărbat cum căuta o metodă ca s-o înşele, şi încercă să-şi ascundă dispreţul. Se gândi la Tony.

— În regulă, zise el, şi se strecură afară din camionetă.

— Încuie portiera!

Rânji, deschise iar portiera, o încuie. Leisha puse banii pe capotă, deschise cu violenţă portiera dinspre volan, se urcă înăuntru, blocă portiera şi acţionă închiderea utomată a ferestrei. Bărbatul râse. Băgă cheia în contact, porni camioneta şi porni spre stradă. Îi tremurau mâinile.

Şofă încet împrejurul cvartalului de două ori. Când reveni, bărbatul plecase, iar şoferul hoverului era încă adormit. Se întrebase dacă bărbatul avea să-l trezească, din pură răutate, dar n-o făcuse. Parcă maşina şi aşteptă.

După o oră şi jumătate Alice şi o soră medicală o scoaseră pe Stella într-un scaun cu rotile pe intrarea de urgenţă. Leisha sări din camionetă şi ţipă:

— Vin, Alice! fluturându-şi amândouă braţele.

Era prea întuneric ca să vadă figura lui Alice; Leisha putea doar să spere că Alice nu se va arăta speriată de camioneta boţită, că nu-i spusese surorii medicale să aştepte o maşină roşie.

— Dumneaei este Julie Bergadon, o prietenă pe care am chemat-o în timp ce-i aşezaţi braţul lui Jordan.

Sora dădu din cap, neinteresată. Cele două femei o ajutară pe Stella să intre în cabina înaltă a camionetei; nu era nici o banchetă în spate. Stella avea un gips pe braţ şi părea anesteziată.

— Cum? făcu Alice în timp ce demarau.

Leisha nu răspunse. Urmărea aterizarea unui hover al poliţiei la celălalt capăt al parcării. Doi ofiţeri ieşiră şi porniră cu paşi mari, hotărîţi, către maşina încuiată a lui Alice, sub arţarul firav.

— Dumnezeule, zise Alice. Pentru prima oară, părea speriată.

— N-or să ne găsească urma, spuse

Leisha. Nu până la camioneta asta. Poţi să fii sigură.

— Leisha.

Vocea lui Alice era plină de spaimă.

— Stella *a adormit.*

Leisha aruncă o privire spre copilul rezemat de umărul lui Alice.

— Nu, n-a adormit. E inconştientă de la anestezice.

— Asta e bine? Normal? Pentru... ea?

— Putem leşina. Putem chiar trece prin starea de somn indus de unele substanţe.

Tony şi ea şi Richard şi Jeanine în pădure, la miez de noapte...

— Nu ştiai asta, Alice?

— Nu.

— Nu ştim prea multe una despre cealaltă, nu-i aşa?

Rulară spre sud, în tăcere. În cele din urmă Alice spuse:

— Unde-o s-o ducem, Leisha?

— Nu ştiu. La oricare dintre *neadormiţi* ar fi primul loc unde ar verifica poliţia...

— Nu poţi risca asta. Nu în situaţia de-acum, zise Alice. După voce părea obosită. Dar toţi prietenii mei sunt în California. Nu cred c-am putea merge aşa departe cu hârdăul ăsta ruginit fără să fim oprite.

— Oricum n-ar rezista la tot drumul.

— Ce-ar trebui să facem?

— Lasă-mă să mă gândesc.

La intersecţia cu o autostradă se afla un telefon public. N-avea să fie ecranat precum Reţeaua Grupului. Oare telefonul obişnuit al lui Kevin era supravegheat? Probabil.

Nu avea nici o îndoială că telefonul Sanctuarului era.

Sanctuarul. Ei toţi mergeau sau se aflau deja acolo, aşa zisese Kevin. Băgaţi în vizuină, încercând să tragă tociţii munţi Allegheny împrejurul lor ca pe un adăpost mic, sigur. Cu excepţia copiilor ca Stella, care nu puteau.

Unde? Cu cine?

Leisha închise ochii. *Neadormiţii* ieşeau din calcul; poliţia ar găsi-o pe Stella în câteva ore. Susan Melling? Dar ea fusese mult-prea-vizibila mamă vitregă a lui Alice, şi era cobeneficiară a testamentului lui Camden; avea să fie luată la întrebări imediat. Nu putea fi nimeni de la care să i se ia urma lui Alice. Putea fi doar un *adormit* pe care-l cunoştea Leisha şi în care avea încredere, şi de ce s-ar potrivi indiferent cine acelei descrieri? De ce ar risca ea atât de mult pe oricine s-ar potrivi? Stătu multă

Desen de Walter Riess

vreme în cabina telefonică întunecată. Apoi merse până la camionetă. Alice dormea cu capul dat pe spate, rezemat de banchetă. Un fir subţirel de salivă i se scurgea pe bărbie. Faţa îi era palidă şi trasă în lumina slabă dinspre cabina telefonică. Leisha se întoarse la telefon.

— Stewart? Stewart Sutter?

— Da?

— Sunt Leisha Camden. S-a întâmplat ceva.

Îi spuse povestea concis, în propoziţii lapidare. Stewart întrerupse.

— Leisha... zise el, şi se opri.

— Am nevoie de ajutor, Stewart.

"Am să te ajut, Alice". "N-am nevoie de ajutorul tău." Vântul şuieră peste câmpul întunecat de lângă cabină şi Leisha se cutremură. Auzi în vânt tânguirea slabă a unui cerşetor. În vânt, în propria sa voce.

— În regulă, zise Stewart, uite ce-o să facem. Am o verişoară în Ripley, New York,

cum treceţi graniţa statului, dinspre Pennsylvania, pe şoseaua pe care veţi rula spre est. Trebuie să fie în New York, sunt autorizat în New York. Du-o pe fetiţă acolo. Am să-i telefonez verişoarei şi am să-i spun că veniţi. E o femeie mai în vârstă, a fost activistă foarte energică în tinereţe, se numeşte Janet Patterson. Oraşul e...

— Ce te face să fii aşa sigur c-o să se implice? Ar putea intra în închisoare. Şi tu la fel.

— A fost în închisoare de atâtea ori că nu ţi-ar veni să crezi. Proteste politice, începând tocmai de pe vremea Vietnamului. Dar nimeni nu intră în închisoare. Acum sunt avocatul tău oficial, am statut privilegiat. Voi face ca Stella să fie declarată sub tutela statului. Asta n-ar trebui să fie prea greu cu actele de spitalizare pe care le-ai făcut în Skokie. Apoi poate fi transferată într-o casă adoptivă din New York, cunosc locul potrivit, nişte oameni care sunt cinstiţi şi de treabă. Pe urmă Alice...

— E rezidentă în Illinois. Nu poţi...

— Ba da, pot. De când au apărut rezultatele acelor cercetări cu privire la durata vieţii *neadormiţilor*, au fost votate legislatoare în procedură de urgenţă de către parlamentari stupizi, speriaţi sau geloşi sau doar furioşi. Rezultatul este un corp de aşazise "legi", ciuruit de contradicţii, absurdităţi şi fisuri. Nici una dintre ele nu va rezista pe termen lung - sau cel puţin sper să nu reziste - dar între timp toate pot fi exploatate. Le pot folosi ca să creez, pentru Stella, cazul cel mai al dracului de încurcat pe care l-a văzut cineva vreodată, iar între timp ea n-are să fie trimisă înapoi acasă. Dar asta n-o să meargă şi cu Alice - ea o să aibă nevoie de un avocat autorizat în Illinois.

— Avem unul, zise Leisha. Candace Holt.

— Nu, nu un *neadormit*. Crede-mă pe cuvânt, Leisha. Am să găsesc pe cineva bun. E un tip în... plângi?

— Nu, răspunse Leisha, plângând.

— Ah, Dumnezeule, spuse Stewart. Ticăloşii. Îmi pare rău că s-au întâmplat toate astea, Leisha.

— Să nu-ţi pară, zise Leisha.

După ce primi indicaţii cum să ajungă la verişoara lui Stewart se întoarse la camionetă. Alice încă dormea, Stella era tot inconştientă. Leisha închise portiera camionetei cât mai încet cu putinţă. Motorul dădu rateuri şi urlă, dar Alice nu se trezi. Împreună cu ele se afla o mulţime de oameni în cabina strâmtă şi întunecată: Stewart Sutter, Tony Indivino, Susan Melling, Kenzo Yagai, Roger Camden.

Lui Stewart Sutter îi spuse: "Mi-ai telefonat să mă informezi despre situaţia de la Morehouse - Kennedy. Îţi rişti cariera şi verişoara pentru Stella. Şi nu te aştepţi să câştigi nimic. Precum Susan care mi-a spus dinainte despre creierul lui Bernie Kuhn. Susan, care şi-a pierdut viaţa pentru visul tatii şi a recâştigat-o prin propria ei putere. Un contract fără consideraţie pentru fiecare parte nu este un contract: Fiecare student din anul întâi ştie asta."

Lui Kenzo Yagai îi spuse: "Comerţul nu este întotdeauna linear. Ţi-a scăpat asta. Dacă Stewart îmi dă ceva, iar eu îi dau ceva lui Stella, iar peste zece ani Stella este o persoană diferită din cauza asta şi dă ceva altcuiva, deocamdată necunoscut - e o ecologie. O *ecologie* a comerţului, da, fiecare nişă e necesară, chiar dacă nu sunt legate prin contract. Oare un cal are nevoie de un peşte? *Da*."

Lui Tony îi zise: "Da, există cerşetori în Spania care nu comercializează nimic, nu dau nimic, nu fac nimic. Dar există *mai mult* decât nişte cerşetori în Spania. Dacă te retragi din faţa cerşetorilor, te retragi din toată blestemata de ţară. Şi te retragi de la posibilitatea ecologiei ajutorului. Asta vroia Alice, cu atâţia ani în urmă, la ea în dormitor. Însărcinată, speriată, furioasă, geloasă, vroia *să mă ajute*, iar eu nu vroiam s-o las pentru că n-aveam nevoie de ajutor. Dar acum am. Şi ea avea atunci. Cerşetorii au nevoie să ajute tot atât de mult cât să fie ajutaţi."

Şi în cele din urmă rămase doar Tati. Îl *vedea*, cu ochii strălucitori, ţinând flori exotice, cu frunze groase în mâinile lui puternice. Lui Camden îi spuse: "Ai greşit. Alice *este* specială. O, tati - cât de specială e Alice! Ai *greşit*."

Imediat cum gândi asta o umplu lumina. Nu globul plin de optimism al bucuriei, nu claritatea dură a examinării, ci altceva: lumina soarelui, trecând cu blândeţe prin sticla serei, unde doi copii intrau şi ieşeau în fugă. Deodată se simţi ea însăşi uşoară, nu plutind în optimism ci translucidă, un mediu prin care lumina soarelui să treacă nestânjenită în drumul ei spre altundeva.

Conduse femeia care dormea şi copilul rănit, prin noapte, spre răsărit, către graniţa statului.

Traducere de
Florin Pîtea

Important!
În curând vor apărea romanele SF
LOTERIE SOLARĂ
de Philip K. Dick
şi
OAMENI DE REZERVĂ
de Bogdan Ficeac
Vi le puteţi procura expediind 1300 respectiv 1500 de lei pe adresa: "Ştiinţă & Tehnică" SA cont 403401 Banca Agricolă SA SMB

Doriţi să fiţi informaţi la zi asupra celor mai spectaculoase cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, să vă cultivaţi fantezia creatoare sau să descifraţi secretul relaţiilor interpersonale?

Abonaţi-vă acum la revistele "Ştiinţă şi tehnică", "Anticipaţia" şi "Psihologia"! Relaţii la sediul SC "Ştiinţă & Tehnică" SA telefon (01)6177244 sau telefax (01)6175833

În curând în librării şi la difuzorii particulari

O NOUĂ CARTE PRIVIND REUŞITA ÎN AFACERI

CUM SĂ DEZVOLŢI O AFACERE

de Paul Hawken
O carte de mare succes în SUA
Pentru procurarea ei adresaţi-vă din timp
la SC "Ştiinţă & Tehnică" SA
tel 6177244-fax 6175833

SUMAR

Blocuri şi alianţe deocamdată planetare *de Alexandru Mironov*, **p.3 • Acum 40 de ani** *de Mihaela şi Cristian Ionescu*, **p.6 • Lumea timpului real** *de Cristopher Priest*, **p.9 • Ţara pustie** *de Florin Pîtea*, **p.24 • Întâlnirea de la miezul nopţii** *de Mihail Grămescu*, **p.34 • Pod cu trol** *de Terry Pratchett*, **p.39 • Albastru pe albastru** *de Silviu Genescu*, **p.45 • Apasă tasta enter** *de John Varley*, **p.66 • Un tablou de Hatsepsut** *de Cotizo Draia*, **p.102 • Vedeta video** *de Walter Jon Williams*, **p.112 • GALAXIA SF p. 133 (au colaborat** *Cornel Robu, Bridget Wilkinson, David Brin, Peter Grace, Norman Spinrad, Viorel Soran, Ionuţ Bănuţă*) **• Codrul Mitago** *de Robert Holdstock*, **p.159 • Pantera** *de Ioan Mânăscurtă*, **p.187 • Polifem** *de Michael Shea*, **p.191 • Guanele** *de Petrică Sîrbu*, **p.220 • Cerşetori în Spania** *de Nancy Kress*, **p.224**

SOCIETATEA
ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

ISBN: 973-96236-4-6

Lei 2700